

КРАЛЕТЕ НА ТРИЛЪРА®

ЕДИН ОТ НАЙ-УСПЕШНИТЕ
ТРИЛЪРИ НА ВСИЧКИ ВРЕМЕНА!
Вашингтон Пост

ПЪРВИЧЕН

СТРАХ

УИЛЯМ

ДИЙЛ

ИЗДАТЕЛСКА КЪЩА БАРД

УИЛЯМ ДИЙЛ ПЪРВИЧЕН СТРАХ

Превод: Володя Първанов

chitanka.info

Пастор от Чикаго с реноме на светец е убит, осакатен и опозорен. Нощта след убийството на местопрестъплението е намерен Аарон Стемплър, възпитаник на пастора с ангелско лице, коленичил с касапски нож в ръка.

Аарон твърди, че не е извършил убийството.

Защитата се поема от Мартин Вейл — изключителен адвокат, ненавиждан от прокурори, съдии и политици. Всички твърдят, че този случай най-после ще се окаже неговият „препъни-камък“.

Но известният адвокат разполага с великолепен екип. Вейл започва с това, което умее най-добре. Осмисля случилото се от всички гледни точки — и така започва една съдебна битка, достойна за сравнение с „Невинен до доказване на противното“ и безумен кошмар, сравним с „Мълчанието на агнетата“.

Нищо от това, което сте чели досега, не ви е
подготвило за ПЪРВИЧЕН СТРАХ.

Ню Йорк Таймс

*„Няма по-жесток деспотизъм от този,
който се извършва под защитата на закона
и в името на справедливостта.“*

Монтескю, 1742 г.

1.

26 февруари 1983 г.

Когато архиепископ Ричард Рашмън, познат на католиците, протестантите и евреите като „светеца от Лейквю Драйв“ заради многото му благотворителни дела, излезе изпод душа, му оставаха по-малко от десет минути живот. Смъртта го дебнеше на прага. Горещият душ беше намалил напрежението на епископа и той започна да си тананика заедно със стереото, което свиреше в спалнята „Одата на радостта“ от Бетховен — любимото му парче. Величието на хоровата част винаги го изпълваше с трепет. Беше толкова високо, че той не чу как вратата на кухнята се отвори.

„Вратата на кухнята не е заключена. Добре. Стаята е така безупречна, така стерилно чиста — неръждаема стомана и плочки като в моргата. Музиката — толкова подходяща. Прекрасна. Съкрушителна. Пусната с пълна сила, както винаги, така че няма да чуе нищо. В спалнята той дирижира оркестъра, със затворени очи и въображаема палка в ръка, и си тананика заедно с него. Толкова е лесно да се предскаже.“

Архиепископът стоеше на прага на банята и се подсушаваше с плюшена хавлиена кърпа. Той беше висок, хубав мъж, мускулест и здрав, с линия от загар от едното рамо до другото, докъдето обикновено стигаше тениската му. Тъмна, гъста коса падаше върху челото му. Сви бицепса си, като му се любуваше, докато се подсушаваше под мишницата. После хвърли пешкира на пода на банята и започна да се поклаща в такт с музиката, докато стоеше гол в средата на стаята.

„Шоколад за енергия.“ Почти можеше да почувства възбудата, като електрически заряд. „Там долу също ми се втвърдява, готов за голямото «О». Така го нарича той, голямото «О». Не се напрягай, дръж ръката си срещу вратата на големия шестфутов хладилник, така че да не издава онзи пукащ звук, когато се отвори. Точно така, идеално. Ето

ги, всичките тези малки, дребни бутилки със шоколадово мляко. Наредени като войници на рафта на вратата.“ Неканеният гост обърна малката бутилка с дъното нагоре, изправи я пак и отново я изправи, като наблюдаваше как питието се сгъстява и става шоколадово кафяво, преди да отвинти капачката и да го изпие. После, вместо да натисне педала на кофата за боклук с крак, повдигна капака с ръка и безшумно сложи бутилката в пластмасовата кофа.

„Толкова спретнато, толкова чисто. Така ужасно стерилно.“

Архиепископът напръска талк върху една кърпа и затваряйки очи, го разтри върху тялото си. Беше се унесъл в музиката и използваше гласа си като басова цигулка, когато духовият оркестър започна. Бам, бам, бам бам бамбамбам баам...

„Господи, обичам усещането на ножовете. Леки, хармонични, студени. Така равни, гладки, хлъзгави, както когато тя го иска, когато е готова.“ Гостът отвори скритото чекмедже под шкафа, където бяха складирани ножовете за нарязване на месо, прокара върха на пръстите си по дръжките, така внимателно изтрита с безир, след като са били измити. Спря се на най-големия нож за рязане, чието широко, дълго, неръждаемо острие беше така наточено, че режещият връх бе станал почти невидим. Той блещукаше в меките лъчи на светлината, процеждаща се йод шкафовете. Отдели го и прекара средния си пръст надолу по дължината на острието, оставяйки нишка кръв върху ръба му. Неканеният гост облиза кръвта.

„Хорът започва да набира сила. И ето ме, напрегнат, стомахът ми се свива, пулсът ми бие в слепоочията, усещам спазмите. Не ми остава много време, преди да експлодирам.“

Той тръгна през дневната стая, като държеше ножа надолу. Вратата на спалнята беше отворена.

„Светая светих. Алени завеси и покривки — кръвта на отчето. Бели килими — непорочността на душата. Свещите блещукат, въздухът е чист. Тамян...“

И пръстенът лежеше на нощната масичка, където винаги го слагаше, преди да си вземе душ.

„Ето го. Целият непорочен, в светлина. Негово високопреосвещенство, негово светейшество... негова тъпота.

Благословеният светец на града? Светецо, къде е твоята святост? На кревата? В някое чекмедже? Стои нечестив и гол, дирижирайки своя въображаем симфоничен оркестър от ангели, миропомазани със самодоволство.“

Музиката се засилваше. Неканеният гост отиде до масичката, взе пръстена и си го нахлузи на пръста. Негово превъзходителство беше погълнат от музиката, със затворени очи, и не забелязваше нищо. Неканеният гост се приближи, пресегна се с ножа и потупа епископа по рамото с плоското на острието. Стреснат, епископът се обърна. Очите му се разшириха от изненада. Усмихна се и видя ножа. На лицето му се изписаха въпроси.

Неканеният гост протегна ръката с пръстена и посочи пода с ножа. Епископът беше слисан. Неканеният гост рязко насочи ножа към килима и негово светейшество бавно се отпусна на колене. Страх замени любопитството. Епископът бавно се наведе напред да целуне пръстена на ръката, протегнатата към него. „Трябва да бъде идеално съчетано по време, за да достигнем кулминацията заедно. Велика смърт, приятна смърт... Прости ми, отче, понеже съм прегрешил, прости ми, отче, понеже съм прегрешил, прости ми, отче, понеже...“

— Прости ми, отче! — извика неканеният гост.

Архиепископ Рашмън погледна нагоре и видя ножа миг преди удара. Той се извъртя, почувства острието в рамото си. То проникна дълбоко през мускулите и тъканта и се удари в костта на плешката му. Той изрева — една потресаваща комбинация от ужас, страх и болка, сякаш баншите в ада виеха в отчаяние. Ножът се вдигна отново и докато се спускаше към него, той се опита да го спре с една ръка, докато другата висеше безжизнено отстрани. Острието проби дланта му, изви се, отдръпна се и удари отново и отново, и отново. Епископът се олюля назад, като напразно се опитваше да избегне смъртоносното оръжие. Той почувства парене под ухото си, когато острието разряза гърлото, трахеята, югу-ларната вена и хранопровода, като поряза костта, преди да изхвъркне изпод другото му ухо — един разрез толкова прецизен и мощен, че само гръбначният стълб придържаше главата към тялото. Кръв бликаше от ужасния отвор. Ножът удари отново, този път върху голия корем. После отново — от едното бедро до другото. Смъртоносното острие се заби отново и отново, проблясвайки на светлината, докато отчето падна назад, като запрати

една маса и една лампа към средата на стаята, и хванал се за раните си, усещаше как ръката му потъва в меката грамада от артерии и разкъсана плът. Главата му увисна и се заклати напред-назад като тапа във вода. Болката го завладя изцяло...

В малкия парк през улицата един пощенски раздавач от града отвърза своя дакел Гретхен и я проследи как тръгва, клатушкайки се покрай редицата храсти, които отделяха тревата от тротоара. Той чуваше звуците на класическа музика, долитащи иззад транспарантите от втория етаж на апартаментата на епископа, и започна да припява — това бе мелодия от неговото минало. Стоеше на тротоара, като остави паметта си да се рее назад в годините, прониквайки през времето. Изведнъж един глас изкрещя по-силно от музиката: „Прости ми, отче!“ Раздавачът погледна нагоре към прозореца. Чу се силен трясък. Светлината зад транспарантите се килна встрани и секунда по-късно той чу един сърцераздирателен писък, така пропит с ужас, че кучето изправи уши и започна да вие.

Една раздираща тръпка — реална като гръм от мълния, премина по гърба на раздавача. Космите по ръцете му настръхнаха. Кученцето, лаейки, се затича назад към него и той го вдигна, когато нов писък последва, все така сърцераздирателен и ужасен само за да бъде прекъснат от един приглушен вик. Той видя една фигура, откроена върху транспарантите, да се движи към и извън светлината и пощенският раздавач се затича по улицата, махаше към преминаващата кола и викаше за помощ.

2.

Лейтенант Абъл Стенър беше първият детектив, който пристигна на мястото на престъплението. Силно изправен и безупречно облечен, той беше един педантичен и съзнателен мъж, чието стоическо изражение прикриваше всякакъв изблик на чувства. Неговото ледено държание и пълна липса на емоции отдавна му бяха спечелили прякора „Ледена шушулка“, въпреки че никога не го казваха пред него. Двамата униформени полицаи, които стояха близо до входа към жилището на епископа, наблюдаваха как той слезе от колата си и тръгна към тях, без да бърза особено. Единият полицай повдигна жълтата лента, която обграждаше мястото на престъплението, докато той приближи и мина под нея.

— Благодаря — каза лейтенантът, без да ги погледне, и влезе в триетажната тухлена сграда, която беше част от извисяващата се готическа църква.

— Господи, никога ли не носи палто? Трябва да е само десет градуса.

— За какво му е палто? — отговори другият. — Той изобщо няма кръв.

Един сивокос ветеран с нос като на пияница, стоеше с гръб към вратата на спалнята. Той изглеждаше блед и потресен, когато Стенър изкачи стъпалата към апартамента на втория етаж. С ръце склучени зад гърба, лейтенантът застана точно пред полицая.

— Какво се е случило тук? — попита той.

Полицаят пелтечеше, докато четеше подробностите от бележника си.

— Един човек на име Ъ-Ъ-Ъ Харимън... Реймънд Харимън... Ъ-Ъ-Ъ разхождал кучето си през Ъ-Ъ-Ъ, улицата там и... това било около десет и десет... и той, Ъ-Ъ-Ъ чул, знаете, писъци, които...

— Кой е влизал в стаята?

— Само аз, сър. Проверих, знаете, за да съм сигурен, че е мъртъв при пристигането, въпреки че... наистина не беше необходимо, като се

има предвид...

— Никой друг?

— Не, сър. Имам един човек на вратата в кухнята, но аз съм единственият, който е бил на самото място на действието. Загасих магнетофона с молива си, свиреше страшно силно.

— Много добре. Какво си... как се казваш? Ти си Тревърс, нали?

— Тревърс, да, сър.

— Добре ли си, Тревърс?

— Да, разбира се, сър. Но, Боже всемогъщи, никога преди не съм виждал подобно нещо, а аз съм в полицията от двайсет и две години.

— Какво сте направили досега?

— Ъ-ъ, заградили сме с ленти отвън. Имаме полицаи, които са обградили напълно... знаете, сградата. Никой не е влизал или излизал, но все още не сме претърсили... църквата или нещо друго, понеже не знаех...

— Сигурен ли сте, че се чувствате добре, полицаю.

Тревърс кимна несигурно.

— Излез навън, подишай малко чист въздух. Никой... никой... да не влиза и излиза, освен ако е длъжностно лице, разбираш ли? Никакви журналисти. И никакви... никакви изявления все още. Кажу го на всички. Само някой да е казал думичка, затова лично ще го обеса. Ясно ли е?

— Напълно! Да, сър.

Тревърс, доволен, че напуска мястото, се втурна надолу по стъпалата, минавайки покрай помощника на Стенър, един трийсетгодишен чернокож детектив на име Лу Търнър, който живо изкачи стъпалата и после се отдръпна назад, когато стигна вратата на спалнята.

— Боже господи! — извика той и рязко обърна гръб на гледката. Извади носна кърпичка и се изкашля в нея. Имаше няколко кървави петна по килима в коридора към кухнята.

— Ще се справиш ли, Лу?

— Да, разбира се. Просто малък шок.

— Наистина си е за шок — каза лейтенантът.

Стенър стоеше на вратата на спалнята на архиепископ Рашмън и гледаше през очилата си с телени рамки към гледката, която сякаш се беше появила направо от „Le Grande Guignol“. Челюстите му се свиха

няколко пъти, докато той бавно преценяваше кървавия безпорядък вътре. Иначе изражението му не се промени. Студените, компетентни очи изследваха стаята. На няколко инча от главата му имаше почти идеален кървав отпечатък върху страничната каса на вратата.

— Лу, върни се на долния етаж. Искам хора из целия периметър. Една група от четирима в църквата, а друга на долния етаж — той се поколеба за момент, после добави: — и на покрива. Започнете претърсването веднага.

Гласът му беше еднообразен и монотонен.

— Мислиш, че той все още е вътре?

— Съмнявам се, че ще имаме такъв късмет.

— Добре.

Търнър се втурна обратно на долния етаж. Стенър рязко се обърна и като стъпваше внимателно, тръгна след една кървава диря от зацапани отпечатъци назад към кухнята, където свършваха внезапно близо до задната врата. Един млад полицаи стоеше до вратата. Приличаше на уплашена сърна. Друг ален отпечатък имаше на кухненския тезгях.

— Как се казваш, синко? — попита Стенър.

— Рот, сър.

— Добре, Рот — глухо каза Стенър. — Излез през вратата оттам и дръж всички навън. Аз ще заключа след теб. Недей да се движиш наоколо, докато пристигнат хората от лабораторията, разбра ли?

— Да, сър.

Младият полицаи излезе навън, застана на една дървена площадка с прегърбени рамене заради студения въздух и се загледа през якото дървено стълбище към двора долу, където мъже се движеха напред-назад, а прожекторите им пронизваха нощта.

Вътре в кухнята Стенър заключи вратата и сложи ключа в джоба си. Намери едно руло тоалетна хартия и го занесе обратно в спалнята.

Безизразните му очи преценяваха просторната спалня, декорирана с изящен вкус. Срещу Стенър се намираше масивно дървено легло с балдахин и с подходящи нощни масички от двете страни. На отсрещната стена вляво имаше стереомагнетофон и телевизор в направен по мярка шкаф, който подхождаше и на кревата, и на един тежък скрин, поставен в ъгъла. Освен шкафа мебелировката очевидно беше старинна.

Едно черно кожено канапе и масичка за кафе бяха поставени до стената от дясната му страна и зад тях беше вратата към банята.

В отдалечения ъгъл близо до големия широк прозорец имаше кожено кресло и табуретка за крака, които подхождаха на дивана.

Прозорецът беше обграден от двете страни от плътни завеси и беше затворен с транспаранти. Завесите, покривката на леглото, леките завивки и одеяла бяха тъмночервени, а килимите бяха — или са били — бели. Имаше голямо разпятие с върбов лист в разрез отзад, закачено над леглото и една снимка шестнайсет на двасет на „Пиета“ над дивана.

Между вратата и дивана имаше вход към килер.

Човек, който е обичал удобствата, помисли си Стенър.

Стенър извади бележник от вътрешния си джоб и набързо надраска една скица на стаята. После постави рулото тоалетна хартия на пода до входа на спалнята и като стъпи върху края му, разви останалата част в стаята като килим, постлан пред сановник. Накрая той влезе на мястото на действието, като вървеше внимателно по пътеката от хартия.

Стените, креватът, столът и подът бяха изпръскани с кръв, сякаш някакво превъплъщение на Джексън Полак е действало в стаята. Когато продължи към леглото, той видя едно стъпало, после крак и накрая трупа на човека, който бе смятан за един от истински благородните хора в града.

Голият труп лежеше между кревата и прозорците. Главата бе притисната към стената, зловещо изкривена на една страна: очите бяха изскочили от орбитите, бузите — издути, а устните, издадени напред, езикът, подут в ъгъла на устата, едната ръка, заровена до ставите на пръстите в правия, зеещ разрез, който се простираше от едното ухо до другото точно под линията на челюстта. Тялото, краката и ръцете, дори пръстите на краката бяха нарязани от дузина дълбоки и ужасни рани и многократни пробождания. Числото 666 беше гравирано с изящна прецизност върху стомаха. Кръвта беше текла като река от раните, образувайки една влажна постеля за трупа на архиепископ Ричард Бърнърд Рашмън.

Докато изучаваше тялото, внезапно студени тръпки преминаха през Стенър. Гениталиите бяха отстранени. Почти страхливо очите на Стенър бавно се придвижи-ха нагоре по тялото до зеещата уста, където

той осъзна, че бяха натъпкани интимните части на свещеника и също така осъзна, че това, което беше помислил за език, изобщо не беше език.

Стенър, обикновено безразличен към подобно клане, преглътна един внезапен изблик на жлъчна течност, която киселееше в гърлото му и няколко пъти пое дълбоко въздух.

Зад него окръжният съдебен следовател каза:

— Господи, каква каша.

Стенър се обърна към него.

— Внимавай с обноските си, Харви, това е част от църквата.

— Очевидно не е останала неосквернена.

Харви Уудсайд се потеше в резултат на катеренето по стълбите. Уудсайд беше полусферичен — един огромен, асматичен мъж, чиято глава сякаш изникваше от грамадните, закръглени рамене. Той дишаше през дебелиите си устни, един вид равномерно пъшкане, което бързо ставаше досадно и поглеждайки изпод пълните клепачи, неговите малки, кръгли кафяви очи се стрелваха в продължително търсене на доказателства. Носеше дебел черен пуловер без ръкави над многоцветна хавайска риза, като и двете образуваха провиснали сиви гънки, които страшно се нуждаеха от гладене и се поддържаха от червени, бели и сини тиранти. Но големите му ръце изглеждаха почти нежни и винаги имаха хубав маникюр. Общо взето развлечен и често неприятен човек — но когато ставаше въпрос за съдебна работа, следователят нямаше равен на себе си.

Неговият екип от трима души изкачи стъпалата, носейки няколко алуминиеви каси, които поставиха на площадката.

Единият от тях погледна в спалнята и каза:

— Има да стоим тук чак до Деня на труда.

Уудсайд изчака, докато Стенър излезе от стаята, после клатушкайки се отиде до края на простряното руло хартия и погледна надолу към трупа на епископ Рашмън.

— Е, и таз добра — каза той и след няколко минути изучаване извърна глава и погледна през рамо към Стенър. — Тук си имаш работа с първокласен луд, Абъл.

— Така изглежда.

— Някакво понятие кога се е случило?

— Вероятно около десет и десет, мисля, че имаме свидетел, който поне е чул какво става — каза Стенър, като гледаше часовника си. — Това е било преди по-малко от трийсет минути.

И това е нещо. Хубаво е, че сме го открили по-рано. Добре, нека се захванем за работа, момчета. Пълна промивка от пода до тавана. Банята, хола — къде води тази врата там?

— В кухнята.

— И кухнята. Снимайте, вземете отпечатъци, поръсете с химикали, вакуумирайте, вземете образци и не пропускайте абсолютно нищо. Това нещо ще разтърси областта.

Радиостанцията на Стенър изведнъж се обади. Беше Търнър.

— По-добре незабавно слезте тук долу, лейтенант — каза той. — В църквата.

Стенър се върна обратно във вестибюла в основата на стъпалата. Един полицаи отвори вратата в дъното на голямото преддверие и Стенър мина през нея и после надолу по един коридор, който свършваше в малка чакалня до олтара. Под извисяващата се апсида и отгатак широките редици от църковни пейки Стенър и четирима полицейски офицери застанаха пред една стаичка за изповед с извадени пистолети.

Стенър забърза през църквата надолу по единия ред, подмина полицаите и погледна в кабинката.

Един мъж-дете, почти с ангелска външност, най-много двайсетгодишен, се беше свил на пода на изповедалнята. Косата му беше сплъстена с изсъхнала кръв. Лицето, дрехите и ръцете му бяха оцветени в червено. Държеше ръцете си скръстени на гърдите и в дясната си ръка стискаше един голям месарски нож със струйки кръв по него.

Паникьосаните му очи се взираха в светлината на трите прожектора.

— Не съм го направил — мрънкаше той с жален, едва доловим глас, като клатеше глава напред-назад. — Не съм го направил, майко. Майко, не съм го направил.

3.

Всички в електрическия влак бяха приковали погледи в сутрешния вестник и заглавието цяла страница: АРХИЕПИСКОП РАШМЪН УБИТ!

И подзаглавието: МЛАДЕЖ АРЕСТУВАН ЗА ОБЕЗОБРАЗЯВАЩО УБИЙСТВО.

Но Мартин Вейл се интересуваше повече от изданието на „Сити магазин“, което купи от щанда на ъгъла. Той прегледа списъка със съдържанието, прелисти на страница 32 и се облегна назад да прочете статията.

ПРЕКЛОНЕНИЕ ПРЕД НЕВИННИТЕ КРЪВОПУСКАНЕ ЗА СМЕТКА НА ГРАДСКАТА
ОБЩИНА

ОТ ДЖЕК КОНЪРМЪН

Съдът заседава вече час и половина, часът е осем в навечерието на един четвъртък, след който остават само седем дни за пазаруване до Коледа и съдебната зала, която все още е препълнена, е напрегната като чакалня в болницата. Има доста безцелни разговори, но повечето очи са насочени към вратата, през която журито рано или късно ще влезе. След като дванайсет дни са стоели докрая да изслушат свидетелските показания, толкова пламенни, че в един момент съдията предложи да извикат пожарната, сега никой нямаше да си тръгне. Не и преди да видят последното действие.

„Това представлява той, един убиец на правото в този град. Един вампир, това е той. Седи си там в съда, по дяволите, и почти можеш да видиш как от проклетите му зъби капе кръв. Той е голям играч, влиза си с тази негова

старомодна докторска чанта, моторът му все е включен на висока скорост, не може дори да изчака нещата да се случат, разбираш какво искам да кажа? Прокурори? Глупости. Та той си ги изяжда на закуска, обед и вечеря, а като си иде вкъщи, си похапва съдии преди лягане. Ти си прокурор и той седи от другата страна на залата? Вземай си нещата. Вземи си призовките, правните документи, показанията под клетва, всички тези правни глупости, хвърли ги и си иди вкъщи. Прочети някоя книга. Посмучи си шоколад. Просто си спести енергията, приятелю, понеже вече си мъртъв. Все едно, че вече висиш на кука в някоя проклета кланица.“

Говори един съдебен пристав, един старомоден тип със зачервени очи и голямо шкембе, с лош дъх и парче клечка за зъби, която се мотае в ъгъла на устата му. Той за двайсет и две години е виждал всички адвокати, които са идвали и са си отивали от този град. Знае всички трикове. Вероятно може да цитира законите по-добре от всеки филаделфийски адвокат, който печели по 500 долара на час.

— Мартин Вейл. Крачещата смърт — казва съдебният пристав и се отдалечава.

Годината се влачи към своя край в тази декемврийска вечер в съдебна зала номер 6 на Върховния съд — където Клерънс Дероу веднъж така лошо сдъвка един наперен местен адвокат, че той напусна и стана професор по право докато препълнената съдебна зала е прикована на място, очаквайки решението по делото Джо Пинеро срещу градската община.

Вейл седи върху перваза на един прозорец, без да обръща внимание на това, което става около него, и гледа навън към града, пламтящ в коледни светлини. Той е толкова спокоен, сякаш е в кома. Пушенето е забранено в залата, но Вейл разсеяно пали цигара от цигара и хвърля пепелта и угарките в една пластмасова чаша за кафе. Никой не му прави забележка.

Какво ли се върти в главата на Вейл?

Вероятно си мисли, че когато съдебните заседатели се върнат, той ще притежава една малка част от недвижимия имот, към който гледа, един комат от града, който от години той небрежно беше тъпкал с краката си.

Неговият клиент, един местен гангстер, три пъти пускан на свобода, на име Джо Пинеро, седи на подсъдимата скамейка, а пръстите му леко потрепват в такт с някаква въображаема мелодия. Ако е разтревожен за бъдещето си, то не му личи. Но всъщност защо ще се тревожи? Мартин Вейл беше във върховна форми срещу най-доброто, което градът можеше да предложи: Албърт Силвърмън, един адвокат с висока репутация, който в този момент е долу в тоалетната, повръщайки и червата си. Ето как се бяха развили нещата с делото на града за него.

— Ако Вейл беше подавач на топки в отбор от първа лига по бейзбол, щеше да бъде цар на смяната каза ми веднъж един приятел спортен журналист. — Той не участва само за да победи, човече. Всяка игра за него трябва да бъде без шанс за противниковия отбор.

Шарлин Краудър, закоравяла като пристанищен хамалин, след като е прекарала по-хубавата част от живота си в протоколиране на съдебните заседания, се кълне, че това действително се е случило: „Това се случи през първите му дни — преди шест-седем години, окей? Той защитаваше един дребен бандит. Най-важното доказателство е тази шапка, която, по общо мнение, е била притежавана от подсъдимия. Така че Вейл слага на колене обвинението и доказва, че не е вероятно шапката да принадлежи на неговия клиент и слага делото в джоба си. После, когато процесът свършва, Вейл отива при реквизитора и казва: «Моят клиент си иска шапката обратно.»“

Сега Вейл казва, че, се е шегувал — но той действително е взел шапката.

Вейл за седем години се е превърнал в легенда. Той никога не дава интервюта, носи напечатани визитни картички, на които пише „Без коментар“ и идва в съда с

костюми, които не са гладени, откакто Елвис е бил в начално училище. Може би се подстригва при смяната на сезоните. Вратовръзките му висят стегнати наполовина като разхлабена примка около врата му. Обувките му никога не са виждали четката на ваксаджия.

Той е един сомнамбул, крачещ из заседателната зала, сякаш е изпуснал някаква мисъл на пода и не може да я намери. После изведнъж подскача като човече на пружинка и реве от стола си като избухнал вулкан. След това се преражда в чаровник — усмихнат, успокоява, покровителства преди изведнъж да се превърне в отровна змия, която нанася удар в югуларнага вена на нищо неподозиращия свидетел. Понякога се усмихва, понякога изглежда загрижен, понякога е отегчен. Но тези сиви очи никога не се променят. Ако погледнете в тези очи, все едно, че неочаквано виждате смъртта. Той е безмилостният палач, унищожаваша съперниците си така небрежно, сякаш си топи поничките в кафето на ъгъла.

Мартин Вейл на трийсет и две — правното непослушно дете на предстоящото десетилетие. В ръцете му законите са като топките за жонгльора.

Джо Пинеро, познат на приятелите и враговете си като „Тъмните очила“, понеже носи слънчевите си очила навсякъде и вероятно спи с тях — е един гангстер, уличен боец, чието досие включва осъждане за физическо насилие, опит за убийство и непредумишлено убийство. Първия път получава от две до пет за употреба на срязана бейзболна бухалка срещу продавач на обувки, който дължал 400 долара на един, който събирал облозите. Излиза на свобода след девет месеца. Втория път той застрелва отблизо друг хулиган при спор за територия, едно гангстерско убийство, сведено до непредумишлено убийство, понеже доказателствата на обвинението са слаби. Излиза след шест месеца. Преди година и половина Пинеро и други трима гангстери се нападат на една многолюдна улица в града със стрелба, наподобяваща Втората световна война. Когато димът се разсейва, двама са мъртви, а Пинеро е продупчен

от три куршума. Свидетелите изчезват, никой не може да разбере кой на кого какво е направил и Пинеро признава вина за по-малко престъпление, за да бъде обвинен само в непредумишлено убийство и отново да се измъкне. Не е необходимо да се казва, че той не е обичана личност в кръговете за строгото прилагане на закона.

Прекъсваме разказа до навечерието на миналата Нова година. Пинеро се връща вкъщи от някакво парти. Двама полицаи се случват зад него, единият е окръжен полицай, а другият федерален, който не е бил на смяна, просто излязъл за през нощта със своя приятел който се оказва, че е негов брат. Окръжният полицай разпознава Пинеро и те го спират край пътя и решават да се скарат с него: карат го да върви по права линия, да си пипне носа с пръст теста за трезвеност. Това, което те не осъзнават, е, че са преминали границата и са навлезли в града. Идва и един градски полицай и се присъединява към компанията. Те претърсват колата и намират един зареден револвер в багажника. Пинеро започва да реве за правата си, за това, че окръжни и федерални полицаи го спират в града, едното води до другото и в следващия момент тримата полицаи започват да бият Пинеро, сякаш е най-големият тъпан в училищния духов оркестър.

Той свършва в болницата с две счупени ребра, разбита скула, мозъчно сътресение, множество контузии и натъртвания и обвинения в пиянство, съпротива при арест и укрито оръжие. После дяволът се намества. Оказва се, че Пинеро показал 0,6 на алкохолния регистратор. Според закона той е бил трезвен. Ширеха се слухове — най-разпространеният беше, че властите трескаво търсят спасителен брод по реката.

Намесва се Мартин Вейл с граждански иск за 25 милиона. Той влиза в правен спор с щата, окръга и града. Това поражда доста самоуверени усмивки в клуба на адвокатите, където завистта се разпространява като чума. Залаганията са около хиляда към едно, че най-накрая Вейл е ухапал прекалено голям залък.

Но в следващите десет месеца Вейл разчленява на парчета града, окръга и щата. Той насъсква щатските и окръжните ченгета срещу градските полицаи. Вътрешните борби стават толкова ожесточени, че се заплашват един друг със съд. Вейл скръства ръце и почва да си реже ноктите — преди да свърши, той се съгласява да оттегли обвиненията си срещу окръга и щата, призовава двамата полицаи и те се нахвърлят върху градския си побратим като двойка разярени бикове.

Преди да се стигне до съд, залаганията вече са изравнени — със значителна сума на страната на Вейл.

Сега Вейл съзерцава мигащите светлини на общинското коледно дърво, клиентът му е хладен като наливна бира в замразена чаша, окръжният прокурор, поел защитата, е на колене в мъжката тоалетна, а седем мъже и пет жени се намират в стаята на съдебните заседатели и се опитват да разберат кой на кого какво е направил и колко ще струва всичко това.

Съдебните заседатели заседават вече от два часа, когато аз преброждам залата и се облягам на перваза до Вейл. Той е свалил жълтата си вратовръзка и я е пъхнал в горния джоб на костюма си от туид, който изглежда така, сякаш е спал с него цяла седмица. Има голяма нужда да се обръсне. В началото на процеса съдията Хари Шоут, един фанатичен консерватор, известен в правните среди като Палача Хари, в сравнение с който хунският вожд Атила би изглеждал като социален реформатор, смъмри Вейл за начина му на обличане.

— С цялото ми дължимо уважение, Ваше благородие — отговори Вейл, аз съм дошъл тук, за да се занимавам с право, а не да позирам за корицата на „Джентълменс курортърли“.

Това определя атмосферата на процеса, по време на който Вейл два пъти е глобен по 1000 долара за обида. Единствената причина да не прекара около десет дни в местния затвор е страхът, че няма да бъде приключен

процесът. Никой не иска отново да премине през тази кланица.

— И така, какво мислиш? — питам Вейл.

— Мисля, че мигащи светлини на коледно дърво са образец на лош вкус казва той, гледайки надолу към едно дърво пред съда, което изглежда като червено-зелен светофар. Изглежда като проклета неонова табелка.

— Колко време мислиш, че ще отсъстват?

— Докато решат колко пари да получим.

— Мислиш, че е толкова просто?

— Да! Той запалва нова цигара „Вентидж“ и пуска старата в чашата, където угасва с цвърчене.

— Кога реши, че работата е вързана в кърпа?

— В деня, в който приех делото отговаря Вейл.

Самоувереността и този поглед, това ги сковава. На Вейл никога не му минава през ум, че може да загуби, а само колко голяма ще бъде печалбата.

Съдът заседава вече два часа и четирийсет минути. Присъдата: 7,6 милиона долара за бившия гангстер изведнъж прави Джо Пинеро милионер. Съдебната зала полудява. Силвърмън отново тръгва към мъжката тоалетна. А Мартин Вейл току-що е спечелил за себе си цели 2.5 милиона долара.

Съдията гледа заплашително от високо.

— Може би казва той на Вейл сега ще можеш да си позволиш нов костюм, адвокате.

Мартин Вейл се усмихва нагоре към съдията.

— Това е една възможност.

Два дни по-късно градските власти обжалват.

И сензацията продължава.

Това обещава да бъде една забавна година.

Вейл потрепери от студения вятър, циркулиращ в електрическия вагон, и се сви по-дълбоко в палтото си от овча кожа, докато четеше за втори път статията в „Сити мегазин“. Не е лошо, помисли си той. Хич

не е лошо. Снимката беше хубава. На нея се виждаше един млад мъж със суров поглед и самонадеяна усмивка, облеган на съдийската скамейка, с ръце в джобовете на панталоните, една връзка документи, пъхната в джоба на самото му, гледаш към фотоапарата. Надписът беше убийствен: „Мартин Вейл: прокурорите се молят да не ги изяде на закуска.“

Вейл се засмя. Дължеше на Конърмън едно пиене и вечеря за това. Пусна списанието в чантата си, когато електричката спря в края на обратния завой, и се втурна навън от вагона, обръщайки нагоре яката си срещу мокрия сняг, който силният вятър навяваше откъм езерото през четири улици. Вейл мразеше това време на годината. Влажният северен вятър духаше надолу през езерото и режеше равния град в средните щати като с бръснач, проникваше през дебелото палто на Вейл и заледяваше лицето му. Той почти притича двете улички и взе широките стъпала от гранит по две наведнъж. Вътре изтърси влагата от яката си и запали цигара. В отсрещния край на широкото фоайе от мрамор и месинг Боби, продавачът на вестници, размаха един екземпляр на списанието към него.

— Мистър В — извика той. — Убийствено е.

Вейл закрачи през фоайето, взе списанието, избра едно пакетче белени фъстъци и пусна петачка в ръката на Боби.

— Задръж рестото — каза той и забърза.

— Господ да те поживи — извика Боби след него.

Вейл се изкачи до втория етаж, избягвайки претъпканите асансьори. Беше девет и пет. Щеше да закъснее с пет минути. Модно. На Вейл му отне един час тази сутрин мислено да се подготви за тази среща. Валери Мейн, която е била секретарка на едно поколение градски адвокати, го изгледа, когато влезе в офиса.

— Закъснял си — отсече тя.

— Заради времето — каза той и се усмихна, като свали палтото си и го хвърли върху един стол. Беше облечен в скиорски пуловер, без риза, панталони от рипсено кадифе и груби обувки с дебели подметки.

— Лошо ти се пише — каза тя неразбираемо, когато той влезе във вътрешната канцелария.

4.

Играчите изненадаха Вейл. Стаята бъкеше от старомодни политици — на силата — вместо схватливите, интелигентни к преуспяващи младоци, които горят от желание да сключат някоя сделка. Това го обърка за минута. Тук беше градският прокурор Арнолд Фледерман, който работеше, откакто кравата на мисис Олеъри ритнала газената лампа, което причинило градския пожар; Отис Бърнсайд, градският съветник, майсторът кукловод, който дърпаше конците на административния градски район; и Джони Мелоей, отмъстителният бивш агент на ФБР, сега полицейски комисар, който знаеше само уязвимите точки, които трябва да натисне, за да спре притока на кръв към мозъка.

А ето го и Рой Шонеси.

„Господи, какво, по дяволите, става тук?“ — чудеше се Вейл.

Те всички погледнаха с презрение облеклото му. Голямата канцелария беше облицована с махагон и месинг, обзаведена с масивни мебели и скъпи принадлежности. Стаята беше потискащо топла. Един-единствен стол с твърда облегалка стоеше пред бюрото, което доминираше в стаята. В полукръг зад него бяха Бърнсайд, Фледерман и Мелоей. Рой Шонеси седеше отделно.

Всичко, което им трябва, за да извършат полицейски разпит, е един прожектор над стола, помисли си Вейл.

— Добро утро, мистър Вейл — повлечено каза Фледерман, като кимна към стола.

Той остави погледа си да се рее из стаята, като се спираше за момент върху всеки един, преди да седне. Не каза нищо.

— Всички сме тук, за да ти помогнем да се откачиш от въдицата — започна Мелоей. Той беше слаб, бледен мъж, който все още се обличаше със скучната сивота на ФБР. — Стъпил си на много тънък лед, момко.

— Няма съдия в този град, който не би искал да играе хоро върху проклетия ти гроб — подпомогна го Фледерман. Той се наведе и

остави слюнката от сдъвкан тютюн да падне в позлатения плювалник до стола му.

Вейл само се усмихна с кривата си ирландска усмивка.

— Имаш проблем голям колкото езерото Мичиган тук — опита Бърнсайд и очите му блеснаха за момент изпод покритите с брадавици клепащи. — Ние просто искаме да те улесним. Ти имаш добра репутация тук наоколо. Не я разваляй.

Всички се интересуваха от неговото благосъстояние. Вейл отново не каза нищо.

Шонеси, един ветеран от държавното адвокатско бюро, също не каза нищо. Той се клатеше бавно в огромен кожен стол — тежък мъж, чиято масивна фигура беше облечена в костюм с елек от хиляда и петстотин долара, украсен с кърпичка от цветна коприна в горното джобче. Имаше пълно лице и холерични устни, извити презрително в нещо, което незнаещите биха сбъркали с усмивка. Качулатите му очи бяха остри и убийствени, а масивните му пръсти бяха сключени и прегънати върху гърдите му, като палците му незабележимо се търкаха. Той беше слушател, този Шонеси, а също и върховният жрец на щата, който само с едно кимване можеше да докара епидемия и чума върху всеки, който заплашва да развълнува политическите морета на щатския законодателен орган. Вейл се беше срещнал с него само веднъж преди десет години. Познаваше Шонеси като изкусен политик, който беше издържал трийсет години на бурите и на четири правителства. Губернаторите се страхуваха от него и кандидатите за президент търсеха съветите му. В сравнение с него другите трима бяха железопътни работници.

„Какво, но дяволите, нрави той тук?“

Вейл претегли възможностите. Той закова погледа си в Шонеси, пренебрегвайки Фледерман, който продължаваше да говори, като пускаше заплахи, празни приказки и груби обиди като овчи курешки, докато Бърнсайд и Мелуей от време на време се намесваха с прикрити заплахи. Сняг се разбиваше върху прозореца. Радиаторът леко съскаше в ъгъла. Нито един от двамата не отстъпваше в борбата с погледи.

— Разбираш какво искам да кажа? — приключи Фледерман.

Шонеси пръв се отказа от борбата с поглед. Той погледна към Фледерман и Вейл последва неговия пример.

— Не — каза Вейл.

— Не? — каза Фледерман.

— Какво искаш да кажеш с това не? — попита Бърнсайд.

— Не, не разбирам какво искаш да кажеш — отговори Вейл.

— Господи — каза Фледерман и този път се изплю в плювалника. — Не си толкова тъп.

— Той не те слушаше — каза Шонеси с дрезгав глас толкова тихо, че едва се чу в стаята.

— Какво искаш да кажеш? — заекна Фледерман. — Защо, по дяволите, говоря, за да си слушам гласа?

— Сигурно — каза Шонеси. Той се обърна към Вейл.

— Какво мислиш?

— Мислех първо да чуя тяхното предложение — кротко каза Вейл, отделяйки Шонеси от групата. Той приемаше риска, че Шонеси е дошъл на срещата, без да предложи някаква позиция. Шонеси слушателят!

Шонеси се засмя. Не беше кой знае какъв смях, но все пак смях.

— Добре сте се научили, мистър Вейл. — Благодаря.

— Научил? Какво е научил? — каза Фледерман.

Шонеси погледна към Вейл.

— Играете шах, нали?

Вейл кимна.

— Играех. Вече не толкова, прекалено съм зает.

— Старото правило — каза Шонеси на Фледерман. — Този, който мести пръв, губи.

Фледерман изглеждаше объркан. Той местеше погледа си между Шонеси и Вейл, после се обърна към Бърнсайд.

— По дяволите, кажи нещо. Отис!

— Какво, по дяволите, искаш да кажеш с това „предложение“? — каза Бърнсайд на Вейл. Лицето му почервения, а гласът му се извиси почти до крясък. — Ние не предлагаме, ние нареждаме.

Шонеси махна една въображаема пращинка прах от панталоните си.

— Успокой се, Отис — меко каза той.

— Добре, Господи!

— Той да не си мисли, че сме дошли тук да правим компромиси? — каза комисарят Мелуей.

— Не компромиси — каза Вейл. — Да се споразумеем. При компромиса всички губят. При споразумението всички печелят.

Шонеси се засмя отново.

— Какво е толкова смешно, Рой? — понита Бърнсайд.

— Образованието.

— Какво, по дяволите, би трябвало да означава това?

Шонеси го изгледа няколко секунди, после каза:

— Чу ли какво каза?

— За кое?

— За споразумението и компромиса. — Той се обърна отново към Вейл. — Защо не им обясните, мистър Вейл?

Вейл кимна.

— Ако си мислите, че участвате в компромис, вие приемате, че ще жертвате нещо. Ако си мислите, че участвате в споразумение, вие решавате какво искате и за кое не ви пука. В този случай вие получавате това, което искате, и жертвате това, което е без значение. Спестява празните приказки.

Очите на Мелоей се присвиха.

— Да предположим, че просто ти казваме какво ще се случи? — каза той рязко.

— Мисля, че това ще е грешка — отвърна Вейл.

— О, така ли мислиш? — каза Мелоей.

— Да, така мисля.

— И защо мислиш така? — попита Фледерман, местейки тютюна за дъвчене от едната буза в другата.

Шонеси отговори на въпроса.

— Понеже ще свършите в съда, Арнолд. И мистър Вейл знае, че никой не иска това.

— Е... — Бърнсайд се колебаеше. — Все пак, на чия страна си, Рой?

— Просто слушам, Отис, просто слушам — отговори Шонеси. Той погледна през стаята към Вейл и каза: — Аз наистина дойдох да размисля върху този случай, след като щатът е замесен. Ще ви бъда благодарен, мистър Вейл, ако анализирате ситуацията така, както я виждате. Мисля, че тук вече беше направен първият ход.

Вейл стана. Той винаги говореше по-добре на крака, като си представяше, че се обръща към съда. Отвори пликчето с фъстъци и

предложи на всички, но получи само свирепи погледи. Изяде два, запали цигара, отиде до отдалечения край на стаята и се облегна на стената.

— Този процес струва на данъкоплатците около... седем хиляди долара дотук, прав ли съм? — Никой не отговори. — Обжалването ще струва още седем, може и повече. Хората в града малко ще се раздразнят от това...

— Ти си мислиш, че държиш всички в този град в малкото си джобче — провикна се Фледерман.

— Без значение. Вие ще ги ударите по джоба, ако се върнете към случая. Вече изгорихте Силвърмън, така че също ще ви е необходим нов адвокат.

— Ще си премеря силите с теб — каза Фледерман.

— Защо? От гордост? Вие дори нямате добро основание за обжалването. Ако ви отхвърлят, ще изглеждате глупаво пред данъкоплатците. Ако започнете нов процес, това е рисковано.

— Трябва да ти ударя един хубав бой — каза Фледерман.

— Спокойно, Арнолд — каза Шонеси. — Послушай човека. Губите си времето, като влизате в глупави пререкания с него.

— Защо така?

— Понеже не му пука, така ли е, мистър Вейл?

Вейл се усмихна. Мъдър стар бухал.

— Да, сър — каза той.

— Нищо не разбирам — каза Бърнсайд на Шонеси. — Можем да отровим живота на това копеленце и ти го знаеш.

— Не съм толкова сигурен — каза Шонеси.

— Аз съм — каза Мелоей. — Ние ще пипнем Пинеро за укриване на оръжие. Това е углавно престъпление и той вече е лежал три пъти. Ще получи двацет години или до живот. Когато дойде време да излезе, ще бъде прекалено стар да се радва на това, което ще получи след обжалването.

Той се облегна назад в стола си и се усмихна. Шонеси повдигна вежди и погледна назад към Вейл.

— Окей — каза Вейл, като си загаси цигарата. — Ще се видим в съда.

Усмивката изчезна от лицето на Мелоей. Фледерман се наведе напред и загледа Вейл.

Шонеси погледна надолу към пода.

— Кажи им — каза той.

— Няма да има дело за укрито оръжие.

— Какво искаш да кажеш?

— Това е бил незаконен арест. Моят клиент не е бил пиан, затова претърсването е било нарушение на правата му. Съдът вече установи, че той не е предизвикал на падението на служителите. Дори ако спечелите намалена присъда, да кажем наполовина, един нов съд няма да промени делото. Ще свършите, като дължите на Пинеро четири милиона, ще ви струва още седемстотин хиляди да изминете отново процеса и всичко ще приключи с много разгневени граждани. Това е погрешен ход, мистър Мелоуей.

В стаята настъпи мъртва тишина. Шонеси се облегна назад в стола си и отново силете пръсти на гърдите си.

— Имаш ли някакво предложение? — попита той.

— Да, сър.

— Нека го чуем.

— Оттеглете обжалването. Делото с пистолета е загубена работа. За благо на общината ние ще приемем една намалена присъда за милион и шестстотин хиляди. Градската община ще плати половината, окръгът и щатът ще платят по четиристотин хиляди. Всички ще се усмихнем мило и Пинеро ще се съгласи да напусне града завинаги. Той и без това иска да се премести в Калифорния.

— Проклет да бъда — каза Фледерман и изплю остатъка от тютюна си в месинговата урни в краката си. Мелоуей и Бърнсайд гледаха Вейл с отворена уста. Шонеси продължаваше да търка палците си един в друг.

— Защо не си помислите? — каза Вейл. — Пак ще се обърнете към мен.

— О, защо да не го уредим сега — меко предложи Шонеси. — Преди някой да има възможност да оплеска всичко. Сега бих си взел един фъстък, синко.

След като Вейл напусна, Арнолд Фледерман стана и с пламнало лице удари по бюрото с ръка.

— Този арогантен малък никаквец — рязко каза той. — Каква беше цялата тази безсмислица относно този, който мести пръв и

губенето, и компромиса, и споразумението? За какво, по дяволите, говореше той?

— Той ме цитираше — каза Шонеси с кисела усмивка. — Една лекция, която изнесох преди десетина години, когато е бил студент по право.

— Шегуваш се — каза Фледерман.

Шонеси не отговори. Той взе телефона, завъртя един номер и почака да му отговорят.

— Аз съм Рой Шонеси, за съдията... Е, кажете му да прекъсне за малко, необходимо ми е да говоря с него веднага. Ще чакам на телефона. — Той забарабани с върха на пръстите си по бюрото.

— За какво става въпрос? — понита Бърнсайд.

— Време е за заплащане — каза Шонеси. — Мистър Вейл ще получи един урок по политика... Здравей, Хари. Окей, той се споразумя с нас за милион и шестстотин... Не, нямаше никакъв спор, той можеше да поиска и повече... Виж, той е едно умно момче, Хари, само му трябва малко смирение. Това изцяло е твоя работа.

Удари му един шут.

5.

*При Хиджън Пеперудата,
10:30 ч сутринта*

По-голямата част от тълпата, идваща на закуска по това време, вече се беше разпръснала. Пред кръглия бар Бърт Шефлин, който отдавна беше удавил кариерата си на голям певец в ръжено уиски, пиеше първата си чаша за деня, като вдигаше чашата с две ръце към треперещите си устни. Барманът Пинс, един бивш професионален борец с бебешко лице, ако борците са изобщо професионалисти, кимна, когато Вейл мина край него на път към задната част.

Двама помощник-адвокати, по ризи, играеха бiliarд осмица на една-единствена маса до бара. Единият от тях коленичи, визира удара си, стана, внимателно се прицели и хвърли двете топки, когато Вейл мина покрай него.

— Закъснял си! — извика през рамо Хиджън Пеперудата, докато стържеше грила с една шпатула. Тя беше може би най-добрата готвачка в щата, въпреки че със своите 250 фунта определено не беше пеперуда, Тед и Фейна лъскаха масите в ресторантската част.

— Обичайното — извика ѝ в отговор Вейл.

— Сега чистя грила.

— Е, и?

— Господи — каза тя, — ти си мислиш, че притежаваш това проклето заведение.

Всъщност Вейл наистина притежаваше една малка част от бара и грила заедно с дузина други адвокати, съдии, ченгета и журналисти, които се бяха включили да-го купят, когато един алчен предприемач се беше опитал да окаже икономически натиск върху Пеперуда-та преди около година. Вейл взе чашата си измежду две дузини други закачени в ъгъла и си наля кафе, после отиде в голямото кръгло сепаре в задната част.

Съдията седеше на обикновеното си място в сепарето, резервирано за постоянните клиенти. Половин дузина вестници бяха разпилени на масата, както и два броя „Сити мегазин“, едното все още отворено на статията за Вейл. Той отпиваше от кафето си и внимателно преглеждаше сутрешния вестник през пенснето си, което държеше с една ръка, докато с другата държеше вестника. Кифла с боровинки лежеше забравена пред него, а една бучка масло се топеше на ножа, който лежеше върху чинията. Вейл съблече палтото си и го хвърли на един стол, който стоеше срещу стария опитен политик от шайката на Хиджън.

— Закъсня — каза съдията, без да го погледне. — И виждам, че сега си увековечен в мастило. — Той кимна към статията.

Вейл игнорира саркастичния комплимент и постави четири сребърни долара на масата в плътна редица. Съдията погледна покрай вестника към тях, довърши статията, после внимателно постави вестника на една страна.

— Четирима бяха, а?

Вейл кимна.

— Четирима срещу един. Трудно мога да нарека това приемливо равенство.

— Уреди се.

Съдията се облегна назад в стола си и сложи очилата си в джоба на сакото. Джек Спелдинг беше висок сух мъж, с хлътнали бузи, хубавото му лице носеше белезите на четирийсет и пет годишните битки в съдебната зала. Кичурите кафява и бяла коса бяха внимателно сресани назад от алпийското чело; подвижните светлосини очи бяха нащрек за всякакво предизвикателство. Той беше, както винаги, облечен до съвършенство в костюм от туид, с вратовръзка на червени и сини райета и светлосиня риза. Свеж червен карамфил, откъснат от близкия парк, внимателно беше поставен на ревера му.

Спелдинг беше рядко забележителен човек, който бе слязъл от съдийската скамейка разочарован от съдилищата, опозорени от двайсетгодишни милионери — търговци на наркотици, тиинейджъри, специалисти по кражбите и адвокати, които изпълняваха всекидневната си молитва със страстта на проститутките от Дивижън стрийт. Сега той беше заобиколен всяка сутрин от шепа многообещаващи млади адвокати, които репетираха своите дела пред

него, като се позоваваха на правото, опитваха различно поведение и предизвикваха неговата проницателност с трикове и измами. Разбира се, той винаги ги хващаше, въпреки че понякога ги оставяше да минат, според теорията, че едно хубаво напердашване в съда понякога е по-поучително от мъдрия съвет.

Мартин Вейл представляваше голямата му гордост. Това беше синът, който той никога не беше имал. Протежето, което беше надминало учителя. И той приемаше арогантността и самонадеяността на младия мъж като недостатъци на един ум, толкова съсредоточен и дисциплиниран, че загубата на едно съдебно дело беше просто непонятна за него.

Съдията присви очи и погледна четирите големи сребърни монети.

— Четирима срещу един — размишляваше той. — Ще трябва да направя заключението, че те са хвърлили тежката си артилерия срещу теб, като според логиката изключвам преговорите, което пък изключва младите интелигенти. Трябва да е било силова игра.

— Дотук добре.

— Града, окръга и щата?

— Признавам ти и това също. Но повече никакво указание.

Съдията погледна косо към тавана няколко минути, после каза:

— Двама от градската община, след като искът е към тях и по един от окръга и щата. И така... аз стигам до градския прокурор Фледерман, това основно е негов проблем.

Вейл плъзна единия от доларите през масата и съдията го хвана, като го плесна с ръка.

— Отис, той е градският отговорник.

Вейл плъзна втори долар към него.

Съдията погледна изпитателно Вейл, който прие най-безучастното си изражение.

— От страна на окръга... предполагам, бих казал, най-подлият човек, когото имат. Това трябва да е бил Джони Мелоей.

— Великолепно — каза Вейл, като плъзна към него още една доларова монета. — Остава още една.

— Сега, кого биха изпратили срещу теб от щата? Може би някого от губернаторския персонал? Или от държавното адвокатско бюро... или пък чак от парламента. Вероятно някой ласкател, един от тези

мазни копелета, за да балансира Фледерман, Бърнсайд и Мелуей, след като те са като парни валяци. Ъхъ... ъхъ. И кой е най-мазният в тайфата? — Той се изкикоти. — Трябва да е бил самият мистър Хитрец. Уудроу П. Карлисл.

Вейл се усмихна и бавно поклати глава. Съдията изглеждаше изненадан.

— Е, да пукна, ако знам — каза той и плъзна обратно единия долар на Вейл.

— Окей, предавам се, сър. Кой е бил мистериозният човек от щата?

— Рой Шонеси.

Спелдинг очевидно беше шокиран.

— Шегуваш се!

— В никакъв случай. — Тед му донесе обичайната закуска — две пресни яйца на очи върху препечен бял хляб, домашно пържено месо и наденица. Вейл се нахвърли върху яденето лакомо, като не спираше да говори. — Сега тук е неочакваното развитие — той играеше моята игра.

— Какво искаш да кажеш?

— Моето предложение беше милион и шестстотин и Пинеро да напусне щата завинаги. Шонеси им каза да го приемат без никакъв спор. Цялата работа не продължи и трийсет минути.

— И те легнаха по гръб, просто така?

— Просто така. Дори не им предложих различни възможности. Не се наложи да сложа и една карта на масата.

— Струва ми се, че може да си имаш малко проблеми с твоя клиент. Как ще се почувства той, когато му кажеш, че просто трябва да преглътне загубата на шест и половина милиона долара?

— Той ще вземе милион и сто. Аз ще взема петстотин хиляди.

— Как ще му обясниш това? Пинеро има хиенски скрупули. Припомням ти, че той е вкарал в гроба поне четирима души... доколкото знаем.

— Ще го уплаша до смърт — каза Вейл.

— Ха! С какво?

— С от десет до доживот в щатския затвор.

Съдията помисли малко и кимна.

— Добре, това е хубав коз като заплаха.

— По дяволите, Пинеро никога не е виждал един милион долара, той едва може да брои до десет. Ако изобщо има късмет ще свърши под някой мост някъде, преди да се подреди. Само се надявам какъвто е луд да не си пръсне черепа, преди да вземем чека.

Съдията се върна към сутрешната среща.

— Отново на предишната тема — каза той. — Очевидно има нещо не наред тук, приятелю мой.

— Хей, та това е много разумна сделка. Градската община вероятно ще събере осемстотин хиляди и щатът, и окръгът ще бутнат по четири хиляди. Никой няма да бъде оцетен прекалено много и цялата работа ще се забрави.

— Да, но това не е било съдебен процес, Мартин, момчето ми, това е било политика, а в политиката никога няма логика. Какъв е дневният им ред? Какво преследват?

— Мисля, че проявяваш малко параноя.

— О, да, безусловно. Съгласен съм, че това е била разумна сделка за тях, но да се съгласят без бой? Мирише ми, че нещо не е наред тук. И ти казваш, че Рой е бил на твоя страна?

— Той просто им каза да приемат. Направете сделката, каза им той.

— Тогава ти му дължиш услуга, Марти. Тази игра се играе по този начин. Той ще ти поиска услуга.

— О, хайде. Освен това, какво мога да направя аз за Рой Шонеси?

— О — каза съдията. — Сигурен съм, че има нещо наум. Когато дойде време да се отплатиш, ще разбереш. И няма да има никакво разискване. Така става, това е стилът на Шонеси.

Мартин Вейл се върна към закуската си и яде мълчаливо около минута-две. После съдията почука по масата с пръста си.

— Ето, че пристига още един проблем, адвокате.

Вейл погледна към входа. Джон Пинеро току-що беше влязъл в заведението на Пеперудата. Пинеро, който беше познат в някои среди също като „Хей-хей“ заради свойствена говорна особеност, беше една грамада от тикове. Той щракаше с пръсти, когато говореше, сякаш сам се окуражаваше да продължи нататък. И повдигаше дясното си рамо, като че ли прогонваше някоя муха. Премина през салона много бързо. Пинеро винаги вървеше много бързо.

— Хей-хей, адвокатите — каза той, като щракаше с пръсти, — проведохме ли тази проклета среща? Как сме, дяволите да го вземат?

Той се мушна в сепарето до съдията.

— Проведохме срещата, Джои, и се справихме добре — каза Вейл, като си избърса устата и хвърли салфетката до чинията си.

— Хей-хей, как, по дяволите, ще свърши всичко? Колко, мамка им, ще ни обера, мамка им? Половин милион? А може би един проклет милион? — Той стигаше до паника с приказките си.

— Ти ще вземеш милион и сто и ще трябва да напуснеш щата в деня, когато вземем чека.

— Хей-хей, какво! Какво, по дяволите, ми разправяш, адвокатите? Трябва ли, мамка им, да вярвам на тези си две уши, мамка им? Ти, мамка им, си отстъпил всичките тези мангизи?

— Няма да има никакво обжалване, никакъв проблем, просто ще вземеш парите и ще бягаш.

— Хей-хей, мамка му, човече — сърдито се завайка той, като щракаше с пръсти и вдигаше рамо, докато говореше. — Ти ми казваш, мамка му, че трябва да се простя с ъ... ъ... колкото там проклети милиона долара остават още, мамка му? Това ли, по дяволите, ми казваш?

— Казвам ти, че ще си тръгнеш с милион и сто, Джои. Радвай се на късмета си.

Пинеро удари с ръка по масата и разля кафето на Вейл.

— Хей-хей, да се радвам на късмета си, глупости. Това е твоята проклета измишльотина, адвокатите; та те скачаха върху моята проклета глава, знаеш. Аз бях целият в синини, мамка им, а ти ще си занесеш вкъщи половин милион проклети гуцери, и аз, мамка им, трябва да бъда благодарен, хей?

Вейл изведнъж стана. Той бавно мина покрай сепарето, напълни си чашата с кафе и се върна. Застана над Джои Пинеро и го погледна с най-суровия си поглед — този, който пазеше за случаите, когато трябваше да каже на някой свидетел, че почти е загубил. Убийственият поглед, който пазеше за вещите свидетели. Пинеро погледна към него озадачено. Нещо ставаше, но той не знаеше точно какво. Той само знаеше, че Вейл изведнъж беше направил пари от него. Вейл тихо каза:

— Да обърнем плочата и от другата страна, Джои. Без мен щеше да влезеш в щатския затвор за десет години. Щеше да броиш

петцентови монети с надежда да ти стигнат за цигари.

— Хей-хей, има и други мръсни адвокати, знаеш, други мръсни адвокати. Трябва ли, по дяволите, да приема това? Не мога ли, мамка му, да кажа на този боклук, градския прокурор, тази няма да я бъде, хей, ще се видим в проклетото съдилище?

— Не!

— Хей-хей, не? Не! Просто така? Проклето не!

— Хей-хей, глупости. Сделката е приключена. Сега, взимаш си твоя милион и сто и тръгваш за Калифорния. Няма да го направиш? Те така ще ти отровят живота, че ще мечтаеш да си в щата Рок Айлънд. По дяволите, хей.

— Хей-хей, глупости, глупости от моя собствен адвокат, от мен се очаква дори да потанцувам тук, мамка му. Какво, по дяволите, ще кажеш за това, господин съдия?

— Аз съм се пенсионирам.

— Джои, преди да получиш истеричен припадък, послушай ме. Ако се върнем за обжалване, щатът, окръгът и градската община така ще те притиснат, че ще им просветне. Чака те наказание за углавно престъпление заради пистолета, една намалена присъда от съда, който ще обжалва делото, и мръсният град като капак. Разбираш ли, какво ти казвам? Сега ще получим един чек за милион и шестстотин хиляди долара. Аз ще взема половин милион за моята работа, а ти се измъкваш от щата с останалото и теглим чертата. Знаеш ли изобщо колко нули има в един милион долара?

— Нули? — Пинеро се взря в него и се замисли, като повдигна рамо няколко пъти. — Хей-хей, какво, по дяволите, ме интересува това? — каза той отбранително, после изведнъж започна да се смее. — Един проклет милион — каза той. — Това е повече майки и пищови, отколкото мога да преброя, хей. По дяволите, решил съм да се приспособя там, адвокате, окей? Окей?

— Окей, Джон.

Той се усмихна на съдията.

— Хей-хей, срахотно добър адвокат, нали. Ваше благородие?

— О, да — каза съдията. — Чудесен мръсен адвокат.

— Хей-хей. Проклетият Лос Анджелис, а? Проклетият му град, може би дори ще ме снимат в някой проклет филм, нали така? Може би, мамка му, ще си купя някое проклето кино.

Той рязко си повдигна рамото няколко пъти, наведе се назад, придаде си важност, щракна с пръсти, после се наведе към Вейл и каза много поверително:

— Хей-хей, адвокате, колко проклети нули има в един милион долара?

6.

Снегът беше преминал в студен ситен дъжд. Наполовина с тичане, наполовина с пързаяне Вейл превзе двете пресечки от влака до двуетажната дървена къща, която притежаваше. Къщата се намиреше в близката северна част, на десет минути от центъра на града с влакчето, един идеален район за Вейл, който не обичаше да кара и изобщо не си купи друга кола, след като предишната беше открадната преди две години. Предприемачи бяха разработили района, реставрирайки двуетажните дървени къщи с модерния разкош от началото на века. Това беше приятен, голям четвъртит район, обхващащ осем преки — тих и непретенциозен, населен предимно с колежански учители, музиканти, млади професионалисти по идващата и отиващата си естетика. От уважение към историческото минало на мястото Вейл не беше закачил отвън своята фирма. На месинговата табелка на предната врата просто пишеше: МИСТЪР ВЕЙЛ, АДВОКАТ.

Плъзгащи се стъклени врати отделяха кабинета вляво от входа и дневната отдясно от огромния вестибюл, който сега беше поле на действие за Наоми Чанс, секретарка, администратор, организатор, следовател и амбициозен помощник-адвокат във владението на Вейл. Кабинетът беше станал кантората на Вейл — една голяма несиметрична стая с ниши и вградени шкафове за книги и открита камина. Тя беше доминирана от огромна, тежка, дъбова маса, която Вейл използваше като бюро. Десет или дванайсет купчини с писма, папки с дела и книги бяха си присвоили голяма част и бяха ограничили центъра на масата като работно място за адвоката. Неговият кожен стол с висока облегалка беше на колела, така че можеше да се завърти из стаята към лавиците с книги или шкафовете с папки, когато беше необходимо. Имаше една стара, черна кожена кушетка пред камината за по-интимен разговор с клиентите.

Дневната беше станала чакалня, а вторият етаж — негов личен апартамент, чийто четири спални, всяка със собствена баня, бяха

намалени на три, след като беше превърнал по-голямата във всекидневна. Така че той можеше да настани двама гости, ако беше необходимо, въпреки че рядко имаше гости. В редки случаи той или някой приятел готвеха в кухнята в съседство с кантората му.

— Закъснял си — каза Наоми, когато адвокатът влезе, като тропаше с крака и разтърсваше рамене да прогони студа. Той свали палтото си и го хвърли над закачалката за шапки до вратата.

— Да, да, да — каза той, вървейки към кантората. — Откога е кафето?

— От половин час.

— Добре. — Той отиде до старомодния самовар, побиращ десет галона, който беше взел като частично заплащане за това, че се беше занимавал с фалита на един ресторант, наля си чаша кафе и се загледа в Наоми, която стоеше на прага на кабинета с един пакет в ръка. Тя беше висока, изправена жена с цвят на млечен шоколад, с почти египетска външност, високи скули и широки кафяви очи. Черната ѝ коса беше сплетена в гъсти плитки, всяка накрая с разноцветно африканско мънисто. Едно разкошно създание, което на четирийсет имаше мъдростта на шейсетгодишна и тяло на двайсетгодишна. Почти нямаше нещо, за което човек да критикува Наоми Чанс.

— Това пристигна за теб преди около час — каза тя. — Умирах от желание да го отворя.

— Тогава отвори го. По дяволите, недей да спазваш формалностите. От кого е?

Тя издърпа пристегнатия плик от пакета, извади бележката и прочете на глас:

„Благодаря за помощта. Надявам се статията да ви Залегне. Конърмън.“

Вътре имаше шест броя от списанието и оригинална фотография на снимката, поставена в старомодна дървена рамка. Вейл поглади дървото с палеца си и се засмя на себе си. Конърмън, разбира се, проявяваше сарказъм относно помощта му. Вейл почти не беше разговарял с автора, докато Конърмън работеше върху статията. Той никога не говореше за себе си. Не че беше особено стеснителен, просто смяташе, че колкото по-малко хората знаят за неговия личен живот и минало, Толкова но-добре.

— Класирай броевете в архива — каза Вейл и сложи фотографията на лавицата.

— Не искаш ли да я прочетеш?

— Вече го направих.

— Е, защо не ми каза?

— Забравих.

— Глупости, Марти. Не е ли хубава?

— Обикновените глупости на Конърмън. Давай, прочети я. И напиши му една бележка от мен. Кажу ми, че ще го съдя за трийсет и пет долара — всичките пари, които притежава на този свят.

— Това е гадно.

— По друг начин той няма да разбере.

— Е... какво стана тази сутрин?

— О — Вейл вдигна рамене. — Всичко е наред. Никакво обжалване. Хей-хей получава един милион и сто, ние получаваме петстотин хиляди и той напуска града завинаги. Случаят е приключен.

— Това е страхотно! Но как ще го приеме мистър Пинеро?

— Той вече го прие. Аз му казах. Изпадна малко в истерия. Сега е щастлив.

— Господи, какъв ден, а дори още не е обяд. Защо не идеш да си поспиш?

— Много смешно.

— Видя ли това? — понита тя и отвори сутрешния „Таймс“.

— Прочетох го в електричката.

— Ужасно нещо — каза тя. — Какво мислиш?

— Мисля, че архиепископът е мъртъв и са задържали подозрително лице.

Той седна, свали си обувките, сложи си краката на бюрото и като се наведе, започна енергично да ги разтрива.

— Трябва да е нула градуса навън.

— Искаш ли да изтичам горе и да ти донеса сухи чорапи?

— Не мога да поискам това от теб — каза той, като я погледна.

— Искам да кажа, че това може да се изтълкува като крайно шовинистично. Ти си правен асистент, а не прислужник.

— Ей сега ще се върна — каза тя. Докато вървеше към вратата, каза: — Разправят, че това момче, което го е направило...

— Те твърдят, че това момче го е направило...

Тя спря и се обърна към него, подпряна на касата на вратата.

— Твърдят, окей? Твърдят... но според статията те са го хванали да се крие в църквата с оръжието.

— Повтаряй с мен...

Тя завъртя очи и повтори с устни думите му, докато той говореше.

— Невинен, докато не се докаже, че е виновен.

Той се усмихна покровителствено.

— Много добре. Просто запомни, точно сега, докато говорим, че това момче... как му е името?

— Аарон Стемплър.

— Това момче, Аарон Стемплър, е невинно. И не вярвай на всичко, което четеш. Нали знаеш какво казват за вестниците: първия път, когато напечатат нещо невярно, е грешка. Когато го напечатат втори път, вече е факт. И също така не вярвай на всичко, което чуваш. Първия ден в университета по право моят професор влезе в клас и каза: „От днес нататък, когато майка ви ви каже, че ви обича...

Тя довърши изречението вместо него.

— ...трябва да потърсите и друго мнение.“ Знам и второто нещо, което е казал, е „Винаги се питай защо“.

— Много добре, напредваш.

— Защо не? Чувам го всяка сутрин, по дяволите. — Тя се качи на горния етаж.

Въпреки че Наоми знаеше много малко за правото, тя се учеше бързо и беше енергичен търсач. Когато ѝ се посочваше правилната посока, тя се ровеше из канцеларските бумажки и изравяше информация от нечестни и съмнителни полицаи, отговарящи за държавния архив, издирваше имена и подробности из лабиринтите на микрофилмите от вестниците. Дай ѝ едно име и ще се върне с биографията. Искай ѝ една дата и тя ще ти из-фабрикува цял календар. Искай ѝ едно сведение и тя ще ти възпроизведе цяла папка. Тя не беше женена; можеше да напечата 120 думи за минута, да стенографира и понякога, когато той се беше заровил в правни книги, можеше да приготви много хубаво ядене в кухнята. Какво повече можеше да иска Вейл, освен, може би, с течение на времето да я превърне в правен асистент.

Тя се върна и пусна един чифт вълнени чорапи в скута му.

— Благодаря — каза той. — Окей, нека прегледаме задачите за днес.

Тя седна и отвори книгата си. Той не я слушаше. Беше погълнат от Наоми.

Имаше моменти, и този беше един от тях, когато Вейл искаше просто да грабне Наоми и да я занесе на горния етаж, в стила на Рет Бътлър. Но те бяха сключили сделка — Наоми Чанс и Мартин Вейл. Работа, не удоволствие. Сексуалното влечение съществуваше още от началото, от деня, в който тя отговори на неговата обява в местния седмичник. Имаше една нощ — два месеца, след като тя дойде да работи за него, когато бариерата беше паднала. Каква нощ само. Те бяха работили до късно върху едно адвокатско досие, което трябваше да бъде готово сутринта и го свършиха в полунощ. Подът на кабинета беше затрупан с книги, записки и парчета хартия. Една каша. Наоми се беше проснала върху кушетката пред огъня.

— Заслужаваме едно малко парти — каза Вейл. Отиде в кухнята и се върна с бутилка Dom Perignon и две чаши.

— Пазя това вече цяла година — каза той. — И чакам това пиене от два месеца.

Извади тапата с пукот, напълни двете чаши и се наведе над канапето. Чукнаха се.

— За наше здраве — каза той. — Много добър екип сме.

— Пия за това — каза тя.

На третата чаша Вейл седеше на канапето и разтриваше краката ѝ. Сексуалното напрежение се повишаваше и двамата се опитваха да избегнат неизбежното. Ръцете му се придвижиха към прасците, после към бедрата ѝ.

— Марти — каза тя бавно.

— Просто се отпусни.

Ръката му се придвижи по-нагоре и галеше равния гланц на чорапогащника ѝ, като пръстите му едва я докосваха.

— О, Боже мой — изпъшка тя. Надигна се да срещне върха на пръстите му, които я изследваха, и се притисна към ръката му. Като я галеше, той легна долу до нея и я целуна по устата, после по ушите, по врата и тя реагира като сложи ръка зад главата му и много дипломатично я придвижи надолу към гърдите си. Натрупаното с месеци въздържание избухна и те започнаха трескаво да се събличат,

без изобщо да загубят ритъма на взаимното прелъстяване. Вече разсъблечени, тя се изправи над него в светлината на огъня, разкрачи се, седна върху него, като се движеше с леки, влажни кръгове, докато той опипваше всяка нейна пора. Накрая тя леко се надигна и го сложи в себе си, като заглушаваше виковете му с устата си. Хипнотизирани те правеха любов, спираха, въздържаха се, треперейки, докато не можеха повече да устоят на напора на сетивата си, и за почваха отново, докато напрежението ставаше неудържимо и те свършваха със взаимно облекчение.

— О, Господи! — извика тя, като падна върху него, раздвижи дългите си крака, стегна ги и го задържа в капана, като се целуваха, докато накрая им мина. Той лежеше под нея, ръцете му я обгръщаха и леко дращеха гърба ѝ, докато си поемаха дъх; заспиваха, събуждаха се и после обезумели повтаряха всичко отново.

Беше четири часа сутринта, когато тя изведнъж стана от него и скочи от канапето.

— О, Боже мой — заекна тя и започна да се облича.

— Какво правиш? — попита Вейл.

— Какво мислиш, че правя? Обличам се.

— Просто остани тук тази нощ. Защо ще си ходиш вкъщи сега, за Бога? Четири часът сутринта е.

— Да не си полудял? Всички съседни ще разберат, че съм останала тук. Освен това трябва да си ида вкъщи и да си сменя дрехите. И не си нося четката за зъби. Това беше много... неочаквано.

— Да вървят по дяволите всички съседни. Господи, аз дори не познавам всички съседни.

— Такива са правилата.

— Глупости — Вейл запали цигара, сложи няколко възглавници отзад на канапето и седна, наблюдавайки обличането. — Защо не вземеш едно такси до дома си да си вземеш някои дрехи и четка за зъби...

— Мартин! Престани. — Тя си облече палтото, целуна го по бузата и тръгна, но на вратата се обърна с дълбока въздишка.

— Виж, това наистина беше страхотно, Марти. Ти не знаеш какво означава това за старото ми тяло и его. Но повече никога няма да го правим.

— Какво искаш да кажеш!

Тя се върна и седна на ръба на кушетката.

— Това ще промени взаимоотношенията в работата.

— Какво! — Той я погледна за момента, невярващ, и се засмя. — Ти си много странна, Наоми. Ти си много странна лейди. — Той посегна към нея, но тя се отдръпна назад.

— Не, аз съм почти на четирийсет и почвам да ставам практична на стари години. Просто не искам да започна да се чудя всяка сутрин, когато отивам на работа, дали ще се чукам, или ще помагам.

— О, хайде. Няма да бъде по този начин.

— О, да, рано или късно, разбира се, че ще стане така: Ще се прокрадваме горе за по веднъж набързо между показанията под клетва. После ще си взема тук дрехи в случай че реша да остана. Аз си обичам работата, Марти. Обичам си шефа, получавам доста добра заплата. Обичам съседите. Нека да не объркаме всичко, окей?

— Беше така ужасно хубаво, Наоми.

— Винаги е така ужасно хубаво, Марти.

— Това са бабини деветини.

— Но аз съм една стара бивша съпруга — тя се пресегна и го погали по бузата. — Окей?!

Той вдигна рамене. Какво можеше да каже? Кой можеше да спори в четири часа сутринта.

— Окей? — повтори тя някакси печално.

— Да, разбира се. Окей.

— Разбира се — каза тя с усмивка, като стана да си тръгва, — това не значи, че няма да вземем пак становище но въпроса.

Така че напрежението още съществуваше. Нищо не беше отминало, то просто продължаваше да ги владее.

— Изглеждаш направо зашеметяваща тази сутрин, Наоми — каза Вейл. — Искам просто да знаеш това, преди да започнем.

— Недей да почваш.

— Не почвам нищо. Не мога ли да ти направя комплимент?

Тя си затвори очите, стисна зъби и издаде лек ръмжащ звук. После каза:

— Нещо не си добре. Да не си стоял до късно снощи?

— Отидох до кино „Силвър“ снощи, сам. Гледах два от най-любимите ми филма. „От миналото“ и „Чужденец“. Чудесни копия. Никакви смущения, звукът беше кристален...

— Ще се задушиш, като ходиш в тази стара дупка.

— Ходя в тази стара дупка, откакто се преместих в този студен леден град. И така...

— И така, няма задачи за деня. Днес си свободен. Ти мислеше да работиш върху обжалването, помниш ли? Както и да е, ти си отбелязал с молив въпросителна срещу Лерой.

— А, Лерой. Окей, прочети основните факти за Лерой, късия вариант. — Той-запали цигара, облегна си главата назад и затвори очи. Страшно я биваше да редуцира всички отегчителни подробности от едно досие до хубаво, сбито, хронологично, подробно резюме.

— Лерой Нелсън — започна тя. — Грозно момче. Бял, от мъжки пол, двацет и шест годишен. Работи в леярната „Еймс“, живее с майка си на авеню Рейлроуд — развел се е преди шест месеца. Съден два пъти преди. Първия път за обикновен побой, сбиване в един бар, бил е осъден, заплатил глоба от петстотин долара. Втория път за притежание на крадена собственост. Хванат с краден телевизор и видео, арестуван за притежание на крадена стока, не е бил в затвора, дали му шест условно. Това е било преди осемнайсет месеца. Оттогава е чист.

— Не е нещо особено — каза Вейл.

— Окей. На двацет и пети ноември, в деня след Деня на благодарността, Лерой яде с майка си остатъци от храна. В седем през нощта едно момче със скиорска маска напада една бензиностанция. Това е на четири преки от дома на майка му. Идва полицейски патрул, крадецът се паникьосва, служителят на бензиностанцията започва да се бори с него, сваля му маската и крадецът избягва през задната врата, като хвърля пистолета си, докато бяга от сградата. На базата на рисунка от художник и на описанието на служителя полицаите спират до дома на майката и прибират Лерой. В процеса на ареста те намират две унции с марихуана в една чанта с цип. Сега Лерой си има два проблема: опит за въоръжен обир и притежание на незаконна субстанция. Лерой твърди, че е грешно идентифициран и сладкото му старо майче му осигурява алиби. Тук вече се намесваме ние.

— Три седмици по-късно ние преобръщаме нещата — каза Вейл.

— Точно така. Оказва се, че Лерой е купил пистолета от един заложен магазин в Илендър преди около година. Неговото обяснение в полицията е, че той го е продал на едно момче няколко месеца преди обира.

— И така, сега трябва да се оправим с пистолета — въздъхна Вейл. — Той продал ли го е, или не?

— Няма разписка и няма купувач досега — отговори тя.

— Да влезе капитан Видео — каза Вейл.

— А... адската машина — каза Наоми.

— Чела ли си някога „Хладнокръвно“ от Труман Капотти? — попита Вейл, докато се движеше със стола си по твърдия дървен под към лавицата, където беше включен неговият видеокасетофон. — Не. — А би трябвало — каза той. — Велика книга. Почти можеш да я използваш като учебник по техника на разпита.

— Техника на разпита? Труман Капотти?

— Да! — Той намери една от касетките, които търсеше, и я сложи настрани. — Капотти описва как успял да събере наедно всички подробности за масовото убийство на едно семейство в Канзъс. Извършителите били една двойка злодеи на име Пери Смит и Дик Хикок. Смит си падал по Капотти, а Хикок никога не казвал много. И така Капотти говорел със Смит, когото той познавал като патологичен лъжец, после предавал разказа на Хикок и Хикок, който бил честен, но дяволски невротичен, казвал: „Не, това не беше така, ето как беше“. И така, като ги е противопоставял един на друг, Капотти най-накрая успял да напише подробна книга за престъплението. А, ето и касета номер две.

Той я сложи при първата касетка.

— Какво общо има това с Лерой Нелсън и тази твоя машина? — попита Наоми.

— Камерата е моят Дик Хикок. Накрая, като противопоставим Лерой на камерата, ще се доберем до истината. Виж, Наоми, хората никога не помнят точно какво са казали. Те си мислят, че помнят, но всъщност не е така. Аз мога да цитирам един свидетел от някоя страница със записки, да преразкажа цитата и повечето хора ще се закълнат, че точно това са казали, дума по дума, понеже си мислят, че аз съм го записал и им го чета дума по дума. И така, аз записах Лерой три пъти. А, ето я и другата. Три пъти аз го питам какво се е случило, три пъти той ми разказва историята си, прави някои малки грешки в подробностите, но това е нормално. Освен една. Това е касетка номер едно.

Той включи телевизионния монитор и натисна копчето на видеото. Лерой Нелсън се появи в близък план — висок, мършав мъж, който изглеждаше два пъти по-стар. Побелялата му кафява коса беше сплъстена и неподстригана и когато говореше, обикновено завършваше изреченията си с въпросителна интонация, сякаш се извиняваше за нещо. Той имаше уморени, капнали очи, адамовата му ябълка се движеше като тапа нагоре-надолу по дългия, тънък врат; имаше кожа като излят метал, която вече не беше човешка кожа, а по-скоро груба животинска кожа.

ВЕЙЛ: Разкажи ми за пистолета.

НЕЛСЪН: Е, почти бях забравил за това.

ВЕЙЛ: Защо не ми каза за това?

НЕЛСЪН: Е, както вече казах, той беше откраднат преди няколко месеца, така че не мислех за пистолета.

ВЕЙЛ: И така, ти не си виждал пистолета от няколко месеца?

НЕЛСЪН: Точно така. Откакто беше откраднат.

ВЕЙЛ: Защо носеше пистолет?

НЕЛСЪН: Не носят ли всички?

Вейл извади касетката и я замени с друга.

— И така, в първата касетка той ми казва, че пистолетът е бил откраднат месец преди обира, но не е намерил време да го съобщи. В касетка номер две една седмица по-късно аз не го питам за пистолета, а и той не го споменава. Сега ето я касетка номер три — това е десет дни по-късно, окей? И аз леко го баламосвам. Не можеш да ме видиш, но аз си чета записките.

ВЕЙЛ: Окей, нека поговорим отново за пистолета. Това е много опасно, Лерой, да ти прикачат пистолета.

НЕЛСЪН: Казах ти, продадох го на едно момче, което срещнах в здравния клуб, обаче не го познавам. Това беше просто едно момче, което търсеше да купи пистолет, а на мен ми трябваха пари.

Вейл спря видеото и се обърна към Наоми.

— Видя ли — каза той. — Лерой си мисли, че аз гледам записките. Той е забравил, че ми е казал, че пистолетът е откраднат.

Това, което повтаря, е историята, която е разказал на ченгетата.

— И така, приемаме, че Лерой лъже?

— Той лъже някого...

— Сега какво ще направим?

— Трябва да изясня тази работа с пистолета.

— Мислиш ли, че го е направил той, Марти?

— Съдът ще ни каже.

— Ще поддържаш ли в пледоарията си, че не е виновен?

— Дотук да.

— Ти вероятно ще го спасиш.

— А, чуй сега с какъв тон го казваш. Ти вече си решила, нали?

Виновен, така ли?

— Може би. Но теб това изобщо не те интересува. Ти ще го защитаваш независимо дали е виновен, или не.

— Това ни е работата тук, Наоми. В случай, че не си забелязала през последните седем месеца ние защитаваме клиенти, които обикновено хората приемат за виновни.

— Не успях да свикна с това, все още. Искам да кажа, винаги се усещам сякаш, ъ-ъ, знаеш, струва ми се, че ще имаш един вид..., глупости, Марти, знаеш... морален проблем с това?

— Аз съм адвокат, а не скапан моралист.

— Но нали за това е законът?

— Законът, драга Наоми, няма нищо общо с морала. Виж, да приемем, че те арестуват за притежание на марихуана. Не е работа на съда да реши дали да пушиш марихуана, или не, или дали това е добро, или лошо за теб. Съдът се произнася само по въпроса за притежанието, понеже в това си обвинена. Моралът не се вмести в тук.

— С други думи, можеш да я пушиш, но е противозаконно да я притежаваш.

— Точно така.

— Струва ми се глупав закон.

— Съвсем вярно. Има доста глупави закони и доста лоши закони... но не е наша работа. Това, което правим ние, е да пресметнем най-добрия начин как да използваме закона — добър, лош, глупав, какъвто и да е — за да защитим най-добре клиента си.

— И така, какво ще кажеш за марихуаната?

— Ще отхвърлим това. Незаконно претърсване. Те идват без разрешение за обиск и казват, че искат да говорят с Лерой долу в града. Влизат в къщата, тършуват наоколо малко, виждат една синя чанта с цип и поглеждат вътре. Късмет, две унции от тревата. Той не е бил обвинен в нищо. Бил е отзивчив. Чантата е лежала на пода, където тършували. Без никаква причина.

— Окей, какво ще кажеш, ако го осъдят по късата процедура?

— По късата процедура? Трябва да се оправим с пистолета. Това е всичко, което имат.

Телефонът започна да звъни и Вейл се обърна отново към касетките, докато тя отиде да отговори. Може би, мислеше си той, имаше нещо в тези интервюта, което той е пропуснал. Нещо дребно, което може да му помогне в този момент.

Наоми се върна в стаята.

— Търсят те.

— Запиши какво искат, в момента съм зает.

— Не мисля така.

— Какво искаш да кажеш с това не мисля така?

— Мисля, че може би ще искаш да се обадиш. Търсят те от офиса на съдията Шоут.

7.

Какво, по дяволите, можеше да иска Шоут? Вейл недоумяваше, докато таксито внимателно се промъкваше по хлъзгавата кишава улица и се шмугна до бордюра пред съда. Беше ли сърдит заради споразумението? Беше ли ядосан, че Вейл беше поставил на колене града, окръга и щата? Дали си беше спомнил за някоя обида, или дързост по време на процеса? Може би щеше да го зашлеви с някоя призовка за оскърбление просто от злоба. Беше сигурен само, че това нямаше да бъде приятна среща.

Когато влезе в сградата, Боби, продавачът на вестници, му извика:

— Хей, мистър В, продадохме всичко. Най-търсеното издание, което някога са напечатали.

— Страхотно — каза Вейл.

Съдебната зала беше на четвъртия етаж. Когато Вейл влезе в почти празната зала, Шоут клатеше едновременно главата и ръката си.

— Не, не, не — рязко каза той. — Отхвърля се, отхвърля се. Хайде, по-бързо, бих желал да свършим с тази процедура днес, ако изобщо е възможно, джентълмени.

Палача Хари Шоут председателстваше съдебната зала с диктаторски плам. Той беше господарят на своето владение, един калвинистичен моралист, който виждаше по-скоро греха, а не грешника, и който раздаваше правосъдие, без да зачита обстоятелствата и ситуацията. Един сърдит, напрегнат мъж без чувство за хумор, който имаше обноските на виенски бизнесмен — строг, въздържан, подозрителен. Мустаците му бяха прецизно подстригани, а черната му коса беше сресана назад. Той беше човек, който изглеждаше постоянно нетърпелив по време на процеса, който се беше заклел да води, и така малкото чукче се беше превърнало в продължение на ръката му. Той го използваше да налага подчинение в съдебната зала.

Като първи републикански съдия, избран от дванайсет години, Шоут отдаваше победата над демократическия си опонент на ултраконсервативните си възгледи. Той едва прикриваше грубото си отношение, почти в ущърб на подсъдимите, които тайно вярваше, че са виновни, докато не се докажеше, че са невинни — в противен случай защо ще се намират в съдебната му зала? Шоут нямаше време за тези, които одобряваха незаконните аборти, за лентяите, които вярваха, че смъртното наказание е варварски акт, или тези, които търсеха причината и следствието в социалната поквара на обществото.

Но Палача Хари познаваше закона. Бивш прокурор, той имаше тази вид памет, която веднага можеше да се позове на зашеметяващ брой правни прецеденти по име, дата, религия и съдържание. И въпреки че понякога беше способен да произнесе поразяващо мъдра и непредсказуема присъда, той беше суров съдия, бездушно незаинтересован от социалните обстоятелства и извършителя. Престъплението си беше престъпление. Наказанието си беше наказание. Състраданието нямаше място в правната система. Той се усмихваше единствено когато произнасяше присъдата. Веднъж, когато един млад престъпник дръзко предложил по възможност той и надзирателят му да се срещнат със съдията преди произнасянето на присъдата, Шоут се усмихнал почти ликуващо, погледнал надолу към младежа и обяснил: „Синко, твоят надзирател още не се е родил... Трийсет години.“ Вейл винаги беше подозирал, че Шоут постоянно трябваше да потиска лудото си желание да скочи и да извика: „Отрежете им главите!“, като Дама Купа от Страната на чудесата.

Преди Вейл да успее да седне, съдията го видя и рязко посочи към вратата на своя кабинет. Когато Вейл обърна ръка към себе си и изрази въпроса „Аз ли?“, Шоут енергично кимна. И така Вейл безшумно тръгна надолу по външната пътека между редовете на залата и мина през вратата в тъгла.

Малката стая беше безупречно чиста и идеално подредена. Бюрото беше празно с изключение на един пепелник, телефон и мраморна поставка за писалки. Книгите в лавиците зад бюрото бяха така идеално наредени, сякаш беше използвана линейка. Всичко в стаята беше симетрично: бюрото с острите си ъгли, столовете с нрави облегалки, които изглеждаха обидно неудобни, лампите „Уотърфорд“ със строги шестоъгълни абажури, списанията на масичката за кафе,

наредени на купчина така прецизно, че заглавието на всяко отдолу се виждаше над ръба на горното и бяха разположени точно под прав ъгъл в края на масичката. Възможно ли беше някой да развали тази купчина, за да прочете някое от периодичните издания?

Прецизност. Това беше точната дума. Идеалното описание на върховния съдия Хари Медисън Шоут. Той беше много прецизен. И разочарован — понеже Шоут беше човек, който изискваше ред в един долен свят, който преди доста години беше загубил чувството си за ред. Вейл реши да не прави вдлъбнатина върху възглавниците на канапето и вместо това отиде до отдалечения прозорец, който прикриваше извода на парното. Топъл въздух безшумно се издигаше нагоре и парата замъгляваше прозореца. Той изтри малко кръгче в него и погледна надолу към улицата. Близо до ъгъла две черни коли, изглежда служебни, се бяха ударили. Хората пазеха равновесие с ръце, докато се тътреха по гладкия като стъкло паваж. Един наистина дяволски ден за импровизирана среща по заповед.

Шоут влезе в стаята с един вид снобско чувство за собственост. Това беше неговото място, неговото светилище, и безжизнените му очи затанцуваха от едната част на стаята към другата, за да видят дали нещо е нарушено, или преместено от мястото му.

— Радвам се да те видя отново, адвокате — каза той, като протегна една мека, месеста ръка. — Много любезно от твоя страна, че дойде веднага — и то в това шибано време.

Епитетът изненада Вейл. Ругатните не бяха в стила на Шоут. Съдията бавно свали робата си през главата, отвори един шкаф до барчето с напитки и я закачи внимателно на една мека закачалка за дрехи, като я вмъкна между другите дрехи, всичките отделени на около инч да не се допират. Облече си сакото, приглади го, като си напъха ръкавелите и закопча средното копче.

Спи с пижама, помисли си Вейл. Закопчава всичките копчета, дори и най-горното, мушка се в леглото от горната страна, за да не развали завивките; вероятно спи хоризонтално по гръб с ръце върху гърдите си, като труп, така че да не разхвърля леглото.

— Свърших за деня, така че имаме достатъчно време — каза Шоут. — Какво ще кажеш за едно питие? Бърбън, скоч?

— Имате ли бира?

— Не — каза Шоут и погледна така, сякаш му замириса на умряло.

— Бърбън, с малко лед и може би около инч вода.

Спиртните напитки бяха в бутилки от прозрачен кварц с малки месингови висящи етикети около гърлата. Шоут взе две чаши и внимателно ги подреди една до друга върху барчето. Извади две кубчета лед, пусна ги в едната чаша и наля около инч вода върху тях. Вдигна чашата, разгледа съдържанието и добави още. После напълни останалата част от чашата с бърбън и я подаде на Вейл. Напълни собствената си чаша със скоч без лед, гаврътна половината още с първото отпиване и въздъхна със задоволство.

— Човек може винаги да употреби скоч в края на деня — каза той. — Особено в тази джунгла.

Той седна, хвърли за момент изпитателен поглед на бюрото, после премести мраморната поставка за писалки с половин инч наляво. Усмихна се на себе си, изтри някаква въображаема прах от бюрото си, извади една ленена салфетка от чекмеджето, внимателно я изравни с ъгъла на бюрото и сложи чашата си върху нея. Погледна към Вейл.

— Ще те помоля за една малка услуга — каза той.

— Окей — каза Вейл. — Каква?

— Имам едно дело, за което искам да се погрижиш. Безплатно. Това не би трябвало да е проблем, нали така? Разбрах, че твоят дял от неотдавнашното одиране на данъкоплатците е половин милион долара.

— Джо Пинеро беше този, който беше одран — в буквалния смисъл — според съда. Ако това има значение.

Шоут изглеждаше раздражен. Той затвори очи и каза:

— Не бъди твърдоглав с мен, мистър Вейл.

— Просто излагам фактите. Ваше благородие.

— И бедният стар Ал Силвърмън. Ти наистина му скрои номер, нали? Човекът прекара три седмици в болница и сега разбрах, че е подал молба за преподавателска работа в градския университет.

— Защо изведнъж почваме да съжаляваме бедния стар Ал, Ваше благородие? Нашариха му задника. Случва се.

— Но не и на теб. Не и през последните... колко, четири години, откакто не си загубил дело?

— Има и признания за извършено престъпление, ако правилно си спомням.

— Както знаеш, не гледам с добро око на признанията за извършено престъпление — каза Шоут почти яростно. — Аз казвам, яви се в съда, спечели или загуби, затова са съдилищата.

— Да, сър, знам вашето предпочитание по този въпрос. Колкото до Ал Силвърмън, той е дяволски добър адвокат. Просто лошият случай го погуби.

— Гангстерът ли, мистър Вейл? Всички знаят, че Пинеро е убиец на... — Той неопределено махна с ръка. — Който и да е...

— Кое то няма абсолютно нищо общо с факта, че трима полицаи са го използвали като тренировъчна круша. За това ли ме извикахте? Да ме съдвечете, че съм спечелил делото?

— Казах ти за какво става въпрос. Става въпрос за това, сър, че аз ви моля да се заемете с това безплатно дело като лична услуга.

Човек не отказва на съдия от върховния съд лична услуга.

— Надявах се, да се махна за около две седмици и да ида на риболов в Кийз — каза Вейл. — Разбирате, да си заредя батериите. Приемам, че това може да почака няколко седмици...

— Не, не, не — остро каза Шоут. — Насрочването на делото е утре и аз се надявам да влезе в съда след, ох, максимум шейсет дни.

— Какво е обвинението?

— Предумишлено убийство.

— Дело за убийство! Искате да ида на съд с дело за убийство след шейсет дни? Кой е клиентът?

Шоут се наведе напред и се усмихна.

— Аарон Стемплър — каза той.

— Аарон... — започна Вейл и си спомни името. Боже мой! Той загледа Шоут през бюрото няколко секунди. — Тази история с Рашмън...

— Да, мистър Вейл. Историята с Рашмън.

Аарон Стемплър беше момчето, което бяха арестували за убийството на архиепископ Рашмън.

Шоут бръкна в едно чекмедже, извади тънка черна пура, разопакова я и внимателно отрязва кранчето ѝ. Вейл извади една цигара.

— Ще имате ли нещо против? — каза Шоут. — Наистина мразя миризмата на цигари. — Вейл сложи пакета обратно, докато Шоут запали пурата със златна запалка, като я въртеше бавно, за да е сигурен, че беше равномерно запалена. После се облегна назад и издуха дима към тавана.

— Насрочването на делото е утре в девет. Тогава ще определя датата. Може би... ох, през първата седмица на април.

— Но това не прави дори шейсет дни!

— Каква е разликата, адвокате? Така или иначе, ще го пратим на електрическия стол.

Шокираното изражение на Вейл предизвика мигновения отговор на съдията.

— Просто за да сме откровени, знам от много достоверен източник, че това малко чудовище е познавало епископа, бил е хванат с оръжието, с което е извършено убийството, и кървавите отпечатащи от пръстите му се простират от жилището на епископа до изповедалня та.

— Изглежда, знаете доста за случая. Вие ли ще водите съдебния процес?

— Това, което току-що ви казах, е всичко, което знам, сър, и да, аз ще го водя. И абсолютно сигурно не очаквам никакъв проблем от ваша страна по този въпрос.

— Разбирам. Е, ако е толкова явен и предрешен, може би просто ще се признаем за виновни и ще се оставим на милостта на съда.

— Няма да има никаква милост при този съд, мистър Вейл. Архиепископ Рашмън беше най-близо до явлението жив светец, който някога градът е виждал. Дори противниците на смъртното наказание ще погледнат по друг начин, ако Стемплър отиде на електрическия стол. А той ще иде. Ще бъде най-презреният подсъдим след Чарлс Менсън. Дори ако се признае за виновен, ще иде на проклетия стол.

Значи това беше. Това беше възмездието за победата с Пинеро. Да го накарат да води загубено дело, да обърнат общественото мнение срещу него и да му пречупят гръбнака. Нека поставим Вейл на колене, за това ставаше въпрос.

— Първото нещо, което ще направим, е да подадем молба да предадем делото за разглеждане в друг окръг. Няма начин...

— В никакъв случай. Никакво предаване на делото. Не можеш да схванеш, нали, адвокате? Излез на улицата, в ресторантите, попитай

хората какво мислят. Хората са вбесени, и правилно. Те искат да получат удовлетворение, мистър Вейл. Те искат възмездие. Те изискват това избавление.

— Защо просто не го обесим пред църквата? Там има хубав голям дъб.

— Предупредих те...

— Предупреди ме за какво? Седите си там, казвате ми да водя това дело, след като вече сте избрали смъртната му килия. Казвате, че градът се вълнува за това, но не мога да поискам делото да се гледа другаде...

— Вейл, този разговор е поверителен между теб и мен — тихо каза Шоут. — Ако се появи критичен момент, никога не се е състоял.

— Добре, тогава мога да ви кажа какво мисля за...

— Ни най-малко не ме интересува твоето мнение, така че си спести приказките. Знам, че някои от вас младите перковци ме наричат Хари Палача. Това не ме засяга. Всъщност, ако обесването беше все още на мода, аз пръв щях да ритна стола изпод краката му.

— Може би ще ти позволят да натиснеш копчето на електрическия стол на Стемплър.

Шоут леко се наклони напред.

— Ще има дълга опашка за това. Вероятно ще трябва да разиграем на лотария имуществото му. Може би ще разделим постъпленията между десетките фондации, на които Негово Високопреосвещенство положи началото и подпомагаше в това общество.

Вейл стана и се върна при прозореца. Необходима му беше една цигара да неутрализира противната миризма от пурата на Шоут. Отпи дълга глътка от питието си.

— Какво ще стане, ако кажа не?

— Дори не мога да си представя, че може да бъдеш толкова арогантен — каза Шоут. — Освен това знаеш какво ще си помислят в града, ако откажеш безплатно дело, след като си спечелил по споразумение половин милион долара?

— Да ви кажа истината, Ваше благородие, изобщо не ме интересува това, какво ще си помислят в града. Ако исках да бъда популярен, щях да си направя операция, да си сменя пола и да се състезавам за Мис Америка.

— Не можеш да откажеш молбата на един съдия, Вейл, и ти го знаеш. Това ще бъде самоубийство. Откажеш ли ми, ще обидиш всички съдии в този окръг. Те ще те изядат жив, всеки път когато влезеш в съдебната зала. Искаш ли още едно питие?

— Не, благодаря. Малко е рано за мен. Но ще си запаля една цигара. Искаш ли да изляза отвън?

— О, хайде, пали — каза Шоут раздразнено, като стана и си наля още един скоч.

Вейл запали и почна да наблюдава как аварийната кола закачи една от двете коли, които се бяха блъснали. Той се наведе напред и погледна нагоре и надолу по улицата. Не се виждаше нито един пешеходец. Това беше много странна гледка, особено по средата на следобед. Когато аварийната кола потегли, влачейки на буксир черната кола, Шоут отиде до прозореца близо до бюрото му и също погледна навън.

— Все още ли вали? — попита той.

— Не. Но температурата е под нулата и няма да се стопи. По-добре да шофирате внимателно по пътя за вкъщи.

— Няма нужда да шофирам, мистър Вейл, това е едно от предимствата на работата ми. Имам си кола и шофьор. Наистина доста внушителен тип. Доста начетен за един цветнокож. Понякога изпробвам писмената си присъда върху него да видя ефекта. Да разбере как стоят нещата откъм тяхната страна.

— Тяхната страна?

— На цветнокожите, латиноамериканците. Обичам да бъда открит и честен. Да чуя нещата от тяхната страна.

— Това е много похвално. Обръщаш ли им някога внимание изобщо?

Шоут не отговори. Той просто загледа Вейл. После подигравателната усмивка пропълзя обратно по лицето му. Отпи още една дълга глътка скоч и хвана пурата си със зъби.

— Това дело ще привлече вниманието на нацията — каза той с очи безжизнени и студени като речни камъни. — Епископът беше известен из целия свят. Това означава, че националната преса ще бъде тук в пълен състав. Искам този Стемплър да има възможно най-добрата защита. Когато изгори, не искам никой да казва, че не е имал

възможност да бъде съден честно. И аз ще ти дам доста свобода на действие, просто за да няма критики по отношение на съда тук.

— Шейсет дни да подготвя съдебния му процес изобщо не е свобода на действие. Кой ще бъде държавният обвинител?

— Нямам представа.

— На Янси вече не му е останал добър прокурор. Джейн Венъбъл напуска този месец, за да започне частна практика с, знаеш, Уинкън, Бинкън и Нод или който и да е.

— Допускам, че ще намери някой достоен за тази задача.

Вейл обикаляше стаята напред-назад. Нямаше избор.

— Гръм и трясък, и аз ще бъда изкупителната жертва — каза той на себе си.

— Моля за извинение, не чух?

— Нищо — каза Вейл. — Вижте, аз дори още не съм се срещал с това момче. Всичко, което знам за случая, е това, което прочетох в сутрешния вестник. Искам деветдесет дни. Искам насрочването на делото да се отложи до петък, така че да прекарам утре целия ден с клиента си. Искам призовка, така че да мога да ида на мястото на престъплението без неприятности. И искам областният прокурор да не ми се мотае в краката през следващите трийсет и шест часа — той е работил по този случай от миналата вечер. Искам еквивалентно отношение. И искам пълни сведения от кантората на областния прокурор, не искам никакви проблеми по този въпрос.

— Шейсет дни, Вейл. Това е всичко, което ще получиш. Трябва да приключим с това. Обаче признавам другите ти пунктове, те са разумни искания.

— Също да получа съдебните разноси, това е общоприето.

— Съдебните разноси, да. Личните разноси, вещи те свидетели, пътуванията, всичко това е твой проблем.

Вейл довърши цигарата си и я загаси в един пепелник.

— Двоен удар, а? — каза той най-накрая. — Обществото получава човешко жертвоприношение и в също то време ми теглите един шут.

Шоут изпусна дим и помисли върху това един момент, преди да кимне.

— Това ми харесва, адвокате. Доста точна преценка на положението. Двоен удар — наказание и възмездие. Моите две

любими теми.

Навън беше започнало да вали отново. Един общински работник поръсваше сол върху заледените стъпала и Вейл слезе по тях бавно, като се държеше за месинговия парапет. Колите от пътна помощ бяха разчистили улицата, но една тъмносиня лимузина сега беше паркирана пред съда. Някоя важна клечка, която работи до късно, помисли си Вейл. Може би беше колата на Шоут? Но когато Вейл стигна основата на стъпалата, едно лице се появи за момент на задния прозорец, после се скри в сянка. Това беше Рой Шонеси. Шофьорът слезе, заобиколи колата и отвори вратата.

Вейл се взря в Шонеси.

— В града не върви никакво такси — каза Шонеси. — Качи се, ще те закарам вкъщи.

Вейл се качи. Шофьорът на лимузината седна на предната седалка и се обърна към Шонеси.

— Сто и втора, Фрейзър — каза Шонеси. — Намира се до железопътния парк. — И се обърна към Вейл. — Какво ще кажеш за едно бренди?

— О, по дяволите. Защо не?

Шонеси отвори едно отделение в задната част на предната седалка. Показа се малко барче, заредено с малки бутилки с алкохол от по три унции, както в самолетите. Шонеси отвори две от тях и изпразни съдържанието им в старомодни чаши.

— Съжалявам, нямам тумбести чаши за коняк — каза той. — Винаги съм мислел, че това всъщност е голяма глупост, да си въртиш коняка в чашата и да го миришеш. — Той вдигна чашата си. — Да прием за теб, Мартин — имаш ли нещо против да те наричам Мартин?

— Разбира се, не, Рой.

— Ти си една дяволска творба — каза старият ветеран, като се чукна с Вейл. — Някога замислял ли си се да се придвижиш нагоре в обществото?

— Докъде нагоре? — попита Вейл.

— Виж, синко, ти си по-стегнат, отколкото една монахиня между краката, когато стане въпрос за теб самия. Знам, че си от южната част на щата. Без препоръки. Нямах семейство, за което да разправяш. Малко лош късмет в жизнения ти път. Прочетох досието ти. Трудно изкачване нагоре със собствени сили. Всичките тези глупости.

— Какво целиш?

— Време е да ти кажа. Точно сега ти си Робин Худ. Започваш да трупаш капитал по този труден път нагоре. Да се издигнеш сам, преодолявайки неприятностите, това ще се продава добре, разбираш ли какво искам да кажа?

— Точно сега нямам нищо за продажба.

— Хайде, синко, ти знаеш колко е трудно да влезеш без произход в тези правни фирми с платинени табелки. Ти си най-добрият адвокат в щата. Никой не иска да се изправи срещу теб.

— Това някакъв вид предложение ли е?

— Нека кажем, че това е част от твоето продължително обучение. Трябва да се докараш малко.

Вейл се засмя.

— Искаш да кажеш да бъда приет от обществото.

Шонеси се засмя още по-силно.

— Точно това искам да кажа, да бъдеш приет от обществото.

— Защо да си давам труд?

— Защото исках да се преместиш в другата част на града. Ти исках това, което всички искат — поклони и реверанси, да си свалят шапката, да те наричат мистър и да са искрени. Не исках да се занимаваш с разни гангстери. След десет, дванайсет години ще имаш пари в банковата си сметка, но ще ти е дошло до гуша от такава утайка като клиенти. Все още няма да си приет от обществото, както ти го каза.

— Затова ли ми пробутахте този случай с Рашмън?

Шонеси се засмя.

— Не му обръщай внимание. Трябва ти малко смирение, Мартин. Освен това те искат да направят едно смешно шоу от този процес, и ти ще им помогнеш. Ще ги накараш доста да поработят за тази присъда.

— Значи за това е всичко, да се направи едно хубаво шоу и да ме научите на малко смирение?

— Нещата стават по този начин, Мартин. Не можеш да идеш никъде без помощ, Мартин. Не можеш сам да се справиш, трябва ти приятели.

— О, значи това беше приятелски жест?

— Правят ти услуга и в същото време ти правиш услуга. Сега е подходящо време да си плануваеш бъдещето.

— И как предлагаш да направя това?

— Джейн Венъбъл ще се премести. Кантората на областния прокурор е широко отворена.

— Хайде, мислиш, че Джек Янси и аз можем да прекараме повече от десет минути заедно, без да се изтрепем един друг?

— На Янси ти си му необходим. Той е мързелив. И е загубил всичките си стрелци. Вече си е оголил задника. По дяволите, той никога не е притежавал твърдост за тази работа. Той е един политик на работа, която иска хладен ум. Винаги трябва да прави нещо бързо, преди всички да разберат колко е некомпетентен. Това, което иска, е да стане съдия — след осем, девет години в кариерата — и така да изживее остатъка от живота си. За да направи това, необходимо му е да възвърне репутацията си, понеже ти го караш да изглежда като малкото сираче Ани. Два пъти за една година с дела, отразени в пресата и изгуби двамата си най-добри прокурора в добавка. Силвърмън е все още в кома от процеса с Пинеро, а Венъбъл е на път за платинените фирми. Ти си му необходим, синко.

— Не мога да си позволя да работя със заплата на помощник областен прокурор. Само това дело може да ми струва седемдесет и пет или сто хиляди долара.

— Хайде, синко, ти направи половин милион от Пинеро и живееш като отшелник.

— Това са моите спестявания.

— Имам хора, които могат да превърнат твоите спестявания в ценни книжа, които ще струват милион, милион и половина през следващите няколко години. Това вече е от значение.

— Изведнъж всички искат да ми правят услуги.

— Това е защото си победител. Това, че приемаш поражението си в това дело с Рашмън, само показва колко си човечен.

— Защо всички толкова бързат да осъдят това момче?

— Защото това е лошо за обществото, лошо за щата. Колкото по-скоро свършим с това. Толкова по-добре. Както и да е, виждаш, че Янси ще получи съдийската роба. После кой знае? Ако преминеш за малко от другата страна — по дяволите, може да ти хареса прокурорството, човек не знае, докато не опита, нали така? След три-четири години кой знае къде може да свърши всичко? Искаш ли да водиш безплатни дела, когато станеш на петдесет?

Той погледна навън през прозореца на колата.

— По дяволите, ако искаш да бъдеш човек сред хората, прави това, което е от значение. Нека те плащат сметката.

— Какво, по дяволите, печелиш ти от това? — попита Вейл.

— Не обичам да се боря с хора, които не мога да победея — отговори Шонеси.

8.

Чарли Шекълфорд гледаше от своята кабинка в задната част на голямата стая, когато Джейн Венъбъл изскочи от асансьора. Тя се беше сгушила в едно тъмносиньо палто на грахови зърна, плетена синя шапка беше нахлузена до челото ѝ, а една поло яка беше вдигната около ушите ѝ, на краката ѝ тромаво се клатеха галоши. Когато влезе в просторния, шумен офис, тя махна плетената шапка от главата си, освобождавайки една гора от червена коса и сложи в устата си цигара „Вирджиния Слимс“, която запали, докато си проправяше път през джунглата от бюра на стажант-адвокатите и шкафове с папки, кимайки на персонала сякаш беше кралска особа, а те нейни поданици. Чарли въздъхна. Тя беше разкошна. Тя беше брилянтна. Тя беше всичко в света, което Чарли искаше и знаеше, че е недостъпно за него. Тя му напомняше за една от онези манекенки по телевизията, които демонстрираха кожени дрехи в международното шоу за мода. Висока, резервирана, недосегаема, класическа, арогантна, самоуверена. Тя притежаваше всичко. Самата Венъбъл беше Пигмалион, която превръщаше пасивите си в активи и правеше капитал от това, което другите жени смятаха за физически отблъскващо. Носът ѝ, прекалено дълъг, се беше превърнал в част от една почти конска мистика, която допълваше високомерната ѝ привлекателност. Вратът ѝ, който беше прекалено тънък, беше маскиран с поло яки и високи дантелени якички, които бяха станали търговска марка за класическата ѝ привлекателност. Тя беше почти шест фута висока с неуместно буйна червена коса и изумителна фигура, която обикновено прикриваше с широки пуловери и палта.

Освен, разбира се, в съда.

Чарли очакваше тези дни, когато тя щеше да се яви пред съда в ужасно скъп костюм, шит по поръчка и скроен така, че да излага на показ всяка съвършена парабола на тялото ѝ — от широките ѝ като на плувкиня рамене до стегнатите пъпеши на задната ѝ част. Тя си срещаше косата назад в стегнат кок, за да подчертае своя

професионализъм. Замахваше във въздуха с дизайнерските си очила, когато доказваше тезата си. Контактни лещи усилваха проникателните ѝ зелени очи. Едногодишното обучение по риторика беше модулирало гласа ѝ в пресипнал, властен алт. Мъжете съдебни заседатели пускаха слюнки, докато жените тайно бленуваха за поне частица от нейната самоувереност и вкус. Зашеметяващо представление. Шекълфорд я обожаваше отдалече, като криеше своето влечение зад язвителен, безстрастен сарказъм.

Тя се върна в офиса малко преди три часа, строполи се на бюрото си и свали шушоните си, после прекара пет минути, тършувайки в единия от тях, за да намери пъхната си обувка.

— Чарли — извика тя. Момент по-късно един нисичък, пълничък, някак си безрадостен малък помощник-адвокат се появи на прага.

— Мразя да моля, Чарли, но не мога да ходя, краката ми парят. Ще ми приготвиш ли нещо набързо?

— Разбира се. Как върви доброволното писмено показание под клетва?

— Три часа с една шейсет и девет годишна жена, умираща от рак, която ту излиза, ту изпада под въздействието на инжектиран морфин, докато аз се опитвам да изтръгна от нея някакво нормално изявление. Помисли си за възможностите.

— Ще важат ли писмените показания?

— Тя ще умре, преди изобщо да стигнем до съда. Ще бъдат окей като посмъртно признание.

— Искам да кажа, разбираш, след като ту потъва, ту излиза от тази наркотична кома...

— Не поставяй нещата по този начин, това провокира. Тя спеше и аз трябваше да почакам, докато се събуди, за да говоря с нея. Недей да казваш на хората, че жената е била в наркотичен унес.

— Мислех, че адвокатите са големи дяволи.

— Разбира се. Ти ме подведе, Чарли. Както и да е, докторът ѝ свидетелстваше през цялото време; той ще удостовери, че тя е била с прояснено съзнание, когато ми е било необходимо да е с ясно съзнание. Беше отвратително.

Чарли ѝ направи една купа топъл говежди бульон и ѝ го донесе.

— Когато привършиш с това, старият иска да те види.

— За какво?

— Не знам, Джени, той не ми се доверява. Дойде долу и ми каза: „Кажи на Джени да дойде в моя офис веднага щом се върне, окей?“ и аз казах: „Да, разбира се.“ Това беше целият разговор. Сметнах, че щом си била навън в това време, ти е необходим един бульон, преди да се видиш с Пилсбъри Доубой.

— Благодаря, Чарли, какво щях да нравя без теб?

— Скоро ще разбереш — каза той и напусна стаята.

Тя се отпусна върху бюрото, като търкаше крак в крак и пиеше топлата супа. После изпуши една цигара. И накрая въздъхна, „По дяволите“, взе си обувките в ръка и закуца по коридора към офиса на Джек. Транспарантите бяха спуснати над прозорците в заградения със стъкла офис, което обикновено означаваше, че Ян-си работеше усилено, за да усъвършенства удара си на голф. Тя почука и влезе. Изненада. Пилсбъри Доубой седеше зад бюрото си по риза и четеше една тънка папка. Той продължи да чете, като ѝ махна да влезе. Янси беше мазен, сладкодумен мошеник с бяла коса на вълни и постоянна усмивка. Преди осем години той беше неизвестен кандидат за областен прокурор, поддържан половинчато от демократите, които мислеха, че няма да спечели. Но Янси, който се оказа краен бюрократ, беше натрупал престиж с угодническия си чар и вродения си талант да говори и превъзможна прозаичното си правно минало, за да спечели. Веднъж стъпил в кантората, той стана идеалният човек за тази работа, гъвкав като маджун в ръцете на влиятелните хора и интригантите на щата.

Джейн Венъбъл не уважаваше Янси като администратор, но го харесваше като човек. Неговата популярност беше пораснала през годините, въпреки че не беше по съдебните спорове. Той нямаше кураж за суровите битки в съдебната зала и годините, през които бе признавал престъпленията на подсъдимите, за да избегнат по-големи съдебни дирения, го бяха направили по-скоро приказлив, отколкото борец. Вместо това Янси се беше обградил с малко кадри от твърди прокурори, сред които изглеждаше добър. И след като Венъбъл беше най-добрата от групата, тя командваше през шестте години, откакто беше заместник областен прокурор. Това беше приемлив компромис до неотдавна. Докато имаше Венъбъл, Силвърмън и Торс да държат лодката му над вълните, той седеше на капитанското място. Но Торс

беше напуснал в началото на годината и Вейл беше унищожил Силвърмън. Преди месец Венъбъл също беше решила да напусне разпадащата се империя, прелъстена от обещание за предстоящ офис на двайсет и осмия етаж, шестцифрена заплата и шефско място в една от правните фирми с платинени табелки в града.

Повечето от останалите в екипа на Янси не можеха да различат един правен документ от свидетелство за раждане, така че той си имаше неприятности, а след осемнайсет месеца го очакваха избори. Но ако беше разтревожен за бъдещето си, то не го показваше в действията си. Беше си все същият усмихнат човек. Махна към един стол и Джейн седна срещу него, кръстоса крака и почна да масажира с ръце крака, който я болеше.

— Слушай, трябва да разбереш — каза тя, — че прекарах цялата сутрин в една болница да разговарям с една умираща жена, навън е около двайсет градуса по Фаренхайт, градът се е превърнал в ледена пързалка и краката ме болят до смърт. Наистина не съм в добро настроение, така че това, което имаш наум, е желателно да са добри новини.

— О... е, може би по-добре да изчакаме до по-късно, когато ти...

— Не, не, Джек. Не ми ги разправяй тия. Ти започна, така че сега не можеш да спреш.

— Аз всъщност още не съм започнал.

— Разбира се, че започна, когато ме покани тук за този малък интимен разговор, така че изплюй камъчето.

— Какво искаш?

— Една малка услуга.

Венъбъл загледа Янси подозрително. След шест години тя го познаваше прекалено добре.

— Не мисля така.

— Какво не мислиш така?

— Не мисля да правя услуги точно днес.

— Все още не съм казал нищо!

— Знам, но наистина няма нужда да чуя повече, за да разбера, че отговорът е не. Знаеш ли защо? Защото не ти се доверявам, Джек. Ти би излъгал и себе си, ако беше целесъобразно. Така че, каквото и да поискаш, ако оправдава това малко съвещание, отговорът е определено

не. Н с проклето Е. Сега, ако ме извиниш, имам работа. След двайсет и осем дни съм във отгук, а имам доста неща да разчистя.

— Но това е дело, което се пада на човек веднъж в живота.

— Дело? Дело! Нямам време за никакви дела. След двайсет и девет дни ще бъда в моя бъдещ офис на двайсет и осмия етаж и ще правя значителна сума пари като шеф в...

— Аз вече говорих с Уорън.

— Уорън? Говорил си с Уорън Ленгтън? За какво?

— Просто ме изслушай. Аз ще преразпределя всичките ти други дела. Забрави за тях. Искам да се концентрираш само върху едно нещо, докато напуснеш.

— Което е?

— Делото Рашмън.

— Делото Рамън? Какво дело Рашмън?

— Не си ли чела сутрешните вестници?

— Гледах го за около две минути по телевизията. Рашмън е убит, заподозреният ще отговаря.

— То е твое. Това ще бъде единствената ти грижа. Свърши го и ще напуснеш с моята благословия.

— Архиепископ Рашмън. Ти ми даваш това с Рашмън... по дяволите, аз си имам работа, на която трябва да постъпя след по-малко от месец! Това нещо може да продължи вечно. За Бога, горкият човек беше убит едва снощи. Той дори още не е погребан, а ги вече ме пращаш в съда.

— Това дело ще влезе в съда веднага щом съдията успее да намери свободна дата. Всички искат то да свърши веднъж завинаги.

Тя скочи сърдито на крака.

— Съжалявам — извика тя. — Не мога да го поема. — Не можеш да ми го възложиш. Аз съм уведомила, че напускам. Ще ме имаш още двайсет и осем дни, край. После съм във отгук, Джек.

— Виж, Блендинг, Ленгтън и т.н. и т.н. ще се съгласят. Ти ще идеш при тях като герой. Голяма реклама за фирмата... национална реклама. Това ще се появи на първите страници на вестниците, Джени. По дяволите, аз мислех, че ще си доволна.

— Нямам време.

— Разбира се, че имаш, Джени.

— И престани с това галено Джени.

— Уорън и аз идеално се споразумяхме. Това дело е прекалено важно, за да го пренебрегнеш. Няма да за почнеш при тях, докато не свърши.

— Да те вземат дяволите! На кой ли не му хрумна първо да говори с мен? Вие си играете с моята кариера.

— Ти си моя, докато съдът произнесе смъртната присъда, мила моя. Трябва вече да свикваш с тази мисъл.

— Ти си направил това, за да ми го върнеш заради напускането.

— Виж, това ще бъде лесно разрешимо дело — просто не можем да поемем рискове. Не можем да го провалим, по всички правила. — Той млъкна за минута, после добави: — И аз направих това, както ти мило се изрази, защото си най-добрият прокурор, който имам... и аз искам да съм дяволски сигурен, че ще имаме това копеле опаковано с панделка като подарък и завързано за горещия стол, разбираш ли? По дяволите, ти трябва да си поласкана, че съм те избрал за тази работа.

— Поласкана, друг път, просто нямаш кой друг. Вечно ще съм ти благодарна, Джек. Всичко, което знам за архиепископ Рашмън, са двете минути предаване, които гледах по четвърти канал тази сутрин.

— Държим заподозрения в ръцете си. Но знаеш каква е обществеността. Тя иска кръв. Око за око, така да се каже. — Той се изкикоти на жестоката шега, въпреки че Венъбъл не знаеше, че очите на архиепископа са били извадени по време на нападението.

— О, по дяволите — каза Венъбъл, — той вероятно при всички случаи ще се признае за виновен.

— Няма да стане. Обществото иска това момче да стане на въглен. Няма да приемем молбата за помилване. Той ще изгори при всички случаи.

— Ако адвокатът му реши да моли за помилване, нищо не можем да направим.

— Разбира се, че можем. Нашата позиция ще бъде той да иде на стола, край. Ако адвокатът му признае вината, пак ще искаме максималното. Адвокатът му ще отстъпи, освен ако е пълен идиот. Той нищо не губи.

— Има ли си вече адвокат?

— Не знам. Шоут ще назначи някого.

— Шоут ли ще гледа делото?

— Вероятно. Ще пише доста в печата за него, така че вероятно той ще го разглежда. Виж, всички искат това да свърши колкото е възможно по-скоро. Насрочването ще бъде утре и бих казал, че процесът ще почне след шейсет дни. Така че какво губиш? Един месец преди да се преместиш. Ето прочети това.

Той плъзна следобедния вестник но бюрото към нея и тя неохотно седна и се зачете в статията.

Един деветнайсетгодишен обитател на Дома на Спасението и един от любимите възпитаници на архиепископ Рашмън бе арестуван рано днес и обвинен в убийство и обезобразяване на католическия прелат, се съобщава в полицейските доклади.

Полицията посочи Аарон Стемплър с адрес Рийджън стрийт, като Касапина, полицейския прякор на бруталния убиец. Полицията заяви, че той ще бъде обвинен в предумишлено убийство.

Един анонимен източник от полицейския отдел събщи, че архиепископ Рашмън, известен като „светеца от Лейквю Драйв“, е бил нарязан като парче месо в спалнята на жилището му в катедралата „Света Катерина“. Според лейтенант Абъл Стенър убийството е станало около 10 ч вечерта в понеделник. Стенър отказа повече коментар.

„За двайсет години в полицията никога не съм виждал подобно нещо — каза източникът на журналист от «Таймс». — Беше ужасно и отвратително...“

Остатъкът от статията беше посветен на биографията на жертвата. Тя хвърли вестника обратно на бюрото.

— Наистина ли е така предрешено, както казват? Искам да кажа, че ако е толкова лесно, няма никаква слава в това. Джек, може да изглеждам като тиранин, преди да свърши.

— Има доста пикантност в него, мила. А и това лудо момче твърди, че е невинно.

— Наистина ли?

— Да.

— Мислех, че го държите в ръцете си.

— Да, но той пак казва, че не го е направил.

— Какво е направено досега?

— Стенър и неговият екип са на местопрестъплението от снощи. Питай него, той тъкмо си идва. После реши.

Венъбъл винаги се чувстваше неудобно, когато Стенър беше наоколо. Той беше голям полицаи, но да работиш с него беше все едно да работиш с робот.

— Той ме кара да изтръпвам — каза тя. — Искам да кажа, че е любезен човек и така нататък — но ме кара да изтръпвам.

— Той е най-доброто ченге в града.

— Не ме интересува. Обичам хората, които имат поне малко кръв в жилите.

— Ето, че пристига.

Стенър със строго лице почука на вратата и влезе в стаята, носейки едно евтино куфарче от имитация на кожа. Той кимна на Янси и Венъбъл, нагласи очилата си с телени рамки и пристъпи директно към въпроса. Сложи куфарчето на ъгъла на бюрото на Янси и го отвори със щракане.

— Имам копия от първоначалния доклад и един следващ — по-подробен — който съм направил аз — започна той, като вадеше последователно всяка папка, за която говореше. — Първата чернова е от съдебномедицинските заключения, които са доста непълни, наистина трябва да изчакаме последните заключения, които ще са готови в петък, може би в понеделник... една скица на местопрестъплението и околностите... една снимка на обвиненото лице Аарон Стемплър — бял, от мъжки пол, двацет и една годишен. Стемплър е бил близък на жертвата и е живял в Дома на Спасението точно допреди Коледа, след което наел квартира с една спалня, кухня и баня на Рийджън стрийт 2175. Едно шестнайсетгодишно момиче на име Линда Шрибър също напуснало Дома на Спасението по същото време и се настанило при него. Очевидно се е преместила при него преди две седмици. Все още не сме я открили, но не вярвам да е избягала, просто още не сме се свързали с нея... Имам предварителни разговори с някои от обитателите на Дома, които познават Стемплър, нищо значително тук, досега... Също отпечатьци от местопрестъплението и отпечатьци от пръстите на обвиняемия за

сравнение, и от краката също. Имам също и видеозапис от два часа и половина с неговия разпит.

Най-накрая той извади един кафяв плик от куфарчето.

— Това са снимките. Подгответе се, не са много приятни. О, да, аутопсията ще започне след около час.

— Бил си много зает в последните — Венъбъл си погледна часовника — четиринайсет часа.

— Казаха ми, че това е от първостепенно значение.

— Ти какво мислиш?

— Мисля, че момчето го е направило. Той е уплашен, измисля си, но... един от нас скоро ще го пречупи. Въпрос на време. Имаме повече фактически доказателства, отколкото обикновено успяваме да съберем за един месец. Оръжието, отпечатащи от пръстите, отпечатащи от стъпките, пръстена на епископа...

— Пръстена на епископа?

— Той носеше пръстена на епископа.

— Мислите, че това е обир?

Стенър помисли върху това няколко секунди.

— Не.

— О?!

— Не по начина, по който го е направил. Не обичам да спекулирам...

— О, давай само сега. Спекулирай.

— Аз бих казал, че това е някакъв вид... религиозен мотив. Може би този Стемплър се е забъркал със сатанизма или някакъв вид култ. Чувства се нещо такова. Ще разберете, когато погледнете снимките. Между другото, още не сме пуснали в печата тази информация. Аз държа докладите, така че да не изтече нищо.

— Добра идея — каза Венъбъл и се обърна към Янси. — И така, какъв е проблемът, Джек. Звучи така, сякаш дори ти можеш да спечелиш това дело.

— Много мило — тихо се засмя Янси. — Искам шоу. Искам фойерверки. Искам да влезеш в съда и да засипеш съдебните заседатели с факти. Отнеси се към делото като към задача от първостепенно значение, както всъщност си е, а не като към предрешена работа. Когато това момче изгори, искам майка му — ако има такава — да бъде там и да аплодира екзекутора.

— Е, поздравявам те за това, което си свършил досега — каза Венъбъл на Стенър. — Но вече сме свикнали да очакваме това от теб, Абъл. Това е цената, която трябва да платиш за това, че си най-добрият. Всички очакват от теб невъзможното.

— Благодаря — каза той. — Ще продължа да го правя за вас.

— И скромен, също така — каза тя, след като той си тръгна.

Телефонът иззвъня и Янси го грабна.

— Да, тук е Джек... шегуваш се! Е, да ме вземат дяволите, може би все пак има справедливост на този свят... О, да, мисля, че Джени ще се захване със случая от страна на градската прокуратура.

Тя отчаяно поклати глава и стана.

— Благодаря, че се обади — каза Янси и затвори.

— Ти си дяволски сигурен в себе си — рязко каза тя. — Не съм сигурна, че искам да участвам в този цирк.

— Не те е страх, нали? — каза той играейки си с нейната суета. Стана, взе си стика за голф и пушна няколко топки на килима.

— Хайде, Джек, това е недостойно дори за теб. Както изглежда, ние може да спим и пак да го спечелим.

Той упражни няколко дълги удара, като изпрати топките в една кошче за боклук, което за тази цел лежеше на една страна в ъгъла.

— Може би ще е малко по-трудно — каза той.

— Защо такава промяна на чувствата?

— Защото току-що разбрах кой ще представлява това момче Стемплър в съда.

— Наистина? Изненадай ме.

— Вероятно ще те изненадам. — Той я погледна над стика си. — Мартин Вейл.

Тя беше поразена.

— Мартин Вейл? — като ехо повтори тя.

— Добрият съдия се обади.

— И Вейл е приел делото?

— Не мисля, че е имал голям избор. Трудно може да се изкара беден след сделката с Пинеро.

— И така, натресли са му го — каза тя.

— Такава е и моята оценка.

Тя се беше изправяла лице в лице срещу Вейл в съда само два пъти. Първия път съдебните заседатели се бяха появили след два дни

уединение и бяха провъзгласили делото за безизходно. Делото стана невалидно. Две години по-късно се изтърка и отмря — една естествена смърт, за която човек можеше да вини системата. И така завърши при равен резултат — никой не пострада.

Вторият процес беше катастрофален.

Три месеца окръжният елитен отряд за борба с наркотрафика беше по дирите на един колумбиец на име Раул Кастило, един от най-големите доставчици на кокаин в града. Една дузина ченгета участва в издирването. Имаха подслушани телефонни разговори, филми, снимки, документални следи, продажби в колежите и свидетели, които се бяха обърнали срещу Кастило, за да спасят собствената си кожа.

Главният им свидетел беше Мико Родригес, приятел на Кастило от детството, станал таен агент. Той беше проникнал в бандата и разкриваше конците, които водеха от едно доказателство към друго, помагаше да се затворят вратичките и даваше възможност на Венъбъл да изгради мощно обвинение срещу Кастило. Тя направи само една грешка — влюби се в Мико. Както повечето любовници, тя му се доверяваше, разкри му повечето опасни нишки от делото си. Накрая капанът щракна. Кастило беше заставен да се подчини.

Всичките нейни други активи потънаха в дървенията, когато стигна до съда. Това беше нейната стихия, идеалната витрина за нейния ум, красота и жар, един шанс да накара всичко да проработи заедно. Тя беше тигрова акула, вероятно най-добрият правист, който някога са имали в кантората на областния прокурор. Гъвкава, безупречно подготвена, смъртоносна, винаги като хищник очакваше своя противник да направи случайна грешка, за да се нахвърли да го убие. Венъбъл беше най-добрият риторичен артист. Нямаше място за грешка, когато се бориш срещу нея.

Тя беше точно като Вейл — никакви затворници.

Вейл стана нейният противник и накрая най-лошият ѝ кошмар.

Съдебният процес продължи шест седмици. В началото беше равностоен спор. Няколко рунда спечели тя, няколко рунда спечели Вейл. После започна да се разплита. Вейл унищожи достоверността на нейните свидетели, жигоса ченгетата като лъжци и лъжесвидетели. Подслушаните разговори бяха отхвърлени от съда, един след друг купувачите на наркотик бяха срязани заради това, че са били подмамани, свидетелите не се явиха, Вейл постави под съмнение

снимките като нематериални и маловажни и постепенно превърна внимателно подготвеното дело в неразбория от нелогични изводи. Накрая само Мико остана да закърпи раздраните дрипи на делото ѝ.

Родригес стоя на свидетелското място два дни. На втория ден той започна да се прекършва, когато Вейл, използвайки собствените магнетофонни записи на прокуратурата, загатна, че Родригес е фалшифицирал доказателствата, лъжесвидетелствал и използвал вътрешна информация, за да се отърве от Кастило, така че сам да поеме водачеството на кокаиновия трафик. Това беше дръзка стратегия, но успя. Кастило излезе от съдебната зала и изчезна в джунглите на Колумбия. Един месец след процеса Мико Родригес беше намерен в езерото със шест дупки от куршуми в гърба. Това беше най-мъчителното поражение и почти щеше да събори управлението на Янси. За щастие това се случи по време на втория мандат на областния прокурор и до изборите Венъбъл, Торс и Силвърмън бяха спечелили такава поредица от присъди, че случаят с Кастило беше забравен. Забравен от всички, освен от Венъбъл.

Останаха само две мистерии от случая Кастило. Наистина ли Мико Родригес я беше използвал, за да накара Кастило да падне и да се възползва? Неговото убийство потвърждаваше сценария на Вейл. Дори още по-любопитно, Вейл беше спестил на Венъбъл едно последно унижение. Никога не разкри, в съда и извън съда, че някаква вътрешна информация, използвана от Родригес да подреди Кастило е била получена в леглото на Венъбъл. Беше ли това признак на слабост? Нещо, което тя можеше да използва срещу него? Или това просто нямаше значение за него? Както и да е, делото Кастило още я преследваше и тя не беше сигурна дали Янси беше дал делото Пинеро на Силвърмън, защото тя беше прекалено заета, за да се заеме с него, или защото Янси не искаше да рискува да я изправи отново срещу Вейл.

— Колко пъти вие двамата сте се срещали в съда? — невинно попита Янси.

— Дяволски добре знаеш колко пъти. И ти напомням, че първия път беше при равен резултат.

— Да, но втория път това почти потопа отдела.

Тя се наведе през бюрото и показа змийските си зъби.

— Джек — прошепна тя, — ти давиш този отдел от деня, в който беше избран.

Лицето му подигравателно се изкриви от болка.

— Ох, не ставай злобна. Просто ти напомням, че имаш да му връщаш едно.

И така Янси се нуждаеше от нея и тя имаше възможност за един последен изстрел във Вейл и този път той беше силно притиснат към стената. Това беше засада, но щеше да се появи на първите страници.

— Пресата ще маневрира — каза тя. — Делото Кастило пак ще излезе на бял свят. Мач реванш. Битка на половете. Като топъл хляб ще използват това.

— И така... съгласна ли си?

— Чувствам се като лъжкиня, която играе срещу него с белязани карти.

— Каква е разликата? — отвърна Янси. — Ти му дължиш на копелето едно, нали така?

Тя помисли за момент и бавно кимна.

— Да — каза тя, — дължа му на копелето едно.

9.

Вейл и пазачът взеха асансьора до дъното на шахтата, преминаха през една желязна врата и слязоха по едно каменно стълбище. Трябваше да има четири етажа под земята. Групата килии бяха издълбани в скалата с по един инч дебели желязни врати. Две прикрити лампи над главата бяха единственото осветление. Подът и стените бяха влажни и хлъзгави и цялото място миришеше на урина, изпражнения и повръщано.

— Никога преди не съм бил тук долу — каза Вейл с отвращение. — Как така не сте с маски и кожено трико и не носите камшик? Къде са инструментите за мъчения?

— Много смешно. Наистина ли ще защитавате „Касапина“?

— Къде си чул това?

— Кое, че ще го защитавате?

— Не, това повтаряно наименование „Касапина“.

— Всички го наричат така.

— Искаш да кажеш всички в тази част с килиите, или всички в полицията, или всички в целия свят? Обясни ми това „всички“.

— Знаете — всички. Пишеше го във вестниците.

— Е, това определено го прави достоверно, нали?

— Стигнахме — каза пазачът. Той отвори една шпионка и Вейл надникна в стаята не по-голяма от шест на четири фута. Имаше подвижно брезентово легло до една от стените и кофа в ъгъла. Вейл успя смътно да различи една фигура в края на леглото. Стените имаха цвета на кал.

— Вътре няма светлина.

— Не му е необходима светлина.

— Какво, по дяволите, е това? Това не е затвор, това е едно проклето средновековно подземие. Искам клиентът ми да излезе отук. Веднага! Искам го в килия с тоалетна и светлина и надявам се с мивка, така че да може да си мие зъбите. Искам и да си вземе душ.

— Знаеш ли какво е направило това малко копеле?

— Не ме интересува, дори да е изгорил папата и да е пекъл бели градински ружи върху него...

— Кой, по дяволите...

— Ако искаш да ме попиташ кой, по дяволите, съм аз, ще ти спестя усилието. Аз съм Мартин Вейл, аз съм неговият адвокат. Аз съм също човекът, току-що осъдил града на седем цяло и шест проклети милиона долара. Искаш ли да се опитам да го осъдя на десет? Искаш ли да направя това? Защото или ще го преместите горе, където не трябва да му пускате въздух през тръба, за да може да диша, или ще ви осъдя, града, окръга и всяко шкембе, дето работи тук. Ключовата дума е веднага!

Половин час по-късно Стемплър беше изкъпан, дадено му беше сиво затворническо облекло и беше преразпределен в бяла килия, която беше чиста, имаше тоалетна и мивка и миришеше на дезинфекционен препарат. Нямаше прозорци, но имаше светлина. Вейл чакаше в килията, когато го доведоха. Той чу познатото отваряне на вратата и тракането на веригите, когато Стемплър приближи с пазача. Те спряха пред килията.

Стемплър беше с оковани глезени и китки. Вейл го погледна със смесица от шок и изненада. Аарон Стемплър беше висок около пет фута и осем, нормално сложен, тежеше може би 120 фунта. Нямаше нищо особено в него освен лицето. Имаше меки, естетични черти, високи скули, прав нос и малка уста във формата на сърце. Кожата му беше безукорно бяла, като каймак. Имаше нежни сини очи. Рошава лимоненоруса коса падаше върху челото му. Младежът изглеждаше повече смутен, отколкото уплашен.

Боже мой, помисли си Вейл. Той има съвършено ангелско лице.

— Свали всички тези глупости от него — каза Вейл.

Пазачът махна оковите около глезените на Стемплър, отключи белезниците и леко бутна Стемплър в килията.

— Трябва да заключа вратата, Марти — каза затворническият служител, който работеше отдавна тук и не взимаше каквото и да е престъпление насериозно. — Искаш ли да излезеш и да говориш с него през решетките?

— Просто заключи, Тим. Ще викам, преди да ме убие.

Пазачът вдигна рамене. Дръпна желязната врата и я затвори. Ключалката щракна. Пазачът тръгна надолу покрай редицата килии.

— Аарон, името ми е Мартин Вейл. Можеш да ме наричаш Мартин или Марти, приемам и двете.

Момчето се усмихна.

— Съдът ме назначи за твой адвокат. Аз ще те защитавам срещу каквито и да е обвинения, повдигнати срещу теб по време на обвинението на делото в петък. Ще направя това безплатно. Това означава, че няма да ти струва нищо.

— Всемогъщи Боже — каза момчето. — Благодаря, ще ви бъда признателен. И благодаря, че ме преместихте тук горе.

Той говореше с един вид библейски-ранноанглийски диалект, който отличава аиалачите, и с една непосредственост, с която са известни хората от планините. Гласът му беше висок алт, сякаш изобщо не е модулирал и неговата невинна и почти детска отзивчивост смая Вейл. Беше ли това наистина дете?

— Искам да разбереш, че ти можеш да откажеш да те представлявам — продължи Вейл. — Искам да кажа, че можеш да откажеш по каквато и да е причина. Ако не се разбираме, ако ми нямаш доверие, ако мислиш, че няма да свърша работата...

— Аз дори не ви познавам — каза той.

— Затова съм тук, Аарон, да се опознаем.

— Добре.

— Трябва да ми направиш една услуга.

— Да, разбира се.

— Винаги да ми казваш истината. Да не ме лъжеш. Имам по-голям шанс да те спася, ако знам какво се е случило, отколкото ако си мисля, че знам какво се е случило, а се окаже, че не съм прав. Всичко, което ми кажеш, е адвокатска тайна, което значи, че няма да го издам или ще ме изритат от правния бизнес.

Момчето се усмихна и кимна.

— Знаеш ли защо си тук?

Той кимна бавно и погледна Вейл с бледите си; ококорени очи.

— Казват, че съм убил епископ Рашмън.

— Така ли го наричаш, епископ Рашмън?

— Да, сър.

— Няма нужда да ме наричаш сър, не работя тук.

— Окей — каза той и погледна през рамото на Вейл към вратата на килията. Вейл се обърна и попадна право в каменните очи на Абъл

Стенър, оградени от телени рамки. Той стана и отиде до вратата на килията.

— Имате ли нещо против? — каза Вейл.

— Аз също имам права тук, адвокатино.

— Съдията и аз сме се разбрали, Стенър — каза Вейл. — Никакви ченгета до петък сутринта при разглеждане на делото. Сега той е изцяло мой.

— Никой не ми е казал такова нещо — каза Стенър категорично.

— Тогава сигурно инструкциите не са стигнали до теб, лейтенант. Може би е по-добре да попиташ шефа си и ако той също не знае, кажи му да се обади в офиса на съдията Шоут. Между другото, ти ли си отговорен за това, че са настанили моя клиент долу в помийната яма?

— Аз не съм сержант по настаняването, Вейл — тихо каза Стенър. — Мисля, че нормалната процедура при подобни случаи...

— Напомням ти, лейтенант — прекъсна го Вейл, — че в този момент тук седи един невинен човек. И трябва да се отнасят с него както с всеки невинен човек, очакващ процеса, независимо какво си мислите.

— ...е да бъдат поставени при условия, гарантиращи максимална безопасност — довърши мисълта си Стенър.

— И недей да величаеш тази дупка, като я наричаш максимална безопасност. Максимална безопасност, глупости. Само един садист може да постави човек там долу.

— Както вече ти казах...

Вейл го прекъсна отново.

— Ти вече си го разпитвал достатъчно за тези почти двайсет и четири часа. Можеше поне да му позволиш да си вземе един душ, по дяволите. Все още има засъхнала кръв по косата си, за Бога.

— Току-що ти казах, че не съм отговорен за това, което става тук. Аз разследвам дело за убийство. Това е моето задължение.

— Е, няма да го правиш сега и тук.

— Винаги трябва да играеш твърдо, така ли?

— Има ли друг начин на игра?

Стенър се обърна рязко и напусна сектора с килиите.

Вейл се върна отново при момчето и седна на леглото до него.

— Това е Стенър. Той е човекът, който разследва твоя случай. Един суров полицаи, Аарон. Наричат го „Ледената шушулка“.

— Разбирам защо — каза Аарон. — Съмнявам се, че има дори една унция кръв в цялото си тяло. Играеше си игрички с мен.

— Кой си играеше игрички с теб?

— Мистър Стенър и неговият колега, ъ-ъ... Търнър. Един чернокож човек, който се държеше приятелски. Този Стенър, гледаше ме със суровите си очи и се опитваше да ме сплаши с приказките си. После излизаше за кафе или до тоалетната. И мистър Търнър почваше благо да ми говори.

— Това е много проникателно от твоя страна, Аарон — каза Вейл.

— Накрая им казах и на двамата: „Вижте, казах ви всичко, което знам. Не знам какво друго да направя, освен да почна да си измислям. Това ли искате да направя?“ Те си тръгнаха и повече не се върнаха.

Вейл едва сдържа смеха си. Той разбираше колко им е трудно на Стенър и Търнър да приемат голата истина.

— Нещо лошо ли съм направил? — попита Аарон.

— Много добре си се справил — каза Вейл. — Сигурен съм, че помниш името ми?

— Разбира се. Мистър Вейл.

— Добре. Нека почнем отначало. Кажете ми цялото си име.

— Аарон Лук Стемплър.

— Откъде си, Аарон?

— Кентъки.

— Откъде в Кентъки?

Аарон се засмя.

— Ще ми се смеете. Криксайд.

— Криксайд? Как се пише това?

— Така както се произнася. Крик — к-р-и-к, сайд — с-а-й-д. Намира се до конския водопой, затова се нарича Криксайд.

Вейл се засмя.

— И колко души живеят в Криксайд, Аарон?

— Не знам, двеста, там някъде.

— От колко време си в града?

— Следващия месец ще станат две години.

— Бил ли си някога арестуван?

— Не, сър.

— Бил ли си обвинен в престъпление?

Момчето поклати глава.

— До кой клас си учил в училище?

— Завършил съм гимназия. Взех два семестъра в колеж, знаете, по пощата.

— Та ти си доста интелигентен, нали?

— Е, сър, знам достатъчно да се подслоня, когато вали.

Вейл се разсмя от сърце.

— Поне все още не си загубил чувството си за хумор.

Нека те попитам, беше ли приятел с епископ Рашмън?

— Да, сър.

— От колко време?

— Срецнах го около седмица, след като дойдох тук. Били Джордън ме заведе в Дома на Спасението и епископ Рашмън беше там. Каза ми, че мога да се настаня и аз бях много благодарен, тъй като нямах много пари.

— Колко време живя там?

— До миналия декември, една година и девет месеца. Трябва да напуснеш, когато навършиш осемнайсет, но той ми позволи да остана още почти година. Помагах в църквата и в други неща. После през декември аз и Линда си наехме квартира на Рийджън стрийт.

— Значи той не те е карал да напускаш?

— О, не, сър. Факт е, че той би предпочел ние да останем в Дома, но... беше време да напуснем.

— Защо?

— Ние, Линда и аз, спяхме заедно. Знаете, прокрадвахме се заедно в спалнята, когато загасваха светлините и, ь...

— Хванаха ли ви?

— Не, сър, но сигурно щяха да ни хванат.

— И така, не си заминахте точно с неговата благословия?

— Е, той ни каза, че винаги ще сме добре дошли в Дома. Нямахте лоши чувства, ако това ви интересува.

— Нямали сте някакъв вид противоречие... или спор с архиепископа?

Аарон поклати глава.

— Никога не сме имали.

— А Линда?

— Не зная такова нещо.

— Тя все още ли живее там? На Рийджън стрийт?

— Не, сър. Премести се.

— Къде?

— Охайо. Върна се вкъщи. Не беше лесно. Аз имах тази работа в библиотеката, чистех. Три долара на час. Но тя не можа да си намери работа. Една сутрин просто станала и си тръгнала. Беше ми написала прощална бележка.

— Доста грубо.

Той вдигна рамене.

— Предполагам, че беше дошло време. Нямахме силни чувства, само трудни времена.

— Но ти не преживя много зле нейното напускане?

— Не, сър. Е, липсваше ми малко.

— Ти ли уби епископ Рашмън, Аарон?

Той поклати глава категорично.

— Не, сър.

— Видя ли какво стана?

Аарон го погледна с широките си ококорени очи и не каза нищо.

— Къде беше, когато това стана?

Аарон бавно кимна.

— Ти не си видял в действителност това, което е станало, това ли искаш да кажеш?

Младежът погледна надолу към пода и зачопли нокътя си.

— Така предполагам — каза той.

— Знаеш ли кой го е направил?

Стемплър не отговори.

— Добре, нека опитаме с това. Страх ли те е от човека, който е убил архиепископа?

Аарон погледна нагоре и кимна.

— И така, значи знаеш кой го е направил?

Аарон не отговори.

Таксито бавно пълзеше надолу по улицата, шофьорът псуваше всеки фут от пътя и спря пред църквата. На задната седалка Вейл

четеше за трети път статията в следобедния вестник.

— Не трябваше да се оставя да ме придумате — каза шофьорът. — Сякаш карам по чист лед, човече.

— Ти наистина караш по лед — каза Вейл. — И не съм те придумал, а ти предложих дващсет долара бакшиш.

— Виж, ще трябва да се молиш да стигнем до вкъщи. Изглежда, че отново ще започне. — Шофьорът нервно загледа тъмните облаци, които се носеха над града.

— Ще се забавя само няколко минути — каза Вейл. — Изчакай.

Катедралата „Света Катерина“ до езерото беше най-старата църква в града. Архиепископ Рашмън като пуританин беше отказал всякакви промени в постройката. Тя все още си беше същата голяма тухлена постройка, каквато е била преди 145 години, когато е била построена. Островърхата кула се извисяваше над дърветата на „Лейквю Драйв“ и се виждаше надалеч в езерото — едно напомняне на екипажите на шлеповете и подводниците в пристанището, че католическата вяра е най-добрата вяра.

Вейл погледна нагоре към острата кула и изведнъж си спомни как баба му си извиваше пръстите във форма на пирамида и казваше: „Тук е църквата, тук е кулата, отваряш вратите — разтваряше си ръцете и мърдаше пръстите си — и тук са хората.“

Той тръгна внимателно по заледения двор към жилището на епископа — една груба, строга пристройка към катедралата — и влезе в приемната на жилището. От едната страна на голямата стая имаше стълбище, което водеше за втория етаж, а от другата имаше врата към офиса. Имаше също задна врата и един коридор в ъгъла, който той предположи, че води към църквата.

Една монахиня седеше на писалището в средата на стаята.

— Здравейте сестро — каза адвокатът. — Името ми е Мартин Вейл.

— Мистър Вейл. — Тя кимна. — Аз съм сестра Мери Алис.

Беше млада, към трийсетгодишна, с доста палав поглед. Имаше излъчване на невинност и състрадание, което човек вижда по лицата на повечето монахини, но имаше и нещо друго, един игрив поглед, нещо малко дяволито.

— Аз съм тук да, ъ-ъ не знам точно как да го нарека...

— Да изследвате мястото на престъплението — предположи тя.

- Точно така.
- Нагоре по стъпалата.
- Благодаря.

Направи му впечатление, че тя не изглежда прекалено разстроена от смъртта на покойния архиепископ. Може би добре се владееше. Той се изкачи по стъпалата. Едно неуниформено ченге седеше до вратата към апартамента на епископа. Вейл надникна покрай ъгъла, така че да види спалнята. Гротескните петна от кръв по стените и килима бяха станали кафяви. Господи, помисли си той, някой наистина е заклал Рашмън.

- Кой си ти? — попита ченгето.
- Застрахователен агент — отговори Вейл.
- Лейтенант! — извика ченгето.

Стенър влезе в хола от кухнята. Спря само за миг, когато видя Вейл, после тръгна към вратата.

— Май точките в дневния ни ред съвпадат — каза Вейл.

— Какво правиш тук? — попита Стенър разсеяно, сякаш не очакваше или не искаше отговор.

— Да видя мястото на престъплението, лейтенант. Тук съм в интерес на моя клиент, което е наше право. Освен ако Джек Янси не е променил закона през последните няколко часа.

— Все още имаме работа тук — грубо каза Стенър. — Ще имаш тази възможност, когато си тръгнем.

Вейл погледна изцапаната стена.

— Те наистина хубаво са го подредили, нали?

— Да, ще видиш, когато получиш снимките. Пакетът, който поръча, ще бъде на бюрото на сержанта утре рано сутринта в полицейския участък. Това включва и данните от аутопсията, които току-що пристигнаха.

— Благодаря.

Вейл наблюдаваше как един техник отрязва едно кръгче от килима и го пусна в пластмасова чантичка.

— Надявам се, че ще остане нещо за разглеждане, когато свършите — каза Вейл. — Ще ми липсват някои подобрени парченца тук-там; допускам, че ще ни съдействате.

— Не ни създавай трудности — каза Стенър, гледайки назад към стаята.

— Имам призовка тук, лейтенант...

— Когато свършим, ще те уведоим, адвокате. Сега имаш ли нещо против? — Той посочи към вратата.

Вейл слезе на долния етаж. Сестра Мери Алис я нямаше. Той отиде до офиса и погледна вътре.

Изправена сама до малката масичка с лице към писалището, стоеше малка бронзова статуя на папа Павел, ръцете му бяха протегнати сякаш да обгърнат света, главата му беше наведена на една страна в израз на състрадание. На стената зад писалището висеше — като суров и непоколебим пазител на помещението — снимката на единствения човек, пред когото епископ Рашмън беше отговорен, папа Йоан Павел.

Писалището беше огромно, от тежък махагон, както и трите стола, наредени в полукръг пред него. Това беше изстинала, аскетична стая, с изключение на един шезлонг в ъгъла и няколко книги и периодични списания закуп до него. Имаше и добре заредени, вградени лавици с книги на двете съседни стени на стаята, което придаваше топлина на иначе студения интериор.

Вейл влезе в офиса, като вървеше покрай лавиците с книги. Те бяха натикани в една поразителна смесица: религиозни списания, кодекс на каноничните закони с кожена подвързия и религиозни трактати; чуждестранни издания на романи от Данте, Достоевски и други велики писатели; работите на Русо, Лок, Хобс и Дарвин, както и психологични изследвания от Фройд, Кант и Шопенхауер.

Бюрото му беше подредено — телефон, календар, два подноса за писма и книга за срещи, все още отворена на последния ден на убийството. Вейл я прелисти. Срещи, крайни срокове, вечери и съвещания бяха изпълнили почти всеки ред, понякога с промеждутък само от петнайсет минути. За съдбоносната вечер той беше надраскал: „критика на момчетата от олтара“ и „касетка с проповед“ последвано от: „Тема — Декарт: Мисля, значи съществувам, следователно, ако проблемите могат да се решат от човешкия разум, ще се превърне ли Бог в отживелица? Обяснение.“

Това беше интересна теза и Вейл я нахвърли в бележника си повече от любопитство, отколкото заради мисълта, че това може да има връзка с делото. После опита чекмеджетата. Едното горе вляво беше заключено. Той взе един кламер от средното чекмедже, огъна го на две

и го мушна в дупката на ключалката, завъртя го, опипа запъването, после усети, че захапа и отключи ключалката. Отвори чекмеджето, вътре имаше малък кожен дневник. Първата половина беше с адреси, а на втората пишеше „Лични срещи“.

Той прегледа страниците със срещи напосоки. За девети март Рашмън беше написал с молив „Линда 555-4527“. Нямаше много други бележки. Изглежда, че архиепископът е имал твърде малко време за лични възделения. Вейл записа информацията в собствения си бележник, затвори и заключи отново чекмеджето. Стана и се загледа в другите заглавия на книгите върху лавиг ците, но беше прекъснат от един мек, ирландски акцент.

— Извинете, детективе, мога ли да ви помогна?

Свещеникът, който беше влязъл в стаята, беше на около петдесет години, кръгъл, с чисто бяла коса и приятно, почти херувимско лице. Но чертите на лицето му бяха хлътнали от тежестта на изминалите няколко дни и очите му бяха зачервени или от недоспиване, или от плач. Носеше черна лента на левия си ръкав.

— Съжалявам, не исках да нахалствам. Аз не съм полицай, отче, аз съм адвокат. — Вейл се поколеба за момент, преди да добави: — Аз представлявам Аарон Стемплър.

— Разбирам — каза свещеникът, очевидно нито шокиран, нито разстроен от признанието. — Аз съм отец Август Делани — и подаде ръка.

— Вейл. Мартин Вейл.

— Бедният Аарон — каза той. — Господ да благослови момчето. Моля се за неговото опрощение.

— Познавахте ли го?

— О, да. Приятно момче. Господ знае какви ужасни демони са обладали душата му, за да извърши такава постъпка.

Вейл не беше съгласен с неговата обичайна проповед за качеството на невинността.

— Каква ирония, нали? — тихо каза отец Делани. — Епископът е не само жертва, но и неговото уединение е нарушено дори в смъртта. Какъв срам, милият човек дори не може да почива в мир.

— Съгласен съм — каза Вейл. — Вижте, отче, това вероятно е тъп въпрос, но какво точно прави един епископ?

Свещеникът се усмихна и тръгна покрай бюрото да провери пощата.

— Епископът управлява организацията, мистър Вейл — каза той, като разлистваше писмата. — Светата епархия — архиепархията. — Отецът върна непрочетения лист хартия в подноса за писма и обърна страниците на книгата за срещи на текущата дата. — Тази епархия има пет хиляди и триста квадратни мили — продължи той, като местеше пръст надолу по списъка със срещите. — Седем колежа и университета, неколкостотин начални и основни училища, дванайсет болници, триста и дванайсет енории и мисии, над хиляда свещеници, над сто монаси и около три хиляди монахини. Също хиляда дякони и светски работници. — Той погледна нагоре и се усмихна. — Доста впечатляваща територия, не мислите ли?

— Много — отговори Вейл.

Делани се облегна на ъгъла на бюрото със скръстени ръце и каза:

— Епископите са връзката между енорияшите, свещениците и Ватикана. „Учители на вярата, свещеници на светото богослужение и министри на управлението“, това е описанието на работата според каноничния закон. Огромна работа, сър, нейният стрес е погубил не един добър свещеник.

— И как се справяше с управлението архиепископът?

— Той преуспяваше. Планът му за деня беше запълнен от сутрин до вечер, винаги имаше делегации, срещи и, разбира се, Дома на Спасението и епископският капитал, който финансираше всичките му други благотворителни дела. Като добавка към всичко епископът пише... пишеше... статии по теология за „Кетолик Дайджест“ и няколко национални светски издания, отговаряше на писмата на енорияшите и свещениците и пишеше една седмична колонка за „Трибюн“. После имаше проповеди, разбира се, и отговори на папския нунции.

— Нунции?

— Папската кореспонденция. Епископите се отчитат само на папата, мистър Вейл, те имат огромна свобода на действие.

— Ох! От колко време е бил епископ? — Назначен е от папа Павел VI. Това е било през 1975 г. Те бяха големи приятели. Той не беше толкова близък с папа Йоан.

— Защо така?

Делани вдигна рамене.

— Може би той беше прекалено... откровен.

— За какво?

— Елате — каза Делани, — трябва да проверя олтара. — Свещеникът му направи знак да го последва и докато продължаваха разговора, го поведе надолу по коридора към църквата. — Разбирате ли, мистър Вейл, това са трудни времена за американските епископи. Тях ги дърпат на една страна, после на друга. Има го и либералния момент — те искат църквата да промени отношението си към всичко; от контрола на раждаемостта и аборта до безбрачието и ръкополагането на жени. Много стресова ситуация съществува в църквата. Няколко епископи са си взели продължителни отпуски заради стреса.

— И епископ Рашмън взимаше становище по тези въпроси?

— Той се опитваше да... изглади... различията в своята епархия. Да го постави като въпрос на индивидуалното съзнание на индивида. Ватикана заема по-твърда позиция.

— Това му е създавало неприятности с Рим?

— Не, не неприятности. Подозрение, може би. Светият Отец е доста консервативен.

— Имаше ли епископът обичаен дневен режим?

— О, да. — Той обикновено слизаше долу в общата стая към седем и десет, седем и петнайсет. Имахме сутрешна молитва. После се подготвяше за първата литургия. Всичко правеше сам. Литургията беше неговата радост — може да се нарече мания. Сам палеше светлините, запалваше свещите на олтара, посрещаше тълпата, доливаше шишенцата с вино и вода. Четеше сутрешната литургия без момче на олтара. След службата закушваше и четеше вестниците „Трибюн“, „Ню Йорк Таймс“ и „Уол Стрийт Джърнал“. После пишеше и четеше пощата. Следобедите бяха за срещи.

— А вечерите?

— Вечери, банкети, речи. Вторник вечер беше резервирана за неговата проповед. Той ги снимаше с видеокамера — изучаваше ги, за да е сигурен, че са идеални. Също снимаше момчетата на олтара по време на службата и после ги критикуваше.

— Обичаше перфектните неща? — предположи Вейл, когато стигнаха апсидата и спряха.

Няколко монахини покриваха олтара с черни знамена и лилии. Около половин дузина хора в църквата се молеха. Отнякъде наблизно се чуваше тих човешки плач.

— В известно отношение. Не ме разбирайте погрешно, мистър Вейл, той беше доста човечен. Страшно ще ми липсва.

— Съжалявам.

— Не е ваш проблем, сър. Е, ако ме извините, трябва да се върна на работа.

— Благодаря ви за помощта — каза Вейл.

Свещеникът коленичи пред олтара и влезе в ризницата. Вейл се върна надолу по коридора към жилището до задната врата и стъпи отвън. Той стоеше под апартамента на епископа.

Какво пишеше във вестниците? „Той побягнал през кухненската врата и една патрулна кола в алята го уплашила.“

От лявата му страна имаше тежка дървена стълба, водеща към задната част на апартамента. Той направи няколко крачки в двора и разгледа старинната тухлена геобразна сграда. Отиде до ъгъла да я види. Малките прозорчета от двете страни на ъгъла му говореха, че вероятно се намира под банята. Върна се вътре, тръгна надолу по дългия коридор към църквата и постоя няколко минути, гледайки изповедалните от двете страни на апсидата.

„Това е пътят, по който е дошъл. През кухненската врата, надолу по задните стъпала. После патрулната кола го уплашила и той побягнал отново вътре. Тръгнал надолу по този коридор и се скрил в една от тези изповедални.

Защо? Ако не го е направил, защо е взел ножа и е побягнал с него?

И къде е отишъл истинският убиец?“

— Той е бил в първата, там от другата страна — каза един глас зад него и той се обърна, за да застане лице в лице със сестра Мери Алис.

— Тази ли? — попита той, като посочи през църквата.

— Да — отговори тя.

— Странно място за криене.

— Съвсем не. Тя е като килер. Децата обичат да се крият в килери.

— Децата? Аарон трудно може да се нарече дете.

- Мъж-дете — каза тя. — Срецнахте ли го вече?
- Да.
- Хубаво момче, нали?
- Да, така бих казал. На деветнайсет години е. В този щат те смятат за мъж, когато навършиш шестнайсет.
- Което означава?
- Което значи, че може да те изпратят на електрическия стол.
- Можете ли да го спасите, мистър Вейл?
- Значи така, вие знаете защо съм тук?
- Разбира се. Ние също четем вестници и гледаме телевизия.
- Аз ще представявам Аарон.
- Така и предположих.
- Колко добре го познавате?
- Колкото всички други, предполагам — каза тя сърдечно. — Ние всички го познаваме.
- Какъв е той?
- Много усърден работник. Внимателен. Отзивчив. Много сладко момче.
- Имаше ли той някаква причина да убие епископ Рашмън?
- Съществува ли причина да убиеш човек, мистър Вейл?

10.

Вейл рязко влезе в къщата, сякаш вятърът го навя през вратата. Нахлу в офиса си, без дори да се съблече.

— Позвъни в Уол Ай Макгинти и кажи на съдията, че ми трябва. Ако ти каже, че следи някакво конно надбягване някъде в Калифорния, кажи му че работата е спешна. Кажи му, че го искам тук веднага! После позвъни на Чекър и изпрати едно такси до града да го вземе. И ми трябва телефонният номер на Томи Гудмън, никога не мога да го запомня...

— Той е 555–4411. Много е лесен. Какво, по дяволите, става?

Докато набираше, той обясни:

— Този Хайнрих Химлер от Правителствения съд ни намери слабото място.

— Шоут?

— Кой друг?

— Какво стана?

— Той ни хвърли в скута бомбата на десетилетието с едно безплатно дело.

— Но ти вече имаш безплатно дело. Името му е Лерой...

— Ще представляваме Аарон Стемплър.

Ченето ѝ увисна с два инча.

— О, Боже мой — каза тя.

— Това е положението, меко казано. Имаме шейсет дни да подготвим делото и току-що се срещнах с обвиняемия за първи път. Здравей, Томи... по дяволите, знам, че си там, вземи слушалката, аз съм... сири тази отговаряща машина, важно е.

— Спокойствието ми също — каза Гудмън, като взе слушалката. Той имаше твърдия носов говор на бивш боксьор.

— Какво нравиш?

— Това е краят на семестъра ми. Имам изпити след два дни.

— Трябваш ми тук веднага.

— Довиждане — каза той и затвори.

— По дяволите — изрева Вейл и набра отново. Наоми подаде глава през вратата. — Съдията каза, че ще следи конните състезания в Санта Анита още десетина минути и после ще дойде.

— Господи, аз... здравей, Томи, пак съм аз. Сега изслушай ме, имам нещо много, много горещо в ръцете си. Ще ми трябваш за шейсет дни. Ще ти платя двайсет хилядарки, по десет на месец.

Гудмън взе слушалката.

— Двайсет хилядарки за два месеца!

— Това е достатъчно да завършиш правния университет и да започнеш практика, ако не искаш да дойдеш да работиш при мен. Но ми трябваш, тялом и духом, ден и нощ през следващите два месеца. Ще трябва да изпуснеш следващия семестър. Ако имаш проблеми, ще позвъня на декана Марковиц...

— Не е проблем, просто мразя да губя семестри, особено накрая. Имам този устен след два дни, за проклетите закононарушения.

— Закононарушения, глупости — каза Вейл. — Ти ще бъдеш съдебен адвокат, а не съветник по недвижимо имущество. Както и да е, съдията ще те подготви за изпита утре цял ден. Таксито ще бъде там след десет минути. — Този път Вейл затвори. Той извика на Наоми: — Намери ли вече такси?

— Говоря с Макси. Никой друг не иска да дойде. Той още размисля.

Вейл натисна бутона и грабна слушалката.

— Макс?

— Хей, мистър Вейл. Виж, човече, видял ли ...

— Макс, не искам никакви глупости. Качи се в проклетото си такси, иди до Уол Ай и вземи съдията, после завърти до Сатън и вземи Томи. Иди до Айк и вземи достатъчно деликатеси за десет или дванайсет сандвича, нещо за пиене и се върни тук бързо.

— Дори не може вериги да използва човек в това гадно време.

— Сто долара, Макс.

— Кого казахте да взема първо?

Томи Гудмън беше готов да тръгне и чакаше таксито, което щеше да пристигне след пет минути. Винаги ставаше така, когато Марти се обаждаше. Интересно как Вейл можеше да вдигне адреналина в кръвта на Гудмън след две минути телефонен разговор. Гудмън гледаше телефонния секретар, слушаше как Вейл беснееше и се пеняваше и се

опитваше да не му обръща внимание, но накрая не можеше да устои на този хипнотизиращ глас, на вълнението от обещанието за съмнителни пари и така той накрая се предаваше, знаейки, че големият мошеник от съда ще го отклони от всякакви занимания с простото обаяние, с което змията хипнотизира врабчето, за да падне между челюстите ѝ.

Това беше започнало преди осем години в онази нещастна вечер на старата Арена на Дванайсета улица. Дванайсета улица... Господи, колко му липсваше. Сивият стар хамбар беше заменен от гигантски куполооб-разен стадион с нежното название Цицата — с изкуствена трева, кондиционери и каианчета за бързи закуски. И съвсем нов футболен отбор, закупен и на издръжка на банкерите, адвокатите, хотелиерите и търговските предприемачи, за които това беше още една клечка върху таблата за игра на крибидж, този барометър за растежа и прогреса, използван да примами конгресмени, туристи и големи мангизлии в кошарата. Притокът на долари беше цената, това алчно вливане на зелена кръв помпаше сърцето на града, което поддържаше финансовата циркулация в движение, правеше богатите по-богати, бедните по-бедни и караше голямата маса на средната класа да марширува на място. Боксът, това неандерталско пускане на кръв, беше отпратен в западнали, малки зали на многолюдните предградия на града, където нямаше да се вижда или чува от великолепието на, да кажем, професионалния футбол, където се иска повече време човек да си размести коляното, да си строши раменете, да си съсипе глезените, да си счупи кокалите и разбърка мозъка срещу шест-седемфутовите яки гладиатори. Тези, които дърпат конците, разбира се, се радват на антисептично съзерцание на играта. Седнали високо над множеството в своите луксозни клубове, на влиятелните хора им бяха спестени истинските звуци от битката на футболното игрище — трясъкът от блъскането на телата, виковете от болка, хрущането на костите, всичките действителни ругатни, съпътстващи славата. Всичко това се правеше в името на най-традиционното — парите в банките.

Но преди осем години в петъчните вечери човек все още можеше да отиде до гимнастическия салон на Дванайсета улица, да помирише истинските миризми — пот, медицински спирт, смоли, алкохол, бира, стипца, цигарен дим — и да наблюдава покрай ринга как точките ставаха едно към едно и да тренира едно изкуство, което дори

хилавите и претенциозни гърци признаваха като истинска проверка на сърчността, красотата и силата.

Гудмън беше чернокос, хубав мъж въпреки белезите от битките, с които той се гордееше: леко сплескан нос, мрежа от белези по веждите, огънато ухо, дясна ръка — толкова слаба поради счупените кости, че той едва можеше да погали една котка, без да трепне, и завинаги изкривена преграда на носовия канал, присъщо на професионалните боксьори. Говореше като вечно настинал човек и все пак в случаите, когато се налагаше, можеше да се позове на коефициента си за интелигентност 132 и да ораторства красноречиво като някой амбициозен млад адвокат. Той беше две години по-млад от Мартин Вейл и на три семестъра и един държавен изпит далече от реализацията на своята мечта. Това никога нямаше да се случи ако не беше Марти Вейл.

Гудмън беше израсъл под знака на две страсти, бокса и правото, професии не толкова без връзка. Той беше така омаян от красноречието в съдилищата, както и от грубостта на ринга; неговите идоли се бяха превърнали в легенда: Клерънс Дероу, Уилям О. Дъглас, Мохамед Али, Шугър Рей Леонард. Като беден и пробивен ученик в колежа Гудмън зависеше от спорта да се издържа. Той му беше осигурил статус на герой в гимназията и стипендия в щатския университет. Веднъж завършил, той заложи на вярата си, че може да изкара правния университет чрез бокса. Негов идол стана Мартин Вейл, който вече беше успял да си извоюва едно подходящо място сред местните аристократи с половин дузина зрелищни победи в съда. Когато имаше възможност, Гудмън сядаше на предния ред и наблюдаваше как Вейл вършеше правни възшебства и Вейл, един боксов запаляно, забеляза младия боксьор в съдебната зала. Те се сприятелиха и Вейл стана наставник на боксьора — студент по право.

3 февруари, 1975 г. Той играеше срещу един бавен, спънат, тежкоподвижен, мускулест вол на име Джордж Граджило, който сам се беше кръстил „Златото на Темпа“ и имаше грацията на щраус. Истинските удоволствия от нападението и отбягването на удари, движението на краката, бързината и подвижността, всичко това беше минало покрай Граджило; той се беше придвижил нагоре само с помощта на грубата сила. Можеше да удря като с чук и имаше желязна челюст.

Гудмън беше издържал и на двете през десетте рунда и по чудо беше все още прав, когато удари последният гонг. Първите шест рунда той беше млатил Траджило с мощната си дясна ръка, провирайки се през маховите му движения, и удряше мексиканеца по носа и челюстите. Сякаш удряше по парен локомотив. На седмия Гудмън излезе бързо, решен да пробие и да изпрати „Златото“ обратно в Темпа на носилка. С първия удар едно от кокалчетата на пръстите му сякаш потъна почти до китката. Болката доминираше през останалата част от битката. Той продължаваше да удря и всеки мощен удар разбиваше друга кост от съсипаната му ръка, докато накрая му беше останала само лявата за противодействие и удар. Сурова гордост го държеше на крака. Когато последният гонг удари, той залитна обратно към своя ъгъл и се просна на стола си.

— Какво, по дяволите, стана? — попита неговият треньор Ели Пинкърс след една освежителна глътка, като налагаше отворените рани на Гудмън с огъня на стипцата.

— Мисля, че си строших десницата — задъхано каза Гудмън.
Наистина.

По-късно, седнал на ръба на масата в мрачната съблекалня, той и Вейл наблюдаваха как Пинкърс разрязва ръкавицата, за да се покаже една смачкана и кървяща маса. Две разбити кости се подаваха от стеклото месо. Кръв бликаше от неравните разкъсвания в някога мощната десница. Вейл извърна глава от гледката.

— Ще почакам отвън — каза той, за да бъде последван след няколко минути от Соубоунс Уотсън, местния непрактикуващ лекар.

— Той трябва да иде в болница, Марти. Две от кокалчетата му са изхвъркнали чак до лакътя, по дяволите. Но той не иска да иде. Мисля, че се страхува да не му отрежат ръката или нещо такова.

— Просто повикай бърза помощ. Кажи им да изключат сирената. Ще се промъкнат и ще го вземат.

— Той е свършил, знаеш — каза Соубоунс. — Няма да може да удари и един самун хляб с тази ръка, без да си повреди няколко кости. Голям позор! Един доста многообещаващ боксьор средна категория беше този Томи. Бърз, умен — винаги е хубаво да видиш едно колежанско момче да се състезава, придава ни малко класа. Но за него всичко вече свърши. Томи трябва да разбере това.

— Аз ще поговоря с него.

— Да, добре, но стой надалеч, все още може да удря с лявата ръка.

Вейл се върна в съблекалнята, където Соубоунс беше превързал юмрука, сега с големината на пъпеш, с бинт и му беше дал няколко обезболяващи.

— И така, възкръснах, а? — каза Гудмън, като леко сливаше думите, когато хапчето демерол почна да действа.

— Соубоунс казва, че с десницата ти е свършено.

— Какво разбира той? Ако беше някакъв доктор, нямаше да се препитава тук. — Гудмън прекара леко пръстите си по бинтованата ръка и трепна. — Глупости, имам още дълго да уча в този университет.

— Може би не — каза Вейл. — Може би аз мога да те използвам.

— Да правя какво?

— Разследване. Повечето от тези местни грубияни не могат да си намерят шапката, освен ако я носят на главата си.

— Искаш да шпионирам?

— Искам да оглавиш моя детективски тим.

— Разбира се. Колко души имаш в детективското бюро Мартин Вейл?

— Ти ще си първият.

— Адвокатски приказки — каза Гудмън, като клатеше глава.

— Можеш да изкараш два, два и петдесет на ден плюс разходите — когато работиш.

— Два и петдесет на ден?

— Два, два и петдесет.

— Кое точно? Два... два и петдесет?

— Ще започнеш с два. Ако си толкова добър, колкото си мисля, ще го увеличим на два и петдесет.

— Адвокатски приказки.

— Какво губиш, Томи? Опитай. Винаги можеш да напуснеш.

Демеролът го беше хванал и Гудмън лежеше по гръб на масата, гледаше в тавана и несвързано мърмореше, докато пристигна санитарната кола.

— Не искам да бъда мръсен частен детектив през остатъка от живота си, да снимам мръсни мърлячи, въргалящи се незаконно с някого в мръсни мотели...

— Аз не правя разводи — каза Вейл. — Повечето от клиентите ми са хора с големи неприятности и много пари.

— Чувал съм.

— Гледай съдържанието, а не бутилката, окей? — каза Вейл. — По думите на Цицерон: „Справедливостта отрежда на всекиго дължимото.“

— Глупости. Когато Марти Вейл води дело, няма справедливост... — той се разсмя понеже демерола беше притъпил болката. — Както Клерънс Дероу е казал: „Няма такова нещо като справедливост — във и извън съда.“

— Кой е пък този Клерънс Дероу? — попита Вейл.

Бяха необходими четири часа да нагласят разбитите кости на ръката на Гудмън и да я гипсират. Когато всичко свърши, Вейл плати сметката. Два месеца по-късно Томи Гудмън стана шеф на детективското бюро на Мартин Вейл — и единственият член. Той бе повече от добър, той беше роден за това. През първата си година направи 35 000 долара, доста добри пари. Към 1982 година натрупа петдесет хиляди и напредна доста в правния университет. Само че му отне повече време, отколкото си мислеше. Винаги имаше подобни телефонни обаждания, винаги го прелъстяваше властният глас, винаги оставаше още една планина за изкачване. Какво, по дяволите, той вероятно научаваше повече за правото след петнайсет минути, прекарани с Вейл и съдията, отколкото изобщо можеше да научи в университета.

Съдията седеше върху един от дебелите столове в задната част на салона за конни състезания на Уол Ай Макгинти с кръстосани крака, с легендарната черна книга в скута и въртеше между пръстите си писалката „Монт Бланк“. Той наблюдаваше електронното тото табло, като пресмяташе следващия си ход.

— Виж това старо копеле — каза Макгинти, който беше загубил хранопровода си от рак и сега приказваше с говорен апарат, през който звучеше така, сякаш си правеше гаргара. — Той и тази проклета книга. Може да ни направи всички богати само за една седмица.

— Да и ще ни изяде бизнеса — отговори Лари Куция, който се отнасяше безразсъдно с пушките и се беше застрелял в крака при лов на сърни в Пенсилвания.

— Само някой да се опита да грабне книгата и да побегне с нея, ще го застрелям на място — каза Уол Ай.

Книгата!

Съдията Джек Спелдинг с приближаване на преклонната възраст беше преживял две опустошителни трагедии. Неговата обичана Джени, една вежлива и скромна лейди от Юга, която обожаваше коравата му натура и за която той беше женен от трийсет и седем години, беше жестоко ранена при катастрофа с кола и беше прекарала в безсъзнание почти месец, преди да умре. Втората трагедия беше негово дело. Въпреки че не беше голям пияч, съдията се беше отдал на една доживотна, но дотогава все още контролирана пагубна страст да залага на понита. По време на един необуздан гуляй след смъртта на Джени той задлъжня за един месец с трийсет хиляди долара на букмейкърите, които уреждаха залаганията. Неговата репутация и мястото му на съдебната скамейка бяха застрашени и кариерата му висеше между пръстите на букмейкърите.

Спелдинг беше спасен от предаността на адвокатите, прокурорите, полицаите, журналистите, правните чиновници, библиотекарите и политиците, понеже всички уважаваха неговата справедливост и мъдрост на съдийската скамейка и разбираха неговата лудост. На една закрыта благотворителна вечеря те дадоха на съдията един плик с необходимите пари в брой — и после, след като си уреди дълговете, неговите приятели от отряда за борба с пороците разориха всички букмейкъри, които се бяха възползвали от мрачните часове на почитания юрист.

Съдията рязко се беше отказал от порока си и след тази вечер никога повече не заложи дори цент на конете. Вместо това той правеше въображаеми залагания всеки ден, като водеше усъвършенстван дневник на всяко състезание — писта, жокей и кон в състезанието. Без въздействието на облога той стана пророк на пистите — един човек, който комбинираше мъдростта, интуицията и едно смайващо познание на статистиката от поредицата десетгодишни наблюдения. Спелдинг усърдно записваше цялата информация в един дебел кожен дневник, една книга от която така се страхуваха тези, които уреждаха залаганията, че веднъж се бяха събрали заедно и му предложиха шестцифрена сума да я изгори. Разбира се, той отказа, но ги увери, че никога няма да подсказе или сподели знанията си за

играта с някого друго. За десет години съдията беше спечелил едно въображаемо богатство от над милион долара — всичко това на книга.

Той имаше три радости в живота си. Първата беше сутрешните му семинари при Пеперудата, където предизвикваше умовете и сърцата на младите адвокати. Втората беше следобедите му при Уол Ай Макгинти, където практикуваше хобито си между особените специфични елементи на обществото: говореше с езика на бизнеса, радваше се на виталността на залаганията, веселието от напрежението и ликуването от победата. Винаги седеше в задната част на луксозния апартамент на Макгинти под един гараж на Уайлдкет стрийт, където имаше луксозен търговски център за играчите на конни състезания, който изглеждаше като търговски борсов офис. Едно неонов табло с бягащи букви държеше играчите в течение на променящите се съотношения, стартове и друга информация, която за повечето хора беше като чужд език. Един бар в ъгъла осигуряваше безплатни напитки за тези, които са уцелили. Меки възглавници върху креслата предлагаха комфорт на хората, които наблюдаваха и слушаха, докато понитата си вършеха работата.

Третата му радост беше да си премерва интелекта с Марти Вейл, понеже това беше повече от предизвикателство; това беше проверка на неговите четирийсет и пет години стаж от двете страни на съдийската скамейка. Неговите спорове и сътрудничество с Вейл му осигуряваха една еуфория, несравнима с другите занимания. Обаждането на Наоми обещаваще вълнуващ ден.

Но всяко нещо по реда си. Той беше зложил петдесет въображаеми долара на дъската за една тригодишна кобила на име „Самозалъгалка“, която тичаше на финалния разгар в Санта Анита и която се оказа по-добра от името си. С малки изгледи за успех тя финишира втора, изкара 8,80 долара за заведението и обезпечи съдията с 3,436 долара за деня, които той усърдно вписа в дневника си, преди да слезе долу при чакащото го такси.

Вейл извади един-единствен сребърен долар от джоба си и го завъртя като пумпал на бюрото си. Съдията веднага прие предизвикателството.

— Аха. Е, сега дай да видим, ти си събрал цялата банда тук в ледения студ, имиулсивно... пътищата са почти непроходими... така че, очевидно имаме работа с нещо страшно важно.

— Тъхъ — каза Вейл.

— Имаме нов клиент.

— Признавам — съгласи се Вейл.

— Хм! — Съдията ходеше край писалището и гледаше монетата.

— Нов клиент — каза той на себе си. Отново погледна към Вейл. —
Видя ли се с някого, след като закусихме?

Вейл кимна и вдигна един пръст.

— И така, ти си посетил някого — неочаквано, иначе щеше да ми споменеш на закуска — и резултатът от това посещение е че си имаме нов клиент. Така, човекът, когото си посетил, е клиентът? Или той представляваше клиента? Очевидно, след като сложи долу сребърната ръкавица, трябва да е някой, когото познавам, или нещо, за което знам. Нов клиент, някой, когото познавам...

Той отиде до прозореца и погледна заледения пейзаж, задърпа устните си, почна да мърмори и обиколи стаята. Беше голямо представление. Върна се до ъгъла на бюрото, погледна настойчиво Вейл и каза:

— Аарон Стемплър.

— Поразително — каза Гудмън, докато Вейл слагаше монетата в протегнатата ръка.

— Елементарно — каза Вейл. — Като си помислиш, кой друг може да е освен Аарон.

— Наистина ли ще защитаваме момчето, което е убило Негово Високопреосвещенство? — попита Гудмън.

— Заподозрян в убийството на Негово Високопреосвещенство — поправи го Вейл.

— Не чакаха дълго, за да си върнат, нали? — каза съдията. — Съдбата им осигури идеална възможност.

— Какво искаш да кажеш? — попита Наоми.

— Време за разплата — каза Вейл. — Техният начин да си го върнат заради сделката. Дават ни едно дело, което не можем да спечелим с клиент, за когото всички мислят, че може да накара Менсън да изглежда като малкия Бо Пийп. Е, нека им дадем да разберат.

— И как мислиш да направиш това? — попита Наоми.

— Със силата на справедливостта! — засмя се съдията.

— О, глупости, пак започваме — изстена Гудмън.

Докато правеха сандвичи, телефонът звънна. Наоми отиде в другата стая, замънка в слушалката, затвори и се върна.

— Искаш ли да разбереш кой е твоят опонент? — попита тя тържествено.

Всички я погледнаха.

— Джейн Венъбъл.

— Невъзможно — каза Вейл. — Тя ще работи в една от тези престижни фирми в края на месеца. Вече е подала молба за напускане!

— Е, очевидно я е оттеглила. Това беше моят вътрешен човек. Това е самата истина.

— Не са пропуснали нито един номер — каза съдията. — Този път всички ще си го върнат.

— Копелета — каза Вейл, като се усмихваше със стиснати устни.

Събраха се около голямата маса. Вейл не обръщаше внимание на храната, ходеше из стаята с една линийка, която използваше като рапира, и цепеше въздуха с нея, докато говореше. Беше си свалил пуловера и ходеше по тениска с надпис „На мъртвите с благодарност“, наполовина извадена от джинсите.

— Е, на тях им е необходимо едно нещо, за да стъкмят делото, и те все още го нямат — каза той.

— И какво е то? — попита Наоми.

— Може да си имат оръжието, може да си имат отпечатъците и кръвта по тялото на Аарон, заснетата сцена в изповедалнята, но нямат мотива, за да оправдаят делото.

— Защо? След като могат да докажат, че ножът е бил в ръката му, че е бил в стаята и после в изповедалнята...

— Характерът на престъплението. Томи — каза Вейл. — То е прекалено ужасно. Съдебните заседатели ще искат да узнаят защо. Когато видят това момче там, ще поискат да разберат защо е извършило такава постъпка. Можеш да се басираш на фолксфагена си, че Венъбъл кара Стенър и целия му екип да работят извънредно, за да открият това.

Съдията не каза нищо. Той седеше тихо на стола си, ядеше пастърма с ръжен хляб, отпиваше мляко със сода и следеше как Вейл развива делото си.

— Какво ще стане, ако не намерят мотив?

— Тогава ще измислят.

— В такъв случай, какво можем да направим? — попита Гудмън.

— Да го намерим преди тях — каза Вейл. — Така че да можем да помислим как да го опровергаем пред съда. Така ли е, съдия?

— Без правдоподобен мотив, мисля, че няма да го изгорят. Доживотен, може би, но не на електрическия стол. И така, Мартин, разкажи ни за нашия клиент.

— Няма да повярвате — отвърна Вейл.

— Луд ли е? — попита Томи.

— Държи се нормално, както всички в тази стая.

— Кое то не ми говори много — вмъкна съдията.

— Казвам ви, че това е най-сладкото момче, което бихте искали да срещнете. Изглежда като хорист. Ако беше на шест години, щеше да мине за Шърли Темпъл.

— Има ли ореол? — саркастично попита съдията.

— Кълна се в Бога, че може да мине за ангел. Говорих с една от сестрите в „Света Катерина“ и знаете ли как го описа? Великодушен, внимателен, услужлив...

— Пестелив, смел, чистоплътен и почтителен — това е веруюто на бойскаутите — каза Томи. — Има ли орден за забиване на нож?

— Не е смешно. Искате ли да чуете, или не?

— Не се дразни, не се дразни — каза Наоми.

— Прекарах двайсет-трийсет минути с момчето. Предавам ви първото впечатление, окей? Той е някъде от Кентъки, Криксайд.

— Криксайд? — попита съдията.

— Криксайд. Понеже е близо до един водопой.

— Страхотно — изстена Гудмън. — Това ме чака мен, усещам го.

— Прав си Томи. На около час път с кола южно от Лесингтън, близо до едно място, наречено Дрип Рок.

— О, Дрип Рок. Защо не каза така?

— Според момчето дори го няма на картата, но местните в Дрип Рок знаели как да стигнеш дотам.

— А кой ще ми каже как да стигна до Дрип Рок?

Наоми се върна в стаята с една голяма карта. Просна я върху масата и проследи магистралата южно от Лесингтън.

— Хей — каза тя. — Ето го Дрип Рок. Той е точно на север от Кърби Ноб и на север от планината Циом.

— Чудесно — каза Гудмън, — и вероятно е зарит с десет фута сняг по това време на годината. Какво да направя, да се спусна с парашут ли?

— Ще измислиш нещо — каза Вейл. — Искам да знам всичко, което може да се узнае за Аарон Стемплър от деня на раждането му до деня, в който са го намерили в изповедалнята. Искам да знам къде е расъл, какви са били родителите му, какво е правел в училище, кои са му били приятелите, какво е чел, какъв вид музика обича, спортувал ли е, кога е спал за пръв път с момиче. Искам да знам какво мисли, защо го мисли, кое го подлудява, кое го възбужда... Искам да знам всичко това. Това е за теб. Томи. Момчето е твое. Излети до Лесингтън, наеми кола и иди там, колкото е възможно по-скоро. Но първо искам да поразпиташ за него тук. Иди в Дома на спасението и до квартирата му — тя е на Рийджън стрийт.

— Чудесно.

— Провери и на двете места, после тръгни за Криксанд след насрочването на делото.

— Съдия, правната част е твой проблем. Трябват ни исторически дела за убийства чрез обезобразяване, убийства чрез намушкване, включително пол, вероизповедание и възраст. И убийство от лудост. Искам да хвърля правни прецеденти по Шоут с такава сила и бързина, че да падне от мястото си, за да ги хване. Всичко, което може да се използва. Искам да знам какви хора извършват този вид престъпления — и защо? Глупости, няма смисъл да ти го казвам. Наоми, провери своите сигурни източници за това. Има статистика за всичко, може да изскочи нещо, което да използваме.

— Това ли е моята задача? — каза Наоми.

— Също регистрите, докладите, аутопсията, слуховете, развитието на делото, това е за теб. Като стар следотърсач отново на работа. Шоут ни дава голяма свобода тук заради фактора време. Всички техни доклади са и наши, без да е необходимо да се добираме до Сведенията сами — въпреки че вероятно ще направим и това. Искаме да узнаем всичко, което те ще правят. Стенър и Венъбъл ще ти дадат само това, което им поискаме, така че шпионирай, дръж си ушите отворени; всичко, което чуеш, може да е важно. И миналото на Рашмън, всичко, което можеш да намериш за него, колкото е възможно по-отдавна. Провери микрофилмите от вестниците, списанията,

навсякъде, откъдето може да се изкопчи нещо. Томи, ето ти една призовка. С това ще можеш да влезеш в апартамента на епископа, където е станало всичко. Стенър все още беше там този следобед и си играеше на рязане и залепване. Почакай, докато се върнеш от Кентъки и направи огледа. Дотогава трябва да имаме достъп до техните доклади и снимки на фактическите доказателства.

Вейл хвърли писмата и папките на една купчинка и разчисти място върху бюрото си. Сложи един правен формуляр и направи груба скица на местопрестъплението.

— Апартаментът е на втория етаж — каза той, като сочеше отличителните знаци. — Това е спалнята. Тук е банята. Коридорът е тук, а кухнята — тук в ъгъла. Това до нея трябва да е дневната. Стълбите водят надолу от кухнята. Това е задната врата на жилището, тук е коридорът към църквата.

— Окей, и какво казва Шърли Темпъл, че се е случило?

Вейл пое дълбоко дъх.

— Сега, нека приемем, че в момента той е невинен. Съгласни ли сте? — Всички кимнаха. — Ето го разказа на Аарон — започна Вейл. — Той казва, че е бил в стаята, когато епископът е бил намушкан, но в действителност не е видял какво е станало. Имало е доста действие, чупене на неща, падане на лампи. Следващото нещо, което той си спомня, е, че е видял Рашмън мъртъв на пода. Пръстенът и ножът били до тялото. И така, той си слага пръстена, грабва ножа и побягва...

— Слага си пръстена? — каза Наоми.

— Нека свърша — Вейл взе един молив и проследи движението на Стемплър по скицата. — Тръгва навън и чува някого долу, така че излиза от задната част, надолу по тези дървени стъпала до земята. Една патрулна кола идва откъм алеята тук, така че той хуква през тази врата, бяга в църквата по този коридор и се скрива в една от изповедалните.

Гудмън започна да се смее.

— Това са пълни глупости, Марти. Това е най-скапаната история, която съм чувал, извини ме за френския.

— Но това е премълчаване — каза съдията. — Това е смешно! Защо е взел ножа? Защо си е сложил пръстена? Защо е бил изцапан с кръв? Защо е направил каквото и да е? Защо просто не е извикал полицията?

— Бил е уплашен. Паникьосан.

— Глупости — каза Томи. — Шоут ще хвърли чукчето си по теб, ако идеш в съда с тази история.

— Той е умно момче. Защо трябва да измисля такава тъпа история, ако не е вярна? — попита Вейл.

— Защото това се е случило каза съдията. — С изключение на една малка подробност — че той е нарязал на парчета Негово Високопреосвященство.

— Приехме, че е невинен, помните ли? — каза Вейл.

— Вече не — каза Гудмън.

— Има ли някакъв мотив тук? — понита Наоми.

— Засега не. Той казва, че са били приятели с епископа.

— Ако не го е направил и е бил там, тогава кой, по дяволите, го е направил? — попита съдията.

— Не иска да каже.

— Защо не, по дяволите?

— Казва, че го е страх от истинския убиец.

Томи поклати категорично глава.

— Неговата история все пак е глупава.

— Но това е неговата история — каза съдията, гледайки в тавана.

— Какво значи това? — попита Томи.

— Това значи, че ни е натрапена и или ще оборим, или ще намерим по-добра — отговори Вейл. — И това е мой проблем. Аз трябва да му вляза под кожата и да го накарам да ми се довери. Трябва да открия какво се е случило онази вечер. И после да сглобя всичко и да го накарам да проработи. И ни трябва още нещо.

— Психиатър?

— Правилно, съдия. Трябва ни психиатър — каза Вейл. — Не един от тези изтощени стари кранти от Дейзиленд, какъвто те ще използват за психическо освидетелстване.

— Какво ще стане, ако не направят психическо освидетелстване — попита Наоми.

— Ние ще го поискаме при насрочване на делото. И ще искаме той да бъде преместен в Дейзиленд, ще го държим там настрани от очите и вниманието на обществото за известно време. „Никакъв коментар“ за пресата до края и се надявам Венъбъл и компания да са прекалено заети, за да фабрикуват новини.

— Едва ли е вероятно — каза съдията, — въпреки че съм съгласен, че трябва да го държим извън полезрението известно време.

Вейл отново се разхождаше, като удряше с линейката по дланта си.

— Трябва ни някой млад. Истински проницателен. Някой с нов подход. Нови идеи. Трябва да ги ударим странично и да ги изкараме от равновесие. Те ще направят всичко, ще изровят и Фройд, за да докажат, че Стемплър е нормален.

— Ние ще казваме, че не е? — каза Наоми.

— Ние ще казваме, може би. Между нас? Най-добрият шанс, който имаме сега, е да твърдим, че не е нормален, и те го знаят, така че ще се опитат още отрано да го парират.

— Нека ти намеря психиатър — каза съдията. — Имам добри приятели в университета. Ще проверя, ще видя дали ще ми предложат някой добър, някой, който да открие вратичка, докато аз работя по правната част.

— Някой, който да докаже, че това момче е по-лудо от мексикански боб — каза Томи.

Съдията се усмихна.

— Разбира се, това също — каза той.

11.

Преди разсъмване времето стана по-топло и към девет часа сутринта заледените улици се бяха превърнали в кафява киша. Колите все още се движеха предпазливо, веригите им дрънчаха из улиците и се удряха в калниците. Това бяха познати зимни звуци. Вейл избягваше блискането на калната киша, като подскачаше между локвите по пътя от полицейския участък към съда.

Той влезе вътре с пакета, който беше взел от Първи район, като поглеждаше набързо вратите, докато намери една празна съдебна зала, която можеше да използва няколко минути. Познаваше тази стая добре, понеже беше пледирал около дузина пъти между дъбовата й ламперия. Отиде до масата на обвиняемия и нетърпеливо разтвори дебелия кафяв плик, който Стенър беше оставил за него.

Данните от аутопсията бяха достатъчно заплашителни, но снимките бяха направо убийствени. Той ги прегледа бавно, устата му все повече пресъхваше, докато ги изучаваше внимателно. Снимките бяха около две дузини. Както всички графични полицейски изследвания на престъпления, на тях им липсваше изкуството и композицията; те изобразяваха мъртвешкия и кръвожаден характер на престъплението и глупавото унижение, на което беше изложено човешкото тяло. Порнографски в подробностите и неприлични по съдържание, те бяха с каталожни номера и събрани на групи; констатираха отдалеч противната обстановка или смразяваха отблизо в съвсем подробни изображения. Вейл си представяше съдебните заседатели как гледат с отворена уста и ужас всяка снимка.

Когато свърши, той ги сложи обратно в кафявия плик и прелисти преписа на един от двата разпита, направени от Стенър и Търнър. Той беше продължил от 11:41 ч вечерта до 01:26 ч сутринта след престъплението. Вторият, между 06:04 ч и 07:12 ч следващата сутрин, все още не беше преписан, но имаше две видеокасети с разпита. Имаше също предварителни отпечатъци и съдебномедицински доклади с щампа „Предварителни доклади, следва още“. Като цяло

това беше внушителен куп за такъв кратък период от време. Преписът подсказваше, че Аарон Стемплър беше повторил на двамата детективи историята, която беше разказал и на Вейл, около два пъти за общо два часа и петдесет и три минути. Сега всички в офиса на областния прокурор вероятно се смееха на разказа.

За да се разсее от мислите за смъртта, Вейл закрачи из празната зала. За Вейл правото беше и религия, и борба, а съдебната зала беше неговата църква, неговият римски колизеум, арената, където всичките му знания и умения бушуваха. Точно тук той наистина се съживяваше, неговата енергия и ум се презареждаха от предизвикателството на закона, от възможността да атакува неговите канони, догми, възприятия, истинската му структура, да призове съдебните заседатели да приемат неговата концепция за истината. Правната област беше свята за Вейл, но той също така усещаше, че тя трябва да бъде оспорвана и предизвиквана, за да издържи.

Вратата на залата се отвори и Гудмън надникна вътре. Вейл витаеше в собствения си космос, преценявайки въображаемите съдебни заседатели и формулирайки някои оригинални аргументи. Той мина покрай празния бокс на съдебните заседатели, плъзгайки пръст по полирания парапет, който отделяше дванайсетината избраници от тълпата в залата, като си припомняше фрази от предишни речи: „Дами и господа съдебни заседатели, вие чухте показанията...“ Показания? Наречете го показания или предположения, или отгатване, инсинуация, обстоятелства, лъжи, както искате, всичко това е било подготвено с една цел, да очертае престъплението и с надеждата да помогне на съда да различи фактите от фикцията — фактите на Вейл и фикцията на обвинението. И така, докато той разсъждаваше върху първоначалните обвинения на областния прокурор срещу Аарон Стемплър, подсъзнателно упражняваше нормите на своя спор по начина, по който един бегач на дълги разстояния упражняваше крачките, ритъма и дишането си.

Умът му отново блуждаеше върху Аарон Стемплър. Можеше ли това тихо, почти красиво планинарче да извърши такова престъпление? Стемплър просто не приличаше на такъв човек. Той беше схватлив и разбираем, но също така откровен и простодушен. В него се чувстваше естествеността на планинарското момче, но все пак не беше наивен. И изглеждаше странно апатичен към обвиненията.

Стемплър добре разбираше, че е обвинен в абсолютно престъпление, но това сякаш не го засягаше, което беше един от тестовите на Вейл за невинност: липса на страх. В ума на Аарон не можеше да съществува наказание, понеже не е извършил престъпление и затова се отнасяше с апатия към всяка заплаха.

„Какво, по дяволите, се беше случило онази нощ?“ — чудеше се Вейл. Възможно ли беше всичко да е станало така, както го разправяше Стемплър? И ако е така, как можеше Вейл изобщо да го докаже?

— Хей, какво става? — попита Гудмън.

Вейл вдигна поглед, сепнат от натрапването, после вдигна рамене.

— Кратка молитва — каза той. — Влез на арената.

— Купих кафе — каза Гудмън и сложи една кутия с три чаши кафе и три кнедли на масата до пакета на областния прокурор.

— Чудесно. Глътни си една хубава глътка и седни, преди да погледнеш снимките.

— Лоши?

— Измисли по-мрачна дума.

Вейл седна на ъгъла на масата, отхапваше от кнедлата и отпиваше от кафето, като наблюдаваше как Гудмън бавно прелиства каталога с диващините и от време на време произнася „Пфу“ и „Боже мой“. Когато свърши, Томи се облегна назад в стола си и тихо подсвирна.

— Когато журито види това, със Стемплър ще бъде свършено.

— Може би да, а може би не — отговори Вейл.

— Те са в негов уцърб, те са провокиращи. Как, по дяволите, ще ги обърнеш в наша полза?

— Мислиш ли, че един нормален човек може да направи това? — попита Вейл.

— Ще твърдим, че е ненормален?

— Ако това е всичко, което имаме.

— Тогава ти приемаш, че Стемплър е виновен — каза Гудмън.

— Не непременно. Но ако не можем да докажем, че е невинен, лудостта е единственият начин да го спасим от казана.

— И така, какво ще твърдим утре сутринта?

— Че е невинен.

Томи Гудмън тръгна с очукания си фолксфаген по авеню Кростаун към Лейквю и сви към катедралата. Докато караше по широкия булевард, разделен с ивица дървета, видя Дома на Спасението отдясно. Сви и тръгна по Бенър стрийт надолу към високата гимназиална сграда. После паркира. Седеше и гледеше сградата отсреща със запален мотор. Улицата беше пуста с изключение на двама тиинейджъри, които работеха върху един стар шевролет, положен върху блокчета от шлага. Те чоплеха в мотора и често спираха да си стоплят ръцете над една кофа за боклук, пълна с горящи отпадъци.

Докато стоеше там, фрагменти от неговото минало се промъкнаха в паметта му. Гимназията „Франклин Д. Рузвелт“. Денят на дипломирането, 1973 г. Той беше един от онези „проклетите дългокоси хипита“, които кметът беше порицал, отказвайки да им даде дипломите, ако не се подстрижат. И така трийсет и двама от тях стояха ио време на церемонията с коси, пъхнати под университетските шапки с пискюли, и с ръце на устните, докато един еднокрак ветеран от Виетнам на име Роби де Хавиленд, бивш възпитаник на училището, произнасяше реч по случай дипломирането. В средата на речта си, шокирайки всички, де Хавиленд изведнъж си изплака болката пред кмета, училищния директор и почти всички в града, щата и правителството на САЩ.

— Какво е станало със свободата в тази страна? — ревеше той сърдито. — Не съм си оставил половината от тялото в една забравена от Бога мръсна страна, за да се върна тук и да видя избраните от нас общественици да потъпкват правата на гражданите. Какво е станало със свободата на словото? Свободата на изразяване? За какво, по дяволите, сме се борили ние? Ако мразите тази война колкото мене, кажете го! И ако искате да изразите чувствата си, като си пускате коса до задника, тогава аз казвам пускайте си. Вие, които днес ще се дипломирате и ще навлезете в света на възрастните, сте си заслужили дипломите. И ако кметът и директорът на тази гимназия не ви ги дадат, аз казвам, че те трябва да паднат на колене в най-близката ветеранска гробница и да изядат останките, по дяволите.

Тълпата полудя и директорът Джо Лийди раздаде всички дипломи. И докато протестиращите получаваха дипломите си, Томи

беше хвърлил университетската си шапка на вятъра и беше оставил косата си да пада свободно по рамене.

2 юни 1973 г. Какъв велик ден беше това!

По-късно откриха, че де Хавиленд е бил толкова пиян, когато е държал речта, че не си спомня какво е казал чак до следващата сутрин. Никой не знаеше, че училището щеше да бъде закрито, преди войната във Виетнам да свърши, поради старост и незачитане.

Гудмън тъжно разглеждаше чудесната стара сграда, сега боядисана със светлите цветове на дъгата, а полето, където някога играеха футбол, сега беше покрито с цимент. Още едно от постиженията на кардинал Раш-мън — събиране на пари, за да почисти мястото и да го превърне в пансион за бездомници и за превъзпитание. Но какво, по дяволите, трябваше да се признае заслугата на „светеца от Лейквю Драйв“, че е започнал такъв голям проект.

Е, това може да е Дома на Спасението за покойния велик архиепископ Рашмън, но за Гудмън това все още беше гимназията „Франклин Д. Рузвелт“. Неговата гимназия, за Бога, и нищо не можеше да промени това.

Той слезе от колата, пресече игрището, влезе през задната врата и тръгна надолу по коридора. Сградата изглеждаше странно тиха и стерилна. Никакви викове, никакви боричкания, никакви деца, които да тичат в междучасията. Шкафчетата ги нямаше. Старомодните врати с непрозрачни стъкла бяха сменени. Стените бяха бутнати, за да направят място за спални и стаи за занимания. Старите лаборатории по физика сега бяха кабинети с телевизори. И шкафът с купите го нямаше.

Той все още си спомняше гордостта, с която поглеждаше всяка сутрин купата, която беше донесъл от щатския финал по бокс с бронзовия бюст на Джон Л. Съливан над една поставка с надпис: **ТОМАС ГУДМЪН; ЩАТСКИ ШАМПИОН ПО БОКС СРЕДНА КАТЕГОРИЯ, 1968–1969 г.**

На това място сега стоеше титулната страница на „Дейли Нюз“ в рамка със снимката на Рашмън по риза с вдигнати над главата ръце, обграден от аплодиращи деца със заглавие под нея „Домът на Спасението става реалност“.

Гудмън стоеше с ръце в джобовете и гледаше стената, забравил за времето, когато едно младо момиче се приближи до него.

— Мога ли да ви помогна с нещо? — попита тя.

Той се обърна и я погледна. Петнайсет, може би шестнайсетгодишна, едно мило малко създание, току-що започнало да цъфти, с коса, сресана назад на опашка.

— Завършил съм гимназия тук — каза той.

— Не знаех, че някога е било гимназия — отговори тя. — Никога не съм предполагала, че е било нещо друго, преди да стане Дом на Спасението.

— Е, това беше голяма гимназия навремето — каза Гудмън. — Мисля, че трябва да сме благодарни, че са намерили начин да я използват. По-добре, отколкото да съборят старото момиче.

— Никога не съм чувала да наричат някое училище старо момиче. — Тя се разсмя, после каза: — Значи така, просто на посещение или искате да видите някого?

— Предполагам, че трябва да поговоря с някой отговорник.

— Сестрите са на вечерня, но може би аз ще ви помогна, аз съм дежурна по столова. Името ми е Маги.

— Дежурна по столова, а? — засмя се той. — Е, хубаво е да знаеш, че някои неща никога не се променят. Маги, познавате ли Аарон Стемплър?

Въпросът я шокира. Тя направи крачка назад, постоя с прибрани нозе и изведнъж погледна през рамо, сякаш мислеше, че някой може да се прокрадне зад нея.

— Вие не сте от полицията — каза тя подозрително. — Те вече бяха тук.

Добрният стар Стенър, винаги пръв.

— Не — каза той. — Работя за един адвокат, който ще защитава Аарон. Бих желал да поговоря с някои от приятелите му, да разбера какъв човек е бил.

— Е, ние всички го познаваме. Всеки знае всекиго тук.

— Знаете го?

— О, това, което исках да кажа, ъ...

— Окей — каза той и се усмихна. — Зная какво искахте да кажете. Цялата история е един шок за всички нас.

— Аарон си беше окей — каза тя, като все още говореше в минало време. — Наистина умен, малко тих. Премести се преди няколко месеца.

— О? И къде отиде?

— Той живееше незаконно... живееше... с Линда. Някъде в западната част.

— Линда? Линда коя?

— Ние никога не използваме фамилни имена тук. Искам да кажа, че не е срамно да питате за фамилното име.

— Благодаря, че ми казахте. Не бих искал да бъда безсрамен.

Тя се засмя отново, после каза:

— Е, хайде. Може да се срещнете с някой от бандата. Ако не пожелаят да говорят с вас, просто ще си тръгнат или ще ви кажат да пукнете на място.

Той не научи много през следващия половин час. Имаше около двайсетина момчета в столовата и всички си даваха вид, че са шокирани от престъплението. Имаше консенсус само по въпроса, че Аарон е бил умен и приятелски настроен. Нравът му бил като на всички други. Обичал хубавата музика и филмите и имал приятелка на име Линда, която се преместила с него, когато напуснал Дома на Спасението. Като използваше един рядък вид стенография, която беше усъвършенствал с времето, Гудмън нахвърли бележки в един малък черен бележник, който се беше превърнал в негова библия.

„Защо е напуснал?“

Рано или късно всички напускат.

„Къде беше Линда сега?“

Никой не я е виждал след убийството.

„Мислеха ли те, че Стемплър е убил епископа?“

Така пише във вестниците.

„Защо го е направил?“

Никой нямаше обяснение.

„Разбираше ли се той с епископа?“

Всички се съгласиха, че Аарон е бил неговият любимец в общността на безпризорните деца.

„Кои са най-близките му приятели?“

Той всъщност не е имал най-близки приятели. Бил е самотник.

— Предполагам, че Били Джордан може да се нарече най-близкият приятел, който е имал — каза Маги. — Той и другите момчета от олтара.

Аарон е бил от момчетата от олтара?

— Не съвсем — каза едно от момчетата. — Той един вид се подготвяше за такъв. Но епископът все пак го включваше при другите.

— Другите?

— Другите момчета от олтара — каза малко ревниво същото момче, то беше ниско и кожата на лицето му страдаше от акне. — Това беше като частен клуб, разбирате ли. Епископът обикновено снимаше службите с телевизионната си камера, после им я пускаше на телевизор, така че да си видят грешките.

— И той също, а?

— Извинете?

— Човекът, за когото работя, също е луд по видеото. Аз? Аз съм зависим само от този малък черен бележник.

— Страхувам се, че не ви помогнахме много — каза Маги. — Елате пак вечерта. Тогава повечето от момчетата ще са тук. Може би някой от другите знае повече за него.

— Така ще направя, и то скоро — каза той.

На тръгване той постоя малко на игрището, свит от студа, като си припомняше свежите есенни дни, когато играеха футбол, но в паметта му изплуваха само няколко имена — Син Фицхю, Соли Фрийдмън и едно ужасно малко момче на име Дони някой си, който обичаше да плюе върху топката, когато го наказваха. Гудмън възмъжа тук, а сега това беше място за безпризорни деца и наркомани и такива, от които семействата им са се отказали, и въпреки жизнерадостните цветове и усещането за семейство, което им се осигуряваше, все пак имаше нещо меланхолично в старото момиче, което го натъжи.

Той не видя свитата фигура, която го наблюдаваше с уплашени очи от прозореца на третия етаж на старата сграда, когато Гудмън напусна мястото на младостта си.

Джейн Венъбъл погледна с изненада, когато Вейл излезе от асансьора и нахлу във външната светая светих на кантората на областния прокурор, която беше като лудница. Предположи, че иска да

види Янси, но бързо съобрази, докато той си проправяше път към стъклената ѝ кабинка, че идва в нейния офис. Вейл застана отвън на вратата, чукна по рамката и тя му махна да влезе.

— Боже мой — каза тя. — За теб няма ли свети места?

— Просто приятелско посещение от уважение, колега — каза Вейл.

— Къде си държиш отровните стрели?

— Мислех, че може би ще свършим тази работа по цивилизован начин.

— Ти не разбираш от цивилизовани начини, Вейл.

Той погледна навън към хаоса от претъпкани бюра, копирни машини, телефони, шкафове с папки и хора — вещите на правосъдието.

— Леко ми става на душата, когато гледам как бюрокрацията работи — каза той. — Аз имам само един помощник, който може за един ден да свърши това, което тази тълпа може да забърка за седмица.

— Те са много добри — отвърна тя. — Не сме много за пред хора тук.

— Изобщо не сте за пред хора — каза той.

— Заета съм — въздъхна тя. — Какво всъщност те доведе в бърлогата на лъва?

— На лъвицата — каза той.

— Ъхъ. Нека ти кажа нещо, Вейл, аз ти нямам доверие. Ставам нервна, когато си в сградата, какво остава за офиса ми.

Той седна на ръба на бюрото ѝ, след като не беше поканен да седне, и приятелски запрелиства една купчинка с кореспонденция.

— Какво искаш? — настоя тя, като грабна купчинката изпод ръката му и я премести на другия край на бюрото. — Дошъл си само да ме обезпокоиш?

— Какви непочтени мисли! Наминах за малко предварително съвещание и какво получавам в замяна? Словесни обиди. Дойдох да се убедя, че и двамата знаем правилата.

— Шоут определя правилата.

— Е, винаги е от полза срещуположните страни да се убедят, че са наясно.

— Хайде, какво наистина искаш?

— Дадоха ми това дело вчера. Просто си помислих, че бихме могли да поговорим за него.

Очите ѝ се присвиха, тя се облегна назад в стола си и задъвка гумата на молива си. После кимна.

— Окей, ще ти кажа какви са нравилата. Никакво признание на вината. Никакъв опит да го изкараш луд. Никаква промяна на окръга за гледане на делото и никакво намаление на присъдата по каквито и да било причини. Ще дадем на момчето максималната присъда. Някакви въпроси?

— Това май изчерпва всичко.

В очите ѝ се появи зъл блясък.

— Видя ли снимките? — попита тя почти скромно.

— Провокиращи, без стойност...

— Провокиращи, разправяй ги на дупето ми.

— Всъщност хубаво дупе...

— Ще бъдат приети от съда — рязко го прекъсна тя. — Те показват чудовищния характер на престъплението. Бруталността...

— Недей да използваш „чудовищен“ — каза той, размахвайки пръст. — Половината съдебни заседатели няма да разберат за какво говориш.

Тя махна с ръце към него и завъртя очи.

— Окей, окей, ти искаш да спорим за снимките. Добре. Ще го направим в съда, като му дойде времето.

— Всъщност снимките могат да бъдат добър аргумент, че е луд. Никой с акъла си няма...

Тя го прекъсна отново.

— Говорих със Стемилър около час, преди да ни забраниш.

— И ти наистина мислиш, че той го е направил?

— Знам, че го е направил — присмя му се тя. — Той е нормален колкото ти и аз.

— Което не означава нищо. Както и да е, това може да е било временно.

— Няма да обсъждам делото с теб. Вейл. Не преди да идем в съда и пред съдията, разбра ли? Нито дума повече. Ти имаш всичко, което е в гражданския регистър. Повече от това няма да ти кажа и думичка.

— Не съм дошъл тук да шпионирам.

— Не, ти си имаш тази хубава дама от твоя офис, която да върши това. Как ѝ е името? Наоми Чанс. Къде е работила, преди да я наемеш, в ЦРУ?

— Тя просто иска да е сигурна, че имаме на разположение всичко, което ни се полага.

— Не бих посмяла да те лиша от нещо, колега. Няма начин да не влезеш в съда и да не наговориш мръсотии.

— Шоут ми даде петдесет и осем дни да подготвя това дело. Мислиш ли, че това не е мръсотия?

— Това си е между теб и Негово благородие.

— По дяволите, сигурно ще отнеме месец само да се съберат съдебните заседатели.

— Е, тогава ще поискаме просто един месец. Делото ще се гледа тук, край. Никакви пазарлъци. Никаква промяна на окръга. Нищо. Твоето момче е виновно колкото Юда.

— Исус е простил на Юда — каза Вейл с усмивка.

— За твое нещастие Шоут не е Исус. Прощката не фигурира в неговия списък.

— И така, значи без спазване на всякакви правила.

— Остави ме на мира. Кога изобщо си спазвал някое правило?

— Значи груба игра?

Тя сладко се усмихна.

— Никакви затворници — измърка тя.

След като си тръгна от офиса на Венъбъл, Вейл спря до едно от бюрата във външния офис и набра своя номер. Операторът се обади. Очевидно Наоми беше навън и събираше случайни клюки.

— Мис Чанс остави бележка за вас — бодро каза операторът. — В нея пише: „Съдията се обади. Намерил ни е психиатър. Д-р М. Б. Ерингтън трябва да пристигне утре. Големи препоръки. Прекарала последните три години в работа, както казва съдията, със субекти с анормално поведение. Ще се видим по-късно. Наоми.“ Това говори ли ви нещо?

— Предполагам — каза Вейл. — Благодаря. — И затвори.

Доктор М. Б. Ерингтън, помисли си той. Това си беше едно хубаво благородно американско име. Защо съдията не беше намерил някой на име Щтенър или Фройдмец — нещо германско или

австрийско? Чужденците винаги впечатляваха съда повече от собствените психиатри.

Е, може би, надяваше се Вейл, той ще се окаже някой посивял, заядлив циция, уверен в методите си, арогантен към прокурорските нападки. Да се надяваме, че старият доктор Ерингтън ще устои на атаките на този безмилостен инквизитор Джейн Венъбъл.

Тумбести стоманени танкери и задръстени шлепове натоварени с пакети от големите заводи в Минесота и Уисконсин, дървен материал от горите в Северен Мичигън и химикали, железни пръчки и въглища от Ню Йорк и Пенсилвания, всички се надпреварваха в снежни виелици и летни бури да докарат своята стока до просторните докове и складове, известни като Рийджън. Всъщност Рийджън стрийт беше на една пресечка от предната част на езерото, но шумът от крановете и разтоварващите съоръжения създаваше една постоянна врява ден и нощ. Това беше неудобен, шумен квартал.

Но в източната част на Рийджън високите складове бяха занемарени и изоставени като буфер между пристанището и града. Запуснати от своите собственици и игнорирани от банките, които накрая ги бяха наследили, те бяха отхвърлени от града. Но разрушителите и булдозерите на прогреса бяха заети другаде, така че тези мрачни, обикновени квадрати от тухли и бетон се бяха превърнали в нощен приют за бездомните и бедните. Между стените без прозорци, които техните обитатели наричаха пещери, много от загубилите граждански права създаваха свои собствени домове — обикновено дървени щайги, натрупани една върху друга като стаи и образуваха „апартаменти“, познати на обитателите като „стоянки“. Циментовият под и тухлените стени компромисно предпазваха от вятъра и студа — една влажна и студена среда, където всяка извоювана топлина литваше из постоянния мрак и се пръскаше под стрехите. Сметта не се събираше и нямаше канализация, стоянките миришеха на развалена храна, неизмити тела и изпражнения. Като ехо в задушните дупки се чуваха звуците на човешката мизерия — кашлица, кихаме, повръщане — и хулите на самотните, отчаяни души, даващи израз на своята ярост към съдбата, която ги беше довела в тази отвратителна лудница. Какво ли беше тук през лятото, сигурно и Господ не знаеше.

Гудмън се залута сред разхвърляните стоянки с прожектор, надявайки се да открие някаква следа към жилището на Стемплър. В първата пещера не откри нищо. Когато влезе във втората, под лъча на прожектора му пристъпи човек и го стресна. Светлината откри една прегърбена и грохнала човешка развалина, лицето представляваше едно видение от пукнатини и бръчки, мършава сива брада прикриваше челюстта, а очите бяха опустошени от неуспеха и оскърбленията.

— К'во искаш? — настоятелно каза той с глас, скърцащ от старост и неупотреба, а дъхът беше нечист в хармония с обстановката.

— Търся една стоянка — каза Гудмън.

— Чия?

— Името е Аарон. Аарон Стемплър. Младо момче, деветнайсет-двайсетгодишно. Приятно на вид...

— Глупости, познавам го, знам всичко за него — каза той, като всеки път наблягаше на „го“ и „него“.

— Какво знаеш за него? — настоя Гудмън изненадан, че реагира отбранително.

— Убил онзи свещеник. Всички знаят за това. Стоянката му е обрана напълно. — Клюките се разпространяват бързо в пещерите. — Неговият грак трябваше да мине за смях.

— Коя е неговата стоянка? — понита Гудмън. — Само ще хвърля един поглед.

— Роднина ли си му?

— Аз съм му чичо.

— Глупости.

Гудмън извади една петдоларова банкнота и я задържа под лъча.

— Коя? — попита той отново.

Старата развалина загледа банкнотата, устните му се движеха, сякаш се опитваше да преглътне нещо заседнало в гърлото му. Той посегна с треперещи мръсни пръсти, които се подаваха през разплетените краища на един стар чифт ръкавици. Гудмън сви банкнотата в юмрука си.

— Първо ми покажи — каза той.

— Глупости.

Старецът се заклатушка като рак през недоправените каньони от щайги и картони към една стоянка близо до задната част на пещерата. Тя беше построена от листа шперплат и създаваше чувство за форма

— симетрия, която показваше, че е била построена грижливо и със съзнателно чувство за дизайн. Една паянтова врата стоеше разбита, а катинарът ѝ лежеше счупен на пода.

— Не е минало много време — каза Гудмън.

— Той е убил свещеника — изръмжа развалината.

— Ето — каза Гудмън, като бутна петте долара в ръката му. — Иди си купи кадилак.

— Глупак — каза старецът и изчезна в тъмнината.

Гудмън влезе в стоянката. Тя беше унищожена. Дрехите, одеялата, дюшеците, свещите, всичките основни принадлежности за живот в пещерата бяха изчезнали. Наоколо имаше разхвърляни боклуци. Няколко неща, които са били пренебрегнати от боклукчиите. Всъщност имаше две стаи в мрачния дом на Аарон Стемплър. Втората, изградена от три развалени хладилника, беше като килер. Една шпилка беше завита на няколко инча от върха на малката стая, очевидно за закачване на дрехи. Гудмън беше сигурен, че Аарон е построил това жалко жилище с възможно най-голяма гордост, въпреки че очевидно са били необходими няколко минути, за да го оберат напълно.

Гудмън остави светлината да блуждае по стените на главната стая и после в килера. Имаше половин дузина евтини книги, пръснати по пода — този, който е обрал стаята, очевидно не се е интересувал от четене. Погълнат от заниманието, той не усещаше присъствието зад себе си, просто едно движение на въздуха в тъмнината. Когато Гудмън започна да чете заглавията на книгите, чу един звук — една стъпка по цимента може би, или леко дишане, нарушаващо тишината, и се извърна към него. Докато се извърташе, беше ударен от страни по челюстта. Това беше един плъзгащ се удар, недобре насочен поради тъмнината и внезапното обръщане на Гудмън. Той се опита да завърти прожектора нагоре, но една ръка го избви и той се затърколи през стоянката и спря срещу една стена, като светлината му рефлектиреше смътно от шперплата. Неговият нападател се движеше в тъмнината, като взимаше книги и ги хвърляше долу. Гудмън скочи, изхвърча през стаята, обхващайки с две ръце нападателя. Обърна го, бутна го настрани и го удари, но ударът му пропусна целта в тъмнината. Когато почна да се извъръща, смътната фигура се хвърли с главата напред към диафрагмата му. Въздухът изскочи от гърдите на Гудмън, когато едно рамо се заби в стомаха му. Двамата паднаха назад, удариха се в

паянтовата стена и минаха с трясък през нея, прескачайки в тъмницата на пещерата. Гудмън стъпваше в пълна тъмнина, посегна наслуки в отчаяние и сграбчи едно ухо. Усети една обица да виси от меката част, стисна здраво дреболията с пръсти и я откъсна. Нападателят му изрева от болка и се изтърколи настрани. Гудмън стана неуверено на крака. Стоеше дезориентиран като слепец, приведен, а ръцете му опипваха въздуха пред него. Постоя напълно неподвижно в очакване. После чу ехото от стъпки, които се отдалечаваха, и неговият противник беше погълнат от черната сърцевина на пещерата.

Гудмън налучка пътя обратно към стоянката на Стенър, намери си прожектора и погледна в ръката си. В кървавата му длан лежеше една сребърна обица около инч с формата на капка. Малко месо все още беше прилепнало към закопчалката.

Събра евтините книжлета и тръгна навън към света на живите люде.

12.

Черният седан без отличителни знаци се движеше бавно през трафика на Дивижън стрийт и сви надясно към площада пред съдебната палата. На една пресечка разстояние половин дузина членове на пресата нетърпеливо пристъпваха в очакване на известния затворник. Имаше четири телевизионни коли, включително една на СNN. Стемплър седеше на задната седалка; ръцете му бяха в белезници, приковани за един дебел кожен колан, а краката му — във верига, дълга една крачка. Носеше тъмен син костюм, бяла риза, винено оцветена вратовръзка на малки жълти каренца и евтини мокасини, които бяха половин номер по-големи, един проблем, който Аарон беше разрешил, като беше напъхал вестници пред пръстите на краката си. На Вейл му беше разрешено да пътува с него. Стемплър седеше в средата между адвоката си и един градски съдебен изпълнител. Имаше още двама съдебни изпълнители отпред включително и шофьор.

— Със сигурност ще привлечеш голяма тълпа, момче — каза съдебният изпълнител на задната седалка.

— Ден за цирк — презрително каза Вейл. — Окей, Аарон, ето какво ще се случи...

— Знам какво е предявяване на обвинение, мистър Вейл. Това значи, че ще влезем в съда и щатският прокурор ще обяви обвиненията си към мен.

— Точно така. Тя ще те обвини в предумишлено убийство.

— Да, сър.

— Това означава, че ще поискат смъртно наказание.

— Пазачът ми каза.

— Първо добрите новини, а?

Аарон се усмихна.

— Така смятам.

— Искам да разбереш, че можехме да минем и през задния вход, за да избегнем този цирк пред съдебната сграда. Но е време пресата да

те види. Сигурен съм, че те очакват някой вампир или Дракула. Но малко ще ги изненадаме.

— Благодаря ви за новия костюм, обувките и всичко.

— Трябваше да отгатна дължината на панталоните.

— Те са идеални. Никога не съм притежавал такъв хубав костюм.

— Изглеждаш чудесно, Аарон — каза Вейл. — Искам да се държиш приятно, но не почвай да се усмихваш, сякаш току-що си изял двайсетдоларов бифтек. Те ще те заобиколят, ще пъхат микрофони в лицето ти, ще ти задават различни въпроси. Не им обръщай внимание, не казвай нито дума. Нищичко. Ние ще те преведем през цирка.

— Да, сър.

— Няма да те моля да даваш никакви показания при обвинението. Ако съдията ти зададе някакви въпроси, аз ще отговарям.

— Дори да не казвам не.

— Нито дума. Ще бъдеш ням като тухлена стена.

Вейл беше прекарал предишната вечер в градската правна библиотека в търсене на дела, за да оправдае исканията, които щеше да предяви по време на обвинението. Един от неговите ходове щеше да бъде опит за обезсилване представянето на снимките на съдебните заседатели, което съвсем сигурно щеше да ги провокира и да запали емоционален пожар. Но познавайки Шоут, това сигурно щеше да бъде безуспешен опит. На закуска той беше развил стратегията си пред съдията.

— Това си е твоя стратегия, Мартин!

— Какво, по дяволите, значи това? — беше попитал Вейл.

— Означава точно това — че си е твоя стратегия. Нямам намерение да ти предложа да измениш подхода си по никой начин.

— Но имаш възражения?

— Както добре знаеш, за всеки проблем има около дузина решения. Една от причините, поради които те уважавам, е, че взимаш решенията инстинктивно и ги изпълняваш със страст. Това, което плаши твоите опоненти и отчасти съдиите, е, че се явяваш с позата на питчер^[1] от първа дивизия — това си е състезание, и ти си непреклонен. Ти си боец, който с жар защитава каузата си и имаш инстинкт за победа — и това, сър, е много заплашителна комбинация. Случайно си и добър адвокат.

С това той беше дал на Мартин две безценни правни указания, които щяха да станат част от тактиката на Вейл. Стратегия и тактика, това беше начинът, по който Вейл подхождаше към работата си. Стратегията беше да представи на обществото един харесван, приятен младеж и после да повдигне два въпроса: Може ли той да направи такова нещо? Ако да, защо? Неговата тактика беше не да повдига въпроса дали Аарон е невинен; а по-скоро дали той е, или не е виновен и щеше да го направи с такава сила, че се надяваше вътрешното предубеждение на съдебните заседатели срещу Аарон да бъде сведено до нула.

— Познавате ли съдията? — попита Аарон, прекъсвайки мислите на Вейл.

— О, да, познавам го — каза той. — И не се безпокой за него. Съдията е като регулировчик на кръстопътя — поддържа реда и решава кое е позволено от закона и кое не. Журито трябва да те безпокои. Негова работа е да реши на кои показания да вярва, кои свидетели са надеждни и най-важното — смятат ли, че си виновен или не. Точно сега животът ти е в ръцете на дванайсет души — а те още не са избрани.

— Малко е страшно — каза Аарон.

— По-страшно няма да стане — каза Вейл.

Те си пробиха път нагоре по стъпалата през ордата от репортери с тяхната смесена електроника — микрофони, телевизионни камери, радиокасетофони, неподвижни камери — и глупавите им въпроси, един от които беше: „Направил ли си го?“

„Направил ли си го? — каза си Вейл скептично. — Кой, по дяволите, понита това?“

Тримата съдебни изпълнители сториха път и Вейл се изправи сред задната част на човешката маса, показвайки визитната си картичка на всички, които се обръщаха към него. Името му беше изписано релефно в левия ъгъл, а по средата беше напечатано: „Без коментар.“ Циркът ги последва в съдебната зала и започна бутане за места в секцията, резервирана за пресата. Джек Конърмън беше един от тях. Той стоеше отзад и наблюдаваше истерията от мястото си, докато Стемплър и Вейл влизаха. Сега той стоеше до Е. Дж. Одъм, един особено циничен стар съдебен репортер на „Трибюн“. Конърмън беше нисък ирландец със зачервено лице и наченки на бирен корем.

Предложиха го за наградата Пулицър преди две години и когато не я спечели, напусна работата си във вестника и се присъедини към „Сити мегазин“, където изкарваше повече пари и можеше да пише по-субективно. Резултат имаше — неговите статии продаваха списанието.

— Какво мислиш? — обърна се той към Одъм.

— Глупости, това е едно проклето насрочване на дело, за Бога, а не „Анатомия на убийството“. Прокурорът ще го обвини и Вейл ще пледира, че не е виновен, понеже няма друг избор. Така че защо, по дяволите, е цялата тази врява?

— Та това е Вейл. Не се знае — каза Конърмън.

— Това си е едно проклето насрочване на дело — повтори Одъм.

Хари Шоут стоеше на вратата на своя кабинет, надничаше към тълпата и чакаше стаята да се напълни, за да влезе. Предишната вечер Рой Шонеси го беше поканил на вечеря и му беше дал няколко убедителни съвета.

— Слушай, Хари, искаш да бъдеш върховен съдия, нали? Е, ще трябва да се поотпуснеш малко. Тези глупости с Палача Хари ти вредят на имиджа.

— Какво очакваш да правя, да разказвам вицове ли?

— За Бога, аз не ти предлагам да излезеш с мрачно лице и да изпееш „Мамо“. — Просто ти казвам, че тази работа с Палача Хари ти вреди. Хванали сме Вейл натясно — така че можеш да си позволиш да бъдеш снизходителен.

— Снизходителен?

— Да! Снизходителен.

„Снизходителен!“ Та това си беше едно предявяване на обвинение. Лесна процедура. Какво имаше да бъде снизходителен?

Елвин Макгърди, съдебният пристав, наблюдаваше вратата. Залата беше пълна. Е, трябваше да се признае на дявола дължимото — Вейл беше напълнил залата. Отвори вратата и пристъпи навън.

— Всички да станат! — нареди Макгърди и забръцолеве обичайните неща: — Чувате ли, чувате ли, чувате ли... — докато Шоут зае мястото си и веднага започна да подрежда всичко с прецизна точност — правните документи, два нови жълти молива „Тикондерога“, термоса с вода и чашата и най-любимия му инструмент в света: чукчето с малката поставка. Той също така имаше дванайсетинчова линийка от неръждаема стомана, която постави

съвсем точно паралелно на документите и двата молива. Много точно намести телените рамки на очилата си с различни диоптри. Завърши този педантичен ритуал точно когато съдебният пристав завърши встъплението си.

— Обяви първото дело — каза той.

— Щатът срещу Аарон Стемплър.

— Всички ли присъстват? — попита Шоут.

— Да, сър — отговори Макгърди.

Шоут погледна над очилата си. Венъбъл, както винаги, беше зашеметяваща. Тя носеше тъмносив костюм по поръчка. Косата ѝ беше сресана назад в коте. Вейл беше облечен почти наслуки. Сложил си беше сако от туид, дънкови панталони, тенис обувки, неописуема вратовръзка и яркочервени тиранти.

— Виждам, мистър Вейл, че не сте ходили на бръснар след последната ни среща.

— Имах подобни предложения — отговори Вейл с усмивка.

— По-добре ги приемете, преди да започне процесът. Готови ли сте да продължим?

— Да, Ваша светлост.

— Мадам прокурор?

— Да, съдия. Щатът обвинява задържания, Аарон Стемплър в престъплението предумишлено убийство с разбирането, че на 26 февруари 1983 г., около десет часа вечерта споменатият Стемплър е извършил в този окръг и този град, с преднамереност и предумишлена злоба, убийство чрез намушкване с нож на преподобния архиепископ Ричард Рашмън. Още повече, поради характера на престъплението, Ваша светлост, ние настояваме да му бъде отказано правото за пускане под гаранция.

— Какво признава вашият клиент, адвокате? — каза Шоут на Вейл.

— Ваша светлост — каза Вейл, — ако съдът не възразява, бих отправил едно искане моят клиент да бъде изпратен в Щатската психиатрична болница в Дейзиленд за психично освидетелстване, преди да бъдат предявени обвинения срещу него.

— Убийство първа степен, Ваша светлост. Не сме съгласни — рязко отвърна Венъбъл. — Имаме повече от достатъчно сигурни доказателства да гарантираме твърденията си.

— Да, съгласен съм — каза Шоут. — Определено тук, поначало, съществува голямо предизвикателство към обвинението. Разбира се, това е работа на Върховния съд да вземе решение. Разбирате ли обвиненията, предявени към вас, мистър Стемплър?

Младежът погледна към Вейл, който каза:

— Ваша светлост, моят клиент отказва да отговори въз основа на това, че отговорът му може да му навреди.

И двамата, и съдията, и Венъбъл, изглеждаха объркани.

— Подсъдимият използва правото си да не отговаря дали разбира, или не обвиненията, повдигнати срещу него? — попита Шоут изненадано.

— Да, сър. Докато нямаме пълно психично освидетелстване, той ще използва правото си да не отговаря на каквито и да било въпроси, отправени срещу него.

— Е, това е нещо ново за мен — каза Шоут, като клатеше глава. — Какво ще кажете за гаранцията? Прав ли съм, ако приема, че не търсите пускане под гаранция, мистър Вейл?

— Прав сте — каза Вейл. — Всъщност поради необичайната гласност, която получава моят клиент и заради характера на престъплението, в което е обвинен, ние на първо време ще поискаме смяна на окръга за процеса.

— Не се приема — рязко каза Шоут, преди Вейл да свърши.

— Искаме изключение.

— Взема се под внимание. Нещо друго?

— Ваша светлост, мистър Стемплър е бил подложен няколко часа на разпит от полицията и членове на канцеларията на областния прокурор, преди дори да ми е предадено делото. Ето защо разбирам, че неговите права не са били уважени.

— Били ли са му разяснени правата му? — обърна се Шоут към Венъбъл.

— Да, Ваша светлост — отговори тя. — С него е разговаряно три пъти и трите пъти са му били обяснени правата.

— И той отказал ли се е от правата си?

— Да, Ваша светлост. Имаме три показания, подписани от затворника, че е съгласен да говори със служебните лица без присъствието на адвокат.

— Той все още... — започна Вейл, но Шоут го прекъсна:

— Мистър Вейл, оказва се, че той напълно е бил предизвестен, но се е отказал от правата си. Ако желаете, можем да извикаме служителите, които са го арестували, и под клетва да потвърдят...

— Не е необходимо, сър. Моят клиент не отрича, че се е отказал от правата си. Нашето възражение е, че той е бил подложен на разпит няколко часа, преди изобщо да е имал адвокат.

— Вижте, адвокате, вие се съгласихте да приемете делото на следващата сутрин след събитието...

— А той е бил разпитван два пъти... два пъти... преди това — каза Вейл, като вдигна нагоре два пръста. После седна на ръба на писалището си с кръстосани крака и с палци свити около огненочервените си тиранти.

Шоут въздъхна.

— Мисля, че тук се мъчим да цепим косъма надве, адвокате. Не виждам никакви нарушения на правата.

— Един човешки живот е заложен, съдия. Мисля, че си заслужава да сцеепим някой и друг косъм.

— Сигурен съм, че ще го направите, сър — Шоут започваше да показва, че са го извадили от търпение.

— Ваша светлост, имам преписите от разпитите и касетите тук — каза Вейл. — Аз предлагам интервютата, взети преди присъствието на адвоката, да бъдат забранени.

— Основания? — попита Шоут.

Вейл грабна една книга и се премести от бюрото си на арената пред съдебната скамейка, където я задържа отворена пред съдията.

— Ако, може, сър, ще ви обърна внимание на щата Не-браска срещу Фленъри. Върховният съд, том 43, страница 685. Имам я книгата тук. Съдът е решил и е потвърдил оплакването на мис Фленъри, че са ѝ били накърнени правата, въпреки че тя се е отказала от тях, понеже е поискала адвокат при ареста си и не ѝ бил осигурен такъв за един период от осемнайсет часа, през които при силна принуда не издържала на един разпит и признала престъплението. Съдът решил, че служителите от разследването са нарушили правата ѝ за справедливо представяне, понеже е поискала адвокат, когато за пръв път е била разпитвана и е трябвало да ѝ бъде предоставен такъв, преди продължаване на разпита. Ние ще докажем — продължи Вейл, — че веднъж след като е отправена молба за съдебно представяне, никакви

по-нататъшни действия не трябва да бъдат предприемани, докато не се ангажира адвокат и не се осигури присъствието му. Ако аз бях представлявал Аарон по време на тези интервюта, щях да го посъветвам да се възползва от правото си да не отговаря на въпросите. И между другото моят клиент не може задоволително да отговори на въпрос дали разбира нещо и вярвам, че това ще реши психиатричният екип. Факт е, че в тези интервюта няма нещо, което наистина да му навреди; във всеки случай това си е принципен въпрос.

— О, моля ви се — каза Венъбъл с отвращение. — Принцип? Какъв принцип? Той е интервюиран три пъти, предоставен му е най-добрият адвокат в щата...

— О, благодаря ви, колега — намеси се Вейл.

Тя го изгледа и продължи:

— И от тези интервюта е видно, че Стемплър разбира обвиненията. Той е знаел...

Вейл се върна до масата си и взе едно копие от преписа на разпита. Вървеше напред-назад, с една ръка хванал тирантите, а с другата размахваше основния доклад.

— Ваша светлост — каза Вейл, прекъсвайки я отново, — ще забележите, че моят клиент е заявил осем пъти, включително когато е бил арестуван и последователно след това, че е невинен. Освен това на страница първа от прокурорския препис, след като лейтенант Стенър е обяснил на моя клиент правата му виждаме следните реплики:

Стенър: — Имате ли си адвокат?

Стемплър: — Не, сър.

Стенър: — Желаете ли съдът да ви назначи адвокат безплатно?

Стемплър: — Да, сър. Това би било много хубаво.

— Ето ви го, съдия. Небраска срещу Фленъри. Те е трябвало да спрат точно там, докато Стемплър бъде подходящо представен. И аз възразявам пред съда, Ваша светлост.

— Обвиняемият е подписал три пъти — три пъти, че се отказва от правата си — настоя Венъбъл.

— Ако изобщо е знаел какво подписва, Ваша светлост... — започна Вейл, но Шоут вдигна ръка нагоре. Той погледна към Джейн Венъбъл.

— Мадам прокурор — каза той, — не искам да изразя никакво неуважение към вашите следователи, нито пък загатвам, че те — по

някакъв начин — са нарушили правата на обвиняемия. Обаче тук, изглежда, има прецедент и може да възникнат затруднения и ще бъде справедливо, ако вие и мистър Вейл започнете, така да се каже, наравно. Така че аз ще одобря възражението на мистър Вейл. Преписите от разпитите няма да бъдат уважени, мис Венъбъл.

— Искаме изключение — рязко извика тя.

— Взема се под внимание — каза Шоут, като кимна към чиновника. — Нещо друго?

— Аз ще помоля съдът да премести моя клиент в Дейзиленд за времето преди процеса с цел пълно психическо изследване от страна на щата.

— Това може да стане и тук, Ваша светлост — бързо каза Венъбъл. — Няма нужда да го изпращаме навътре в щата. Дейзиленд е на два часа път с кола оттук.

— Тогава да приема, че прокуратурата няма възражение за психиатрично изследване — каза Вейл.

— Не — каза Венъбъл. — Ние протестираме срещу преместването на Стемплър в Дейзиленд.

— Това е още една причина да поискаме преместването, съдия — контрира Вейл. — Както знаете, това престъпление е породило голям обществен интерес. За да бъдем честни спрямо мистър Стемплър, мисля, че трябва да го изведем извън града, извън фокуса на вниманието. След като не можем да изберем друг град за процеса, най-добрата възможност е да го отделим в Дейзиленд до началото на процеса.

— Е, сър — каза съдията, — не виждам как затварянето му в Дейзиленд ще намали повече интереса на обществеността, отколкото ако е тук. Обратното, ако трябва да изследваме вашия клиент, изглежда, че Дейзиленд е най-подходящото място за това.

— Бихме желали по-лесен достъп до затворника — каза Венъбъл.

— Защо? — попита Вейл. — На вас той няма да ви каже нищо. Ще се възползва от правото си да не отговаря дори ако го попитате за трите му имена.

— Може ли да запазите караниците за процеса, моля? — каза Шоут, опитвайки се извън сили да бъде снизходителен.

— Щатът възразява за преместването на обвиняемия в щатско заведение — каза Венъбъл.

— Отхвърлям възражението — каза Шоут. — Не виждам възможна причина да не преместим Стемплър там. Ако искате да чуете, че отказва да ви отговаря, можете да идете с кола дотам за два часа. Съдът тук решава Аарон Стемплър да бъде преместен в криминалния отдел на щатската болница Дейзиленд и да бъде изследван от персонала там.

— Също бих помолил на моя екип и на мен да ни бъдат дадени неограничени права за посещение — каза Вейл.

Шоут кимна.

— Да, да, мистър Вейл, в съответствие с правилата на болницата, разбира се. — Той погледна към адвоката над очилата си. — Не очаквам да се изтърсите там в два-три часа през нощта.

— Не, сър — усмихна се Вейл, после добави: — Освен, ако е спешно, разбира се.

Шоут погледна надолу към него, но не каза нищо. Върна се към книгата си и прелисти страниците.

— Нещо друго? — попита Шоут, наблягайки силно на „друго“.

— Да, сър — каза Вейл.

Шоут изпъшка.

— Нека го чуем, мистър Вейл.

— Защитата би искала засега да предложи забрана на снимките, направени от съдебния следовател на мястото на престъплението.

Венъбъл отново беше скочила на крака; но Шоут вдигна ръка като регулировчик и я спря, преди да почне да говори.

В кабинката за пресата Джек Конърмън се засмя. Той се наведе към Одъм и каза:

— Господи, та Вейл хвърля всичко в лицата им. Той вече започна делото още при насрочването му.

— Той просто ще ядоса Шоут — отговори Одъм.

— По дяволите — каза Конърмън, — та той прави това от години.

— Извинете ме, мис Венъбъл — каза Шоут. — Сигурен съм, че ще възразите на предложението за снимките. Нека мистър Вейл да обясни. Адвокате?

— Снимките само ще възбудят съдебните заседатели, Ваша светлост — каза Вейл. — Ние няма да отречем, че е извършено убийство, нито ще възразим да бъдат представени заключенията на съдебния следовател или докладът от аутопсията. Но предоставянето на тези снимки особено на непрофесионални съдебни заседатели ще бъде и шокиращо, и предубедително. Ние може би ще се съгласим на една снимка с общ план, за да се констатира обстановката. Но самите снимки нямат нищо общо с това, дали моят клиент е виновен, или не.

Шоут погледна към Венъбъл за отговор.

— Ваша светлост, те удостоверяват чудовищния — и тя погледна към Вейл и глупаво се усмихна — характер на престъплението. Това не е просто дело за убийство, това е дело за обезобразяване, възможно мъчение, кастриране... всичко това е съществено за нашата страна. Съдебните заседатели имат правото да видят бруталността на престъплението. Ако адвокатът на защитата признава, че е извършено престъпление, тогава той не би трябвало да има възражения против служебните снимки от мястото на престъплението и жертвата.

— Повтарям, Ваша светлост, че да се раздадат дузина отвратителни снимки между простодушните мъже и жени от журито е извратено — каза Вейл. — Това ми прилича на болно воайорство.

— Това показва начина, по който е станало престъплението — категорично каза Венъбъл. — Всичко това е част от престъплението, Ваша светлост. После той може да възрази и когато представим и оръжието, с което е извършено престъплението.

— Не бих му давал подобни идеи, колега — каза Шоут с гримаса, която приличаше на усмивка. — Колкото до снимките, мистър Вейл, ще приема предложението ви за разглеждане. Ще се радвам на вашето сътрудничество по въпроса. Ще оттеглите ли вашето възражение, за да го направите по време на процеса?

— Да, сър — каза Вейл, — бихме желали решение, преди делото да се проведе пред журито. Бихме желали снимките дотогава да бъдат забранени.

— Разбирам — каза Шоут и погледна сърдито към Вейл. — Ще направя всичко, което е по силите ми. Сега, има ли нещо друго?

— Ваша светлост — каза Вейл. — Ще обърна вашето внимание към 1978 г. Прецедента от Джорджия, щатът срещу Епълби, книга 156, страница 978, в която съдът постановява, и е бил подкрепен от

Върховния съд, че мистър Епълби е бил неправилно обвинен в престъпление за изнасилване, понеже е бил умствено недоразвит и затова не е разбрал обвиненията, повдигнати срещу него. Ние твърдим, че мистър Стемплър не може да бъде обвинен в престъпление, докато психиатричният съвет не се произнесе върху неговата компетентност да осъзнава обвиненията.

— Ох, наистина! — оплака се Венъбъл. — Какво искате да направим, колега, да го пуснем?

— Не, аз казвам, че той доброволно ще влезе в криминалния отдел на щатската болница с цел да бъде психически освидетелстван. Съветът там ще реши дали ще може да застане пред съда.

— Съдия... — започна Венъбъл.

Вейл вдигна рамене.

— Прецедентът Джорджия, съдия. Щатът срещу Епълби.

Шоут прочете сектора, който беше цитирал Вейл. Свали си очилата, облегна се назад в стола си и почна да дъвче дръжката на очилата.

— Е, адвокатът има право — каза той на Венъбъл примирително.

— Но той доброволно ще се подчини — оплака се Венъбъл.

— Разбирам вашия ужас, мис Венъбъл. Аз бих ви предложил да продължите процедурата с журито и да издадете обвинителен акт, колкото се може по-скоро, така че да можем да продължим в случай, че мистър Стемплър бъде сметнат за способен да застане пред съда. Междувременно, можем да продължим и да определим датата на съдебния процес за двайсет и шести април. — Той се усмихна и на двамата.

— Ваша светлост — каза Вейл. — Ние с необходимото уважение молим съда за поне деветдесет дни за подготовка на делото.

— Вторник, двайсет и шести април, девет часа сутринта, мистър Вейл. Това е достатъчно време.

— В такъв случай, Ваша светлост, ние протестираме.

— За какво?

— За датата на процеса.

— На какво основание, сър? — избухна Шоут.

— На основание, Ваша светлост, че към мистър Стемплър не е предявено обвинение за престъпление, така че не можете да определите дата, на която да бъде съден.

В прескабината Конърмън отметна глава назад и се засмя.

— Чудесно — каза той.

Шоут се загледа във Вейл. Венъбъл стана, за да се противопостави на възражението, но осъзна, че Вейл беше прав. Съдията трудно можеше да насрочи някой да бъде съден, след като официално не е обвинен в нищо.

— Защо просто не го освободим — изсъска тя на Вейл. — Може би следващия път ще се докопа до някой кардинал или до папата?

— А защо не някой прокурор? Наистина ще направи голяма услуга на обществото — отвърна Вейл с усмивка.

Шоут загуби. Той сложи юмука си на края на гъвкавата линийка, повдигна другия край и я остави да плесне силно по масата. И Вейл, и Венъбъл се стреснаха от острия гръм, който прозвуча като пистолетен изстрел. Съдията стана и се наведе напред към двамата адвокати.

— Това е предостатъчно, и за двамата се отнася! — извика Шоут. — Ако имате нещо да кажете, ще се обръщате към съда, това ясно ли е? Този процес — ако изобщо започне — няма да се превърне в бой между куче и котка. — Той поклати сърдито глава. — Аз изпращам мистър Стемплър на служителите в щатската болница за пълно психическо изследване. Аз също така нареждам на канцеларията на областния прокурор експедитивно да поискат официално обвинителен акт от съдебните заседатели по тези обвинения. Всякаква информация, събрана от мистър Стемплър, преди мистър Вейл да бъде ангажиран като негов адвокат, няма да се признае от съдебните заседатели и съда. Още въпроси? Добре! Пристав, обяви следващото дело.

Конърмън се облегна назад върху седалката си, раз-кърши ръце и поклати глава:

— Това копеле отново го направи!

— Какво е направил? — каза Е. Дж. Одъм.

— Е, точно сега щатът дори няма права върху Стемплър, а само щатската болница. Разпитите не се признават, вероятно това ще стане и със снимките; Стемплър не е обвинен в нищо и Шоут дори не може да определи дата за процеса, докато Стемплър не бъде изследван, което ще отнеме няколко седмици.

— Е, и? — каза Одъм и вдигна рамене. — Вейл ще си получи деветдесетте дни. Голяма работа.

— Помисли върху това, Е. Дж. Да предположим, че психиатрите в Дейзиленд постановят, че Стемплър не е способен да застане пред съда? Той ще свърши в някоя лудница. Това ще спаси Стемплър от електрическия стол — точно това, което Вейл иска.

— Какво ще стане сега? — Аарон попита Вейл, докато пресата се придвижваше напред.

— Ще си излезем оттук — каза Вейл, като кимна към съдебния изпълнител, който ескортира Стемплър от залата. Вейл кимна към Гудмън, който седеше зад него на първия ред в залата. Дватамата последваха Стемплър и съдебния изпълнител в стаята за арестанти.

— Аарон, това е Том Гудмън, моят следовател. Той работи върху твоето дело заедно с мен.

— Да, сър — каза момчето и подаде ръка.

— Ти разбра, че ще те преместят в Дейзиленд.

— Да, сър.

— Чувал ли си за Дейзиленд?

— Това е лудница.

— Е, те са по-великодушни, Аарон. Те го наричат Щатски институт за душевно здраве. Работата е в това, че там ще се чувстваш удобно. И ще бъдеш третиран повече като пациент, отколкото като затворник.

— Е, предполагам, че това е окей.

— Доверявай ми се — каза Вейл. — Това е част от плана.

— Плана?

— Не се безпокой за това. Аз ще разбера кога ще те преместят. Ще си поговорим повече, преди да заминеш. Имаме си собствен психиатър, който ще пристигне. Името му е доктор Ерингтън. Той ще те изследва също както и щатските доктори.

— И вие ли ще идвате там?

— Можеш да се обзаложиш — каза Вейл и смигна окуражително. — Преди да си тръгнем, Том има един-два въпроса към теб. — Вейл вдигна ръка с обичага.

— Аарон, виждал ли си преди такава обичага? — попита Гудмън.

Аарон я погледна около минута и после поклати глава.

— Не познаваш никого, който да носи подобна обичага?

— Не, сър. Откъде я взехте?

— Извадих я от ухото на някого в твоята стоянка.

— В моята квартира?

— Точно така. Той скочи върху мен, когато оглеждах мястото. Защо ще ме напада някой там? Имаш ли нещо ценно скрито в стоянката?

Аарон вдигна рамене.

— Имам едно радио и няколко книги.

— Взех книгите. Но преди да отида там, мястото е било ограбено. Не са останали много неща.

— Нямах много неща поначало — каза Аарон с тъжна усмивка.

— Е, ще ти запазим книгите — каза Вейл.

— Няма защо. Чел съм ги. Но просто е хубаво да си имам книги наоколо.

— Сигурен съм, че в Дейзиленд имат библиотека — каза Вейл.

— Да се надяваме, че ще си имаш и лично време.

Момчето невинно се усмихна.

— Радвам се да чуя това, сър.

Два дни по-късно Аарон Стемплър беше обвинен от журито в предумишлено убийство.

Вейл седеше на бюрото си и мрачно гледаше снимките от убийството, които беше прикрепил с карфици към едно табло за съобщения, облеганато на книги. С чаша кафе и цигара той разсъждаваше върху визуалния ефект от фотографиите. Усещаше се почти сигурен, че Шоут ще вземе решение срещу него по въпроса за забраната на снимките.

И имаше още въпроси, на които трябваше да се отговори. Мотивът. Какъв можеше да бъде мотивът на Стемплър да извърши такова престъпление, ако изобщо го е направил той. Може би пътуването на Томи до Кентъки щеше да хвърли светлина върху доста тъмни нетна.

Погълнат от размишленията, той не видя таксито, което спря отвън, нито фигурата, носеща два куфара и чантичка под мишница, която изскочи и хукна към къщата. Звънецът на вратата го сепна, но

преди да успее да стане, чу предната врата да се отваря и затваря и една жена се появи на прага на офиса му.

Тя беше навлечена в черно палто и носеше плетена лента през ушите — една приятна жена, която се оказа към трийсетгодишна със зачервено от студа лице. Рязко махна лентата от ушите си.

— Мистър Вейл? — каза тя с плах глас.

— Да?

— Аз съм Моли Ерингтън.

Той не проумя.

— Какво мога да направя за вас? — попита, поглеждайки часовника си.

Тя изглеждаше леко объркана.

— Съдията Спелдинг ме изпраща. Аз съм доктор Моли Ерингтън от клиниката в Джастин.

[1] Питчер (англ.) защитник, изпълняващ хвърлянето на топките в бейзбола. – Бел.пр. ↑

13.

Вейл стоеше като ударен от гръм.

— Предполагам ви е казал, че пристигам — каза жената почти резервирано.

Вейл скочи.

— Разбира се. Аз, ъ-ъ, предполагам, че не ви очаквах толкова късно. — Той се усмихна. — Съблечете си палтото и останете за малко.

Тя съблече палтото си, за да се разкрие една мъничка жена, висока може би — пет фута и два инча най-много, която се държеше изтънчено. Закачи палтото си на закачалката и с две ръце приглади полата на обикновения си тъмносив костюм.

— Съжалявам, че пристигнах толкова късно — каза тя стеснително. — Автобусът закъсня с почти цял час до Индианополис. Изпуснах си самолета.

— Автобус?

— Това е единственият начин да идеш докъдето и да е от Уинтроп, Индиана. Там се намира клиниката Джастин. Предполагам, че не сте чували за нея. — Тя имаше чудесна чиста кожа и светли сини очи; бледокафявата ѝ коса беше подрязана точно до раменете. Говореше толкова тихо, че гласът ѝ беше малко по-силен от шепот.

— Не, но това не значи нищо — каза Вейл. — Не разбирам много от психиатрия.

— Значи сме квит — каза тя. — Аз не разбирам нищо от право.

Страхотно, помисли си Вейл. Един стеснителен аматьор — точно каквото ни трябва.

— Всичко стана толкова бързо, че не съм и помислила къде да отседна — каза тя, като в гласа ѝ все още се долавяше нотка на смущение. — Когато съдията Спелдинг се обади и каза, че е спешно, съветът спешно свика заседание, за да одобри моята отпускат. Ох, наистина беше проблем. Всъщност те бяха доста развълнувани от идеята. Това ще бъде чудесен опит...

— Е, наистина ми трябваше... — започна той и спря по средата на изречението.

— Някой с по-голям опит? — предположи тя.

Вейл беше объркан и му личеше. Той стана, отиде до кафеарката и взе две чаши от шкафа.

— Нека започнем отначало, окей? — каза той. — Чаша кафе? Преди малко е сварено. Или искате нещо по-силно?

— Кафе е добре — каза тя.

— Силно е. Съгласна ли сте да ви наричам Моли? Аз съм Мартин или Марти, както предпочитате — каза той, като напълни две чаши.

— Моли е добре — каза тя. — И съжалявам, че нямам никакъв опит в съдебните дела.

— По дяволите, аз съм на частна практика почти десет години, преди това две като войник — каза Вейл. — През цялото това време никога не съм имал работа със психиатър. Никога през живота си не съм бил забъркан с психичен случай като този. Ще ти предложи една сделка. Ти ще ме учиш за лудите, аз ще те уча на право.

Той ѝ подаде кафето. И въпреки че беше много стеснителна, тя заговори откровено.

— Е, мога да те разбера, ако искаш някой друг. За да бъда откровена, никога преди не съм влизала в съдебна зала. Но разбирам доста от неадекватно поведение, мистър Вейл. Като психолог, психиатър и епидемиолог. Работила съм с над сто души с психично разстройство. Между другото, бих желала да избягвате да ги наричате луди.

— Напълно справедливо. Как да ги наричам?

— Душевно болни. Душевно разстроени...

— Има ли само една дума, която да изрази това?

Тя го погледна, отпи от кафето и каза:

— Какво ще кажете за „смахнати“?

Той я загледа отново, без да е сигурен дали е сериозна, или не и после, без да успее да се сдържи, избухна в сърдечен смях. Тя се присъедини, макар и не толкова шумно.

— Не трябваше да казвам това — промълви тя.

— Моли, в присъствието на съдията, моята помощничка Наоми Чанс, нашия следовател Том Гудмън и в мое присъствие можеш да

казваш каквото поискаш за когото поискаш и за каквото си поискаш по всяко време. Ние така работим. Мисля, че въпросът е дали ти искаш да работиш с нас? Това е много гадно дело.

— Статиите във вестника, който прочетох, не дават много информация.

— Ченгетата се правят на много свенливи. Също и прокурорът. Те искат да изгорят момчето, да го изпратят на електрическия стол, освен ако ние не ги спрем.

— Толкова ли са зле нещата? — попита тя.

Вейл не отговори. Вместо това отиде до бюрото и наведе лампата така че светлината да падне върху снимките на таблото за обяви. Реакцията ѝ не беше емоционална, което го изненада. Тя гледа таблото около минута, после отиде до него, коленичи и разгледа снимките една по една.

— Ако журито види това, ще го опекаат — извинете за каламбура — каза Вейл.

— Снимките говорят доста — каза тя, като стана, но не обясни прибързания си анализ и Вейл не я попита. — Кога ще мога да се срещна с него? — поиска да узнае тя.

— Той беше преместен в Дейзиленд рано днес. Искам да отидеш там утре. Колкото по-бързо започнеш да работиш, толкова по-добре. Нямаме много време.

— Колко?

— По-малко от два месеца.

Тя затвори очи и леко подсвирна.

— Прекарвала съм по два месеца, опитвайки се да накарам един пациент да ми казва добро утро — каза тя с тъжна усмивка.

— О, той ще ти казва добро утро. Това е най-малката ни грижа — каза Вейл.

Той седна зад бюрото си, наведе се назад със стола си и запази равновесие, като петите му опряха в пода.

— Какво ще кажеш да го видиш още сега?

— Сега?

— Записах един разговор с него този следобед — каза той и посочи телевизора си.

— Може да го погледаме, ако не сте уморена.

— Ъ-ъ... — запелтечи тя малко объркано. — Вижте, багажът ми е тук. Тръгнах толкова набързо, че не направих никаква резервация. Мисля, че е по-добре да се обадя в някой хотел в града...

— Е, може да направите това — каза той небрежно все още пазейки равновесие със стола си. — Или... може да останете тук. Имам две спални за гости на горния етаж. Избирайте. Те са със собствени бани и може да се заключите отвътре. Кухнята е обща и кафеарката винаги е пълна. Утре ще се погрижим да ти намерим хотел.

— Не искам да ви притеснявам...

— Изобщо не ме притесняваш — каза той.

— Е — тихо каза тя, — това ще бъде чудесно.

— Хайде, ще ти занеса багажа. Сигурен съм, че си уморена. Може да погледаме касетката утре.

— Не, просто ще си наплискам малко вода върху лицето и ще си сложа чехлите — каза тя. — Бих желала да видя филма. И, ъ... може би ще имаш малко бърбън?

— Трябва ни мотив — каза Вейл. — Това е нещо, което искам да откриеш преди тях. Да се надяваме, че те няма да могат да намерят такъв. Ако те не успеят, ще трябва да започнем делото с твърдението, че е ненормален. Ако успеят, тогава ние сме в беда. И така, първото нещо, което искам да разбереш, е дали Аарон е имал мотивация да убие епископ Рашмън — ако го е убил той.

Тя седеше много изправена в стола си, краката ѝ стояха примерно върху пода и отпиваше от бърбъна си.

— Мислиш ли, че той го е направил?

— Да — каза той и запали цигара.

— И все пак ще го защитаваш?

— Първото правило, Моли: Обвиняемият е невинен до доказването на вината. Доказване на вината! Не какво мисля аз или какво мислиш ти, а какво мисли журито. Разбира се, аз не работя само в тази плоскост. В началото винаги приемам, че моят клиент е виновен.

— Защо?

— Затова идват при мен.

— Това е много цинично.

Той поклати глава.

— Практично — каза той. — Ако аз мога да докажа за себе си, че Аарон Стемплър не е убил епископа, тогава ще мога да убедя и съда.

— А ако не можеш?

Той вдигна рамене.

— Всички приемат, че Стемплър е виновен. Така че моята работа, нашата работа — е да опровергаем прокурорското обвинение, което означава аз да предвидя какви ще са техните доводи... и да докажа моите в същото време. Ето къде е и твоята роля.

— Не разбирам.

— Областният прокурор ще бъде много упорит в това дело, а прокурорът е истинска баракуда.

— Как се казва?

— Името ѝ е Джейн Венъбъл. Тя е много добра и си има личен мотив. Закопах я на едно дело преди няколко години, така че тя ще гледа да направи една резка върху пушката си за моя сметка. Съдията не ме харесва. Градът, окръгът и щатът искат да видят кожата ми опъната върху вратата на съда.

— Знам — каза тя. — Прочетох статията за теб в „Сити магазин“.

Вейл се усмихна:

— Не вярвай на всичко, което четеш!

— Мислех, че тя е похвална — в професионално отношение, искам да кажа. Тя не те разкрива много като личност.

— Предпочитам го по този начин.

— Защо?

Той помисли малко, като се чудеше дали вече не го беше подложила на психоанализа.

— Искам вниманието да е фокусирано върху клиента и фактите.

— Много е трудно да се направи. Ти си толкова... ярък.

— Ярък?!

Тя се смути.

— Е, статията те показва по този начин.

— По-добре да съм нещо. Всички в града не само приемат, че Аарон е виновен, те искат да го опекаат. Освен това...

— Мислиш, че това ще стане? — попита тя. — Искам да кажа, че ще го сложат на електрическия стол?

— Разбира се. Това, което ние искаме, е справедливост, това, което обществото иска, е отмъщение. Когато един човек е обвинен в престъпление, особено в углавно престъпление, погледнете от другата страна на съдебната зала, където седи прокурорът — там винаги са съпругата на жертвата, приятелите, майката, бащата, сестрата, братът, седнали точно зад него и искат библейското око за око. Съдебната зала е една римска лъвска клопка. Нашата работа е да държим обвиняемия извън клопката.

— Така ли виждаш клиентите си, като човешки жертвоприношения?

— Моли, аз познавам закона много добре. В това съм много добър, но съм и дяволски прагматичен.

— И агресивен...

— Напълно.

— Предан...

— Наричам го съсредоточен.

— Циничен...

— Това е много съществено. Не вярвай на никого, не вярвай на нищо. Не вярвай на това, което виждаш, което чуваш, което четеш. И, за Бога, не се доверявай на нито един човек.

— Всичко това звучи... не знам, така...

— Вулгарно е добра дума — прекъсна я Вейл. Гласът му беше почти небрежен. — Законът е вулгарен. Убийството е вулгарно. Грабежът, изнасилването, нападението, незаконното присвояване, разводът, всичко това е вулгарна работа. Трябва да свикнеш. Не се опитвай да правиш наука от това. Не търси етика, просто бъди благодарен, ако я откриеш. Не търси справедливост, просто се моли да ти дадат малко. — Той наля една глътка бърбън в кафето си. — Това, което правиш, е да се бориш за един човешки живот, когато половината от журито си кимат, а съдията мечтае да му пийне в края на деня, и единственият човек, който те слуша, е твоят клиент. Това е мръсна борба. Не я издигай в нещо благородно. Остави това на писателите.

— Предполагам, че има доста неща да науча — каза тя.

— Ти се тревожи за Аарон — каза той с окуражителна усмивка. — Остави аз да се тревожа за съдията и журито. В очите на съда престъпленията се делят на две категории: *malum in se* и *malum*

prohibitum. Най-сериозните са malum in se, което означава „погрешни сами по себе си“. Вътрешно лоши. Убийството. Изнасилването. Осакатяването. Malum prohibitum е всичко друго — от кражба до незаконно присвояване. — Той се разходи пред таблото със снимките. — Това, което имаме тук, докторе, е malum in se в крайна степен. — Вейл посочи снимките. — Щатът ще иска наказанието да съответства на престъплението.

— Електрическият стол — каза тя.

Вейл кимна.

— Никакви затворници, както казват. Освен ако докажем, че е невинен или луд.

— Има ли вероятност да е невинен?

— Така казва той.

— Той казва, че не е убил епископа?

— Защо не го оставим сам да ти го каже — и Вейл сложи касетката. — Това е късо интервю. Те се готвеха да го преместят в Дейзиленд. Между другото аз записвам всеки разговор и искам и ти да правиш същото. Ще се изненадаш колко неща може да се научат при гледането на касетките.

— Имам малко опит с видеокасети — каза тя.

— Това е добре. Записът е от градския затвор днес около обяд. Не е много, но поне ще се запознаеш с пациента си.

Той натисна копчето за възпроизвеждане. Появи се Аарон от кръста нагоре, седнал на подвижното легло в затворническата килия. Беше наведен напред с лакти върху коленете. Вейл го нямаше в кадъра, само гласът му се чуваше.

ВЕЙЛ: Кажете пълното си име, Аарон.

СТЕМПЛЪР: Аарон Лук Стемплър.

ВЕЙЛ: Откъде си?

СТЕМПЛЪР: Криксайд, Кентъки.

ВЕЙЛ: Откога си в града?

СТЕМПЛЪР: От две години. Дойдох тук през март 1981 г.

ВЕЙЛ: Къде си учил?

СТЕМПЛЪР: В училището в Криксайд. После отидох в гимназията в Лордсвил, на около двайсет мили от Криксайд.

ВЕЙЛ: Живи ли са родителите ти?

СТЕМПЛЪР: Не, сър. Баща ми умря от рак на белите дробове преди четири години. Мама почина миналата година. Брат ми Самуел умря при катастрофа.

ВЕЙЛ: Някакви близки роднини?

СТЕМПЛЪР: Не, сър.

ВЕЙЛ: Завърши ли гимназията?

СТЕМПЛЪР: Да, сър.

ВЕЙЛ: Какви бележки имаше?

СТЕМПЛЪР (гордо): Аз бях отличник, освен по математика. Никога не ми е харесвала математиката, но преминах добре.

ВЕЙЛ: Кога за първи път срещна епископ Рашмън?

СТЕМПЛЪР: Когато дойдох в града. Срещнах един човек на име Били Джордан и той ме заведе в Дома на Спасението. Там срещнах епископ Рашмън.

ВЕЙЛ: А бяхте ли приятели? Искам да кажа, епископ Рашмън беше ли добър с теб?

СТЕМПЛЪР: Да, сър. Той ме прие в Дома, остави ме да работя в църквата и да спечеля малко пари. Също така ми помогна да започна задочни курсове в колеж. ВЕЙЛ: Задочни курсове?

СТЕМПЛЪР: Да, сър, учех по пощата.

ВЕЙЛ: Какво учеше?

СТЕМПЛЪР: Знаете, начални курсове.

ВЕЙЛ: Като подготвителни курсове. Английски и такива неща?

СТЕМПЛЪР (кима).

ВЕЙЛ: Кога започна тези курсове?

СТЕМПЛЪР: Миналата есен. Епископът каза, че ще бъде загуба за мен, ако не продължа образованието си.

ВЕЙЛ: Харесва ли ти училището?

СТЕМПЛЪР: Да, сър. Ученето е любимото ми занимание. Разбира се, акцентът ми винаги размива хората.

ВЕЙЛ: Затова ли учеше задочно?

СТЕМПЛЪР: Не, сър... по-евтино е. И винаги ми се налага да работя по нещо. Така че не можех да уча редовно.

ВЕЙЛ: Какво работеше?

СТЕМПЛЪР: Точно това работя сега в библиотеката, чистя и така нататък.

ВЕЙЛ: Аарон, ти и епископ Рашмън имахте ли някакви разпри, лични или други?

СТЕМПЛЪР: Не, сър. Той искаше да се приобщя към църквата и аз учех за това. Гледах видеокасетки на службите и момчетата от олтара, такива неща.

ВЕЙЛ: Не си ли малко стар за момче за олтара?

СТЕМПЛЪР: Това беше добър начин да уча. За църквата, искам да кажа.

ВЕЙЛ: Обсъждал ли си това с епископа?

СТЕМПЛЪР: Да, сър. И четях книги. Епископът ми позволяваше да взимам книги от библиотеката му, когато пожелаея.

ВЕЙЛ: Какви книги?

СТЕМПЛЪР: Всякакви. Каквито си поисках. Четях всичко.

ВЕЙЛ: Но тези дискусии с епископа не бяха гневни разговори, нали така? Искам да кажа, че са били приятелски дискусии?

СТЕМПЛЪР кима: Да, сър. Говорехме за различни вероизповедания, в които хората вярват.

ВЕЙЛ: Значи ти не си бил възпитан като католик?

СТЕМПЛЪР колебае се и поглежда настрана: Да, сър. Ходех в църквата на Исус Христос и Вечното покаяние.

ВЕЙЛ: Това е било името на църквата? Не мисля, че съм го чувал преди.

СТЕМПЛЪР: Беше просто един местен проповедник, мистър Вейл.

ВЕЙЛ: И така, нека обобщим всичко, епископ Рашмън ти е помогнал да почнеш курсове в колежа, помогнал ти е да се настаниш в Дома на Спасението, помогнал ти е да си намериш работа и е говорил с теб да станеш католик, може би дори момче на олтара. Не е ли това достатъчно?

СТЕМПЛЪР: Да, сър.

ВЕЙЛ: И вие двамата никога не сте се карали, не сте имали сериозни пререкания?

СТЕМПЛЪР: Не, сър.

ВЕЙЛ: Дори когато напусна Дома на Спасението?

СТЕМПЛЪР: Не, сър. Той разбра, че е дошло време.

ВЕЙЛ: Аарон, разбираш ли защо си тук?

СТЕМПЛЪР: Да, сър. Казват, че съм убил епископ Рашмън.

ВЕЙЛ: Знаеш ли какво ще стане сега?

СТЕМПЛЪР: Ще ида в Дейзиленд и там ще решат дали съм луд, или не и ще застана пред съда.

ВЕЙЛ: И ти разбираш сериозността на всичко това?

СТЕМПЛЪР: Разбира се. Може да ме екзекутират.

ВЕЙЛ: Разкажи ми за вечерта, когато беше убит епископът. Ти беше в апартамента му, нали така?

СТЕМПЛЪР: Да, сър. Момчетата от олтара се събрахме там. Погледахме видеокасетата. После пихме по нещо разхладително — кола и сладки и говорихме, знаете... да си католик и така нататък.

ВЕЙЛ: По кое време стана това?

СТЕМПЛЪР: Е, не мога да бъда сигурен, понеже нямам часовник. Струва ми се, че отидохме там... около осем. Стояхме около час и половина. Така че предполагам, си тръгнахме около девет и половина.

ВЕЙЛ: И кои бяхте там, Аарон?

СТЕМПЛЪР: Питър, Джон, Били, Сид и аз. И епископът.

ВЕЙЛ: Всички ли живеят в Дома на Спасението?

СТЕМПЛЪР: Освен Били и мен.

ВЕЙЛ: Какви са фамилните им имена?

СТЕМПЛЪР: Не използваме фамилни имена в Дома на Спасението, мистър Вейл.

ВЕЙЛ: Не знаеш фамилните им имена?

СТЕМПЛЪР поклаща глава: Освен на Били Джордан.

ВЕЙЛ: Къде живее той?

СТЕМПЛЪР: Има си стоянка долу в Пещерите, като мен.

ВЕЙЛ: Добре, значи ти си тръгнал от епископа някъде около девет и половина. Къде отиде?

СТЕМПЛЪР: Отидох на долния етаж в офиса да си взема книга.

ВЕЙЛ: Колко дълго стоя там?

СТЕМПЛЪР (колебае се): Аз... ъ-ъ, не съм напълно сигурен.

ВЕЙЛ: Защо не си сигурен?

СТЕМПЛЪР (става неспокоен, неуверен): Щото... не си спомням, нямам часовник. Аз четях... беше „Алманаха на Бедния Ричард“ от Бенджамин Франклин. И чух нещо на горния етаж, така че тръгнах по стъпалата и извиках, но нямаше отговор. Изкачих стъпалата и извиках на епископа. Когато стигнах неговата врата, чух

стереоуредбата му да свири силно. Така че почуках на вратата, открянах я... и... и...

ВЕЙЛ: И какво?

СТЕМПЛЪР: Не помня.

ВЕЙЛ: Не си спомняш какво стана после?

СТЕМПЛЪР: Следващото нещо, което помня, е, че стоях там и ножът беше в, ръката ми, и пръстенът... и... и епископът беше... имаше кръв навсякъде и върху мен и епископът беше... на пода... и кървеше страшно.

ВЕЙЛ: После какво направи?

СТЕМПЛЪР: Предполагам... предполагам, че се паникьосах и тръгнах да бягам навън, само че имаше някой на долния етаж, така че побягнах навън през кухнята и една полицейска кола идваше по алеята, така че се върна в църквата и... ъ...

ВЕЙЛ: Това е, когато си се скрил в стаичката за изповед?

СТЕМПЛЪР (кима).

ВЕЙЛ: И това е всичко, което си спомняш?

СТЕМПЛЪР: Кълна ви се, мистър Вейл, това е всичко, което помня.

ВЕЙЛ: Защо не хвърли ножа и не извика полиция?

СТЕМПЛЪР: Понеже бях уплашен, предполагам. Бях толкова уплашен. И епископът беше целият нарязан... не знаех защо. Просто побягнах.

ВЕЙЛ: Аарон, кой друг беше в стаята, когато си се върнал на горния етаж?

СТЕМПЛЪР (гледа надолу и поклаща глава): Не знам.

ВЕЙЛ: Последния път, когато говорехме, ти ми каза, че те е страх от този човек.

СТЕМПЛЪР: Да, сър.

ВЕЙЛ: Но ти няма да кажеш кой е бил?

СТЕМПЛЪР: Не знам.

ВЕЙЛ: Не знаеш кой е бил?

СТЕМПЛЪР (поклаща глава).

ВЕЙЛ: Но те е страх от него?

СТЕМПЛЪР поглежда нагоре: Вас нямаше ли да ви е страх, мистър Вейл?

Вейл изключи машината.

— Ето ви го, докторе. Това е младежът, който те твърдят, че е направил това — той посочи снимките.

Моли леко помръдна в стола си. Сложи празната чаша на края на бюрото на Вейл, но не каза нищо.

— Един въпрос — обади се Вейл. — Може ли неговата история да е вярна? Искам да кажа, възможно ли е да се е случило така?

Тя погледна малко по-дълго към снимките и кимна.

— Да. Той може да е изпаднал в състояние на пориомания за около три-четири минути.

— Какво е състояние на пориомания?

— Това е като временна амнезия. Един епилептик, когато получи пристъп, изпада в състояние на пориомания. Някой пиан, който не помни какво е правил предишната вечер, е бил в, както го наричаме, химически предизвикана пориомания. В този случай Аарон може да е бил толкова шокиран от това, което е видял, че да е изпаднал в състояние на пориомания.

— Колко дълго продължава това обикновено?

— Доста къс период. Пет минути средно, бих казала. Но знам случаи, когато субекти са изпадали в състояние на пориомания до шест месеца.

— Шест месеца?

— Да. Това е проява на определен вид психическо, разстройство. Мога с часове да ти разказвам за това.

— Друг път. Въпросът е, че ти твърдиш, че е възможно Аарон да казва истината?

— Напълно.

14.

Гудмън спря колата на върха на хълма и се огледа. Пред него пътят рязко се спускаше надолу между стени от бор, които очертаваха тясната алея. Имаше една-единствена улица, половин миля дълга, оградена от едната страна от тъмен, бучащ поток и теснолинейка, а от другата, от естествената стена на стръмното дефиле. Къщи и дюкяни очертаваха мрачния път. Шейсет-седемдесетгодишни паянтови къщи, прецени Гудмън, преди алеята да завие и селището да я последва. Черната прах от годините беше унищожила боята и лака, но все пак в малкото селище се чувстваше спретнатост, едно отражение на гордост.

И нещо друго. В началото той не можа да се сети. После осъзна, че мястото беше някак си извън времето. Да, това беше. Никакви телевизионни антени. Никакви неоновы надписи, никакви реклами. Сякаш с преминаването на върха на хълма беше навлязъл в друг век.

Имаше някаква тъжна и все пак ведра красота тук. Беше трудно да си представиш, че под тези заоблени, зелени хълмове и дълбоки клисури въглищните мини се спускат дълбоко в земята и изпускат отровни газове и прах. Истински рай и ад, помисли си Гудмън и за момент рязко се върна във времето назад. Към Гери, Ин-диана, преди двайсет и пет години, едно място, различно от това, и все пак странно приличащо на него — доминирано от комини, вместо от хълмове, с черни и сиви цветове вместо зелени. Въпреки това Гери създаваше същото мрачно чувство на изобилие. В Гери лееха стомана в огромни пещи, тук копаеха въглища от ями в земята. И на двете места опасността беше упорит спътник. Бащата на Гудмън беше умрял под един горещ котел с разтопена стомана. Разбит тялом и духом от годините физическо наказание, той просто не можеше да се движи достатъчно бързо. Когато баща му почина, деветгодишният Гудмън и майка му се преместиха в града. Те никога не бяха притежавали нищо. Всичко принадлежеше на компанията. Гордостта, която имаха, оставиха зад себе си, понеже това беше едно чувство, създадено от

компанията, изразяващо се в отборите за боулинг и футбол, училищния оркестър и пикниците на 4-ти юли.

Така че Гудмън знаеше какво да очаква. Изтощени, подозрителни към непознатите, хората щяха да са твърди като щавена кожа от един живот на борба с времето, бедността и географията. Те щяха да са прости хорица с мирозрение, ограничено до долините, мъглата и страха от външния свят, с блянове, хванати в капан в лишените от въздух, антрацитни надгробни паметници с тяхната малка сигурност в работата, сама по себе си смъртно наказание. Копането, експлозиите, болестите и климатът бяха четиримата конници на тяхното съществуване. И все пак, той знаеше, че те щяха да са свирепо патриотични, лоялни хора, боящи се от Бога, пламенно почитащи флага, лоялни към компанията, която щеше да ги експлоатира до гроб. Те бяха солта на земята.

Гудмън знаеше, че щеше да има и един дърдорко там долу. Дори и в най-малките градчета имаше по един дърдорко.

Криксайд, Кентъки. Население 212, пишеше на малкия бял знак, цифрата беше преправена с боя и намалена няколко пъти. Знакът на времето — децата напускаха да намерят по-добър живот навън. Аарон Стемплър е бил един от тях.

От това беше избягал Стемплър. Вероятно едно особено момче. Умен, разочарован, воден от някакво видение във въображението си, докато най-накрая пресякъл планината към истинския свят. Може би това е било прекалено много за него. Развихрила ли се е някаква потисната ярост в него? Някога, някъде — между тази изоставена долина и изпръсканата с кръв спалня на архиепископ Рашмън — ексилодирало ли е нещо ужасно и неприлично в Аарон Стемплър?

Отговорът започваше оттук.

Гудмън подкара бавно в дефилето. Пътят вървеше между релсите и потока около стотина ярда, после свиваше през релсите и се връщаше, за да се превърне в главната улица на Криксайд.

Железарският магазин беше дълга, квадратна постройка с ламаринен покрив и мрачен интериор. Кирки, газови лампи и хамути бяха изложени на една хлътнала веранда по протежение на постройката. После следваше дрогерията на Валенски, градският съвет — една тясна двуетажна постройка с кула, която я правеше да изглежда повече като църква, отколкото като политически център на

Криксайд. Имаше една разхвърляна бакалница, магазин за манифактура, наречен „Базарът на Миранда“ и три стари постройки, подпрени една на друга — малък ресторант в центъра с бар от едната страна и магазин за спиртни напитки от другата, и един знак, на който пишеше „Кафе-бар на Ърли Симпсън“. Имаше също една паянтова къща с табела отпред, на която пишеше: „Правни съвети на Деджит и доставка на канцеларски материали.“ Гудмън се зачуди какво можеше да прави един адвокат в такова малко градче. Да пише завещания на хора, които не притежаваха нищо? Разводи? Не беше възможно. Дела срещу компанията? По дяволите, компанията сигурно притежаваше Деджит и всичко наоколо.

Едно малко градче, където една игра на дама сигурно щеше да бъде клюка.

Той реши да започне от дрогерията, но тя беше празна и съдържателката, една строга жена, която не го погледна, нямаше какво да каже, когато се опита да завърже разговор. На една малка месингова табелка до предната врата пишеше: „Взето под наем от КСМ.“ Същото се случи и в „Базара на Миранда“. Имаше две жени в обикновени вълнени рокли, които стояха отзад и го погледнаха между лавиците. Съдържателката, една огромна жена с ролки на косата, беше учтива, но стана като лед, щом чу името на Аарон. Тя поклати глава и се върна при купувачките си.

Гудмън си тръгна, погледна за момент към друга месингова табелка и постоя със свити рамене под студения вятър, който виеше през долината. Пресече улицата към бакалницата. Същата месингова табелка. КСМ притежаваше градчето. Всичко беше под наем. Никой не притежаваше нищо. Ако някой създадеше проблем, те го изгонваха незабавно с празни ръце.

Може би бакалията беше сборно място на старците в града. Той влезе в една мрачна, голяма, претъпкана стая, обслужвана от един човек, който слагаше консервени кутии на една лавица. Гудмън закричи към една каса с безалкохолни напитки. Магазинерът го изгледа и накрая се приближи. Беше върлина човек със сива брада, мрачни очи и с бледа кожа. Носеше червена памучна риза и дебели вълнени панталони, пристегнати зт червени презрамки, с чиста, колосана престилка отпред. Ръцете му бяха толкова тънки, че Гудмън можеше да

преброи вените и сухожилията. Магазинерът прецени Гудмън с острите очи на евангелист, без изобщо да промени изражението си.

— Имате ли студена кола в тази каса? — бодро попита Гудмън.

— Само „Ройал Краун“. Джерами трябваше да докара вчера, но явно не е успял.

— „Ройал Краун“ е добре.

Съдържателят говореше със странния, особен лиричен диалект на апалачите — една смесица от староанг-лийски и акцента на Дейви Крокет — при който „телевизор“ ставаше „тиливизор“, „тук“ ставаше „так“ и „година“ на „гдинъ“. Излишните букви отпадаха. Много малко сленг се говореше между възрастните.

— Колко?

— Петдесет цента. Просто поскъпна преди седмица.

Гудмън подаде един долар. Имаше един отворен буркан на тезгяха до касата с безалкохолни напитки и една изрезка, която, изглежда, беше от полароидна снимка, прикрепена със скок към него. Това беше снимката на един доста як мъж с предпазлива усмивка. Имаше една бележка, написана на ръка под снимката: „За погребението на Захария Доналд Умрял на 14 февруари понеделник Сърдечен удар.“ Никакви запетайки или точки. Едно просто изложение на факта. Бурканът беше почти пълен с монети от всякакъв вид и половин дузина банкноти с различна стойност. Гудмън пусна рестото си в буркана.

— Познавате Зах, така ли? — попита съдържателят.

— Не съм имал това удоволствие.

— Е, тогава това е много благородно от ваша страна, пътнико.

— Най-малкото, което човек може да направи.

— Така предполагам. Но малко чужденци биха го направили. — Той говореше с равен монотонен глас. Никаква модулация, никакви емоции. Просто думи.

— Много ли чужденци минават оттук?

— Вие сте третият тази година. Всички се бяха загубили по пътя. Трябваше да ги насочвам назад към Кърби Ноб и към Циом. Вие загубили ли сте се?

— Не — Гудмън отпи една голяма глътка от бутилката. Съдържателят пристъпваше полека, вършейки работата си, и си

подсвиркваше една безцелна мелодийка. Когато подреди нещата по рафта, каза:

— Зах беше фермер. Не работеше в мините. Там горе на билото Секет, като минете покрай неговото място, отивате на юг. Поддържаше хубаво стопанство, наистина.

— Трябва да е доста трудно да обработваш земя тук наоколо — каза Гудмън.

— Съвсем вярно. Старият Доналд — дядото на Зах — той започна на това място. Не могъл да диша долу в дупките, така разправят. Било е преди мен.

— Ъхъ.

— Искате ли нещо с пиенето? Млечни бисквити, нещо?

— Бисквити.

— Имам с фъстъчено масло и със сирене.

— С фъстъчено масло.

Съдържателят взе един пакет бисквити от витрината и ги сложи пред Гудмън.

— Това прави още четирийсет цента.

Гудмън му подаде друг долар и отново пусна рестото в буркана.

— Ако останете достатъчно дълго, пътничко, може да погребем стария Зах още утре — каза той без никакъв хумор.

— Колко остава? До погребението, искам да кажа?

— Не зная точно. По това време на годината Чарли Косвалски, който прави погребенията, взима лед от езерото Хопи горе на равното. С това е обвинил Зах в погребалния салон. Мисля, че когато ледът се стопи около стария Зах, Чарли ще събере тези буркани — те са пръснати из целия град — и това ще плати погребението.

— Много практично — каза Гудмън.

— Е, съвсем сигурно е, че Чарли няма да може да държи Зах там дълго. Вече изминаха четири дни.

— Добър довод.

Съдържателят кимна надолу по улицата.

— Най-близката странноприемница е ей там над поточето Морган. Те носят името преди нас. — Той сякаш се усмихна.

— Не търся странноприемница. Надявам се да поговоря с мисис Стемплър. Предполагам я познавате?

— Да, сър — каза той и кимна, после след секунда две добави: — Малко сте закъснели.

— Какво искате да кажете?

— Тя почина. Беше мисля... през март... Да, почти година. Не сте поддържали редовно връзка, нали?

— Страхувам се, че не.

— Тя беше много странна жена. Винаги мърмореше, сякаш спореше със себе си. Не можеше да купи и ябълка, без да спори със себе си.

— Истината е, че исках да поговоря със нея за сина й.

— Самуел или Аарон?

— Аарон.

— Ах — той кимна. — Вие сте тук заради белята тогава?

Гудмън кимна.

— Познавахте ли го?

— Разбира се. Живее в Криксайд от петдесет и четири години. Познавам всички тук, напусналите и напускащите.

— Какъв беше той?

— Аарон? Различен от повечето младежи.

— Как така?

Съдържателят дръпна назад един прав дървен стол, седна и кимна на Гудмън да седне на касата за бутилки.

— Никога не беше удовлетворен — каза той. — Винаги опитваше нещо ново. Искаше да бъде доктор, после актьор, да пише поезия. Прекалено умен за късите си панталони. Вероятно е дело на мис Ребека.

— Мис Ребека е майка му?

Съдържателят поклати глава.

— Учителката. Беше привързана към Аарон. Дори работеше с него, когато отиде в гимназията в Лордсвил. Но, да му признаем, добър работник беше, наистина. Работи за мен няколко години, работи и с доктора. Идваше винаги навреме, не се оплакваше.

— Имаше ли лоши настроения.

— Настроения? — каза съдържателят изненадан. Той помисли около минута, после добави: — Не повече от всички други. Всеки се ядосва понякога, нали така?

Гудмън кимна и се заслуша.

— Аарон беше замислено момче. Когато беше едва пишлигар, влизаше, заставаше пред подноса с бонбони — понякога пет-десет минути — докато си избере. Също и с четенето. По дяволите, висеше с часове там отзад, опитвайки се да реши коя книга да си вземе вкъщи.

Гудмън погледна към задната част на магазина, където имаше няколко купчини с евтини книги, някои прихванати със скок, да не се разпаднат, с надпис до тях: „Книги под наем. Десет цента на ден.“

— Голям читател, нали?

— Можеше да прочете една книга за ден. Два, ако е дебела.

— Изглежда е бил доста упорит?

— В някои неща, мисля. Но не искаше да слиза в дупките. Баща му почти го умори, но той беше твърд. Не беше за миньор това момче.

— Баща му жив ли е?

— Не, не. Дупката го умори. Рак на белите дробове. Преди около четири години. После брат му умря, това беше мисля през 1976 г.

— В мините?

Съдържателят поклати глава.

— Автомобилна катастрофа.

— Лош късмет има това семейство.

— Така се оказва, пътнико. На старото било Секет има видения сега.

— Видения?

— Призраци. Духове. Бях там преди няколко години, през лятото? Минах по хълма с кучетата си, те изведнъж започнаха да лаят и да тичат в кръг, стана ми студено, сякаш някой снежен човек ми духаше във врата. По дяволите, тези кучета глупаво се уплашиха. После осъзнах, че съм бил точно там, където намериха колата. Не съм се връщал там и не съм единственият, който е имал лоши преживявания там.

— Билото Секет, а? — каза Гудмън. — Предполагам, че трябва да стоя настрана от него.

— Добра идея, пътнико.

— Е, благодаря за гостоприемството — каза Гудмън.

— Та ти си плати за него — каза съдържателят и кимна.

Гудмън подкара през две преки към това, което представляваше края на центъра. Зад неговите граници, очертани само от последните търговски магазини, се простираха редици от тесни двуетажни къщи

на около половин миля и около завоя в долината. От дясната му страна имаше строга двуетажна квадратна къща с един предупредителен знак: „Д-р ЧАРЛС КОСВАЛСКИ, МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ И ПОГРЕБЕНИЯ.“

Какво беше казал съдържателят? „Искаше да стане доктор“ и „работеше и за доктора“. Къщата имаше две врати, едната с надпис „Доктор“, а другата с надпис „Погребално бюро“. Той хвърли чоп наум и влезе в докторската част. Един звънец звънна над вратата, когато влезе, и Гудмън се намери в малка чакалня със счупен диван и две стари кресла. Имаше голяма дървена, плъзгаща се врата в задната част на стаята, тук миришеше както навсякъде в докторските стаи — на йод, витамини и антисептични материали. Имаше и още нещо. След минута-две Гудмън успя да го открие — противната миризма на формалдехид, която очевидно идваше от погребалната част. Голямата врата се отвори и един нисък, закръглен мъж, плешив като преспание, погледна в стаята.

— Мога ли да ви помогна? — каза той.

— Ако сте д-р Косвалски.

— Това съм аз.

— Името ми е Гудмън, докторе. — Той показва на Косвалски пълномощното си. — Разпитвам наоколо за Аарон Стемплър.

— О-у? Разпитвате за какво?

— Просто се опитвах да определя момчето. Какъв е бил?

— Дали е показвал склонност към убийство?!

Въпросът изненада Гудмън. Той се усмихна.

— И това също.

— Голям срам е това, което направи — каза докторът. Той имаше пълно лице, никакъв врат и дебели, къси ръце. Носеше бяла риза с обърната яка, оръфана и пропита с мръсотия, вратовръзката му, цялата на лекета, висеше на четвърт инч от горното конче на ризата му и се беше изкривила така, че се виждаше подплатата ѝ. Носеше черен костюм, който трудно можеше да окуражи тези, които посещаваха отсамната част на постройката.

— Е, не сме сигурни, че го е направил той, сър — каза Гудмън.

— Така пишеше във вестника от Лесингтън.

— Той е работил при вас, нали?

— Малко, от време на време. Умно момче. Не мога да повярвам, че го е направил. Разбира се, той избяга и остави майка си сама. Истината е, че беше истинска благодат, когато тя почина. Беше луда като пес при пълнолуние, наистина, през тази, последната година. Нито веднъж не излезе от къщата! Обикновено гледаше иззад пердетата и си говореше сама. Викаше по хората.

— Имаше ли душевни проблеми, преди той да си тръгне?

— Е, тя винаги беше малко странна, но накрая беше луда като прилеп.

— Лекувахте ли я?

— Нямахме нищо за лекуване. Никого не е наранила. Никой тук не е поискал да я махнат.

— Той имаше ли лош нрав?

— Аарон? Не повече от всеки друг. Имаше си лоши дни. Идваше, беше някак си тих, мърмореше си. Стегнат и сърдит. Но всички си имаме лоши дни понякога, не е ли истина?

— Трябва да се съглася.

— Може да е ял бой предишната вечер.

— Ял е доста бой, нали?

— Всички деца ядат бой, мистър Гудмън. Това е естествено между едно момче и баща му. Аарон просто не приемаше това.

— Другите момчета са приемали да бъдат бити, но той не, така ли?

— Почитай баща си и майка си, така пише в Библията. Ако не се опълчиш срещу баща си, няма да те бият. Поне тук наоколо. Аз си спомням, когато момчето беше десет-единайсетгодишно. Беше блъснало стария Гейб Стемплър върху един стол, избягало от къщи и се крило цяла нощ в моя гараж.

— Какво работеше Аарон при вас? — попита Гудмън, като смени темата.

— Чистеше. Понякога ми помагаше при операциите. Искаше да стане доктор, поне за известно време. Искаше да бъде много неща. Имаше друга представа за бъдещето си.

— Той ви е помагал при операции? — каза Гудмън с изненада.

— Е, неофициално, разбира се. Държеше ми лампата, подаваше ми инструментите.

— Нещо като медицинска сестра?

— Може да се каже.

— И почистваше след операциите?

— Да. Малко кръв не го безпокоеше. Знаете ли, можех да използвам стария Аарон, щеше да стане много добър погребален агент, наистина. Обаче не го интересуваше. Прекалено беше зает да учи и да мечтае за велики неща.

— Значи той работеше всичко, а?

— Да, сър. Имаше правилен подход. Смешно, даже когато брат му Сам и Мери Леферти починаха на хълма. Той помогна да ги докараме и се държеше така, сякаш не ги познаваше.

— Това е било при катастрофата с колата?

— По дяволите, нямаше катастрофа. Двамата били горе на билото и се чукали в стария форд на баща му. Понеже било зима, държели двигателя запален. Въглеродният моноксид ги погубил и двамата. — Той се наведе по-близо до Гудмън и му прошепна: — Бяха чисто голи и двамата. Изобщо не са усетили как са умрели. Факт е, че Сам все още лежеше върху нея. Не е лош начин да си заминеш от този свят, а? — Той сръга Гудмън с лакътя си и се закиска с апатичен смях, който звучеше като кудкудякане на кокошка.

— И момчето ви помогна при аутопсията?

— Разбира се. По дяволите, стария Аарон можеше да гледа аутопсия и да яде бонбони в същото време. Това изобщо не го смуцаваше.

Училището — една проста едноетажна бяла паянтова постройка с две стаи се намираше през улицата. То стоеше здраво върху скалата. Широки дървени стъпала водеха по хълма нагоре от пътя. Постройката изглеждаше скоро боядисвана. Прозорците бяха минати с яркочервена боя, едно отклонение от цветовата гама на околните къщи. Гудмън се изкачи по стъпалата до предната врата. Месинговата табелка до нея беше малко по-официална: „Подарено на град Криксайд от компанията КСМ.“

Реши да почака, докато свършат занятията, но си промени решението и влезе в сградата. Озова се в една голяма стая с дванайсет ученици, събрани на три групи, всяка с половин дузина чиновци безразборно наредени наоколо. Една от групите имаше само двама ученици, които изглеждаха доста малки. В задната част на стаята

имаше три врати и никакви прозорци, вероятно стаи за почивка и преобличане.

Учителката, една висока жена, която изглеждаше на около трийсет години се намръщи и строго каза:

— Да?

— Нищо, учителко — Гудмън хвърли една усмивка, опитвайки се да бъде чаровен. — Просто исках да постоя няколко минути. Може би ще науча нещо.

Тя го погледна насмешливо за момент, погледна настрани, после бледозелените ѝ очи се спряха отново върху него.

— Хм — изсумтя тя и се обърна към учениците си.

Той не я слушаше, той я наблюдаваше. Беше облечена като през шейсетте години. Носеше сако от дънков плат върху блуза на цветя, една апликирана пола, дълга до глезените, и черни обувки. В гъстата ѝ яркочервена коса имаше бели косми и беше сресана назад плътно в конска опашка. Не носеше накити и грим. И въпреки че чертите ѝ — с обаятелни лунички, малък нос, четвъртита брадичка, издадени скули — бяха нежни, имаше дързък предизвикателен вид, което, реши той, я караше да изглежда по-стара, отколкото вероятно беше.

Когато часът свърши, учениците групово заизлизаха, гледайки косо към него. Вероятно се чудеха дали той беше новият приятел на даскалицата. Тя пресече решително стаята с ръце напъхани в джобовете на сакото и застана на няколко инча от него, очите ѝ бяха приковани в неговите.

— Сега, какво наистина искате? — попита тя без видима следа от акцент.

— Името ми е Гудмън — каза той безцеремонно. — Работя за адвоката, който ще защитава Аарон Стемплър по делото за убийството.

Тя отстъпи назад шокирана.

— Ох! — Раменете ѝ сякаш станаха по-квадратни и тя леко повдигна брадичката си. — И какво правите за този адвокат, който ще защитава Аарон?

— Аз съм следовател. Правя същото, което и полицията, само че за другата страна.

— Познавате ли Аарон? — поиска да разбере тя, докато очите ѝ го изучаваха.

— Не, още не. Трябваше да тръгна рано сутринта.

— И ще помогнете да го защитят?

— Все трябва да почна отнякъде.

Отговорът ѝ се хареса и гласът ѝ стана по-малко непокорен.

— Мислите ли, че той го е направил?

— Доказателствата срещу него са много силни.

— Не ви питах това.

— На този етап той се смята за невинен.

— Не отговорихте на въпроса ми.

— Затова съм тук, мис... вашето име е Ребека, нали?

Тя продължи да го гледа, без да отговори.

— Вижте, учителко, казах ви, че съм на негова страна. Трябва да открия колкото се може повече за това момче. Може ли да поговорим за Аарон?

Тя се върна на бюрото си, събра няколко учебника и ги сложи във високото шкафче в ъгъла, което се заключваше с един старомоден катинар. Гудмън премести чиновете настрани, когато тя започна да мете пода.

Изведнъж тя каза:

— Понякога един, само един може да осмисли труда.

— Като Аарон?

Учителката спря, сложи брадичка върху дръжката на метлата, като разсеяно я галеше с ръка. — Да. Той беше най-добрият ученик, когото съм имала. Труден. Повечето с гениален тест за интелигентност са...

— Той е имал гениален тест за интелигентност?

— Да. Винаги на крачка-две пред вас, знаете ли? Винаги искаше да научи нещо повече. — Тя се върна към метенето. — Трудно е, когато се опитваш да учиш петнайсет или дваайсет души по едно и също време.

— Защо е бил труден? В какъв смисъл?

Тя помисли една секунда.

— Е, предполагам, че взискателен ще бъде по-точно. Той беше като... като да се опитваш да напълниш бутилка със сламка вътре. Той изпиваше всичко толкова бързо, колкото му наливаш.

Гудмън ѝ държеше лопатката за боклук, погледна нагоре и я хвана, че го изучава, но очите ѝ бързо се отместиха встрани. Тя събра стружките, останали след остренето на моливите, смачканите хартии и

опаковките от дъвки в лопатката за смет, после я взе от него и хвърли отпадъците в един варел в ъгъла.

— Четеше — каза тя почти на себе си. — Аарон четеше всичко: Шекспир, Томас Пейн, Роувър Бойс, Фройд, Хемингуей, ох, Господи, той четеше всяка книга, която можеше да докопа. Знаете ли, че четеше и на латински? Той можеше да чете на латински много добре.

— Какъв човек беше той?

— Сякаш... сякаш беше гладен до смърт и знанието беше храна. — Тя вдигна рамене. — Беше обичлив, арогантен... — Спря за момент, търсейки точната дума. — Понякога разочарован, после весел, после замислен. Беше различен от останалите, мистър Гудмън. Понеже отказваше да слезе долу в дупките. Баща му побесняваше от това. Биеше го с колана си, но Аарон отказваше да слезе там. Надявам се, че съм допринесла за това. Беше решен да не става миньор, както всички наоколо. Той е доста красиво момче, знаете ли. Нямаше много приятели. Другите го тормозеха, подиграваха му се.

— Аз търся улики, Ребека, отпечатьци от пръсти или игли по килима, не такива неща. Улики към него. Възможно ли е да го е направил той? Защо? Може ли нещо да го ядоса толкова много?

— Вие наистина мислите, че е виновен, нали?

— Както ви казах, доказателствата срещу него са много силни. Може да се наложи да го изкараме ненормален.

— Той не е луд, мистър Гудмън.

— Кога го видяхте за последен път?

— Преди две години. В деня, в който замина. Майка му беше против. Щеше да бъде трагедия за него да остане тук.

— Трагедия е, че е заминал.

Тя рязко вдигна поглед. Лицето ѝ бавно потъна в тъга. Тялото ѝ сякаш се сви и загуби своята еластичност. Тя седна върху един от чиновите и погледна през прозореца сякаш в шок. Накрая махна неопределено с ръка и каза:

— Аз уча осем класа тук, мистър Гудмън. От първи до трети там, четвърти и шести там, седми и осми тук. Знаете ли какво означава това? Чувствам, че съм постигнала нещо, ако просто ги вкарам в гимназията. Ако не го направят, докато са четиринайсет-петнайсетгодишни, момчетата свършват в мините. Момичетата ги омъжват.

— На четиринайсет?

Тя кимна.

— Вие ли придумахте Аарон да напусне?

— Казах ви — каза тя. — Радвам се да мисля, че имам пръст в това.

— Послушай ме, Ребека. Не съм тук, защото искам той да свърши в лудницата. Това, което искам, е да го спася от електрическия стол.

Дълбоката същност на дилемата на Аарон Стемплър изведнъж я изуми. Тя сложи ръка на устата си, затвори очи и сълзите ѝ бликнаха. Опита се да сподави риданията си.

— Цялото това знание — мърмореше тя през ръката си, — всичките тези години. — После с тих, жален гласец промърмори: — Каква загуба, каква ужасна... проклетата загуба. От него можеше да стане всичко, просто му трябваше...

— Какво му трябваше?

— Ох... не знам. Насърчение, одобрение. Той се страхуваше от самотата. Мисля, че той се страхуваше от самотата повече, отколкото...

Тя спря, без да може да продължи, а сълзите течаха по бузите ѝ.

— Предполагам, че всички се страхуваме — каза той. — Съжалявам, наистина съжалявам.

Тя поклати глава.

— Не, аз съжалявам — зариди тя.

Той приближи и нежно сложи ръка на рамото ѝ. Почувства как тя се стегна от неговия допир, но задържа ръката си, докато усети как тялото ѝ започна да се отпуска. Погали я много нежно по рамото и след малко тя леко помръдна главата си и косата ѝ падна върху ръката му. Той бавно я повдигна, обхванал бузата ѝ с ръка, и тя придвижи лицето си срещу ръката му, като леко се обърна, докато той усети дъха ѝ върху пръстите си и после допира на устните ѝ. Сложи другата си ръка зад главата ѝ и я придърпа към себе си. Сълзите ѝ се стичаха по върха на пръстите му. Най-накрая тя се отпусна и се разплака, без да се срамува.

Той я поддържа няколко минути, докато риданията ѝ стихнаха. Накрая тя се отдръпна от него и обърна главата си.

— Много съжалявам — каза тя.

— За какво? Радвам се, че бях тук. Изглежда, имахте нужда...

Тя не отговори и накрая той каза:

— Вижте, съжалявам, че ви обезпокоих. Ще ида до ресторанта, ще поразпитам, може би...

— Не — каза тя. — Мъжете се връщат от дупките. Ще пият. Те не обичат чужденци, особено такива, които задават въпроси за техните хора. Дори да не харесват Аарон, ще се обидят. Такива са си.

— Но аз съм тук да му помогна.

— Няма да ви повярват.

Тя се обърна към него, погледна го с отпуснати от плача черти.

— Елате в жилището ми. То е точно по пътя до гората. Ще приготвя нещо за ядене и ще си поговорим за Аарон Стемплър.

15.

Тя сви от главната магистрала и последва знаците, които водеха до една приятна група от превъзходни постройките, обградени с тухлена стена. Имаше една по-скромна постройка до предния вход и една малка месингова табелка, която обозначаваше комплекса: ИНСТИТУТ ЗА ДУШЕВНО ЗДРАВЕ „СТИВЪНСЪН“. ОТКРИТ 1924 г.

Пазачът, който носеше панталони таки и тъмносиня риза и не изглеждаше като пазач, излезе и когато тя се легитимира, вежливо ѝ каза да кара по пътя към главната сграда. После влезе вътре да натисне копчето, което отваряше големите железни врати. Моли седеше спокойно и чакаше да започне голямото приключение.

Моли Ерингтън беше предпоследен курс в колеж в щата Айова и преследваше мечтата си да стане морски биолог, когато един-единствен разстройващ случай промени завинаги посоката на жизнения ѝ път.

Нейният баща Уолтър беше страстен фермер, който обожаваше плодородната черна земя на Айова и всички създания на земята, които се препитаваха от нея, и който споделяше с децата си Боби и Моли една трайна любов към природата и земята. Той отказваше да ползва пестициди, като вместо това предпочиташе да засади допълнително един акър и да се погрижи за домашните животни; не отглеждаше животни за колене — крави за мляко, пилета за яйца, два бика за разплод — и приемаше всяко бездомно куче или котка, които преминаваха през двора им. Осем кучета всякаква големина и порода и половин дузина улични котки споделяха двуетажната фермерска къща с тях.

Още първия път, когато Уолтър Ерингтън стана свидетел, чрез чудото на телевизията, как бомби от напалм погълнаха и опустошиха една зелена виетнамска гора, той се поболя душевно. Беше толкова ужасен от мрачния показ на човешката мизерия и природното опустошение, че отказваше да гледа телевизионни новини от войната в тази страна дори чрез годината, когато синът му служеше там.

Атина Ерингтън беше починала на трийсет и шест годишна възраст, и то не неочаквано. Уолтър Ерингтън се беше оженил за нея, въпреки че знаеше, че в гърдите ѝ имаше бомба с часовников механизъм — вродено слабо сърце и опасността от внезапна смърт щеше да я съпътства постоянно само на разстояние едно сърцебиене. Но той я обожаваше и беше посветил живота си да я направи колкото се може по-щастлива и пълноценна. Когато Атина почина, нейните три любими същества, които я бяха преживели, обходиха браздите при лунна светлина и с ръце пръснаха праха ѝ из фермата, която тя обожаваше. По това време Моли беше на дванайсет, а Боби на петнайсет години. Това беше един спомен, който Моли пазеше в душата си, тъй като полето се беше превърнало в жив, поддържан паметник на майка ѝ.

Уолтър, Моли и Боби бяха необикновено сплотено семейство. Те горещо споделяха своите триумфи и разочарования, доверяваха се един на друг безгранично и бяха обвързани заедно с такава огромна лоялност, че когато Си Райт, най-добрият приятел на Боби Ерингтън неучтиво заряза Моли, за да преследва най-палавата мома в колежа, Боби го покани навън под футболната трибуна и хубаво го напердаши. Повече никога не си проговориха, въпреки че Моли опита всичко, за да заглади спора.

Тя току-що беше завършила първи курс, когато Боби се дипломира от университета като архитект и замина за Виетнам. Беше започнала предпоследната си година, когато той се завърна. Но това не беше Боби Ерингтън — това беше една празна обвивка на човек, необщителен, мрачен, поразените му от страх очи отразяваха ужасите, които го бяха връхлетели в онази далечна земя. Той се отказа от архитектурата и се завърна във фермата, измъчван от спомени, които не искаше и не можеше да сподели. Разговорите за него станаха болезнени, отговаряше с къси, понякога неразбираеми фрази и губеше самообладание, когато не беше правилно разбран. Страдаше от безсъние, предпочиташе да лежи буден в леглото отколкото да рискува кошмари в сънищата си. Моли прекъсна училището си за един семестър, после за още един, и около година тя и баща ѝ безпомощно наблюдаваха как Боби бавно, но неотклонно се отчуждаваше, търсейки утеха в някакъв свой собствен свят.

Кулминацията настъпи през един топъл ден в началото на юни. Тя беше на кръщение на едно бебе, когато я извикаха по телефона.

Баща ѝ ридаеше.

— Татко, какво има? — извика тя.

— Той застреля кучетата, Моли. Застреля всички кучета.

Тя изтича вкъщи и намери Уолтър Ерингтън седнал на люлеещия се стол на верандата да плаче неутешимо. Прегърна го, гледайки през рамото му към Боби, който седеше в края на нивата, лактите му лежаха върху коленете, а пистолетът висеше от едната му ръка. Осем кучета лежаха в полукръг около него.

— Той излезе там с една торба ядене — ридаеше Уолтър — и извика кученцата. По дяволите, мислех, че ще си поиграе с тях. После чух изстрелите. Бум, бум, бум, отново и отново. Изтичах там, а той само ме погледна и знаеш ли какво каза? „Трябваше да го направя, те страдаха. Земята гореше под краката им.“ Господи, Моли, какво искаше да каже? Какво е станало с нашия Боби?

Тя отиде до брат си, седна до него и бавно взе пистолета от ръката му и го остави в калта. Той я погледна и каза: „Някой трябва да ми помогне, моля те.“ И Моли го прегърна и нежно го залюля, докато сълзите течаха по бузите ѝ. След малко той прошепна: „Ела с мен, мамо“ и това беше последното нещо, което каза. Те седяха така дълго време, докато тя почувства как напрежението напуска тялото му, той се свлече към нея и заспа.

И никога повече не се събуди, поне за истинския свят. Боби Ерингтън изпадна в кататонично състояние цели десет години. А Моли Ерингтън се беше отказала от мечтата си да плува с делфините, за да последва една по-мрачна, но не по-неясна цел.

Вратата към института „Стивънсън“, жестоко известен като Дейзиленд, тъй като това беше името на града, се отвори и тя подкара нагоре по един път с чакъл, заграден с високи до коленете зимни шубраци. Всяко психиатрично учреждение предоставяше на Моли Ерингтън широко поле от потенциални знания. Тя се отнасяше към шизофреничните и неми души — отпуснати на столовете си, гледайки на света без разбиране — като към пленници, чакащи я да разкъса воала от вкочанени мисли, който ги беше хванал като в капан във вечен и неподвижен мрак. Копнееше да възстанови негодните им умове и да ги подтикне обратно към бреговете на живота, и за да направи това,

трябваше да разрови тайните, които ги придържаха към тази неописана и неясна местност, където мисълта и спомените бяха замрели. Тайно тя жадуваше да нахлуе в тези опасни владения, да преброди техните неочертани райони в търсене на мрачни души, като Боби, чийто собствени страхове, параноя, мъки и болки ги бяха примамили към доброволно изгнание в неописани убежища, които те сами си бяха създали.

Известно време тя експериментира с халюциногени, опитвайки се да проникне през булото, но без успех. Дори веднъж беше опитвала терапия чрез електрошок, за да разбере ефекта му върху човешкия мозък, но страхът беше толкова буквален, огромен и всеобхватен, че тя забрани на пациентите си да се подлагат на лечението. Разстройствата, осакатили умовете, бяха така неумолимо свързани със страданието, че болката във всякаква форма стана неприемлива за нея. Най-накрая нейните експерименти дадоха странични ефекти. Тя беше създавала свой собствен и единствен космос, където болката и удоволствието бяха така тясно свързани, че едното пораждаше другото, и понеже удоволствието и болката бяха двойници, тя отричаше и двете, като отричаше дори и оргазма като непочтена награда в деликатната битка между радостта и тъгата. Стана смел новатор, който си взимаше богати бележки от своя собствен опит, понеже добре осъзнаваше, че ходенето по ръба на тази пропаст имаше опасни последствия. Внимателно класифицираше своите собствени неврози, знаейки много добре, че при една погрешна стъпка можеше да полети в собствения си неописан и може би безизходен ад. Дирите, които беше оставила след себе си, можеха да помогнат някои от взиранията ѝ да я примамят обратно към реалността. Така че тя подхождаше към всеки нов пациент и с бодрост, и с опасение, чудейки се колко близко можеше да я доведе следващото пътешествие до ръба.

Аарон Стемплър беше различен. Той напълно осъзнаваше света около себе си и ако си беше създал един друг собствен свят, за който тя не знаеше, може би щеше да успее да го последва в него. Това беше вълнуваща мисъл, пълна с обещания за нея.

Харкорт Бескът, директорът на института „Стивънсън“, го нямаше, но той беше инструктирал персонала изцяло да ѝ сътрудничи. Един млад чернокож мъж на име Клайд, който имаше приятна усмивка и небрежно държане, ѝ помогна, като взе видеото, докато я водеше

през двора към това, което беше известно като Новото крило. Това беше триетажна постройка с островърхо преддверие, полегатите му страни представляваха големи стъклени квадрати. Прозорците не бяха с решетки, а бяха от бронирано стъкло. Като цяло изглеждаше приятна постройка и очевидно беше построена с чувство за хуманност към обитателите. Секцията с максимална осигуреност беше в края на Новото крило, преградена единствено с плъзгаща се желязна врата. Служителят по безопасност беше облечен с каки и в синьо като пазача на външната врата и седеше на едно бюро до вратата. Не се забелязваше никакво огнестрелно оръжие. Той се усмихна, когато Клайд и Моли приближиха, и ѝ подаде формуляр за подпис.

След желязния вход следваше широк коридор, осветен от стъкления таван, със стаи от двете страни. Пазачът ги заведе в първата стая отдясно. Тя беше широка и имаше малко бюро, дървени столове, подвижно легло и прозорец, който беше поне шест фута над равнището на пода. Стените, мебелите и подът бяха боядисани в бяло. Пазачът отвинти една капачка на електрическия контакт на една от стените, така че да може да включи видеото, и тръгна да доведе Аарон Стемплър.

Тя не беше подготвена за неговата младоликост, откритост и непотисната аура, която го обгръщаше. Беше облечен с бледосини панталони и риза, меки памучни терлици и бели чорапи. Погледна с изненада, когато го въведеха в стаята. Тя се радваше да види, че не е шокиран.

— Аарон, аз съм доктор Моли Ерингтън, мисля, че Мартин Вейл ти е казал, че ще идвам тук.

— О, да, мадам. Но не очаквах жена.

— Знам. Мисля, че и Мартин също беше малко изненадан. — Тя се обърна към пазача. — Моля да изчакате отвън.

Пазачът погледна внимателно Моли и Аарон.

— Сигурна ли сте?

— Ще се оправим — отговори тя.

Той напусна стаята малко неохотно.

— Мартин казва, че нямаш нищо против видеокамерата.

— Не, мадам.

Тя се усмихна и му посочи леглото, докато се опитваше да нагласи камерата. Не можеше да я фокусира.

— Искате ли аз да го направя, мадам? — попита Аарон. — Вие просто седнете там и аз ще я фокусирам вместо вас.

— Да, благодаря — каза тя. Седна на стола, а той настрои камерата и затегна главата на триножника.

— Готова е — каза той. — Само натиснете този бутон, за да тръгне.

— Откъде разбираш от видеокамери? — попита тя.

— От епископ Рашмън. — Легна назад върху леглото, протегна си краката, кръстоса глезените и сви ръце над гърдите си. Изглеждаше пълен с енергия, въодушевен, очите му светеха в очакване. Като че ли причината беше в компанията в килията и удобствата, които тя осигуряваше, за разлика от ужасната самота, придружаваща всеки заточен на самотна изолация.

— Удобно ли си чувстваш? — попита Моли, след като включи на запис.

— Да, мадам.

— Не искам да говорим за епископа, Аарон, поне засега.

— Е, това е успокоително. Толкова пъти им повтарях тази история. Не зная какво повече мога да кажа.

— Бих желала да поговорим за детството ти.

— Тъхъ. Не е много интересно обаче.

— Каж ми за родното си място.

— Нарича се Криксайд.

— И се намира в Кентъки?

— Тъхъ. Един приятел ми каза веднъж, че за да намериш Криксайд, ще трябва да се загубиш и после да те намерят.

— Това е много смешно.

— Да, мадам. Но Криксайд не е никак смешен.

— Какво искаш да кажеш с това, че не е никак смешен?

— Това е едно мръсно малко селце. Едва ли е по-голямо от това място тук. Няма какво да се прави там. Няма дори библиотека. Работа, ходене на църква и, умираше, така казваше мама.

— Ти съгласен ли си с това, което казва майка ти?

— Ако постоиш по-дълго време там, няма с какво да не си съгласен.

— Какъв искаше да бъдеш? Като малък искам да кажа.

Аарон изглеждаше прям и отзивчив към въпросите й. Той беше искрен без никаква емоционалност и понякога толкова обективен, сякаш говореше за някой друг.

— Не знам. Изглежда, опитах всичко. Работих при Евъри Деджит, адвоката, и доктор Косвалски, и при мистър Боаз, който стопанисваше бакалията. Едно лято косих трева за общината. Най-много исках да уча.

— Какво да учиш?

— Всичко. Четях всичко, каквото намирах. Четенето беше... беше... като пътуване за някъде. Това беше начин да избягаш от това място. И Ребека... мис Ребека, нашата учителка, тя имаше много книги, които ми даваше да чета, и после ми задаваше въпроси да узнае какво съм разбрал. Когато отидох в гимназията, беше по-добре. Това беше в Лордсвил — който се намира на около трийсет мили през планината, ходехме дотам с автобус — имаха добра библиотека.

— Какви книги четеше?

— Всякакви, каквито имаше. Исторически книги и географски, и книги за философия и наука. Правни и медицински книги, книги със стихове и книги с фантастика. Приключенски книги. Всякакъв вид книги, които можете да си представите.

— Беше ли мис Ребека важна за теб?

— Тя е тази, която ми помагаше да уча. Тя дойде там, когато бях на девет години. Да, мадам, тя беше много важна за мен.

— Толкова важна, колкото майка ти?

— Е, майка ми беше един вид... е, майка ми си беше простодушна, тя смяташе, че всички мъже са родени, за да работят в дупката.

— Дупката?

— Ъхъ. Сякаш нямаше никакъв друг начин, знаете ли? Мъж ли си, отиваш в дупката. Така си беше. Тя знаеше, че се страхувах от дупката, но това нямаше значение за нея.

— Ти се страхуваше от нея?

— Да. Най-много се страхувах от дупката.

— Каква беше дупката, Аарон?

— Това бяха мините за въглища. Баща ми и Самуел работеха там. Всички мъже работеха там.

— Самуел е твоят брат?

— Беше. Умря при катастрофа с кола.

— Разкажи ми за дупката.

Преди още да помня каквото и да било, се страхувах от дупката. Треперех само при мисълта за слизането. Откакто за първи път разбрах какво беше дупката, аз я сънувах и се боях от нея.

— Какви сънища си сънувал?

— Сякаш слизам долу в ада, животни ме полазваха, демони се криеха в тъмнината и нямаше въздух за дишане. Прочетох този стих веднъж: „Какви мъки от скръб преживя, от злини, които никога не идват.“ Емерсън е написал това.

— Имаш много добра памет.

— Помня неща, които ми харесват, особено това, понеже ми напомня как се чувствах, измъчван от този страх. Такива бяха отношенията между мен и дупката. Само дето злината наистина дойде.

— Значи ти си влизал в дупката?

Той кимна.

— Толкова лоша ли ти се стори?

— Когато бях на девет години, на моя рожден ден, когато се събудих. На стола до кревата ми имаше шапка с лампа. Баща ми я беше направил специално за мен. Аз седях там на леглото и плачех, понеже този ден щеше да се случи, това беше денят, в който той щеше да ме заведе там долу. На закуска беше като празненство. Брат ми, Самуел, не отиде на училище, за да дойде с нас. А аз? Аз бях толкова уплашен, че почти ми се повръщаше по пътя към шахтите. Бяхме дванайсет души в асансьора. Помня, че мистър Джон Кенън и Боби Аронски бяха там, помня ги, защото и двамата умряха по-късно при едно срутване в шахта номер седем. И всички мъже бяха прегърбени, сякаш бяха осемдесетгодишни. Беше по-лошо от всичките ми кошмари. Помня, че започнах да треперя, когато асансьорът тръгна надолу. Светлинката ставаше все по-малка и по-малка, докато накрая не се виждаше нищо, но никой не включи светлината си. Просто продължихме да се движим надолу и надолу и беше по-тъмно, отколкото си мислех, че може да бъде, а въздухът миришеше на развалени яйца и устата ми беше така пресъхнала, че езикът ми се беше залепил за зъбите — надолу и надолу... не знаех, че една дупка може да бъде толкова дълбока. После изведнъж стигнахме галерията и асансьорът спря рязко и всички се струпаха в този черен тунел, толкова тъмен, че светлините на

шапките... светлините просто не осветяваха нищо... беше толкова тъмно, че мракът сякаш поглъщаше светлината. Тунелът беше само около четири фута висок и те трябваше да работят наведени. От време на време някой извикваше: „Взрив в дупката“ и после се чуваше това ужасно избухване и големи облаци черна прах ни връхлитаха от тунела. Никой кошмар не е по-ужасен. Цели седем часа. Аз наистина помислих, че ще умра този ден. Представях си как шахтата се срутва, земята пада върху нас и ни смазва, всички там долу. Когато си тръгнахме, аз гледах нагоре, чакайки светлината на върха на шахтата да се появи и накрая тя се появи и стана все по-голяма и по-голяма и беше като... като възкресение. Щом излязохме, всички мъже започнаха да ме тупат по гърба, всичките тези прегърбени мъже с черни като въглен лица, на които светеха само очите и устата. Приличаха на тайфа демони. Баща ми ме би много пъти след това, но аз повече не слязох долу. Никога!

— Много ли те биеше?

— О, може би веднъж месечно.

— Веднъж месечно!

— Понякога се връщаше вкъщи от кръчмата на Бейли пиян, аз познавах заради низостта в погледа му. „Свали ги“, извикваше той и аз си свалих гащите и се навеждах над стола. Той вадеше този свой дебел колан и ме налагаше. Понякога три удара. Или четири-пет. Но си заслужаваше. Беше по-добре, отколкото дупката.

— Все още ли се чувстваш обиден?

— Предполагам. Не толкова, че ме биеше, колкото, че ме заведе там долу.

— Мразиш ли баща си за това?

— Само заради това? Предполагам, че да. Не заради боя, който беше изкупление на греховете, а за това, че не слушах баща си.

— Изкупление?

— Да, така го наричаше епископ Рашмън. Знаете, плащаш си за това, че си направил нещо лошо.

— Вярваш ли в това? Искам да кажа, че трябва да се плаща за греховете?

— Е... предполагам, че още не съм решил. Понякога мисля, че трябва, понякога не.

— Какво те затруднява?

— Може би...

— Да?

— Може би всичко започна от преподобния Шекълс.

— Разкажи ми за него.

— Когато бях — може би на седем или осем — имахме този проповедник — Джошуа Шекълс. Голям, висок мъж, слаб като върлина, с такава, дълга черна брада, чак до гърдите, и гневни очи — като картините в историческите книги, знаете, на Джон Браун? Когато го хванали в Харпърс Фери. Виждали ли сте тази картина, очите му просто те пронизват? Преподобният Шекълс беше такъв. В очите му гореше огън. Той не вярваше в изкуплението. Направиш ли нещо лошо — само едно нещо! — просто кажеш една лъжа — и отиваш в ада. Той поглеждаше надолу към мен. „Погледни ме, момче“, казваше той, а гласът му беше като гръмотевица и аз поглеждах нагоре към него, сякаш поглеждах към планина, и той забождаше пръст надолу към земята и казваше: „Ти ще отидеш в ада, момче.“

— Вярваше ли в това? Че ще отидеш в ада?

— Навремето вярвах, наистина вярвах. Преподобният Шекълс ми внуши този страх. Нямаше изкупление или прошка в Библията на преподобния Шекълс.

— Така че няма смисъл да се изкупват греховете, нали?

— Да, мадам, точно така. Това беше като наказание без право на изкупление, така че какво ме е грижа.

— Все още ли вярваш, че ще отидеш в ада?

— Не знам. Епископ Рашмън ми каза веднъж, че адът се намира в собствения ти мозък.

— Какво мислиш, че е имал предвид?

— Все още не съм сигурен.

— И така ти си се страхувал от дупката и преподобния Шекълс. Страхуваше ли се от баща си?

— Само да не ме накараше отново по някакъв начин да сляза там долу.

— Но ти повече не си слизал?

— Не, и никога няма да сляза.

— Разкажи ми за майка си.

— Да, както казах, за майка ми няма много неща за казване. Не я интересуваше образованието. Знаем, че тя мислеше... мислеше, че това

е загуба на време.

— Някога чела ли ти е, разказвала ли ти е приказки?

— Не, мадам, майка ми не можеше да чете. Единствените приказки, които ми е разказвала, бяха от Библията и тя само ги започваше и никога не ги завършваше, сякаш беше забравила края им.

— Чел ли си Библията?

— Това беше първата книга, която прочетох. Беше единствената книга у дома.

— На колко години беше тогава?

— Не знам. Шест, може би седем.

— И ти си прочел цялата Библия на тази възраст?

— Да, мадам.

— И какво разбра от нея?

— Знаете как е с Библията. При всяко прочитане ти дава нови послания.

— Какво ще кажеш за мис Ребека?

— Тя беше моята учителка от деветгодишен до гимназията. Е, в гимназията имах доста учители, но преди това тя беше единствената.

— Значи всички деца учеха на едно място?

— Да, мадам. В една стая. Беше разделена — едни деца седяха там, други тук, а трети ето тук. Ребека... мис Ребека... тя ходеше из стаята и първо учеше една група, после друга.

— Беше ли добър учител?

— Най-интелигентният човек, когото съм срещал.

— По-интелигентна от епископа?

— По-интелигентна от всички.

— А приятелите ти?

— Нямах много приятели. Те всички бяха на един акъл. Пораснеш ли, трябва да ходиш на училище, защото трябва. Момчетата напускат и отиват в мините, момичетата напускат и се женят за тях.

— И това не беше приемливо за теб?

— Малко е безнадеждно, не мислите ли?

— Да, трябва да се съглася с теб. Значи беше доста самотен в детството?

Моли го наблюдаваше, докато той обмисляше въпроса. Лицето му се помрачи. Тя видя вцепеняване в погледа му, сякаш не знаеше отговора, или още по-точно, никога преди не се беше замислял.

Най-накрая той каза:

— Не го преживях много зле, ако това питате.

— Усещаше ли, че си по-различен от другите?

— Да, бях. Те всички мислеха по един начин. Нямаха мечти, не си задаваха въпроси, просто приемаха всичко, което им налагаха. Да, мадам, аз бях различен от всички тях и съм благодарен за това.

— Може ли да поговорим малко за секс? — попита тя, като наблюдаваше изражението му.

— Да, мадам.

— Девствен ли си, Аарон?

Той се усмихна.

— Не мадам. Загубих девствеността си на шестнайсет години.

През първата година в гимназията.

— Беше ли това приятно преживяване?

— Е, да, мадам.

— На колко години беше момичето?

— Колкото мен. Това беше момиче, което познавах още от дете.

От потока Морган.

— Мислеше ли, че това е нещо лошо?

— Предполагам, че ако бях говорил, да кажем, с преподобния Шекълс, може би щях да се почувствам зле. Но не скърбях за това, ако ви интересува.

— Момичето имаше ли някакви проблеми след това?

— Ако е имала, не ми е казвала.

— Имал ли си хомосексуален контакт?

Той се поколеба за момент, после поклати глава.

— Не, наистина никога не съм мислил върху това.

Когато той започна да се уморява, Моли приключи интервюто. Една интересна първа среща, но тя само беше пофлиртувала с периферията от живота на Аарон и краищата на неговата същност. Това, което разбра, беше елементарно: че се страхува от тъмнината, мрази потисничеството, не вярва на по-възрастните, отхвърля връстниците си, и дупката може би най-добре символизираше всичко, от което се страхува в живота. Фобия, отделяне, отчуждение, религиозна дезориентация, всичко това го имаше, но все пак това не бяха непременно симптоми на разстройство. Та кой, освен някой глупак, нямаше да се страхува от дупката с нейните вродени

злочастия, отвратителен въздух и злокобен мрак? Или от евангелистката лудост на преподобния Шекълс? По-скоро те бяха свидетелство за това мрачно, отблъскващо място в мозъка му, където се таяха „пълзящи животни и демони“ от непокорните му сънища. Така че те бяха вървели заедно по ръба на стръмнината, но все още не бяха погледнали в пропастта.

16.

Гудмън пресече улицата до магазина за спиртни напитки на Ърли Симпсън и откри на една задна лавица, покрита с прах, една напълно прилична бутилка с червено вино, която вероятно стоеше там, откакто КСМ е започнала експлоатацията на първата мина. Той я купи и подкара по пътя, като следваше инструкциите на Ребека. Хижата ѝ се намираще от другата страна на ревящия поток, обгърната от борова гора. Тъмнината се спускаше рано в дълбоката долина, особено тук, където дърветата скриваха последната слънчева светлина. Къщата беше несравнима с останалите от селото — една малка постройка във вид на буквата А с голям прозорец, гледащ към поточето Морган, а входът ѝ се простираше чак до брега на рекичката. Дървен мост с едно платно го прекара над течението. Гудмън паркира до тригодишния ѝ шевролет и изкачи стъпалата към портата. Обувките ѝ бяха до рогозката. Свали си мокрите обувки, докато чакаше тя да му отвори вратата.

— Няма защо да правите това — каза тя. — Аз просто обичам да ходя с обикновени вълнени чорапи из къщата.

Той беше смаян от вида ѝ. Тя беше свалила дънково-то си яке и полата и ги беше заменила с пуловер и панталони с плътни маншети на глезените. Сложила си беше яркочервени вълнени чорапи и беше спуснала пламтящата си червена коса, която падаше надолу по раменете ѝ като горяща лава. Без обувките изглеждаше по-малка, по-уязвима, по-малко властна може би, защото тук се чувстваше удобно и в безопасност. Стаята беше осветена със свещи, които правеха ореол около косата ѝ и смекчаваха чертите ѝ.

Беше запалила огън и хижата се беше превърнала в топло и интимно убежище. Таванско помещение за спане покриваше горната задна част на високата голяма стая. Книгите бяха натъпкани и подредени върху лавици, които опасваха едната стена. Имаше купчинки със списания от двете страни на прозореца и една масичка в ъгъла беше покрита със снимки. Някои бяха с рамки. Други,

моментални снимки, бяха небрежно подпрени върху рамките. Имаше няколко купчини с плочи, някои от тях от 78 година, до едно евтино стерео. Мястото беше чисто, но не непременно подредено, сякаш нещата бяха оставени така, както са били използвани последния път. Той не видя телефон.

— Надявам се, че нямаш нищо против свещите — каза тя. — Използвам електрическа светлина само когато чета или шия. Мразя да прахосвам.

— Много е приятно — каза Гудмън. — Обичам начина, по който миришат.

— Аз си ги правя сама — каза тя. — Аарон обичаше свещите. Неговото любимо стихотворение беше от Една Ст. Винсът Милей. Може би го знаеш. — Тя го изрецитира почти с копнеж:

*Свещта ми гори и от двете страни;
не ще издържи през нощта;
но и на приятели, и на врагове
ще даде чудесна светлина.*

— Помня го от колежа — каза той. — Малко.

— То е клише, знам — каза тя. — Една от чаровните черти на Аарон беше, че той не признаваше стереотипите. За него всичко беше ново. — Тя махна към ъгъла. — Сложи някоя плоча, те са ей там. Аз ще приготвя вечерята. Надявам се, че харесвате яхния.

— Обичам яхния.

— Добре. Сега би трябвало да стане вкусна, вари се от вчера.

Той прехвърли купчините с плочи: Кросби, Стилс и Неш, Буфало Спрингфийлд, Ролинг Стоунс, Джеферсън Еърплейн — беше като музикално пътешествие през шейсетте и седемдесетте — и накрая избра „Евтени трилъри“ от Дженис Джоуплин и Биг Брадър. Отиде до лавицата с книги и хвърли поглед между редиците. Имаше късчета хартия, които се подаваха от страниците като етикети на папки. Беше изненадан колко много страници бяха маркирани. Той извади една книга, тънък том със заглавие „Цитати от живота“ и я отвори. Една фраза беше леко подчертана с молив: „Злото идва при нас, хората с фантазия, носейки като своя маска всички добродетели. Уилям Батлър

Йитс.“ Отвори на друга страница, една китайска пословица: „Има два вида идеални хора — едните мъртви, а другите неродени.“

— Тези отметки са на Аарон — каза тя. — Той отбелязваше нещата, които харесваше с молив и после, когато ги запаметяваше, ги изтриваше. Все още работеше по тези, преди да напусне.

— Трябва да има доста силна памет — каза Гудмън, като затвори книгата и я върна на лавицата.

— Изключителна! — Гребна с един черпак от яхнията, шумно сръбна и после млясна със задоволство. Той отвори тапата на виното. Тя донесе съда с вареното и сложи с черпака щедри порции в двете чинии. Гудмън ѝ държа стола, тя седна и се усмихна тържествено.

— Déjà vu — каза почти на себе си.

— Моля за извинение?

— Просто си припомням — каза тя, като посегна да прочете етикета на бутилката. — — Тук ли го намери? — попита с изненада.

— Беше скрито зад бутилките „Тъндърбърд“ и „Харуйкейн“.

Тя се засмя.

— Не съм пила вино от известно време. Учителката в Криксайд не може просто да влезе в магазина за спиртни напитки и да си вземе една стомна, когато ожаднее.

Вареното беше гъста, сочна смес от картофи, окра, домати, зеле и твърдо, но вкусно месо, което той по-късно разбра, че е заешко. Имаше царевичен хляб и те ядоха и пиха вино и говориха повече за Стемплър, за манията на баща му, че неговите синове трябва да го последват във въглищните мини, за майка му, която се страхувала да противоречи на стария Стемилър, говорела с духове и обвинявала Ребека за противоречивостта на сина си, за това как старият Стемплър раздавал наказания с колана си — броят на ударите му зависел от сериозността на обидата.

— Понякога, когато идваше, беше бит толкова лошо... задните му части кървяха...

Гудмън я погледна въпросително. Тя бързо погледна настрани и продължи, прехвърляйки темата върху неутолимия апетит на Аарон за знания.

— Разкажи ми за майка му. Имаше ли тя душевни проблеми?

— Изобщо не излезе през тази последна година. Щеше да се умори от глад, ако не бяха съседите ѝ. Може би самотата най-накрая я

довърши. Колкото и лошо да се отнасяше с Аарон, когато той замина, тя не знаеше какво да прави. Тя е зависела от мъжете през целия си живот и когато те изчезнаха, не можеше да се справи.

— Имам предвид преди това. Била ли е тя винаги, знаеш... и бакалинът, и Косвалски намекнаха, че винаги е била малко странна.

— Беше много религиозна жена. Обикновено говореше с Господ от време на време. Всъщност много от тях тук го правят.

— Може би нямат с кого другиго да си говорят — каза Гудмън. Тя се засмя.

— Много е вероятно.

— И тя не е мислела много за образованието.

— Не, е-е, но и това не е рядкост тук.

— Изглежда Аарон е бил доста свободна душа.

Тя кимна някак си с копнеж.

— Всичко го вълнуваше. Четеше книги по анатомия, когато работеше с доктор Косвалски и правни книги, когато работеше с Евъри Деджит. Когато беше второкурсник, играеше Биф в „Смъртта на моряка“. Беше чудесен — той наистина обичаше да играе в пиеси. Разбира се, хората тук мразеха представлението, но това не го интересуваше, понеже той се превръщаше в Биф всяка нощ. Но както всичко друго, нямаше изход от това. Факт е, че после той никога повече не го спомена.

— Къде отиде, когато си тръгна оттук?

— В Лесингтън, мисля. Чух, че работил в болницата там известно време.

— Никога ли не ти писа?

Тя поклати глава.

— Не очаквам да го направи.

В стаята настъпи тишина. Един въпрос се въртеше в ума на Гудмън, но той го потискаше назад, в по-мрачната част на мозъка си.

Тя се наведе през масата, сякаш го изучаваше.

— Какъв беше, преди да станеш ченге по защитата?

— Професионален боксьор.

За момент изглеждаше шокирана.

— Наистина ли? Беше ли професионалист?

— Да, по този начин учех в юридическия университет. Разбих си ръката и Марти ме придума да се занимавам с това.

— Марти адвокатът ли е?

Гудмън кимна.

— Добър ли е?

— Най-добрият — каза Гудмън. — Ако има някакъв шанс за Аарон, това е Марти.

Тя погледна в чашата си с вино, изведнъж потънала в мислите си. Ядоха мълчаливо известно време.

— Бил ли си във Виетнам? — попита тя изведнъж.

Той кимна.

— Шейсет и девета и седемдесета.

— Това бяха лоши години.

— Всяка година там беше лоша. Не ми беше толкова трудно. Идвах в страната за няколко седмици, после ме изтегляха обратно, пращаха ме в Сайгон или в Залива да се бия. Тренирах няколко седмици, после участвах в битка, възстановявах се няколко седмици, после ме изпращаха обратно на фронта. Така беше през цялото време.

— Винаги ли печелеше?

Той кимна.

— Освен последния път.

— Какво се случи?

Той вдигна ръката си. Костите бяха заздравили лошо, бяха извити и деформирани. Китката му приличаше на чвор на дърво. Тя се приближи, взе ръката му, опипа грапавините ѝ и си представи болката.

— Харесваше ли ти да се биеш? — попита тя все още гледайки счупената му ръка.

— Като аматьор беше добре. Млади боксьори със стил. Но не като професионалист. Правех го за пари. Беше облекчение, когато си разбих десницата.

— Не е разбита — каза тя, палецът ѝ обхождаше неравностите. — Тя е различна. Има си характер.

— Благодаря. Всъщност откъде си?

— Санта Фе.

— Санта Фе. Никога не мога да улуча ударението.

— Избягах от къщи на шестнайсет. Прекарах шест години с наркотици. — Тя млъкна за момент и умът ѝ се върна към наркотичната еуфория, продължила повече от половин десетилетие. —

Господи, халюцинирахме ден и нощ. Цели шест години мислех, че слънцето е петно боя, а облаците разбит крем — реалността на ЛСД.

— Как дойде тук?

Тя изпразни шишето с вино, наливайки го в двете чаши.

— Отговорих на една обява в „Лесингтън трибюн“ — каза тя с усмивка. После стана и тръгна прекалено внимателно към кухнята, взе пакет цигари от едно чекмедже и се върна също така внимателно.

— Понякога ми харесва по цигара — каза тя. — Пуша по няколко всеки три-четири месеца. Това е евтин наркотик, въпреки че не ми е нужен точно сега.

Тя си запали цигара.

— Какво стана след наркотика? — попита Гудмън.

— О, скитах наоколо. — Тя вдигна рамене. — Прекарах известно време в комуни, просто така. Току-що бях излязла от рехабилитацията и прочетох тази обява за учителка. Без препоръки, това ме заинтересува. Около година бях живяла в една комуна извън Толедо, учех децата, знаеш, на А, Б, В, да почнат да четат, така че си помислих, защо не? Никакви препоръки. Когато си бил шест години на наркотик, това е важно. И аз сметнах, че няма по-хубаво място за изтрезняване.

— Тук си от десет години вече?

Тя кимна.

— Бях на двайсет и четири. Бях пълна с неврози. Халюцинирах, че умът ми е обладан от извънземни.

— Хайде — каза Гудмън. — След това ще вземеш да ми кажеш, че има призраци на билото Секет.

— Те бяха като силуети там на прозореца — тя мръдна с пръст към широкия прозорец. — Те бяха космически миньори, можех да позная, защото имаха еуфорични светлини на шапките си, като калейдоскопи? И усещах как проникваха в мозъка ми. — Тя спря, изкикоти се на себе си и добави: — Повече не ми се привиждат.

— Може би са проникнали в мен за добро.

— Може би си ги превъзмогнала — предположи той.

— О, не — аз просто превключих на други неща. И между другото, на билото има призрак. Много видни хора са я срещали.

— Призракът жена ли е?

— Предполагам, че е Мери Леферти.

— Ах... е, искаш ли да се качим в колата и да идем там? Може би ще я събудим.

— Не. — Светлината от свещите трептеше в зелените ѝ очи. — Никакви призраци тази нощ.

— Е, предполагам, че трябва да потърся някое място да преспя — каза той. — Чух, че има странноприемница на около осем мили надолу по пътя.

— Да, Морган Крик.

— Правилно — каза той с усмивка, — те първи са взели името.

— Говорил си с Клайд Боаз?

— Притежателят на бакалницата...

— Ъхъ. Това е любимата му шега.

— Разбирам какво искаш да кажеш — за чувството за хумор в това село. Той ми каза, че Сам и Мери са починали при пътна катастрофа. Някаква катастрофа.

Тя облегна лактите си на масата, сложи брадичка върху дланите си и се взря в Гудмън. Той имаше чудесно лице, белязано от бокса и вълненията; нещо не му достигаше, за да бъде красиво, за което тя беше благодарна. Замаяна от виното, струваше ѝ се, че може да надникне през нежните му очи дълбоко в него и това, което виждаше, беше един творец на рай за загубени души, създания, съсипани от злополучни каузи; един човек, който можеше да издържи на удара на меч, но не и на сърдечна рана. Тя се приближи по-близо до него и прекара върха на пръстите си по лицето му. Грубият белег на едната му вежда и кокалестият мост на кривия му нос станаха част от половото ѝ желание; дъхът ѝ се учести и накрая тя стана, хвана го за ръка и го поведе по стъпалата към таванската спалня.

Леглото изглеждаше голямо като континент. Беше покрито с ръчно изработен пухен дюшек и меки жълти бархетни чаршафи. Тя запали една свещ на масичката до леглото и после бавно разкопча ризата му, разтвори я и опипа гърдите му с дланите си като сляп човек, който изследва чужда структура. Той откликна, като галеше косата ѝ, оставяше я да се стича между пръстите му. Дишането им беше конвулсивно, без ритъм. Тя си свали пуловера, гърдите ѝ се замяха изпод памучния потник и тя ги притисна срещу неговите, повдигна се на пръстите, докато зърната им се срещнаха. Той я целуна и езикът ѝ се стрелна, изследва устата му, намери езика му, после устата ѝ се

отвори и нежно изсмука устните му, издърпвайки ги между своите, и прекара езика си по тях. Ръцете му се плъзнаха под панталоните ѝ, притисна я срещу себе си и тя започна да се движи леко срещу него; дъхът ѝ оформяше един непостоянен ритъм. Тя откопча панталоните му, ципът очертаваше възбудената география, и ги остави да паднат, а той направи същото, като свали панталоните ѝ и тя отстъпи назад.

Тя зацелува брадичката му, врата му, прекара езика си по меката част на ушите му, докато ръцете ѝ се движеха по стомаха му, опипваха го, галеха го, а неговите ръце опипваха меката ѝ долна част, усещаше как тя се стяга и мокри върха на пръстите му, които трепереха, докато тя се възбуждаше. Те се галеха един друг, стенанията им се превърнаха в рапсодия, времето и мястото се стопиха в пристъпа на екстаза, тя се прехвърли върху него, обкрачи го, като го гледаше в очите, и извика, когато го насочи в себе си. Той я погледна и тя се наведе напред върху изтръпналите си ръце, изви гърба си, притисна се към него; косата ѝ докосваше лицето му и те започнаха да се движат все по-бързо и по-бързо, препускаха, задържаха, препускаха, задържаха, докато накрая се предадоха на страстния захлас.

Тя се отпусна върху него, полежа няколко минути, докато се нормализира дишането ѝ, и накрая се повдигна и легна по корем до него, с глава върху рамото му.

— О, Господи — промърмори тя в ухото му. — Колко прекрасно е да искаш някого толкова много. Искам да кажа, да ме привличаш по този начин. Отдавна не ми се е случвало. Беше толкова хубаво... просто да... искаш отново.

— Толкова ли си самотна?

— Ужасно. — Тя се изкикоти. — Знаех, че те искам още в момента, когато влезе в училището, и каза, че искаш да научиш нещо? Помислих си, Господи, ето един мъж с чувство за хумор — истинско чувство за хумор.

Той галеше гърба ѝ, усещаше пулса ѝ, който биеше в синхрон с неговия. Тя се повдигна на лакти, целуна го нежно и се обърна по гръб.

— Една цигара няма ли да е страхотно сега? — тихо каза тя. Гудмън запали една и ѝ я подаде.

Тя пуши известно време, после се пресегна и сложи свободната си ръка върху неговата, погали я и се наведе близо до него.

— Прекарай тази нощ с мен — тихо каза тя в ухото му. — Искам да те усетя до мен, когато се събудя сутринта. Искам да усетя миризмата ти, преди да си отворя очите. Можеш да ми направиш закуска и аз ще закъснея за училище. От дванайсет години не съм закъснявала.

— Те трябва да ни нападнат и да татуират буквата А на челото ти.

— Тогава ще променя името си на Абигейл — каза тя.

Той се повдигна на лакът и я погледна.

— Какво, по дяволите, правиш тук?

— Казах ти. Привличаш ме...

— Не, не с мен. — Той се засмя. — Искам да кажа тук? Какво правиш в този загубен Криксайд в Кентъки?

Тя не отговори около минута-две.

— Предполагам, че се крия — просто каза тя.

— От какво?

— От това, в което се е превърнал светът — каза тя. — Може би... се страхувам да се върна отново в него.

— Не ти ли липсва?

— Липсва ми човешкият смях. Липсва ми галенето... силните ръце около мен. Смешно е, но на мен винаги ми е харесвала миризмата на одеколона след бръснене. О, отначало ми липсваха музеите, хубавата музика — такива неща. Но се превъзмогват. Аз дори се научих да свиря на цигулка. Мога да изсвиря чудесен шотландски танц. И ми харесва независимостта. Не работя за КСМ, а за общината. КСМ не притежават мястото, аз го купих от общината, понеже никой не го искаше. Къщата вървеше заедно с него като добавка. Като в са молетите. Беше една обява в неделния вестник. Аз давах уроци две години, пазарих се с дърводелци, водопроводчици и електротехници да ми помогнат да я стегна.

— Никога ли няма да напуснеш това място?

Тя погледа известно време в тавана и после каза:

— Не, предполагам, че не.

— Може ли да те попитам нещо много лично?

— За Аарон, нали?

— Да, затова дойдох в Криксайд, нали си спомняш?

— Добре, питай — каза тя примирено.

— Мина ми през ума, когато ти каза — това, че баща му го е бил с колана. Следите по задните му части?

— Да?

— Виждала ли си ги?

Тя не отговори.

Гудмън наблюдаваше как се променя изражението ѝ — от раздражение към невъзмутимост и после към любопитство. И отново към примирение.

— Защо ще правя такова нещо?

— Не знам — каза Гудмън. — Това беше само един въпрос. Просто кажи не.

— Не мога — каза тя.

Той не каза нищо, просто чакаше.

— Да — каза тя нападателно, легнала по гръб със затворени очи. — Откакто беше на четиринайсет, докато напусна.

— Четиринайсетгодишен?!

Тя кимна.

— Беше като ритуал. Правехме любов два-три пъти седмично. С изключение на около четири месеца, когато тръгна с Мери. После отново, след като тя умря.

— Мери?

— Мери Леферти.

— Момичето, което е било с брат му...

Учителката кимна.

— Беше първото гадже на Аарон точно след като отиде в гимназията в Лордсвил. Тя си беше от Морган Крик и те се срещаха около четири месеца — и знаеш ли, това наистина е странно — въпреки че те не го правеха — Аарон имаше това странно чувство на, не точно лоялност, повече като моногамия. Той спря да спи с мен през този период. Сам беше една година по-голям от Аарон. Беше във футболния отбор и предполагам, че Мери го намираще по-привлекателен. Това беше първа та му любовна мъка. Всички минаваме през това.

— Това разтърси ли го, начина, по който стана?

— Не. Когато разбра, той просто... ги изтри от мислите си. Можеше да прави това. Ако някой го наранеше, той можеше просто да му сложи кръст.

— Едно четиринайсетгодишно момче?

— Ако никога не си живял в подобно място, няма да разбереш.

— Нека опитам.

Тя дръпна дълбоко от цигарата си и издуха бавен, плътен поток.

— Аз бях привлечена от неговата страст. Той беше много пламенен младеж още преди пубертета. Страстта е рядко качество тук.

— Само страстта?

Тя го погледна презрително.

— Това част от разследването ли е?

— Да — каза той, макар и малко несигурно.

— Хм. — Тя погледна към тавана, докато говореше, като спираше, за да дръпне от цигарата си.

— Казах ти, той беше много надарен. И умен... можехме да говорим за неща, които никой тук не разбираше. Помня веднъж лежахме в леглото два-три часа, говорейки за композицията във фотографиите на Ансел Адамс и как ние... чувствата, които предизвикваше в нас тази фотография. Такива неща...

Тя седеше на пода със скръстени крака. Той беше с лице срещу нея и ѝ четеше от „Уайнсбърг, Охайо“ на Шерууд Андерсън, която беше една от любимите му книги. Беше в края на разказа, наречен „Майка“, един горчиво-сладък разказ относно църковния обред при преминаване в ново състояние и неспособността на майката и сина да разкрият един на друг радостта или тъгата, или въодушевлението. Когато четеше, той го правеше без акцент. Старомодните съкращения от долината изчезваха, заменени с правилно подредени гласни и прецизни съгласни. „Той опипваше дръжката на вратата. Тишината стана непоносима за жената. Тя искаше да заплаче от радост заради думите, излезли от устните на сина ѝ, но беше невъзможно да изрази радостта си...“

Той спря да чете малко преди края и погледна към Ребека. Седеше там, дишаше учестено и я поглеждаше с въпрос в очите си, който беше виждала много пъти преди. Тя знаеше, че беше неизбежно, понеже беше видяла как през годините неговото желание се изграждаше поглед след поглед и мисъл след мисъл.

— Можеш ли да те пипна? — страхливо попита той.

— Не казвай можеш, кажи може.

— Може. Може, може, може... — повтори той, затваряйки очи и дишането му стана трудно, сякаш беше тичал.

Тя го погледна отново и видя треската в очите му. Боеше се от този момент — очакваше го, фантазираше си го и накрая копнееше за него, но никога не насърчи момчето. Беше късно за отказ, за съвест... Кожата ѝ се беше на-електризирила от желание. Тя разкопча блузата си, но не я отвори и седна възбудена; сърцето ѝ пулсираше в слепоочията, устата ѝ беше пресъхнала. Той я погледна без дъх, облиза пресъхналите си устни и посегна с треперещи ръце. Пръстите му едва докосаха кожата ѝ в малката пролука на отворената блуза. Плъзна ръката си надолу — продължително, несигурно — не да я проучи, а просто да я усети, сякаш можеше да долови всяка молекула. После също така бавно разтвори блузата и погледна със страхопочитание гърдите ѝ. Придвижи си ръцете отново нагоре, но спря и ги дръпна настрани, като ги държеше пред себе си на един инч от зърната ѝ.

— Всичко е наред — каза тя шепнеешком. Почувства как гърдите ѝ се издуха, посегна, взе ръцете му в своите и ги постави върху себе си. Почувства как зърната ѝ се втвърдиха в дланите му. И той продължи деликатното си изследване, с пръсти меки като перца.

— Не се срамувам от това — каза тя. — Не съм го прелъстила. Случи се след един дълъг период от време. Предполагам, че започна, когато беше... не знам... на около дванайсет. Стана постепенно. Случи се просто защото и двамата го искахме.

— Както ти каза, хората се женят тук на четиринайсет години. Но въпреки това е малко рисковано, нали? Искам да кажа, че това ми се струва като достойно за линч в Криксайд.

— Може би рискът беше част от това.

— Обичаше ли го?

Тя се замисли, опитвайки се да издуха дима на кръгчета към тавана, но те бързо се пръскаха.

— Съжалявах го — каза накрая. После затвори очи и след минута добави: — Не, жал ми беше и за двамата.

Тя изведнъж се дръпна настрани от Гудмън, полежа на една страна за момент, после седна на края на леглото. По гърба ѝ се разля каскадата от огнена коса.

— Това беше само част от нещата — каза тя без злоба и без стеснение. — Защо не? Та аз го научих на всичко.

17.

Когато Наоми Чанс пристигна в офиса в 8:30 часа сутринта, Вейл вече работеше. Небръснат, със смачкана като парче хартия риза, той продължаваше работата си върху снимките, която бе започнал предишната вечер, когато тя си тръгна. Изоставена храна стоеше до бюрото му до документите. Пара излизаше от чашата му с кафе. Така се беше концентрирал, че не усети, когато тя влезе. Наоми беше свикнала с това. Вейл го наричаше „гмуркане“ — защото беше като слизане под водата. Това беше различен свят, без звуци, в който всички данни и лица по делото бяха разбъркани и той търсеше начин да ги категоризира, да ги подреди в логична хронология, докато се оформи картина, в която да има смисъл.

Наоми не му обърна внимание и се зае с рутинната си работа. Двайсет минути по-късно той беше на прага на вратата ѝ.

— Колко е часът? — попита Вейл. Никога не носеше часовник в кантората.

— Почти девет.

— Томи се е върнал. Той и съдията ще бъдат тук преди обяд.

— Стратегическа среща?

Вейл кимна.

— С нетърпение очаквам да чуя доклада на Томи.

— Съмнявам се, че дори Томи може да открие нещо особено в едно градче като Криксайд. — Тя се засмя. — Какво става с доктора?

— Днес ще дойде. Искам тя също да чуе какво ще каже Томи.

Почти по същото време, в другата част на града, лейтенант Стенър беше събрал своя екип в офиса си — голяма, пуста стая, лишена от интимност и топлина. На голямото му бюро имаше два телефона, датник и две купчини със специални доклади — входящите отляво, изходящите отдясно. Столът му беше твърд, с нрава облегалка и без тапицерия, изглеждаше удобен като инструмент за мъчение. Нямахме никакви снимки в тази сурова стая, никакви книги, никакви награди или лозунги по стените, само две големи табла — едното със

снимки от убийството на Рашмън и фотокопия от няколко доклада, а другото представляваше каталог на всички активни дела и тяхното текущо състояние. Очевидно Стенър беше така отдаден на дълга си, че за всичко, което носеше и най-малък личен отпечатък, нямаше място в помещението.

Екипът по делото се състоеше от д-р Бил Даниелсън, областния медицински следовател, Харви Уудсайд, затлъстелия и астматичен съдебномедицински експерт, и една група от шестима детективи, оглавена от личния му помощник сержант Лу Търнър. Те всички бяха подбрани ветерани — един отряд от ефективни експерти и всеки от тях беше спечелил похвали и министерски награди за своята компетентност и умения. Джейн Венъбъл наблюдаваше от един неудобен стол до вратата.

Стенър си свали самото, окачи го на стола си и остана прав. Яркочервени тиранти — единственият цвят в стаята, с изключение на кръвта на снимките на медицинския експерт — крепяха тъмносините му панталони. Той внимателно нагласи очилата си с телени рамки и потри ръце.

— Вече цяла седмица работим по това разследване — започна той със служебен, строг глас. — Нека видим докъде сме стигнали. Мистър Даниелсън, ще започнете ли пръв, моля?

Даниелсън, един мъж наближаващ петдесетте, беше страстен риболовец с груба, загоряла от слънцето кожа и големи бицепси, които опъваха ръкавите на бледосинята му риза. Яката му беше разкопчана, а вратовръзката дръпната надолу. По рождение беше южняк и дълбокият му глас съчетаваше мекия акцент на Джорджия и равния говор на Средния Запад. Той взе един молив от джоба на ризата си и отиде до таблото със снимките. Стенър седна странично, всички в стаята стояха с химикалки и бележници, готови да си вземат бележки. Преди да започне, Даниелсън извади една пура и започна да сваля целофанената ѝ обвивка.

— Бих предпочел да не пушите — каза Стенър. — Ще се умирише офисът.

Даниелсън го погледна за момент.

— Офисът си е твой, Абъл — каза той и започна да говори, подчертавайки забележките си, като посочваше към съответните снимки с незапалената си пура.

— Жертвата, епископ Рашмън, е получил общо седемдесет и седем различни рани. Поне девет, най-много дванайсет от тези рани, са били фатални. Смъртта също така би могло да бъде причинена от голямото изтичане на кръв. Един смъртоносен разрез или рана от намушкване в тялото, която отрязва голяма артерия или вена, или многосъдов орган, довежда до обилен кръвоизлив, шок и смърт за един къс период от време — очевидно такива са обстоятелствата и тук. Раните, вследствие на остри и ръбести хладни оръжия, се делят на четири категории: рани от намушкване, порезни рани, рани от насичане и терапевтико-диагностични рани, които обикновено се правят от лекар или хирург. Тази жертва е получила рани от намушкване, разрязване, насичане — и вероятно една терапевтична рана. При раните от намушкване най-често използваното оръжие е ножът, в този случай това е кухненски нож от вида на касапските с дванайсетинчово острие, най-много четири инча широко. Можем да причислим всичките рани по тялото на епископ Рашмън на този единствен нож. Сега, при намушкване дълбочината на раната в тялото превишава широчината ѝ по повърхността на кожата и краищата ѝ са остри без ожулване или контузия. Големината и формата на раната от намушкване но кожата зависи от очертанието на хладното оръжие, посоката на удара, движението на острието в раната, движението на обекта, който е намушкан, състоянието на отпуснатост или напрегнатост на кожата. — Той посочи към няколко пробождания на снимките. — Жертвата е получила трийсет и шест отделни и ясно очертани рани от намушкване, четиринайсет в гърдите и горната част на торса, седем от които са пронизали сърцето или белите дробове, четири в предната част на лявата ръка и три в дясната, осем в корема и три в десния крак. Раните в дланта и ръката са били причинени, когато жертвата се е опитала да се защити...

— Извини ме, Бил — каза Стенър. — Но мисля, че може да запазите техническите описания за пред съда. Точно сега мисля, че ни интересува броят на раните и причината за смъртта.

— Добре — каза Даниелсън. — Порезните рани са тези, при които инструментът се вкарва под кожата и се дърпа по дължината на тялото. Имаме дванайсет порезни рани, най-сериозната от които е в шията. Тази рана почти е отрязала главата. Порезните рани по шията обикновено са много дълбоки и често се простират почти до

гръбначния стълб. Факт е, че гръбначният стълб е вероятно единственото нещо, което е предотвратило обезглавяването на жертвата. Трудно е да се каже кои от тези рани са извършени първо, но моето компетентно предположение е, че раната в шията е била първа и е била достатъчна да причини почти моментална смърт. Интересното е, че нормално една такава дълбока и цялостна рана на шията се извършва откъм гърба на жертвата. Тази рана е била направена отпред. Смъртта от порезни рани по шията може да се дължи не само на кръвенето, а и на масивна въздушна емболия. Нашите рентгенови снимки на гърдите за открива не на въздух в сърцето и венозната система показват, че случаят е бил точно такъв.

— И той вероятно е видял как идва краят му? — каза Търнър.

— Така бих предположил — кимна Даниелсън. — Често при такива масивни шийни рани се получават мъртвешки спазми — това е внезапно трупно вкочаняване — но не вярвам тук да го е имало.

— Защо не? — попита Венъбъл.

— Заради раните по предната част на ръцете и най-вече дланите. Очевидно той се е опитал да се защити.

— Добре. Съжалявам, че ви прекъснах.

— Други порезни рани има по лицето, черепа, гърдите и корема, и върху всеки крак. Някои от тях сами по себе си не са достатъчни да причинят смърт.

— Накрая имаме изрязвания. Всичко седемнайсет, повечето от които са повърхностни, сравнени с травматичните рани. И после имаме отстраняване на гениталния орган, който е поставен в устата на жертвата. Между другото, тази ампутация е извършена с известно хирургическо умение, особено при положение, че е направена с месарски нож. Това е разрязването, което мисля, че се доближава до диагностична квалификация.

— Мислите, че извършителят е имал предишен опит в медицината? — попита Стенър.

— Вероятно. Положително има някакви познания за тази процедура.

— Хм — реагира Стенър.

— Кръвенето е било обилно — продължи Даниелсън, чийто поток от мисли следваше забележително една и съща посока въпреки прекъсванията. — Мъртвецът съдържаше по-малко от една пинта кръв,

когато направихме аутопсията. Това е рядкост. Обикновено кървенето намалява, когато органите престанат да функционират, особено когато сърцето спре да бие. После следва изтичането. Вярвам, че въпреки свирепото нападение, жертвата може да е живяла повече, отколкото нормално може да се очаква.

Стенър попита:

— Съпротивлявал ли се е много?

— Съдейки по раните по предната част на ръцете и дланите, бих казал да. Но не за дълго. Този човек е умрял много бързо.

— Какво ще кажете за болката? — попита Уудсайд.

— Много интензивна.

— Колко дълго мислите, че е продължило? — попита Стенър.

— Времето, необходимо да се умре след порезна рана на шията, зависи от това, дали венозната или артериалната мрежа е прекъсната и дали е имало аероемболия. В този случай е имало и двете. Но съдейки от раните по ръцете и дланите, той може да е живял около минута-минута и половина. Ако разрезът на шията е бил първият, не виждам как може да е бил в съзнание повече време — но вероятно е успял да окаже съпротива около минута.

— Какво ще кажете за снимката отдясно? Задната част на главата му. Какво е това? — попита един от детективите.

— Тъкмо стигах и до това — каза Даниелсън. — Нямам никакво обяснение. Погледнете тази снимка тук, която е направена при огледа след смъртта. — Той посочи към една моментална снимка от задната част на главата на Рашмън. — Точно под линията на косата е изписано с кръв В32. 156. Нямам обяснение за цифрите — приключи той. — Но те определено са написани с кръвта на епископа, както и числото 666 върху стомаха му — очевидно имат нещо общо с дявола.

— Някакви други заключения? — попита Стенър.

— Имало е известна доза хирургически опит в тази работа — отговори Даниелсън. — Няколко от тези рани са доста точни, доколкото са улучили жизненоважни органи и са причинили травмата, която имаме. А другите са просто клане напосоки. Аз също така вярвам, че убиецът е бил левак.

— Благодаря — каза Стенър и Даниелсън се върна на мястото си.

— Мис Венъбъл? — попита Стенър, гледайки към прокурора.

— Нищо дотук — отговори тя.

— Лу, какво имаш за нас?

Търнър отиде до таблото и закачи една диаграма със мястото на убийството върху нея.

— Имаме три интервюта, които няма да бъдат признати, но ние можем да пресъздадем разказа му. Той твърди, че е дошъл през предната врата тук, чул нещо на горния етаж в апартамента на епископа и отишъл горе. Казва, че е влязъл в спалнята на епископа и ето къде вече се побърква. Стемплър казва, че е имало някой друг в стаята, някой, от когото се страхува, и че му причерняло. Следващото нещо, което помни, е как напуснал спалнята. Твърди, че е чул някого на долния етаж, паникьосал се е и изтичал по коридора тук, през задната врата и надолу по стъпалата, после видял полицейска кола тук на алеята, така че се върнал обратно в църквата, изтичал надолу по този коридор и се скрил в стаичката за изповед, където е бил намерен.

— Ти какво мислиш?

— Чисти, неподправени лайна. Извинете ме, мадам.

Венъбъл се усмихна.

— Чувала съм думата и преди, сержант. И съм склонна да се съглася с вас.

— Претърсихме стоянката му, но е била ограбена, преди да отидем там — продължи той.

— От кого? — попита Венъбъл.

— Други... ъ-ъ... обитатели... на пещерите. Съмнявам се, че е имало нещо много за взимане. Ние също така се опитваме да открием неговата приятелка... — той провери в бележника си. — ...Линда. Досега нямаме късмет с нея, очевидно тя е заминала преди три седмици. В Дома на Спасението няма регистрация на фамилни имена, но направихме всичко възможно да я идентифицираме. Мислим, че е от Охайо, вероятно Акрън или Дейтън. Не мога да я виня, че е напуснала, никой не може да остане дълго в пещерите. Нашите разпити на приятелите му в Дома и персонала в църквата не откриха нещо особено. Те всички са склонни да потвърдят неговото изказване, че той и епископът са били близки. Този Стемплър е много умно момче, вероятно има 130 или 140 точки по теста за интелигентност. Той е от Криксайд. — В стаята избухна смях. — Точно така, Криксайд, Кентъки, с население около двеста и пет десет души — каза Търнър, като се смееше тихо. — Няма много телефони в Криксайд, но ние

поговорихме с някои хора, които са го познавали. Няма регистрирано ненормално поведение там, никакви арести. Той е независимо момче. Баща му е умрял от рак на белите дробове, брат му е починал при катастрофа с кола. Майка му починала миналата година — около година, след като той напуснал дома си. Тя очевидно е страдала от психическо разстройство преди да умре, но лекарят ѝ не я е изследвал. Според него тя била — ще го цитирам: „полудяла от самота.“

— Полудяла от самота? — като ехо повтори Уудсайд.

— Полудяла от самота — повтори Търнър. — В миналото той е бил отличен ученик в основното училище и гимназията, но все още ни липсват няколко месеца от времето, когато си е тръгнал оттам и е дошъл тук, така че все още си имаме задача за домашно върху миналото му, лейтенанте.

— Нещо в полицейските регистри, някакви сведения да е създавал проблеми преди това? — попита Венъбъл.

— Нищо досега — отвърна Търнър. — Той е работил като прислужник в болницата няколко месеца, после си намерил работа като чистач в библиотеката. Има добри отзиви от надзирателя там. Учил е задочно в градския колеж, но още не сме взели копия оттам. Това е за сега.

— Ще се опитате ли да отгатнете цифрите върху задната част на главата на жертвата? — попита Даниелсън.

— Няма шанс засега — каза Търнър с усмивка. — Някой друг?

Другите детективи поклатиха глави.

— Благодаря, Лу — каза Стенър. — Доктор Уудсайд, вие сте наред.

Уудсайд повдигна огромното си туловище от стола и се заклати към предната част на стаята.

— Без да ви досаждам с много технически дрънканици, ще запазя това за голямото представление, ето какво можем да докажем — каза той задъхано със самодоволна усмивка. — Ножът взет от извършителя по време на ареста. Определено е оръжието, с което е извършено убийството. Кръвта по дланите и тялото на извършителя е от жертвата. Има също така парченца от плътта на жертвата по ножа и по дрехите на мистър Стемплър. Отпечатъците от пръсти по касата на вратата, стените и оръжието, с което е извършено убийството, съвпадат с тези на извършителя. Също имаме влакна от дрехите му, които

съвпадат с влакната по килима и ние можем да проследим дирите му от мястото на убийството до кухнята по петната кръв по килима. Също можем да докажем, че той е напуснал през вратата на кухнята и е слязъл по задните стъпала, после пак е влязъл в църквата през задната врата и е тръгнал по коридора към църквата и стаичката за изповед, където е бил намерен да се крие.

— Какво ще кажете за чекмеджето с ножовете? — попита Венъбъл. — Някакви отпечатъци?

— Много странно, но няма — каза Уудсайд. — Взехме няколко власинки от чекмеджето, но още не сме успели да ги съпоставим с нещо.

— Ще бъде хубаво, ако успеем да докажем, че той е дошъл през задната врата и е носил ножа до спалнята — каза Венъбъл. — Ще ни помогне да констатираме предумишленост.

— Ще го имам предвид — каза Уудсайд.

— Много добре — каза Стенър. Той погледна към Венъбъл така, сякаш се усмихна. — Нещо дотук? — попита той.

— Изглежда добре — каза Венъбъл, като отиде до предната част на стаята. — Но са ни необходими още две неща, за да приключим това дело.

— Мотив? — каза Стенър.

— Точно така — отговори тя. — Сигурна съм, че психиатрите ще му позволят да застане пред съда, но това не изключва, че Вейл няма да пледира, че е ненормален; това просто означава, че Стемплър може да бъде съден. Нека се надяваме, че нашите психиатри няма да го изкарат душевноболен. Което ми напомня, че Вейл също си е наел психиатър.

Тя прелисти бележника си.

— Моли Ерингтън. Трийсет и четири годишна, завършила magna cum laude в щата Индиана, работила е около шест години с душевноболни с отклонения в психиката в клиниката „Джастин“ в Индиана. Предполага се, че е страшно добра, така че може да се обзаложите, че ще измисли нещо да противодейства на нашите психиатри. За радост можем да преодолеем тази пречка. Но ако ще изкараме Стемплър пред съда, ни трябва мотив, Абъл, нещо, което да накара журито да стисне зъби, иначе Вейл може да се опита да

използва самия характер на престъплението, за да докаже, че клиентът му е луд.

— Добре тогава — каза Стенър стоически. — Предполагам, че просто трябва да ви намерим мотив, мадам прокурор. Кое е другото нещо?

— Докажете ми, че не е имало никой друг в стаята, когато епископът е бил разрязан на филийки и кубчета!

Няколко минути преди обяд Вейл събра екипа на защитата в офиса си. Моли Ерингтън дойде последна. Изглеждаше забързана, почти без дъх.

— Това е доктор Моли Ерингтън, нашият психиатър, който живее тук — представи я Вейл с усмивка. — Съжалявам, че трябваше да те върна от Дейзиленд толкова скоро, но исках всички да те видят и искам да чуеш какво е научил Томи в Кентъки.

— Радвам се да се запозная с вас — тихо каза тя.

— Вече обясних правилата на играта. Всички казват каквото искат без задръжки. Наоми, ти си прочела доклада от аутопсията. Нещо, което да не знаем досега?

— Забелязал ли си цифрите 666, издълбани върху корема на епископа?

— Да — каза Вейл. — Ще трябва да проверим дали Аарон или някое от тези момчета от олтара не е забъркано в някакъв култ към дявола.

— Има още нещо. Нямаме тази снимка, но според доклада отзад под косата на главата на епископа с неговата кръв е изписано В32. 156.

— В32. 156. Какво, по дяволите, може да означава това?

Наоми дигна рамене.

— Кой знае?

— Вероятно някакъв символ? — предположи Моли.

— Какъв символ? — попита съдията.

— Не знам — каза Моли. — Символите са универсален език. За древните египтяни торният бръмбар или скарабея е символ на възкръсване. Кръстът е символ за християните. Тройното шест върху стомаха на епископа е символ на дявола. Това е загадка. Това е символ за този, който го е написал.

— Има нещо друго, за което трябва да поговорим — каза Гудмън.

— Окей, давай — каза Вейл.

— Всички тези снимки — каза Гудмън. — Мислих доста за тях по време на пътуването. Струва ми се, че те обуславят доста добре деянието като предумишлено.

— Окей — каза Вейл с усмивка. — Докажи го.

— Първо, ножът. Извършителят трябва да го е донесъл от кухнята. Искам да кажа какво ще прави един нож в спалнята на епископа?

— Не знам — отговори Вейл. — Но може да е бил там. Те трябва да докажат, че ножът не е бил в спалнята, няма защо ние да доказваме, че е бил там.

— Това е недостатъчно — каза Гудмън.

— Томи, на този етап всичко е недостатъчно, но все трябва да започнем отнякъде. Нали помниш, че работим върху презумпцията, че е невинен, така че всичко трябва да води до това заключение. Техен проблем е да докажат, че е виновен.

— Има нещо друго — каза Том. Той отиде до таблото със снимки и ги разгледа, спирайки се на фотографиите с кървави стъпки и средната снимка на кухнята с кървави петна по пода. Наоми дойде до него.

— Какво виждаш? — попита Вейл.

— Виж тази, която е направена отблизо — каза Том. — Това не е стъпка, това е петно. Сега виж другата снимка. Петната свършват тук, в ъгъла до тезгяха. Няма петна върху последните шест фута до вратата.

— И така?

— Моето предположение е, че петната са от чорапите му. Той идва до вратата на кухнята, събува си обувките, така че епископът да не го чуе, взима един месарски нож от плъзгащото се чекмедже, върви осемнайсет фута надолу по коридора, влиза в спалнята и нанася на епископа четирийсет удара.

— Седемдесет и седем според аутопсията — каза Наоми. — Което между другото е също толкова лошо, колкото и снимките.

— Ние ще го отбегнем при даването на показания — каза Вейл. — Ще признаем броя на раните, местоположението им, причината за смъртта и т.н. Това ще намали ефекта им. Докладът от аутопсията ще

бъде приет като вещественно доказателство, но най-вероятно журито няма да го прочете — ще бъде заето с други неща.

— Във всеки случай обувките, изглежда, означават предумисъл — каза Гудмън. — Не внезапен гняв, не временна лудост, а внимателно планиране и извършване.

— Ако, всъщност, действително е станало така — каза Вейл.

Наоми се намеси:

— Как другояче може да е станало? Той излъга за това и теб, и ченгетата. Казва, че е влязъл през предната врата и се уплашил от някого, когато си тръгвал, така че избягал отзад. Очевидно, поначало, той е влязъл през задната врата.

— Може би. Но те не могат да използват интервютата, а и ние няма защо да го правим. Това, което трябва да открием, е дали е излъгал и защо?

— Защо го е направил — ако го е направил? — попита Гудмън.

— Може да е бил объркан. Уплашен. Сплашен — каза съдията. — Може да е невинен, но се страхува да каже истината, понеже изглежда виновен.

Вейл вдигна рамене.

— Отново зависи дали наистина е имало някой друг в стаята с него. Вижте, да предположим, че е дошъл от пред, свалил си е обувките и ги е сложил в джоба на палтото си, или ги е държал. Когато си е тръгвал, той се е уплашил от някого на долния етаж, отишъл е до кухнята и си е сложил отново обувките, преди да излезе на студа.

— Хайде сега — каза Гудмън скептично.

— Можеш ли да докажеш, че не е станало така? — попита съдията.

— Не.

— Тогава ние говорим за разумно съмнение и обувките, и кървавите следи стават спорни — каза Вейл. — Нито една възможност не може да се докаже, така че и двете са вероятни.

— И в повечето случаи — добави съдията — журито ще отхвърли и двете възможности, вместо да прави предположение как е станало в действителност.

— Същото е и с ножа — каза Вейл. — Ние приемаме, че той си е тръгнал с него, но не приемаме, че го е донесъл от кухнята със себе си.

— Това е добре — каза съдията. — Нека те докажат, че е станало иначе.

— Има ли отпечатащи от пръсти върху подноса? — попита Гудмън.

— Ще разберем, когато видим съдебния доклад.

— Може би е носил ръкавици? — предположи Наоми. — Може би е танцувал в балета на Большой театър, така че какво от това? — предположи съдията.

— С други думи не важи, докато не го докажат — обясни Вейл.

— Някакви власинки от ръкавици по подноса?

— Още веднъж, нека видим какво пише в съдебния доклад.

— Какво ще реши Шоут относно признаването на снимките? — попита Наоми.

Вейл погледна към съдията и леко вдигна вежди. Спелдинг се почеса по средата на носа си с показалец.

— Това е труден избор за него — каза Спелдинг. — Аз лично мисля, че те са уместни. Но ако ги допусне, ще има основания за протест. Моето предположение е, че ще ги допусне.

— Господи! — каза Наоми.

— Недей — каза Вейл. — Това може да ни е и от полза.

— Как?

— Зависи от мотива — предположи съдията.

— Точна така — отговори Вейл. — Може да се обзаложите, че вярната опозиция работи извънредно върху това. Ако не намерят такъв, може да им спретнем хубаво дело, като се позовем на прецедента Макнетън и използваме снимките.

— Кой е Макнетън? — попита Моли.

Съдията обясни.

— Макнетън застрелял един член на Британския парламент през 1893 г. Съдът не го признал за виновен поради умопомрачение и обществеността побесняла, така че Кралският съд, това е Британският апелационен съд, е формулирал правилото Макнетън. То постановява, че в случай на оправдание трябва ясно да бъде доказано, че по време на извършването на престъплението обвиняемият е бил жертва на такъв умствен недостатък, причинен от психическа болест, че не е знаел характера и качеството на постъпката, която е извършил.

— Или дори да го е знаел — добави Вейл, — той не е осъзнавал, че това не е хубаво.

— Иначе казано: Само някой смахнат може да направи такова нещо без причина — каза Гудмън.

Моли трепна с очи при употребата на думата смахнат.

Вейл стана и започна да обикаля.

— После имаме концепцията за непреодолимия импулс — каза той, — хора, които знаят разликата между добро и зло, но не могат да контролират действията си поради някакво умствено разстройство. Има доста начини, по които може да процедираме — трябва да определим кой е най-убедителният и с кой можем логично да бием областния прокурор. — Той се усмихна на Моли Ерингтън. — Кое то ни води при добрия доктор. Знаем, че си говорила с Аарон само веднъж, но...

— Бих предпочела да се въздържа, докато чуя доклада на мистър Гудмън — каза тя.

— Аз съм Том — поправи я Гудмън с усмивка.

— Напълно справедливо — каза Вейл. — Какво ще кажеш, Томи?

— Вижте, аз не съм психиатър. Ще кажа просто какво съм научил и какво мисля. Всъщност не съм напълно сигурен какво мисля.

— Какво, по дяволите, си открил там? — попита Вейл.

— Не е точно това, просто, ъ-ъ...

— Да?

— Не знам, Марти. Този момък наистина се е чукал още в детството си. Имам смесени чувства към него.

— Всички ги имаме, Томи.

Гудмън гледаше снимките, докато говореше, сякаш ужасът в тях някак си го приземяваше в реалността. Той обрисова Стемплър като едно дете не на мястото си, което е пораснало в надарен, но разочарован интелектуалец; неговите способности предизвиквали презрение у един строг и безжалостен баща, твърдо решен, че момчето ще го последва в ада на въглищните мини; и една майка, която смята образованието на Аарон Стемплър за дяволска работа — едно момче, което боят с колан и обидите на родителите му не са успели да го обезсърчат от смелото му и упорито търсене на знания. Насърчаван е от мис Ребека, която вижда в младежа нарастваща надежда, която

някога би могла да се превърне във възкресение от горчивата доживотна присъда в емоционално пустото и естетически опорочено градче в Кентъки. Аарон е един самотник, привличан едновременно и от професиите, и от изкуствата — както повечето младежи искат но едно или друго време — да бъдат адвокати, доктори, актьори и поети — и чийто мечти са били постоянно осуetyавани.

Гудмън разказа за Ребека, която се оказва единственият сигнален огън, един фар на познанието и мъдростта в иначе безрадостното и измъчено място, задушено от собствените си егоистични традиции; една жена, към която хората от градчето се отнасят като към необходимо зло; една жена, която заплашва фанатизма на тяхното тясно и закоравяло наследство, едно мнение вероятно оправдано от „възпитанието“, което е дала на Аарон Стемплър. И накрая той говори за сексуалната освободеност на Аарон Стемплър.

Гудмън провери в малкия си черен бележник, в който винаги вписваше многословните си бележки.

— Има още някои неща — продължи той. — На масата в дневната й имаше половин дузина снимки на Аарон на различна възраст — как чете книга, седи до поточето, лови риба, групова снимка на класа от единайсет деца на различна възраст с Ребека в средата, всичките някак вдървени, знаете как се получават тези снимки, всички изглеждат толкова сериозни. Но няма снимка на Ребека с Аарон, освен груповата. Той също е отбелязвал доста цитати в книгите. Слагал парчета хартия в тях и запаметявал забележките. Преписах две от тях. „Злото идва при нас, хората на изкуството, носейки маската на всички добродетели.“ Имаше и една китайска пословица: „Има два вида идеални хора — едните мъртви, а другите неродени.“

Гудмън беше записал някои въпроси към себе си.

„Беше ли Стемплър физически или сексуално малтретиран в правен аспект? Сексуалната му ориентация толкова ли е перверзна, колкото може би изглежда? Дали тези два фактора, сами по себе си, са допринесли за вътрешната ярост, отвела Аарон в спалнята на епископ Рашмън?“

Може би, предположи той, Моли Ерингтън ще отговори на тези въпроси.

— Знаеш ли какво почвам да се чудя? — завърши Гудмън.

— Какво? — попита Вейл, който слушаше равнодушно подробния разказ на Том за късия, нещастен живот на Аарон Стемплър.

— Дали той не се е отървал от едно разочарование в Криксайд, за да приключи тук с друг вид разочарование. Може би... може би прекалено много се е струпало върху него.

— Мислиш, че той го е направил?

— Господи, не знам, Марти. С този произход? Глупости, та това е достатъчно да замае главата на всеки.

Вейл не отговори. Вместо това се обърна към Моли.

— Окей, докторе, вие сте наред.

— Нека първо видим записа — каза тя. Гласът ѝ изведнъж стана по-строг и по-властен.

Вейл си помисли: Господи, тя вече ще води срещата.

— Окей — каза той, завъртя стола си към видеото и сложи интервюто на Моли вътре.

— Преди да започнем — каза Гудмън, — как можете да разберете дали някой има психическо разстройство.

— Това е много стройна процедура, точно като лечението — каза Моли. — Търсим симптоми, изяви, влияния — същият начин, по който един лекар идентифицира физическа болест.

— Има ли някакви норми за това? — попита Вейл.

— Да. Нарича се „Диагностичен и статистически наръчник за психически болести“. Американската психиатрична асоциация го е публикувала и той е нашата библия. За психиатрията наръчникът е това, което е Анатомията на Грей за физиологията.

— Знам, че това е тъп въпрос — каза Наоми, — но защо те винаги лежат на кушетка и лекарят стои до тях?

— Просто, за да се отпуснат. Това, че не се вижда аналитикът, намалява до минимум разсейването. Те сякаш разговарят повече със себе си, отколкото с някой друг. Премахва личностната бариера.

— Каква е крайната цел? — попита Вейл.

— Свободните асоциации. Насърчаваш обекта да се концентрира върху вътрешните преживявания... мисли, фантазии, чувства... с надежда да се създаде една атмосфера, при която пациентът ще каже абсолютно всичко, което му дойде наум, без да го е страх, че ще бъде цензуриран или съден.

— И как помага това? — попита Наоми.

— Накрая това довежда до едно състояние на регрес. — Те си спомнят неща от далечното минало — травматични случки, болезнени срещи — много ясно. Повторното преживяване и страховете, и чувствата, които го съпътстват, са ключове към диагнозата. Първата среща беше доста повърхностна, но отлична като начало.

Всички наблюдаваха и слушаха мълчаливо, докато касетата свърши. Мълчанието продължи още няколко минути.

— Е, Моли, какво мислиш дотук? — попита Вейл.

Тя седеше с ръце в скута си и мълчеше. „Какво искат да разберат? Дали го е направил, и ако го е направил, защо? Дали е хладнокръвен убиец, или неговата реалност е илюзия? Кукла ли е, или кукловод?“

— Все още не съм сигурна — каза тя накрая. — Така както виждам нещата, всички сме изправени пред същото предизвикателство: как да спасим Аарон Стемплър от електрическия стол. Разликата е, че вашият подход включва юридическа стратегия и тактика, а моят включва научна логика, която понякога може да отнеме и години, ако изобщо се намери отговорът.

— А остават само петдесет и един дни — каза Гудмън.

— Някакви заключения дотук? — понита Вейл.

Тя поклати глава.

— Още не съм готова.

— Вижте, получаваме смесени съобщения за това момче — започна Мартин. — Той казва, че е спал с жена за първи път на шестнайсет години. Учителката казва, че го е прелъстила две години по-рано. Казва, че брат му е убит при катастрофа, ние чуваме други неща.

— Не ми звучеше като прелъстяване — каза Гудмън. — Звучеше ми повече като...

— Повече като какво, Томи? Да теглим чертата — една жена на около трийсет години се е чукала с едно четиринайсетгодишно момче.

— Знам, знам, но в нейните представи това звучеше, не знам, много естествено.

— Да, добре, но аз съм сигурен, че нашият прокурор няма да го сметне за толкова естествено. Ще я обрисова като перверзна и лоша. Ние дори не можем да я при зовем. Ако тя реши доброволно да даде

показания, Венъбъл ще я окове с вериги за изнасилване на малолетен, преди още да стигне до свидетелската скамейка. По дяволите, дори ако показанията и може да помогнат да го спасим, аз бих я посъветвал да използва правото си да не отговаря. Не можем да я оставим да се обвини сама.

— Извинете ме — каза Моли сковано. — Това е тактика и си е ваш проблем, не мой. Това също така е безсмислено на този етап. Може би той я е съблазнил. Или може би случаят е толкова болезнен, че той не иска да го признае. Брат му и неговата приятелка? Това е местен мит, защо е толкова странно, че той е решил да го увековечи? Колкото до цитатите — тя вдигна рамене, — те вероятно са му допадали. Моето предположение е, че тестът му за интелигентност сигурно ще превиши нормите. За Бога, та той е прочел Библията, когато е бил на шест години. Сигурно е трябвало да бъде в медицинския университет в Харвард, вместо да чисти библиотеката?

Съдията се усмихна: „Май си имаме огън доктор.“ Той каза:

— Приемам, че това означава, че искаш да се върнеш в Дейзиленд?

— Утре — отговори тя. — Имам доста работа да свърша. — Тя се обърна към Томи. — Искам да те поздравя. Томи. Ти си научил доста неща за два дни.

— От които, изглежда, нито едно не важи. — В гласа му имаше раздражение.

— Всяко нещо с времето си — каза тя с усмивка. — Мисля, че трябва да се опиташ да намериш момичето.

— Приятелката на Стемплър, Линда?

— Да.

— Тя вероятно е заминала — каза Гудмън. — Доста деца пребивават в Дома на Спасението и после се връщат там, откъдето са дошли.

— Защо? — попита Моли. — На първо място, какво ги е накарало да избягат? Мислиш ли, че Аарон би се върнал в Криксайд?

— Така че може би тя не си е отишла вкъщи — обади се Вейл. — Може би все още е някъде наоколо. Може би се крие.

— Може би тя знае какво се е случило — каза Гудмън.

— Стемплър казва, че е напуснала преди три седмици — допълни Наоми.

— Може би той я прикрива — предположи Гудмън.
— Мислиш, че тя е убила Рашмън? — попита Наоми.
— Не непременно — каза Вейл. — Може би са го направили
заедно. Или тя е била там. Може би той наистина се страхува за нея, а
не за себе си.
— Ти гадаеш, Марти.
— Имали ли сме някога дело, когато да не сме гадали?
Том се засмя.
— Е, сега, като го казваш...
— Докторът каза да я намериш, Томи — каза Вейл. — Иди да я
намериш.

18.

Улицата беше пуста. Той чуваше шума от трафика през няколко пресечки. Леден бриз клатеше мъртвите клони на дърветата, наредени по Бенър стрийт. Иначе беше тихо. Децата дори бяха изоставили кафявия шевролет до ъгъла.

Когато влезе в Дома на Спасението, чу няколко колебливи тонове на саксофон, някой на горния етаж се опитваше да изсвири „Мисти“. Намери Меги в стаята с телевизора. Тя беше учтива, но едновременният разпит не го доближи повече до загадката на Аарон Стемплър.

— Съжалявам — каза Меги. — Трябва да разберете, че между нас тук съществува голямо доверие. Никой не иска да говори по адрес на другия. Това някак си, не знам, би развалило магията. Ако имаше нещо, в което епископът наистина беше добър, то е, че защитаваше хората. Ето защо ние не издаваме фамилните имена и родните места.

— Уважавам тяхната тайна, Меги. Благодаря ти за помощта.

— Но ако изникне нещо, което може да ти помогне, ще ти се обадя — каза тя.

— Каква си ти, майка на вертепа?

— Щях да бъда следващият талисман на момчетата от олтара — каза тя с меланхолична усмивка.

Когато Гудмън наближи фолксфагена си, видя едно парче хартия под чистачката. Това беше сгъната хартиена салфетка със съобщение, написано с дребен, нежен почерк. „Алекс. Б стрийт. Батмън и Робин.“

Гудмън погледна по улицата, но никой не се виждаше. Качи се в колата, запали я, поседя около минута в очакване древното парно да загрее. Когато погледна отново към Дома на Спасението, видя завесите на прозореца на втория етаж да мърдат.

— По дяволите — каза той. И тръгна за Б стрийт.

В отминалите години Б стрийт е била една от най-модерните пазарски улици в града. Важни дами и дебютантки пристигали в лимузини с шофьори, за да им се подмазват енергични търговци, дъхащи на чесън, които предлагали визонови и хермелинови кожи, или

да украсят вратовете и пръстите си с ослепителни творби с различен цвят, предназначение и карати. Магазините отстъпили на небостъргачи със зашеметяващи гледки, вътрешни паркинги и униформени пазачи на асансьорите, оставяйки зад себе си четири пресечки с мрачни витрини, повечето от които заковани с дъски, с изключение на баровете с унили стриптизьорки, поклащащи се безстрастно по тесните рампи, и заложни къщи, чийто прозорци с решетки парадираха със специални списания за събота вечер, пенсионерски часовници и китари.

Ивицата беше удобна за свързващия проход, водещ към главната четирилентова улица на предградието, и беше станала известно място за кратко пребиваване на бисексуални и хомосексуални бизнесмени на път за къщи, един малък пазар за проститутки с по нещо за всеки вкус.

Гудмън сви към редицата кадилаци, кръстосващи окаяната улица, докато техните възбудени водачи проверяваха пазара за месо: момчета с кожени якета с главички от пирони по тях, колежански типове с блейзери и поло блузи, малолетни с акне по лицата — всички излагаха на показ стоката си в един крачещ карнавал, който достигаше връхната си точка в часовете между шест и осем. Като един вид перверзна противоположност на нравите, някои дори си имаха и сводници, които бързо показваха неприлични снимки на клиентите си и се пазаряха отпред.

„Батмън и Робин.“ Сводник и мъжка проститутка. Робин трябва да е Алекс. Но кой беше Алекс?

Доставчиците вървяха покрай редицата с коли, показваха бързо снимките си и правеха реклама...

— Хей, хубавецо, какво ще кажеш за това? Дванайсет инча изцяло за теб... Поеми го, докато е горещ, следващата седмица заминавам за Лос Анджелис... Виж езичето на моето момче? Погледни този червен банан... — на което Гудмън отговаряше отново и отново: — Търся Батмън и Робин... — И накрая, след половин час разпитване, бе възнаграден за мръсотията.

Той беше един тромав кретен, плешив, с малка кръгла глава, с диамант, забит в едното ухо. Имаше гъсти черни мустаци, завити по краищата, тежки пръстени блестяха по дебелия пръсти, едно черно

кожено наметало висеше на неандерталските рамене и, разбира се, маска — една от тези тънки, черни маскарадни маски от папиемаше.

— Батмън?

— Че кой друг.

— Търся Робин.

— Нов си, нали?

Гудмън въздъхна.

— Какво искаш, препоръка ли?

— Имаме чувство за хумор, а? — Той огледа очукания фолксфаген. — Не съм сигурен, че този фъстък е достатъчно голям за двама.

— Защо не опитаме? Вечерята чака.

Очите на Батмън се присвиха зад процепите на маската. Той не обичаше шегите.

— Седемдесет и пет долара да го оправиш. Не съм сигурен, че можеш да платиш таксата.

Гудмън вдигна с дясната си ръка една стодоларова банкнота, държейки я над другата седалка, встрани от прозореца.

— Искаш ли да се обзаложим?

Очите на Батмън блеснаха. Парите значеха много на Б стрийт.

— Последвай ме. Следващата пресечка надолу. Имаш ли парно в тази браква?

— На кой му трябва парно?

Батмън се засмя и го поведе. Гудмън сви надолу по една тъмна, тясна алея между две тухлени сгради, зави покрай един препълнен камион за смет и покрай кофи за боклук, празни бутилки и тенекиени кутийки и отпадъци, пълни с мухи.

„Марти, копеле такова, ще ми платиш за тази екскурзия.“

Батмън му махна да влезе по-навътре в алеята, после вдигна ръка. Гудмън спря. Огромният мъж почука на една провиснала врата и след момент Робин пристъпи навън, гледайки странично към ослепителната светлина на фаровете.

— Намали светлините — каза Батмън.

Алекс беше висок и тънък като тръстика. Сплъстената руса коса се извиваше надолу изпод една малка тъмна шапка и падаше върху кърпено, жълтокафяво яке. Раменете му бяха присвити от студа, а ръцете му бяха пъхнати дълбоко в страничните джобове на якето.

Наченките на млада брада никнеха по челюстта му като стръкчета трева. Отегчените му очи преценяваха мрака.

— И ще го правим в това? — попита той, като кимна към фолксфагена.

Гудмън излезе от колата, ръцете му висяха свободно отстрани.

— Изобщо няма да го правим — каза той. — Ти си Алекс, нали?

— Копеле мръсно — изръмжа Батмън. Момчето се обърна и хукна към вратата. Батмън нападна Гудмън — един юмрук с големината на грейпфрут. Гудмън блокира страничния удар с предната част на дясната си ръка, пристъпи по-близо и го удари под брадата с плоската част на лявата си ръка. Огромният мъж беше раздрусан и залитна към тухлената стена. Алекс се опита да заобиколи Гудмън, но бившият боксьор замахна с крак и помете тънките крачета на момчето. Алекс се просна по лице на алеята.

Батмън грабна парче тръба от една кофа за боклук и замахна с двете си ръце. Преди да успее да завърши замаха си, Гудмън го нападна и го удари под носа с яростен ляв удар, после отново и отново. Г лавата на големия мъж плющеше след всеки удар, докато залиташе назад, опитвайки се да блокира ударите. После Гудмън го финтира с дясната ръка, пристъпи и го просна с един яростен ляв ъперкът. Батмън полетя назад, събори една кофа за боклук и падна по гръб между боклука. Скимтейки, той се извъртя на една страна, като държеше лицето си в шепи да спре кръвта.

— Носът ми — извика той. — Счупи ми носа.

— Само стани пак и ще ти счупя и двете капачки на коленете — изръмжа Гудмън.

Той чу един трясък зад себе си и видя Алекс да се шмугва в постройката. Гудмън го последва, втурна се през вратата и просто се сви вътре. Беше тъмно като в подземие. Тук-там светлината проникваше през счупените прозорци и цепнатините в стените. Приземният етаж дъхаше на безнадеждност. Гудмън изведнъж се намери обратно във Виетнам, прегърбен в тъмната джунгла от срутени стени, паднали напречни греди и пропаднали тавани. Той си припомни старите умения — клекна неподвижно като статуя, ушите му се наостриха за най-малкия шум, очите му изследваха мрачния интериор за най-слабото движение. Чакаше търпеливо. Две-три минути минаха и една дъска изскърца отляво. Мускулите му се стегнаха. После видя

неясно движение в ивицата светлина. Алекс се придвижваше крадешком през разрушения интериор. Гудмън тихо го последва, придържайки се към сенките, като намаляваше дистанцията между себе си и момчето. Алекс изведнъж го видя и хукна. Гудмън се хвърли след него, сграбчи една строшена дреболия и я хвърли с лявата си ръка към бягащата фигура. Дъската удари Алекс йод коленете, той залитна и се хвърли напред през една измазана стена от шперплат. Падна по лице сред талази от прах. Гудмън скочи през дупката, сграбчи Алекс за яката, издърпа го на крака и го блъсна във вътрешната тухлена стена. Дъхът на момчето изскочи като от надупчен балон. Гледаше с широко отворени очи. Гудмън го сграбчи за обицата.

— Успокой се, малко копеле, или ще ти скъсам и другото ухо — изръмжа той. Бръкна в джоба си, извади обицата, която беше откъснал в стоянката на Аарон, и я показа на сребърната светлина.

— Не — изхленчи момчето.

— Ще си поговорим — каза Гудмън. — Или ще потанцуваме. Да полудуваме ли, а?

— Моля, не ми причинявайте болка — изхленчи момчето.

Гудмън мушна пръст в гърдите му.

— Какво търсеше в стоянката на Аарон? — настоятелно попита той.

— Ъх, ъх... мислех, знаете... може би е имал... радио или нещо скрито...

Гудмън задърпа обицата и лицето на момчето се изкриви от болка.

— Откъде знаеше, че съм там?

— Аз живея там. Първата стоянка отдясно. Чух те да говориш със стария инвалид, когато влезе. Помислих, че може би знаеш нещо и те проследих.

— Какво? Какво предположи, че знам?

— Знаеш... може би Аарон ти е казал, че има нещо скрито някъде.

— Глупости! — Гудмън задърпа по-силно обицата.

— Оу... хей, аз...

— Опитай отново?

— Не знаеш да се държиш като детектив, човече — изхленчи момчето. — Ти дори не си ченге.

— Ще ти кажа какво знам. Знам, че името ти е Алекс и знам, че откъснах едната ти обица, а сега ще откъсна и другата.

Той задърпа обицата и меката част от ухото на Алекс се разтегна с половин инч. Момчето изпищя.

— Не ми причинявай болка. Моля те, не ми причинявай болка!

— Тогава ще играеш честно с мен.

— Той имаше някои книги...

Гудмън задърпа по-силно.

— Оу! Господи, моля те, човече...

— Още една лъжа и ще ти откъсна ухото.

— Беше заради видеокасета! — извика той.

— С какво?

— Не знаеш ли?

— Просто отговори на въпроса ми, какво имаше на видеокасетата?

— Имаше шоу!

— Какъв вид шоу?

— Глупости с момчетата от олтара.

— Какво искаш да кажеш?

— Наистина ли не знаеш?

Гудмън се наведе близо до него, дръпна силно обицата и я задържа в ръката си. Момчето се загърчи от болка.

— Порно — извика той.

Гудмън отскочи назад изненадан. Леко отпусна ухото.

— Порно? — повтори той.

— Да. Касетка с чукане.

Гудмън пусна обицата и се облегна назад.

Момчето дишаше тежко.

— Нещо специално с момчетата от олтара.

Гудмън трудно прикриваше шока си.

— Продължавай да говориш — каза той.

— Ходехме на това място в прерията, това беше една стара сграда, която църквата притежаваше, и той я беше подредил с легло и всичко, и ние го правехме, а той режисираше. Като в Холивуд. Направи това, направи онова. Той посочваше кой да почне пръв. Понякога го правехме всички, понякога само един от нас. После, когато се разгорещеше, изключваше машината и сам го правеше.

— Кой е този той? — попита Гудмън.

Усмивката на момчето беше изкривена.

— Кой друг? Епископът.

— Епископ Рашмън?

— Да. Самият светец. Наричаше го „Да се отървем от дявола“.

Не е ли развратник?

— Ти от момчетата от олтара ли си?

— Да, аз, Аарон, Били и Питър.

— Само четирима?

— Не мислиш, че сме били първите, нали? Можеш да се обзаложиш, че е имало и други преди нас — но никой няма да си признае. Мислиш ли, че някой ще признае? Глупости, кой би ни повярвал всъщност?

— Защо Аарон ще търси касетката?

— Защото приятелката му е на нея, човече.

— Линда?

— Разбира се. Тя беше птиченцето.

— Нека да изясним — на Гудмън му се виеше свят. — Бяхте четирима, епископът и едно момиче?

— По този начин ставаше.

— И вие всички бяхте при епископа в нощта, когато беше убит?

Страх се появи в очите на Алекс.

— Ние нямахме среща тази вечер, човече. Разпаднахме се преди месец.

— Пише го в книгата на епископа за срещи.

— Не знам нищо за това. Може би е сформирал нова група. Виж, първо Аарон и Линда се чуха. После аз напуснах. После Питър и Били се скриха в града преди две седмици. Точно след това Линда си събра партакешите от Аарон и си тръгна. Може би имаше нова тайфа. Глупости, може би Аарон вербуваше нови хора за старото копеле.

„И Меги щеше да бъде следващият «талисман». Боже Господи!“

— Значи така, не си сигурен дали Аарон е взел касетката?

— Всичко, което знам, е, че, последния път, когато видях Аарон, това беше преди около седмица, той каза, че ще иде в квартирата на епископа и ще открадне касетката, понеже се безпокоеше, че Линда е снимана в нея.

— Само една касетка ли имаше?

— Да. Правехме го и после на следващата среща той показваше касетката и ние всички се празнехме на нея. — Алекс се засмя подигравателно. — Епископът много си го биваше да прогонва дявола. После изтриваше касетката.

— Значи никога не сте се срещали след последния път? Никога всъщност не сте видели тази касетка?

— Точно така. Аарон се премести с Линда точно след това и аз си помислих, по дяволите, след като съм участвал в тази мръсотия, трябва да си взема своето.

— Ще трябва да освидетелстваш всичко това при процеса на Аарон.

— Глупости, човече. Мислиш, че ще кажа на някого за това? Никой няма да си признае. Мислиш, че Линда, Били или Питър откровено ще признаят? Я, по дяволите, си помисли пак.

— Това може да спаси живота на Аарон.

— Не дължа на Аарон и петак. Умно малко копеле, винаги си мислеше, че е по-добър от нас.

— Ще намерим някой, който ще признае, и при всички случаи ще трябва да отговаряш?

— Наистина ли? Какво ще направите, ще пуснете някоя проклета обява във вестника? Нямате фамилни имена и месторождение. Не можете да докажете нищо без касетката и всъщност епископът го няма в представлението. Бяха Били Джордан, Питър и Линда последния път, и те отдавна са изчезнали.

— Защо е направил Аарон това с епископа? Искам да кажа така да го насече на парчета?

— Откъде да знам?

— Имаше ли лош характер?

— Не съвсем. Той имаше един ремък за наточване на бръснача и ако не се възбудехме, плясваше ни веднъж и ни казваше, че дяволът има пръст в това.

— Говорех за Аарон.

— О, мислех, че имаш предвид Негово Преосвещенство. Аарон не беше по-лош от всеки друг. Глупости, той беше учителски любимец. Той и епископът бяха гъсти като дупе и гащи. Може би старият си е намерил друго момче и е изритал Аарон.

— Това достатъчно ли е да го наръга седемдесет и седем пъти?

— Свещена глупост!

— И да му отреже члена и да го натъпче в устата му?

— Свещена глупост! Не мисля, че беше толкова странен.

— Е, колко странен беше той?

— Е, цитираше глупости през цялото време, държеше се като някакъв гений. Винаги знаеше всичко.

— Не го ли безпокоеше това? Че Линда го правеше с други момчета?

— Не мисля. Смятах, че той не обръща внимание на това. Хей, всички го правехме.

— Господи! — промърмори Гудмън. — Кога започна всичко това?

— Почти две години.

— Момичето едва ли е била на повече от...

— Току-що беше навършила четиринайсет — каза Алекс, довършвайки изречението му.

— А останалите?

— Аарон беше на седемнайсет. Аз и Питър бяхме на петнайсет. Мисля, че Били Джордан беше най-големият. Може би осемнайсетгодишен. Той е голямо момче, вади го голям — девет инча — предполагам, че за това старецът го държеше наоколо, дори след като навърши двајсет.

— Какво те кара да мислиш, че не сте били първите?

— Хей, старият епископ знаеше какво прави, човече... — Алекс изведнъж сведе очи. ...този първи път с нас, за него не беше първи.

Гудмън беше толкова завладян от разговора, че не чу Батмън. Завъртя се едва когато едрата фигура беше на дванайсет фута. Държеше една четирифутова дъска като бейзболна бухалка. Огромният мъж повтори грешката си от първия път. Той замахна с оръжието прекалено късно. Гудмън пристъпи в замаха, отблъсна ръката му встрани, като се измести странично, и ритна с крак капачката на коляното му. Батмън изрева като ранен лъв. Дъската се завъртя в мрака и без да мисли, Гудмън го удари с един десен прав в челюстта. Болката като мълния прекоси рамото му. Огромният мъж изгрухтя, падна право назад, удари се в земята и остана да лежи с разперени крака и ръце.

— Не се отказваш, така ли?

Чу звуци зад себе си и се обърна, за да види Алекс, който стремително бягаше през ивици светлина към задната част на постройката. Гудмън не го последва. Други неща се въртяха в ума му.

Половин час по-късно един сърдит, но развълнуван Гудмън стоеше в една телефонна кабина и прелистваше жълтите страници. Откри някакъв магазин за електроника на авеню Плейнс, отиде с колата до него и купи нова видеокасетка. Когато се върна в колата, скъса целофанената обвивка и мушна касетката под колана си отзад. После придърпа потника си над нея. Върна се в Лейквю и се запъти към катедралата.

Ченгето пред апартамента на епископа беше преместил едно кресло от дневната и се беше отпуснал в него, прехвърлил крак над страничната облегалка, и четеше евтина книжка. Когато се върна в колата, скъса целофанената обвивка и мушна касетката под колана си отзад. После придърпа потника си над нея. Върна се в Лейквю и се запъти към катедралата.

Ченгето пред апартамента на епископа беше преместил едно кресло от дневната и се беше отпуснал в него, прехвърлил крак над страничната облегалка, и четеше евтина книжка.

— Хей — каза Гудмън. — Дойдох да проверя помещенията. Ето ми билета. — Той връчи призовката си.

Ченгето я загледа.

— Не е ли малко късно?

— Може би. Областният прокурор свърши ли си работата тук?

— Откъде, по дяволите, да знам? А ти кой си?

Гудмън извади портмонето си и го отвори на разрешителното си.

— Гудмън — каза той. — Частен детектив. Работа за защитата.

Ченгето го изгледа с презрение.

— Сигурно имаш проблеми със съня. Трябвало е веднага да застрелят това копеле и да спестят много неприятности.

— В църквата? — невинно попита Гудмън.

— Знаеш какво искам да кажа, умнико — каза ченгето, докато разрязваше неохотно хартията, с която беше запечатана вратата.

— Какво, по дяволите, аз също работя като теб, нали така? Всеки трябва да преживява.

— Защо не си станал ловец на бездомни кучета? — злобно каза ченгето.

Гудмън настръхна, но гласът му остана бодър.

— По същата причина, поради която и ти не мръзнеш навън, вместо да си седиш в креслото и да лентяйстваш.

— Окей, умнико, дигай ги, ще те претърся.

Гудмън вдигна ръце. Ченгето направи обичайното опипване. Дори и не докосна гърба на Гудмън. Когато ченгето свърши, Гудмън влезе в стаята. Миришеше на стар тамян, борова смола и застоял въздух. Ченгето тръгна след него и Гудмън се спря.

— Не ми е необходима помощ — каза той. Процедурата му позволяваше да извърши претърсването сам.

— Няма да взимаш нищо, няма да преместваш нищо и няма да оставяш нищо — рязко каза ченгето.

— Добре.

Ще оставя вратата отворена!

— Прави каквото искаш.

Гудмън влезе и застана с ръце в джобовете си, като разглеждаше повредените помещения. Няколко кръгчета бяха изрязани от пода. По стените все още имаше ивици с кръв, която беше придобила мръснокафяв цвят. Гудмън си извади бележника, направи скица на стаята, мина покрай леглото и погледна надолу към очертанията, отбелязани с тебешир. Масата и лампата все още лежах в ъгъла. Внезапен студ обхвана Гудмън и той го отърси от себе си. В стаята все още се усещаше болка и страх, омраза, ярост и възмездие.

За Гудмън винаги оставаше нещо недовършено, нещо мистериозно около мястото на убийството, едно чувство, че жертвата не е действително мъртва, преди мястото да бъде изчистено и докато цялото насилие не бъде заличено. Очертанието с тебешир на пода изглеждаше като част от личността на жертвата. Такъв радикален край наподобяваше пауза в разговора, докато останалата част от изречението все още виси някъде в стаята, в очакване да бъде произнесено.

Подсъзнателно въображението му рисуваше последните брутални мигове на епископа. И докато Гудмън гледаше сега на жертвата с пълно презрение, се чудеше дали епископ Рашмън е осъзнавал в тези последни секунди, че животът му е бил една лъжа и че е прекрачвал прага на ада.

Гудмън се отърси от мислите си и се насочи към килера. Влезе в него, видя видеокамерата и магнетофона в ъгъла. Опипа халатите, висящи спретнато от закачалките, погледна зад тях, провери чистото желязно шкафче за обувки, чекмеджетата с ризи и фланели. В задната част на килера намери касетките — две купчинки, наредени грижливо до видеото. Бяха може би около трийсет. Очите му проследиха етикетите, проверявайки заглавията, повечето от които имаха етикет „Проповед“ и дата. После, в дъното на купчината, очите му замръзнаха върху едно заглавие.

„Момчетата от олтара. 2/9/83.“

Ето я! Гудмън я погледа няколко секунди, придвижи се назад през редицата с дрехи и хвърли поглед към вратата. Ченгето все още четеше. Сложи си един чифт найлонови ръкавици, върна се до купчинката с касетки, коленичи и внимателно отлепи етикета от касетката и я сложи върху новата касетка, като го заглади с палец. После леко издърпа касетката с момчетата от олтара няколко инча и рязко я измъкна от купчинката. Купчината падна с трясък. Чу как столът на пазача изскърца. Гудмън събори няколко касетки от върха на купчината на земята и пусна новата касетка между тях.

Пъхна касетката с момчетата от олтара под колана си, дръпна потника си върху нея, и коленичи, за да събере падналите касетки. Пазачът се появи на вратата на килера.

— Какво има, по дяволите? — попита той с раздражение.

— Всичко е наред — каза Гудмън, слагайки касетките обратно отгоре. — Малък фал.

— Внимавай, чу ли? Ще счупиш нещо и аз ще опера пешкира.

— Ще бъда по-внимателен — каза Гудмън.

Гудмън се върна в спалнята заедно с пазача, който се запъти към стола си и възобнови четенето. Гудмън влезе в банята, отвори шкафчетата и ги затръшна, подрънка наоколо, като си свиркаше. Тихо отключи прозореца на банята, отвори го, наведе се и погледна надолу. Една кофа за боклук стоеше точно под него. Бързо извади касетката, прицели се и я пусна. Затвори прозореца, преди тя да падне, и се върна обратно в коридора с бележник в ръка, изхвърляйки няколко безцелни записки.

— Видя ли всичко, което ти трябваше? — попита ченгето.

— Така мисля. Това там кухнята ли е?

— Да.

— Ще проверя — каза Гудмън. — Може би ще слеза долу и ще огледам мястото. Ще ме пуснеш ли?

— Добре. Трябва ли ти прожектор? Тъмно е като в рог.

— Имам си — каза той и го извади от джоба.

Направи повърхностен оглед на кухнята, после отиде до задната врата и погледна надолу по стъпалата.

— Чудя се защо е избягал обратно в църквата? — каза Гудмън почти на себе си.

— Както чух, дежурният полицаи случайно се е разхождал по алеята там. Късмет, иначе малкото копеле щеше да излезе на улицата и да изчезне.

— Просто ще слеза долу да поогледам. Можеш да заключиш след мен. Благодаря.

— Добре. Там долу е по-студено и от пазвата на вещица.

— Можеш да го повториш пак.

Той слезе по дървените стъпала до земята, заобиколи ъгъла до боклукчийската кофа и бръкна вътре, като пошумоли около разхвърляните хартии. Опипа касетката, бързо я извади от кофата и я пъкна обратно под колана си.

Десет минути по-късно беше на път към къщата на Вейл.

19.

Вратата на спалнята на Моли беше отворена. Тя седеше на малко бюро в стаята си, пишеше нещо и прелистваше половин дузина дебели книги, когато чу потропване и някакъв неопределен звук. Сложи един молив между страниците и тръгна внимателно надолу по коридора. Звукът идваше от бърлогата на втория етаж. Една врата водеше към голям килер в съседство. Той беше превърнат в миниоранжерия с шестфутова дълга маса, обшита с ламарина, с малка мивка в единия край. Една редица от светлини, необходими за растежа, включени в автоматичен регулатор, създаваха илюзията за дневна светлина дванайсет часа на ден. Под светлините имаше редица от малки, деликатни сини цветя, заобиколени от папратовидни листа. От другата страна на тясната стая бяха разположени покрити с пластмаса кабинки, оросени от човешка ръка. Четири хилави орхидеи бяха провесени от тавана към подредената оранжерия. Вейл подрязваше цветята и тихо и ритмично потропваше с крак и си припяваше: „Аз и моята сянка, крачим надолу по авенюто...“ Той вдигна поглед и видя Моли на прага.

— Съжалявам — каза Моли. — Не те чух да се качваш.

— Ти си беше заровила носа в книгите.

— Просто се опитвах да намеря смисъл във всичко това. Цветята ли са твоето хоби?

Той изглеждаше смутен и даже малко разтревожен, сякаш тя беше нахлула в интимната му територия, но бързо се съвзе и кимна.

— Започнах да отглеждам орхидеи. Не много успешно засега. Много са недорасли.

— Какви са тези? — попита тя, кимайки към сините цветя.

— Майка ми ги наричаше сини камбанки. Не от тези камбанки, които звънят. Това са зимни цветя, растат на воля. Това е четвъртият ми опит да ги култивирам. Може да имам шанс този път.

— Шанс?

— Те не обичат фалшивата родина — каза той. — Вероятно бленуват за истинска слънчева светлина.

Тя огледа малката ниша.

— Значи ти си килерен градинар — каза тя със сподавен смях.

— Не казвай на никого. — Той се усмихна и ѝ намигна. — Майка ми обичаше сините камбанки. Те растяха по брега на реката. Аз обикновено ги късах и ѝ ги носех вкъщи, а тя ги слагаше на пианото и понякога я чувах как им говори. „Това е Моцарт“ — казваше тя и им разказваше за него, докато свиреше.

— Затова ли отглеждаш тази особена разновидност?

— Предполагам.

— Какъв човек беше тя?

— Всъщност тя се е отказала от място в градския симфоничен оркестър, за да се ожени за баща ми. Преместили се в малко градче и преподавала пиано. Всеки ден даваше уроци по пиано. Не мисля, че обичаше да преподава толкова много, колкото обичаше пианото си. Децата идваха от областта.

— Какъв беше баща ти?

— Учител. Той беше също така диригент на гимназиалния оркестър. И двамата бяха музиканти, но майка ми беше тази, която имаше талант. Баща ми, той беше като Хенри Хил. Обичаше демонстрацията повече от музиката.

— Едно щастливо семейство.

Той я изгледа, преди да отговори.

— Не особено. Тя беше алкохоличка. Почина, когато бях в осми клас.

— Съжалявам.

— Защо? Не е твоя вината.

— Това е странен отговор — каза тя.

— Безочливо е, вероятно. То е... защото винаги ми се струва странно. Казвам, че майка ми е мъртва, и някой казва: „Съжалявам“, макар че не я познава.

— Съжалявам за теб. Тя очевидно е била много важна за теб. Съжалявам за твоята болка.

Отговорът, изглежда, го изненада и мина известно време, преди да отговори.

— Това е чудесна мисъл. Благодаря. — Той нежно махна с ръка по върха на синята редица, а умът му заскита с малките цветенца.

Миналата есен Вейл се беше върнал в родния си град за първи път от десет години — едно пътуване, което той беше избягвал, откакто започна адвокатската си практика в града. Предпочете да измине тричасовия път с кола през нощта и потегли с големи опасения. Първите два часа и половина бяха доста приятни, но през последните трийсет минути, след като навлезе в местността, иронично известна като „Пъстроцветните равнини“, от мрака нахлуха лошите спомени. Стари имена и лица, които той смяташе, че завинаги е заличил, загризаха ума му. Най-лошият от всички бяха самите „Пъстроцветни равнини“.

Преди век и половина някаква заблудена изследователска група се беше натъкнала на обширна планинска верига, която се простираше почти петдесет мили, очертавайки бреговете на една река с бистра вода. Брястове, дъбови и борови гори имало в изобилие. Диви цветя растели по бреговете на реката. Сърни и мечка изп-рипкали от местата си за водопой, когато групата нахлула в тяхната земя. Необходимо било малко време, за да бъде опетнено името.

Светлините на фаровете му го отведоха по мрачната и зловеща алея към един досаден, покрит с дупки път с две платна. После видя блясъка на хоризонта. След това дойде зловонието. Форми започнаха да се материализират през пушека и парата. После се чуха звуците. Вейл сякаш стана по-малък, сви се в себе си, докато лъкатушеше покрай големи химически заводи, фабрики за хартия, пещи за стомана и нефтени рафинерии. Нищо не се беше променило. Широкият и див пейзаж се беше превърнал в сенчест, безформен ад, по-голям и от въображението на Данте. Високи комини изхвърляха облаци с киселинен пушек в уязвимото небе. Заводи за стомана бълваха ослепителни кълба, които сякаш подхранваха химикалите, носещи се из въздуха. Газове правеха мехури в мрачните реки и поточета. Съскане, метален вой на свирки, ръмжене на сирени и свистене на железни колела върху стоманени релси — всичко това създаваше човешката ръка. Цялата тази американска гибел изгаряше носа и очите

му. Земята около него, изглежда, се беше превърнала в голям, гниещ труп.

Това продължаваше миля след миля: ослепителни светлини, бълващи пещи — какофонията на прогреса, отвратителната воня на просперитета. Миля след миля без нито едно дърво или стръкче трева, които да скрият изцапаната с мед земя. Миля след миля, без да можеш да видиш жива душа. Сякаш се беше натъкнал на някоя угаснала, движена от работи планета, френетично произвеждащи собственото си унищожение.

„Индустриалният парк“, както бе наречен от Търговската камара, свършваше там, където реката свиваше под моста на магистралата, оформяйки една естествена бариера между Равнините и Оукдейл, града, в който се беше родил. Вейл изведнъж сви от пътя и спря на едно място за обръщане точно преди моста. Излезе от колата, облегна се на калника и запали цигара, загледан през реката.

Всичко си беше както преди — работилницата за щавене, една дълга и ниска сграда, все още доминираше предната част на реката от южната страна на моста, а мрачната тухлена сграда, приютила фабриката за обувки, се разпореждаше от северната страна.

Това беше мястото, което беше родило Мартин Вейл и го беше отгледало, докато се беше превърнал в мъж — и от което той накрая беше избягал, напускайки семейство и приятели. Миналото беше един калейдоскоп, чийто фрагменти се въртяха в главата му: блестявият месинг на духовия оркестър, репетиращ в следобеда след футболния мач; коментарите на запалянковците; миризмата на кипящо кафе от кухнята на баба му; страшното предчувствие за първата целувка на задната седалка на шевролета на Пол Суейн; нетърпението да опита леда на реката след първото замръзване за годината и глухото съскане на първия сняг; непоколебимият край на погребението на майка му; веселите аплодисменти, докато доктор Нолан раздаваше дипломите в деня на завършването; учуденият поглед на Пел, неговото първо кученце, и ужасната болка в гърдите му, когато осъзна, че Пел лежи смачкан под колелата на една камионетка по Ривър стрийт; мирисът на киснатото мляко в края на нощта, когато работеше в магазина за сладолед на Джеси Крафт; мирисът на косата на Емили Грантъм, колко твърди бяха зърната ѝ и колко горещо беше бедрото ѝ; този страшен, проникващ в сърцето момент, когато тя му каза, че май е бременна, и

връхлетялото го успокоение, когато му съобщи, че мензисът все пак е дошъл.

Сега той беше привлечен тук отново, за да каже сбогом на жената, която го беше издържала в колежа и подстрекавала, почти изискала, той да напусне Оукдейл и никога да не се завърне. Кетлин Вейл. Мама Кет — баба му.

Една полицейска кола спря до него и той закри очите си от силния лъч на фаровете.

— Трябва ли ви помощ? — приятно попита един младежки глас.

— Не, благодаря, просто се любувах на гледката — отговори той.

— По-добре си запалете светлините — предложи му полицаят.
— Тези големи камиони карат доста бързо тук.

— Благодаря, ще го направя — каза Вейл.

Полицейската кола отмина по моста. Но когато Вейл се върна в колата да включи сигналните светлини, осъзна, че магията е развалена. Той запали и последва синята полицейска кола.

Главната улица се беше променила твърде малко за десетте години. Магазините изглеждаха същите, с изключение на няколко, закупени от големи вериги. „Риц“ — кинотеатърът, който беше показвал стара класика през съботните вечери и го беше запознал с Кегни, О’Брайън, Робинсън, Богарт, Трейси и Басби Бъркли, беше превърнат в долнопробен пазар. Вейл мина покрай бръснарницата на Шик Медсън и една болка прониза гърдите му. Спря за минута и погледна тротоара пред дюкяна.

Той беше в магазина за млечни продукти с тайфата този ден, когато Дик Хърст нахлу вътре. „Хей, Марти, по-добре тръгвай бързо. Нещо е станало с баща ти.“

Той лежеше но гръб, единият му крак беше свит под другия, ръцете настрани, и гледаше с полуотворени очи в небето.

— Какво се е случило? — попита някой.

— Това е Лари Вейл, диригентът от училището. Трябва да е получил сърдечен удар. Просто се подстрига, излезе през вратата и падна мъртъв. Просто така.

Като гледаше към мястото, това, което най-добре си спомняше, беше как седи вкъщи след погребението и си мисли: „Защо смъртта винаги ме връхлита така, без никакво предупреждение.“ Майка му, първото му кученце, най-добрият му приятел, сега баща му.

Старата болница, някога разхвърляна сбирка от дървени постройки, беше изчезнала. На нейно място имаше пететажен медицински център от тухли и стъкло. Той мина с колата покрай него, не съвсем готов да застане лице в лице с мама Кет, и тръгна по Пайн стрийт към къщата ѝ — един грандиозен стар анахронизъм, заобиколен от дървета, които я защитаваха от ниски, хаотично разположени бунгала, които незаконно ѝ посягаха. Всички останали стари къщи бяха изчезнали, с изключение на една горда, викторианска къща, все още твърдо придържаща се към миналото. Беше очевидно, че мама Кет вече я няма. Поляната беше избуяла, храстите се нуждаеха от подрязване и нощните светлини или бяха изгорели, или някой ги беше изключил. Около мястото имаше белези на капитулация. Поне негодниците от училището още не бяха започнали да чупят прозорците. За Мартин счупените прозорци бяха камбаната за всяка сграда.

Спомени задавиха гърлото му. На тази предна порта беше научил, че майка му е мъртва. Той беше изпуснал букета със сини камбанки, които ѝ носеше, и беше побягнал, търсейки утеха в брястовата горичка, за да се справи с внезапната скръб и чувството, че е предаден — не го бяха подготвили, не го бяха предупредили, че майка му умира. Стоя там, докато не дойде старият Уоткинс с катафалката. Мартин биеше и риташе и молеше да я оставят още малко, сякаш имаше още живот в нея и това, че я преместваха в погребалната къща, щеше да я убие. Другите се бяха отнесли към скръбта му с досада, едно вмешателство в общуването със смъртта, но мама Кет беше разбрала агонията му и внезапното му чувство на самота, и го беше утешила. Беше излекувала разбитото му сърце.

Мама Кет и тази къща бяха последните връзки на Вейл със семейството и миналото. Той щеше да затръшне тази врата. Опита се да се отърси от меланхолията си и подкара надолу към болницата.

Вейл мислеше, че е готов да се справи с това, което видя. Рак беше смалил мама Кет просто до една вейка, дланите ѝ бяха толкова костеливи, че го шокираха, когато стисна една от тях — всички мускули и мазнини отдавна бяха погълнати от животните, нападнали тялото ѝ. Сива кожа като восъчна хартия беше опъната около черепа ѝ. И очите ѝ, тези някога искрящи огледала на една мъдра и немирна душа, бяха се превърнали в безжизнени топчета, гледайки скръбно от

вдлъбнатините дълбоко в опустошеното ѝ лице. Оплячкосана — това беше останало от нея. Едва личеше под завивките. Наоколо се носеше мирис на смърт и същите безсърдечни и нечовешки звуци на прогреса, които съсипваха „Пъстроцветните равнини“ — сърдечната машина с библикане довършваше живота ѝ, подхранващ кислороден апарат глупаво стоеше в ъгъла, един монитор някъде в тъмнината на стаята зловещо бръмчеше. Тя го гледаше от ръба на вечността през полуотворени очи; всяко вдишване — една отчаяна, силна молба да изключат машините и да ѝ позволят да си отиде.

Дали го виждаше? Можеше ли да го чува? Знаеше ли тя, че той е до нея?

— Мамо, аз съм Марти — каза той, навеждайки се до ухото ѝ. — Чуваш ли ме, мамо?

Нямаше знак, че го е познала, но той продължаваше да шепне в ухото ѝ — че е тук, и че много му е липсвала. Медицинската сестра влезе и се зае с обичайната си суетня. Той я виждаше с периферното си зрение как се движи наоколо, нагласява клапаните на тръбите, проверява електроенцефалограмите и гледа диаграмите, преди да изчезне от полезрението му.

— Марти?

Той се обърна. Сестрата стоеше на долния край на леглото — висока, яка жена в средата на трийсетте, тъмната ѝ коса беше подстригана късо и напъхана под бонето. Тя му се усмихваше.

— Аз съм Емили.

— Господи, Емили. Съжалявам. Толкова бях отвлечен, че аз...

— Всичко е наред. Бога ми, хубаво е, че те виждам отново. Изглеждаш страхотно, Марти.

— Благодаря. Ти също изглеждаш добре, Ем. Кога стана сестра?

— След като работих една година във фабриката за щавене. Ако нямаш никаква амбиция, това те кара да побързаш. — Той се усмихна и забеляза брачната халка на пръста ѝ. — Женена съм. Имам две момичета.

— Кой е имал това щастие да те вземе, Ем?

— Джо Стюард. Помниш ли го? Завърши две години преди теб.

— Едно високо момче. От отбора по борба, нали?

— Боулинг.

— О, правилно.

— А ти?

— Никога не съм стигал до това. Не препоръчвам на никого.

Тя леко наведе глава на една страна и лицето ѝ се смекчи от усмивка, пълна със спомени.

— Не казвай това — каза тя. — Сърцето ми се разби, когато напусна. Все още мисля за теб. Знаеш как става, някой те споменава и спомените се завръщат.

— Аз също си мисля за теб.

Тя сиря за момент, объркана от тази внезапна интимност.

— Съжалявам за мама Кет — каза тя. — Тя наистина се бори твърдо, Марти. Трябва да си горд от нея.

— Гордея се с нея.

— Добре. Няма да продължи дълго. Ще бъде в стаята на сестрите.

— Благодаря.

Измина един час. Той продължи да говори, надявайки се да го познае поне за момент. И после усети почти неуловим натиск върху ръката си.

— Чуваш ли ме, мамо Кет? — тихо попита той. — Обичам те, мамо. — Той целуна крехката ѝ ръка и нежно я потърка в бузата си. — Чуваш ли ме, мамо? Обичам те.

Натискът спря и ръката ѝ се отпусна.

— Съжалявам, че не дойдох по-рано.

Когато всичко свърши, той стоя още дълго в стаята и гледа как сменят завивките и изнасят апаратурата. Емили се появи на прага.

— Свърши дежурството ми — каза тя. — Искаш ли да идем до Сенди и да закусим.

— Страхотна идея.

Те тръгнаха през градския парк зад болницата и продължиха покрай брега на реката към главната улица.

— Басирам се, че знам какво си мислиш — каза Емили.

— Ти също ли? — отговори Вейл.

Тя кимна.

— Всеки път, когато идвам в парка.

— Аз все още си мисля за този ден — каза Мартин. — Когато правя нещо, когато гледам стар филм или деца играят на топка, си спомням за него. Предполагам, че това никога не преминава, да

загубиш първия си приятел по този начин. За първи път осъзнаваме, че сме смъртни.

— Сякаш му се подигравахме. Не беше така, но дълго време след това изглеждаше така.

— Толкова добре ли си го спомняш? — попита Мартин.

— А ти?

Вейл кимна.

— О, да. Все още го виждам там в реката да размахва ръце, да потъва и да изскача. Всички мислехме, че се шегува.

— Просто стоях там и се смеех — каза Емили.

— Всички го правехме.

— Тогава ти и Арт Ходжис тръгнахте след него по едно и също време.

— А ти изтича за полицаите...

— А ти и Арти все още бяхте там, когато се върнахме, и все още се гмуркахте за него...

— Малкият Боби Бредшоу...

— Господи, когато го намериха...

— Знам, сънувах го. Виждах това малко момче цялото синьо толкова години след това.

— Майка му все още работи във фабриката за обувки. Виждам я понякога. Не може да го преживее. След всичките тези години — колко години минаха?

— Двайсет и две. Аз бях на десет, Боби беше на единайсет.

— След двайсет и две години тя все още гледа надолу, когато се разминаваме. Изобщо не говори. Знаеш ли какво си мисля, Марти? Мисля, че все още ѝ напомням. Искам да кажа, тя никога не го е забравила.

— Може би — каза Вейл. — Тя вижда старите му приятели и всичко се връща отново като лошо представление. Сигурен съм, че по свой начин тя ни обвинява за това.

— Или може би защото това беше Боби вместо някой от нас.

— И това също.

Тя посегна почти инстинктивно, взе ръката му и те застанаха на брега. Реката беше кафяво-зелена с пепеливозелена пяна, бушуваща покрай брега. По-нагоре се издигаше пара от мрачните брегове. Това сякаш намаляваше ефекта от смъртта на Боби Бредшоу, като че ли

реката беше жив паметник за него само когато е била здрава и чиста. Сега, бълбукаща от отрова, като казана на магьосницата в „Макбет“, просто обиждаше спомена за него.

— Боби винаги беше защитникът — каза тя.

Той погледна към нея, объркан от забележката, но тя гледаше към замърсената река, зареяна в мечтите си.

— И ти винаги така хубаво говореше — тя повдигна брадичката си. — Ходеше наперено нагоре-надолу и ни проповядваше това измислено право.

Марти винаги беше сигурен, че иска да стане адвокат, но не можеше да си спомни момента или времето, когато за първи път беше завладян от тази идея. Разказът на Емили за него, как играе първи защитник, после прокурор, после съдия с приятелите — всичко това изглеждаше така, сякаш тя говореше за някой друг, едно момче, което той не помнеше — един продукт на детството му. Не че беше объркан от спомена или че не искаше да си припомни — това беше празно пространство в паметта му — дори нейните думи не можеха да освободят някакъв визуален спомен за неговото изпълнение. Той се усмихна.

— Искал ли си някога — каза тя и се поколеба за момент, — искал ли си някога времето да спре, тогава, и никога да не пораснем? Реката все още да мирише на земя и свежест и небето да е с цвят на пойни птици? Желал ли си някога това, Марти?

Той се усмихна тъжно и каза:

— Да. Прогресът не е ли една гадост?

— Знаеш ли, Арти е президент на Търговската камара сега. — Тя се изкикоти. — Това ми създава истински проблем — мисли си, че е много важен. Хората се смеят зад гърба му.

Арти, президент на Търговската камара? Тази самообслужваща се общност от губещи хора, един клуб от дефектни малки нещастници, които се заблуждаваха, като мислеха, че алчността е постижение, а разрушението — достижение.

— Може би ще успеем да се съберем старата тайфа заедно — каза тя радостно.

— И да идем при Барни на вечеря.

Спомените му изведнъж бяха опетнени — приятелите от детството му се бяха превърнали в жалки, ограничени подлизурковци,

молейки се алчното животно, хранещо се с мърша, да донесе чумата, която наричаха „прогрес“ в земята на неговата младост. Не искаше да види никого от тях, не искаше да се срамува заради тях, не искаше да му се напомня, че са израсли от същите корени, корени, които те бяха покварили с предателството си към родното място.

— Не бих искал — каза той.

— Всички са забравили делото сега — каза тя.

— Аз не съм.

— Ти свърши голяма работа. Всички казват, че си свършил страхотна работа. Искам да кажа, че току-що започваше и се беше изправил срещу всички тези големи адвокати от Изтока.

— Не беше до адвокатите, а до парите, Ем. Винаги се намесват парите. Всички тези хора, борещи се с разрастването на индустриалния парк към Пайн Хил, опитващи се да се придържат към начина си на живот — те имаха само мен. Не, не бяха виновни адвокатите, а големите корпорации. Те подкупиха общинските политици, Палатата, по дяволите, те дори подкупиха проклетия съдия. Аз загубих делото, а тези хора загубиха домовете си, които са тяхна собственост от сто години, а хищниците налагаха и градското имущество.

— Но градът е порасъл малко, нали? — каза тя.

— Много добре си е порасъл — каза Вейл. Той погледна през реката към общинските бедни квартали, които те наричаха индустриален парк. — Бедата е, че растежът е злокачествен.

Тя беше изненадана от неговата страст.

— Дори животните разбират по-добре и не мърсят собственото си гнездо — каза той.

Емили го погледна тъжно и спомените за добрите минали времена угаснаха с усмивката ѝ.

— Ако не те познавах по-добре, бих се заклела, че току-що имаше малко пориоманично преживяване — каза Моли с усмивка. — Ти беше далеч оттук за около три минути.

— Фантазирах. Или по-скоро сънувах — каза Вейл. — Това състояние на пориомания ли е?

— До известна степен, да. Ти беше временно извън действителността.

— Ще ти кажа нещо. Има едно сандъче отвън на един от твоите прозорци. Какво ще кажеш да дадем шанс на тези момчета да поживеят навън на истинска слънчева светлина?

Тя наблюдаваше, докато той сипваше тучна, тъмна пръст в сандъчето, като го напълни почти до половината, после я изравни с дланите си. Разстла втори слой почва, в която внимателно засади шест от растенията, като нежно тя притискаше около стеблата, докато ги прикрепил добре. После покри почвата с тънък пласт мъх и бавно наръси с вода цялата повърхност.

— Това са речни цветя — каза той. — Обичат водата. Винаги ги пресаждам през нощта. Цветята умират за малко през нощта, после отново оживяват със слънчевата светлина. Ще видим какво ще стане. Може да се справят.

— Благодаря — каза Моли. — Да ги поливам ли всеки ден?

— Сутрин — кимна той. — Поръси леко с вода мъха. Той задържа вода и им дава да пият по малко.

Вейл беше извършил всяко действие прецизно и с почти нежна грижовност и Моли беше наблюдавала очарована как този мъж, който така пазеше миналото си, разкри една слабост, която, тя беше сигурна, на малко хора е било позволено да я видят.

Вейл развали магията.

— Нека те попитам — каза той, като изтри ръцете си с една кърпа. — Като знаеш какво правим за Аарон, мислиш ли, че ако той действително е видял някой да убива Рашмън, това би било достатъчен шок, за да изпадне в състояние на пориомания? Искам да кажа, че той е преживял доста шокове. Това не би ли го предпазило?

Тя отговори веднага.

— Не. Мозъкът може да се справи с много видове гаок, после едно специфично действие, едно визуално преживяване може да причини късо съединение. Не може да се каже какво неговият мозък ще абсорбира и какво ще отхвърли. Да се надяваме, че ще открием това.

— Значи науката не е толкова точна.

— Нека просто кажем, че не знаем достатъчно. Има някои неясни зони. Занимаваме се с човешки мозък все пак.

— Това, което искам да кажа, е, че не е така точна както, например, две и две.

— Точно така. Всички хомо сапиенс реагират различно на различни влияния. Ето защо има мисъл. Ако беше така абсолютно точна като математиката, всички щяхме да сме роботи.

— Това е много интересно — каза Вейл.

— Това е фундаментално.

— Ето какво искам да кажа. Че не е така ясно като да кажем отпечатъка от пръсти. Един отпечатък от пръст е недвусмислен. Наистина не можеш да оспориш това. Ако го има, значи го има. Но психическото разстройство? Тук имаме несигурност.

— Учим се — каза тя. — Знаем симптомите, обикновено можем да разграничим самото разстройство, дори да кажем какво го е причинило. И много пъти успяваме да излекуваме пациента.

— Нека просто приемем, че Аарон е убил епископа, че е действал, воден от някакво мрачно разстройство. Мислиш ли наистина, че той може да бъде излекуван, след като е направил нещо толкова... ненормално?

— Ако не мислех така, щях да напусна.

— Какво те накара да се занимаваш с тази професия?

— Брат ми е в състояние на кататония вече десет години.

— Боже мой! Какво се е случило?

— Виетнам! Върна се оттам и постепенно се премести в друга страна, едно място, което си е измислил. Предполагам, че подсъзнателно се обвинявам, че не съм помогнала, но ние не знаехме. Знаехме, че страда, но вероятно сме смятали, че ще го превъзмогне. Едва от скоро започнаха да се занимават с този проблем. През Първата световна война са го наричали психическо разстройство вследствие тежки бойни условия. През Втората световна война е било бойно изтощение. Сега е идентифицирано като форма на психическа травма, наречена синдром на посттравматичен стрес.

— Как се справяте с това?

— Зависи от индивида. Но аз си имам теория, че обичта, любовта, общуването... и прошката... може да са много свързани с това.

— Прощка?

— Замесена е огромна вина. Те наистина са били третирани зле, след като са се върнали. Сякаш са се прокраднали обратно като нежелани деца. Имало е доста отчуждение.

— Аз защитавах един ветеран от Виетнам, който стрелял в някакъв чиновник. Не го беше убил и това просто е било голям късмет.

— Какво стана с него?

— Три години за въоръжен грабеж, но лежа осемнайсет месеца. Съдът беше снизходителен заради преживяното във Виетнам. Той твърдеше, че винаги носел огнестрелно оръжие у себе си — за него това е било като фетиш...

— Условна мания — каза тя. — Вероятно това дълго е било критичен момент за него, за да оцелее.

— Така каза и той. Във всеки случай притежателят на магазина е бил кореец. Те започнали спор за нещо глупаво и Джери загубил самообладание, припомнил си Виетнам. Човекът бил ориенталец и — бум — гръмнал го в рамото. После — и тази част областният прокурор не можа да преглътне — той каза, че не искал да признае, че е изпаднал в дива ярост, така че грабнал двайсет долара от касата, за да изглежда като обир. Факт е, че не използвах това. Съдебните заседатели нямаше да го приемат.

— Вероятно е било вярно.

— Знам, че е било вярно, вярвах му още от началото, но в съда истината понякога може да бъде вредна за здравето на клиента ти. Някои съдебни заседатели няма да приемат факта, че истината може да бъде по-странна от измислицата.

— Професията ти е много особена, мистър Вейл.

— Виж кой ми го казва.

Звънецът на предната врата сложи край на дискусията.

— Колко е часът? — попита Вейл.

— Около осем.

— Чудя се кой, по дяволите, може да е това?

Той слезе на долния етаж и отвори предната врата. Един раздърпан Гудмън стоеше на прага.

— Искаш ли да погледаш филм? — каза той.

20.

— Какво е станало с ръката ти! — попита Моли.

Гудмън погледна към подутата си китка и се усмихна с половин уста.

— Това, което открих, е, че все още има малко експлозив в нея.

Тя нежно взе ръката му и прекара пръсти по нея.

— Има ли нещо счупено?

— Не знам. Тя е безчувствена вече от пет години.

— Ела в кухнята, ще ѝ сложа малко лед и ще извикаме доктор.

— Никакъв доктор. Лед да, но имам алергия към докторите — тоест лекарите.

Тя се усмихна и го поведе към кухнята.

— Какво има на касетката? — каза Вейл.

— Нека първо му оправим ръката — каза Моли.

— Забрави за ръката му. Тя винаги изглежда такава.

— Е, благодаря ти — каза Гудмън и погледна към Моли доста жално. — Много боли — каза той.

Вейл завъртя очи. Моли извади един поднос с лед, сложи няколко кубчета в една кърпа за бърсане на чинии. После я сложи върху разбитата ръка.

— Ох — изстена Гудмън и затвори очи.

— Преструва се — изръмжа Вейл. — Знаем кога човек се преструва и това определено е преструвка.

— Откъде знаеш? — поиска да разбере Гудмън.

— Познавам преструвката, когато я видя. Това е една от дарбите ми. Нека чуем сега за твоите подвизи.

Докато Моли увиваше една кърпа около компреса с лед, който тя несръчно беше поставила върху подутата ръка на Гудмън, той бавно и подробно разказа за сблъсъка си с Алекс и Батмън и разговора след това. Неговите коментари бяха посрещнати с учудване и шок.

— Епископът е участвал в това и го е режисирал?

— Така каза момчето, но нека първо видим касетката.

Те се върнаха обратно в офиса и Мартин сложи касетката във видеото. Седна в стаята срещу монитора и натисна копчето. Първите десет минути имаше запис на една литургия. Бяха заснети две момчета на олтара, които помагаша на епископа, но Гудмън не позна нито едно от тях. Те бяха малки и Гудмън предположи, че не са членове на „Момчетата от олтара“. Може би касетката наистина беше образователна, помисли си Гудмън, чувствайки се малко глупаво. После екранът се изчисти и след няколко секунди се появи нова сцена. Една спалня.

Почва се, помисли си Гудмън.

Момичето влезе на сцената първа. Тя беше дребна, русата ѝ коса беше хваната на опашка, гърдите ѝ напъпили, лицето ѝ, въпреки яркия грим около бледосините очи, беше едно було на невинност. Беше облечена в дълга до глезените памучна престилка и изглеждаше на около двацет години. Не изглеждаше уплашена, а доста неспокойна, дори малко дръзка. Някъде извън камерата се чуваше песен на „Би Джийз“. Момичето влезе в кадър и започна да танцува с музиката, отначало с неясно безразличие. Чуха се развълнувани аплодисменти от двама-трима души извън кадър. Подтикната от невидимата публика, тя ускори темпото. Завъртя се, престилката се повдигна и разкри една гледка с черни чорапи. Заедно с все по-бързия танц престилката се повдигна повече и се видяха долнокачествени жартиери и черни слипове под невинната рокля.

В този момент един глас зад екрана каза: „Добре, Били, твой ред е.“ Едно високо слабо момче с плътни панталони и копринена риза влезе в кадър и започна да играе с момичето. Представлението стана по-вълнуващо и по-секси. Гласът извън кадър започна да дава инструкции, нареждайки им да направят така наречения бавен стриптийз, докато и двамата останаха голи. После инструкциите станаха по-определени и по-сексуално ориентирани. Накрая гласът нареди на Питър да излезе на сцената.

Моли, Том и Мартин гледаха безмълвно, докато гласът зад кадъра дирижираше това, което беше известно като *menage a trois*. После касетката рязко свърши. Тримата стояха безмълвни, докато Вейл пренавиваше касетката. Той се обърна към Моли.

— Ще ни извиниш ли за минутка, Моли?

Тя не изглеждаше притеснена от молбата.

— Какво ще кажете да си пийнем? — каза тя. — Май по една чашка ще дойде добре след видяното.

— Хубава идея — каза Гудмън.

Тя отиде в кухнята.

— Окей, откъде взе касетката, Том? — попита Вейл, когато останаха сами.

— Виж, това, което не знаеш...

— Откъде взе проклетата касетка?

— От спалнята на епископа. Беше в килера с другите касетки от богослуженията.

— Ти си задигнал веществено доказателство от мястото на престъплението?

— Просто я взех назаем.

— Господи, та те имат инвентарен списък на тези касетки.

— Взех една празна касетка и ги смених.

Разтревожен, но впечатлен, Вейл не знаеше дали да се смее, или да се сърди.

— Всичко, което знаем, е, че те са я гледали — каза той.

— Едва ли. Щеше да бъде в стаята с доказателствата. Няма да оставят такова нещо да се въргаля наоколо.

— Ако Венъбъл разбере за това, с твоята кариера е свършено, преди още да е започнала. Вероятно и двамата ще трябва да практикуваме в Боливия, без право да се явяваме пред съда.

— Значи... ще ида и ще ги сменя отново.

— Не съм казвал такова нещо — сърдито каза Вейл. — Това е дяволски удар. Сега трябва да обмислим какво да направим.

Моли се върна в стаята, носейки напитките върху малък поднос. Докато ги слагаше на масата, Вейл каза:

— Моли, искам с никого да не споделяш това, което видя преди малко, дори и със съдията и Наоми, докато аз не ти кажа.

— Нито дори с Аарон?

Вейл се замисли за минутка, после каза:

— Не му казвай, че си видяла касетката, просто му кажи какво е докладвал Том. Във всеки случай Аарон го няма в нея. Знаем ли кои са другите?

— Високото момче е Били Джордан — каза Гудмън. — Ниският е едно момче на име Питър. Момичето е Линда.

— Линда, приятелката на Аарон?

Гудмън кимна.

— Господи! — каза Вейл. Той погледна към Моли. — Епископ Ричард Рашмън, Франк Купра на детското порно. Нищо чудно, че децата са превъртели.

— Така че какво ще правим? — попита Гудмън.

Вейл не отговори. Стана и започна да обикаля стаята.

— Той мисли — каза Гудмън на Моли.

— Мартин, инсинуациите тук са огромни — каза Моли. — Религиозната и сексуална дезориентация водят до психическо разстройство. Първо, преподавателят Шекълс го праща в ада. После баща му го завежда в живия ад, дупката. Прелъстен е от учителката си. Епископът не само развъртава сексуалните му преживявания, но му казва, че като го прави, се отървава от дявола. И приятелката му е сексуална жертва! На мен ми изглежда...

Вейл вдигна ръка и я спря. Погледна към Гудмън.

— Как ще го докажем?

— Какво да докажем?

— Това, че зловецът глас зад кадър е на епископ Рашмън. Епископът никога не се показва. Без желязно потвърждение прокуратурата ще твърди, че гласът може да принадлежи на всекиго. Ти каза, че Алекс няма да свидетелства.

— Моето предположение е, че Алекс сега е на път за Аляска — каза Гудмън обезсърчено.

— А Питър и Линда?

— Трябва първо да ги намерим — и да ги убедим да застанат на свидетелската скамейка.

— Значи остава думата на Аарон срещу невидимия мъртъв режисьор.

— Точно така.

— Има ли още някой замесен в църквата? — попита Моли.

— Не мисля — каза Гудмън. — Това, което мога да скалъпя от Алекс, е, че епископът е набирал тези деца под прикритието, че ги е приобщавал към вярата. Тази история с момчетата от олтарата е фасадата на частния му порно клуб. Вярвам, че Аарон е срещнал Линда, когато е била доведена като „талисман“. Тя е била на

четиринайсет години по това време и са живеели в Дома на Спасението.

— Кое е още една причина за страх да разгласяват това.

— Вероятно — каза Моли. — Но аз бих казала, че истинската причина е унижението и объркването. Те се страхуват от порицанието на обществото повече, отколкото от себеподобните си.

— И съществува влиянието на епископа в обществото — каза Вейл. — Една банда от малолетни бегълци и бивши наркомани да го нападат? Не става.

— Освен ако докажем, че това е гласът на епископа на касетката — каза Гудмън.

— Би ли се заклел пред съдебните заседатели, че човекът, който говори, е епископ Рашмън?

— По дяволите, та аз дори не го познавам. Но можем да ги накараме да анализират гласа. Не можем да прикрием такова нещо!

— Ние нищо не прикриваме, Томи — каза Вейл, като продължаваше да обикаля. — Ние обмисляме кое ще е най-доброто за нашия клиент. Ние сме в една лодка с тези деца. Ако предоставим касетката и я използваме по някакъв начин, за да дискредитираме Рашмън, ще бъдем обвинени, че се опитваме да унищожим така наречения Светец от Лейквю Драйв, за да спасим Аарон Стемплър. И ако цялата история излезе наяве — че тези деца са били в секс клуб две години и изобщо не са казали нищо за това — то може да осигури на Венъбъл идеален мотив за убийството — ревност — и всички ще са зле, освен Рашмън.

— Ти не можеш да не обърнеш внимание на това.

— Мога, ако това помогне да спасим клиента ми от електрическия стол — каза Вейл, като се обърна към Гудмън и насочи пръст към него. — Забрави гнева си към епископа, Томи, той е мъртъв, и проблема му е умрял заедно с него. Нашата работа е да запазим. Аарон жив.

— А ако Аарон извади това наяве? — попита Моли.

— Ще се тревожа за това, когато се случи.

— Много неприятна работа — каза съдията по време на закуската на следващата сутрин при Пеперудата. — Ако някоя от

страните внесе това доказателство в съда, рискува сериозна враждебна реакция от обществеността и съдебните заседатели.

Вейл не беше показал касетката нито на Наоми, нито на съдията. Но той беше обяснил всичко подробно, а Гудмън им разказа за срещата си с Алекс. Моли си беше тръгнала преди зори, нетърпелива да се върне в Дейзиленд, за да продължи сеансите си с Аарон.

— Какво ще стане, ако прокурорът разбере за това? — каза Гудмън.

— Тя не е длъжна да го използва — отговори съдията.

— Защо не? — попита Наоми.

— Ако аз бях прокурор, щях да го подмина — отговори съдията. — Единствената причина да го използвам, ще бъде, за да създам мотив за убийството. Дори Венъбъл да предполага, че гласът принадлежи на Негово Високопреосвещенство, самата касетка не доказва нищо. Просто три деца се чукат. Тя ще твърди, че доказателството е неубедително и ще предпочете да не му обърне внимание.

— Но ние можем да го включим в разследването, нали така?

— Ако поискаме, да. Те ще трябва да го обърнат срещу нас. Знаеш ли, трудно ми е да повярвам, че никой не е знаел за това, освен тези пет деца и ние.

— Никой от участниците няма да проговори. Те се страхуват и вероятно ги е срам. Погледни на нещата от тяхната гледна точка: Рашмън е един от най-влиятелните хора в града. Ще се оплачат ли тези пет деца от него? Не мисля така.

Том сложи едно скъсано парче хартия на масата и Вейл се загледа в него.

— Ето как открих следата. Беше сложено под чистачката на колата ми в Дома на Спасението.

— Така че — каза Вейл — дали издайникът е някой от групата, или някой извън нея?

— Не знам — отговори Гудмън. — Начинът, по който им представих, нещата, беше, че търся свидетели за характера на Аарон — деца, които ще го защитят. По това време не знаех за момчетата от олтара, просто опипвах почвата. Може би някой от тях наистина знае за това. Мога да се върна...

— Още не — каза Вейл. — Нека не се забъркваме, докато не изясним как да използваме информацията.

— Искаш да кажеш, че наистина ще закриляме Рашмън след всичко, което е направил? — каза Гудмън.

— Въпросът не стои така — каза съдията.

— А как, по дяволите, стои въпросът? Ти каза веднъж, че фактите не престават да съществуват, ако не им обръщаш внимание — Гудмън беше леко наострен.

— Правилно, момчето ми — отговори съдията. — Също така съм казвал, че хората не искат да чуят истината, защото не искат илюзиите им да бъдат разбити. Това не е философски спор — животът на едно момче е заложен. Ако Рашмън е бил педераст, човекът от улицата, съдебните заседатели може да не искат да чуят за това.

— Винаги съм мислел, че истината и справедливостта вървят ръка за ръка — каза Гудмън.

— Много благородно — каза съдията. — Но наивно. За нещастие истината няма нищо общо със справедливостта.

— Начин на възприемане — каза Вейл. — Във фотографията се нарича селективен фокус. Показваш на зрителите само част от картината, но образът е толкова силен, че те възприемат това като цялата истина.

Съдията се усмихна тъжно и каза:

— Истината е това, което мислят съдебните заседатели.

Този следобед Вейл направи копие на касетката и даде оригинала на Гудмън, който се върна в апартамента на епископа и замени празната касетка. Ако Стенър и Венъбъл откриеха касетката, това щеше да си е техен проблем. Ако решат да не я използват, Вейл щеше да има право на избор.

Вейл опакова копието в обикновен кафяв плик и го адресира до себе си в пощата в града. Когато два дни по-късно касетката пристигна, той я сложи в собствения си сейф в банката.

21.

Беше петък, 11-ти, почти средата на март, и Мартин Вейл беше тръгнал да обядва с Рой Шонеси.

Гуидо Синатели отпразнува деня, в който стана американски поданик, като откри ресторант на три преки от градската община, наречен „Аванти!“. Името включваше и удивителния знак. То много точно отразяваше жизнерадостното отношение на Гуидо към живота. Красив, любезен — идеалният съдържател и майстор на най-добрата италианска кухня в щата, Синатели имаше само един недостатък: безнадеждно лош вкус. Пластмасови гроздове и прашни бутилки от италианско вино висяха от фалшиви виещи се растения, които опасваха тавана и сепаретата покрай стената, които пък бяха във форма на огромни винени бъчви. Но Гуидо и „Аванти!“ бяха оцелели заради индивидуалността, дискретността и зашеметяващата кухня. През годините Гуидо — редовните посетители никога не наричаха заведението с истинското му име — се беше превърнал в място за обяд на обществениците. А в петъците адвокатите доминираха в изкуствения пейзаж. Обществената йерархия беше очевидна и предсказуема. На най-ниско стъпало в схемата на Гуидо бяха лобистите, устните им пресъхваха, а ръцете се потяха, докато отдаваха почит на всички. После следваха младите адвокати, нетърпеливи да бъдат видени, докато обхождат заведението с надежда за нечие ръкостискане. После бяха помощник-прокурорите, сгушени на страничните маси, разискващи шепнешком стратегията си. После следваха влиятелните особи, политиците, които смазваха колелцата на градската машина. Много съмнителни тайни заседания бяха проведени в дискретната обстановка на сепаретата на Гуидо. Накрая бяха съдиите, императорите на правосъдието, всеки на своя собствена маса, заобиколени от мяукащи подмазвачи. И като лорд над всички, от своето сепаре до бара, се извисяваше Рой Шонеси, властта му не се влияеше от промените и политическия климат. Дори съдиите спираха да целунат пръстена му.

Когато Вейл влезе, Гуидо го посрещна с мечешка прегръдка.

— Къде си, Марти? Ще станеш голяма клечка, като спечелиш всичките тези дела?

— Чел ли си вестниците, Гуидо? Гледаш ли телевизия?

— Значи са ти връчили горещ картоф и ти ще трябва да го изядеш — каза Гуидо, като го поведе към сепарето на Шонеси. Дискретен шум се разнесе след тях като вълни след лодка.

„Вейл гост на Рой Шонеси? Дали не се подготвя сделка с делото на епископ Рашмън?“

— Вероятно ще се появим на първите страници, Рой — каза Вейл, докато сядаше. — Палачът и неговата жертва разчупват хляб на петъчен обяд при Гуидо.

— Хайде — каза Рой, като махна с ръка. — Този избор беше на Хари. Той искаше най-добрият, така че си го получи.

Вейл се засмя.

— Рой, Палача Хари всяка вечер ли ти иска разрешение да си легне.

— Внимавай, той е в заведението.

— Разбира се, че е в заведението — отговори Вейл, докато келнерът се приближаваше. — Необходимо му е седмичното поклонение на простолюдието, не му е достатъчно това в съда. — Той погледна към келнера. — Ще поръчам наливна бира, чаша доматиен сок и празна матирана халба.

— Си — каза келнерът и бързо си тръгна. Келнерите на Гуидо — всички му бяха близки по някакъв начин, много от тях скорошни преселници от Сицилия — винаги бързаха. За осемнайсет години никой не се беше оплакал, че е чакал прекалено дълго храната или напитката си в „Аванти!“.

— И така? Как вървят нещата? — попита Шонеси, като си мажеше масло на едно хлебче.

— А ти как мислиш? Ще се явявам в съда след месец.

— Месец и петнайсет дни, за да бъдем точни — каза Шонеси. — Всички ще отдъхнат, когато това свърши. — Той отхапа половината от хлебчето и го поля с чаша червено вино, после попи устните си със салфетката си.

Вейл се наведе през масата и каза тихо:

— Какво е това. Рой, последният ми обяд? Някакъв вид обществено унижение?

— Не, не! — сериозно каза Шонеси. — Нищо подобно. Мислех, че е време да ядем хляб заедно. Да се опознаем. Пиенето на коняк на задната седалка на лимузината не е начин да опознаеш един човек. Между другото, харесваш ли стриди? Стридите са превъзходни днес. Гуидо ми изпрати една да опитам.

— Откъде са?

— Какво значение има? Казах ти, че са превъзходни.

— Искам да знам дали не са от замърсени води. Не би искал адвокатът на защитата да се разболе от хепатит, нали?

— Не можеш да го преживееш, че получи това дело, нали?

— Вършиш доста подготвителна работа, Рой.

— Ти също, синко.

— Нали затова са адвокатите.

— Като говорим за това, как се развива делото ти?

Вейл се усмихна и му подаде една визитна картичка с релефния надпис „Без коментар“, напечатан по средата.

— Хитро — каза Шонеси. — Чувал съм за тези твои визитни картички. — Той допълни чашата си с вино. — Чух, че Венъбъл търси мотив под дърво и камък.

— Винаги е добре, когато имаш мотив при дело за убийство.

— Накарала е Стенър да прави къмба напред само за да докаже нещо.

— Прецизна полицейска работа и прецизна адвокатска работа — каза Вейл. — Какво друго чуваш?

— Това и онова. Какво ще ядеш?

— Мезето на Гуидо. Телешко с лимон. Нека започнем с „това“?

— Окей. Щатските психиатри ще признаят момчето ти за напълно нормално — каза Шонеси, като махна на келнера. Шонеси беше човек, който се наслаждаваше на храната. Той отдели месото от стридата и го сложи върху езика си като перла, после затвори устни около него, измъкна вилицата и изсмука сока преди да преглътне.

— Върховният съд ще го подведе под отговорност. Предумишлено убийство и ще му дадат максималната присъда.

— Какъв сюрприз, какъв сюрприз.

Шонеси се усмихна.

— Всички очакват да направиш суперпредставление. Мисля, че Венъбъл е малко нервна.

— Венъбъл си мисли, че е лесно дело. Защо ще е нервна?

— Толкова за „това“, искаш ли да чуеш за „онова“? — каза Шонеси.

— Ще приема всичко, което желаете да ми дадеш.

— Те са чули, че може би държиш в тайна мотива.

Една алармена камбана звънна в главата на Вейл.

„Беше ли това просто слух, или някой е издал тайната?

Може би Венъбъл и Стенър бяха открили касетката с момчетата от олтара и мислеха, че той също я има.

За това ли ставаше въпрос — кой пръв ще изгори епископа?“

Вейл се засмя.

— По дяволите, това още не го бях чувал.

— Нямах никаква идея защо го е направил?

— Кой?

— Стемплър, за Бога — изръмжа Шонеси.

— Имам идея, че не го е направил той.

— Все още ли се хващаш за тази сламка, Мартин?

— Рой, вероятно мога да изпълня Книгата на Гинес със сламките, за които съм се хващал.

— Ти разбираш, че си имаш работа не само с един от най-обичаните хора в града, той беше един от най-влиятелните.

— Наистина? Не знаех, че светиите използват властта си.

— По дяволите, знаеш какво искам да кажа. Той... има имаше... своя собствена програма. Благотворителните му дела, абортите, цензурата, положението в училищата, смъртното наказание.

— Знаеш ли, винаги съм се чудел на това. Откога смъртното наказание е работа на католицизма?

— Това беше личен възглед при Рашмън — да възпира престъплението, както и ти.

— Личен или католически, това са глупости, ето какво са. Хората, които вършат предумишлени престъпления, планират да се измъкнат — никога не мислят за последствията. Всъщност никога не съм срещал някой, който е престъпил закона, да не си мисли, че ще се измъкне.

— Говориш за някой от твоите клиенти? Знаеш ли какво казват за теб в офиса на губернатора?

— Не, какво казват?

— Че си освободил повече углавни престъпници, отколкото комисията по освобождаването им под гаранция.

— Знаеш ли, какво още казват? Че всеки е виновен за нещо.

— За някой конкретно ли говориш? — попита Шонеси намръщен.

Келнерът пристигна, преди Вейл да отговори, и сложи пред него една халба бира, чаша с доматиен сок и ма-тирана халба. Вейл изсипа половината бира в халбата, поля я с доматиен сок и я посоли.

— Как, по дяволите, го наричаш това? — каза Шонеси, като повдигна устни.

— Наричам го „Блади Джо“. Някой хора го наричат „Блади Мери“ на Сан Франциско. — — Чудесно е за храносмилането.

— Изглежда отвратително.

Вейл се усмихна и вдигна чашата си за наздравица.

— Наздраве — каза той и млясна с устни след първата глътка.

— Какво искаш да кажеш с това, че всеки е виновен за нещо?

— Просто, че всички държим скелети в килерите си. Дори животът на епископа не е отворена книга. Сигурен съм, че има някои неща в живота му, които е по-добре да останат неизказани.

— Като какво?

— Просто си разговаряме.

— Ти знаеш нещо.

— За кое?

— Господи!

— Винаги ли си така параноичен? — попита Вейл невинно.

— Параноичен? Кой е параноичен? — отговори Шонеси и промени темата. — И така ти мислиш, че твоят клиент е просто един смахнат, така ли?

— Не, сър — мисля, че е невинен.

— Наистина ли ще го защитаваш от тази гледна точка.

— Казах „Без коментар“. Какво мисля, е едно нещо, а как ще защитавам клиента си, е друго нещо.

— Мислиш ли, че Стенър ще намери мотив?

— Не се отказваш, така ли?

— А ти?

Вейл не отговори. Той отпи нова глътка от своя „Блади Джо“.

— Знаеш ли какво прочетох — каза Шонеси. — Прочетох, че повечето хора се отказват от борбата точно преди да я спечелят.

— Вероятно е истина — каза Вейл. — Те или изгарят, или се уплашват, или се объркват. Като неопитните хора.

— Между другото, говорих с Джейн Венъбъл завчера.

— Не си общуваме много.

Шонеси се усмихна.

— Тя каза, че един от твоите трикове при делата за убийство е да се нахвърлиш върху жертвата.

— Наистина ли каза така?

— Всъщност по-точния израз е „политически да я убиеш“.

— Ах. Това вече е в нейния стил.

— Ти няма да дискредитираш епископа, за Бога, нали, Мартин?

— Нека опитам едно от тези хлебчета, моля.

Шонеси му подаде панерката.

— Човекът е мъртъв, адвокате. Недей да танцуваш върху гроба му.

— Моят човек е жив. Рой. Ще танцувам върху гроба на епископа, ако мисля, че това ще помогне. — Вейл си отчупи хляб. — Чух, че имал проблем с пиенето. — Той го каза като шега, въпреки че Шонеси го прие насериозно.

— Това са големи глупости — каза той. — Пиеше само по два скоча. Би трябвало да знам, през последните години съм прекарал повече време с него, отколкото с жена си.

Вейл се засмя.

— За това ли е всичко? Мислиш, че ще опетня паметта на Светеца от Лейквю Драйв? Защо се тревожиш?

— Има доста важни благотворителни проекти, които са започнати. Ако създадеш илюзията за скандал, това може да навреди. Може да навреди на целия град. По дяволите, това може да предизвика обратен резултат и да ти навреди но-натам в кариерата.

— Не беше ли това замисълът, когато Шоут ми натресе делото?

— Казах ти, това беше малко пошляпване. Нека свърши и да се придвижим нататък. Чакаат те големи неща.

— Защо всички се тревожат за благотворителните дела на Рашмън?

— Той беше чудесен администратор. Всички от неговия списък се тревожат, че нещата ще се разпаднат, когато него го няма.

— Какви неща?

— Страх ги е, че попечителите може да ги отрежат. Или че фондът за благотворителност ще пресъхне без него. Обикновената паника.

— За какво се тревожиш ти. Рой?

— Аз? За нищо. Фондът на Рашмън ще оцелее. Ще го накараме да работи.

— Ти един от попечителите ли си?

— Защо питаш?

— Просто съм любопитен.

— Аз съм попечител на фонда на Рашмън, откакто започна да работи. Факт е, че има половин дузина попечители в заведението точно сега.

— Какво прави един попечител за фонда на Рашмън?

— Ръководи операциите. Одобрява даренията. Разбира се, архиепископът взимаше повечето от решенията.

— Съвет по одобрението, а?

— Не е точно така. Ние също имаме капиталовложения. Мисля, че всички знаехме как Ричард усещаше нещата. Което означава, че съм сигурен, че ще поддържа вярата. — Той млъкна за момент. — Помисли ли все пак върху това, за което говорихме?

— За какво говорихме?

Държанието на Шонеси рязко се промени.

— Не си играй с мене, синко. Влияе ми зле на храносмилането.

— Стана ли ясно какво печеля от това? — попита Вейл.

— Знаеш дяволски добре. Искаш ли да го повторя? Ако преминеш откъм печелившата страна, можеш сам да си напишеш билета. Докъде искаш да стигнеш? Кметската резиденция? До състоянието? Ако искаш да промениш света, синко, промени го отвътре. Когато станеш областен прокурор, ще правиш промените.

— Съдиите правят промените, не адвокатите. Знаеш ли, промъкнах се на една твоя лекция в Асоциацията на съдиите преди

няколко години, когато говореше за *malum in se* и *malum prohibitum*. Ядоса ме за около месец.

— Как така?

— Твоята философия е, че *malum prohibitum* е начинът, по който обществото определя границите на приемливото поведение. Като адвокат аз не съм съгласен с тази теория — тя е абсолютно вредна.

— Не съм казал, че съм съгласен с нея, казах, че това е начинът, по който работи системата — обясни Шонеси небрежно.

— Това, което казваш, е, че правораздаването е подаяние на социалното положение. Всичко се свежда до това, нали така?

— С бюрократичното престъпление винаги се е процедирано с един вид общоприето право. Виж, преди осем-девет години Върховният съд легализира аборта. Законът се промени. Но помни ми думите, след няколко години ще се промени отново. Господ знае каква ще бъде държавата след Рейгън. Доста от законите може да се променят, след като тайфата нахлуе в офисите.

— Какво искаш да кажеш?

— Искам да кажа, че съдиите интерпретират закона. Те също така се влияят от настроението в страната. Законите за *malum prohibitum* са начинът, по който обществото определя поведението. Така че, ако всички в страната искат да пият алкохол и алкохолът е забранен от закона, законът ще бъде променен. Но никога не се променя. Ако всички в страната полудеят и почнат да се убиват, убийството няма да се легализира.

— Така че, ако един banker или стоков брокер лиши доста хора от спестяванията им, съдията ще удари с юмрук, понеже той носи съответния цвят вратовръзка и ще го изпрати за шест месеца в провинциален затворнически клуб. Това е *malum prohibitum*. По пътя извън съдебната зала, някой беден глупак почва да стреля, защото доживотните му спестявания са пропаднали, убива банкера и свършва с тежка доживотна присъда, понеже постъпката му е *malum in se*. Това е, накратко казано. Виж, когато станеш областен прокурор, можеш да затвориш банкера за десет или двайсет години и да бъдеш милостив към малкия човечец, с когото са се подиграли. Какво ще кажеш за това.

— Това е дяволски погрешен аргумент в полза на обществената заслуга.

— Това е грешен свят, синко, и парите определят правилата. Ти си разбрал това преди десет години, когато си премери силите с „Тайди Кемикълс“, „Гууд Ърф Петролиум“ и останалите от мафията в южната част на щата. Ако искаш да промениш нещата, промени ги от вътре. Какво, по дяволите, ти може дори да станеш съдия.

— Това е тлъста стръв, мистър Шонеси — каза Вейл.

— Но аз съм тръгнал на лов за голяма риба.

— Знаеш ли, имах чувството, че си тръгнал да ловиш риба, но си мислех, че и шпионираш за Венъбъл. Или Шоут.

— Не съм толкова глупав. Никой не може да те блъфира. Ти не говориш за делата си с никого — повечето време дори не се доверяваш на персонала си.

— Може би не искам да разберат колко съм тъп.

— Глупости.

— Оценявам доверието ти.

— Просто не се занимавай с епископа, окей? Има доста хора, които очакват годишното си обезщетение.

— Ще играя но начина, но който се развият нещата. Ако архиепископ Рашмън има някоя мръсна малка тайна от рода на *malum prohibitum*, скрита в килера си, и реша, че това може да помогне да спася живота на клиента си, аз ще я надуя като огромен балон и ще я пусна да лети над щата.

— Не действай прибързано, аз дори не намеквам, че има нещо, Мартин. Аз просто те моля да не започваш дискредитиращо разследване. Ако има някъде малко пушек, недей да го раздухващ в огромен ножар, това искам да кажа.

— Няма да объркам благотворителните ти дела. Рой — Вейл се облегна назад, усмихна се и реши да рискува. — Не, освен ако не е развъртавал малки момченца и момиченца, или нещо подобно.

Шонеси изглеждаше ужасен, после завъртя очи.

— Господи, недей дори да си правиш подобни шеги — каза той с неискрен смях. — Имам си достатъчно проблеми.

Вейл продължи да се усмихва.

— Защо става така, че когато сме заедно, винаги си тръгвам с чувството, че делата на щата се намират в такива здрави ръце? Винаги се чувствам зареден с вяра, Рой.

— Шегуваш ли се? — кисело отговори Шонеси. — Защо става така, че когато сме заедно, винаги се усещам нервен? — Този път той не се усмихваше.

Предишния ден Наоми Чанс намери едно парче хартия, което Вейл ѝ беше дал точно след като започна това дело. Беше сложила хартията в една папка и я беше забравила. Това беше една бележка, която Вейл беше нахвърлил от дневника за срещи на епископ Рашмън: „Линда 555-4527“ и датата 9 март. Тя беше объркана. Гудмън се опитваше да открие Линда вече няколко седмици и това вероятно беше следата, която търсеха. Тя беше набрала номера и един администратор беше отговорил: „Добър ден, клиниката «Беренщайн», с какво можем да ви помогнем?“ Наоми беше затворила слушалката.

Клиниката „Беренщайн“? Беше ли вероятно Линда да е в тази снобска клиника? Затова ли не можеше да бъде намерена? Д-р Симон Беренщайн беше гинекологът на Златния бряг, пациентите му се ограничаваха до тези с ролс-ройс. Никой не пристъпваше прага, без да е отбелязан с тройно А за популярност в справочника на „Дан Бредстрийт“. Един журналист, който пишеше клюките за „Трибюн“, веднъж беше споменал на Наоми, че Беренщайн е прегледал всяка нова звезда в града с майка ѝ.

Какво правеше неуловимата Линда там?

Всъщност Беренщайн беше нещо повече от гинеколог. Ако малкото момиче на някой банкер забременее на вечерни танци в „Лейк Сити Клъб“? Няма страшно. Ако малкото му момченце накара някоя келнерка в Бостън да забременее? Няма проблеми. Имали сте лош ден в клуба, трябва ви валиум? Старият Си ще те оправи. Необходимо е нещо малко да се премахне оттук или малка трансплантация там, обади се на любезния хирург козметолог. Всичко е много легално, разбира се, Си Беренщайн не държи смуцаващи документи и не говори навън.

Така че, докато Вейл беше забавлявай от Рой Шонеси на обяд, Наоми взе едно такси в студения пролетен ръмеж до Златния бряг — на половин миля от най-богатия квартал на града. Повишените данъци и хищниците на напредъка бяха принудили икономически индивидите, които са доминирали този район, да се махнат, като бяха разрушили монументалните стари жилища и градските ориентири и ги бяха заменили със стерилни комплекси и сгради с офиси. След като бяха

разрушили красотата и наследството в името на прогреса и растежа, разрушителите като глутница хиени се беше придвижила нататък, търсейки нови райони с чар и изящество, за да ги развалят.

Уотървю Тауърс беше шедьовър на студената изисканост, една импотентна дванайсететажна сграда от стъкло и месинг с офиси и минитърговски център във фоайето. В него имаше магазин за цветя, магазин за скъпи играчки, магазин за подаръци, книжарница и просторна аптека. Списъкът на наличните фирми до редицата асансьори в дъното на фоайето включваше няколко престижни правни фирми и половин дузина лекари. Клиниката „Беренщайн“ заемаше етажите от девет до дванайсет — достатъчно място за една малка болница.

Наоми взе асансьора до дванайсети етаж и влезе в една чакалня приблизително с големината на Рок Айлънд. Кожени мебели в бяло и маси от тъмно стъкло, покрити с последните издания на „Таун енд Кънтри“, „Вог“, „Венити Феър“ и „Смитсо̀ниъ̀н“, преобладаваха в голямата стая. Внушително количество скъпи парфюми бяха оставили уханието си. Самотна картина на Дега властваше на една от стените. През огромните прозорци се виждаше една далечна самотна платноходка, която се бореше с вятъра и дъжда в езерото, докато плътна редица оловносиви облаци клаустрофобично бяха увиснали точно над прозорците.

Служителката приближаваше петдесетте, косата ѝ по модата имаше сиви кичури и беше облечена в черна рокля от Шанел, украсена само с един наниз перли. Погледна Наоми с нахални очи, преценявайки я от глава до пети.

— Да? — каза тя с леден глас.

Наоми сложи картичката си пред нея.

— Бих желала да говоря с д-р Беренщайн, моля — ведро каза тя.

Служителката се намръщи на картичката.

— Вие нямате определена среща. — Тонът ѝ намекваше, че самото присъствие на Наоми в стаята беше оскърбление.

— Няма да му отнема много време.

— Невъзможно е. Докторът има консултации, прегледи. За какво става въпрос?

— Поверително е.

— Какво означава това „пом.-правист“?

— Аз съм квалифициран адвокат, но все още без право на адвокатска практика — обясни Наоми.

— Оу! Нещо като правен терапевт?

— Една минутка — каза Наоми, като прекъсна обидите. Тя взе обратно картичката си и написа на задната страна: „Относно Линда и епископа“ — и я върна на служителката. — Просто му покажете картичката от двете страни. Аз ще почакам.

— Няма да свърши работа. Дори да бяхте президент, нямаше да успеете да влезете днес без определена среща — отвърна служителката надменно.

— Е, значи имам късмет — каза Наоми.

— Какво искате да кажете?

— Че не съм президент — каза Наоми, като се усмихна сладко.

Служителката тръгна и се върна след няколко минути.

— Последвайте ме — каза тя кратко и поведе Наоми през чакалнята към един офис в ъгъла. — Чакайте тук, моля — и затвори вратата след себе си.

Офисът, като чакалнята, беше ограден от две страни със стъклени прозорци от пода до тавана. Наоми разгледа препоръките на доктора, окачени в рамки по стените — Шоут, Принстън, Медицинския институт в Харвард. Идеален произход. Беренщайн влезе след минута-две — внушителен мъж на около петдесет и пет, над шест фута висок, в отлична форма като атлет, с чисто бяла коса на вълни, ястребовидни черти и загар от тенис. Той имаше снизходителната поза на човек, който очаква уважение и владее чувствата си.

— Мис Чанс? — каза той с дълбок и ясен глас. — Аз съм доктор Беренщайн. — Той погледна Наоми по дължината на конския си нос. — Вие сте много нетърпелива жена. — Какво има толкова важно? — взря се в картичката на Наоми, махна ѝ да седне и се настани срещу нея на бюрото.

— Работя за един адвокат, докторе. Трябва да ви задам няколко въпроса. Няма да отнеме много време.

— Днес е невъзможно. Абсолютно невъзможно.

— Мога да почакам до края на работното време. Можем да поговорим по пътя до вашата кола.

— В никакъв случай. Ще накарам мис Томас да ви определи час за следващия...

— Съжалявам, докторе, това е неприемливо.

— Вашето държание е обидно. Не ми харесва това — рязко отвърна той.

— Не е необходимо да ви харесва — каза Наоми равнодушно.

— Мисля, че е по-добре да си тръгнете веднага.

— Може да отговорите на въпросите ми сърдито — каза Наоми.

— Може да бъдете груб. Може дори да записвате отговорите, ако не искате да ги кажете на глас. Но ще отговорите на въпросите ми, докторе.

Беренщайн сдъвка крайчеца на устната си и почука по картичката с показалеца си.

— Може би следващата седмица — каза той накрая.

— Няма да стане.

— С кого, по дяволите, си мислите, че говорите! — рязко каза Беренщайн. Устните му започнаха да треперят от гняв. Той стана рязко, а очите му отразяваха едва контролирания гняв. — Мисля, че е по-добре да тръгнете, преди да извикам полицията!

Наоми го изгледа няколко секунди и тихо каза:

— Окей. Човекът, с когото бихте желали да говорите, е лейтенант Абъл Стенър. Искате ли да узнаете какво ще ви каже? Ще ви каже, че съм напълно упълномощена и си върша работата. После вероятно ще се появи да разбере защо съм идвала тук. Той също ще ви каже, че или ще говорите с мен сега, или ще се върна с призовка и ще разговаряте с моя шеф. Името му е Мартин Вейл.

Беренщайн сякаш се смали, когато чу името. Огънят изчезна от очите му, а устата му се отпусна. Той несъзнателно приглади косата си отзад. Погледна отново към картичката на Наоми. — Мога ли да знам какво означава това? — попита той. — Моите хора ми определят десетки срещи. Кой са Линда и епископът? Линда чия? И кой е този човек, епископът?

Наоми запали една цигара, облегна се назад и каза:

— Защо не улесним нещата и преминем направо на главното. Ние разследваме убийството на епископ Рашмън.

— Това няма нищо общо с мен.

— Това има общо с Линда.

— Линда чия? Не знам за кого говорите.

— Линда е вероятният вещ свидетел. Тя е живяла в Дома на Спасението допреди няколко седмици, така че не знаем фамилното ѝ име. Вие знаете отговора, сигурна съм.

— Повтарям, не познавам никаква Линда.

— Епископът ѝ е уредил среща тук на девети март. Пише го в неговия дневник, докторе.

— Както ви казах преди...

— Доктор Беренщайн, ако епископът се е обадил тук заради Линда, каквато и да е фамилията ѝ, той не е говорил с този сфинкс на рецепцията или някой друг. Епископ Рашмън е говорил с вас.

— Не си спомням...

Наоми вдигна ръка и го накара да замълчи.

— Ето какво искам да ми кажете. Как е фамилно име на Линда — сигурна съм, че го има в регистрите ви — откъде е; кога я видяхте за последен път, къде е тя сега и защо епископът я е пратил при вас. Това е всичко. Пет отговора и си тръгвам.

— Вие сте полудяла, мис Чанс. Дори ако е била пациентка, картотеката ѝ е поверителна...

— Или ще взема призовка и ще говорите с мистър Вейл, вероятно в съда. Кое е по-удобно за вас?

Беренщайн беше мъж, който умееше да преценява ситуациите. Помисли минута-две, после отключи едно дълбоко чекмедже с картотеки в бюрото си. Той премина с пръст по папките, накрая извади една и я сложи на бюрото.

— Трябва да видя един пациент. Скоро ще се върна. Вярвам, че ще сте си тръгнали дотогава — той излезе от стаята. Наоми отвори папката, извади картотеката и започна да чете. После започна да си взима бележки.

Тя предвари Вейл в офиса с десет минути, развълнувана от новините си.

— Как мина обядът? — попита тя, когато той влезе.

— Отначало мислех, че е разузнаване. Но мисля, че е нещо повече от това.

— Защо?

— Шонеси ми каза да оставя на мира епископа. Не, всъщност той ме помоли да не се занимавам с епископа.

— Мислиш, че знае за момчетата от олтара?

— О, не. Той е нервен, но не чак толкова. Ако Рой Шонеси знаеше за момчетата от олтара, щеше да е в сърдечна криза. Щеше да е в интензивното отделение с около осемдесет и шест различни машини, включени към него. Но се тревожи за нещо. — — — Какво, по дяволите, знаем за епископа, Наоми?

— Доста повече, отколкото трябва.

— Искам да кажа освен това с момчетата от олтара?

— Какво искаш да знаеш?

— Е, Шонеси е много изплашен за благотворителните фондове. Колко пари предполагаш, че добрият епископ събира годишно? Не смяташ, че има някакъв проблем там, нали?

— Не — каза Наоми, очите ѝ премигнаха закачливо. — Но мисля, че имаме списък на съвета на попечители те и получателите на фонда. Добро място, откъдето да започнем.

— Защо не направим това, просто ей така.

— Да. Защо просто не извадим цялата папка?

— Донеси я цялата. Какво правят тези книги на бюрото ми?

— Мартин, ти местиш тези книги от едно място на друго, откакто Томи ти ги донесе преди няколко седмици. Това са книгите, които е намерил в квартирата на Аарон в пещерите.

— Ох. И какво трябва да правя с тях?

— Не знам. Защо не попиташ него?

Вейл прехвърли смачканите евтини романи. Имаше и една книга с твърди корици. Той я отвори. На етикетче на първата страница пишеше: „Собственост на градската библиотека, централен клон.“

— Знаеш ли? — каза Вейл, като я пусна на бюрото. — Една от тези книги е просрочена от библиотеката.

— Басирам се, че Аарон се тревожи до смърт за това — каза Наоми от другата стая.

Тя реши да почака с новините, докато Гудмън и съдията дойдат за обичайната следобедна среща. Те пристигнаха заедно. Гудмън си взе една чаша кафе и се отпусна на един диван. Съдията почака, докато Наоми му донесе кафето, едно уважение към възрастта и ранга му.

— Нямам нерви вече да обикалям — каза Гудмън унило. — Нито следа от Линда, Били Джордан и Питър.

Наоми каза:

— Знам къде Линда е трябвало да бъде миналата седмица.

Всички я погледнаха с изненада.

— Знаете ли кой е доктор Симон Беренщайн? — попита тя.

— Разбира се — отговори Вейл. — Той обслужва поземлената аристокрация. Прекарва повече време във светски клюки, отколкото в офиса си.

— Негов е телефонният номер от дневника на епископа, този, който ти ми даде преди няколко седмици. Клиниката „Беренщайн“ в Уотървю Тауърс.

— Линда е имала определен час при Беренщайн? — обади се Гудмън.

— Уговорена от самия епископ. Отидох дотам и си поговорих с доктор Си. Всъщност тя е имала две уговорени срещи. Едната, седмица, преди да бъде убит Рашмън, което ти си пропуснал в дневника, Марти, и другата, миналата седмица. Истинското ѝ име е Линда Джилърман. Записано е Екрън, Охайо — нейният роден град. И тя е с една година по-млада, отколкото си мислехме.

— Искаш да кажеш, че е започнала с момчетата от олтара когато е била на тринайсет? — каза Гудмън.

— Точно така. Също така, на деветнайсети февруари, когато е била първата ѝ среща с Беренщайн, тя е била вече бременна от седем седмици.

— Шегуваш се — каза Вейл. А съдията просто поклати глава.

— Трябвало е да направи аборт миналата седмица, но не се е явила. Беренщайн твърди, че не я е виждал и чувал след първата среща.

— Мислех, че епископът има радикална позиция по въпроса за аборта — каза Гудмън.

— Според картоната на Линда, епископът твърди, че момичето е било изнасилено в Дома на Спасението. — Пише, че те „вътрешно“ са уредили проблема и искат да държат в тайна цялата работа „заради доброто на Линда“.

— Разбира се. Чудя се кой наистина е бащата? — каза Вейл.

— Вероятно и тя не знае — каза Наоми. — Може да бъде всеки от момчетата от олтара.

— Или епископът — каза Вейл. — Окей, Томи, знаеш упражнението.

— Да. Надявам се да няма прекалено много Джилърмановци в телефонния справочник на Екрън — завайка се той.

22.

— Хей, Цвик, обади се на девета. Това е междуградско повикване.

Детективът Ерик Цвик беше готов да си тръгне от работа. Той трябваше да мине на срещата на Малката лига на път за къщи, а после да сготви за вечеря, бе негов ред. Жена му беше освободена от това неприятно задължение две вечери в седмицата, покрай ангажимента си в женското движение и абонамента за списание „Мисис“. Той вече закъсняваше.

— По дяволите — каза Цвик и вдигна телефона. — Хора за издирване, Цвик — каза той.

Том Гудмън, който се обаждаше от бюрото на Наоми, се представи и обясни, че е следовател, работещ за един адвокат, свързан с убийството на Рашмън.

— Четох за това — каза детективът. — Някакво момче нарязало един католически кардинал.

— Епископ.

— Доста се пише в пресата за това.

— Да. Голямо дело. Причината да ти позвъня е, че търсим едно момиче, което може да бъде вещ свидетел по делото. Тя е само петнайсетгодишна. Информацията ми е, че е от Екрън, вероятно е напуснала преди две години. Просто имам предчувствие — мислех, че Службата за издирване може да я има регистрирана.

— Името ѝ Линда Джилърман ли е?

— Ти четеш мисли, детективе.

— Не. Преди две години? Тринайсетгодишна? Момичето изобщо не е открито? Досаждаше ми две години, чудех се дали е мъртва и кой я е убил. По дяволите, родителите ѝ ни влудяваха почти година. Ти не искаш да кажеш, че е жива, нали?

— Била е допреди две седмици.

— Боже Господи! Човече, аз отдавна се отказах от този случай. Тя си е тръгнала от къщи на тринайсетия си рожден ден и сякаш

земята я е погълнала. Никаква следа от нея.

— Е, тя е живяла тук, на едно място, наречено Дома на Спасението, почти през цялото това време.

— Изобщо не се е обаждала вкъщи. Никакво писмо. Нищо цели две години.

— Не си чувал за нея през последния месец?

— По дяволите, не. И съм сигурен, че ако родителите ѝ бяха чули нещо, щяха да ми се обадят.

— Можеш ли да ми дадеш телефонния им номер? — попита Гудмън.

— Защо не?

Десет минути по-късно Гудмън се върна в офиса на Вейл.

— Мисля, че Линда е изпързала Аарон — каза той. — Никога не е мислела да се връща вкъщи. Говорих с нейните родители и с детектива от Службата за издирване на хора в Екрън. Те всички мислеха, че е мъртва. Не се е мяркала от две години.

— Чудя се дали Аарон знае, че е бременна?

— Има само един човек, който може да разбере.

— Ще се обадя на Моли утре сутринта — каза Вейл. — И така, накъде ще тръгнем сега? Не се е появила в клиниката. Къде, по дяволите, е тя?

— Марти?

— Да?

— Ти не мислиш, че тя е тази, която е сложила салфетката под чистачката ми, нали?

— Крие се в Дома на Спасението може би?

Гудмън вдигна рамене.

— Там получих съобщението. Но защо не се е явила в клиниката на Беренщайн?

— Понеже епископът е мъртъв, Томи. Ако приемем, че никой от църквата не знае за това, кой ще плати таксата при Беренщайн? Може би се страхува Беренщайн да не я издаде на ченгетата. Тя е петнайсетгодишна, къде ще избяга? Вероятно е уплашена до смърт.

— Или може би е била там, когато това се е случило.

Вейл кимна.

— Да, това е големият въпрос.

Той стана и започна обичайната си обиколка из стаята, мислейки на глас.

— Ако я намерим, можем да направим достояние касетката с момчетата от олтара и епископа понеже тя може да потвърди гласа му. Тя може да свидетелства, че той я е чукал, което ще смъкне бремето от другите момчета. Че е забременяла и той уредил с Беренщайн аборта и излъгал за причината. По дяволите, тя никога не е била изнасилвана. Вероятно той ѝ е казал да си тръгне от Аарон и да стои в Дома на Спасението — без да я виждат, докато направи аборт.

— Какво ще помогне това на делото ни? — попита Наоми.

— Това ще отнеме гнева към Аарон и ще го насочи към епископа — каза съдията. — Един стълб на католическата църква, който сексуално обижда деца, които му се доверяват? Ще направим достояние произхода на Аарон. Сексуална обида, физическа обида, унижение, смесени религиозни импулси. Това създава мотив за скандален и внезапен гняв.

— Така че той може би е изпаднал в състояние на пориомания, убил епископа и не си спомня — каза Вейл.

— Или може би Линда го е направила — каза Том. — Аарон е там с нея, вижда какво става и решава да поеме вината. И така той грабва ножа и побягва с него, само че се изпречва полицейска кола на алеята и той е хванат. Тя се укрива, за да спаси главата си — заключи Том.

— Може би е достатъчно, за да е извън съмнение — мислеше съдията на глас. — Или да не е виновен по тази причина. Определено можем да го спасим от електрическия стол в такъв случай.

— Разбира се, ще ни трябват Ребека и Линда, за да дадат показания. Освен ако не намерим Питър или това момче Джордан — предложи Наоми.

— Казах ти, учителката я изключваме — каза Вейл. — Това е самообвинение. Освен това ще трябва да признае, че е спала и с Том.

— Откъде знаеш, по дяволите? — изненада се Гудмън.

— Томи, ти си добър, но не чак толкова. Не можеш да вземеш тази информация в кафенето.

Съдията и Наоми кимнаха. Очевидно и те бяха направили същото предположение.

Объркан, Гудмън каза:

— Не стана така, както си мислите.

— Ох? А как стана? Да не си се люлял на полилея? — каза Вейл и се засмя.

— Не исках да кажа това.

— Томи, не ме интересува как е станало, окей? Не ме интересува дали е било любов от пръв поглед, или умопомрачение. Това си е твоя работа. Въпросът е, че не можем да си позволим да я призовем и тя не може да си позволи да се яви. Но с Линда случаят е друг. Освен ако директно не е замесена в убийството, тя може да спаси задника на Аарон. Съдия?

— Определено нещата изглеждат по-добре, отколкото вчера — каза съдията. — Но без момичето или другите две момчета от олтара може да е самоубийствено да намесим епископа.

— Все още ли ще пледираш, че не е виновен?

— Да — отговори Вейл.

— И по-късно да се коригираме, че е виновен, но не нормален? — понита Наоми.

— Има три начина, по които можем да процедираме. Не е виновен и да ги оборим с логическо съмнение — не е виновен поради лудост или е виновен, но луд.

— Каква е разликата между двете? — попита Наоми.

— Ако те отхвърлят, че не е виновен поради лудост, значи те наистина признават, че той е бил временно луд по време на престъплението — при който случай той ще се измъкне — каза съдията.

— Виновен, но луд означава, че той е хахо — допълни Вейл. — Ще иде в лудницата и ако го излекуват, ще лежи присъдата си през остатъка от живота си, в който случай ще бъде доживотна. Бих желал да пледирам за първия случай, но той е най-труден за доказване и най-рискован.

— Да, ако загубим, той ще е мъртъв — каза съдията.

— Така че ще искаме да го вкараме в лудницата? — каза Гудмън.

— Наистина зависи от това, дали ще намерим Линда Джилърман — и какво ще каже добрият ни доктор за Аарон — отговори Вейл.

Беше късно през деня и ръмежът се беше превърнал в студен, пресеклив дъжд, когато Гудмън се върна в Дома на Спасението за трети път. Коридорите бяха напълно пуссти. Той отиде до края на

коридора и се качи по циментовите стъпала до втория етаж, проверявайки старите класни стаи, които бяха превърнати в спални. Леглата бяха оправени и стаите бяха спретнати, чисти и празни. Петък следобед. Бежанците от Дома на Спасението очевидно бяха навън, лудувайки за уикенда.

Гудмън се качи на третия етаж. На една табела на края на стълбището пишеше: БОЛНИЦА, ЧАСОВЕ ЗА ПОСЕЩЕНИЕ 1 — 4 СЛЕДОБЕД. Той тръгна по дълъг мрачен коридор, който вървеше по дължината на сградата. Две светлини на тавана осветяваха неприветливия коридор. Не се чуваше никакъв звук. Гудмън мина надолу покрай празните стаи и спря пред една. В тази стая завивките бяха сгънати на купчинка, спретнато, в долния край на леглото. Той запали светлината и влезе.

— Няма я — каза един глас зад него. Сепнат, той се обърна и застана лице в лице с забулената фигура на една монахиня. Тя пристъпи по-близо до него и светлината от спалнята падна върху младото ѝ лице. Дяволитостта, която Вейл бе видял на лицето ѝ, беше изчезнала, заменена от тъга и подозрителност. — Аз съм сестра Мери Алис. Какво правите тук?

— Къде е отишла?

— Нямам представа — каза тя.

— Сестро, наистина не искам да оспорвам твърдението ви...

— Казах, че не знам къде е — студено каза тя. — Сега кой си ти и какво искаш?

— Името ми е Том Гудмън. Аз съм следователят на Мартин Вейл.

— Кого търсиш?

— Кой го няма?

Тя въздъхна и раменете ѝ се отпуснаха.

— Тя е едно малко уплашено момиченце, мистър Гудмън. Защо не я оставите на мира?

— Тя е вещ свидетел по дело за убийство, сестро. Тя може да спаси живота на Аарон Стемплър.

— Тя не знае нищо за това.

— Откъде знаете.

— Говорихме доста за Аарон.

— Колко дълго беше тук в болницата?

— Не си спомням точно. Около три седмици.

— Значи тя е била тук през нощта, когато епископът е бил убит?

— Да. Не можеше да остане дълго в това ужасно място с Аарон.

Бедното дете е болно.

— Тя е бременна, сестро.

Монахинята изглеждаше шокирана.

— Откъде разбрахте това? Дори Аарон не знае.

— Знаете ли, че не се е обаждала у дома си от две години?

Родителите ѝ мислят, че е мъртва.

— Дори не знам фамилното ѝ име, сър.

— Моля, наричайте ме Том — каза Гудмън. — Знаете ли, че е имала определен час за аборт миналата седмица в клиниката на Беренщайн?

Тя погледна към пода.

— Да — каза тя с едва доловим глас.

— И вие одобрявате това?

— Не беше мое решение.

— Чие е решението?

— На епископа. Тя е била изнасилена тук в Дома...

— Няма да мине, сестро — прекъсна я Том. — Той може да ти е казал така, но няма да стане. Тя е спала с Аарон, преди да се преместят оттук. Дори да е била изнасилена, в което се съмнявам, изгледите са, че това дете е на Аарон.

— Както казах, решението беше на епископа.

— Защо не се е явила в клиниката?

— Мисля, че беше уплашена до смърт. И имаше някакви морални възражения.

— Беше ли тя католичка.

— Да. Покръстена.

— Кога я видяхте за последен път?

— Замина по някое време в петък.

— И не сте говорили с нея оттогава?

— Не. Мистър Гудмън, тя не може да ви каже нищо. Казах ви, говорили сме за това. Моля, оставете я на мира. Не е ли животът ѝ достатъчно злочест? Трябва ли да добавите още една трагедия към нашата тъга?

— Опитваме се да спасим живота на Аарон, сестро.

— На каква цена?

— Колко струва един живот? — Тя не отговори, така че той продължи: — Казвала ли ви е за момчетата от олтара?

— Какво за тях?

Беше очевидно от реакцията ѝ, че тя не знае нищо за частния клуб на епископа.

— Че вероятно всички са били при епископа по-рано същата вечер? — отговори той, сменяйки темата.

— Е, и?

— Значи, че някой от тях може да го е направил. Може би тя ще хвърли светлина върху това.

— Глупаво е. Дори тя мисли, че Аарон е убил епископ Рашмън. Но казва, че няма представа защо.

— Може ли да ѝ предадете да ми се обади?

Монахинята поклати глава.

— Казах ви, мистър Гудмън, нямам представа къде е и не очаквам да се обади.

Моли Ерингтън се беше навела напред, докато управляваше колата под наем, блъскана от дъжда, по старомодния двулентов път. Колите, идващи насреща, пръскаха предното ѝ стъкло, когато минаваше през локвите; камионът отпред пръскаше странично вода върху нея със задните гуми. Чистачките напразно се бореха с мощното нападение. Тя присви очи, когато премина покрай един знак, на който пишеше „ИЙСТЪН, 3 МИЛИ“. Погледна часовника си. Беше малко след осем.

Само още трийсет и три мили оставаха. С малко късмет щеше да бъде в къщата на Мартин преди десет.

Сърцето ѝ биеше така силно, че го чувстваше в гърлото си, една комбинация от откритието, което направи този следобед, и стреса, причинен от лошите пътни условия. Но трябваше да се върне. Тази новина беше прекалено важна, за да изчака или да я съобщи по телефона.

Една миля след малкото градче Ийстън светлините на камиона започнаха да лъкатушат. Тя внимателно намали, а носът ѝ почти се опря в предното стъкло. Присви очи. Завиваше ли? Или спираше?

Изведнъж една преграда от червени светлини светна в лицето ѝ. Сякаш цялата задна част на камиона беше станала един гигантски светофар. После камионът се отклони. Тя караше точно до едната му страна. Рязко дръпна волана и усети, че гумите се удариха в мекия чакъл на банкета. Задницата започна да се поднася. Моли завъртя кормилото. Кал и чакъл изхвърчаха изпод колелата на камиона и обсипаха предната част на колата ѝ, която се занесе обратно на магистралата и за момент Моли си помисли, че се е справила. Но когато гумите се удариха в залетия от дъжд паваж, колата започна да се обръща. Светлините от фаровете, дърветата, камиона — всичко се завъртя около нея, сякаш беше на панаирна въртележка. Колата бързо се изправи и подскочи право към зловещата колона на едно мостче.

Един съвет на баща ѝ отпреди много години прониза мозъка ѝ. Тя падна странично върху съседната седалка и опъна ръка към таблото, за да се приготви за идващия сблъсък.

Камионът се удари в отсрещната страна на мостчето, качи се върху парапета и със стържещ звук мина почти по цялата дължина на бетонната подпора, преди да спре. Моли нямаше такъв късмет. Колата ѝ се удари в ръба в основата на парапета. Предната част на колата беше изхвърлена нагоре. Вътре ръката на Моли поддаде и тя видя как таблото хвърчи към нея. Наведе си главата миг преди да се удари в него.

Отвън дъждът продължаваше да се сипе. Камионът влудяващо беше балансира на парапета на мостчето. Колата на Моли лежеше на една страна, капакът на двигателя се беше прегънал над предното стъкло. Не се чуваше никакъв звук освен плясъка на дъжда и съскането на пара от разбития радиатор на Моли.

Масата на Вейл беше една бъркотия от правни документи, юридически и медицински книги, статии от вестници и доклади. Някога наредени тематично на купчинки от Наоми, сега те бяха разпръснати в хаотична маса. Той си взимаше бележки, описваше дела за справки, точки от съдебномедицинските заключения и данните от аутопсията, свидетели, доказателства, въпроси към себе си, съдията, Гудмън, Наоми и Моли. Това беше вечерен ритуал — опресняване и съпоставяне на информацията, докато определяше какъв курс да поеме

защитата на Аарон Стемплър. Пепелникът му беше пълен и кафето изстинало в чашата му. Толкова беше погълнат, че чу звънеца на вратата едва когато иззвъня втори път. Отиде до вратата, мърморейки си нещо, и същевременно рязко опъваше лакти назад, за да раздвижи схванатите си рамене.

Навън чакаше малка фигура на бездомно дете в жълт дъждобран, главата ѝ беше сгушена в широката яка, хлътналите ѝ очи плахо поглеждаха към него. Вейл я позна веднага.

— Мистър Вейл? — каза тя с колеблив глас.

— Линда! Влез, моля — каза той, като разтвори широко вратата и я поведе навътре. — Каква голяма изненада. Радвам се, че дойде. Ето, свали си мокрото палто.

— Не мога да остана дълго — каза тя с тънко гласче, докато той ѝ помагаше да си свали дъждобрана.

— Мога ли да ти предложа нещо за пиене? Кока-кола? Чаша кафе?

— Кола, моля.

— Как я обичаш, в старомодна бутилка от шест унции или в чаша с лед?

Усмивката ѝ беше предпазлива.

— Винаги я пия от кутия. От бутилка може също да е приятно.

Тя го последва в кухнята, очите ѝ преценяваха обстановката, наблюдаваше го как махна капачката. Изпи голяма глътка и въздъхна.

— Не съм пила кола отдавна — каза тя, после бързо добави: — Не мога да остана дълго.

— Каза го вече. Имаш ли къде да живееш?

Тя кимна, но не каза адрес. После изтърси:

— Мистър Вейл, не съм виждала Аарон три седмици, преди да убие епископ Рашмън.

— Мислиш, че той е убил епископа? — попита Вейл, приготвяйки прясно кафе.

— Не мислят ли всички така?

— Била ли си там, Линда?

— Къде?

— При епископа, вечерта, когато е бил убит?

Тя изглеждаше шокирана от предположението.

— Разбира се, не!

— Тогава откъде знаеш, че Аарон го е направил?
— Е — тя вдигна рамене, — понеже се е крил в църквата с ножа, и всичко...
— Откъде знаеш, че не е бил Питър, или Били Джордан?
— Вие знаете за това?
— За кое?
— Нищо — каза тя отбранително. — Защо ще искат да убият епископа всъщност?
— Защо би го направил Аарон?
— Не знам... няма причина, за която да ми е известно.
— Никога ли не е бил ядосан на епископ Рашмън?
— Не...
— Ревнуваше ли те?
— Аарон не е от ревнивите. Всъщност, защо ще ме ревнува?
— Не знам, затова попитах.
— Виж, обадих се на сестра Мери Алис и тя каза, че трябва да говоря с вас. Казах ви, не знам защо Аарон би направил такова нещо. Не знам нищо за това, което се е случило.
— Често ли избухваше?
— Аарон? Той никога не избухваше. Приемаше нещата каквито са.
— Мислиш, че е убил Рашмън, но не знаеш защо, така ли?
— Да. — Тя се поколеба за момент, преди да добави:
— Ти си говорил с майка ми и втория ми баща, нали?
— Не съм. Един човек, който работи за мен, говори с тях.
— Тях не ги е грижа.
— Обратното. Търсили са те цяла година. Отказали се, понеже помислили, че си мъртва.
— Аз искам те да мислят така. Аз никога... изобщо няма да се върна там.
— Ще ми кажеш ли защо?
— Вторият ми баща ме пребиваше от бой.
— Защо?
— Навлякох си неприятности в училището.
— Какво си направила.
— Пуших марихуана.
— Когато си била тринайсетгодишна?

Тя кимна.

— Започнах, когато бях на единайсет. Аз дори халюцинирах няколко пъти, но не изпитах удоволствие, много е страшно. Хванаха ме и Евърет, вторият ми баща, той ме удари. Силно. Веднъж ми почерни окото, а друг път разклати един от задните ми зъби. Беше като бащата на Аарон с колана. Знаеш ли какво правеше Евърет? Всяка сутрин, преди да ида на училище, той ме нашлапваше. После казваше: „Вземеш ли пак наркотик, ще те довърша.“ И майка ми правеше като майката на Аарон — не се вълнуваше ни най-малко, просто излизаше от стаята. Може би затова се усещах добре с Аарон, той разбираше нещата.

Устните ѝ затрепераха.

— Всеки ден Евърет... правеше това. После сутринта на тринайсетия ми рожден ден...

Тя спря за момент. Сълзи потекоха по бузите ѝ.

— ...той каза на рождения ми ден, че... няма да ме бие повече... и аз заплаках, толкова бях щастлива, и после, точно когато излизах през вратата, той ме сграбчи, обърна ме и...

Сълзите ѝ потекоха още по-силно. Вейл я прегърна. Ръцете ѝ висяха безжизнено отстрани. Тя говореше през сълзи.

— ...и каза „Добре, само... още веднъж“ и ме удари така силно... замахна силно... и ме повали в стаята и после просто се качи на горния етаж, смеейки се, а от устната ми течеше кръв... така болеше... все още си спомням как силно болеше...

Тя заплака горчиво. Раменете ѝ се тресяха.

— Всичко е наред — каза Вейл. — Поплачи си, имаш право. Слушай, сега си се излекувала, Линда. Това е нещо, с което можеш да се гордееш. Няма причина да те бие повече.

Тя се отдръпна от него, ръцете ѝ все още висяха свободно отстрани, беше забравила колата си.

— Не, сега е по-лошо. Аз съм бременна, мистър Вейл. Сестрата ми каза, че знаете. Знаете ли какво ще направи? Не е трудно да се отгатне.

— Мислиш ли, че Аарон е бащата?

— Най-вероятно е той. — Тя довърши колата си и сложи бутилката на тезгяха. — Благодаря — каза тя.

— Искаш ли още една?

— Трябва да си тръгвам.

— Линда, защо дойде тук?

— Защото не мога да помогна на Аарон и искам да престанете да ме търсите.

— Вероятно можеш да му помогнеш.

— Как?

— Необходимо ни е да свидетелстваш?

— За какво?

— За момчетата от олтара.

Тя се паникьоса. Отдръпна се ужасена. Очите ѝ заиграха като на животно, хванато натясно. Тя се завъртя и хукна към вратата. Вейл я хвана за ръката и я обърна към себе си.

— Послушай ме... — започна той.

— Няма да направя това! — Тя изплю думите. — Никога няма да призная това! — После очите ѝ се присвиха. — Ще излъжа. Ще им кажа, че не е вярно.

— Линда, това може да помогне на съдебните заседатели да разберат какво е станало. Какво ви е направил епископът.

— Искаш да направя това? Хората ще ме намразят... ще ни мразят всичките. Как може да помогне това на Аарон?

— Това обяснява защо Аарон го е направил. Ужасните неща, които епископът е правил с всички вас...

— Не разбираш ли? — извика тя, като го прекъсна. — Той не ни е карал да направим нищо! След известно време ни правеше удоволствие. На нас ни харесваше!

Тя се обърна и изчезна в дъждовната нощ. Телефонът иззвъня.

— Ох, я престани — рязко каза Вейл и реши да остави автоматичната секретарка да отговори. Върна се на бюрото си и запали цигара. Машината превключи и един груб, сериозен глас каза:

— Мистър Вейл, тук е моторизираният полицаи Джон Лелънд от щатския патрул. Ако познавате д-р Моли Ерингтън, моля да се обадите на...

Вейл грабна телефона.

— Да! — Той почти извика в слушалката. — Тук е Мартин Вейл.

Около трийсет минути му трябваша да вземе Наоми Чанс и да излезе на пътя за Ийстън и по-малко от час, за да се добере до малката болница, която се намираще на една пресечка от главната улица.

Отделението за бърза помощ се състоеше от една-единствена операционна стая и помещение за възстановяване. Когато влязоха, един доктор в бяла престилка и картонени обувки излезе от операционната стая, носейки една папка.

— Извинете, докторе — каза Вейл. — Името ми е Вейл.

— Ох, да, за доктор Ерингтън, нали?

— Правилно.

— аз не съм докторът — каза той небрежно и ги поведе надолу по коридора. — аз съм сестрата.

— Съжалявам — каза Вейл.

— Няма нищо, обичайна грешка. Всъщност жена ми е докторът. Тя е в стаята за спешни случаи и работи върху шофьора на камиона. Той нямаше късмета на д-р Ерингтън.

— Лошо ли е ударена?

— Е, има една цицина колкото догат на главата и напълнихме носа ѝ с демерол. Ще бъде замаяна около дванайсет часа, но ще се оправя.

— Може ли да я вземем обратно в града тази вечер? — попита Вейл. — Можем да сложим няколко одеяла на задната седалка. Ще се чувства удобно.

— Ще трябва да питаме доктора, но не мисля, че ще има проблем. Вероятно ще има лошо главоболие следващите ден-два. Палтото и чантата ѝ са на рецепцията, можете да ги вземете на излизане.

— Благодаря ви за всичко.

— Е, имала е голям късмет. Чух, че колата е напълно строшена.

— Това е проблем на „Мидуест Рентъл“, коли под наем.

Сестрата ги въведе в малка стая за възстановяване.

— Ето я. Голям късмет — каза той. — Е, заповядай пак, когато можеш да останеш по-дълго. — Той се усмихна и напусна стаята.

Тя лежеше на кревата в ъгъла и гледаше в тавана.

— Хей — каза Вейл. — Къде си се научила да караш, докторе?

Тя го погледна с полубезумни очи.

— Не тук наоколо, това е сигурно — замаяно каза тя, а очите ѝ се опитваха да се фокусират върху Вейл и Наеми.

— Марти? — каза тя замаяно.

— Тук съм.

— Не ме наричай докторе, става ли?
Той се засмя с облекчение.
— Никога повече. Моли.
— Камионът ме изтласка от пътя. Ранена ли съм?
— Добре си. Само една подутина на главата. Носът ти е пълен с демерол, затова си така замаяна. Наоми е тук, ще те вземем вкъщи.
— Благодаря. Марти?
— Да.
— Има една касетка в чантата ми. Ти... трябва да я видиш. Затова... се връщам.
— Разбира се.
— Със сигурност... виж касетката. — Тя млъкна, очите ѝ лудо блуждаеха от демерола. После каза:
— Марти, днес срещнах истинския убиец на епископа.

23.

Покрита с вълнено одеяло, Моли лежеше свита на задната седалка на седана на Наоми, раздвоена между съня и халюцинациите на демерола. Но откритията от последните двацет и четири часа така бяха обсебили ума ѝ, че нахълтваха в безболезнената ѝ замаяност. Тя не спеше, но и не беше будна. Висеше някъде между сънищата и реалността, като се носеше безцелно от миналото към настоящето.

Беше ведър ден и тя стоеше накрая на нивата, където беше разпръсната пепелта на майка ѝ. Златните стебла се клатеха леко от пролетния бриз. Кучета минаваха на зигзаг през нивата и лаеха по пеперудите. Брат ѝ, млад и палав, на когото все още предстояха ужасите във Виетнам, я беше примамил в нивата, като се криеше между високите стебла и ѝ се присмиваше, докато навлизаше по дълбоко в избуялата ливада. Нямаше звук или аромат във фантазията ѝ, само светли цветове и чувство на голяма радост. Било ли е някога така, чудеше се тя. Бяха ли това фототелеграми от миналото, или беше реалност? Бил ли е някога животът им така свободен и радостен, или този спомен беше един наркотичен преговор на миналото? Нямаше значение. За един къс период от време тя беше в пълна хармония със света. После настоящето се натрапи. Брат ѝ я изведе от нивата, а на заден план имаше една постройка, която тя не може да познае веднага. Неговото радостно настроение се промени и той стана меланхоличен като мим, чиято радост е станала скръб. Той я поведе в сградата. Тя беше отново в Дейзиленд. В онази клаустрофобична стая. И когато брат ѝ се обърна с лице към нея, това се оказа Аарон. Той лежеше на походното легло. Моли седна до него. Видеокамерата беше фокусирана върху двамата. Толкова завладяващи бяха случките от този ден, че фантазията стана реалност; сънищата ѝ станаха истински.

Вече няколко седмици Моли беше интервюирала Аарон два пъти дневно, шест дни в седмицата. Почти шейсет часа разговори, в които

тя сондираше все по-дълбоко и по-дълбоко ума на младежа, търсейки ключ към загадката, търсейки несъответствия в неговата история за причерняването; прескачаше напред и назад във времето, понякога с дни се концентрираше върху определени случки. Това беше интензивна терапия и имаше дни, когато и двамата напълно се изтощаваха. Физиологичните тестове бяха показали, че няма мозъчни увреждания и нейните интервюта не бяха открили нищо, освен че Аарон е страдал от пристъпи на пориомания от години, въпреки че тя беше сигурна, че той не е осъзнавал, че е имал „време, което му се губи“, понеже периодът е бил прекалено кратък, за да го забележи.

През седмиците на терапията тя задължително беше отбягвала две теми: Ребека и момчетата от олтара. Усещаше напрежение, когато доближаваха тези области и по-скоро променяше посоката, отколкото да загуби спечелената територия. Тя усещаше, че той беше близо до пренасочване на чувствата си, да я приеме за довереник и приятел. Но бързото придвижване в опасните зони можеше да ѝ коства напредъка.

Един вторник сутринта тя реши да провери опасните води. Сега, след като бяха останали три седмици до процеса, тя реши да го поведе леко в това, което можеше да се нарече умствено минирано поле.

— Искам да се върнем в Криксайд за малко — започна Моли тази сутрин.

— Окей.

Тя провери в бележника си.

— Ти каза, че първото сексуално преживяване, което си имал, е било с Мери Леферти, когато си бил в гимназията.

— Да, мадам — каза той. Започна да става нервен и да се мести в леглото. Погледна я отново и се усмихна.

— Всичко е наред — каза тя. — Ти ми се доверяваш, нали?

Той се обърна в леглото и се намести удобно.

— Разбира се.

— Ти и Ребека говорили ли сте някога за секс?

— Говорили сме за всичко — каза той. В тона му се промъкваше недоверие.

— И така, тя е дискутира секса с теб.

— Знаете, за птиците и пчелите, подобни неща. — Той се разсмя неловко.

— Говорила ли ти е определено за правенето на любов?

— Искате да кажете как се прави това и онова? — попита той подозрително.

— Да.

— Е, така предполагам.

— Докосвала ли те е, Аарон?

— Защо искате да знаете това? — В гласа му имаше острота.

— Понеже искам да бъда сигурна, че си напълно искрен с мен. И аз имам няколко въпроса, които трябва да задам. Правила ли е Ребека любов с теб?

— По дяволите! По дяволите! Защо трябва да казвате това? Защо сте я питали за това?

— Не съм аз, Аарон. Тя доброволно е дала тази информация на Том Гудмън. Всичко е наред, аз не те обвинявам или съдя, просто искам да съм сигурна, че всичко е наред, преди да идем пред съда.

— Няма да говоря за това. Нямам нищо общо с всичко това. — Той се беше ядосал за първи път. Изведнъж стана, премести си краката на пода и остана седнал със вдървени ръце, стиснал леглото отстрани. Не гледаше в нея и тялото му сякаш се смали. Очите му се присвиха. Той погледна надолу към пода.

— Добре — каза Моли. — Преди беше казал... нека го намеря. — Тя погледна към бележника си, като прелистваше страниците.

Изведнъж, като че ли целият въздух беше изсмукан от стаята. Тя се задъха за въздух в празното пространство. Почувства мраз. Вратът ѝ изтръпна. Една ръка се пресегна и покри нейната и един глас, който не беше чувала преди, един съскащ шепот на един-два инча от ухото ѝ каза:

— Той ще те излъже.

Тя скочи и погледна нагоре. Той се беше приближил близо до нея, плъзгайки се до края на леглото толкова тихо, че тя не го беше чула. Беше се навел напред само на няколко инча от лицето ѝ. Но това не беше Аарон. Той се беше променил. Изглеждаше пет години по-стар. Чертите му бяха станали безсърдечни, арогантни, твърди; очите му напрегнати, почти диви, по-бледи на цвят и искрящи от желание; устните му изглеждаха по-дебели и бяха дръпнати назад в гадна усмивка. Дори тялото му изглеждаше по-изправено и силно. Тя за миг изпита истински ужас, като усещаше ръката му върху своята, и го наблюдаваше как бавно облизваше устните си.

— Изненада — каза той, гласът му меко стържеше. Нямаше и следа от акцента на апалачите, беше сякаш от западните покрайнини на града. Тя много бавно издърпа ръката си изпод неговата. Той погледна надолу, после бързо вдигна ръка, сякаш да се закълне.

— Съжалявам, без пипане, нали? Говорене, но без пипане? Типично.

Той замахна изведнъж надолу, сграбчи я за гърлото и я стисна, а пръстите му потънаха дълбоко в плътта ѝ.

— Не можеш да извикаш, дори не се опитвай. — Той се усмихна. — Виждаш ли тази ръка? Мога да ти счупя врата. Пук! Просто така.

Тя беше ужасена. Молеше се пазачът да погледне през шпионката, но изрично беше забранила да се наблюдават сеансите ѝ с Аарон. После също така изведнъж той я пусна. Тя заднешком се отдалечи от него, като разтъркваше врата си. Устата ѝ беше пресъхнала, а пулсът ѝ — побеснял.

— Не те нараних, докторе — прошепна той подигравателно. — Можеше да те нараня. Знаеш ли защо не го направих? Защото, докторе, ще станем приятели.

Той седна в нейния стол. Дори езикът на тялото му се беше променил — заядлив, нагъл, агресивен, заплашителен. Тя усещаше, че той беше близо до ръба — един човек, готов да избухне, просто едва се контролираше, с изключение на злъчния, остър шепот.

За нея той изведнъж някак се откъсна от стаята, едно тяло, седнало на стол, увиснало в светлина и обградено от мрак, докато тя подсъзнателно го беше изолирала от действителността. Можеше да види спазмите на пулса си върху китката си, дишаше бързо и се опитваше да го успокои. Тя знаеше какво става, беше го виждала преди, но винаги си оставаше вълнуващо. Тя се опитваше да се върне върху интервюто, без да разстрои деликатното равновесие на момента.

— Кой си ти? — попита тя любезно.

— Ох, ти си много хладна, докторе — каза той с равния си, остър тон. — Ти си една хладна лейди. Но аз вече знаех това. Аз съм Рой.

— Рой?

— Да.

— Рой чий?

— Просто Рой. Преструвах се, че живея в Дома на Спасението. — Той се засмя презрително. — Какъв симулант, а?

— Често ли се появяваш, Рой?

Той я погледна подозрително.

— Зависи. Колко често е често?

— Веднъж на ден, веднъж на месец.

— Появявам се, когато ми се прииска — каза той с подигравателна усмивка.

— Значи изборът е твой?

— Точно така. — Той стана и закрочи из стаята. Вървеше наперено, с един вид арогантно накуцване в походката си, което беше виждала в уличните грубияни.

— Защо не се появи преди? — попита тя. Все още стоеше опряна на стената. Той обърна стола ѝ обратно, седна с ръце върху облегалката, едната китка обхвана другата.

— Не беше дошло времето да се срещна с теб. Вие двамата се превръщайте в такива любящи приятели...

— И това те тревожи?

— Понякога се появявам за минута-две, казвам нещо само за да му докарам неприятности. Винаги е неприятно изненадан и дори не знае защо. — Той се изкикоти.

— Можеш ли да ми дадеш пример?

— Какво ще кажеш за първия път? Шекълс — знаеш за Шекълс, чух го да ти разказва за този чудак: Шекълс му казва как ще иде в ада и Сани стои там, трепери в обувките си, уплашен до смърт, и аз се измъквам и казвам: „Ако имаш penis между краката си, а не червей, веднага ще легнеш там с мен.“ И се скривам и Шекълс става като маймунски задник, а Сани хуква като заек с лисица зад опашката си. Все си мислех, че някой път, по дяволите, той може би ще се държи като истински мъж. Да, няма що.

— Ти го наричаш Сани?

— Да. Познавах това момче във втори клас — истински пъзльо — името му беше Сани Бекстър. Ето на кой ми напомня Аарон: на пъзльоето... Сани... Бекстър. — Той правеше паузи между думите, за да наблегне на тях.

— Откога живееш с Аарон?

— Защо?

— Просто съм любопитна.

Преструва ли се, чудеше се тя. Беше ли той психопат, който беше измислил другата личност, за да прикрие склонната си към убийство психика? Тя беше видяла няколко пациенти да се опитват да имитират многочислена индивидуалност, но никога не бяха много убедителни. Рой беше убедителен. Ако се преструваше, тя беше сигурна, че това щеше да проличи при терапевтичните сеанси. Моли вярваше, че е невъзможно да имитираш това състояние дълго. Трябваше да продължи играта, да го остави да напредва и да изучи всичко, което правеше езика на движенията му, тона на гласа му, начина му на мислене.

В едно нещо беше сигурна сега — или Аарон имаше раздвоена психика, или беше дяволски психясал. Времето щеше да покаже кое е вярно.

— Опитваш се да ме хванеш? — рязко каза Рой. — Знам всичко за теб, лейди. Можеш да го излъжеш, но не можеш да излъжеш мен. Ти вече си проправяш път там вътре.

— Не. Опитвам се да го опозная. И теб, Рой.

— Без глупости. Защо? Защо искаш да опознаеш мен?

— Понеже ти искаш да ме опознаеш. Нали затова се яви?

— Е, тук ме хвана. — Той се усмихна отново — една студена, дръзка усмивка, която не бе нито шеговита, нито искрена. — Ти вече знаеш отговора. Познавам го през целия му живот.

Той изобщо не сваляше очите си от нея и бавно огъваше пръстите на свободната си ръка, докато говореше.

— Но той не знае за теб, така ли?

Усмивката изчезна, заменена от опасение и недоверие.

— Не — нагло каза той. — Това е нашата малка тайна. Между теб и мен.

— Били сте заедно деветнайсет години?

Той кимна.

— Но аз съм на двацет и осем.

— О?! Къде беше, преди да срещнеш Аарон?

Той се захили и леко се наведе напред към облегалката, гласът му стана по-нисък от обикновеното.

— Загрявах — каза той. — Не се появих, докато не стана на осем години.

— Защо?

Той вдигна рамене.

— Не му бях необходим дотогава. После дълго време не ме пускаше да се появя.

— Мислех, че ти контролираш нещата.

Той завъртя очи и поклати глава.

— Господи! Не в началото, докторе. Отне ми време.

— Защо не ти харесва Аарон?

— Никога няма смелостта да направи нещо. О, той много иска да го направи, но накрая аз съм този, който върши мръсната работа, докато той бяга и се крие.

— Крие?

— Стои в ъгъла с лице към стената. Не иска да гледа. Прави се на по-голям светец от папата — каза той злобно. Очите му се присвиха. — Но той е този, който трябва да се измъкне. Той е този, който изпитва цялото удоволствие. Така че той също е и този, когото гони полицията. Обвиняваш ли ме за това?

— Не, не те обвинявам.

— Давай, поласкай ме — самодоволно се усмихна той. — Харесва ми.

— Къде е Аарон сега?

— Ах, крие се — каза той, като махна с отвращение.

— Ами ако поиска да се появи отново?

— Ще трябва да се бори за това — каза той и устните му се отдръпнаха назад в презрение. — Онази нощ с епископа и всичко това? Изчаках, докато отидем в кухнята, преди да го пусна да се появи...

Смях.

— Ще ти кажа, той не знаеше какво, по дяволите, да прави. Стои там, покрит с кръв... по ръцете...

Той загърчи пръсти пред очите си.

— ...лицето...

Спря, вдигна ръка пред лицето си и я загледа, сякаш като Макбет действително виждаше това брутално острие и дръжката в ръката си.

— ...ножът в ръката му... обувките до вратата. — Той се наведе напред и тихо прошепна: — Прошепнах в ухо то му „Излизай, излизай, където и да си...“

Смях.

— Глупости. Той се появява и си умира от страх, слага си обувките и побягва. После знаеш, ченгетата отварят изповедалнята и той им казва, че не го е направил! За Бога, та той дори не знаеше за какво говори.

Той скочи и започна да обикаля стаята от едната страна до другата. Но изобщо не сваляше очи от Моли.

— Той вика: „Не съм го направил!“ и дори не знае какво е това, което не е направил. Разбирате ли какво искам да кажа, докторе? Монахиня с една миля покривало, ето това е нашият глупав малък Аарон.

— Тогава ти си планирал убийството на епископа?

— Кой казва, че аз съм убил епископа?

— Тогава кой?

— Никой.

— Никой?

— Никой не го е убил. Той беше екзекутиран.

— Екзекутиран?

— Не разбираш ли? Той свали маската.

— Маската?

— Износи я. — Устните му се извиха в полусмях, полусарказъм, очите му се присвиха, гласът му стана по-заплашителен. — Нека ти кажа нещо, сестро, знам всичко, което той знае. Винаги съм го знаел. Имам по-добра памет от неговата. Сани не може да запомни и копче без мен.

— Кой свали маската?

— Негово проклето преосвещенство, кой друг? — изръмжа той.

— Няма да повярваш, ако ти кажа. — Въздъхна и погледна в тавана. — Прекалено много говоря.

— Не, не говориш много. Разкажи ми за епископа?

— Хайде, това е историята на Сани. Сани казва — издигна гласа си във фалцет: — „Той е дявол, той е лош. Той трябва да бъде изкоренен.“ Ето начина, по който говори. Изко... по дяволите ...ренен. Глупости, той беше мръсен старик. Светът трябваше да узнае, че той е един мръсен старик.

— Ти ли сложи цифрите там, върху задната част на главата му?

Той се усмихна.

— В32. 156. Нали?

— Точно така.

— Вие ще го проумеете, докторе. Имате ключа.

— Ключ?

Той отхвърли глава назад и силно се разсмя.

— В касетката е. — Погледна надолу към нея, сви вежди и се разсмя отново.

Тя реши да рискува, въпреки че не знаеше каква ще бъде реакцията му.

— Искаш да кажеш касетката с момчетата от олтара? — каза Моли, опитвайки се да прозвучи небрежно.

Той остро поклати глава, сякаш му бяха залепили плесница. Очевидно беше изумен и се взираше в нея. Очите му искряха от недоверие и гняв, почти трескаво обиколиха стаята, преди отново да се спрат върху нея.

— Ти знаеш за това? — каза той, като погледна изкосо.

— Да.

— Кой ти каза?

— Намерихме касетката.

— Господи! — изруга той със злобен шепот. — Казах му, вземи проклетата касетка! Но вратата към килера беше заключена, така че трябваше да бягаме. Господи! Той нищо не може да направи както трябва.

— Разкажи ми за онази нощ, Рой.

— Никога не може да го направи. Никога не го е правил.

— Рой? Разкажи ми за вечерта, в която беше езекутиран епископът.

— Но както винаги Сани ме остави аз да го планирам и извърша, нали? Той стои в ъгъла и се измъква и после оплесква нещата. Сега и двамата сме затънали до гуша.

— Наистина ли мислеше, че ще се измъкнете?

Той отново започна да обикаля между стените на стаята, като клатеше глава.

— Ние щяхме да се измъкнем, ако не беше тази проклета кола с ченгетата на алеята. Ще повярваш ли, една минута по-рано, една минута по-късно... — Вените се издуха върху челото му и той започна да се поти. — Не може да направи нищо както трябва! Нищо! Никога, никога! — Той удари с ръка по стената.

— Рой!

Той се завъртя към нея.

— Остави ме на мира.

Моли го изпускаше и в отчаяние търсеше някакъв метод за общуване с него отново — ако всъщност Рой беше истински.

— Рой, да предположим, че искам да говоря с теб и Аарон е навън. Как да направя това? Как да говоря с теб?

— Сама ще намериш начина, доктор кучка. Откъде знаеш, че аз искам да говоря с теб? Ти си негова приятелка, не моя. Познавам те, лейди, ти ще му кажеш за мен.

— Аз съм също и твоя приятелка, Рой...

— Ще провалиш всичко, нали! — Той стоеше с гръб към срещу стената и удряше с разтворените си длани по нея. — Дяволите да го вземат, не трябваше да бъда толкова глупав.

— Какво да проваля, Рой?

— Всичко! — Главата му клюмаше и изглежда се задъхваше. Сложи ръце косо върху стената, сякаш я подпираше. Постоя така цяла минута, преди отново да я погледне.

— Губи ми се време — страхливо каза Аарон. Чертите му се бяха смекчили и очите му бяха по-скоро уплашени, отколкото гневни. Сякаш се беше сгромолясал душевно и физически.

— Имаше малък пристъп на пориомания — спокойно каза Моли. — Не продължи дълго.

— Колко дълго?

— Пет или шест минути.

— Лежах на онова легло. После изведнъж съм тук. Какво правех? — Той рязко вдигна поглед. — Нали не съм ви сторил нищо лошо, мис Моли?

— Не. Беше нещо като дрямка.

— Защо мислите ми се случва това?

— Още не знам — каза Моли. — Да се надяваме, че ще разберем. — Тя осъзна, че диша тежко. — Аарон, познаваш ли някого на име Рой?

— Рой чий?

— Просто Рой.

— Живял ли е в Дома на Спасението? Затова ли не знаеш фамилното му име?

— Не съм сигурна. Това е просто едно име, което се появи.

— Е, ако се сетя за някого, ще ви кажа, мис Моли.

— Нека свършим за тази сутрин, Джон — каза тя. — Може би ще поговорим отново, след като обядваме.

— Джон?

— Какво?

— Нарекохте ме Джон. — Той се засмя.

— Мисля си за яденето — каза тя. — Дръж триножника, докато сваля тази камера.

Първия човек, когото тя изобщо беше виждала с раздвоена психика, беше Джон Некърсън. Тя учеше в по-горен курс в колежа и изучаваше анормална психология в щатския институт. Некърсън. Банков миниджър. Възраст четирийсет и пет. Маниакална депресия. Два опита за самоубийство. Настанен в лечебно заведение, след като взел трийсет и две хиляди долара от чекмеджето на касиера една сутрин пред погледа на трима служители, излязъл от банката, тръгнал по улицата и платил трийсет и две хиляди долара на ръка за нов кадилак.

Един следобед Джон Некърсън изведнъж се беше променил пред очите на целия клас. Всичко се бе променило: поведението му, вида му, гласа му. Изведнъж Джон Некърсън беше станал петгодишно момиченце! Тя ги молеше да не пускат баща ѝ до нея. Сексуално обиден от собствения си баща, Некърсън беше измислил момичето, за да поеме вината си и насилието и да се отърве от това, което усещаше като позорно петно на хомосексуалност. Тя беше виждала много случаи на раздвоена психика след това.

Беше започнала да отвинтва видеокамерата, когато един глас проговори отново. Тя подскочи. Той беше на инчове от нея и гледаше напрегнато в очите ѝ.

— Искаш да чуеш за това, нали? — прошепна Рой.

Той посегна и поглади бузата ѝ. Тя не мръдна. Гледаше към него.

— Басирам се, че знам какво искаш. Искаш да скоча върху теб направо тук на пода и да те скъсам от чукане, нали? По дяволите, знам ви жените — искате го, но само говорите, говорите, говорите.

Той отново се придвижи по-близо и за миг се усмихна с широката си замръзнала усмивка. Когато проговори, се чу само шепот и тя трябваше да се напрегне, за да го чуе.

— Ти би искала да говоря, говоря, говоря, нали? Може би следващия път, докторе, а? Може би следващия път ще ти кажа това, което искаш да чуеш. За Негово Високопреосвещенство?

— Ти си истински досадник, нали, Рой?

— Би трябвало да го знаеш.

— Мисля, че се преструваш.

Ръката му се изстреля, преди тя да успее да се дръпне, и пръстите му отново се обвиха около врата ѝ. Устните му се отдръпнаха и откриха зъбите.

— Мога да те убия направо сега — каза той и гласът му трепереше. — Живееш втори живот, докторе.

Той я пусна и насочи показалеца си в нея.

— Не ми излизай с тези номера, за да ме измамиш по някакъв начин. Слушай, лейди, ако искам да ти кажа нещо, аз ще реша кога.

— Съжалявам — каза задъхано тя.

— Малко те боля този път, нали? А?

— Да.

— Ще запомниш това. Ако искаш да се погаждаш с мен, трябва да внимаваш за главата си.

— Трябва да спрем сега. Защо не се появиш отново...

— Опитваш се да се отървеш от мен?

— Ти ми причини болка — каза тя строго. — Нямам ти доверие.

— На него му имаш доверие, а на мен не?

— Той никога не ми е причинявал болка. Никога не е искал да ми причини болка. Рой, всичко това е твое дело.

— Окей... окей. — Той се усмихна към камерата. — Следващия път ще бъда добро момче... доктор Камера.

24.

Три часът сутринта.

Къщата на Вейл беше тъмна, с изключение на една-единствена светлина, която светеше в офиса му на първия етаж. Всеки, който би преминал покрай това място в този безбожен час, би могъл да го види през наполовина разтворените пердета да обикаля стаята и да спира от време на време ѝ да посочва пръст към въображаемо жури, както хлапето Вейл държеше реч на представление по желание на приятелите си. Жълти правни документи, покрити с надраскани на ръка бележки, отворени юридически книги, медицински списания, изрезки от вестници, всичко това беше разхвърляно върху бюрото му. От време на време спираше, отиваше до бюрото и разравяше купчините с информация, търсейки някоя неопределена справка и после я написваше на нов Лист от нов жълт кочан.

Стратегия.

Инстинктът подсказваше на Вейл, че стратегията и диалогът могат да спечелят това дело по-добре от правото, по-добре от фактите, по-добре от истината.

Касетката промени всичко. Много седмици той беше разработвал делото, разучавайки всеки доклад, всяка снимка, всяка подробност, която можеше да намери, като търсеше несъответствия, ровейки се в произхода и препоръките на експертните свидетели, които прокуратурата щеше да призове. Сега в разстояние на една едночасова касетка всичко се беше променило. Три седмици оставаха до процеса и той може би трябваше да започне всичко отначало.

Послеписът в края на интервюто на Моли с Аарон и Рой беше накарал ума му да блуждае. Тя се беше върнала на стола и седеше с лице към камерата, малко извън фокус и почти извън кадър. Но гласът ѝ беше ясен и стегнат.

„Мартин, съзнавам, че тази касетка ще те шокира точно както появата на Рой шокира и мен — започна тя. — Така че искам да ти

предам някои мисли набързо, докато са пресни в ума ми. Ще се опитам да не използвам прекалено специална терминология.

Това би могло да бъде — и казвам «би могло», понеже не мога да направя логически анализ на базата на едно интервю — но това би могло да бъде класически случай на многоличностно разстройство. Това, което непрофесионалистите наричат раздвоено или двойно съзнание. Много често първоначалната реакция към този вид демаскиране е недоверие и отрицание, така че е важно за теб да разбереш, че това е специфично и познато заболяване.

Лесно е да се разбере как е могло да се случи, като имаме предвид това, което знаем за детството и пубертета на Аарон. Има голяма вероятност той да е бил оскърбен сексуално, физически и психически и да е сексуално и религиозно дезориентиран — това са двете главни причини за психическа болест.

Едно опростено предположение е, че Аарон е създал Рой, за да поеме вината и отговорността за действия, които той, Аарон, не може сам да извърши. С други думи, Аарон прехвърля вината си върху Рой. Както казах, това е голямо опростяване на един много комплициран проблем, но не е психически фокус-мокус, черна магия или африкански култ. В едно нещо може да сме сигурни — независимо дали се преструва, или не, това момче е много болно. И ако Рой съществува, то той е много опасен.“

Тя спря за момент и погледна встрани от камерата, после добави: „И в двата случая той очевидно страда от сериозно психическо разстройство. Това повдига въпроса дали трябва да застане пред съда.“

Записът свърши.

Добре.

Преструваше ли се?

Беше ли тази другата индивидуалност истинска?

В едно нещо той беше съгласен с Моли, че Аарон е едно болно момче. И ако Аарон имаше раздвоена индивидуалност, кого, но дяволите, защитаваше той, Аарон или Рой?

Беше лесно да припише всичко на Рой. Той изглеждаше лишен от състрадание, чувствителност, отзивчивост — всичко освен страст. Омразата, изглежда, беше неговата страст, неговият огън и гориво, мозъкът, който концентрираше енергията, мускулят, който движеше ножа.

Въпросът е, чия е тази омраза?

Дали Рой извличаше страстта си от Аарон? Или Рой беше създал свой собствен антагонизъм? Доколко самостоятелни бяха Аарон и Рой? Бяха ли те централно свързани като братя, или бяха врагове по душа? Споделяха ли те същите психически импулси, същите главоболия, същите желания? Искаше ли Рой да управлява техния единствен космос, да доминира стопанина? Или той беше просто един странстващ организъм?

Кой в действителност беше убил епископ Рашмън? Аарон? Рой? Или и двамата?

Стратегията, не истината щеше да ги държи живи, понеже нямаше значение кой е убил епископа. Ако един от тях умреше, и двамата щяха да умрат.

Той седна на ръба на масата, събрал ръцете си във чата на пирамида пред устните си, и се загледа в камината. После изведнъж стана и започна да обикаля стаята.

— Когато бях дете, най-добрият ми приятел беше Бени Макглафлин — каза той на глас, обръщайки се към камината, сякаш беше мястото на съдебните заседатели. — Той имаше трима братя и две сестри и те винаги си имаха неприятности. И когато един от тях направеше нещо лошо, майка им ги биеше всичките. „По този начин съм сигурна, че съм набила когото трябва“ обичаше да казва тя. Беше резултатно, но не беше справедливо. Правосъдието е справедливо. Правосъдието е честно, безпристрастно и непредубедено. Правосъдието е самата истина. Ето защо сме тук днес, дами и господа. Да търсим истината.

Той спря и поклати глава.

— Глупости!

— Звучи ми доста добре — каза Моли от прага на офиса. Тя беше стояла в сянка и го беше наблюдавала, слушайки как той развива делото. Вейл се стресна. Изваден от унеса си, той отначало изглеждаше раздразнен.

— Хей — каза той усмихнат, — как е главата ти?

— Най-лошият махмурлук, който съм имала. — Тя седна на претрупания диван. — И коленете ми сякаш са от гума. Но мисля, че ще оживея.

Моли се беше сгушила в дълга сатенена хавлия. Косата и беше пусната и падаше по раменете ѝ. Той беше изумен колко уязвима, колко млада, колко естествено красива беше тя. Лишена от професионалната окраска, тя седеше като ранена птица и около нея се излъчваше нежност, която не беше показвала преди. Той изведнъж усети, че иска да я защитава. Тя изглеждаше различен човек от твърдия професионалист, който бе стоял лице в лице с този тъмен убиец в малката стая — един убиец, който я беше заплашвал — и тя го беше победила в собствената му игра. Вейл приближи, положи едно одеяло върху коленете ѝ и разгледа главата ѝ.

— Пораснала ти е цицина — каза той.

— Не ме карай да се смея — изстена тя.

— Искаш ли чаша кафе?

— Всъщност умирам от глад.

— Би трябвало — каза той. — Беше изключила двайсет и четири часа. Какво ще кажеш за яйца и бекон. Правя отлични яйца на очи.

— Ти можеш да готвиш?

— Предполагам, ако това може да се нарече готвене — каза той, тръгвайки за кухнята.

— Какво мислиш за касетката? — попита тя.

Той спря на вратата на кухнята и погледна към нея.

— Никога не съм виждал подобно нещо — каза той.

— Не мисля, че много хора са го виждали, освен ако не са в бизнеса.

— Чувал съм за това, разбира се, виждал съм го на някои филми, но никога не съм мислил много върху това. По този начин става, а? Той просто се променя, пук, просто така, почти по средата на изречението?

Тя кимна.

— Всъщност виждала съм случаи, в които индивидуалностите се сменят по средата на изречението.

— Вярваш ли му?

— Това е труден въпрос на базата на едночасово интервю. Нека просто кажем, че не мога да го омаловажавам.

— Той може да се преструва, нали?

Тя кимна.

— Имала съм работа поне с трийсет случая на дисоциативно поведение през последните шест години. Ако това не е истински

случай на дисоциативно многоличностно разстройство, ще го разкроя.

Той пусна яйцата в малките отделения на тигана, наполовина пълен с вряща вода и преобърна бекона с една шпатула.

— Колко време ще продължи?

— Не мога да ти кажа. Може да отнеме седмици и месеци. Зависи колко често се появява и дали мога да го подложя на анализ. Ще направим тестове...

— Ти ще направиш тестовете — тихо каза Вейл. — Не искам щатските хора да разберат за това все още.

— Добре.

— Това е специфична болест, нали?

— Да. Тя е обяснена доста ясно в ДСНЗ. В моята професия това не е по-различно от дребна шарка или сърдечна болест за лекарите.

— За теб, може би. И за другите доктори, но това може да не мине пред съдебните заседатели, чиито среден тест за интелигентност е вероятно сто и десет, сто и петнайсет. — Той намаза филийки с масло и сложи бекона и яйцата в чинии. Запали две свещи и ги сложи на масата за хранене.

— Закуската е сервирана, мадам — каза Вейл и й предложи ръката си, докато тя тръгваше, клатушкайки се към масата.

— Ако този Рой е истински, може ли той да се появява и да се крие, когато си поиска?

— Вероятно.

— Можеш ли да го накараш да се появи, когато ти поискаш?

Тя поклати глава.

— Не на този етап. Ако е действителен, все още не знам какво го кара да се появява. Ще отнеме време.

— Което не ни достига...

— Знам — каза тя. — Но аз трябва да се справя със ситуацията много внимателно. Аарон е или много чувствителен младеж със сменящи се индивидуалности, или психопатичен симулант. Ако е с раздвоена психика, шокът може да има ужасни последици, когато го разбере. Може да загубим Аарон и Рой може да стане господстващата личност, а той очевидно е крайно избухлив, аморален психопат.

— Какви са вероятностите да симулира това?

— Виждала съм няколко слаби опита да се симулира раздвоена психика, но обикновено са аматорски. И не ги взимаме под внимание

— каза Моли. — Ако успее с това, ще успее да направи всичко на света, но трябва да е някой с ясно разбиране за болестта и огромна способност за концентрация.

— Защо?

— Защото симулантът не може да играе ролята на някой друг, той или тя буквално ще трябва да възприемат психиката на личността или противоположната. Да се поддържа загадката е най-трудната част — и телесните промени, които съпътстват това, са трудни за имитиране. Всъщност това е повече промяна на начина на мислене, отколкото физическа промяна. Не мисля, че това е истинският проблем.

— Тогава кой е?

— Той определено страда от някаква форма на психоза, в противен случай нищо такова нямаше да се случи.

— Сега ние със сигурност ще трябва да пледираме, че не е нормален.

— Това е твое призвание, адвокате. Но той определено има някакъв вид психически проблем.

— Дай ми кратка характеристика на психопата? — каза Вейл.

— Мразя да описвам набързо този стереотип — каза тя.

— На никого няма да кажа — увери я той с усмивка.

— Добре, психопатите са напълно аморални, обикновено параноични, таят безумни желания, които успешно прикриват. Помниш ли момчето в Тексаската кула? Никой не знаеше колко е разгневен. Те също така са склонни да смятат другите за подлокачествени и презират равностойните. Те са антисоциални патологични лъжци, често склонни да убиват. Законите не означават нищо за тях.

— Истински чаровници — каза Вейл.

— Е, те също могат да бъдат чаровни, интелигентни, остроумни, привлекателни за обществото.

— Наистина не зная нищо за това — каза Вейл. — Какво ще кажеш за юридическите процеси? Запозната ли си с някои от тях?

Тя кимна.

— От скоро. Един умствено неуравновесен мъж в Охайо на име Били Милигън. Последния път чух, че имал над трийсет различни превъплъщения.

— Трийсет!

— Неизброими. Мъже, жени, деца. Много талантлив артист.

— Ти казваш, че Аарон може да има няколко индивидуалности.

— Да. Но може да минат месеци, преди всички да се появят.

— Нека засега се придържаме към двете индивидуалности, засега не ми трябва повече клиенти. Какво се случи на процеса на Милигън?

— Той беше осъден за изнасилване и използваше многочислено разделената си индивидуалност в своя защита. Сега е в болница за психичноболни вместо в затвора. Знаеш ли, според Рой, Аарон е получил оргазъм, когато Рой убил епископа. Къде свършва единият и къде започва другият? На този етап не знаем колко са разделени. Сложностите са огромни. Сигурна съм, че и двамата ме лъжат понякога, което не ми помага.

— Има ли начин да разбереш?

Тя помисли, докато ядеше.

— Не знам. Определено трябва да разучим касетките. Може би някъде има улика. Ако веднъж успея да постигна голямо разбирателство с него, може би ще успея да го накарам да се появи просто като спомена името му. Обикновено това се случва в подобни случаи. Но точно сега зависи само от Рой кога ще се покаже.

— Ако изобщо има някакъв Рой.

— Да. Ако...

Те привършиха закуската и се върнаха в офиса. Вейл наля и на двамата по чаша прясно кафе.

— Трябва да призная, че тези случаи са страшно увлекателни — каза Моли. — Не може да се предскаже какво може да научим от тази връзка.

— Може би ще успеем да го класифицираме като ценен научен експеримент.

— Много смешно.

— Доколкото разбирам, Аарон не знае за Рой, нали така?

— Точно така.

— Той все още си мисли, че му причернява, когато е в стрес?

— Да.

— Тогава според него кой е убил епископа?

— Не мисля, че знае. Той смята, че някой друг е бил в стаята и се страхува от него, който и да е той.

— Но той разбира какво е състояние на пориомания.

— Да. Той го нарича „да ти се губи време“. Това е широко разпространен термин в професията между тези, които страдат от това. Имах веднъж случай с една жена, която беше прекалено пълна. Тя се беше подложила на терапия, с наблюдение на теглото и всичко, но продължаваше да пълнее. После един ден съпругът ѝ намерил десетки опаковки от сандвичи, пъхнати зад един шкаф. Тогава я хванах. Тя се кълнеше, че не ги е слагала там. Оказа се, че когато си тръгвала от работа, по пътя за вкъщи получавала пристъп на глад и загубва чувство за време, спира някъде, където продават хамбургери, взима си по дузина и пържено месо, изяжда всичко и после скрива опаковките.

— И всичко това, докато е в състояние на пориомания?

Тя кимна.

— Обикновено периодът на пориомания е доста кратък. Една или две минути. Дори жертвата не осъзнава, че се е случило, докато не стане очевидно. Гледаш един футболен мач по телевизията и изведнъж щрак, дават „60 минути“. Ти вече знаеш, че ти се губи време.

— Какво ще стане, ако му покажеш касетката? Ако види Рой на живо?

— Трудно е да се каже — отговори тя. — Сигурно ще си създаде травма. Има вероятност да се появи Рой и да стане доминиращата личност, а Аарон да се отдръпне в свой собствен свят. Няма начин да се предскаже какво може да се случи.

— Значи не искаш да рискуваш?

— Не, все още не. Въпреки че той рано или късно трябва да научи истината.

— Няма да ни стигне времето, Моли.

— Знам — каза тя.

— Разкажи ми отново за брат си — помоли Вейл.

— Той е кататоничен шизофреник. Има втрещен поглед, не е казал една дума от години, не знае къде е роден. Той е в друг свят.

— Закъдето ти нямаш паспорт — каза Вейл.

— Добре казано. Една от причините да отида в Джастин е, че те се съгласиха да го вземат като пациент.

— Не ти ли действа това, да го виждаш такъв всеки ден?

— Свикнах. Има други много по-зле. Това е напълно различен случай от Аарон и Рой. Те живеят в нашия свят, техните функции са нарушени по друг начин.

— Затова ли каза, че може да загубим Аарон?

Тя кимна.

— Той може да се оттегли в този мрачен свят.

— Значи, ако имаме проблем с раздвоена индивидуалност, може да загубим Аарон и ще трябва да си имаме работа с Рой?

— Да.

Той завъртя очи.

— Чудесно. Техните инстинктивни импулси трябва да са истинска каша.

— Всъщност, ако Рой съществува, той няма инстинктивни импулси. Той не потиска нищо. Той е един вид потиснатите импулси на Аарон. Надявам се, че това, което кара Рой да се появи, е, че аз съм постигнала с Аарон пренасочване на желанията.

— Пренасочване на желанията?

— Това е една от целите при лечението. За радост пациентът започва да се отнася към психоаналитика като към образ от миналото — някой родител или наставник — някой, с когото са свързани или на когото имат доверие.

— Като Ребека?

— Не съвсем. Аз съм сигурна, че тя е заменила майка му, но тя също е част от миналото.

— Ти?

Тя кимна.

— Мисля, че вероятно той е започнал да пренасочва желанията си към мен.

— Тогава Аарон изпитва сексуални желания към теб?

— Вероятно. Които той потиска.

— Така че Рой страстно те желае?

— Това е една от вероятностите. Има също и долна страна в прехвърлянето на чувствата. Те създават подсъзнателен страх, че всички стари рани и обиди ще се повторят — от деца, приятели, съпрузи, съпруги... просто от всички.

— Всички болки се пренасят от миналото в настоящето?

— Точно така. И тези страхове може да завършат с неконтролируем гняв... разочарование... безпочвени очаквания. Това причинява голямо безпокойство в пациента, ние го наричаме повторно преживяване — да изживее отново миналите болки — но това също така позволява на психоаналитика да направи връзка между миналото и настоящето. По този начин евентуално поставяме диагноза на проблема.

— Може ли той да бъде излекуван?

— Вероятно. Или може буквално да слеем Аарон и Рой в една личност с достатъчно силни инстинктивни импулси да контролира Рой. И после има вероятност всичко да приключи с напълно различна индивидуалност. Мозъкът е изключително творение, Мартин.

— Ще ти кажа. Моли, всичко това дяволски ме плаши. Просто виждам как съдебните заседатели стоят там и си мислят, че трябва да бъде затворен заедно с тях. — Той направи пауза, отпи от кафето и каза замислено: — Ако Аарон има раздвоено съзнание, трябва да изкараме Рой наяве. Ако не можем, трябва да се откажем от защитата, че има раздвоено съзнание.

Той запали нова цигара от старата и пусна изгорелия фас в чашата с кафе.

— И каква защита само — каза той саркастично. — Аарон Стемплър не е виновен — Рой го е направил. — Той поклати глава и се засмя мрачно. — По дяволите, те ще ги изпържат на стола и двамата — и мен заедно с тях.

— Никога ли не избухваш? — попита Моли. — Никога ли не побесняваш и не чупиш разни неща? Никога ли не губиш контрол?

— Гневът изразходва енергията.

— О, по дяволите, Мартин, изразходвай малко енергия. Наругай тези копелета, които ти тропосаха това невъзможно дело. Никой не може да бъде толкова студен, колкото теб. Това плаши.

— Аз не съм студен. Вътрешно аз съм едно кълбо опънати нерви и те всички имат протрити краища. Вътрешно крещя доста. Ако това е маниакално, натрапчиво или потискане, нека бъде така. Хората залагат живота си ето тук. — Той вдигна ръката си с длан нагоре. — Трябва да мисля първо за тях.

— Това е възхитително.

— Не е възхитително, това е работа. Ти отваряш умовете и се опитваш да хвърлиш малко светлина вътре. Аз защитавам престъпници. Мисля, че и двамата плащаме за своя избор.

— Да — каза тя. — Мисля, че инстинктивните импулси и на двама ни се преповтарят.

— Всъщност какво, но дяволите, са инстинктивни импулси?

— Това е мястото, където са складирани потиснатите желания — каза тя.

Вейл се засмя.

— Е, изглежда, моите са затворени и под ключ — каза той. — Последната ми любовна афера продължи седем месеца. Свърши по време на един процес. Това, изглежда, са изпитания, съдебните процеси.

— Аз веднъж живях с едно момче осемнайсет месеца, преди да открива, че страда от маниакална депресия — каза Моли. — Не зная кое беше по-лошо, скъсването или осъзнаването, че ми отне осемнайсет месеца да разбере, че има нещо нередно с него.

— Била си заслепена от любов?

— Предполагам. Това, изглежда, не може да бъде твой проблем.

— Не, изглежда, аз съм заслепен от юриспруденцията.

Те потънаха в неловко мълчание, гледайки се напрегнато.

— Мисля, че ми трябват още дванайсет часа сън, преди да се върна в Дейзиленд — каза тя накрая и стана. — Благодаря за закуската. Краката ми спряха да треперят.

— И така, какво ще правим с нашите пренатоварени потиснати импулси? — попита Вейл.

— Е, като за начало, предполагам, че може да спрем да потискаме нашето либидо — каза тя, докато се качваше по стъпалата.

25.

Моли беше увеличила дневните си сеанси на три пъти дневно, седем дни в седмицата. Когато Рой се появи, беше само за няколко минути — да я подиграе, че пита Аарон за Ребека. Следващия ден се появи отново, този път, за да спори с нея. След това се появяваше всеки ден, понякога по два пъти на ден и винаги като съперник.

Тя се опитваше да го хване в капан, да види дали се преструва, като преглеждаше касетките за грешки, опитвайки се просто за момент да го извади от ролята му. Но след почти осемнайсет часа интервюта тя беше готова да приеме Рой като истинска разновидност на егото на Аарон. Все още не беше сигурна дали някоя определена тема не подтикваше Рой да се появява.

Тя направи своето най-значително и страшно интервю с Аарон и Рой. Тази сутрин Аарон беше тих, почти намусен. После десет минути след сеанса седна на леглото и се засмя. Моли почувства обичайния прилив на вълнение, когато Рой се появи.

— Добро утро, Рой — каза тя.

Той погледна към нея и усмивката му изчезна.

— Храната тук е бебешка — каза той.

— Оплаквал ли си се?

— Хей, аз не се оплаквам от нищо, а той няма смелост да го направи.

— Някакви други оплаквания?

Той легна обратно на леглото и погледна в тавана.

— Ще ти кажа, ако имам.

— За какво искаш да поговорим днес?

— Е, не сме ли много приятелски настроени?

— Защо не? Винаги ли трябва да спорим?

— Ние не спорим, докторе. Просто дискутираме.

— Откъде си, Рой? — попита тя.

— Не съм от тази дупка в Кентъки, можеш да си сигурна.

— Но ти си бил с Аарон дълго време?

— Хитро. Виж, когато има проблем, ти започваш да хитруваш с мен. Започваш да си пъхаш носа и да ме хващаш в грешка или поне се опитваш.

— Не се опитвам да те хвана в грешка, просто съм любопитна. Не мога да определя акцента ти.

— От Южна Филадельфия. Направо от улицата.

— Аарон никога не е бил във Филадельфия, нали?

— По дяволите, не. Аз идвам и си отивам, докторе, идвам и си отивам. Мислиш ли, че ще прекарам дващест и четири часа на ден на негово разположение? Изминаха няколко години след онзи пръв път.

— Искаш да кажеш с преподобния Шекълс?

— Точно така.

— Когато си го обидил?

— Е...

— Ти не ме излъга тогава, нали?

— Аз не те лъжа — каза той злобно. — Просто продължи по-дълго от това.

— По дълго от какво?

— От това, което ти казах.

— Какво искаш да кажеш с „по-дълго“?

— Бях навън по-дълго, отколкото ти казах.

— О? Казал си му и нещо друго?

— Не.

— Случи ли се нещо важно?

— Може да се каже и така.

— Искаш ли да ми разкажеш за това?

Той се засмя.

— Може, просто за да видя каква физиономия ще направиш.

— Какво искаш да кажеш?

— Може би не бях напълно откровен с теб преди — каза Рой. — Може би направих повече, отколкото да нахокам Шекълс.

Тя реши да опита една маневра.

— Хайде, Рой — каза тя, подсмиввайки се.

Той се надигна на лакът и се обърна към нея.

— Нали не мислиш наистина, че ти казвам всичко?

— Можеш ли да помниш толкова отдавна?

— Нека ти кажа нещо, аз помня всичките.

„Всичките? Дали говори за всичките пъти, когато се е появявал, или за нещо друго?“

Тя не искаше да пресилва късмета си. Погледна към него. Той лежеше по гръб с кръстосани ръце и крака. Очите му бяха затворени. Беше се отпуснал напълно.

— Ние бяхме на това място, наречено Гледката към източното дефиле — каза той почти монотонно. — Най-високото място наоколо. Това е тази скала, дето стърчи над билото и право надолу има може би четиристотин-петстотин фута до източното дефиле, отгоре можеш да видиш всичко. Шекълс обикновено се качваше там, стоеше на ръба на Гледката и изнасяше проповеди. Ревеше с пълни гърди за мъките в ада и проклятията и това ехтеше нагоре-надолу, нагоре-надолу. Отново и отново.

— Често ли ходеше там горе? С Шекълс искам да кажа?

— Той взимаше Сани със себе си там през цялото време. Това беше моето първо ходене. Този ден той повлече Сани със себе си, посочи надолу през ръба и му каза, че в ада ще бъде като падане от тази скала. Сани се вкамени. После той сграбчи Сани, бутна го долу и го започна.

— Започна? Какво искаш да кажеш с това „започна“?

— Беше сякаш загреване. Преди да започне да проповядва. И когато започна, сякаш цялата омраза, адски мъки и проклятия бяха насочени към Сани. Ето кога се появих аз, казах това за пениса му и после побягнах в гората.

— Значи ти и Сани се криехте в гората заедно?

— Да. Ние се скрихме там и го наблюдавахме как се перчи наоколо и говори на себе си. После се обърна, върна се обратно на скалата и започна отново, като викаше как Сани ще отиде в ада и колко е лош. Аз се промъкнах зад него. По дяволите, беше толкова лесно. Той викаше така силно, че дори не ме чу. Аз взех парче счупена клонка и отидох зад него, притиснах го към средата на гърба и го бутнах. Той падна право надолу. Хоп.

Моли го погледна, опитвайки се да овладее шока и изненадата си, опитвайки се да изглежда непринудена, докато космите по ръцете ѝ настръхваха.

— Не мога да кажа кога спря да проповядва и кога започна да крещи — продължи Рой. — Но аз видях как се удари в склона на

дъното. Затъркаля се надолу към дъното и цялата тази глинеста пръст падна върху него — върху това, което беше останало от него. Беше безумно. Цялата тази пръст го погребва на място. Върнах се до къщата на мисис Нийли. Шекълс държеше една стаичка отзад. Нямаше много неща. Носеше ги в брезентов чувал. Сложих всичко в чувала и се върнах във фермата на Джоунсън. Хвърлих го долу в кладенеца им. Никой не забеляза отсъствието на Шекълс. Те просто помислиха, че пак го е прихванало нещо и си е тръгнал.

— Звучи така, сякаш си го планирал много добре.

Очите на Рой станаха леденостудени.

— Какво ще направиш, ще ми издигнеш паметник ли, докторе? Мислиш си, че е предумишлено? Не можеш да свидетелстваш срещу мен. Та ти си моят психиатър, човече. Това, което сме си казали, се смята за лекарска тайна от закона.

— Забрави за това, Рой. Аз съм на твоя страна. И Мартин Вейл също.

— Глупости, ти си на страната на Аарон, не на моя страна. Както и да е, това не беше планирано, просто ми беше дошло до гуша. Сани нямаше да направи нищо, така че аз го направих. Беше великолепно, мразех да се прибирам вътре. Искях да стоя навън завинаги. Сани се появи накрая, когато се прибрахме вкъщи. Беше полудял, чудейки се какво се е случило през цялото това време, което му се губеше.

— Какво чувстваше след това?

— Какво чувствах? Казах ти, чувствах се великолепно. Най-хубавото нещо беше да не те хванат. А старият Шекълс — той вече дяволски добре знаеше какво е да паднеш в ада.

Моли не каза нищо. Тя дълго време гледа към него. Студени тръпки преминаха през нея. Той току-що беше описал как е извършил убийство на деветгодишна възраст. Тя беше имала работа с много случаи на дисоциативно поведение, но никога не беше преживяла нещо такова.

— Може ли да поговорим за епископ Рашмън? — попита тя предпазливо.

— По дяволите, още един набожен чудак. Те винаги трябва да намесят дявола, ада и Христос в работите си. Когато не можеше да отговори на някой въпрос, повтаряше все същата стара песен: „Приеми

го на доверие. Христос обича тези, които му се доверяват най-много.“
Кой би могъл да повярва на Негово Високопреосвещенство за нещо?

— Зле ли се държеше със Сани?

— Ах, той му се подиграваше понеже Сани беше умен, задаваше въпроси. Останалите не даваха и пет пари. Те просто приемаха всичко.

— Разкажи ми за вечерта, когато беше убит епископът. Ти защо се появи тази вечер?

— Понеже Сани беше уплашен до смърт. Така че аз трябваше да направя нещо.

— Имаше ли план?

— Нямах време за план — каза Рой, като леко се обърна и смигна. — Импровизирах.

Той полежа мълчаливо известно време.

— Да изгониш дявола, ето как го наричаше той. Да изгониш дявола! Ако не можеш да получиш ерекция, това беше по вина на дявола. Ако си настинал, когато имаш среща, това беше ръката на дявола върху теб.

— Вярваше ли на това?

— Хайде. Никой от нас не вярваше на това, но какво, по дяволите, правехме си удоволствието, нали така? Нека старото копеле да намира каквото си иска извинение. Сани беше единственият, който се тревожеше.

— Понеже Рашмън е епископ?

Рой отново се надигна на лакът, наведе се към нея и прошепна:

— Понеже те чукаха неговото момиче. Искам да кажа, че първите няколко пъти той може би беше смутен — но след това беше ядосан, защото всички чукаха неговата малка Линда. Питър, Били, Алекс и Негово проклето кралско превъзходителство.

— Ти наистина мразеше епископа, нали?

— Казах ти, той беше извратен и лъжец. В един момент ние бяхме едно голямо, щастливо, развратно семейство, а после ни осъждаше за глупостите, понеже не бяхме добри. Не бяхме добри? Не бяхме добри, защото той ни караше да не бъдем добри, затова.

— И така, ти реши да екзекутираш епископа?

— Ние... ние решихме да екзекутираме епископа.

— Кои ние? Ти и Сани?

Той кимна.

— Това беше започнало да влудява Сани. Той го искаше мъртъв толкова, колкото и аз, но аз трябваше да свърша всичко, той както винаги избяга. Точно като Питър и Били.

„Ето отново, Питър и Били? Какво искаше да каже?“

Рой беше разсърден. И се хвалеше.

— А какво ще кажеш за Линда и Алекс? — каза тя. — Защо просто избра Били и Питър?

— Те си заминаха. Алекс и Линда се отделиха.

— Защо?

Рой вдигна рамене.

— Не зная. Може би се безпокояха. След последния път тя си замина вкъщи в Охайо. Не знам какво е станало с този малък гадняр Алекс.

— А какво ще кажеш за Питър и Били? — попита тя предпазливо.

— Същото. Той винаги бягаше. Той кипваше и после... знаеш, аз трябва да се появя и да оправя нещата. Не беше по-различно, отколкото пречукването на Негово превъзходителство.

„Боже Господи, дали не намеква, че е убил и Питър, и Били?“

— Как се случи? — попита тя, оставяйки въпроса неопределен с надежда, че той ще продължи да говори за двете липсващи момчета от олтара.

— Какво искаш, кървавите подробности?

— Да. Как го направи. Какво чувстваше, когато го направи. Всичко.

— Господи, та ти си луда като всички.

Изведнъж той скочи и започна да обикаля напред-назад, като триеше дланите на ръцете си, докато говореше. Продължи да описва събитията от тази вечер, сякаш преживяваше всичко отдалече, сякаш стоеше високо в ъгъла на стаята и наблюдаваше какво става...

„Епископът беше поканил Аарон при него за «интимна прожекция» на последната им епопея. Питър и Били си бяха заминали, Алекс и Линда се бяха отцепили, така че никой все още не беше видял касетката.

«Отново споменава Питър и Били, помисли си тя. Какво иска да каже с това: „Питър и Били бяха заминали.“ Заминали къде?»

Аарон мразеше това, но епископът наистина се възбуди както винаги. Започна да диша тежко и да се пипа. Аарон виждаше на касетката как Линда и Били изпаднаха в транс и започна да ревнува. Епископът им каза какво да направят и те наистина започнаха да го правят. После, разбира се, гласът на епископа зад кадър продължи да ги насочва. Сани мразеше филма, мразеше и епископа. Гласът на епископа каза на Питър да влезе в кадър и Аарон вътрешно изпадна в дива ярост.

Епископът, гледайки екрана, каза на Аарон:

— Все още ли не си се възбудил? — и потърка крака на Аарон.

— Не — отговори Аарон и се отдалечи от него.

— Дяволът се е вселил в теб тази вечер — каза епископът.

— Не съм в настроение — злобно промърмори Аарон и стана.

Отначало епископът малко се раздразни, но му мина. Аарон си тръгна и епископът влезе да си вземе душ.

Аарон отиде долу в библиотеката на епископа да вземе на заем книга. Но не можеше да се отърси от гнева. Линда го беше напуснала, тя си беше тръгнала — но касетката си беше съвсем налице. Той тръгна обратно по стъпалата. Чуваше водата от душа и гласа на епископа. Застана до вратата на спалнята и после хоп, сякаш ръката на Господа беше бръкнала в него и го беше дръпнала силно, и той изведнъж се беше преобърнал отвътре навън...

В този момент аз трябваше да поема нещата, той щеше наистина да обърка всичко. Мислех си, може би този път той щеше да доведе всичко докрай, но забрави го. Няма никакъв шанс.

Аз нервно се засуетих надолу по коридора и проверих вратата на кухнята. Беше отключена. Излязох навън на площадката и огледах наоколо. Мястото беше пусто. Влязох отново вътре, свалих си гуменките и после изпих една бутилка с шоколадово мляко от хладилника. Сърцето ми биеше така силно, че мислех, че ще ми пръсне ребрата. Напитката ме успокои. Отворих чекмеджето с ножовете и ги прегледах. Дебелият касапски нож беше идеален. Щеше да бъде като разрязване на пуйка в Деня на благодарността. Проверих го — беше остър като бръснач. Порязах си пръста и го изсмуках. После тръгнах надолу по коридора към банята.

Той беше надул музиката. Ода на радостта. Можех да си представя как стои в стаята и дирижира този негов духов оркестър.

Ако беше станал диригент, може би никога нямаше да се срещнем.

Епископът беше запалил свещите — да изчистят въздуха, както казваше той — един вид кадене на тамян. Пръстенът му лежеше на масата до леглото. Той винаги си сваляше пръстена, преди да си вземе душ. Оставяше си часовника на ръката, предполагам, че е водоустойчив, но си сваляше пръстена. Ако можеш намери смисъл в това. Така че той стоеше там, мръсният светец на града. Негова разсъблечена святост, дирижирайки този измислен оркестър от ангели.

Музиката отиваше към кулминация. Аз си помислих, сега е твой ред. Така че отидох там, взех пръстена и си го сложих. Негово превъзходителство не виждаше нищо. Ръцете му се развяваха, очите му бяха затворени, не забелязваше нищо. Просто отидох зад него, потупах го по рамото с ножа и той се обърна. Помислих си, че очите му ще изскочат от орбитите, като видя ножа. Той схвана посланието наистина бързо. Аз вдигнах ръката с пръстена и я посочих с ножа, и той започна да се усмихва. Така че аз насочих ножа към килима и това изтри усмивката от лицето му.

Той падна на колене, а аз завъртях пръстена под носа му. Епископът бавно се наведе напред да целуне пръстена. Аз си отдръпнах ръката и замагнах с ножа с две ръце. И когато той погледна нагоре, прас, във врата му. Извиках: «Прости ми, отче!», но му се изсмях в очите, когато го казах. Той мръдна и аз не улучих врата, ножът се заби в рамото му и почти го отсече цялото.

Епископът изрева и вдигна ръцете си. Не знам дори как си повдигна онази ръка, но го направи. Започнах да го сека и продължих да го удрям по дланите и ръцете. После му разрязах врата, отдръпнах се и забих ножа отдолу нагоре право в гърдите му. Беше идеален удар. Не се удари в ребрата, просто влезе до дръжката и той издъхна «ох», просто така, падна право назад и ножът се изплъзна от ръката ми. Трябваше да сложа крак върху гърдите му, за да го извадя. После направих този голям разрез на шията му.

Не можех да спра. Беше като механичната игра с топчета, когато топчето започва свободно да се движи между препятствията. Кръв шуртеше навсякъде. Знам всяко разрязване, което направих, те всички бяха идеални. Трийсет и шест рани от намушкване, дванайсет поязвания, седемнайсет разреза и една красива ампутация. Преброих всяко едно.

Когато падна, той събори една маса и една лампа. Кръвта беше опръскала транспарантите му. Тогава издаде този ужасен рев. Така че разбрах, че трябва да изчезваме. Сани опита вратата към килера, но беше заключена. Тръгнахме обратно към кухнята.“

Моли трябваше да преглъща с усилие няколко пъти по време на описанието, подробностите ѝ напомняха за снимките в офиса на Вейл. Нейното отвращение се превърна в страх, когато той свърши. Рой стоеше на няколко фута от нея и гледаше през иолупритворени, безумни очи.

— Казах му: „Отърви се от ножа“ — продължи Рой с обезумели от спомена очи. — Чува ли ме той? По дяволите, не, той никога не ме чува. Аз го чувам много добре, но Сани, ох, не. Сякаш аз не съществувам.

— Как се чувстваше, Рой? Докато правеше това?

— Обикновено ми е приятно... обичам да убивам, ако това питаш. Но не и този път.

— Защо не? Защо не ти беше приятно този път?

Устните му отново се отдръпнаха назад.

— Защото ни хванаха. Този тъпанар побягва през вратата с ножа в ръка и не взе видеокасетката. Аз си свършвам моята работа, а той кралски проваля всичко, както обикновено. Виждаш ли, ти си мислиш, че той е едно сладко момченце, но това са глупости, докторе. Знаеш ли единствената разлика между него и мен?

Моли поклати глава.

— Той го иска... а аз го правя.

После за секунда изражението му се промени, раменете му увиснаха. Рой си беше отишъл.

В ума ѝ пробягаха въпроси, но един от тях засенчи другите: „Какво се беше случило с Питър и Били?“

Време беше да доведе Вейл в Дейзиленд.

26.

Том Гудмън разкри тайната на „В32. 156“.

Тя беше точно там, пред лицето на Вейл през цялото време. Беше минала една седмица след катастрофата на Моли. Моли се беше обадила по телефона на Вейл предишната вечер и той беше анулирал всичките си срещи и се готвеше да замине за Дейзиленд. Вейл беше показал касетката с Рой на Наоми, съдията и Том Гудмън.

— Това, което ще видите, не трябва да излезе от тази стая — каза им Вейл, преди да започне. — И не искам много разисквания. Просто помислете за това, докато Моли реши дали е истина.

Реакцията им беше според очакванията. Наоми реагира със страхопочитание, Гудмън беше озадачен, а съдията беше настроен скептично.

— Ще бъде интересно да видим колко подсъдими изобщо са се явили пред съда успешно с твърдението, че тяхното друго его е извършило престъплението — беше неговият отговор.

— Съдил ли си някога такъв? — попита Вейл.

— Не.

— Наоми — каза Вейл, — направи някаква магия, виж дали можеш да разбереш това за нас.

Тази сутрин Вейл ги беше събрал заедно, преди да замине за Дейзиленд и преглеждаше бележките си. Гудмън се беше загледал в книгите от библиотеката, които беше намерил в стоянката на Аарон, и изведнъж се спусна към вратата.

— Ще се върна след трийсет минути — извика той на Вейл. — Не тръгвай, преди да се върна.

— Какво, по дяволите... — каза Вейл, но Гудмън си беше тръгнал.

Междувременно Наоми беше заета с телефона. Беше ѝ отнело петнайсет минути, за да се върне с няколко лоши новини.

— Току-що имах хубав разговор с отдела за проучване на АВА — каза тя. — Имало е петдесет и три углавни дела миналата година,

включващи психически разстройства като основание за защита. Седем от тях включват раздвоена или многостранна индивидуалност.

— И...? — попита Вейл.

— Шест осъждания, едно висящо дело и никакви оправдателни присъди.

Вейл тихо подсвирна през зъби.

— Шансовете не ги бива — въздъхна тя.

— Това дори не са шансове — каза Вейл. Той обикаляше стаята и щракаше с пръсти. После рязко спря й се обърна към нея.

— Окей, искам извадки от защитата на всяко дело, което включва многостранно разединена психика през последните пет години. Съдия, щом тя направи списъка, започвай да ги четеш.

Докато Вейл си тръгваше, Гудмън пристигна със своя бръмбар. Изскочи и се затича към вратата, Вейл тъкмо излизаше.

— Почакай една минута! Чуй това — каза Гудмън. Той извади малкия си черен бележник и прочете: — „Никой човек не може за значителен период от време да има едно лице за себе си, и да показва друго пред тълпата без накрая да се озадачи кое от двете е истинското.“

— Това е много хубаво, Томи — каза Вейл. — Трябва да отида в Дейзиленд. Може ли да обсъдим тези твои творчески пристъпи, когато се върна?

— Не съм го написал аз, а Натаниел Хоторн — каза Томи, докато Вейл го отминаваше. — В „Аленият знак“. Преписах го от една от книгите на епископа.

— Браво на него.

Гудмън сграбчи Вейл за рамото.

— Ела тук — нареди той, като поведе Вейл обратно към офиса. Взе от библиотеката книгата, която беше донесъл от стоянката на Аарон, и я вдигна нагоре с гръбчето й към Вейл.

— Какво виждаш?

— „На изток от рая“ от Джон Стайнбек.

— Какво друго?

— „302. 16“ — каза съдията.

— Точно така. Това е десетичната система на Дюй — начинът, по който слагат индекси в библиотеката. Спомних си нещо — книгите в библиотеката на Рашмън също имат индекси върху гръбчето си, така че

отидох и проверих. Той е измислил своя собствена система с индекси, по-проста от тази в библиотеката. Книга В32 е „Аленият знак“. Пасажът е на страница 156 и е отбелязан по същия начин, по който са маркирани онези два цитата в книгите в дома на Ребека.

Вейл взе книгата и я погледна за момент.

— В32. 156 — каза той. — Проклет да бъде.

— Моли каза, че той е пращал послания — каза Гудмън. — Цифрите са символи. Помниш ли какво каза? Ключът на загадката е на касетката? — Той прелисти бележките, които беше направил, докато беше гледал касетката. — Момчето каза, че епископът е свалил маската си.

— Значи лицето, което е показвал на тълпата, е било маска, а лицето, което е показвал пред момчетата от олтара, е истинското му лице — предположи Наоми.

— Има само един начин да разберем — каза Вейл, тръгвайки към вратата. — Ще ида да го попитам.

Какво беше накарало Рой да се появи? Това сега беше решаващ въпрос. Моли си беше взела обширни бележки от касетките си с интервютата на Рой и тя, и Мартин ги обсъждаха надълго, когато той пристигна в Дейзиленд.

— Не мислиш ли, че той се преструва? — попита Вейл.

— Досега не съм чула, не съм видяла и не съм намерила нищо в бележките си, което да свидетелства, че се преструва. Мисля, че ще трябва да приемем Рой като истински.

Единственият начин да изкарат Рой наяве, според Моли, беше да го прилъжат, да намерят някакъв ключ в предишните интервюта и да примамят Рой обратно навън. Те гледаха извадки от няколко касетки и определиха точно момента, когато Рой се появяваше на мястото на Аарон.

— Забележи, че има леко безпокойство, върти очи и после сякаш става сънлив за няколко секунди — поясни Моли. — Той поглежда встрани от мен, тялото му като че клюмва, очите му сякаш не са на фокус. Целият се променя. Когато поглежда отново, вече е Рой. Цялата процедура не отнема повече от няколко секунди.

— Виждала ли си такова нещо преди? — попита Вейл.

— Не е нещо необичайно. Понякога го виждаме при епилептиците, точно преди пристъпа.

— Ти гледаше встрани от него първите два пъти, когато той се появи — каза Вейл.

— Може ли това да има нещо общо с него?

— Може би. Кой знае?

— Има ли някоя обща тема, когато това се случва?

— Това често е свързано със сексуалната тема. Първия път говорехме за Ребека, за секс. Аз го попитах дали тя някога го е пипала и той започна да се сърди. „Защо искаш да знаеш?“, попита той и аз казах нещо, че трябва да бъдем искрени и тогава уточних: „Ребека правила ли е любов с теб?“ и той много се разстрои, и това беше първият път, когато го видях да се доближава до състоянието на гняв. Проверих бележките си и тогава Рой се появи.

— Значи това има нещо общо с Ребека?

— Или секса. Или страха, че се доближаваме доста до него. Или може би това му напомня за нещо друго, нещо за което ние все още не знаем.

— Като какво?

— Не зная, Мартин. Ние си имаме работа с безпокойство, фобия, педофилия, воайорство, невроза, дисоциативно поведение, многостранна индивидуалност, религиозна и вероятно сексуална дезориентация...

— Звучи ми като списък на всички психични разстройства в книгите.

— Да. — каза тя. — И аз още не съм сигурна кой проблем — или комбинация от проблеми го засяга.

— Кое е първото нещо, което Рой ти каза? — попита Вейл.

— Той каза: „Той ще те излъже, докторе.“

— Звучи ми сякаш той вече се е опитвал да застане между теб и Сани. Или Аарон. Господи, трудно ми е да отделям тези хора.

— Да, определено там има ревност.

— Може би Аарон таи нечисти мисли към теб, Моли, и Рой действа според тях.

— Това е много вероятно.

— Това ме нервира.

— Какво?

— Ти ходиш при него сама?

— Той няма да ми направи нищо — каза тя.

— Защо си толкова сигурна?

— Понеже Рой е далеч по-умен. Той знае, че ние стоим между него и електрическият стол, играем собствената му игра и това е много важно за него. Мислиш ли, че Рой ще говори с мен, ако се появи?

— Това зависи от него.

Най-голямата грижа на Вейл беше да се опита да обясни на съдебните заседатели, от които зависеше дали Аарон ще бъде съден, огромната сложност на това дело, понеже той знаеше, че без фундаментално познание на начина, по който мозъкът функционира, съдебните заседатели никога няма да приемат странния феномен, познат като многоличностно разстройство на психиката, или че това беше удостоверимо заболяване.

— Добре, ти си на свидетелската скамейка — каза той. — Как ще обясниш всичко това на дванайсет лаици?

— Аз ще им кажа, че мозъкът е изумителен инструмент, състоящ се от три части, като три кутии. В първата кутия е егото, което съдържа съзнанието, всекидневните мисли и заучени реакции, всички неща, които ни позволяват да се държим нормално — всичко, от пърженето на яйца до разискването на едно дело в съда и до метенето на пода. Второ, има суперего. Също осъзнато. Ето къде са складирани нашите ценности. Идеали, фантазия, почтеност. Следователно то също контролира нашия морал. То забранява определени действия — като лъжата, например — и ни наказва с чувство за вина, когато го извършим.

— Твоята съвест? — попита Вейл.

— Да, това е уместна аналогия — каза тя. — Накрая има инстинктивни импулси — подсъзнанието. Те съдържат нашите основни инстинкти, но там също са складирани и нашите потиснати чувства. Всички наши потиснати желания се таят в инстинктивните импулси. Накрая има два основни импулса: агресивност, която е причина за схемата на поведение, и либидото, което е сексуалният инстинкт.

— Добре, нека опитаме така. Аз работя в бакалница. Сутрин ставам, отивам в магазина и си върша работата. Това е работа на моето его. Знам, че не трябва да взимам пари от касата, тук ми говори моето

суперего. Но и моето либидо работи в същото време. Тая сексуални чувства към младата дъщеря на шефа и моето суперего ми казва, че това е табу. Това ме кара да се чувствам виновен, че мисля за това, така че аз потискам тези чувства и те отиват при потиснатите ми импулси.

— Много добре — каза Моли.

— Това обяснява какво се е случило с Аарон.

— Е, на най-простото ниво мозъкът е точно като тялото. Една идеална машина, освен когато се разболее. В мозъка има силни граници между егото и потиснатите желаниа. Когато умът се разболее, границите, или стените, между егото и потиснатите желаниа се срутват и потиснатите мисли проникват в егото от потиснатите импулси. Те се сблъскват със суперегото и умът се обърква. Изведнъж той получава смесени сигнали. Понякога инстинктивните импулси побеждават и потиснатите мисли стават нормални. Когато това стане, умът е разстроен. И това е болестта. Тя може да се прояви по стотици начини. Има повече от двеста психически болести, които могат да се установят. В много отношения това е по-лошо от физическата болест, понеже не можем да използваме рентгенови лъчи. Не можем да окажем влияние. Не можем да му дадем рецепта за антибиотици.

— Не може ли да се излекува?

— Понякога. Първо, трябва да установим дали стената се е срутила. Тогава ще решим кой е най-добрият начин да я възстановим.

— Това е уклончив отговор.

— Окей. С правилно лечение — може би.

„Не е лошо, помисли си Вейл. Спокойна, авторитетна, стегната, сигурна в себе си. Щеше да бъде добър свидетел.“

През следващите два дни в Дейзиленд те не стигнаха доникъде. Аарон нямаше възражения Вейл да присъства в стаята, но през следващите четири интервюта Моли не можа да накара Рой да се появи. Вейл не каза нищо. Той се възхищаваше от лекотата, с която тя водеше интервютата, пестеливостта на въпросите ѝ, ловкостта, с която преминаваше от една тема на друга. Тя продължи да сондира детството на Аарон, неговата връзка със семейството му и Мери; поговориха за Ребека, въпреки че Аарон беше категоричен в отказа си да обсъждат техните сексуални подвизи, както и отношенията с Рашмън, които той

описа като любезни, и Шекълс, и случаите, когато му се губеше време. Беше очевидно, че той не знае, че лудият евангелист е мъртъв, ако наистина беше така. Може би Рой лъжеше за това, точно както Аарон лъжеше за връзките си с Ребека и Рашмън.

Вечер те се връщаха в стаята на Вейл в мотела и проучваха касетките от интервютата през деня, търсейки указания. Единствените теми, които Моли избягваше, бяха момчетата от олтара и съществуването на Рой, които тя усещаше като прекалено опасни.

— Ще разбера, когато му дойде времето — каза на Вейл. — Довери ми се за това.

Те изучаваха касетките и говореха за процеса, ходеха на вечеря и разискваха делото, и предано избягваха темата за своето либидо, сякаш никога не е ставало дума за това.

На третия ден Вейл се появи на закуска, усмихнат до уши.

— Мисля, че измислих как да изкарам Рой — каза той.

— Как? — попита тя скептично.

— В32. 156 — отговори той с усмивка.

Вейл презираше болницата. За да стигнат до максимално защитеното крило, те трябваше да минат през едно от болничните отделения. Някои пациенти скитаха из голямата стая, като си говореха сами, други седяха в кататонично вцепенение, гледайки в пространството. Трети пък се бяха сгушили в ъглите в ембрионално състояние. Чуваше се постоянна врява. Вейл мразеше мириса на дезинфекционни средства, който сякаш се беше просмукал в цялата сграда — стерилността на белите стени, хладния, изкусен, безстрастен начин, по който персоналът се отнасяше към пациентите. Всеки път, когато влизаше в института, на Мартин му минаваше през ума, че ако той успееше да защити Аарон Стемплър, младият апалач щеше да прекара остатък от живота си там.

Максимално защитеното крило, както го знаеха, беше почти приятно, макар и монотонно. Музиката се чуваше тихо в стаите и абсолютно белите стени и високите прозорци създаваха ефирна атмосфера.

Тази сутрин Аарон изглеждаше объркан и безразличен, когато влезе в стаята за разпит. Той се строполи на леглото и едва поздрави.

— Нещо не е ли наред? — попита Моли.

— Другите доктори — каза той. — Те не се интересуват истински от мен. Питат едни и същи въпроси, отново и отново. Правят ми глупави тестове, един след друг. Искаш ли да знаеш истината? Скучно е. Понякога ми се иска да измисля нещо само за да видя какво ще направят.

— Никога ли не са те питали за родителите ти и Криксайд?

— Не са като теб, Моли. Сякаш наистина не ги интересува.

— Губело ли ти се е някога време, докато си разговарял с тях?

— Не, мадам. Поне не мисля така.

— Но си достатъчно сигурен?

— Да, мадам.

— Някога питали ли са те за твоето образование, нещата които си прочел, това, което си спомняш?

— Питаха в началото.

— Кой е любимият ти цитат, Аарон?

— Бога ми, не знам. Имах много. Казах ти този от Емерсън. Томас Джеферсън едва ли има и една написана дума, която да не заслужава да се запомни.

— Какво ще кажеш за Натаниел Хоторн?

— Да, мадам, един от моите любимци.

— Някакви любими цитати от него?

— Не, за които мога веднага да си спомня.

— Нека опитаме един и да видим дали можеш да го довършиш. Искаш ли да опитаме?

— Ако ти искаш.

— „Никой човек не може за значителен период от време да...“ Можеш ли да довършиш това, Рой?

Минаха няколко секунди, после изведнъж Аарон седна и премести краката си на пода. Този, който се обърна с лице към тях, беше Рой — очите му бяха предизвикателни, а устните му опънати в подигравателна усмивка.

— Ти ли си този умник, докторе — каза той с дрезгав шепот. — Или може би това е този твой приятел. Може би той го е проумял.

— Това е Мартин Вейл, Рой — каза Моли, без да обръща внимание на сарказма.

— Знаем кой, по дяволите, е той. Мислиш, че съм спал последните няколко дни?

— Той ще те защитава теб и Аарон.

— Глупости. Той няма да ме защити мен. — Рой дишаше леко.

— Той ще хвърли цялата вина върху мен, ето защо е всичко това.

— Не е вярно. Ти казваш, че двамата с Аарон сте планирали всичко заедно.

— Това беше негова идея — каза той със заплашителния си глас.

— Той си мисли: „Бих искал да убия това копеле.“ И бам! Старият Рой идва да го отърве.

— Значи по този начин действа механизмът?

— Как, по дяволите, мислиш, че действа?

— Не бях сигурна.

Тонът му стана по-злъчен от обикновеното.

— Казах ти последния път, него го бият, мене ме боли. Аз го карам да спи с мацка, той се празни. Той се ядосва, аз върша мръсната работа. Това се нарича гадната страна на нещата.

— Какво искаш от цялата история, Рой? — попита Вейл.

— Е! — Той погледна похотливо. — Не искаме да ни изпържат, нали, мистър Вейл?

— Точно така — каза Мартин. — И може би ако ти помогнеш, няма да ви изпържат.

— Какво трябва да направя?

— Искам да се появиш и да дадеш показания на процеса.

— Ох — каза той тихо. — И ти искаш да се изповядам, така ли?

— Просто искам да докажа на съдебните заседатели, че сте двама. И на двама ви е необходима помощ.

— Не ми е необходима никаква проклета помощ — рязко каза Рой. — Това, което искаш да кажеш, е, че ще ми метнеш халката и ще се отървеш от мен. Знам този трик. Чели сме за всичко това.

— Всичко какво?

— Шоково лечение, наркотици, ледени бани — каза той, като стана и отиде в сенчестия ъгъл на стаята. — По дяволите, знам за това. Вие ще се отървете от мен и той елегантно ще си излезе през вратата свободен като птичка, както винаги го е правел, по дяволите. Е, това няма да стане.

— Може би си прав — каза Моли. — Може би така ще уредим нещата, че да споделите и болката, и радостта.

— Това са глупости.

— Не, ако ти ни помогнеш — каза Вейл.

Рой потри ръце.

— Вие наистина си мислите, че съм глупав.

— Разбира се, че не — каза Моли.

Той завъртя очи и коленичи долу в индианска стойка.

— Глупости. Глупости! Виж, аз съм този, който знае номерата, аз съм хитрият. Ти май забрави това, докторе.

— Не, не съм го забравила. Ти също си и този, който изпраща послания.

Очите му се присвиха отново. Той наклони главата си на една страна и я загледа полуухилен.

— Послания?

— От „Аленият знак“. Това те накара да се появиш, нали?

Той ѝ се усмихна насмешливо.

— „Никой човек не може за значителен период от време да има едно лице за себе си и да показва друго лице пред тълпата, без накрая да бъде озадачен кое от двете е истинското.“ Кой от вас го проумя?

— Всъщност това беше Том Гудмън — каза Моли.

— Този, който ви каза всичките тези глупости за Ребека?

— Той не ни е разказвал глупости, Рой — обади се Вейл. — Тя му е казала. Мисля, че тя може би е решила, че тази информация може да помогне на теб и Аарон.

Рой стана и тръгна бавно към леглото, където постоя няколко секунди, като хапеше горната си устна, после изведнъж изсъска като змия и като държеше един до Друг юмруците си, ги завъртя в срещуположната посока, сякаш откъсваше главата на някое пиле.

— Убий пилето и остави кокалите — загадъчно каза той със тихия си съскащ глас.

— Какво означава това? — попита Моли.

— Ти си умна, отгатни!

— Мисля, че ти искаш светът да узнае какъв демон е бил епископът, затова си избрал този цитат и затова си го кастрирал. Ти си искал да привлечеш вниманието към сериозността на неговото престъпление и си знаел, че Аарон няма да го направи.

— Аарон никога няма да го каже — каза Рой. — Знаеш ли защо? Понеже той по-скоро ще се пържи в ада, отколкото да признае това. Също като другите двама.

— Искаш да кажеш Били и Питър? — попита Моли предпазливо.

— За кого друг, по дяволите, мислиш, че говоря — за Мери и Сам? Глупости, във всеки случай това беше съвсем различно. — Той изведнъж посочи към тях. — Вие си мислите, че Аарон е разбрал за това? Никога! Малкото копеле все още не знае къде е бил този ден. Но той ме накара да убия собствения му брат и приятелката му.

Моли се опитваше да мисли един ход преди Рой, опитваше се предварително да се досети. „Мери и Сам, Били и Питър. Боже Господи, чудеше се тя, колко души е убил?“

— Не, сигурна съм, че това е бил твой замисъл, да направиш така, че да изглежда като нещастен случай? — каза тя.

— Дяволски сигурно. Прочетох за това във вестника. — Той се облегна назад върху леглото, подпирайки се на лактите си. — Беше в статията за това, че ако затънеш в снега, не трябва да оставяш прозорците си затворени, иначе ще умреш от въглероден окис. Когато Сани ми го прочете, разбрах какво иска. Те обикновено отиваха на билото Секет и се чукаха до смърт. После Сам се хвалеше на Сани, като знаеше какви бяха чувствата на Сани към Мери. По дяволите, нищо чудно, че Сани започна да мисли за това.

— Не се ли страхуваше, че ще ви хванат?

— Хайде! — Той остави главата си да падне назад и затвори очи. Започна да диша по-тежко. Усмивката му стана похотлива. — Когато започнат да го правят, можеш да хвърлиш вода върху тях като върху заклещени кучета и те няма да забележат. Тя беше яка, тази Мери, и обичаше чукането. Ние ходихме там веднъж-два пъти, скрихме се в гората и наблюдавахме всичко. Не се виждаше кой знае колко, прозорците бяха заскрежени, но Сам винаги оставяше прозореца леко отворен и аз ги чувах там вътре, неговото грухтене, а тя квичеше — проклети прасета. Ти щеше да се гордееш с мен, докторе, не пропуснах нищо. Излязох точно след вечеря. Промъкнах се надолу и взех една връзка пешкири от операционната стая на доктора и един бидон с бензин, който Хирам Мелвин държеше в трактора си. Знаех, че тази вечер щяха да го правят. Отне ни поне един час да отидем дотам. Почвата беше добра, твърда, така че не се тревожех, че шерифът може да намери отпечатьци от обувките ми наоколо. След известно време те пристигнаха. Все още не беше спрял както трябва и се намериха на задната седалка.

Той млъкна, отвори си очите, сякаш се опитваше да ги фокусира в нещо извън стаята. Говореше по-бавно, произнасяйки с наслада всяка дума.

— Десет минути. Десет минути и сякаш във вътрешността на колата се беше образувала мъгла. Аз се промъкнах до колата и погледнах през прозореца. Те вече се бяха разгорещили. Той й беше вдигнал пуловера и аз можах да видя тези нейни големи цици. Ръцете му бяха дълбоко под полата й и тя се гърчеше и пъшкеше... и бомба да беше избухнала, нямаше да я чуят.

Той стана и започна да имитира действието. Докато разказваше, очите му бяха вцепенени.

— Аз пъхнах пешкирите съвсем плътно в процепа на прозореца и зачаках. След малко го чух как грухти като свиня. Те дишаха наистина тежко. — Рой спря и се засмя. — Изразходваха кислорода. Тя започна да скимти, после да вика. — Рой замълча. — Голямо представление. Измина половин час. Спряха да говорят. Накрая надникнах. Тя беше върху него и двамата бяха дълбоко заспали, голи, както са се родили. Отворих вратата много лесно, пешкирите паднаха направо в ръката ми. Затворих прозореца, изгасих радиото да не изтощи батерията... — Той завъртя ръката си и изви въображаемата дръжка. После затвори въображаемата врата с две ръце. — Затворих вратата, отидохме там и седнахме на един пън, като гледахме колата и слушахме как моторът бръмчи. Шевролет седемдесет и първа година, това копеле Сам го поправяше непрекъснато. Накрая ми стана студено, така че сложих още няколко галона бензин в резервоара от бидона, просто за да съм сигурен, че няма да угасне и се върнахме в долината. Отървахме се от кърпите и бидона и си отидохме вкъщи. Бяхме в леглото, когато той отново се появи. Не знаеше нищо, докато шерифът не се появи сутринта. — Рой остана неподвижен, гледайки към някаква точка в безкрайността. — Беше много хубаво.

Той рязко излезе от състоянието си подобно на транс и шепотът му внезапно се стегна от гняв.

— Само дето те измислиха тази глупава история, така че никой не разбра какво точно се е случило.

— И това те подлуди, нали? — каза Моли със съчувствие.

— Всички трябваше да узнаят.

— Така че ти реши да си сигурен, че това никога няма да се повтори, нали? — каза Моли.

— Точно така.

— Били и Питър щяха ли да кажат какво става при епископа? — попита тя.

— Били и Питър! Глупости. — Тонът му стана подигравателен. — Те щяха да продължават да го правят, докато той си намереше нови момчета за олтара, което скоро щеше да стане, понеже те всъщност бяха прекалено стари. Вече си беше набелязал ново момиче. Те щяха да мълчат. Или още по-лошо, този наркоман Алекс. Робин, момчето чудо, глупости, малкият педераст щеше да е следващият, ако Сани не беше забъркал тази ужасна каша.

— И Аарон пак иска да говори за това и това беше причината да се появиш за първи път, нали?

— Той щеше да те зарече завинаги, докторе. Също както с Ребека. Никога няма да си признае това.

— Защо не? — попита Вейл.

— Защото му харесваше. Знаеше, че е лошо, но му харесваше. Добро или лошо, на него дяволски му харесваше.

— Ти появявал ли си се, когато е правел любов с Ребека?

— Нямах такъв късмет. Това му замайваше главата, но той се справяше сам. Затова няма да проговори. — Той неочаквано смени темата. — Старият Клерънс Дероу^[1] тук винаги ли ще ни тормози?

— Ще се чувстваш ли по-удобно, ако Мартин си отиде?

— По-удобно... глупости. На това легло? По дяволите, нямам нищо против да е тук. Във всеки случай той ще види касетката — нали, Клерънс?

— Не, докато не ми позволиш — каза Вейл. — Касетката е поверителна информация между теб и доктор Ерингтън.

— Тогава защо си гледал първата касетка?

— Трябваше да ми обясни за теб. Чувстваш ли се засегнат, че съм я гледал?

— Не-е. Каква е разликата, по дяволите? Имаш ли някакви въпроси, Клерънс?

— Наричай ме Мартин. Или Марти.

— Никакво чувство за хумор, а?

— Разбира се, че да. Разкажи ми една шега и ще се засмея.

Рой се изкикоти.

— Всичко е наред, Марти. Не се стягай.

— Имам един въпрос.

— Давай.

— Какво стана с Били и Питър?

Рой се засмя тържествено.

— Господи, ти направо прескачаш главното събитие, така ли?

— Предполагам, че ще ни кажеш, когато решиш.

— Не съм им направил нищо. Само ги оставих там. Никой няма да ги намери още седмица-две.

— Как така?

— Мястото е затворено. Винаги е затворено до късно през април. Дори надзирателят го няма. — Той се обърна върху леглото и ги погледна. — Знаете ли какво? Нали не си мислите, че съм го направил аз. На една миля след крайпътния ресторант, до езерото. Когато ги намерите, върнете се тук и ще си поговорим повече.

— Как сте отишли там? — бързо понита Вейл.

— Собственост на църквата. Оставиха ни да го ползваме през цялото време. Това е всичко. Лека нощ, лека нощ.

Той затвори очи и тялото му изведнъж кљюмна. Момент по-късно очите му се раздвижиха и се отвориха. Той полежа за момент, гледайки в тавана и после каза:

— Да, мадам. Знам този цитат. Беше един от любимите ми. Той е от „Аленият знак“.

— Много добре, Аарон.

[1] Прочут амрикански адвокат от началото на века. – Б. ред. ↑

27.

Градчето Бърджис се намираше на четирийсет и пет мили северозападно от града, един старомоден курорт до езерото, който беше оживен през месеците от май до ноември, а после, през зимните месеци, се превръщаше в тихо, мързеливо селце. Четирите му хотела и три къщи за даване под наем бяха затворени от декември до ранния април, с изключение на някое случайно парти. Макар и уединен в границите на главния град, Бърджис обръщаше много малко внимание на окръжната политика, беше си създал свои собствени правила и разчиташе на трима градски съветници и един кмет-скъперник да поддържат автономията му. Това беше една чиста, незастроена община, чиято ексцентрична, неопределена архитектура допринасяше за чара ѝ и чиито два̀сет и пет хиляди жители бяха радикално независими, политически консервативни, клюкари по природа и се чувстваха уютно в горната средна класа благодарение на разрастващия се туризъм, който осигуряваше достатъчно сезонни приходи, за да поддържа през цялата година града в благополучие и доволство.

Политическото седалище на Бърджис беше „Ресторантът край езерото“ — едно погрешно наименование, след като езерото беше на половин миля на изток — в северния край на града. Ресторантът беше собственост на Хилъри Бреш, кмета. Извън сезона беше отворен от шест часа сутринта до десет часа вечерта, седем дни в седмицата. Градският съвет приемаше всяка сряда от десет часа в едно от задните сепарета — всички, които се интересуваха, можеха да отидат там.

Точно на една такава среща градът се съгласи фондацията „Рашмън“ да закупи стария хотел „Уингейт“ и да го превърне в лагер за жителите на Дома на Спасението. Имаше малко мърморене относно това, да позволят на „юноши престъпници и наркомани да скитат из общината“, но едно писмо на архиепископ Рашмън увери местните люде, че няма да имат проблеми и наистина не бяха имали. Така хотел „Уингейт“ се превърна в приюта „Уингейт“.

На Наоми Чанс ѝ бяха необходими три дни в телефонни обаждания до Американската хотелска асоциация, пътнически агенции и други източници, за да провери хотелите и ханчетата в щата до езерото, които бяха затворени през месеците февруари и март, преди да си спомни за приюта. Едно обаждане до Търговската палата в Бърджис беше потвърдило, че наистина има един крайпътен ресторант в града и този приют „Уингейт“ „надолу по пътя и отдясно, близо до езерото“. Това се покриваше с описанието на Рой: „една миля след крайпътния ресторант от дясната страна до езерото.“

Вейл и Гудмън пристигнаха в градчето малко преди смрачаване и спряха в крайпътния ресторант, Бреш един нисък, закръглен мъж със зачервено лице на около шейсет години, с кичури бяла коса, която украсяваше румения му скалп, сложи кафе и пред двамата.

— Просто минавате оттук? — попита той вежливо.

— Как позна? — попита Гудмън.

— Кмет съм на този град от осемнайсет години. Синът ми е шериф. Познавам всички в тази част на града, синко. И след като хотелите са затворени и мотелът е пълен, вие или сте на посещение, или минавате оттук.

— Много проникателно — каза Вейл с усмивка.

— Накъде сте тръгнали?

— Всъщност връщаме се в града — каза Гудмън. — Вече си свършихме работата.

— Ще вечеряте ли?

— Не. Само кафе, колкото да изкараме до града.

— Как така не карате по междущатската магистрала?

— Повече главоболия, отколкото си заслужава по това време на деня — каза Гудмън. — Не обичам да карам броня до броня.

— Тук имаш право.

— Всъщност аз съм идвал тук често като момче — излъга Гудмън. — Семейството ми живееше под наем в един хотел до езерото. Ъ-ъ, хотел „Уингейт“, „Уинторп“...

— Това е старата къща на „Уингейт“, точно надолу по пътя оттук — каза Бреш.

— Точно така, „Уингейт“. Баща ми обичаше да ловува тук наоколо. Тогава бях малко момче.

— Да, трябва да ѝ било преди двайсет години — каза кметът. — От петнайсет години тук не може да се види сърна или мечка. Цената на прогреса.

— Всъщност къде е тази стара къща? — попита Гудмън. — Помня, че това беше едно много голямо място близо до езерото.

— Точно така. На около миля надолу по пътя отгук. Има каменни стълбове от двете страни на пътя, където свиваш. Но точно сега е затворена. И Били Хофстедър, надзирателят, е долу във Флорида на лов. Няма да се върне до следващата седмица.

— Толкова ли е голяма, колкото си спомням? — каза Гудмън, все още търсейки информация.

— По дяволите, сега е по-голяма. Могат да преспят около трийсет души. Има дневна, голяма като стадион. След като я взеха, католиците поправиха и сутерена. Стая за игри, телевизионна стая. — Той се наведе и смигна. — Прекалено луксозна за една банда бегълци и наркомани, ако питате мен.

— Е, може би следващия път, като дойда, ще отида и ще хвърля един поглед.

— Върни се лятото и прекарай малко време при нас — каза Бреш с усмивка. — Ние обичаме вашите пари.

— Съгласен съм.

Пътят беше неосветен, двулентов, асфалтиран, ограден от дебели борови дървета, толкова тъмен, че сякаш поглъщаше светлината на фаровете. Щяха да пропуснат входа за „Уингейт“, но пълната луна, която току-що изгря над дърветата, очерта сивите каменни стълбове. Когато Гудмън сви между тях, светлината на фаровете освети една месингова табела, на която пишеше:

ПРИЮТ „УИНГЕЙТ“
ОСНОВАН 1977 г.
ОТ ФОНДАЦИЯ „РАШМЪН“.

Черният път лъкатушеше през гъста гора около половин миля, преди да видят тъмна, зловеща, широка двуетажна постройка, очертана от набръчканата лунна светлина, която се отразяваше в езерото.

— По дяволите, дори не са оставили нощно осветление — каза Гудмън.

Те паркираха близо до входа и осветиха мястото с прожекторите си. Голяма дървена тераса с широки стълби ограждаше първия етаж. Големи двукрили прозорци и френски врати гледаха към езерото и водеха от терасата до първия етаж на сградата. Двамата мъже насочваха прожекторите си срещу рамките на прозорците и надничаха вътре. Лъчите, като два пръста, сондираха голяма дневна стая с широко огнище в единия край.

— Господи, можеш да изгориш цяло борово дърво в това огнище — каза Гудмън.

— И вероятно да отоплиш по-голямата част от Бърджис — съгласи се Вейл. — Ще проверя всички врати и прозорци на този етаж. Ти провери прозорците на сутерена.

— Можем да счупим някой прозорец — предложи Гудмън. — Интересно на колко ще те осъдят в Бърджис за чупене на прозорец и незаконно влизане?

— Ако Рой е бил тук, на около двацет години — отговори Вейл.

Гудмън мина от другата страна на сградата. Лъчът на неговия прожектор намери един прозорец на сутерена. Беше наполовина отворен. Един трепет премина през него, един момент на тревога. Първият знак, че това може би беше мястото, за което говореше Рой, и че Били Джордан и Питър може би бяха вътре.

— Марти — извика той. — Ела тук.

Прожекторите изследваха сутерена. Тънките лъчи светлина разкриха една голяма стая със старомодни бюра-маси и два големи телевизора на лавица в единия край на стаята. Голямо огнище, през което се виждаше Другата стая, отделяше телевизионната стая от стаята за игри. Освен студените сиви въглени и остатъци от обгорели дърва в огнището, тя изглеждаше напълно празна. Покатериха се на перваза и се спуснаха вътре в стаята.

— Тук вътре е по-студено — каза Гудмън. Дъхът му излизаше на малки кълба, докато говореше.

— Това е от този студен вятър, който духа откъм езерото — съгласи се Вейл. — Студът от вятъра е под температурата на замръзване. Идва направо през прозореца и се спуска тук долу.

Гудмън мина през телевизионната стая и влезе в стаята за игри през един арковиден проход. Докато вървеше, нещо меко се закачи за обувката му.

— По дяволите — извика той, като се притисна назад към стената, а сърцето му затуптя в гърлото, докато осветяваше пода. Една голяма миеща мечка изтича покрай Вейл и се изкатери по стъпалата към първия етаж. Гудмън въздъхна.

— Радвам се, че не си припечелвам хляба с това — каза той. — Все още не знам защо не оставихме тази работа на ченгетата.

— Ами ако е фалшива тревога — каза Вейл. — Как, по дяволите, щяхме да им обясним това?

Гудмън влезе в стаята за игри. Светлината се отразяваше от светлите стени и хвърляше зловещи отблясъци. После дойдоха плъховете. Възбудени от светлината, те изскочиха с писък изпод един диван и се спуснаха към тъмните ъгли на стаята.

— Господи, тук е като в зоологическа градина! — извика Гудмън.

Вейл не отговори. Беше замръзнал. Очите му гледаха, без да мигат, надолу към тънкия лъч на прожектора му. Той беше фокусиран върху една ръка, която се издигаше иззад дивана, пръстите ѝ бяха свити така, сякаш дращеца във въздуха. Плътта беше тъмносиня, почти черна. Вейл се приближи на няколко крачки от кушетката и в това време видя останалата част от ръката, един вкочанен крайник, протегнат право напред. После лъчът разкри голия подпухнал труп, към който тя беше свързана, и лицето, или това, което беше останало от него. Подути до неузнаваемост, очите бяха просто кухини, бузите, устните и челюстта бяха огризани и нахапани от нощните хищници, зеещата уста беше просто един тунел в това, което беше неприлично копие на някогашен човешки лик. Вратът беше разрязан от едната до другата страна — една зееща рана, обезобразена от животните, които се бяха хранили от нея. Вейл придвижи светлината надолу по тялото, покрай намушкванията, резките и разрезите, покрай огромното море от втвърдена кръв, сега черна като въглен, в която трупят лежеше, към отрязаните слабини. До него лежеше друг — по-малък труп. Кафето се надигна в гърлото на адвоката и той трябваше да преглътне няколко пъти, за да се уталожил в стомаха му.

— Томи — каза Вейл дрезгаво.

— Да? — отговори Гудмън през стаята.

— Наоми е познала. Това е мястото.

Беше девет часа, когато Абъл Стенър се добра до крайпътния ресторант. Той влезе, следван от Лу Търнър, който седна на тезгяха близо до вратата. Стенър отиде до сепарето, където Томи и Мартин привършва-ха вечерята си.

— Какво му има на Лу, да не се чувства зле? — попита Вейл.

— Ти каза, че искаш интимен разговор — каза Стенър, като гледаше в Гудмън.

— По дяволите, просто не исках да дойдеш с Националната гвардия — каза Вейл, като махна на Търнър към сепарето. Черният сержант се присъедини.

— Мога да ви препоръчам кафето — каза Гудмън. — От тазгодишната реколта е.

— Нямам време за кафе.

— Може да ви е необходимо — каза Вейл.

— Какво правя тук, Вейл? — попита Стенър. — Това е далеч от моя периметър.

— Все още си в окръга.

— Аз работя за града.

— Може би окръгът ще ти прости — каза Вейл и запали цигара.

— Хайде да си дойдем на думата — настоя Стенър. — На табелката отпред пише, че ще затворят след час. Имаш ли нещо против да не пушиш, боли ме главата.

— Може да имам нещо по-голямо за теб — каза Вейл и я загаси в един тенекиен пепелник.

Стенър се облегна назад в сепарето. Свали си телените очила и ги избърса с хартиена салфетка.

— Окей, слушам те.

— Това е просто предположение, но мисля, че търсиш две от момчетата от олтара на Рашмън — Били Джордан и Питър, който няма фамилно име, доколкото знаем.

— Защо трябва да се интересувам от тях?

— Според дневника на епископа те са имали среща вечерта, когато е бил убит. Аарон е бил просто един от тях — Вейл вдигна рамене. — Ти не пропускаш такива неща, Абъл.

— Фамилията на Питър е Холоуей — каза Търнър. — Той е от Канзас сити.

— Добре свършена работа — каза Гудмън.

— Прегледахме вещите му от Дома на Спасението — допълни Стенър. — Намерихме един дневник на дъното на личното му шкафче. Неговите осиновители не биха могли да се грижат по-зле за него.

— Това е много лошо — каза Вейл.

— Не знаете нищо за едно момче на име Алекс, нали? — каза Търнър.

— Може и да знаем — отвърна Вейл.

— Не сме тук, за да си играем на въпроси! — обади се Стенър сковано.

— Алекс излетя от кафеза — каза Вейл. — Точно сега вероятно е някъде в Аляска като гмуркач за перли.

— А какво ще кажете за момичето?

— Момичето не участва в цирка. Всъщност не знае нищо за убийството на Рашмън.

— Откъде знаете?

— Дойде да ме види. Но нямам понятие къде може да е сега.

— Може да бъде вещ свидетел — каза Стенър строго.

— Какво трябваше да направя, да арестувам един свободен гражданин ли?

— Ти каза нещо за Джордан и Холоуей — вметна Търнър.

— Ще ви заведем при тях — каза Вейл. — Но искам да сме наясно, получили сме анонимна информация за тях.

— Видяхте ли ги?

Вейл кимна.

— Говорихте ли с тях?

— Не.

— Има ли някаква сделка тук? — попита Стенър и студените му очи се присвиха подозрително.

— Не, просто изпълняваме гражданските си задължения.

— Стига глупости — каза Търнър.

— Окей, Лу — тихо каза Стенър. После се обърна към Вейл. — Не искаш нищо срещу това, така ли да разбирам?

— Просто искам да се разбере, че получихме информация и проверихме, преди да ви повикаме. Не искам да бъда обвинен, че съм

пратил някого за зелен хайвер.

— Окей, разбрано. Къде са те? — попита Стенър.

— Последвайте ни — каза Вейл и извади чек. — Не е далеч оттук.

Шерифът Лутер Бреш се оказа приятен и отзивчив човек. Четири инча по-висок от баща си, той беше като мечка, с черна брада, разчорлена коса и благи очи и носеше дебело кожено палто и панталони от рипсено кадифе. Единственият белег за служебното му положение беше значката, която носеше на върха на кафявата си филцова шапка и 45-милиметровият пистолет, привързан с ремък към бедрото му. Той нямаше възражения Стенър да поеме разследването и да извика съдебния следовател и съдебномедицински експерт.

— По дяволите, единствено насилие, което става тук, е когато хлапетата се сбият след футболен мач — каза той, като доброволно предложи двамата му подчинени от нощната смяна да обградят с жълти ленти мястото и после ги сложи на пост до стълбовете на входа. Кметът беше затворил крайпътния ресторант петнайсет минути по-рано и се въртеше наоколо като наблюдател, макар че той откри електрическото табло и пусна тока. Харви Уудсайд и д-р Бил Даниелсън пристигнаха към единайсет часа. Уудсайд педантично надзърташе навсякъде, опитните му очи изследваха всеки къс мръсотия и прах. Вейл и Гудмън стояха настрани и наблюдаваха Уудсайд от ъгъла на стаята. Към полунощ Даниелсън беше привършил повърхностния оглед на жертвите и беше готов да изпрати двата трупа в окръжната морга.

— Каква каша — каза той, като се изправи на крака.

— Колко дълго мислиш, че са били тук? — попита Стенър.

Даниелсън бавно поклати глава.

— Това място е по-студено от хладилник, след като този прозорец е бил отворен. Забавило е разлагането. Диви животни са се хранили с тях. По дяволите, може да бъдат две седмици или два месеца. Може би след като ги вземем в града, ще определим по-точно, но сега не се ловя на бас кога се е случило това.

— Мислиш ли, че е имало повече от един извършител? — обърна се Стенър към Уудсайд.

— Е, не съм сигурен, но бих казал не. Виж тук... — той посочи към петната от кръв и черните следи по пода. — Моето предположение

е, че високият е бил убит пръв, вероятно точно там, където е паднал. По-малкият е бил нападнат там, влачен е около десет фута и поста вен до другия.

— Високият е Джордан, а малкото момче е Холоуей — предложи помощта си Търнър.

— Които и да са, ще ви кажа, че това е направено от същия престъпник, който е убил епископа или някой дяволски добър имитатор. Същите рани, интимните части са отрязани и напъхани в устата, цифрите по задната част на главите им. Също така съм дяволски сигурен, че са били облечени, когато са били нападнати. Определено има власинки по гръдните рани и на двамата.

Уудсайд отиде до отворения прозорец и го разгледа внимателно, преди да се присъедини към групата.

— Не са влезли през този прозорец — каза той. — Има счупено стъкло на вратата отзад на първия етаж.

— Така че, защо е отворен този прозорец? — попита Стенър.

— Не съм сигурен — отвърна Уудсайд. — Но ако трябва да гадая, бих казал, за да поддържа стаята колкото е възможно по-студена.

— Значи извършителят е искал тази стая да бъде студена — каза Стенър.

Даниелсън кимна.

— Много хитро бих казал. Това ще ни затрудни да определим точно времето на касапницата.

Стенър се обърна към Вейл.

— И вие не знаете кой ви е осведомил за това?

Вейл вдигна рамене.

— Знаеш как се дава такава информация. Освен това, ако си мислиш това, което мисля, че си мислиш, пак не бих могъл да ти кажа. Това може да навреди на интересите на моя клиент.

— Сигурно, при такава каша — отговори Стенър.

28.

Наоми Чанс беше разчистила бюрото си и беше разтворила пред себе си един голям лист чертожна хартия четиринайсет на седемнайсет инча. От десет дни тя събираше информация. През последните два дни нейното дирене беше така интензивно, че не беше идвала в офиса и не се беше обаждала, което не беше характерно за нея. Тя се върна с куфарчето си, издуто от общински документи, данъчни сведения, цифри от договори, списъци на политици и изрезки от вестници. Както винаги, беше прекалено развълнувана, когато се заемеше с нещо. Обикновено Мартин слагаше нещата на мястото им, но този път тя се беше постарала как точно да го направи.

Наоми чертаеше квадратчета, попълваше всяко едно от тях с информация и после ги свързваше с линии. Отне ѝ два часа да попълни матрицата и сега се беше облегла назад и разглеждаше написаното.

Всичко беше толкова очевидно, когато го сложиш в графична перспектива. Просто. Хитро. Почти понятно. Но не съвсем.

Докато нанасяше последните бележки на своята картина, Гудмън и Вейл се върнаха от закуска.

— Къде, по дяволите, беше през последните два дни? — попита Вейл. — Бях готов да се обадя в агенцията за изчезнали хора. — Той погледна към големия лист, който лежеше пред нея. — И какво е това?

— Мисля, че почти ще те направя щастлив — каза тя.

Гудмън се обади:

— Преди да започнем, чуй това — посланието на Рой към нас, реверанс към покойният Питър: „Никога нямаше да има неверници, ако нямаше свещеници.“

— Томас Джеферсън — каза Наоми, без да губи ритъм.

— Много добре, Наоми — кимна Гудмън. — Какво ще кажеш за този, който беше на задната част на главата на Джордан: „Има малко болки, толкова тежки, като това, да си видял, предсказал или изпитал как един изключителен човек е загубил пътя си и е дезориентиран.“

— Лесно — отвърна тя. — Това е от Ницше. „Отвъд доброто и злото.“

— Ти си страхотна лейди. На теб може да се заложат хилядарки.

— Той е убил Били и Питър, преди да убие Рашмън — каза Вейл.

— Тези цитати се отнасят до епископа, а не за момчетата от олтара. По дяволите, той е оставил дири, преди да убие Рашмън.

— И това — каза Том с обречен глас — се нарича предумишленост.

— Или лудост? — отговори Вейл.

— Може би Стенър и Венъбъл няма да разберат, че са цитати — каза Наоми.

— Не бих допуснал това — отговори Гудмън.

— Ние приемаме, че те знаят всичко, което знаем и ние — каза Вейл. — По този начин няма да допуснем грешка.

— Може би те знаят повече от нас. Може би сме пренебрегнали нещо.

— Да — каза Вейл. — Със сигурност дълго време сме пренебрегвали Рой. Във всеки случай това е теоретично. Тя няма да го използва, освен ако докаже, че Аарон е убил Джордан и Питър, а тя няма да направи това.

— Защо не? — попита Наоми.

— Прекалено е умна — отговори Вейл. — Дяволски по-лесно е да се докаже едно убийство, отколкото три. Тя няма да изпусне едно лесно дело, за да поеме риск да доказва още две.

— Освен това — каза Гудмън, — доколкото разбрахме, Даниелсън не може да определи кога са били убити. Периодът варира до четири седмици, като започва седмица, преди да бъде убит Рашмън.

— Да, тя е прекалено умна, за да клъвне на това — допълни Вейл. — Ще почакаме, докато установят връзка между убийството на Рашмън и убийството на двете момчета, после ще притиснем Даниелсън. Според неговото разследване шансовете са три към едно, че Джордан и Холоуей са убити след епископ Рашмън, когато Аарон е бил под арест. И сбогом, мадам прокурор — каза Вейл. — Журито ще погледне кръстосано на трите дела. Но това е спорно, тя няма да влезе в този капан.

— Затова ли каза на Стенър за убийствата? — попита Гудмън.

Вейл не отговори веднага, после вдигна рамене.

— Заслужаваше си изстрела. Освен това имахме ли друга възможност? Какво имаш за нас, Наоми?

— Фондацията „Гудхайм“!

— Какво, по дяволите, представлява фондацията „Гудхайм“?

— Това е едно от двайсет и двете различни благотворителни дела. Управлява комитети и притежава компании във фондацията „Рашмън“ — каза тя. — Написала съм го така, че да следите по графиките. — Наоми прокара пръст по четириъгълниците на матрицата, докато обясняваше. Вейл и Гудмън следяха дирите жадно. — Това е като пирамида. На върха е фондацията „Гудхайм“. Тя е касиерът за всички благотворителни дела. Това, което тези благотворителни заведения изразходват, отива при „Гудхайм“ и се заплаща. Три строителни компании извършват цялата поддръжка от изграждането на нови сгради до боядисването. Две автомобилни компании поддържат превозните средства. Тези две упълномощени фирми правят цялото счетоводство. Клиниката „Бернщайн“ е официалната им „болница“... общо двайсет компании, и те дават сметките си директно на „Гудхайм“. Никой в благотворителните дела дори не ги одобрява. Защо? Погледнете тук. Всичките директори на благотворителните дела са членове на управителния съвет на „Гудхайм“. Получават сметка за двайсет хиляди долара за ремонт на Дома на Спасението и им изпращат чек. Сега погледнете това. Всяка от тези компании е направила максимум дарение по закон за определени политически кандидати.

— Дотук законно — каза Вейл. — Границата е 25 000 долара за кандидат.

— Само че използват тези дванайсет компании — каза Наоми, — което прави дванайсет пъти над позволените дарения за всеки от тези осем кандидати. Това е почти десет процента от годишните им приходи — над пет милиона долара в незаконни дарения за кампанията.

— Та това е повече от няколко углавни престъпления — каза Гудмън.

— И във всеки един от случаите — продължи тя — през трите или четирите месеца, предшествващи даренията, тези компании са представили големи сметки на „Гудхайм“. Вижте, Беренщайн прави разходи по три-четири хиляди на месец. После изведнъж те скачат на

двайсет и две хиляди, осемнайсет хиляди — и тук веднъж трийсет хиляди.

— Значи те отчитат доходи и приписват дарения от данъка върху доходите си — каза Вейл.

— Има още — каза Наоми. — Четирима от получателите са също членове на съвета на управителния съвет, които одобряват помощите... включително областният прокурор, Джек Янси, и познай кой? — Тя посочи към името. — Твоят и моят приятел, съдията Хари Шоут.

Вейл тихо подсвирна през зъби.

— Ако това се узнае, чао на Върховния съд за Хари.

— Хитро — каза Том. — Един огромен, незаконен подкупен фонд и никой не може да проговори, защото всички са виновни. И повечето от големите клечки в града са членове на управителния съвет. А това кара доста хора да мълчат — каза Гудмън.

— Вероятно само тези четирима от подкупния комитет знаят за това — каза Вейл. — Политиците си мислят, че даренията идват от компаниите.

— Но ръководителите на компаниите трябва да знаят за даренията — вметна Наоми.

— Какво ги засяга? — каза Вейл. — Това е приемливо предложение за тях и те са в разплащателната ведомост на фондацията. Ако ги попиташ, те ще ти кажат, че в днешно време така става в бизнеса.

— Освен това — подигравателно каза Наоми, — след като епископът стои зад всичко това, как може то да е лошо?

— Как избират кандидатите си? — попита Гудмън.

— Ето виж — обясни Наоми. — Това са изрезки от техните кампании. Всичките са против аборта, за цензура, за смъртно наказание, против благополучието... дясно ориентирани хардлайнери.

— Всичките любими неща на епископа — каза Гудмън.

— Те се придържат към изикванията и имат парите — каза Вейл. — Епископът е бил много работна пчеличка. — Той разгледа изрезките. — Значи ето от какво го беше страх Шонеси и за какво намекуваше на обяда онзи ден.

Гудмън се засмя.

— Господи, ако според него това е проблем, какво ще направи, ако разбере за момчетата от олтара?

— Ще получи сърдечен удар — каза Наоми.

— Но как можем да използваме това на процеса? — попита Гудмън.

— Ох — изпъшка Вейл, все още загледан в изрезките, — нещо може да изскочи. Наоми, мила, ти си цяло съкровище.

Тя светна.

— Похвала от Цезар.

Таванският апартамент на Джейн Венъбъл, построен на различни нива, с изглед към езерото, веднъж беше представен в „Архитектурен Дайджест“. Единствено дете, тя беше продала фамилната къща на Лейкшор Драйв, когато майка ѝ почина; баща ѝ се беше поминал една година, след като тя завърши правното си образование. Джейн беше накарала архитекта си да изгради просторния апартамент с фамилни антики и картини — един уникален дом в късния стил на 19 век — високо в облаците, на върха на най-модерната сграда в Мидуест.

Единственото несъответствие беше кабинетът ѝ, една светла, напълно модерна стая, която беше в рязък контраст с тъмните нюанси на останалата част от апартамента. Точно в тази стая тя беше поканила ключовите фигури на своя екип — Даниелсън, Стенър, Чарли Шекълфорд и Уудсайд. Беше поръчала доставка и сервиране от ресторанта, нарязани пържоли, препечено говеждо и ягодов кашкавален кейк за мъжете; една салата за нея. Носеше черен двуреден костюм, блуза с висока яка, украсена с дантели; изцяло делова, но женствена — да не забравят, че тя беше и жена, и бос.

С приближаването на големия ден тя ставаше все по-нараноична към хората от офиса. След като останаха само единайсет дни до процеса, тя реши да стесни кръга, да прави срещите си извън офиса и да ограничи разговорите до фактите, а не до стратегията. Беше преместила купищата доклади и книги от една голяма маса с матово стъкло и ги беше складирала в килера, но беше оставила три купчини дебели преписки по делото на единия край на масата. Храната беше

сервирана на другия край. Както обикновено, тя премина към работата след кратък разговор.

— Какво е последното заключение за Джордан и Холоуей? — обърна се тя към Уудсайд.

— Същият стил като при убийството на Рашмън — каза тежкия мъж. — Същите рани, направени със същия професионализъм. Цифри по задната част на черепа, кастрация — всичко. Убил е първо Джордан. Моето предположение е, че убиецът е повалил Холоуей, когато той е видял тялото на Джордан. Отрязъл му е врата изотзад, после е довялкъл тялото му до Джордан. Можем да установим това по следите, направени от петите на обувките на Холоуей. Бил е влачен през кръвта. Има парченца от дърва и кори от дърва около мястото, където е бил нападат Холоуей. Така че, според мен, случило се е така: те са изпратили Холоуей навън да вземе дърва за горене. Когато Холоуей е излязъл, извършителят е ударил Джордан — три или четири намушквания. После, когато Холоуей се е върнал с ръце, пълни с дърва, извършителят го е ударил отзад. Изгорил пъновете в огнището, докато разсъбличал двете тела и си свършил работата. После изгорил и дрехите им в огнището.

— Кога, Бил? — поиска да разбере Венъбъл.

Даниелсън поклати глава.

— Тези две тела са изядени от хищници и този сутерен е бил като хладилник. Наистина не мога да ти кажа нещо определено.

— Можеш ли да кажеш със сигурност, че са убити преди Рашмън?

— Не. Моето предположение е някъде от една седмица преди убийството на Рашмън до три седмици след това. Съжалявам. Знам, че искаш да добавиш тези две убийства към Рашмън...

— В никакъв случай! — прекъсна го тя. — Стемплър ни е вързан в кърпа за убийството на Рашмън. Ако при бавим тези два случая към обвинението и загубим едно от тях, ще загубим всичко. Но ще бъде добре това да го имаме като вариант, просто в случай, че потрябва.

— Това са най-солидните материални доказателства, които съм виждал в углавно престъпление — каза Уудсайд. — Имаме всичко освен свидетел.

— И мотив — каза Шекълфорд.

— Не бъди прекалено сигурен — отговори Венъбъл. Очите на Шекълфорд се заковаха в нейните, но тя не обърна внимание. — Имаме трима психиатри, които ще свидетелстват, че Стемплър е нормален. Епископът го е накарал да си тръгне, понеже е живял незаконно с това момиче Линда. Нашето твърдение е, че Стемплър и Рашмън са се скарали. Стемплър е трябвало да отиде в пещерите. Момичето му го е напуснало. Вероятно е щял да прекъсне задочното си обучение. Можем да изградим силни доводи, че той се е почувствал предаден от добрия епископ, така че е замислил и извършил убийството. — Тя се обърна към Шекълфорд. — Знам, че имате проблем с това, Чарли.

— Мисля, че Вейл ще ни изяде по отношение на мотива, най-вече защото всичко е предположения и слухове.

— Трябва да осигурим мотив — каза тя. — Ако не успеем, ще ни притисне много силно.

— Просто казвам, че това е като обезмаслено мляко — вметна Шекълфорд.

— Тогава добави му малко масло.

— Не мога да го направя.

— Запомни — каза тя, — имаме трима психиатри — един от тях е жена, което трябва да балансира неговия психиатър — жена! — и тримата ще свидетелстват, че, под този вид стрес той е могъл да бъде мотивиран за тази реакция. Сега това е най-доброто, което можем да направим.

— Какво ще кажеш за пориоманията? — попита Стенър.

— Всичките трима психиатри ще кажат, че той никога не е изпадал в състояние на пориомания, докато са говорили с него дори под най-лошия стрес.

— Което означава?

— Което означава, че те не му вярват. Нещо друго, Ууди?

Уудсайд каза:

— Можем да сверим власинките, намерени на подноса, ножовете, с неговите ръкавици в джоба на палтото.

— Прекрасно — каза тя развълнувано. — Значи можем да докажем, че е дошъл пред кухнята.

— Или е отишъл там и е взел ножа — каза Уудсайд.

— И в двата случая това опровергава неговата „мистериозна теория за убиеца“ — каза Стенър.

— Определено го поставя под съмнение — съгласи се Венъбъл.

— Доколкото става въпрос за Джордан и Холоуей... — започна Уудсайд.

— Забрави за тях — прекъсна строго тя. — Продължавй да работиш върху това, но то не е свързано с нашия случай. Освен ако докажем, че са били убити преди Рашмън и че Стемплър е бил там, когато са умрели, иначе няма да ги споменавам. Както ти казах, най-добрият начин да объркаш едно хубаво дело за убийство е да го дублираш. Който ме наследи, може да се тревожи за двамата.

— Виждала ли си статията на Конърмън? — попита Данелсън.

— Е, той е научил някои глупости от полицаите в Бърджис и спекулира, че Джордан и Холоуей са изпратени на оня свят от убиеца на Рашмън, и това може да е станало, след като Рашмън е бил убит, тоест, когато Стемплър е бил под арест. Не Конърмън, а аз ще водя това дело — допълни тя бавно и с много жлъч. — И който е чел тези глупости няма да бъде в числото на журито. Това няма връзка и няма да бъде споменато в този процес, окей?

Те прекараха един час в разговори за даването на показания, редуването на свидетелите и материалните доказателства, но тя не отвори дума за стратегията. Когато си тръгваха, тя помоли Стенър да остане за няколко минути. Сервитьорите почистиха масата. Венъбъл седна на стола до нея и погледна през купчините преписи към Стенър, който седеше сковано на един прав кухненски стол. Тя запали една от своите дълги, тънки цигари, после си спомни за отвращението на Стенър към пушенето и я загаси.

— Това не са просто преписи — каза тя, като се наведе напред и потупа дебелиите папки. — Това са преписи от десет от най-трудните дела на Вейл. Проучих всяко едно от тях, Абъл, като търсих ахилесовата му пета...

— Намери ли я? — попита той, без да промени изжението си.

— Така мисля. Виж, Вейл иска не само да спечели — той иска да спечели всичко. Ще унищожи свидетелите, ще рискува гнева на съдията, ще играе с пресата — ще направи всичко — за да спечели голямата победа. За да направи това, той ще рискува. А когато

рискуваш, няма такова нещо като второ място. Или печелиш, или губиш всичко. Вейл никога не е губил всичко.

— Навремето е признавал вина за по-малко престъпление, за да избегне съдебно преследване за по-голямо престъпление — каза Стенър, като вдигна рамене.

— Ъхъ. Секретът е в това, какво иска той? Ох, той ще поиска целия пакет, но винаги си има един компромис, който чака настрани и компромисът е това, което той наистина иска. Ако се съгласи с някое признание, тогава признанието винаги е това, което иска той.

Очите на Стенър почти не се отделяха от нейните. Той не направи коментар, стоеше спокойно и слушаше. Но си мислеше: „Защо е трябвало да изчете десет преписа на дела, за да разбере това? Те бяха напълно еднакви — тя и Вейл. И двамата имаха безкомпромисни становища, към които се придържаха. Но те бяха така противоположни, че присъдата щеше да бъде нещастие за един от тях.“

— Това, което той би желал и е негова мечта, е да изведе този малък психопат през вратата като свободен човек. Това, на което ще се съгласи, е че е виновен, но ненормален, което означава, че Стемплър ще иде в Дейзиленд, докато се излекува, и после ще излезе на свобода.

— Ти на какво ще се съгласиш?

— На електрическия стол.

— Това не е компромис.

— Кой е казал нещо за компромис? Ние сме го хванали, Абъл. Единствената слаба брънка в нашето дело е мотивът. Имаме най-силната верига от материални доказателства, която изобщо съм виждала — повече от достатъчно, за да го пратят на стола. С всичко това журито ще приеме всякакъв мотив, няма значение колко е, слаб.

— Тогава какво те вълнува?

— Кой казва, че се вълнувам?

— Всеки адвокат се вълнува преди голям процес.

— Ако се вълнувам от нещо... — каза тя и се поколеба, гледайки преписите. — Ако се вълнувам от нещо, това е мита.

— Мита?

— Мита за Вейл. Страхът, че копелето държи нещо скрито в ръкава си. Е, този път знаем, че няма нищо такова. Ох, той ще направи цирк от това. Но аз ще се държа спокойно. Ще протестирам всеки път, когато започне да прави представление. Това ще пречупи неговия

импулс. Той обича дългото представление, така че аз ще прекъсна неговия ритъм. Ще го подлудя. Журито, има интуиция към такива неща. То усеща, когато един адвокат се прави на велик. Може да разбере кога не си стъпил на твърда почва.

— Да предположим, че извади нещо? И тогава ли няма да се съгласиш на компромис?

— Няма да стане. Искам да кажа, че аз искам абсолютно да докажа вината в това дело и най-малкото, на което ще се съглася... абсолютно най-малкото... — Тя хвърли сърдито запалката си на масата, стана и отиде до прозореца и погледна към града с ръце на бедрата. — Абсолютният минимум предполагам ще бъде доживотен затвор без пускане на свобода. В Рокфорд. Самостоятелна килия. Доживот в отделна килия, в най-лошата килия в щата. Ако трябва да се съглася с по-малко от максимума, ще поискам той да бъде прокаженят в щата. Искам да бъде затворен толкова здраво, че да не намери и мравка да убие.

Тя се обърна, лицето ѝ беше гневно при мисълта, че би могла да направи компромис по делото Рашмън.

— Но това няма да се случи — рязко каза тя. — Аарон Стемплър ще иде на електрическия стол, лейтенант. Разчитай на това.

Оставаха още шест дни, по-точно пет, докато Аарон бъде отведен в града. Моли трябваше да направи опасния си ход и той наистина беше опасен. Разкритието за съществуването на Рой можеше да травмира Аарон — или още по-лошо, да изведе Рой навън за постоянно. Но беше важно сега да бъде информиран Аарон, за да го подготви за процеса и разкритията, които щяха да последват. Как щеше да реагира той беше напълно непредсказуемо.

Тя се върна във високата охраняема сграда след вечеря. Беше необичайно за нея да се вижда с Аарон вечерта, но тя усещаше, че разговорът щеше да се проведе в спокойна атмосфера. Никаква тежка терапия, никакво задълбочаване. Щеше да му занесе едно парче кремova торта с кокосов орех, любимата му, и една кола. Щеше да се опита да бъде спокойна, както винаги, и доколкото можеше небрежна, докато го подготви за шока от откритието, че в неговата кожа има още

едно същество — че неговото „загубване на време“ беше запълнено от зъл, психопатичен убиец.

Аарон се изненада, като я видя.

— Нещо лошо ли има? — попита той, тревожните му очи изразяваха страшни опасения.

— Не — каза тя. — Просто дойдох да ти кажа здравей. Донесох ти една кола и парче торта с кокосов крем.

— Чудесно — каза той с усмивка, като взе картонената чиния и пластмасовата вилица, седна на леглото и сложи колата в краката си. — Благодаря.

— Няма нищо.

— Ще ме закарат в града в неделя — каза той.

— Да. Това действа ли ти на нервите? — попита тя.

— Струва ми се. — Той взе хапка от тортата и добави: — Какво повече биха могли да ме попитат?!

— Въпросът е как и кога ще те попитат — и защо?

— Да, мадам, разбирам всичко това. Аз не бях луд при епископ Рашмън и не помня нищо от това което се е случило. Струва ми се, че това обяснява всичко.

— Може би не — отвърна тя, опитвайки се да изглежда отегчена.

— Какво означава това?

— Знаеш. Всичките тези адвокати си имат тактика. Стратегии. Никога не знаеш какво може да измислят.

— Това, което прави един адвокат добър, е, че той може да предвиди какво ще стане преди да е станало.

— Предполагам, че е вярно. Сигурна съм, че Марти ще направи това. Но знаеш, винаги има неочаквани неща, които изникват.

— Като?

Тя се усмихна.

— Е, ако знаех това, нямаше да са неочаквани, нали?

Той се засмя, привърши тортата си и преглътна последната хапка с колата си.

— Да, мадам. Наистина.

Винаги ли знаеш кога ти се губи време, Аарон?

— Повечето пъти, предполагам. Мигам с очи — стоя тук, а при следващото мигане съм долу. Най-лошото е, когато при едно мигане

съм тук — а при следващото съм на миля разстояние, и то четири часа по-късно... такива неща.

— Чудил ли си се някога какво става, когато ти се губи време?

— Разбира се. Но знаеш ли, това не е нещо, за което е удобно да питаш другите. Не мога да попитам някого: „Как стигнах дотук?“ Разбираш какво искам да кажа.

— Разбира се. Помниш, че те попитах веднъж за някого на име Рой?

Той кимна.

— Не си спомням някой с такова име.

Тя разбра, че няма лесно да се справи.

— Има нещо, за което искам да поговорим.

Той я погледна с очакване и се усмихна.

— Трябва ли да легна?

— Не, не. Това е обикновен разговор между теб и мен.

— Добре.

— Аарон знам, че си чел доста за психични разстройства. Чувал ли си за психично заболяване, наречено многоличностно разстройство?

Той я изгледа няколко секунди.

— Това, което наричат раздвоена психика?

— Това е общоприетият термин, да.

— Не знам много за това.

— Но знаеш какво означава?

Той кимна бавно, като не преставаше да я гледа.

— Работила съм с доста хора, които имат раздвоена психика — каза тя. — Това не е рядкост.

Тя почти усещаше неговата тревога.

— Да предположим, че ти кажа, че имаш още една индивидуалност, тази, която се появява, когато ти се губи време. Как ще се почувстваш?

Той не отговори.

— Например да предположим, че имаш друга индивидуалност, наречена Рой.

— Рой? Кой Рой? — понита той с тревога.

Не използва фамилно име.

— И ти казваш, че този Рой съм аз? — поде Аарон предпазливо.

— И така може да се каже. Той е като твоето друго его. Знаеш какво искам да кажа.

— Като другата част от мен?

— Това е много добро описание. Виждаш ли, понякога, когато страдаме от силна болка и унижение, мозъкът създава друга самоличност — друг характер — да изстрада болката и унижението. Нещо като изпускателна клапа.

След дълга пауза Аарон каза:

— Лошата страна?

Тя се поколеба, преди да отговори. Разговорът напредваше прекалено бързо. Надяваше се да се доближи Д различната природа на Рой по-предпазливо, за да не притесни Аарон, че в душата му се таи един скрит Убиец.

— Не непременно — каза тя. — Помниш ли, когато преподобният Шекълс те е заплашвал?

— Да, мадам.

— Тогава губеше ли ти се време?

— Не си спомням.

— Кога за първи път си спомняш да ти се е губело време?

Той помисли дълго време. Накрая каза:

— Предполагам, че беше по времето, когато баща ми започна да ме бие с колана, че не искам да слизам в дупката.

— Губеше ли ти се време, когато слезе долу в дупката?

— Не, мадам — каза той, като наблегна на това. — Помня всяка секунда от това, всяка секунда...

— Рой казва, че за първи път се е появил, за да наругае преподобния Шекълс.

— Ти си говорила с него?

— Да.

— Може ли и аз да поговоря с него?

— Може би по-късно. Все още не.

Очите му се присвиха.

— Ти го имаш записан на видеокасетката, нали?

— Да. Но преди да минем към това, искам да съм сигурна, че разбираш какво точно се е случило с теб.

— Рой аз ли съм? — поиска да узнае той.

Тя започна да му обяснява за егото, потиснатите желания и суперегото, за да дефинира разстройството на Аарон, но той клатеше глава.

— Рой е убил епископ Рашмън, нали? Това искаш да ми кажеш. Аз наистина съм го направил.

— Не си го направил ти, Аарон, Рой го е направил. И с наша помощ след време ще те стабилизираме и ще се отървем от Рой.

Той седна, много изправен, и се загледа в стената, после раменете му увиснаха за момент и бавно се обърна към нея с пламнали очи. Внезапно стана, блъсна леглото в стената и се спусна към нея. Тя падна назад в ъгъла, когато дясната му ръка я сграбчи за шията, а силните пръсти се впиха във врата ѝ.

— Ти, курво такава — изрева Рой, очите му бяха пожълтели от гняв. — Знаех си! Ти ме излъга. Ти се опитваш да ме убиеш...

— Не, не! — Тя се молеше, гласът ѝ едва се чуваше — пръстите му прекъсваха дъха ѝ. — Моля те... чуй...

— Вече чух. Ти си като всички тях, казваш каквото ти падне само за да получиш това, което искаш. По дяволите!

Тя хвана ръката му, но той ѝ се изсмя. Изправи се назад, като я държеше на една ръка разстояние, за да демонстрира силата си.

— Рой... — Гласът ѝ прозвуча като задавен хленч. — Не разбираш... ли... ние... ще ви направим... да се почувствате добре... и двамата.

— Вие ще се отървете от мен. Мислиш си, че съм глупак. Ти забравяш, мила, че чувам и другите разговори.

Тя започна да отмалява. Ръката му като желязно менгеме изстискваше живота от нея. Той започна да се смаява, смехът му стана глух и далечен, мускулите, вените и дихателната ѝ тръба се вцепениха.

— Аарон? — изписка тя. — Помогни... ми... Аарон...

— Курва — изрева Рой и менгемето се стегна. Тя усещаше, че припада, стаята изчезна от погледа ѝ, всички сетива и чувства я напуснаха.

Моли помръдна. Очите ѝ трепнаха и бавно се отвориха. Тя гледаше в тавана на бялата стая. Шията ѝ пулсираше от болка и тя се обърна на една страна. Закашля се, опитвайки се да си поеме дъх през контузеното гърло. Полежа неподвижно цяла минута, като

възстановяваше бавно дишането си, докато стаята се фокусира отново. Накрая стана. Леглото си беше на мястото и Аарон лежеше на него. Тя сграбчи края на леглото, за да се подпре, и се плъзна върху него. Аарон лежеше на една страна с лице към стената.

— Аарон? — Нямаше отговор. Пипна рамото му. Той беше напрегнат и свит в положението на зародиш. Само дишането му, изглежда, беше нормално.

— Аарон? — извика му тя малко по-силно. Нямаше отговор. Тя седна на края на леглото и го разтърси. Нищо. Аарон Стемплър сякаш беше изпаднал в кататонично състояние. Той беше избягал в друг свят.

29.

— Мислиш ли, че е изпаднал в състояние на кататония? — попита Вейл.

— Не съм сигурна. Може да е изпаднал в транс. Може да блъфира. Може да се опитва да избегне разговора с мен. Просто не знам, но реших да го изпитам.

— Защо?

— Просто за по-сигурно. Няма да е на себе си дванайсет часа. Ако се свести, ще започнем отначало. Ако не... — Тя направи безпомощен жест. — Казах на пазача, че е нервен заради процеса, така че съм го инжектирала. Всъщност няма да е на себе си до утре сутринта — което ни осигурява време да решим какво да направим.

Моли беше наела стодоларово такси до града, след като беше дала на Аарон шейсет милиграма демерол да го държи до сутринта. Сега Вейл беше събрал екипа да разискват последната криза. След разговорите за фондацията „Гудхайм“ той се беше уединил последните три дни, мълчалив и замислен, обикаляше офиса си и понякога говореше на глас, понякога спореше със себе си наум. Това беше една практика, с която всички освен Моли бяха свикнали: наблюдаваха го как се подготвя за битката, усещаха напрежението, което той създаваше, енергията, която изпълваше стаята. Сега Вейл беше нервен и клонеше към гняв.

— По дяволите — каза Гудмън, — очевидно е, че той е болен. Ще го изпратим в психиатрията и всичко е наред.

— Ами ако излезе от това състояние? — каза Вейл. — Какво ще кажеш, ако утре сутринта седне на леглото и каже: „Хей, мадам, да не съм бил някъде на обяд?“

— Това е жестоко — рязко каза Моли.

— Нека ти кажа кое е наистина жестоко — отвърна Вейл. — Доктор Бескът и неговите два динозавъра са обявили, че Аарон е напълно здрав душевно, но... но... те също така казват, ъ... как го бяха оформили, Наом?

— „Поддавайки се на стреса на ситуацията — прочете тя от доклада, — Аарон Стемплър може да е извършил това убийство.“

— Това е смешно — каза Моли. — Под стреса на каква ситуация?

— Те изработват мотив — обясни Вейл. — Рашмън го е накарал да напусне Дома на Спасението, бил е принуден да живее в пещерите, приятелката му го е напуснала... дрън, дрън, дрън.

— Какво всъщност става? — попита Моли сърдито.

— Става следното: ти знаеш, че е болен и аз знам, че е болен, но щатските гениални психиатри пеят същата песен понеже не разбират нищо — гневно отговори Вейл. — Тройно одобрение, по дяволите.

— Нямаме ли достатъчно доказателства да отложим делото? — попита Том. — Или да го настаним в психиатрията, без да бъде съден?

— Не искам отлагане, Томи — каза Вейл. — Няма да сме готови, отколкото сме сега, и колкото по-дълго отложим процеса, толкова по-силна може да стане опозицията ни.

— Мислиш ли, че можеш да спечелиш този процес, Марти? — попита съдията.

— Това няма значение. Сега е времето да защитим Аарон, а не след като е лежал в ембрионално положение в Дейзиленд десет години.

— Но всъщност това може да стане! — каза Моли.

— Ние ще продължим върху презумпцията, че когато се събуди утре, ще сме отново на футболното игрище. Прав ли съм, съдия?

Съдията вдигна рамене. Той помисли върху предпоставката и накрая кимна.

— Съгласен съм с Мартин. Единственият шанс, който има Аарон, е да се яви пред съда. Ако Мартин спечели, момчето ще иде в Дейзиленд, докато бъде излекувано и ще излезе като свободен човек. Иначе нещата ще се развият както казва той.

Вейл започна да обикаля, въртейки единия юмрук в дланта на другата ръка. Челюстите му бяха стиснати.

— Окей — каза той — ето какво ще направим. Първо, ще преповторим набързо твоите свидетелски показания, Моли. Ще направим това, понеже ако той се свести, трябва да сме готови, окей? После ще се върнем в Дейзиленд, така че да сме там, когато шокът му премине. А ако не премине, той остава в Дейзиленд и всичко ще се

развие по естествен начин. Моли, ще направим това, сякаш си на свидетелската скамейка. Аз ще задавам въпросите. Наоми и Гудмън могат да се намесят с противоположни въпроси с вдигане на ръка. Могат да възразят като на истински съд. Съдията ще поддържа реда и ще отсъжда възраженията, ако има такива. Съгласна ли си?

— Разбира се — каза тя.

— Ако има някакви правни възражения или спорове, ще сложа видеото на пауза.

— Как така? — попита Съдията.

— Понеже така ми се иска — беше резкият отговор.

Моли седеше в средата на стаята и Вейл обикаляше, докато задаваше въпросите, понякога спираше да се облегне на масата и проверяваше бележките си. Той беше разгорещен, но официален и очите му никога не се отместваха от нейните, докато я разпитваше. Видеокамерата се въртеше бавно, фокусирана върху нея.

ВЕЙЛ: Моля, кажете си името.

МОЛИ: Д-р Моли Ерингтън.

ВЕЙЛ: Къде работите, д-р Ерингтън?

МОЛИ: Уинтроп, Индиана. Аз съм от персонала на клиниката „Джастин“.

ВЕЙЛ: И каква е вашата професия?

МОЛИ: Аз съм дипломиран клиничен психолог и психиатър.

ВЕЙЛ: В кой колеж сте учили?

МОЛИ: В щата Индиана. Медицинското си обучение получих в университета Емори в Атланта, Джорджия.

ВЕЙЛ: Какво представлява клиниката „Джастин“?

МОЛИ: Болница за психичноболни, издържаща се от дарения, и изследователски институт.

ВЕЙЛ: И вие сте в персонала там?

МОЛИ: Да, аз съм с ранг на директор на отдела за изследване на анормалните явления.

ВЕЙЛ: Какво точно означава това?

МОЛИ: Аз съм специалист в областта на психическото здраве, специализирана по антисоциалното и ексцентрично или странно поведение, доколкото е свързано с психопатичното държание.

ВЕЙЛ: И като такава занимавате ли се с буйно поведение.

МОЛИ: Да.

ВЕЙЛ: Колко време сте били в клиниката „Джастин“?

МОЛИ: Шест години.

ВЕЙЛ: А преди това?

МОЛИ: Бях сътрудник с частна практика една година и преди това прекарах две години като студентка в градската болница в Индианополис.

ВЕЙЛ: И на тази длъжност била ли сте викана да поставяте диагноза и да изследвате пациенти, страдащи от психични разстройства?

МОЛИ: Да, много пъти.

ВЕЙЛ: И така, поставихте ли диагноза на Аарон Стемплър?

МОЛИ: Да.

ВЕЙЛ: Д-р Ерингтън, вие сте запозната със съвместната диагноза, предоставена на съда от докторите Бескът, Сиафо и Соломон от страна на щата?

МОЛИ: Да, прегледах доклада.

ВЕЙЛ: Познавате ли тези трима доктори?

МОЛИ: Срещата съм д-р Бескът. Знам, че Соломон и Карол Сиафо се ползват с добра репутация.

ВЕЙЛ: Зачитате ли тяхната работа?

МОЛИ: Да.

ВЕЙЛ: И съгласна ли сте с тяхната диагноза за Аарон Стемплър?

МОЛИ: Не, не съм съгласна.

ВЕЙЛ: Защо не?

МОЛИ: Мисля, че е непълна и неокончателна.

ВЕЙЛ: На каква база стигнахте до това заключение?

МОЛИ: Тримата доктори са отговорни само за установяването. Дали Аарон може да разбере обвиненията, повдигнати срещу него, дали може да помогне за собствената си защита и дали е достатъчно интелигентен да схване последствията.

ВЕЙЛ: И мислите ли, че са допуснали грешка?

МОЛИ: Не. Вярвам, че тяхната диагноза за Аарон Стемплър по тези пунктове е точна.

ВЕЙЛ: Тогава в какво не сте съгласна с тях?

МОЛИ: Не мисля, че техните изследвания са достатъчно изчерпателни. Заключениеето им е повърхностно. Тяхната работа е била да дадат преценка и те точно това са направили.

ВЕЙЛ: Не се ли очаква точно това от тях?

МОЛИ: Мога ли да дам един пример във връзка с това, което искам да кажа?

ВЕЙЛ: Както ви е удобно, докторе.

МОЛИ: Да си представим, че един човек е ранен при автомобилна катастрофа. Той има очевидни рани по главата. Ако екипът, който го изследва, ограничи изследването си само до раните по главата, а човекът има също така скъсан далак, това може да се определи като погрешна диагноза или непълна диагноза. Аз вярвам, че тъкмо това се е случило при изследването на Аарон Стемплър от щатския екип. Като са ограничили своите тестове и изследвания просто до това, дали Стемплър е способен да застане пред съда, мисля, че са изпуснали едно важно психическо разстройство — или комбинация от важни психически разстройства. Това не е направено, за да бъде заблуден съдът, те просто не са довели изследванията си докрай.

ВЕЙЛ: Колко време сте прекарвали с него, докторе?

МОЛИ: Поне по два часа на ден за общо четирийсет и четири дни.

ВЕЙЛ: Около осемдесет и осем часа?

МОЛИ: Приблизително, да.

ВЕЙЛ: И имате ли медицинска преценка за това, какво е станало в случая с Аарон Стемплър — категоризирали ли сте болестта му?

МОЛИ: Да, Мисля, че страда от комбинация от дисоциативни многоличностни психични разстройства в комбинация с психопатична шизофрения.

ВЕЙЛ: И как определяте, че Аарон Стемплър страда от някаква форма на шизофрения?

МОЛИ: Е, шизифренията е склонна да бъде генетична — това значи, че се предава в семейството. Тя също се причинява от околната среда и социологически фактори. Обикновено комбинация и от трите. Така че това са факторите, които трябва да се търсят в произхода му. Те всичките съществуват в миналото на Аарон.

ВЕЙЛ: Нека поговорим за генетиката, докторе. Имате ли информация, отнасяща се до психическото здраве на майката на Аарон Стемплър.

МОЛИ: Да, имам.

ВЕЙЛ: Ще опишете ли тези обстоятелства?

МОЛИ: На базата на симптомите и социоикономическите условия бих казала, че мисис Стемплър вероятно е страдала от различни форми на шизофрения.

ГУДМЪН: Ваше благородие, ние енергично се противопоставяме на предоставянето на тези свидетелски показания. Д-р Ерингтън може да е най-великата след Фройд, но мисля, че е абсурдно да се иска съдът да приеме един анализ, направен по телефона с един провинциален лекар, който използва термини като „луда от самота“.

ВЕЙЛ: Ако позволи съдът, д-р Ерингтън основава своето предположение върху симптомите, описани от семейния лекар и половин дузина хора от родния град на мисис Стемплър и всичките казват, че тя е показвала много симптоми на шизофрения.

ГУДМЪН: Може да е била изкуфяла, може да е имала болестта на Алцхаймър... същността е, че няма абсолютно доказателство, че майката е имала шизофрения. Предлагаме това да бъде зачеркнато.

СЪДИЯТА: Подкрепям предложението.

ВЕЙЛ: Хайде сега! Тази жена се е крила в къщата си, говорела е с въображаеми предмети, викала е по хората, които са минавали покрай нея. През повечето време не е знаела къде се намира, не е знаела кое време на деня е. Щяла е да умре от глад, ако съседите ѝ не са я хранили. Била е дисоциативна...

СЪДИЯТА: Възражението се приема, Марти. Може би тя е била просто „луда от самота“.

ВЕЙЛ: Много смешно.

СЪДИЯТА (смеейки се): Марти, като познавам Шоут, ще имаш голям късмет, ако стигнеш дотук с предположението си. Продължавай.

ВЕЙЛ: Окей. Какво искате да кажете с „психопатична шизофрения“?

МОЛИ: Психопатите страдат от разстройство в поведението, мисленето и чувствата толкова дълбоко, че те не функционират във всекидневието.

ВЕЙЛ: Можете ли да дадете пример?

МОЛИ: Добре, нека кажем, че един човек се страхува да не бъде застрелян, така че той лежи в кревата си и не отива на работа, за да се изправи пред страха си. Той има нарушена функция. Той се преструва, че има настинка или грип, когато той в действителност е болен — но

болестта е психична. От другата страна на измерението — той може би става толкова нефункционален, че отива в офиса и застрелва шефа си. И в двата случая субектът изобщо не осъзнава, че тези възприятия и страхове са аномални, така че той не приема факта, че е психичноболен.

ВЕЙЛ: Какви са симптомите на психозата?

МОЛИ: Една индивидуална история на хроничното и продължително антисоциално поведение. То се изразява в постоянна престъпност, сексуална разнородност, агресивно сексуално поведение...

ВЕЙЛ: Какви са тези субекти?

МОЛИ: Импулсивни, безотговорни, коравосърдечни. Те не чувстват вина за своите антисоциални постъпки понеже в основата си са аморални, не признават законите или моралните задръжки... те не успяват да се поучат от грешките си.

ВЕЙЛ: Добре, вие също така споменахте термина „дисоциативен“. Може ли да го обясните на журито?

МОЛИ: Психопатична шизофрения е дисоциативно разстройство. Това е несъзнателен умствен опит да се защити или извини индивидът, който действа според потиснатите импулси или емоции. Това се прави, като се разедини индивидът от неговото суперего.

ВЕЙЛ: С други думи, един защитен механизъм, причинен от някакъв вид стрес или емоционален конфликт?

МОЛИ: Да, Дисоциативните разстройства включват внезапна промяна в поведението. Това може да въздейства върху човешкото съзнание, двигателните умения, дори върху чувството за самоличност.

ВЕЙЛ: Искате да кажете, че може да възприеме друга индивидуалност?

МОЛИ: Да. Изцяло нова самоличност.

ВЕЙЛ: И какво друго?

МОЛИ: Това може да бъде придружено с амнезия, загуба на памет за важна индивидуална случка или действие.

ВЕЙЛ: Значи като резултат мозъкът заличава това?

МОЛИ: Да. Това, което наричаме истерична амнезия. Внезапна загуба на памет свързана с травматична случка. Това също може да бъде селективно.

ВЕЙЛ: По какъв начин?

МОЛИ: Субектът може да си спомни част от премеждието и да не си спомня другата част.

ВЕЙЛ: Кое предизвиква това?

МОЛИ: Обикновено големият стрес. Но дори един обикновен случай като телефонно позвъняване, може да доведе до внезапно ужасно възпоменание и ненормално голяма реакция.

ВЕЙЛ: И това също така е познато като психогенна пориомания?

МОЛИ: Да. Пациентите го наричат загуба на време, понеже точно това се случва, на тях им се губи време, докато са в състояние на пориомания.

ВЕЙЛ: Но те осъзнават това?

МОЛИ: Само в смисъл, че е изминало време. Те не знаят какво се е случило през този период.

ВЕЙЛ: И какво е многоличностно психическо разстройство?

МОЛИ: Това е крайна форма на дисоциативното поведение. Когато един индивид е изправен пред различни сигнали от потиснатите желания и суперегото, резултатът може да бъде крайно травматичен. При многоличностно психическо разстройство личността на индивида може да се раздели на две или повече независими индивидуалности.

ВЕЙЛ: И как се различават тези разделени индивидуалности?

МОЛИ: По начина, по който се различават индивидите. Всеки един възприема по различен начин случките, свързани с него, или нея и околната среда. Един може да има много ниска представа за собственото си аз, докато друг се чувства много удобно със собственото си его.

ВЕЙЛ: За колко различни индивидуалности говорим?

МОЛИ: Няма модел. Понякога индивидът създава втора индивидуалност или трета... понякога дузини други индивидуалности... за да се справи с болката от тези дилеми. Понякога едната индивидуалност получава болката, друга се опитва да дешифрира смесените сигнали, а трета може да бъде сексуалният извършител.

ВЕЙЛ: И това е подсъзнателно... една неконтролирана реакция на разстройството?

МОЛИ: Да. Тези нови индивидуалности позволяват на притежателя да се държи нормално в обществото.

ВЕЙЛ: Тогава това не е уникално?

МОЛИ: Е, всеки случай е уникален, но болестта не е необикновена. След 1974 г. поне дванайсет изследователски екипа в света са докладвали за клинични или изследователски случаи с десет или повече многоличностно разстроени пациенти при всеки един от тях. Има сто и десет документирани случая, за които знаем през последните шест години.

ВЕЙЛ: Всичките тези индивидуалности само по начина на мислене ли се различават? Искам да кажа, те точно като стопанина си ли са?

МОЛИ: Точно обратното. Понякога една втора индивидуалност може да има различен пол, дори да бъде дете или старец. Виждала съм случай, в който другата индивидуалност говори с различен език от стопанина си, има талант — например рисува — което не може да се припише на притежателя. Всъщност отделните индивидуалности са много различни.

ВЕЙЛ: Има ли някакви специфични причини за тези разстройства?

МОЛИ: Около шейсет процента от психическите разстройства се дължат или на сексуална, или на религиозна дезориентация.

ВЕЙЛ: Под „дезориентация“ искате да кажете...?

МОЛИ: Смесени сигнали, смесена информация — обикновено от родителите или наставниците.

ВЕЙЛ: Проблемите на Аарон Стемплър сексуално или религиозно ориентирани са?

МОЛИ: И двете. Либидото — сексуалният импулс — той е толкова непреклонен като импулса към храната и водата. Но ти умираш без храна и вода, а без секс това, което се получава, е, че ставаш нефункционален. Сексът е станал моралното бойно поле за християнската етика и в същото време се е превърнал в главна причина за психични разстройства.

ВЕЙЛ: Значи това е общоприета психиатрична теория, че сексът и религията често са отговорни за психическите разстройства?

МОЛИ: Да. Либидото реагира на естествените сексуални стимули, но религиозните и морални ограничения ги потискат и

мозъкът се разстройва. Така че се получава конфликт между суперегото и потиснатите импулси.

ВЕЙЛ: И това е ваше твърдение, че Аарон Стемплър има проблеми и с двете?

МОЛИ: Да.

ВЕЙЛ: Сега, докторе, бих искал да се върнем на изследването на докторите Бескът, Сиафо и Соломон. Вие казвате, че сте чели техния доклад, който включва информация за миналото на подсъдимия, когато е бил дете в Кентъки.

МОЛИ: Да.

ВЕЙЛ: Този доклад съответства ли на вашите открития?

МОЛИ: Не.

ВЕЙЛ: По какъв начин се различават?

МОЛИ: Има няколко факта, които не са включени във биографичните бележки за Аарон. Едно от нещата е, че те заявяват, че Аарон е имал първото си сексуално преживяване на шестнайсет години с едно момиче на име Мери Леферти. Ние знаем като факт, че сексуалната му активност е започнала две години по рано. На четиринайсет години той е бил прелъстен от една пълнолетна...

ГУДМЪН: Възразявам, Ваша светлост. Слух!

ВЕЙЛ: Ваша светлост, очевидно ние не можем да я призовем на свидетелската скамейка. Нейните показания ще ѝ навредят.

ГУДМЪН: Да не би адвокатът да предлага да приемем думата му на доверие?

ВЕЙЛ: Аз предлагам да търсим истината, а това нещо, този случай в живота на Стемплър може и вероятно е имал изключителен ефект върху психическото му здраве.

СЪДИЯТА: Възражението се приема, мистър Вейл. Доведете свидетел или представете писмена клетвена декларация, или се откажете от това.

ВЕЙЛ: Искам изключение, по дяволите! СЪДИЯТА: Отбелязано. Нямате шанс с това, Марти, не поне без писмена клетвена декларация. Но, ако Моли свидетелства, че Аарон е описал събитието, тогава ще го приема.

ВЕЙЛ: Окей. Докъде стигнах?

НАОМИ: Ъ-ъ... когато е бил на четиринайсет години е бил съблазнен от пълнолетна.

ВЕЙЛ: Докторе, ние говорим за сексуална дезориентация. Има ли нещо в ранните му години, което може да допринесе за такова състояние?

МОЛИ: Да. Имало е един проповедник на име Шекълс, който му е казал, че дори мисълта за секс ще го прати в ада и че няма спасение. Така че за няколко години Аарон не само е потиснал либидото си, но е избягвал да мисли за това. По-късно, когато е станал сексуално активен, той е трябвало да потисне цялата вина, която е чувствал. В същото време започнал да подлага на съмнение религиозната информация, която е получил от Шекълс. Тогава е започнал конфликтът между секса и религията. И преградата — стената — между потиснатите му желання и неговото его е започнала да се руши в този момент. По-късно е получил противоположно послание от епископ Рашмън, който не само му е обещал прошка, но и място в рая, когато умре.

ВЕЙЛ: Има ли някакви други смущаващи факти в ранните му години?

МОЛИ: Той е бил бит редовно от баща си. Според Аарон поне веднъж на месец. Бил подиграван от родителите си, че е наблягал толкова много на ученето. Баща му е искал да стане миньор, което ужасявало Аарон. Той го наричал „отиване в дупката“ и този страх сам по себе си се е превърнал в мека форма на психично разстройство — това е продължило много години. Всеки вид психична травма, като тази, може да доведе до това, егото да се превърне в бойно поле на войната между потиснатите желання и суперегото. През този период неговото подсъзнание се е разцепило и е създадо Рой. Рой приемал болката от боя и унижението. Рой също така е трябвало да се справи със страха от мините, трябвало е всъщност да подстрекава сексуалните контакти вместо него, понеже Аарон е усещал вина.

ВЕЙЛ: Рой е алтернативната индивидуалност?

МОЛИ: Да.

ВЕЙЛ: И в резултат Рой е приемал всичките наказания и вини, свързани с тези събития.

МОЛИ: Да. Това е класически случай.

ВЕЙЛ: Ще бъде ли справедливо да кажем, че Аарон страда от синдрома на дисоциативно многоличностно разстройство и Рой е психотичният шизофреник?

МОЛИ: Да, това е моят анализ. Рой има всички класически симптоми на психопат. Той не чувства вина или разкаяние, не признава законите.

ВЕЙЛ: Значи Рой може да извърши убийство?

МОЛИ: Да, той е съвсем способен да извърши убийство. Той е сексуално агресивен, има склонност към убийство и е напълно дисоциативен.

ВЕЙЛ: Може ли Аарон да извърши убийство?

МОЛИ: Не. Той може да потисне всякакви подобни импулси. Проблемът е, че когато той ги потисне, Рой ги привежда в изпълнение.

ВЕЙЛ: Сега поговорихме накратко за пориоманията или състоянието на пориомания, което вие описахте като временна амнезия. Това ли става, когато Аарон се променя?

МОЛИ: Да, той изпада в състояние на пориомания — това е амнезия. На Аарон му се губи време, когато Рой се появява.

ВЕЙЛ: Възможно ли е всъщност Рой да е извършил убийството на епископ Рашмън и Аарон да е бил в състояние на пориомания и да не знае за това?

МОЛИ: Да.

ГУДМЪН: Ваша светлост, сериозно възразяваме на цялата тази процедура. Ние бяхме повече от великодушни да позволим на мистър Вейл да говори за психически болести, но сега имаме диагноза, която изобщо не се споделя от трима известни психиатри. Споменава ни се за този другар от детството на Стемплър със склонност към убийства. Получаваме твърдения, че една възрастна го е съблазнила, когато е бил четиринайсетгодишен, което не може да бъде потвърдено. Някакви неясни диагнози за майката на Стемплър, което не може да бъде доказано. Ако този Рой съществува, нека го видим. Нека поговорим с него. Инак предлагаме цялата тази тенденция на задаване на въпроси да бъде забранена.

ВЕЙЛ: Ваша светлост, не можем да ви предоставим Рой по заповед. Той се появява и изчезва. Обаче имаме няколко касетки с интервюта...

ГУДМЪН: Възразяваме, възразяваме! Ние поискахме копия от касетките и бяхме уведомени от адвоката, че те няма да бъдат използвани по време на процеса и затова бяхме лишени от откритието. Сега искаме свидетел. Нека предостави свидетел, така че да го

подложим на кръстосан разпит или цялото това предположение за раздвоена психика е неприемливо.

ВЕЙЛ: Ваша светлост, не можем да предоставим този свидетел, когато пожелаем. Дори ако го призовете с призовка, не можем да го предоставим по желание. Затова касетката е най-доброто доказателство.

СЪДИЯТА: Добре, добре. Аз отхвърлям възражението на прокуратурата за предоставяне на психологични данни. За съда и за съдебните заседатели е важно да разберат естеството на разстройството, ако фактически има разстройство. Ключовият въпрос тук е, допустими ли са касетките? И в този случай съм съгласен със прокурора. Свидетелят е най-доброто доказателство. Ако не можете да го предоставите, това си е ваш проблем.

ВЕЙЛ: Пълни глупости!

СЪДИЯТА: Това е обида. Хиляда долара глоба и десет дни в затвора. (Смее се.)

ВЕЙЛ: Благодаря много. Той натисна бутона стоп на видеото и хвърли дистанционното управление.

Съдията се облегна назад и го разгледа внимателно няколко секунди.

— Томи е прав тук — каза той. — Ако си отказал касетките, за да не се разбере, не можеш да ги предоставиш, без да дадеш шанс на експертите на противоположната страна да ги изследват. И ако не можеш да доведеш Рой на свидетелската скамейка, остава думата на Моли срещу тримата щатски експерти — везните наклоняват към щата. Всъщност една видеокасетка не може да замени истинското нещо.

Всички се спогледаха. Вейл седна зад масата, запали цигара и се загледа намръщено в пространството.

— Марти — каза съдията, — не можеш да използваш касетката с момчетата от олтара, без да потвърдиш, че гласът принадлежи на Рашмън; не можеш да използваш шизофренията на майката като генетична връзка с Аарон на базата на диагноза по телефона; и не можеш да използваш като защита раздвоената психика без пряк кръстосан разпит на Рой или да позволиш на прокуратурата да вземат касетките за изследване.

Той млъкна за момент, после добави:

— Всъщност в този момент, адвокате, бих казал, че си доста натясно.

30.

Вейл мразеше мотелите. Мразеше миризмата на дезинфекционни средства, усещането за влага под краката си от меките чаршафи, двайсетдоларовите гравюри на Дега на стената, износените кърпи, бележката в тоалетната, която уверяваше гостите, че тоалетната чиния е основно измита с „лизол“, неудобните дюшеци и напълнените с дунапрен възглавници. Мразеше мотелите понеже машината за лед сигурно беше някъде надолу по коридора, а телефонистът се появяваше около десет и половина. Мразеше ги. Ако това беше епизод от „Зоната на здрача“, Вейл щеше да влезе в стаята в Дейзиленд и на другата сутрин да излезе в Дюбюк. Той взе кошницата за лед и се залута наоколо да открие машината. Когато се върна, почука на свързващата врата към стаята на Моли. Тя отвори и се усмихна.

— Какво ще кажеш за малко бърбън преди сън? — попита той.

— Какво ще си помисли чиновникът от регистрацията? — Тя го последва в стаята и се просна направо на леглото.

— Той вече си го е помислил, когато поисках свързани стаи.

— Знаеш ли какво казват психиатрите: „... той е този, който рисува мръсни картинки“.

Вейл пусна по две кубчета лед, наля „Джек Даниел“ и ѝ подаде чашата. — Тези мотели — каза той, — карат те да се чувстваш дяволски далеч от дома.

Те се чукнаха.

— Да прием за непредубедено жури — добави той.

— Ти наистина искаш да отидеш на съд, нали?

— Разбира се — каза Вейл. — Искам да съм сигурен, че Аарон ще бъде освободен — ако го излекуват — и пътят за това минава през съдебния процес. Шоут ще окаже съпротива. Този съдия палач иска да му даде максимума толкова силно, колкото и Венъбъл. Така че, ако не успее да го сложи на електрическия стол, ще направи следващото добро нещо, ще го затвори завинаги.

— Това ли е единствената причина?

— Единствената причина за какво?

— Да се явиш пред съда. Доколко е замесена личната гордост? През цялото време сме инвестирали в Аарон, изграждали сме стратегии, тактики. Ти ми напомняш на бегач на дълги разстояния. И си трениран до съвършенство. Ти искаш да излезеш пред съда.

— Моли, сега вече сме към края. Отсега нататък това е моя работа. Ти трябва да ми се довериш, че знам най-добрият начин за спасяване живота на Аарон.

— Винаги съм ти се доверявала, Мартин, въпреки че не е лесно. Ти си брониран човек. Заобиколен си от сенки.

— Какво ще направиш, докторе? — Той се засмя. — Ще ми дадеш свободен час върху леглото?

Тя се засмя.

— Не бих посмяла.

— Нека направим една сделка с теб — каза Вейл. — Никакви разговори за Аарон и процеса до утре сутринта.

— Както кажеш — съгласи се Моли. Последва моментно прекъсване на разговора и неловко мълчание.

— Съдията каза, че си бил адвокат и в армията — каза тя накрая, като смени темата.

— Да, съдийски пълномощен персонал в Германия за две години. Бях съветник на защитата във военно-съдебните дела. Да не мислиш, че беше трудно? По дяволите, това беше като пикник в сравнение с присъщата на армията идея за правосъдие.

Той седна на един стол, свали си обувките и вдигна краката си върху масичката за кафе.

— По времето на Виетнам ли беше?

Той кимна.

— Имах късмет. Отидох на изток вместо на запад. Беше неблагоприятна работа — но голям опит. С практична цел при военния съд обвиняемият е виновен, докато не бъде доказано, че е невинен. В Милуоки ще пораснат палми, когато някой победи тази система. — Той отпи от питието си и добави: — Не е по-различно от ситуацията, в която се намираме.

— Офицер ли беше?

— Бях капитан.

— Доброволец?

— Призоваха ме, след като завърших правния университет. Бях традиционният дългокос протестиращ младеж, докато не дойдоха и не ме издърпаха настрана.

Тя се разсмя.

— Мога да си те представя като капитан много по-лесно, отколкото като хипи от шейсетте години.

— Е, бях и двете. Биха ме в Чикаго по време на събирането през шейсет и девета. По дяволите, дори бях в Уудсток.

— Бил си в Уудсток!

— Това изненадва ли те?

— Да, но предполагам, че не би трябвало.

— Бях на седемнайсет години това лято, имах сезонна работа в Ню Йорк. Бяхме шестима, четири момичета и две момчета. Просто в момента ни хрумна, набутахме се в един стар шевролет и тръгнахме по междуцатската магистрала. Беше невероятно, трябваше да извървим пеша последните шест мили. Всички тези младежи вървяха бавно като на поклонение към пантеона. Това никога не се повтори.

— Някак си не те виждам в Уудсток — каза тя. — Има нещо... предполагам, че не разбирам как си приел всички тези неудобства.

— По дяволите, нямаше никакви неудобства, това беше като магия. Цели три дни нямаше нито един акт на насилие, дори бой с юмруци. Триста и петдесет хиляди души танцуваха голи, правеха любов, цапаха в калта, къпеха се в езерото и ядяха на муфта. И никой не се оплакваше.

— Всички са били полудели — каза тя със смях.

— Имах голям разговор с един щурец. Той имаше голям тенор, почти оперен. Седеше точно там на моя ръкав и си говорехме за Ричи Хевънс, който в този момент пееше „Свобода“. Аз лежах в тревата, навсякъде имаше хора. Галеха ме, милваха ме, тананикаха в ухото ми, насочваха ме в халюцинацията ми. Имаше го и това момиче, тя като че ли... се въртеше над мен — нямаше нищо върху себе си. Беше с дълга червена коса, която непрекъснато се вееше върху лицето ми. Когато слязох на земята, момичето си тръгна. Но помня усещането. Колко мека беше кожата ѝ. Смеехме се, докато правехме любов. Това беше... един безкраен момент... тази красива червена коса... гъделичкаше лицето ми. — Той млъкна за момент, погледна към питието си, после обратно към Моли. — А ти? Вила ли си при хипитата?

— В Айова? Господи, не — каза тя. — Аз живея в най-патриотичния град в САЩ. Сигурна съм, че протестирането беше смъртна обида. Пред всяка къща се вееше знамето и всички бяха войнствено настроени. Когато някое от момчетата заминаваше, Американският легион винаги го изпращаше с парад.

Тя бутна една кубче лед с показалеца си и то изскочи отново в кехлибарената течност.

— Брат ми Боби не се върна, той се прокрадна обратно. Сякаш беше объркан, — Моли си поигра още с ледчето, после добави: — Предполагам, че беше така, ние просто не знаехме как да се оправим с това. Баща ми казваше: „Остави го на мира, той сам ще се оправи.“ — Тя замълча. — И накрая той наистина се оправи.

Очите ѝ започнаха да се замъгляват и Вейл стана и отиде до леглото при нея.

— Съжалявам — каза той и ѝ стисна ръката. — Може би е по-добре отново да поговорим за процеса.

— Не, вече съм добре. Просто си спомних деня, в който той замина. Колко страхотен изглеждаше в униформата си като маршируваше сам пред оркестъра и всички го приветстваха. Когато мина покрай мен, ми намигна. — Тя млъкна и след момент каза: — Загубих девствеността си в нощта преда парада, просто така — бях на деветнайсет години.

— Дефлорирана от униформа — Вейл се изсмя.

— Не, дефлорирана от Уолтър Дженкинс, който сега има шкембе, много малко коса и притежава компанията за продажби на Форд. Господи, надявам се да е забравил тази нощ.

— Няма шанс — каза Вейл. — Вероятно никой не може да те забрави.

Тя го погледна, а той сложи ръката си около врата ѝ и леко я приближи до себе си.

— Мисля, че е по-добре да те предупредя — каза тя. — Не съм била с мъж повече от година.

Той се придвижи по-близо.

— Либидото ти трябва да е опустошено — каза Вейл и намали разстоянието още повече.

— Моето либидо сигурно е в някой музей — каза тя шепнешком.

— Сигурен съм, че това става по желание. — Бяха само на инч разстояние. — Ти си хубава, интелигентна жена. Мисля, че мъжете се редят на опашка пред вратата ти.

— Не съм те виждала да се редиш на опашка — каза тя и прекара устните си по неговите. Устните ѝ бяха меки и влажни. Той я притегли към себе си и я целуна.

— А твоето либидо как е? — прошепна тя.

— Развихрено.

Той беше изненадващо деликатен любовник. Караше я да се смее и да се чувства удобно. Той я възбуждаше, ръцете му нежно изследваха облеченото ѝ тяло. Постепенно я раз-събличаше, а устните му продължаваха своето пътешествие. Говореше ѝ тихо и я караше да се смее още повече. Разсъблечени, те лежаха с лице един към друг и тя го усещаше възбуден срещу себе си. Накрая придвижи единия си крак над неговия, като се отвори и го покани в себе си.

— Бъди нежна — каза той в ухото ѝ. — За първи път ми е. — Тя се изсмя, извъртя се върху него и го обгърна.

Той се движеше из стаята много тихо и се облече в банята, за да не я събуди. Моли спеше дълбоко, когато той се изниза през вратата в шест часа и тридесет минути. На път за института премина през една градина с цветя. Едно-единствено мораво диво цвете беше поникнало в меката земя. Вейл го откъсна и се върна в стаята. Сложи го в бутилката от кола и го остави на масата до леглото.

Влажна студена сутрешна мъгла беше забулила земята и старите тухлени сгради на болницата изглеждаха особено мрачни и злоещи в памучната мъгла. Докато бързаше към ултрамодерното максимално защитено крило, си спомни нещо, което беше чел от Юнг. Юнг беше писал, че символите са примитивен израз на подсъзнанието, универсален език, и най-добрият достъп до подсъзнанието.

Когато наближи мястото, спря за момент с прегърбени рамене, размишлявайки. После се наведе и взе пълна шепа грапава пръст край бетонната алея.

Млад санитар седеше на масата до вратата към обезопасеното отделение. Името му беше Линк, един мускулест младеж към двайсет и пет, с гъста руса коса и тен на сърфист.

— Добро утро, мистър Вейл. Малко сте подранили? — каза той вежливо. — Какво ще кажете за чаша кафе. Току-що съм го направил.

— Благодаря, ще ми е необходимо.

— Д-р Ерингтън му направи инжекция. Беше нервен заради процеса и такива неща. Все още е в килията за терапия.

— Знам. Помислих си, че ще бъде хубаво, ако съм там, когато се свести — да го успокоя.

— Хей, това наистина е сериозно — каза Линк, като напълни една пластмасова чаша и я подаде на Вейл, преди да го пусне в сектора. — Никой не се интересува истински от тях, знаете, всичките тук са загубени души. Никой никога не ги посещава и не мисли за тях. Не е тяхна грешката, нали? Този Аарон, той наистина е хубаво момче. Не би трябвало да е тук.

Вейл влезе в антисептичната стая за терапия и почака, докато вратата се заключи зад него. Постоя до вратата, докато очите му привикнаха с проникващата през мъглата светлина на изгрева, която се процеждаше през високия прозорец.

Вейл за първи път, откакто започна делото, почувства присъствието на истинското зло. Стаята беше студена, почти без въздух, и дъхът му с усилие излизаше през устата му на пара. Омразата насищаше стаята като човешко присъствие. В дълбоката сянка в едната част на стаята се чуваше дишането на Аарон — един кук, остър звук, сякаш някоя голяма змия съскаше срещу врага си. Вейл потрепера, без да иска, и се опита да се отърси от чувствата си. Сигурно е от времето навън, уверяваше се той. Студената, влажна мъгла беше проникнала в стаята. Злото не беше така осезаемо. Злото беше част от душата, нещо самостоятелно, неразпространяващо се.

Вейл не запали светлината. Вместо това отиде бавно до леглото и погледна надолу към неподвижната фигура, свита на кълбо. Отпи от кафето си, докато наблюдаваше дълбокото и равно дишане на Аарон. После ритъмът леко се промени. Дишането стана по-нормално и Вейл разбра, че приспивателното вече спира да действа.

Наведе се близо до ухото на момчето и прошепна:

— Питър. С14. 136. „Никога нямаше да има неверници, ако нямаше свещеници.“ Нали така, Рой?

Никакъв отговор.

— Какво ще кажеш за Били Джордан, Рой? P21. 365. „Има малко болки толкова тежки като това, да си видял, почувствал или да си бил

свидетел как един изключителен човек е загубил пътя си и е дезориентиран.“ Изглежда познато, а?

Младежът се обърна много бавно, но не си отвори очите.

— Мислех, че това ще привлече вниманието ти — каза Вейл. Той посегна с крак, издърпа стола близо до леглото и седна. Отпи от кафето и си запали цигара.

Младежът премигна и го погледна с полуотворени, жълти очи, пламнали от омраза.

— Здравей, Рой — каза Вейл вежливо.

Рой свали краката си от леглото, седна вдървено на ръба и погледна Вейл с презрение. После без предупреждение скочи, мина зад Вейл и с двете си ръце рязко наклони главата на Вейл на една страна. Палецът му натискаше силно гласните струни на Вейл. Болката премина бързо от основата на мозъка на адвоката надолу по врата му.

Рой съскаше в ухото му.

— Това е начинът, по който убих Флойд. Прас, щрак! Изобщо не разбра какво стана.

— К-к-кой е Флойд? — успя да изписка Вейл.

Рой извъртя главата на Вейл още по-силно и още по-голяма болка премина през гръбначния му стълб.

— Работеше в моргата в болницата в Лесингтън, точно след като си тръгнах от Криксайд. Работех за погребалното бюро.

— За-за-защо си...

— Защото така ми се искаше. Понеже той обичаше да ме подиграва, че работя в погребално бюро. Беше глупав и гръмогласен и обичаше да обижда хората. Аз бях сам в крематориума и се готвех за работа. Един мъж на име Меценбауер. И Флойд влезе и започна с глупостите си. Аз бях зад него и просто го приближих и — прас! После го сложих под тялото на Меценбауер и влязоха в пещта заедно. Обзалагам, че още търсят този слабоумен глупак.

„Боже Господи, чудеше се Вейл. Колко още е убил?“

— Само да натисна още малко — продължи той. — И ще лежиш на пода с изплезен език като него.

— Прекалено си умен, за да го направиш — изписка Вейл. Дъхът му свистеше.

— Ти искаш да ме унищожиш. Ти и онази гадна докторка.

— Вече сме говорили за това. Никой няма да ти направи нищо лошо.

— Глупости!

— Окей. Щом това искаш... — изписка Вейл. — Щом искаш да идеш на електрическия стол, давай. Свърши си мръсната работата.

Рой приложи още малко сила и Вейл изстена, когато болката прониза мозъка му.

— Това е силата — тихо изсъска Рой в ухото му. — Силата не се продава. Силата е власт. Сега властта е в мен. В този момент животът ти е в ръцете ми. Помисли върху това. Смъртта е на един натиск разстояние.

После изведнъж Рой махна ръцете си Вейл се отпусна на леглото. Той се задъхваше за въздух и триеше врата си. После стана и тръгна към вратата.

— Къде, по дяволите, отиваш? — заповеднически каза Рой.

Вейл се обърна към него.

— Първо причини болка на Моли — каза той. Той все още шептеше. — Сега на мен. Господи, ние се опитваме да ти помогнем, тъпо копеле такова. Искаш ли да говорим, или искаш да си останеш глупак?

Рой рязко започна да разтрива ръцете си. Отстъпи няколко крачки, после се разходи няколко пъти напред-назад, като продължаваше да трие ръце.

— Окей, уплашен съм — изръмжа той през оголените си зъби. — Това ли искаше да чуеш?

— Това е добре, би трябвало да си. Разбираемо е. Но се успокой — каза Вейл. — Просто ме изслушай внимателно. Й когато свършим, ще искам да говоря с Аарон...

Ярко сутрешно слънце разпръскваше мъглата. Моли бързаше по алеята към максимално обезопасеното крило. Тя беше сърдита понеже Вейл я беше оставил да спи. Знаеше ли Вейл как да се справи с Аарон? Неправилните думи, неправилните действия можеха да изпратят Аарон в един друг свят.

Тя отказа поканата за кафе на Линк нетърпелива да влезе в стаята за терапия. Младият мъж забърничка в ключовете и накрая отвори главната врата, после отключи вратата на килията. Вейл, който стоеше на един стол с лице към пациента, се усмихна, когато тя влезе.

— Здравей — каза той. — Добре ли спа? Младежът се обърна с лице към нея и се усмихна.

— Здравейте, мис Моли — каза той. — Наистина се радвам да ви видя.

Тя се усмихна с облекчение.

— Аз също се радвам да те видя, Аарон.

31.

Както винаги, когато имаше някой шумен процес, около съда се създаваше карнавална атмосфера в деня, в който той започваше. Но Вейл никога не беше виждал такъв спектакъл, който приветства колата, когато свиха към площада пред съда. Беше светъл, необичайно топъл за сезона ден и тълпата се беше събрала рано, за да заеме места в Осма съдебна зала на втория етаж на Кралския окръжен върховен съд. Половин дузина телевизионни коли бяха паркирали безредно под ъгъл срещу бордюра пред историческата сграда. Тротоарът и широките мраморни стъпала бяха задръстени от радиорепортери, телевизионни коментатори, фотографи и писатели.

— Това е велик момент, Аарон — каза Вейл, докато колата бавно минаваше през веригата чакали от медиите. — Насрочването беше нищо в сравнение с това, на което ще бъдеш свидетел.

Стемплър, който носеше спортно сако от туид и вълнен панталон — облекло, избрано от Наоми, махна през прозореца навън, когато пресата се сля и заобиколи колата.

— Ще казваш само две неща — каза Вейл.

— Да, сър. Щастлив съм, че най-накрая процесът ще започне и аз ще мога да докажа невинността си. И се чувствам добре.

— Страхотно. Нека им покажем.

Те изскочиха от колата и с мъка си пробиха път нагоре по стъпалата покрай гората от микрофони и камери, насочени в лицата им. Отвсякъде се сипеха репортерски въпроси. Вейл водеше отпред. Зад себе си чуваше Аарон, който отново и отново повтаряше:

— Наистина се чувствам добре. Щастлив съм, че най-накрая процесът започна.

В кулоара Боби, чийто щанд за вестници стоеше в ъгъла на извисяващото се фойе от времето, преди някой от действащите съдии да бъде избран, беше удвоил поръчката си за ябълки и портокали, както и цигари, дъвки, бонбони и препечени сандвичи със сирене. Боби се молеше процесът да продължи дълго.

Зала Осма на съда беше най-горещото място в града. По-горещо от петия ред в центъра на хоров рефрен или първия ред на шоуто „Донахю“. Залата събираше двеста души и беше пълна един час преди представлението. Отвън чакаха поне още петдесет души. Тълпата беше наелектризирана: малки стари дами с плетивото си, домакини с издути пазарски чанти, типове от стоковата борса с техните куфарчета в скута си, за да хванат един-два часа от цирка, преди да докладват в стъклените си кантори, поне две богати вдовици, пристигнали с лимузини, и обикновените зяпачи в съда, които обикновено обикаляха от стая в стая да видят какво става.

Съдебният пристав на вратата, като оберкелнер в луксозен ресторант, държеше присъствения списък. Когато някой си тръгваше, друг влизаше.

Маргарет Буут, старшата на стенографската група, която имаше гласа на Кейси Стингъл и беше галено известна между обичайните посетители от пресата като лейди Макбет, надникна от офиса си и се оплака:

— Това е като битката при Армагедон. За последен път имахме такава тълпа, когато Джери Гайслер защитаваше кмета от морални обвинения. И това беше през '52 г.

Зрителите в съдебната зала говореха разгорещено и бяха агресивни като римляни, които чакат християните да бъдат хвърлени на лъвовете. Моли, която беше на първия ред с Том и съдията, реши, че около две трети от тях бяха съпруги, които убиват деня си. В задната част на залата имаше четирима проповедници и две монахини. Боксът за пресата беше вече почти пълен, въпреки че много репортери все още бяха навън и следваха Стемплър в съда. Трима художници вече работеха, като скицираха тълпата в елегантна махагонова стая; Джек Конърмън седеше на предния ред, портативният му магнетофон лежеше на парапета, а бележникът беше на коленете му. Той надраска една бележка за себе си. „Коментар върху времената и юридическия карнавал — когато убийците стават знаменитости“ и друга: „Възможно ли е да се намерят дванайсет души в този град, които все още да нямат мнение?“

В девет без пет Стемплър и Вейл влязоха в съдебната зала през страничната врата. В залата за момент настъпи тишина, после шума от разговорите се възстанови почти веднага. Двамата се присъединиха

към Наоми на масата на обвиняемия и след момент Венъбъл и Чарли Шекълфорд влязоха в залата. Венъбъл кимна почти рязко към Вейл, който се усмихна и ѝ изпрати въздушна целувка.

Моли почти не беше виждала Вейл след нощта в Дейзиленд, въпреки че той ѝ беше изпратил цветя вечерта преди тя и Аарон да се върнат в града. Моли не беше очаквала нищо повече. Знаеше, че три дни преди процеса Вейл се уединява зад вратите на офиса си, обикаля стаята, измисля аргументи — наостря защитата си до последния момент. Моли щеше да тръгне за Джастин след процеса. Рейл беше подклаждал и либидото, и егото ѝ по най-добрия възможен начин и тя не очакваше нищо повече от това.

Точно в девет часа, като господар във владението си, влезе с черната си роба, която се вееше зад него.

— Всички да станат — каза съдебният пристав.

„И нека играта започне“, каза си Вейл.

— Можете да седнете — каза Шоут и се намести зад скамейката. — Преди да започнем, бих искал да изясня, че този съд няма да толерира какъвто и да е изблик на зрителите. Никакви аплодисменти, нищо подобно. Моля да се държите както подобава. Пристав?

— Дело номер 80–4597, Щата Илинойс срещу Аарон Стемплър по обвинение за предумишлено убийство.

— Някакви предложения? — попита Шоут, адресирайки въпроса си към Вейл и Венъбъл.

— Да, Ваша светлост — каза Вейл. — Обвиняемият иска да промени защитата си.

Венъбъл беше изненадана. Промяна на стратегията в последната минута? Ох, добре, това няма да засегне представянето ѝ. Делото ѝ се пързеляше като по лед. Всичко, което Вейл имаше, беше грандоманщина.

— Мистър Вейл, към обвинението в предумишлено убийство предварително бяхте заявили, че подсъдимият не е виновен. Сега искате да промените защитата си?

— Да, сър.

— И какво твърди обвиняемият?

— Виновен поради умопомрачение.

Очите на Венъбъл се присвиха. „Боже мой, той ще продължи с тази защита за пориомания, помисли си тя. Трябва да не му е останало

нищо друго!“

— Мистър Вейл, сигурен съм, че знаете, че трима професионалисти психиатри са стигнали до заключението, че клиентът ви е нормален.

— Знам това, Ваша светлост. Вярвам, че са сбъркали.

Шоут показва визулна болка при анализа на диагнозата от страна на Вейл.

— Искам също така почтително да изтъкна пред съда, че тяхното решение и обвинителният акт не означават, че клиентът ми е нормален или пък виновен — добави той.

— Е, разбира се — каза Шоут с безпокойство. — Аз приемам, че разбирате, адвокате, че вие трябва да докажете, че обвиняемият е бил умопомрачен по време на убийството на епископ Рашмън. Щатският психиатричен съвет е заключил, че мистър Стемплър е нормален. Не е длъжен прокурорът да доказва, че обвиняемият е бил нормален, ваше задължение е да докажете, че не е бил такъв по времето, когато постъпката е била извършена.

— Разбирам това, Ваша светлост. Но ние не сме склонни да приемем диагнозата на тримата щатски експерти. Нашето твърдение ще бъде, че докторите Бескът, Сиафо и Соломон са поставили погрешна диагноза на обвиняемия.

— Имате намерение да оспорите показанията на трима вещи свидетели?

— Ако е необходимо — отговори Вейл. — Трима психиатри са изследвали обвиняемия, но според списъка на свидетелите прокурорът ще представи само един от тях да докаже диагнозата — каза Вейл.

Венъбъл отговори на атаката.

— Ваша светлост, един-единствен доклад с диагнозата е бил подготвен и е подписан от тези трима доктори. Д-р Бескът оглавяваше екипа. Той е напълно способен да свидетелства в негово потвърждение.

— Тогава да приема, че каквото и да каже д-р Бескът, се потвърждава без изключение от всичките трима доктори, така ли? — попита Вейл.

Тя се поколеба за момент и хвърли бърз поглед назад към Бескът, който седеше зад нея. Той съвсем леко помръдна в стола си.

— Е, мадам прокурор? — попита Шоут.

— Д-р Бескът? — попита Венъбъл, като погледна към психиатъра.

Бескът я погледна. За Вейл беше очевидно, че тя не беше подготвила Бескът за възможно оспорване твърдението на тримата щатски експерти.

Сега той трябваше да поеме отговорността за доклада и за това, което бяха заключили другите двама доктори. „Има ли някакви разногласия“, чудеше се Вейл.

Но Бескът кимна.

— Да — каза той накрая. — Ние го изследвахме по едно и също време. И тримата стигнахме до същото заключение.

— Доволен ли сте, адвокате? — попита Шоут.

— Да, Ваша светлост — каза Вейл. — Благодаря ви.

„Чудесно, помисли си Вейл, всичко, което трябва да направя, е да притисна Бескът и да поваля и тримата.“

Изненадите започнаха рано. Изборът на журито, което повечето от ветераните смятаха, че ще отнеме дни или дори седмици, беше станал за един ден, Вейл, обикновено обхванат от мания, когато идваше време за избор на жури, не проучи перспективата, Зададе един-два въпроса и махна с ръка, че е съгласен. Венъбъл и Шоут бяха изненадани от неговото почти кавалерско отношение към избора.

Седем жени, пет мъже. Всичките християни, двама от тях католици. Четирима чернокожи, осем бели. Една смес от изтъкнати бизнесмени, домакини и бюрократи.

На втория ден бяха готови за битката.

Встъпителното слово на Венъбъл беше безжалостно. Тя описа Стемплър като ревнив юноша, имащ сексуална връзка с по-младо момиче, което се е върнало при Рашмън, след като той го е изритал от Дома на Спасението.

— Вие ще видите снимките и те ще ви шокират. Ще видите поразителни материални доказателства. Ще чуете вещи свидетели да дават показания, че Арон Стемплър — и само Арон Стемплър — може да извърши това порочно и безчувствено брутално убийство на почтения обществен лидер. Арон Стемплър е виновен за хладнокръвно и предумишлено убийство на архиепископ Ричард Рашмън. Накрая, аз съм сигурна, че ще се съгласите, че по-малка

присъда от смъртната ще бъде обида за правосъдието, както и за самото убийство.

„Не е лошо, помисли си Вейл. Малко сковано, но все пак добре. Нека шоките останат за по-нататък.“

— Мистър Вейл? — каза Шоут.

Вейл отиде до бокса на журито и си разкопча сакото. Тръгна бавно по дължината на бокса, като гледаше всеки един от журито в очите.

— Дами и господа съдебни заседатели. Името ми е Мартин Вейл. Аз съм назначен от съда да представлявам обвиняемия Аарон Стемплър. Сега ние сме тук, за да решим дали обвиняемият, който стои пред вас, е виновен за отвратително и предумишлено убийство на един от най-обожаваните и почитани граждани на този град, архиепископ Ричард Рашмън. В криминалното право има два вида престъпления. Най-лошият е познат като *malum in se*, което значи лошо поради самото естество на престъплението. Убийството, изнасилването, тежките телесни повреди, осакатяващите рани — нарочните, планираните, предумишлените престъпления спрямо човешкото тяло, ако желаете. Това убийство на епископ Рашмън очевидно е *malum in se*. Обвиняемият не отрича това. Ще видите снимките от това престъпление, които ще ви поболят. И ще бъдете помолени да раздадете правосъдие за това, което е познато като *mens rea* — което означава наистина ли обвиняемият е имал намерение да причини телесна повреда, с други думи, възнамерявал ли е Аарон Стемплър да извърши убийството на епископ Рашмън? Аарон Стемплър отрича, че е виновен за *mens rea* в този случай. И накрая ще бъдете изправени пред смекчаващи вината обстоятелства, понеже в това дело има смекчаващи вината обстоятелства, както при почти всички престъпления. Нека ви дам един пример. Един човек е обвинен, че е ударил друг човек с колата си и го е убил — един човек, който го мрази и го е заплашвал преди това. Прокуратурата обвинява обвиняемия, че нарочно е ударил жертвата. Но по време на процеса вие научавате, че обвиняемият е карал колата си в голяма буря. Че е бил заслепен от фарове, отразяващи се в прозореца му. После, когато намалил, колата му се подхлъзнала. И жертвата, която ходела покрай пътя, е била ударена и убита след тази поредица от случки. *Mens rea*. Имал ли е намерение обвиняемият да настигне жертвата и да я убие?

Или това е било неизбежно и трагично, една случайност? Има ли приемливо съмнение — били ли са смекчаващите вината обстоятелства достатъчни да поставят под съмнение този случай? Смекчаващите вината обстоятелства в делото Щатът срещу Аарон Стемплър са от необикновено естество понеже са замесени психически разстройства. И така вие ще бъдете посветени в голямо количество психологическа информация по време на този процес. Ние искаме само да слушате внимателно, така че правилно да отсъдите *mens rea*, а за да направите това, ще бъдете помолени да обсъдите неговото поведение. Имало ли е недостатък в психиката на Аарон Стемплър? Действал ли е по непреодолим импулс? Способен ли е да разбере обвиненията срещу себе си и да помогне за собствената си защита? Тези и още много други въпроси ще бъдат поставени относно душевното здраве на Аарон по време на извършването на престъплението. И докато взимате тези решения, бих ви помолил също да имате предвид едно важно обстоятелство: ако Аарон Стемплър напълно се е владееел по време на престъплението, защо го е направил? Каква е мотивацията му да извърши такава отчаяна и ужасна постъпка? И ако го е направил, в същото време отговорен ли е психически? В крайния анализ това може да стане най-важният въпрос дами и господата. И така, вашата отговорност ще бъде да решите дали са правдоподобни доказателствата, които прокурорът и аз ще ви предоставим. На кого да вярвате? На какво да вярвате? И най-важното от всичко, приемате ли доказателствата като истина „извън всякакво съмнение“? Ние твърдим, че Аарон Стемплър е виновен за това престъпление, но е бил в умопомрачение. Мис Венъбъл, прокурорът трябва да докаже, че той е планирал и извършил престъплението „извън всякакво съмнение“. Това е нейното задължение. Аз трябва да ви докажа, че Аарон Стемплър е бил умо-помрачен или умствено болен, за да не устои на импулса да убие епископа. Това ще бъде моето задължение. Накрая, след като сте чули всички доказателства, аз искрено вярвам, че ще отсъдите в полза на моя клиент, Аарон Стемплър.

Вейл се усмихна и леко се поклони.

— Много ви благодаря — каза той и се завърна на бюрото си.

— Добре, мис Венъбъл — каза Шоут, — може да извикате първия свидетел от страна на щата.

— Нека извикат д-р Харкорт Бескът.

32.

Венъбъл изглеждаше неловко самоуверена. Вейл беше предвидил, че първият ѝ свидетел щеше да бъде доктор Бескът, ръководителят на Щатския институт за душевно здраве. Тя щеше да констатира препоръките му, да ограничи разпита си до душевното здраве на Аарон и това щеше да е всичко. Сбито и мило, право в целта. Щеше да го накара да изглежда като нещо банално. Аарон беше нормален като момчето до вратата — просто малко психопатичен, това е всичко. Обича да нарязва епископи, когато няма нищо интересно по филмите.

Облечен консервативно в тъмносин костюм, Бескът беше един внушителен мъж, висок, в началото на петдесетте, с дълга падаща бяла коса и меки кафяви очи, които балансираха неговата потенциално плашеща големина с необикновено нежен глас и благороден характер. „Харесва се на тълпата, помисли си Вейл. Мигновено прави впечатление на бащинска натура, този мечка човек.“ Вейл трябваше да подходи внимателно към дискредитирането му.

— Вие сте доктор Харкорт Д. Бескът? — започна Венъбъл.

— Точно така — отговори той с предразполагаща усмивка.

— Вие сте лекар с разрешително да практикувате медицина в този щат?

— Да, и още в шест други щата.

— Къде живеете, докторе?

— Имам къща на територията на Щатския институт за душевно здраве в Дейзиленд.

— И каква е вашата специалност?

— Аз съм дипломиран психиатър.

— И къде сте нает на работа?

— Аз съм директор на института „Стивънсън“ за душевно здраве и шеф на щатския отдел за душевно здраве. Професор съм също по психиатрия в щатския университет.

— И колко време сте специалист в тази сфера?

— От 1964 г.

— Моля да кажете на съда в кой колеж сте учили, докторе.

— Имам титла на бакалавър от колежа Рийд в Портланд, Орегън, доктор по медицина от медицинския университет в Орегън и бях обучен за психиатър в университета в Синсинати.

— И имате ли възможност да лекувате пациенти?

— Ох, да.

— Колко умствено болни пациенти лекувате или виждате годишно, д-р Бескът?

— Надзиравам и наблюдавам лечението на вероятно петстотин до осемстотин пациенти, интернирани в различни щатски институти и консултантските ми споразумения с щата ми позволяват да се занимавам с още други седем или осемстотин пациенти на година.

— Добре, сър, колко... Писали ли сте книги или статии в тази област?

— Автор съм на осем книги в областта на психиатрията и над двеста научни статии в тази област.

— И във вашата практика, сър, занимавате ли се с хора, които обикновено се смятат криминално умопомрачени?

— Да, често.

— И в това ви качество са се обърнали към вас да направите диагноза на Аарон Стемплър?

— Аз оглавявах екипа от трима души, назначен да изследва мистър Стемплър.

— И можете да познаете мистър Стемплър?

— Да. Той седи ето там. Младият мъж със сако от туид.

— Сега, докторе, вие казвате, че сте оглавявали екипа, който е изследвал мистър Стемплър. Можете ли набързо да обясните процедурите, които сте приложили?

— Разбира се. Доктор Сиафо, Соломон и аз, всички проведохме индивидуално и обширно оценяване на пациента. После и тримата имахме обща среща с него.

— И смятате ли това за нормална процедура?

— Да, и тримата често сме викани да правим психологическа преценка на пациенти.

— И вие също така сте изследвали болничните и медицински сведения, отнасящи се до мистър Стемплър?

— Не. Нямахте налични такива.

— Сега, докторе, само за да помогнете на журито, бихте ли желали да обясните някои основни психиатрични принципи. Вярно ли е, че психичните разстройства са квалифицирани като болест?

— Да.

— Изучаването и лечението на умствените разстройства са познат и приет клон от медицината, нали?

— Да, така е.

— И вие поставяте диагноза на психическото разстройство просто както бихте направили с физическата болест?

— Горе-долу. Техниките са различни, но методите са подобни.

— Докторе, моля да обясните на съдебните заседатели как поставяте диагноза за умствено разстройство?

— Ние търсим най-показателните симптоми и ги отнасяме към съответната категория.

— И тези категории са описани в един наръчник, познат като ДСНЗ, нали?

— Да.

— Какво е ДСНЗ, докторе?

— Диагностичен и статистически наръчник на психическите разстройства, или ДСНЗ за по-кратко. Американската психиатрична асоциация го е публикувала.

— И това е така наречената Библия на психиатрията, нали?

— Да.

— И вие по този начин ли поставихте диагнозата на Аарон Стемплър?

— Да. Екипът проведе всички обичайни тестове.

— Направихте ли и други тестове?

— Да, бяха му направени физически и неврологични изследвания, както и тест за интелигентност.

— Защо наредихте физически и неврологични изследвания?

— Защото умственото разстройство може да е резултат на мозъчно увреждане или дефекти на мозъка.

— И имаше ли мозъчни увреждания?

— Няма очевидна физическа болест на мозъка.

— А тестът за интелигентност?

— За да определим интелигентното ниво на пациента.

— И какво показва тестът за интелигентност на Аарон Стемплър?
— Между 138 и 140 точки. Гениално ниво. — Направихте ли някакви други тестове?
— Повечето от нашите тестове са в областта на разпитването на обекта, Стемплър. Това, което се нарича терапия.
— И тримата работихте заедно и поотделно за този анализ?
— Точно така. Аз и докторите Сиафо и Соломон от страна на щата. Заедно подготвихме нашия доклад.
— И какво е заключението ви?
— Че Аарон Стемплър не страда от някакво сериозно психическо разстройство.
— Намерихте ли някакво доказателство за това, което е известно като пориомания или временна амнезия?
— Не, мадам. Нито пък е бил видян в състояние на пориомания от болничните прислужници.
— Способен ли е да застане пред съда?
— Напълно. Всъщност намираме го за доста нормален.
— И той разбира обвиненията, повдигнати срещу него, нали?
— Извинете, Ваша светлост, ако прокурорът иска да води свидетеля, нека му сложи кучешки ремък — обади се Вейл.
Шоут погледна надолу към него.
— Това като възражение ли да го разбирам, адвокате?
— Това е възражение, да.
— Ще задам по друг начин въпроса, Ваша светлост — каза Венъбъл и се усмихна на съдебните заседатели. — Разбира ли мистър Стемплър обвиненията, повдигнати срещу него от хората?
— Да, разбира се.
— Благодаря, докторе. Засега нямам повече въпроси.
Бам, просто така. Кратко и мило. Почти прекалено небрежно. Окей, докторе, време е малко да ти развалим авторитета. Вейл отиде до свидетелската скамейка и сложи ръка върху парапета. Приятелски, без заплаха. Просто Вейл и тази мечка човек си говореха приятелски.
— Д-р Бескът — започна Вейл, — ще обясните ли моля, какво е шизофрения на съдебните заседатели?
— Шизофренията е най-разпространеното психично заболяване. Около... два процента от всички хора в западните държави са лекувани

от шизофрения по някое време от живота им. И, разбира се, много шизофреници изобщо не са получавали медицинско лечение.

— За каква бройка в действителност говорим?

— Хм. Може би... половината от пациентите на лечение в болниците в САЩ.

— Това преобладаващо заболяване ли е?

— Да.

— И какво точно е шизофрения?

— Това е колапс или ерозия на границите между егото, което контролира всекидневните ти мисли и действия, и импулсите, които са хранилището на потиснатите мисли и действия. Когато това стане, потиснатите импулси се освобождават и резултатът е един вид психически хаос.

— В какво точно се изразява това?

— Той или тя стават нефункционални. Симптомите включват халюцинации, пространствена дезориентация, заблуди, мисловни и личностни разстройства.

— Заблуди?

— Заблудите са погрешни убеждения, които обикновено са абсурдни и странни.

— За неспециалистите какво точно означава това?

— При крайностите един пациент може да вярва, че той или тя са преследвани от другите. Може да вярват, че са известни исторически личности. Или дори могат да вярват, че мислите им се контролират от някоя машина. Имах един случай с една жена, която мислеше, че умът ѝ се контролира от нейния тостер. Седеше с часове, говореше с тостера и получаваше заповеди от него.

Вълна от смях премина в залата. Шоут удари с чукчето. Смяхът изчезна.

— Значи този вид странно поведение не е необикновено, така ли?

— Това е относително.

— А в рамките на специализираните заведения?

— Изобщо не е необикновено.

— И има различни видове... различни категории шизофрения?

— О, да, различни.

— Кажете ни за генетиката, докторе. Играе ли тук някаква роля? Шизофренията има ли склонност да се предава по наследство?

— О, да, в различна степен.

— Всъщност, докторе, вярно ли е, че дванайсет процента от всички шизофреници са деца на един шизофреничен родител и около четирийсет и пет процента имат двама шизофренични родители?

— Не съм сигурен в процентите, но като цяло това ми звучи вярно.

— Значи шизофренията може да бъде генетична или причинена от околната обстановка или психологически фактори, така ли?

— Да. Обикновено комбинация и от трите.

— Запознат ли сте с родния град на Аарон Стемплър — Криксайд, Кентъки?

— Описан ми е, сър.

— Не сте ли били там?

— Не, не съм.

— От това, което ви е известно, докторе, възможно ли е факторите на околната среда в Криксайд да съдействат за развитие на шизофрения?

Венъбъл стана права.

— Възраждаме, Ваша светлост. Слухове. И каква е целта на тези показания?

— Ваша светлост, ние имаме работа с убийство, което ние твърдим, че е резултат на психично разстройство. Аз просто опипвам почвата тук.

— И също така ще чуем лекция по психиатрия? — изръмжа Венъбъл.

— Това възражение ли е? — попита Вейл.

— Както ви харесва — отговори тя.

— Извинете — каза Шоут, в гласа му имаше леко безпокойство. — Ще искате ли почивка, така че да продължите този личен спор, или и двамата искате да се обърнете към съда?

— Съжалявам, съдия — каза Вейл. — Ние твърдим, че проучването и определянето на психичното разстройство е малко неясно в определени сфери. Фройд и Юнг, например, не са напълно съвместими. Това, което се опитваме да правим, е да решим дали добрият доктор и защитата са в унисон, така че да продължим нататък.

Ако има сфери, в които не сме на едно мнение, те трябва да бъдат решени, преди да продължим. Това, което казвам, е, че ние не оспорваме знанията на д-р Бескът, но слагаме под въпрос дали неговите теории съвпадат с нашите.

— Ваша светлост — каза Венъбъл с ледена нотка в гласа си. — Мистър Вейл иска да направи тук един форум за дискусии на психически теории и аз се противопоставям на това.

— Искам да намеря допирни точки в азбуката на психиатричната теория. Д-р Бескът може да вярва в една теория, д-р Ерингтън може да вярва в друга. Ако това стане, ние трябва да призовем други експерти да разрешат тези различия. Освен, разбира се, ако решим проблема сега.

— Само това, което се отнася до делото — контрира Венъбъл. — Аз се противопоставям на основание на това, че тази линия на задаване на въпроси е прекалено широка. Ще намерим мостовете в конкретното. Това не е спор.

— Склонен съм да се съглася с прокурора за това — каза Шоут. — Ако има специфична сфера на разногласие, тогава ще разреша представянето на свидетели да подкрепят едното или другото. Но няма да позволя разправи в съда. Възражението се подкрепя.

— Окей — каза Вейл. — Докторе, вие сте запознат с теорията на Юнг, че до подсъзнанието може да се достигне чрез използването на символи? Тези символи са универсален език, първичният израз на подсъзнанието?

— Да, запознат съм.

— Съгласен ли сте с тази теория?

— Отчасти.

— Значи не сте съгласен?

— Възраждам — скочи Венъбъл. — Д-р Бескът вече отговори на този въпрос.

— Не, Ваша светлост — отвърна Вейл. — Той отговори „отчасти“.

— Може би ще мога да обясня — предложи Бескът. — Аз също вярвам, че сънищата са прозорец към подсъзнанието. Не мисля, че тези две теории са несъвместими. Ние не бихме изключили която и да е разпространена теория, за да направим диагнозата.

— Не е ли казал Пол Тилих: „Само символичният език може да изрази първичното?“

— Да, но това все още не изключва използването на анализ на сънищата, за да се определи психическата нефункционалност — каза Бескът.

— Използвахте ли анализ на сънищата?

— Мистър Стемплър твърди, че не сънува.

— Твърди, че изобщо не сънува.

— За да бъда по-точен, не си ги спомня.

— Това необичайно ли е?

— Не особено.

— Какво ще кажете за хипнозата?

— Опитавме. Стемплър е неблагодарен обект.

— Това необичайно ли е?

— Не... някои хора подсъзнателно се съпротивляват на хипнозата.

— И вие не смятате това за странно и необичайно?

— Не, наистина. Не.

— Значи вашият анализ на обвиняемия се базира само на разговорите с него, така ли?

— Не, говорихме с някои хора от родния му град. Хората, с които е живял в Дома на Спасението и където е работил.

— Доколко се доверявате на разговорите с хората от Криксайд, Кентъки? Това е родният град на Аарон, нали така?

— Да, така е. Това бяха телефонни разговори. Повечето информативни.

— Вие ли ги водихте?

— Някои от тях. Говорих с бившата му учителка, ъ-ъ...

— Ребека Кремър.

— Да, Кремър.

— И какво ви каза тя?

— Че бил отличен ученик. Малко самотен. Че се е стремил към повече, отколкото може да му предложи областта.

— Лош нрав? Избухвания? Буйства?

— Не, нищо такова.

— Говорихте ли за сексуалната му ориентация?

— Възраждам, Ваша светлост. На какво основание?

— Ако бъдете малко толерантни тук, съдия, мисля, че ще стане ясно.

— Добре, адвокате, ще ви дам малко свобода тук, но не ни изкарвайте от нерви.

— Да, сър. Докторе, говорихте ли за сексуалната му ориентация?

— Не сме я питали за това.

— Защо не?

— Не ми струва много подходящо. Та тя му е учителка в края на краищата.

— Разбирам. Искам за малко да поговорим за религиозната ориентация на Аарон. Запознат ли сте с връзката на обвиняемия с един проповедник Шекълс?

— Да. Джошуа Шекълс.

— Говорили ли сте с Шекълс?

— Не, сър. Бяхме информирани, че никой не го е виждал или чувал от години.

— Какво знаете за него?

— Очевидно е бил фундаменталист и е имал много сурово отношение към греха.

— Обвиняемият говорил ли е за това с вас?

— Да.

— Какъв е вашият анализ на тази връзка?

— Нещастна.

— Защо?

— Както казах, преподобният Шекълс е бил фундаменталист. От това, което разбирам, той е вярвал, че веднъж опетниш ли се с грях, няма изкупление.

— С други думи, той е вярвал във въздържанието от всякакъв грях?

— Да.

— Какво ще кажете за молитвата?

— Доколкото си спомням, Аарон ни цитира Вергилий за това. Той каза, че Шекълс е вярвал на това, което е написал Вергилий.

— Което е?

— Може ли да погледна бележките си?

— Разбира се.

Бескът прелисти няколко страници от един черен бележник. — Ето го — каза той. — Цитирам: „Престанете да мислите, че законите на Господа могат да бъдат променени с молитва.“ Край на цитата.

— Шекълс е вярвал в това, нали?

— Според Аарон.

— Аарон приемал ли е тази теза?

— Е, той е бил дете по това време. Осем-деветгодишен. Естествено това го е впечатлило.

— Вярвал ли е в това?

— Възраждавам, Ваша светлост — каза Венъбъл. — Обвиняемият ще е най-добрият източник за такава информация.

— Само че обвиняемият не може да свидетелства — каза Вейл. — В този случай мисля, че свидетелят на щата е най-добрият източник. В края на краищата той и неговият екип са отговорни за решението, че Стемплър е нормален, Цялата тази информация ще бъде потвърдена от интервютата на защитата, проведени от д-р Ерингтън.

— Отхвърля се възражението — каза Шоут. — Продължавайте, адвокате.

— Вярвал ли е Аарон на Шекълс, когато той му е казал, че няма опрощение на греха?

— Мисля, че това е въздействало върху религиозните му възгледи.

— Вярвате ли в това? Че няма опрощение на този свят?

— Възраждавам. Несъществено.

— Точно обратното, Ваша светлост. Гледната точка на доктора е много съществена при анализа на тази информация.

— Отхвърля се — каза Шоут, като погледна към Венъбъл и повдигна вежди.

— Е, това, изглежда, прави невалидни основните предпоставки на християнството — каза Бескът.

— Попитах дали вие вярвате в това? — продължи да настоява Вейл.

— Не.

— Значи вярвате в опрощението?

— Е, аз... Не съвсем. Аз, ъ... съм атеист.

Неговият отговор хвана Венъбъл напълно неподготвена. Изведнъж стана очевидно, че Вейл се опитва да опетни Бескът в очите

на журито, състоящо се от предани християни.

— Протестирам — изрева тя. — Религиозните убеждения на доктора са несъществени!

— Той го каза, не аз — каза Вейл, като вдигна рамене. — За мен всичко е наред, ако питате. — Той се усмихна на съдебните заседатели, върна се на бюрото си и взе един бележник. — Работата е, докторе, че Аарон Стемплър е бил определено въздействан от отварянето си към Шекълс, нали?

— Да.

— Значи първоначалната му религиозна ориентация е малко изкривена.

— Освен, ако сте съгласен с Шекълс.

— Аарон променил ли си е мнението по-късно?

— Да. Години по-късно се е обучавал да стане католик с епископ Рашмън. Католическата гледна точка, разбира се, е напълно противоположна.

— Значи религиозните му идеи са малко смесени, така ли?

— Напълно.

— Важна ли е религията за Аарон?

— Е, често говори за нея. Да, така мисля. Но мисля, че епископът му е помогнал да разреши този конфликт.

— Значи епископът го е убедил, че има опрощение на този свят?

— Вярвам на Аарон, когато казва това, да.

Вейл прелисти бележника си.

— Докторе, на третото ви интервю с Аарон, страница седма, има такива реплики:

„Бескът: Значи тогава вярвате в опрощението?

Стемплър: Е, епископът беше много убедителен. Но Амброуз Биърс е написал: Да се иска законите на вселената да бъдат анулирани заради един-единствен просител е недостойно. И опрощението идва след молитва.

Бескът: Все още ли изпитваш съмнения?

Стемплър: Е, мисля доста върху това, сър.“

Вейл пушна бележника на бюрото си.

— Сега, докторе, виждате ли конфликт тук?

— Мислите му върху това, не означават непременно, че е в конфликт. Ние говорим за много интелигентен млад мъж. Задава си

много въпроси.

— Значи вашето мнение е, че този конфликт не причинява никакъв стрес в обвиняемия?

— Това не се стори значително на екипа.

— Не е ли вярно, докторе, че голям процент от психическите заболявания се дължат на религиозна и сексуална дезориентация?

— Предполагам, че може да се каже така.

— Не е ли вярно, докторе, че петдесет процента от случаите, включващи шизофрения, се дължат на тези два фактора — секса и религията?

— Мисля, че това е доста точно, да.

— Значи, ако Аарон Стемплър е получил, нека кажем, разнородни сексуални и религиозни сигнали от Шекълс и Рашмън, това доста вероятно би създадо обстановка, в която шизофренията процъфтява?

— Е, предполагам, че може да се каже така. „Процъфтява“ е малко силно...

— Петдесет процента от всички случаи...?

— Хм, да, предполагам, че трябва да се съглася с това.

— Но вие не сметнахте тези радикални различия в религиозните му възгледи за важни?

— Не видяхме никакви последствия — каза Бескът. — Така че не търсихме причината.

— Разбирам. — „Много хубав отговор“, помисли си Вейл. — Д-р Бескът, някога имали ли сте причина да мислите, че майката на Аарон страда от шизофрения?

Антените на Венъбъл се наостриха. „Накъде, по дяволите, клони сега, чудеше се тя. Е, всички телефонни разговори са на границата на слуховете — ако продължи в тази насока.“ Тя се концентрира върху разпита на Вейл.

— Не... наистина — отговори Бескът.

— Говорили ли сте с някой друг от Криксайд? Искам да кажа, вие лично говорили ли сте с някой друг?

— Протестирам, Ваша светлост. Това са слухове.

— Всичките му показания, отнасящи се до Криксайд, са слухове, съдия — каза Вейл. — Ако той се е съобразявал с тази информация в своя анализ, тогава смятаме, че е уместно да я подложим на разпит.

— Добре, ще ви разреши да продължите, но много внимателно, мистър Вейл. Повторете въпроса, мис Бландчард.

— Говорили ли сте с някой друг от Криксайд? Искам да кажа, вие лично говорили ли сте с някой друг?

— Да — отговори Бескът. — С нейния лекар.

— Това ще е... д-р Чарлс Косвалски.

— Да.

— И какво ви каза той за майката на Аарон?

Бескът се изкикоти.

— Той каза, че е луда от самота.

Съдебната зала избухна в смях. Шоут отново удари с чукчето.

— Луда от самота? — попита Вейл. — Това някакво специфично психично разстройство ли е, докторе?

— Страхувам се, че не, сър.

— Какво е искал да каже?

— Съпругът и големият ѝ син починали и двамата и когато Аарон заминал, е станала ексцентрична.

— Ексцентрична?

— Да.

— Така ли я описа той? Ексцентрична?

— Не с толкова много думи.

— Ще се позова на бележките си, докторе. Описа ли ви я той така: „луда като пес при пълнолуние?“

Още смях от галерията. Шоут погледна към публиката и този път тя утихна без чукчето му.

— Мисля, че този израз употреби.

— И какви са симптомите ѝ?

— Ъ... била е саможива. Изобщо не чистела къщата си и не си готвела, съседите ѝ се грижели за нея. Не е общувала със себеподобните си. Говорела си е сама. Викала по хората, които минавали покрай къщата ѝ.

— Дисоциативна?

— Ъ, да.

— Пространствено дезориентирана?

— Да.

— Докторе, не са ли това симптоми на шизофрения?

— Е, да...

— И така, ще бъде ли справедливо да кажем, че вероятно мисис Стемплър е била шизофреничка?

— Възражявам — изрева Венъбъл. — Няма начин, по който д-р Бескът да може да направи такова заключение, сър!

— Ваша светлост, ние само казваме, че майката на Аарон Стемплър е страдала от някакъв вид умствено разстройство, преди да умре и че това трябва да е било достатъчно, за да повдигне въпрос пред щатския екип относно психичното здраве на Аарон Стемплър. Може би достатъчно, за да последва ходене до Криксайд — както направи защитата.

— Ваша светлост, прокуратурата предлага всичките тези показания за мисис Стемплър да бъдат зачеркнати в протоколите като слухове.

— Ваша светлост — отговори на удара с удар Вейл, — ние заявяваме, че фактите, отнасящи се до нейното състояние, определено са приемливи. И това е медицински факт, че симптомите са показателни за шизофрения. На какво може да се възражава?

— Повтарям, Ваша светлост, това е импровизиран анализ и е безсмислен.

— Добре, добре. Склонен съм да се съглася с позицията на мис Венъбъл тук, адвокате. Разбирам вашия аргумент, но след като информацията е очевидно от слухове, трябва да я изключа. Съдебните заседатели няма да я вземат под внимание. Продължавайте, мистър Вейл.

— Искаме изключение — рязко каза Вейл.

— Отбелязано. Продължавайте.

— Бих желал да се върнем на символите за малко. Докторе, ще обясните ли на съдебните заседатели простиичко значението на символите? За какво служат?

— Езикът на символите представлява употребата на рисунки, символи, ъ-ъ, познати знаци за комуникация — каза Бескът. — Например кръста е символ на християните, докато цифрите 666 са универсален символ на дявола. И за да бъде малко по-съвременен, символът за нещо забранено е червен кръг с черта по средата. Това е познат символ и тук, и в Европа. Един пътен знак, например.

— С други думи символите превъзхождат езика?

— Да, но не винаги.

— Може ли един символ да се предаде с думи. Като послание, например?

— Хм. Възможно е. Да.

— Значи символите може да се изразят по много начини, не просто като рисунки и картини?

— Да, вярно е.

— Сега, докторе, вие сте потвърдили, че сте видели снимките на жертвата по това дело, епископ Рашмън?

— Да, виждал съм ги.

— Проучихте ли ги внимателно?

— Да.

— Имаше ли някакви символи по тялото?

— Ъ-ъ...

— Нека го кажа по-директно. Мислите ли, че убиецът е оставил послание във формата на символ по тялото на жертвата?

Венъбъл мислеше с един въпрос пред Вейл. „Той ще направи нещо с цифрите върху главата на Рашмън, помисли си тя. Вероятно ще ги използва по-късно, за да дискредитира Бескът по някакъв начин. Или може би опипва почвата-опитва се да разбере дали знаем какво означават символите.“ Това беше по-вероятно. Венъбъл написа думата „символи“ и „В32.156“ в бележника си и го обърна обратното така, че никой да не го прочете. Но реши, че сега не беше време да повдигне този въпрос. Тя щеше да почака, докато Ерингтън застане на скамейката и да я хване в капан, че посланието идва от Аарон.

— Не мога да кажа със сигурност — отговори Бескът. — Изглежда, че убиецът е загатвал нещо, но ние изобщо не разбрахме какво и Стемплър също не можа да ни помогне.

— Каза ли, че не знае какво означава символът?

— Възраждавам, Ваша светлост. Не сме установили, че това е символ.

— Приема се.

— Докторе, ние говорим за буквата и цифрите по задната част на главата на жертвата, така ли е?

— Приемам, че това искате да кажете. Да.

— Спомняте ли си последователността им?

— Мисля, че беше „В32.146“.

— Всъщност „В32.156“ — поправи го Вейл.

- Съжалявам. Правилно, 156.
- И мислите ли, че това е символ, оставен от убиеца?
- Ъ-ъ. Добре, да, мисля, че всички предположихме така.
- Опитахте ли се да анализирате символа?
- Е, попитахме Стемплър за него.
- И той призна, че не знае значението му, така ли?
- Да.
- И дотолкова сте му обърнали внимание, нали така?
- Разисквахме това с мис Венъбъл.
- Кога?
- По-рано. Мисля, че преди да говорим със Стемплър.
- И какво беше заключението?
- Че това вероятно е без значение за нашите задължения.
- Които са?
- Да анализираме пациента.
- Това не е ли важно доказателство за вашия анализ?
- Ако ни беше ясен. Понякога може да отнеме години да ни се изясни, да дешифрираме всичките тези хитрости...
- С други думи, вие наистина не сте имали време да изследвате всички аспекти на проблемите на мистър Стемплър, нали?
- Възраждавам, Ваша светлост — излая Венъбъл, като скочи на крака. — Защитата се опитва да размъти резултата тук. Докторът заяви, че може да отнеме години дешифрирането на този символ, както го нарича адвокатът. Ние сме тук да решим това дело чрез най-добрите налични доказателства. Тази насока на задаване на въпроси е напълно неуместна. Цифрите може да значат много неща — може би дори незначителен телефонен номер.
- Тогава нека докторът го каже — контрира Вейл.
- Задайте въпроса по друг начин, адвокате — каза Шоут доста рязко.
- Докторе, мислите ли, че този символ е от значение?
- Всичко е възможно.
- Мислите ли, че е несъществен?
- Наистина не мога да отговоря на това.
- Но какво мислите?
- Протестирам! Не може ли да се придържаме към фактите, Ваша светлост?

— Да, мис Венъбъл. Възражението се приема. Нека оставим догадките настрани — каза Шоут.

— Докторе, вие казвате, че цифрите и буквата по задната част на главата на жертвата вероятно имат някакво значение, но вие просто не сте разгадали какво означават?

— Да, вероятно имат значение.

— Благодаря. Сега, мисля, че по-рано казахте в показанията си, че на психичното заболяване може да се постави диагноза толкова прецизна, колкото и на физически болести, така ли е?

— Да.

— Докторе, по време на вашите интервюта с Аарон Стемплър той изобщо дал ли ви е обяснение на това, което се е случило вечерта, когато епископът е бил убит?

— Да, даде.

— И какво е неговото обяснение?

— Че му е причерняло, преди да извърши убийството.

— Заявявал ли е, че е имало някой друг в стаята по това време?

— Да, заявявал е.

— Кой е този човек?

— Не може да го определи.

— Значи обвиняемият признава, че е бил там, но отрича, че е извършил престъплението, така ли?

— Да.

— Това възможно ли е? Искам да кажа, може ли на Аарон да му е причерняло по този начин?

— Е, да...

— Има ли медицински термин за това състояние?

— Да. Нарича се пориомания. Случаят на пориомания е друг термин за временна амнезия.

— И това не е необикновено при изучаването на анормалната психология?

— Е, не е рядкост.

— Значи сте лекували хора, които страдат от пориомания?

— Да.

— Колко дълго продължава това обикновено?

— От няколко минути до, е, знам един случай, в който пациентът е бил в състояние на пориомания няколко месеца.

— И този човек е способен да функционира нормално в това състояние?

— Да. Просто не си спомня какво е станало през този период.

— Какво може да пречи някой да изпадне в състояние на пориомания?

— Прекомерен стрес, тревога, спомен...

— Спомен?

— Припомняне на травматичен случай от миналото. Също така може да бъде предизвикано от нещо просто. Позвъняване на вратата, комбинация от думи, която напомня за някоя случка от миналото.

— Значи да бъдеш свидетел на такова брутално убийство може да доведе до състояние на пориомания?

— Да. Трябва да се съглася с това.

— И когато Аарон Стемплър казва, че е изпаднал в състояние на пориомания, това не е абсурдно обяснение, нали?

— Не, може да се случи.

— И ако това е станало, то може да бъде форма на психично разстройство, нали?

— Да.

— Но вие казвате, че никога не е показвал признаци на пориомания по време на вашето изследване?

— Не, сър, не е показвал.

— Доктор Бескът, нека кажем, че един пациент има емфизема, излиза в студения дъжд неподходящо облечен, хваща настинка и не търси медицинска помощ. Тези обстоятелства вероятно могат да доведат пациента до пневмония. Вярно ли е, или не? Разбирате ли какво искам да кажа?

— Да. Причина и последствие.

— Правилно. И като знаем обстоятелствата, вие може да поставите диагноза на пациента и да предвидите, че пневмонията ще се развие и да вземете подходящи мерки да я предотвратите. Това справедливо предположение ли е?

— Ваша светлост, аз изобщо не се чувствам удобно с тази насока на задаване на въпроси — каза Венъбъл. — Всичко това са предположения и игра на гатанки. Какво иска адвокатът да постигне с това?

— Дайте ми възможност за още един-два въпроса, Ваша светлост.

— Още един шанс, адвокате. Изяснете се или ще отхвърля цялата тази насока от процедурата — каза Шоут.

— Д-р Бескът, имате тук един млад човек и провеждате тестове дали е, или не е виновен по това дело и вие знаете, че тези обстоятелства съществуват — първо, че има объркано и вероятно дезориентирано религиозно минало, и второ, че вероятно майка му е била шизофреничка. Няма ли да бъде справедливо да очакваме, че ще предприемете извънредни постъпки да определите дали всъщност тук съществува шизофрения?

— Е, да. Това и направихме.

— Вие определено сте свели до нула вероятността за шизофрения?

— Изследвахме го за всички видове психически разстройства.

— Останах с впечатлението, поправете ме, ако греша, че вие просто сте определили дали обвиняемият може, или не да застане пред съда?

— Това беше нашето задължение. Но това включва да му направим диагноза за психически разстройства.

— Значи вие може да кажете на този съд със сигурност, че той не страда от шизофрения?

— Е, мога да кажа, че това не пречи на способността му да различава доброто от лошото и да помогне за собствената си защита.

— С други думи, това е без значение дали страда от психично разстройство, или не.

— Възражаваме. Това е спорно.

— Приема се.

— Ще го кажа по друг начин. Възможно ли е, докторе, Аарон Стемплър да страда от сериозно психично разстройство и вие да сте пропуснали това при вашето изследване? Това възможно ли е?

— Е, сър, всичко е възможно.

— В такъв случай вие твърдите, че това е малко вероятно?

— Сър, и двама други изтъкнати психиатри и психолози изследваха мистър Стемплър. Аз бих казал, че е малко вероятно и тримата да сме пропуснали нещо толкова важно.

— Значи отговорът ви е не?

— Протестирам — каза Венъбъл. — Докторът обясни позицията си.

— Ваша светлост, аз се опитвам да определя дали той казва, че това е невъзможно или малко вероятно, или казва, че е възможно.

Шоут въздъхна.

— Моля прочетете въпроса отново — обърна се той към съдебния стенограф.

— Ще го кажа по друг начин. Възможно ли е, докторе, Аарон Стемплър да страда от сериозно психично разстройство и вие да сте пропуснали това при вашето изследване? Това възможно ли е?

— И какъв беше последвалият отговор? — попита Шоут стенографа.

— Е, сър, всичко е възможно.

— Струва ми се, адвокате, че той е отговорил на въпроса — каза Шоут.

— Не съвсем — отговори Вейл. — Аз бих желал докторът да засвидетелства, че възможността за предварително психично разстройство е била изключена. Това е ключов момент за защитата. Това вече не е тест за доброто и лошото, Ваша светлост. Може ли д-р Бескът да се закълне, че обвиняемият Аарон Стемплър не страда от психично разстройство, което да се прояви или в непреодолим импулс, или в дефект на разсъдъка?

Венъбъл загледа Вейл. „Това копеле пак готви нещо тук, помисли си тя. Какво, по дяволите, цели?“

— Ваша светлост — бързо каза Венъбъл, — моето възражение още е в сила. Д-р Бескът е обяснил позицията си.

— Двусмислено — отговори Вейл.

Съдията погледна и към двамата.

— Съгласен съм с прокурора — каза той безцеремонно.

— Окей, искам да изясня това — каза Вейл. — Докторът признава, че е възможно някои неща да са били пропуснати при изследването на обвиняемия.

— Възразяваме! — извика Венъбъл, като стана и удари с юмрук по масата. — Той приписва тези думи на свидетеля!

— Не, сър — контрира Вейл. — Аз казвам точно това, което е казал той. Възможно е да са пропуснали нещо.

Д-р Бескът като разбра, че репутацията му е застрашена, се намеси:

— Сър — каза той. — Аз ще кажа, че Аарон Стемплър е напълно способен да разбере защо е тук. Ако страда от някакъв вид психично разстройство, моето мнение е, че то не е достатъчно сериозно, че да го извини пред закона за собствените му постъпки.

Вейл се усмихна. „Хванах те.“

— Благодаря ви, докторе.

33.

— Ваша светлост, нека извикат д-р Уилям Даниелсън.

Вейл безцелно драскаше върху бележника си, докато Венъбъл задаваше рутинните си въпроси, за да констатира, че Даниелсън е градският главен медицински следовател, къде е учил и къде е придобил опит.

— Като медицински следовател по това дело, какви бяха вашите задължения? — попита Венъбъл.

— Да изуча подробно и да анализирам трупа, раните и съпровождащите обстоятелства, които са причинили смъртта и да ги предам в един-единствен доклад.

Вейл и Даниелсън бяха разменили доста рундове преди и Вейл го харесваше. Вейл слушаше, докато Венъбъл водеше доктора през описанието на мястото на убийството към представянето на снимките.

— Възраждавам, Ваша светлост — каза Вейл. — Представянето на всичките трийсет и няколко снимки е скандално предубедително. Ние твърдим, че доводът на прокурора може да се подкрепи с половин дузина от тези снимки.

— Да, да, адвокате, чувал съм това и преди. Отхвърля се.

— Извинете, сър, аз ще приема изключение по вашето решение — каза Вейл вежливо.

Бузите на Шоут почервеняха.

— Изключението е отбелязано, сър — изсумтя той намръщено. — Можете да продължите, мис Венъбъл.

Венъбъл представяше снимките една по една, давайки възможност на Даниелсън да опише всяка с кървави подробности — количеството кръв от всяка рана, типа (Даниелсън, изглежда, изпитваше особено удоволствие да опише разликата между порязванията, намушкванията, накълцването и разрезите). Целта беше да се създаде безпокойство у по-гнусливата част от съдебните заседатели, преди да им се раздадат снимките. Съдебните заседатели

гледаха всяка от кървавите фотографии изпаднали в ужас, както тя очакваше.

— И така, д-р Даниелсън, наистина ли заключихте, че смъртта може да се дължи на няколко различни фактора?

— Да. Телесна травма, аероемболизъм, мъртвешки спазми, няколко от раните чрез намушкване, кръвотечение — това е загуба на кръв. Всичките са могли да причинят смъртта.

— Може ли да определите първостепенната причина?

— Мисля, че е била раната на шията.

— Защо?

— Понеже тя е причинила аероемболизъм, което е внезапен излаз на въздуха от белите дробове. Този вид рани са винаги фатални; всъщност смъртта обикновено е мигновена. А тази рана е била дълбока. Кръвотечението също.

— Загуба на кръв?

— Да. Количеството на раните е причинило обилно кръвотечение. Когато органите спират да функционират, кръвотечението намалява. Но в този случай раните са толкова многобройни и опустошителни, че той е загубил почти цялата си кръв. Човешкото тяло съдържа шест четвърти галона кръв; по време на аутопсията в тялото му имаше по-малко от една пинта. Както виждате от тези снимки, тя е била пръсната по стените, абажурите на лампите, прозорците, но голяма част се е събрала около тялото.

— Добре, Ваша светлост, всяко нещо си има граници-извика Вейл. — Ние признаваме, че е имало много кръв на мястото на убийството. Необходимо ли е да излагаме на журито всички тези гадни подробности.

— Мистър Вейл, аз имам грижата за журито.

— А аз имам грижата за моя клиент — каза Вейл. — Както напомних и по-рано на съда, концентрирането на прокурора върху гадните подробности по това дело е страшно предубе-дително. Какво ще направи прокурорът след това, ще донесе кръвта на епископа в съда с кофи, така че журито да я види с очите си?

— Добре, това е достатъчно, адвокате — извика му Шоут. — Правите ли някакво предложение тук?

— Да, Ваша светлост. Ние признаваме, че е имало пет и половина четвърти галона кръв в стаята. Признаваме, че тя е от

жертвата, че е червена, лепкава, по-гъста от водата...

— Добре, сър, това е достатъчно — изрева Шоут.

— И ние възразяваме, Ваша светлост — каза Вейл, като заби показалеца си към Венъбъл. — Ние възразяваме на всякакво понататъшно разискване върху телесните течности на епископ Рашмън.

Размянната на реплики наруши напрежението в залата. Няколко от съдебните заседатели се изкискаха. Вейл беше превърнал най-опустошителните визуални доказателства в шега, и Венъбъл го знаеше. Да продължи сега рискуваше да загуби точки.

— Ще продължим нататък — доброволно се съгласи Венъбъл.

— Благодаря ви, мадам прокурор — каза Шоут.

Той махна с ръка на Вейл да се приближи до съдийската скамейка и каза със сценичен шепот: „Сложете намордник на чувствата си, сър.“

— Това да не е като да сложиш намордник на кучето си? — промърмори Вейл полугласно, докато се връщаше на масата си.

— Какво беше това? — поиска да разбере Шоут.

— Просто си прочиствах гърлото, Ваша светлост.

— Нямам повече въпроси засега — каза Венъбъл. — Свидетелят е ваш.

Вейл стана и се приближи към скамейката на свидетеля.

— Доктор Даниелсън, аз ви питам: Вие сто процента сигурен ли сте, че един и същи човек е направил всичките различни порязвания, разрези, пробождания, прорези и графично обяснените рани по тялото на жертвата?

— Искате да кажете, че има вероятност някой друг да е направил някои от раните?

— Точно това искам да кажа.

— Травматичните рани — раната на шията и раните в гърдите, мога определено да кажа, че са направени от този нож и от човек левак. Мога да го кажа заради...

— Да, да, д-р Даниелсън, не спорим по тази точка. Ние ще приемем, че тези дванайсет рани са направени от левак. Но какво ще кажете за другите... шейсет и пет рани? Направени ли са всичките тези рани от левак?

— Трудно е да се каже. Не можеш винаги да кажеш дали човекът, боравещ с оръжието, е бил левак, или десняк.

— Зависи от раната, нали?

— Ъ, да.

— Едно пробождање например е много трудно различимо-искам да кажа, дали е направено от левак, или десняк, нали?

— Да, вярно е.

— И не са ли две от дванайсетте рани, които вие определите като фатални или потенциално фатални, прободни рани?

— ... Да.

— Право навътре са, нали?

— Да.

— Значи това, което казвате, е, че някой друг може да си е служил с ножа, когато поне две от фаталните рани са били нанесени, така ли е?

— Така предполагам.

— Повтарям, д-р Даниелсън: може ли поне две от фаталните рани да са нанесени от някой друг, да или не?

— Да.

— Благодаря, сър. Сега нека поговорим за минутка за шийната рана. По ваше мнение това е първата нанесена рана, така ли е?

— Доколкото мога да предположа.

— Вие казвате, че се е появил аероемболизъм, така ли е? Тук във вашия доклад пише: „Признаци на аероемболизъм в сърцето и белите дробове.“

— Това са признаците, сър.

— И вие свидетелствате, че аероемболизъмът е почти фатален за момента. Всъщност вашите точни думи са: „В повечето от случаите се появяват мъртвешки спазми — което е трупно вкочаняване.“ Така ли е?

— Да, така е.

— И все пак вие също свидетелствате, че епископът се е борил. Че прободните рани в дланите и ръцете му са резултат от това, че ги е използвал да се защити. Правилно ли е?

— Да.

— И така, колкото е възможно раната на врата му да е първата, толкова е възможно и да не е, вярно ли е?

— Вероятно е той да се е опитал да оживее, дори рефлексивно да е оказал съпротива за около минута. Сигурно достатъчно

продължително, за да се направят раните по дланите и ръцете му.

— Ножът е влязъл отгук — Вейл показва една точка под дясното ухо на Даниелсън и бавно прокара пръст до лявата му страна, докато говореше, — точно под дясното ухо и го е прерязъл до лявото, прерязал е гръбначния му стълб, отрязъл е гръкляна, всички артерии и вени във врата му, дихателната тръба и всички мускули и тъкани. Това пише в доклада ви, така ли е?

— Да.

— Значи там също е имало някоя мускулна и тъканна травма, нали?

— Да.

— И се е появил аероемболозъм, който почти винаги е фатален, така ли е?

— Да.

— И вие все пак твърдите, че епископът се е борил още минута, минута и половина?

Даниелсън погледна Вейл право в очите и потисна една усмивка. Беше добър, браво, този Вейл беше акула.

— Аз отсъдих... понеже количеството кръв и пробите от тъканта... вероятно...

— Вероятно? Какво има д-р Даниелсън? Вероятно, възможно е, един шанс, една щастлива случайност...?

— Определено е възможно това да е бил втори или трети удар — съгласи се Даниелсън.

— Значи... ако два от фаталните удара в гърдите са били нанесени от един човек, а останалите от раните от друг, също е възможно този човек всъщност да е нанесъл смъртоносната рана, а някой друг след това да е намушкал и разрязал епископа след като е бил мъртъв, така ли е?

— Предполагам... да, вярно е, но не е вероятно.

— Защо?

— Защо? — като ехо повтори Даниелсън.

— Да, защо не е вероятно?

— Е, като си помисля за това... искам да кажа това е напълно нелогично.

— Значи, докторе, вие може да докажете, че Аарон Стемплър е направил всички или повечето от действителните прорезни рани, но не

можете да докажете дали един или двама души са намушкали епископа, или дори коя рана е била фатална, така ли е?

Даниелсън помисли върху въпроса няколко секунди и после бавно кимна.

— Това е вярно.

— И фактът, че Аарон е левак е единственото доказателство, което имате, че всъщност той е използвал оръжието, вярно ли е, или не?

— Да, мистър Вейл, вярно е.

— Благодаря ви, д-р Даниелсън — каза Вейл. — Може да си вървите.

— Една минута — обади се Венъбъл. — Д-р Даниелсън, във вашата практика от двайсет и шест години като съдебен лекар и следовател виждали ли сте случай, в който двама души да са използвали един нож да намушкат един и същи човек до смърт?

— Не, не съм.

— Да сте чули или чели за такъв случай?

— Не, не съм.

— Благодаря ви.

— Извинете, д-р Даниелсън — каза Вейл. — С колко случая сте запознат, при които пениса и ташаците да са отрязани и напъхани в устата на жертвата?

— Ъ... всъщност с нито един.

— Значи този случай може да е станал точно както го описват, вярно ли е, или не?

Даниелсън въздъхна:

— Вярно е.

— Благодаря ви, сър.

Харви Уудсайд замени Даниелсън на свидетелската скамейка. Неговата работа беше да свърже медицинските и съдебните доказателства в едно твърдо заключение: че Аарон Стемплър е извършил предумишлено, хладнокръвно убийство.

Той надменно отиде до свидетелската скамейка, като дишаше тежко през носа си, докато се настаняваше в стола си, и положи клетва. Вейл тихо слушаше, докато Венъбъл удостоверяваше неговите препоръки. Уудсайд също беше експерт в своята сфера. Вейл не го предизвика.

— Значи накрая, мистър Уудсайд, вие свързвате различните елементи на престъплението заедно, така ли е?

— Да.

— Това включва медицински доклади, мостри от влакна, отпечатъци от пръсти и т.н.

— Да, всичко. Аз свързвам всичко в едно.

В последвалия кръстосан разпит Уудсайд използваше комбинация от снимки, материални доказателства, мостри от влакна, петна от кръв и отпечатъци от пръсти, за да обрисова една картина на ужас.

— Мистър Уудсайд — продължи Венъбъл, — на базата на материалните доказателства, събрани от мястото на престъплението, каква е вашата оценка за това престъпление?

— Стемплър е влязъл през кухнята, свалил си е обувките, взел е месарския нож от подноса, като е оставил власинки от ръкавиците си, тръгнал е надолу по коридора към спалнята и нападнал епископа. Епископ Рашмън се е борил за живота си както свидетелстват раните по дланите и ръцете му. Той е бил намушкан, нарязан и разрязан седемдесет и седем пъти. Имал е по-малко от една пинта кръв в тялото си след нападението, което е 1/12 от нормалното количество кръв в тялото. Последният акт е бил отстраняването на сексуалният му апарат, който Стемплър напъхал в устата на епископа. После Стемплър се върнал в кухнята, сложил си е обувките и побягнал навън. Една полицейска кола се случило да минава, така че побягнал обратно вътре и се скрил в стаичката за изповед, където бил открит от полицията и арестуван.

Вейл си закопча сакото и стана. Отиде пред бюрото си и се облегна върху него със скръстени ръце. Шоут погледна надолу към Вейл с наполовина отворена уста.

— Има ли нещо, мистър Вейл?

— Това е много интересна история, Ваша светлост — каза Вейл с усмивка. — Разбира се, ние възразяваме срещу цялото й представяне. Това са чисти предположения.

— Ваша светлост — изстреля обратно Венъбъл, — мистър Уудсайд е един от най-уважаваните патолози в страната. Неговата работа е да оцени едно престъпление на базата на съдебно-медицински доказателства, и той точно това е направил.

— Няма доказателство, че Стемплър е отстранил, цитирам: „сексуалния му апарат“ — каза Вейл. — Единствената база, на която лежи предположението на мистър Уудсайд и мистър Даниелсън е, че трябва да се е случило по този начин, иначе цялата им теория е въздух под налягане.

— Мистър Вейл — каза Шоут, като се наведе над скамейката и погледна надолу към него, — това определено е в специалността на мистър Уудсайд — логически да свърже нишките в едно. Той прави точно това. Той изясни, че това е предположение и аз съм сигурен, че журито ще го вземе под внимание при преценката на доказателствата. Възражението ви се отхвърля.

— Нямам повече въпроси засега — каза Венъбъл. — Свидетелят е на ваше разположение, мистър Вейл.

Вейл прелисти бележника си и бавно се приближи към свидетелската скамейка, докато четеше бележките си.

— Мистър Уудсайд — каза той, като все още четеше от бележките си, — вие сте проверили килима за власинки, правилно ли е?

— Правилно. Аз работих с д-р Даниелсън при анализа на всички доказателства.

— За какво друго проверихте по килима?

— Петна от кръв, косми, други външни неща.

— Вдлъбнатини?

— Не разбирам въпроса.

— Проверихте ли за останали отпечатащи от стъпки, вдлъбнатини от обувки по килима, за да сте сигурен, че не е имало някой друг в стаята освен епископ Рашмън и Аарон Стемплър?

— Това съвсем не е практично, мистър Вейл. Чистачката е почистила стаята по-рано същия ден. Други хора са минали през спалнята.

— Значи това, което казвате, е, че ако има други стъпки по килима те може да са от по-рано същия ден?

— Да.

— И същото може да е вярно за остатъците от косми и влакна, правилно ли е?

— Е, да...

— Така че единственото материално доказателство, което положително може да кажете, че не е било в стаята преди убийството, са петната от кръв?

— Е, това е...

— Да или не, мистър Уудсайд?

— Предполагам, че може да се каже и така. Има и кървави отпечатьци от стъпки, разбира се.

— Моят клиент не отрича, че отпечатьците са от краката му — каза Вейл все още преглеждайки бележките си. — Разбира се, той е бил там. Но след като е бил в състояние на пориомания и не си спомня нищо, ние повдигаме въпроса: Имало ли е още някой там? И това е въпросът, който искаме вие да разрешите, мистър Уудсайд, без да оставите никакво съмнение. Сега, сър, на базата на тези находки, можете ли честно да кажете, че Аарон Стемплър и епископ Рашмън са били единствените хора в стаята по време на нападението?

— Аз съм деветдесет процента...

— Деветдесет процента не са достатъчни, мистър Уудсайд. Ще кажете ли на съда, че сте сто процента сигурен, че никой друг не е имало в стаята по време на убийството?

— Предполагам, че не.

— Да или не?

— Не.

— Мистър Уудсайд, ще ви припомня делото Райт. Помните ли делото Райт?

— Разбира се.

— Вие бяхте съдебно-медицински експерт по делото, нали?

— Да.

— Разкажете на журито подробностите.

— Протестирам, Ваша светлост. Неуместно. Какъв е смисълът тук?

— Смисълът е логиката, Ваша светлост.

— Логиката?

— Мистър Уудсайд базира голяма част от предположенията си върху логиката. Бих желал да изследвам възприятието му за логика.

— Ох, добре, мистър Вейл, казах ви, че ще ви дам свобода при това дело, така че продължавайте.

— Делото Райт, мистър Уудсайд.

— Теодор Райт бил продавач. Намерили го застрелян в хотелската му стая. Оръжието, с което било извършено убийството, по-късно намерили зад радиатора в ъгъла.

— Така, логичното заключение е, че той е бил убит, правилно ли е?

— Правилно. Първоначалната ни оценка беше, че той е бил убит.

— И всъщност такъв ли беше случаят?

— Не, по-късно установихме чрез тестове, че Райт се е застрелял сам. Откатът от пистолета е отхвърлил ръката му назад и пистолетът излетял от ръката му и паднал зад радиатора.

— Значи логичното заключение — че е бил убит — е било погрешно?

— Да.

— Мистър Уудсайд, съдейки от доказателствата, щеше ли да бъде логично да се заключи, че той е извършил самоубийство?

— Не наистина.

— Искате да кажете не?

— Не.

— Работата е там, че голяма част от криминалните дела не се подчиняват на логиката, нали, сър?

— Е, може да се каже и така, но в повечето случаи...

— Повечето от случаите. Но не всички, правилно ли е? Уудсайд въздъхна.

— Правилно.

— Сега, мистър Уудсайд, преди вие дадохте показания, че отпечатъците от пръстите на мистър Стемплър са били-както казвате вие — по целия нож и по цялото тяло?

— Да.

— И вие също свидетелствахте, че власинки от ръкавиците на Стемплър са открити върху подноса с ножовете?

— Правилно.

— И вие приемате от това доказателство, че Стемплър е взел ножа от подноса, така ли?

— Това определено изглежда логично.

— Също ли е логично, че той си е свалил ръкавиците, преди да извърши убийството?

— Ъ... не разбирам...

— Със сигурност разбирате, но ще го кажа по друг начин — уточни Вейл. — Вие сте много добър в логиката, мистър Уудсайд. Логично ли е мистър Стемплър да е влязъл с ръкавици, да е взел ножа, после да си е свалил ръкавиците, така че да остави отпечатъци върху цялото място — както вие казвате? Това логично ли е?

— Ъ-ъ... аз бих казал...

— Просто кажете отговора, сър. Мислите ли, че е логично един човек да замисли престъпление, да го планира, после да си свали ръкавиците, преди да се заеме за работа?

— Е, не знам защо го е направил това.

— Логично ли е? Виждате ли някакъв смисъл във всичко това?

— Не наистина.

— Мисля, че можем да приемем това като не — каза Вейл. — А колкото до другите власинки, които сте намерили, ако мистър Стемплър е бил там по-рано вечерта, те може да са останали оттогава, вярно ли е, или не?

— Вярно е.

— Значи самите власинки наистина не доказват, че обвиняемият е бил в стаята по време на нападението, това вярно съждение ли е?

— Да, вярно е.

— Така че, за да сумираме всичко, мистър Уудсайд, вие не можете да докажете, че Аарон е бил сам в стаята с епископа, нали?

— Ъ-ъ... е, аз...

— Да или не?

Уудсайд въздъхна.

— Не.

— И не може да кажете без никакво съмнение, че Аарон е взел ножа от кухнята, така ли е?

— Не наистина.

— Ще приемем това като друго не. Сега искам да поговорим за бягството на Аарон, както вие казахте през вратата на кухнята. Това е вашето мнение, че той е дошъл през кухненската врата, оставил си е обувките там, взел ножа и влязъл в спалнята на епископа, намущкал го, после се върнал по същия път, обул си е отново обувките и излязъл през кухненската врата.

— Да.

— И на какво базирате мнението си?

— Логиката. Логиката казва, че той си е свалил обувките, когато е влязъл, защото кървавите отпечатьци от чорапите му водят право там. И след като не е обичайно месарският нож да е в спалнята, можем също така да приемем, че той е взел ножа, когато е влязъл.

Вейл закри из залата.

— Да предположим, че наистина е дошъл през предната врата, както казва той. Какво е първото нещо, което правите, когато влезете от студено? Сваляте си ръкавиците, нали така? Разтривате си ръцете и духате върху тях. Така че Аарон идва в дома на епископа, сваля си ръкавиците, после чува нещо на горния етаж и се качва. Някой друг е в стаята, така че Вейл се наведе напред, свали си мокасините и ги сложи в отделни джобове — той си сваля обувките, за да не го чуе никой, слага ги в джобовете на палтото си. Отива в спалнята, поглежда вътре и вижда някой да мушка с нож епископа-някой, който е влязъл през задната врата, взел е ножа и е отишъл в спалнята на епископа. Епископът се опитва да се предпази. Той държи ръцете пред себе си. Накрая отпуска ръце и убиецът го намушка — според вашия доклад, рана номер четири, директен сърдечносъдов удар, достатъчен да причини смърт почти моментално — и епископът пада на пода. Убиецът побягва от стаята и Стемплър, шокиран, в състояние на пориомания, сграбчва ножа и полудява. После напуска стаята и чува някого на долния етаж и побягва в кухнята, слага си обувките обратно, преди да излезе на студа, и излиза през вратата на кухнята. Можете ли да докажете, че не е станало така, мистър Уудсайд?

— Не — каза Уудсайд с примирение. — Също така не мога да докажа, че някоя патица не е прехвърчала през прозореца и не го е убила.

Арената избухна. Шоут удари няколко пъти с чукчето си.

— Ако хората не млъкнат, ще изгоня всички от залата — изрева той и погледна към Уудсайд.

— Мистър Уудсайд, тази забележка изобщо не беше предизвикана. Вие не сте чужд човек за съдебната зала и процесите. Знаете да се държите по-достойно.

Уудсайд наведе глава.

— Да, сър. Съжалявам.

— Би трябвало. Журито няма да вземе под внимание тази забележка. Тя няма нищо общо с този протокол.

— Нямам повече въпроси към свидетеля — каза Вейл.

Портиерът достави първия вестник, който дойде на улицата тази вечер, на вратата ѝ. Венъбъл го прочете на бюрото си, докато вечеряше пилешка супа и бисквити.

ЮРИДИЧЕСКИТЕ ОРЛИ КАТО ЗНАМЕНИТОСТИ

ВЕНЪБЪЛ СРЕЩУ ВЕЙЛ Е НАЙ-ДОБРОТО ПРЕДСТАВЛЕНИЕ В ГРАДА

ОТ ДЖЕК КОНЪРМЪН

Най-голямото представление в града тези дни е в Кралския окръжен върховен съд, където вчера започна съдебната битка на века.

Това е процес-мечта; едно дело за страховито убийство, което включва две съдебни суперзвезди и един от най-видните граждани на града като жертва. Залогът: животът на едно деветнайсетгодишно планинско момче на име Аарон Стемплър, който има хималайски висок тест за интелигентност, акцент като на сержант Йорк и е обвинен, че е направил с архиепископ Ричард Рашмън, „светеца от Лейквю Драйв“, анатомичен лабораторен експеримент една вечер миналия февруари. Подробностите на убийството са толкова брутални, че са били държани скрити от полицията до началото на процеса вчера.

Това може да се нарече знаменит процес — този мач реванш между помощник областния прокурор Джейн Венъбъл, една лейди с повече скалпове на колана си от всеки друг прокурор в историята и вербалния вундеркинд на областта Мартин Вейл, който е натоварен с това, което се мислеше за лесно дело, като наказание, че е осъдил града, окръга и щата за седем милиона наскоро в делото Джо Пинеро.

За последен път тези двама гладиатори са заставали лице в лице в съда на знаменитото дело за наркотрафиканта Родригес преди няколко години. Вейл си тръгна с валсова стъпка, като обра розите, така че във въздуха витае мъст и тя се носи от офиса на областния прокурор.

Първият ден донесе всичко, което обеща: вербални сблъсъци между Венъбъл и Вейл, няколко изпитателни предупреждения от съдията Хари Шоут „Палача“ и снимки, които биха дали началото на бясно плюскане по време на вампирско събрание и няколко трудни сражения отблизо за Вейл.

Венъбъл обещава бързо правораздаване в библейски стил. „Да благодарим на Господа, че върна навреме електрическия стол на Върховния съд за Аарон Стемплър“ — е най-добрият ѝ цитат.

Вейл, както е обичаят му, има да каже само две думи: „Без коментар.“ Той пази всичко за съдебната зала и в понеделник изглеждаше доста добре. Лесното дело на Венъбъл започна да изглежда малко по-трудно, отколкото бяхме накарани да очакваме.

Венъбъл, издокарана в сив спортен костюм с двойно закопчаване, с огненочервена коса, стегната назад в кок, и дизайнерски очила на върха на носа, даде да се разбере още с встъпителното си слово, че кървавочервеното ще бъде цветът на деня и охарактеризира обвиняемия като коравосърдечно, ревниво, отмъстително момче убиец, който буквално е заклал своя ангел пазител и наставник.

„Седемдесет и седем пъти го е ударил той, докато «светеца от Лейквю Драйв» се е опитвал да се защити — пледира тя. — Ръцете на архиепископа са били надупчени и пронизани, докато се е опитвал да отблъсне смъртоносния месарски нож. Дванайсет фатални рани са му били нанесени. Епископът е бил почти обезглавен.“

Аарон Стемплър, който се е научил да борави с нож като чирак в погребално бюро, не е показал никаква милост, докато погубвал и осакатявал благодетеля си...

Силна тирада. Една пряма, максимално извисена реч, последвана по-късно от шокиращи цветни снимки, които подкрепиха ужасната ѝ словесна история.

Вейл, облечен както винаги небрежно, обеща изненади. Неговото твърдение е, че Аарон Стемплър е изпаднал в психично умопомрачение, клинично известно като състояние на пориомания и не си спомня нищо. Полицията го намерила свит от страх в стаичката за изповед, покрит с кръв, със смъртоносното оръжие в ръка. Направиха се намеци, че е имало и трети човек в спалнята на епископа по време на убийството.

Имаше няколко снимки, регистрирали момент от даването на показания от Бескът и Даниелсън и няколко саркастични реда за убийствената мощ на снимковия доказателствен материал. Заключениеният параграф на статията я накара да стисне зъби.

Вейл безстрашно подложи на съмнение правдоподобност-та на оценката на щатската психиатрия и повдигна един въпрос: дали анализът на екипа е недовършен, или има вероятност да е погрешен? Историята на Стемплър, че му е причерняло, засега една шега в медиите, стана не само правдоподобна, но според собствените признания на Бескът е доста разпространен случай. Възможно ли е Стемплър действително да е получил припадък? Вейл предизвика и промени възприятието, че това е слаба защита.

Кръстосаният разпит, на който Вейл подложи д-р Даниелсън, също повдигна много въпроси. Прокуратурата не може да докаже, че Стемплър е бил сам в стаята и дали в действителност е направил няколко или всичките рани от намушкване, или коя рана всъщност е била фатална, или дали повече от един човек са участвали в нападението.

Няма съмнение, че материалните и обстойни доказателства все още тежат силно в полза на Венъбъл. Но ако първият ден на Вейл в съда е показателен, то този процес е все още далеч от края си. Втори рунд, утре в девет часа сутринта.

Венъбъл хвърли долу вестника, след като прочете статията два пъти. Конърмън, крайният мъжки шовинист, както обикновено, държи за Вейл. Тя можеше да чете между редовете. Почна да обикаля стаята, като слушаше магнетофонен запис от даването на показания. Спря на едно място и върна записа обратно.

Това бяха сериите от въпроси, отнасящи се до символите. Вейл беше започнал и после внезапно беше спрял тази посока. Защо? Дали се опитваше да разбере какво означават цифрите? Дали беше попаднал на нестабилна почва и беше променил посоката? Нещо го беше предупредило. Беше ли това някой от отговорите на Бескът?

Изведнъж ѝ стана ясно, че Вейл отбягваше символите по задната част на главата на жертвата. Той се опитваше да вкара информация в протокола, без директно да се занимае с нея. След като беше открянал вратата с Бескът, той сякаш се въртеше около въпроса какво означават посланията? И ако знаеше, защо избягваше директно да се занимае с тях? Струваше ѝ се, че Вейл може би се опитваше косвено да повдигне показания, свързани с подобни символи върху главите на Били Джордан и Питър Холоуей.

Точно така! Това копеле се опитваше да свърже Рашмън с двете момчета от олтара, без определено да повдигне въпрос какво означават символите. По този начин после той можеше да посочи възможността Рашмън и момчетата от олтара да са убити от един и същи човек и после да покаже, че има голяма вероятност двете момчета да са били убити след убийството на Рашмън, когато Стемплър е бил в ареста. Също така, ако отвореше достатъчно широко тази врата, щеше да я накара да предостави видеокасетата с момчетата от олтара-което определено щеше да бъде в неин ущърб. В същото време това можеше после да му позволи да даде на журито това, което може да се сметне за подходящ мотив за убийството.

„В никакъв случай, помисли си тя. По никакъв начин.“

От друга страна, ако тя можеше да докаже, че Аарон е знаел какво означават посланията, това щеше да бъде друго доказателство за вината му и може би щеше да го накара сам да признае в съдебната зала, че е убил и трите жертви.

„Какъв обрат“, помисли си тя. Щеше да хвърли масите по Вейл, да притисне малкото копеле, че е убил Рашмън, и в същото време да повдигне въпрос в умовете на журито за многобройните убийства.

Съдебните заседатели със сигурност щяха да гласуват да го убият и — щеше да се хареса на Шоут.

Но това беше опасна маневра. Ще трябва да помисли повече.

Иначе трябваше да признае, че Вейл се беше справил добре днес. Той беше успял да понижи достоверността на Бескът. Беше повдигнал въпроса в главите на журито: Можеше ли да има нещо, което Бескът и неговият екип не са догледали?

Ако имаше нещо, Вейл щеше да отговори с показанията на Ерингтън. Венъбъл щеше да бъде готова за нея.

34.

Следващите три дни Венъбъл поведе един хаотичен парад от сведетели пред съда. Проповедници, монахини, деца от Дома на Спасението, най-големите бизнесмени в града и общественици, които оглавяваха най-важните благотворителни дела — всичките свидетелстваха, че Рашмън е бил един принц сред хората и че наистина е бил „светеца от Лейквю Драйв“.

Вейл реагираше с малко повърхностни въпроси и случайни възражения. Характерните свидетели бяха нещо странично — всички от журито знаеха кой е Рашмън, но Вейл нямаше намерение да напада достоверността на църквата и на бизнесобществото. Освен това съдебните заседатели изглеждаха отегчени от поредицата от „важни хора“, дори Шоут започна да се отпуска, когато напрежението в залата се понижи.

Накрая Венъбъл извика последния си свидетел.

— Щатът вика Абъл Стенър на свидетелската скамейка.

Вейл наблюдаваше как лейтенант Абъл Стенър се придвижва към свидетелската скамейка и вдига ръката си за клетва. Стенър бе облечен в тъмносин костюм с виненочервена вратовръзка, приличаше повече на брокер, отколкото на полицаи. Изключение правеха ледените очи зад очилата с телени рамки и дистанцираното му, почти покровителствено държание. Той щеше да бъде добър свидетел, ако успееше да не предизвика враждебно отношение у журито с това дистанцирано държание. До този момент повечето от свидетелските показания бяха дадени и Стенър беше редуциран до потвърждаващ свидетел — да изчисти всичко. Той можеше да сложи всичко в перспектива с този негов студен и лукав вид. Един опасен свидетел, може би най-опасният от всичките. Вейл подпря брадичката си върху дланта си и се заслуша, докато Венъбъл минаваше през задължителните въпроси за квалификацията му, наблягайки върху четирите отговора на Стенър за достойна служба и двайсет и трите години в полицията, десет от които като следовател по убийствата.

Стенър описа първата си реакция, когато влязъл на мястото на престъплението, последвалия арест и грижите, които са били положени за, както каза той, „да се запази цялостната картина на мястото на убийството“. Той беше пряк и рязък и звучеше формално като полицейски доклад. След като свидетелите не бяха допускани в съдебната зала, той не знаеше за кръстосания разпит на Вейл с Даниелсън и Бескът. Когато даде своята „оценка“ на това, което се бе случило, тя не се различаваше съществено от историята, която разказа Даниелсън.

— Възражявам срещу така наречената оценка на лейтенанта, Ваша светлост — каза Вейл, като скочи и симулира гняв. — По същата причина възразих на описанието на събитията от мистър Даниелсън. Това са чисти предположения.

— Вече чухме това, мистър Вейл — рязко каза Шоут. — Тези хора са квалифицирани като вещи свидетели и като такива тяхната преценка е валидна. Журито е достатъчно интелигентно да отсъди правилно техните забележки. Отхвърля се.

— Предполагам, че е излишно да искам изключение-каза Вейл и седна отново.

— Какво е вашето заключение относно твърдението, че обвиняемият е видял някой друг да напада епископа, причерняло му и не си спомня нищо след това? — попита Венъбъл.

— Мисля, че доказателствата насочват към един нападател, който е планирал убийството, извършил го е и е бил хванат.

— Това мистър Стемплър ли е?

— Да.

— Благодаря ви, лейтенанте — каза Венъбъл. Тя се обърна към Вейл. — Свидетелят е ваш — каза тя.

Вейл стана бавно, закопча сакото си и се доближи до свидетелското място с верния си жълт бележник в ръка. Наведе се върху парапета, отделящ свидетелската скамейка от залата, и се усмихна.

— Лейтенант — тихо каза Вейл, — ще бъде ли справедливо да кажем, че основната ви работа е да събирате доказателства за случаите на убийство и после да ги предавате на областния прокурор за предявяване на обвинение?

— Това е част от работата ми.

— Какво друго вършите?

— Е, това е тази малко неясна сфера, наречена умозаклучение — или разследване, ако желаете — каза Стенър. Гласът му, винаги с остра нотка, го караше да звучи сякаш беше на границата на гнева.

— И това е да се вземат всички доказателства и да се съберат заедно, после да се направи образовано предположение какво значи всичко, така Ли?

— Възраждам срещу употребата на думата „предположение“ от адвокат, Ваша светлост — обади се Венъбъл.

— Аз я допълних с думата „образовано“ — каза Вейл. — Ако има по-добър начин да се опише, ще го приема.

Шоут погледна към Стенър и се усмихна.

— Ще възразите ли, сър, ако адвокатът замени думата „предположение“ с „оценка“?

— Отличен избор, Ваша светлост, благодаря — каза Венъбъл.

— Лейтенант, ако сте снабден с информация, която е вредна за делото, което разследвате, какво правите с нея?

— Същото като всяко друго доказателство.

— С други думи, ви не селекционирате информацията, която предоставяте на областния прокурор?

— Разбира се, не.

— Така че, ако арестувате някого и той има алиби, вие проверявате ли го, или очаквате той да даде доказателство?

— Ние го проверяваме.

— Това е част от процеса на разследването, така ли?

— Да, така е.

— Лейтенант, кога за първи път видяхте Аарон Стемплър?

— Той стоеше свит от страх в стаичката за изповед в катедралата.

— Това е, когато е бил арестуван?

— Да.

— И той каза ли нещо?

— Той каза: „Не съм го направил, мамо. Мамо, не съм го направил.“

— Изглеждаше ли уплашен?

— Да, беше ужасен.

— И обяснихте ли му неговите права тогава?

— Да, обясних му ги.

— Лейтенант, провели сте три интервюта с обвиняемия...

— Протестирам, Ваша светлост — намеси се Венъбъл. — Това е недопустимо. Самият Вейл поиска те да бъдат изключени.

— Аз не предоставям свидетелски показания, отнасящи се до съдържанието на разпитите, съдия, просто казвам, че ги е имало.

— Гледай да не ги предоставиш — рязко каза Венъбъл.

— Преди първия разпит по пътя към управлението в колата говорихте ли с мистър Стемплър?

— Бъбрихме си — отговори Стенър. — Попитах го обичайното. Как се казва, къде живее, работи, този род неща.

— Всъщност не сте ли питали Стемплър и аз ще употребя точните думи: „Защо уби епископа, какво лошо ти е направил?“

— Протестирам, Ваша светлост. Адвокатът се опитва да вкара част от разпита в протоколите, без да се вземат под внимание всичките въпроси и отговори.

— Обратното, аз питам лейтенанта за това, което той сам охарактеризира като „бъбрене“ с обвиняемия по пътя към полицейското управление. Аз не споменавам трите интервюта, които са изключени от свидетелските показания.

— Възражението се отхвърля.

— Какво ще кажете за това, лейтенант, зададохте ли на Стемплър този въпрос?

— Нещо подобно.

— Това от тези въпроси ли беше: „Кога спряхте да биете жена си?“ Факт е, че вие сте приели, че Стемплър е виновен, нали?

— Така предполагам.

— Какво отговори той?

— Каза, че не си спомня какво се е случило.

— Всъщност не каза ли той, че му е причерняло?

— Да, употреби тези думи.

— И каза ли той още, че е имало някой друг в стаята освен епископа?

— Да.

— Каза ли ви кой е бил?

— Не. Просто каза, че се страхува от него.

— Просто така?

— Не разбирам...

— Нека да предположа какво ви е казал. Той е отказал да ви каже кой друг е бил в стаята. Вие сте казали: „Страхуваш ли се да го кажеш?“ И той е отговорил: „Да.“ Така ли е станало?

— Така, предполагам. Както казах, това беше преди два месеца.

— Защо повдигам този въпрос, лейтенант... мисля, че погрешно сте разбрали какво е искал да каже обвиняемият. Той не е казал, че се страхува от другия човек, той е казал, че се страхува да ви каже. Просто е упражнил правата си, които вие преди това сте му обяснили.

— Какъв е смисълът тук, адвокате? — попита Шоут.

— Смисълът е, че аз вярвам, че лейтенант Стенъл погрешно е разбрал отговора. И след като лейтенантът тълкува отговора на свидетелите, когато подготвя оценката си за областния прокурор, което представлява доказателство за прокуратурата, и ако оценката му се базира на погрешно тълкуване на отговора на свидетелите, предполагам, че това е идеален пример за заблуда в преценката и затова е справедливо да бъде предизвикана.

Шоут изглеждаше объркан от обяснението.

— Възразявате ли срещу нещо тук? — попита той.

— Ваша светлост — започна Вейл, — просто искам да съм сигурен, че посоката тук е ясна, и че тази така наречена преценка не е бетон, и че не бъркаме факта с погрешното предположение.

— Ваша светлост, моля ви. Адвокатът вече е предупреден да не използва термина „предположение“...

— Да, да, мис Венъбъл. Забелязах го преди вас. Мистър Вейл, мисля, че всички се съгласихме, че думата оценка приляга повече тук.

— Не съм се съгласявал с това.

— Отбелязано! — изтърси Шоут. — Сега продължавайте.

— Окей, ако съдът няма нищо против, искам да съм сигурен, че журито разбира, че, когато лейтенант Стенър прави едно такова изявление като това, че Аарон е казал, че се страхува от другия човек в стаята, това не е вярно. Това е предположение, и то погрешно и протоколите трябва да показват това.

— Кой казва така? — поиска да узнае Венъбъл.

— Вашият собствен свидетел. Страница дванайсета от интервюто, предоставено от д-р Бескът, което е взето на 3 март от д-р Сиафо:

„Сиафо: И ти казваш, че се страхуваш от този друг човек в стаята?

Стемплър: Не, мадам.

Сиафо: Съжалявам, какво искаш да кажеш?

Стемплър: Не искам да говоря повече за това.“

— Сега аз твърдя, че Стемплър никога не е казал, че се страхува от другия човек в стаята. Той не е искал да говори повече за това. Това подкрепя предишното ми твърдение, че представеното мнение не е научна оценка, то включва човешка грешка и не трябва да се приема сериозно от журито.

— Мистър Вейл, аз давам инструкции на журито, ако нямате нищо против. Вие не сте упълномощен за това. Запазете вашите забележки за крайния извод и се върнете към настоящето.

Вейл отиде до бюрото си, взе една папка, прелисти я около минута, после се обърна и продължи да разпитва Стенър от разстояние.

— Лейтенант, казал ли ви е Аарон Стемплър, че му е причерняло и не си спомня нищо, докато се е намерил навън, бягайки?

— Нещо подобно.

— И какво си помислихте, когато ви каза това?

— Помислих си, че е прекалено слабо извинение за едно убийство.

— Не сте му повярвали?

— Не, не му повярвах.

— Запознат ли сте с медицинския термин „състояние на пориомания“ или истерична амнезия?

— Да, разговарях за това с д-р Бескът.

— Всъщност вие не вярвате в тази теория за пориомания, нали, лейтенант Стенър?

— Нямам твърдо становище.

— Това е научен факт, лейтенант.

— Както казах, нямам твърдо становище.

— Вярвате ли, че две и две прави четири?

— Разбира се.

— Вярвате ли, че земята се върти около слънцето?

— Да.

— Християнин ли сте, лейтенант?

- Да.
- Ходите ли на църква всяка неделя?
- Да.
- Вярвате ли във възкресението?
- Да, вярвам.
- Възкресението факт ли е, или теория?
- Възраждам, Ваша светлост. Религиозните убеждения на мистър Стенър нямат нищо общо с делото.
- Обратното, ако ме оставите да продължа, мисля, че ще направя смисъла ясен.
- Отхвърля се. Моля прочетете последния въпрос, мис Бландчард.
- Възкресението факт ли е, или теория?
- Лейтенант?
- Въпрос на вяра, сър.
- Значи вярвате в научните факти и вярвате в религията, но поставяте под въпрос научния факт за психично разстройство, с който всички психолози са съгласни, че съществува и е включен в ДСНЗ, който е стандартът, по който всички психиатрични разстройства се идентифицират, това факт ли е, сър?
- Това може да се фалшифицира. Не можеш да фалшифицираш две и две, но можеш да имитираш психично разстройство.
- Разбирам. И колко хора познавате със сигурност, които са имитирали състояние на пориомания?
- Нито един.
- Колко хора знаете, които имат опит с имитирането на състояние на пориомания?
- Нито един.
- Чели ли сте много примери за имитация на състояние на пориомания?
- Не.
- Значи гадаете, така ли?
- Това е логично. Ако има такова нещо, то може да се имитира.
- Попитали ли сте някой психиатър дали това е възможно?
- Не.
- Значи гадаете, лейтенант, да или не?
- Да.

— Ах, значи вашата причина да се съмнявате в изявлението на Аарон Стемплър е, че вие предполагате, че той имитира или лъже, така ли?

— Правилно.

— Вие не сте му повярвали?

— Не, не съм.

— Значи сте приели, че Аарон лъже и че той е убил епископ Рашмън, така ли?

— Това беше моето логично предположение.

— Не поставям под въпрос логиката на вашето предположение, а просто казвам, че е съществувало. Вие сте приели, че Стемплър е виновен, така ли?

— Да.

— Кога изяснихте, че Аарон е бил сам в стаята с епископа по време на убийството?

— Не разбирам...

— На този етап, лейтенант, бяхте ли убеден, че не е необходимо да преразгледате доказателството, че Аарон Стемплър е действал сам?

— От самото начало бях убеден.

— И какви доказателства събрахте, за да докажете, че е бил сам в стаята?

— Съдебномедицинските доказателства. Тъ-ъ...

— Нека го кажа по друг начин. Аарон Стемплър ви е казал, че му е причерняло, когато е влязъл в стаята на епископа, така ли е?

— Да.

— Какво направихте, за да оборите твърдението му? С други думи, сър, какви доказателства или свидетели може да предоставите, които да потвърдят вашето твърдение, че е бил сам в стаята и е действал самостоятелно?

— Съдебномедицински доказателства, материални доказателства, просто логика...

— Вие вярвате във възкресението и все пак това изключва логиката, нали?

— Не и за един добър християнин.

— Значи вярвате в акта на вярата, но отричате съществуването на пориоманията, което е научно доказан факт. Вярно ли е?

— Казах, че не вярвам на Стемплър.

— Понеже мислите, че е логично той да се преструва, така ли?

— Така предполагам.

— Спомняте ли си едно дело за един човек на име Джон Робинсън Джефрис?

— Протестирам, Ваша светлост. Това е без значение и е безсмислено.

— Имам намерение да докажа, че е от значение, Ваша светлост.

— Ще бъда непредубеден, но не задълбавайте настрани, мистър Вейл.

— Благодаря. Спомняте ли си делото, лейтенант?

— Така мисля.

— За какво беше арестуван мистър Джефрис?

— Убийство и вѐоръжен грабеж.

— И вие го арестувахте понеже тогава това изглеждаше логично, така ли е?

— Да, имаше...

Стенър се поколеба по средата на изречението.

— Много материални доказателства? — каза Вейл. — Това ли щяхте да кажете, лейтенант Стенър?

— Нещо такова.

— Дори имахте свидетел, нали?

— Вярно е.

— Преобладаващи доказателства, така ли? — Така е.

— Беше ли мистър Джефрис обвинен в това престъпление, лейтенант?

— Да.

— Беше ли осъден?

— Да.

— Признат за виновен?

— Да.

— Каква беше присъдата му, лейтенант?

— Беше осъден на смърт.

— И беше ли изпълнена присъдата?

— Не.

— Защо не?

— Джефрис впоследствие беше освободен.

— Кой уреди това?

— Аз.

— Защо? Защо, след като сте предали делото на прокуратурата и сте получили присъдата за вина, сте помогнали да бъде освободен?

— Открих, докато работех по друго дело, че нашият свидетел е излъгал.

— Защо е направил това?

— Понеже той е бил виновната страна.

— Виждате ли, лейтенант, има проблеми с някои от тези логични предположения, които са направени по време на този процес. Разбирате ли защо?

— Повечето време...

— Лейтенант, животът на моя клиент тук е изложен на риск. „Повечето време“ не е достатъчно. И толкова по логиката и преобладаващите доказателства. Мистър Даниелсън казва, че не може със сигурност да каже, че Аарон е бил сам в стаята, не може да каже със сигурност, че всъщност само един човек е намушкал епископа и не може да докаже очевидно, че Аарон е влязъл през задната врата или че е донесъл ножа до мястото на убийството. И все пак вие приемате, че Аарон Стемплър е излъгал понеже не е логично, така ли?

Не последва отговор.

— Факт е, лейтенант, че вие желаете да приемете на вяра, че Христос е бил разпънат на кръст и е умрял; че е възкръснал от мъртвите и е отишъл на небето. Но вие не желаете да повярвате на факта, че на един човек при краен стрес или шок може да му причернее и да изпадне в научно обяснен ад, наречен състояние на пориомания. Така че всъщност никога не сте се опитали да докажете, че Аарон Стемплър ви е лъгал, нали?

— Материалните доказателства...

— Отговорете на въпроса ми, лейтенант. Търсили ли сте някакви доказателства, които може да потвърдят изявлението на Аарон Стемплър?

— Самите доказателства оспорват това.

— Наистина ли? На кой етап изключихте наличието на трети човек в стаята?

— Той беше с оръжието, беше целият покрит с кръв, оставил е отпечатъци от пръсти.

— Моят въпрос, сър, е на кой етап... точно сте изключили присъствието на трети човек в стаята?

Стенър се поколеба.

— Не е ли факт, лейтенант Стенър, че никога дори не сте допуснали тази възможност?

— Сериозно не съм.

— С други думи, вие никога определено не сте се опитвали да установите, че Стемплър лъже. Просто сте приели, че историята му е фалшива и журито няма да ѝ повярва, така ли?

— Не е моя работа да доказвам, че обвиняемият е невинен, а ваша — рязко каза Стенър.

— Точно обратното, лейтенант, ваша работа е да докажете, че е виновен.

Стенър гледаше към Вейл и в очите му блестеше гняв.

— Ваша работа е да докажете — извън всякакво съмнение — че това престъпление е станало точно както вие твърдите, че се е случило и за да направите това, предполагам, че трябва също така да оборите изявленията на обвиняемия, което вие не сте направили.

— Самите материални доказателства са преобладаващи.

— Но неубедителни.

— Разбира се, че са убедителни.

— Колко свидетели сте разпитали за срещата на момчетата от олтара по-рано същата вечер?

— Всъщност нито един.

— Имало ли е среща на момчетата от олтара по-рано същата вечер, или не?

— Не мога да кажа със сигурност.

— Лейтенант, има ли власинки, взети от стаята, които още да не сте идентифицирали?

— Да.

— Значи е възможно да са оставени от трети човек в стаята, така ли е?

— Предполагам...

— Имало ли е някой от момчетата от олтара по-рано същата вечер?

— Няма доказателство за такава среща.

— Ах, но има свидетелство за това, лейтенант. Дневникът на епископа, който сте представили като доказателство. На тази страница епископът е написал: „Критика на момчетата от олгара — 8 ч вечерта.“

— Епископът може да я е отменил.

— Е, може и да е танцувал гол в някой бар, но не е.

Галерията избухна в сподавен смях.

Венъбъл каза:

— Ваша светлост...

— Да, мис Венъбъл. Мистър Вейл, мисля, че можем да минем без метафори и аналогии. Придържайте се към фактите.

— Лейтенант, можете ли да докажете извън всякакво съмнение, че само обвиняемият и епископът са били в стаята по време на убийството?

— Предполагам, че не, но преобладаващите доказателства сочат...

— Сочат. Сочат? Всичките доказателства са несъществени — каза Вейл. Той се върна към бележките си. — Имам само още един въпрос, лейтенант Стенър. Преди няколко минути твърдахте, че това престъпление е предумишлено. Вие го казахте недвусмислено, като факт. Не е ли това още едно от вашите непотвърдени изявления, сър?

— Не, сър, не е.

— Тогава, моля да кажете на съда, на какви доказателства се базира това ваше предположение?

— На няколко фактора — каза Стенър уверено.

— Като?

— Символите върху задната част на главата на епископа.

Отговорът предизвика шок у Вейл. Той не беше спазил първата заповед в правото — никога не задавай въпрос, на който не знаеш отговора. Значи те бяха разкрили мистерията на символите. Вейл осъзна, че сега не можеше да отстъпва назад. Той беше в кашата заедно със Стенър. Трябваше да продължи посоката на въпросите, при това много внимателно.

— Какво за символите, лейтенант?

Лека усмивка пробяга по устните на Стенър.

— Те се отнасят към цитат от една книга в библиотеката на епископа. Пасажът е подчертан в книгата. Намерихме подобни подчертавания в книгата, взета от квартирата на Стемплър в пещерите.

Същото отбелязване е използвано и ние можем да идентифицираме, че почеркът и в двете книги е на Стемплър.

— Ваша светлост — каза Венъбъл, — мога да предоставя тези две книги сега като доказателство. — Тя занесе двете книги на съдийската скамейка.

— Добре, маркирайте ги по съответния начин, Кларк — каза Шоут.

Мислите препускаха в главата на Вейл. Можеше ли да си позволи да продължи? Ако спреше посоката на въпросите си на този етап, Венъбъл щеше да я продължи. Ако продължеше, най-вероятно беше сам да се застреля в крака. „Какво, по дяволите, помисли си той, това е вече известно.“ По-добре да преследва целта.

— Лейтенант — започна Вейл, — защо мислите, че маркировката върху главата на жертвата доказва предумишленост?

— Понеже той го е планирал. Написал е с кръв върху главата на жертвата символа V32.156. V32.156 е начинът, по който тази книга може да се открие, това е начинът на каталогизиране на книгите в библиотеката на епископа.

— И какво означава това?

„Внимателно, Абъл, помисли си Венъбъл.“

— Това е цитат от книгата „Аленият знак“ на Натаниел Хоторн — каза Стенър, отваряйки книгата. — „Никой човек не може за значителен период от време да има едно лице за себе си и да показва друго лице пред тълпата, без накрая да се озадачи кое от двете е истинското.“

— Какво е значението на този цитат?

— Ние вярваме, че Стемплър се е почувствал предаден от епископ Рашмън, който го е накарал да напусне Дома на Спасението. Приятелката му го е напуснала, той е живеел в една пъклена дупка. Чувствал, че епископът е бил двуличен. Така че той оставил с кръв този символ върху главата на епископа, за да прибави още едно оскърбление към нараняването.

— Нищо повече от това?

— Просто още едно доказателство, че Стемплър е планирал да убие епископ Рашмън.

— Защо?

— Понеже е запааметил индексния номер на цитата и го е сложил върху задната част на главата на жертвата, когато я е убил — каза Стенър. — Не зная как наричате това, мистър Вейл, но аз го наричам предумишленост.

Вейл трябваше да вземе бързо решение. Дали да изкара наяве цялата мръсна история за момчетата от олтара, или да спре задаването на въпроси сега? Реши да отстъпи.

— Мисля, че гадаете, лейтенант — каза той. Върна се на бюрото си. — Не можете да докажете, че обвиняемият е бил сам в стаята с жертвата, не можете да докажете, че е нанесъл фаталния удар, не можете да докажете, че е дошъл през задната врата или че е донесъл ножа в спалнята и базирате предумишлеността върху някакви забележки в книгите и дори не можете да докажете, че Стемплър е направил тези бележки.

— Доказали сме го за собствено удовлетворение.

— Добре, предполагам, че трябва да благодарим на щастливата си звезда, че не сте в журито. Нямам повече въпроси, Ваша светлост. Свидетелят може да се оттегли.

Съдията погледна към Вейл, докато той седеше. Беше ли хванат в капан, чудеше се той. Стори му се, а вероятно и на журито, че Вейл беше отстъпил от цитата в книгата. Сякаш това беше пречупило неговата енергия, а журито схващаше подобни неща.

— Нямаме повече свидетели засега, Ваша светлост — каза Венъбъл. — Щатът ще си даде малко почивка.

Сега беше ред на Вейл. Какво ли криеше, чудеше се Шоут. Не му остана дълго време да се чуди.

— Готов ли сте, мистър Вейл? — попита Шоут.

— Да, сър, защитата е готова да продължи.

— Моля, продължавайте. Вейл каза:

— Защитата вика за свидетел Аарон Стемплър.

И съдебната зала полудя.

35.

Въпреки че Аарон Стемплър беше седял пред съдебната зала вече няколко дни, очакването младият убиец да застане на свидетелската скамейка накара за минута-две залата да заприлича на лудница. Шоут чукаше, за да възстанови спокойствието и една злоеща тишина се възцари на съдебната арена, когато Аарон стана.

Пет дни той седеше тихо и слушаше внимателно как свидетелите на прокуратурата го обрисуват като неблагоприятен психопат, убил „светеца от Лейквю Драйв“ с брутална, безчувствена и перверзна комбинация от гняв и отмъстителност. По време на процеса добре облеченият, красив младеж беше слушал с дълбоко безпокойство обвиненията срещу него, като изглеждаше почти уплашен от процедурата. Сега, докато приближаваше към свидетелската скамейка, съдебната зала стана гробовна, зрителите тихо наблюдаваха всяка негова стъпка, разглеждаха израза му, сякаш изражението на лицето щеше да отрази най-перверзните тайни на душата му. Те бяха разочаровани. Всичко, което виждаха, беше един уязвим младеж с детско лице, който изглеждаше и объркан, и уплашен.

Когато трябваше да отговори на клетвата, каза с висок и ясен глас:

— Да, сър, ще кажа истината.

Вейл се приближи към него с ръце в джобовете и едва загатната усмивка върху лицето. Държанието му беше спокойно и окуражително.

— Моля, кажете името си на съда.

— Аарон Стемплър.

— На колко години си Аарон?

— На деветнайсет години съм.

— И къде си роден?

— В едно градче на име Криксайд в Кентъки.

— Това е К-р-и-к-с-а-й-д? — попита Вейл, като каза името буква по буква сред вълна от смях.

— Да, сър.

— Това е в планините в областта на възгледобивните мини, нали?
— Да, сър, на около час път от Лесингтън.
— И къде живееш сега?
— Имам стоянка долу в Пещерите.
— Беше ли доста ужасно там?
— Да, сър. Мрачно, мръсно, мирише лошо, никакъв въздух, вода, тоалетна и душ. Беше лошо, да, сър.
— И колко дълго живя там?
— Три седмици.
— Преди да те арестуват?
— Да, сър.
— Имаше ли работа, когато те арестуваха?
Той кимна.
— Да, сър, чистач в библиотеката.
— Колко пари получаваше?
— Това беше частична работа. Два и петдесет на час за около двайсет и пет часа в седмицата.
— Около шейсет и пет долара на седмица?
— Да, сър.
— Аарон, виниш ли епископ Рашмън за това, че си живял на такова ужасно място?
— Не, сър, това беше мой избор.
— Твой избор?
— Да, сър. Приятелката ми Линда и аз решихме да живеем заедно. Намерихме една едностайна квартира, а Линда си имаше работа в супермаркета, така че можехме да си го позволим. После тя се върна вкъщи в Охайо и аз трябваше да се преместя. Но това не беше по вина на епископа, искам да кажа всичко, което се случи, не беше по вина на никого.
— Беше ли епископът разстроен, че си живял с Линда?
— Никога не е казал нищо за това, по един или друг начин.
— Аарон, имал ли си някога сериозно спречкване с архиепископ Рашмън?
— Не, сър, никога не съм имал някакво спречкване с епископа. Говорехме доста, повечето за нещата, които четях в книгите, разни идеи. Но винаги си бяхме приятели.

— Значи епископът не ти е наредил да си тръгнеш от Дома и все още си останахте приятели, след като ти напусна?

— Да, сър.

Вейл отиде до края на сепарето на съдебните заседатели и се облегна на парапета, така че Аарон гледаше право към съдебните заседатели.

— Ти имаше достъп до библиотеката на епископа, нали?

— Да, имах.

— Можеше да си взимаш книги по всяко време, когато пожелаеше?

— Да, освен ако имаше някой в офиса със него. Офисът му беше и библиотека.

— И това беше, след като напусна Дома на Спасението?

— Да, сър.

— Значи ти имаше доверие?

— Да, сър.

„Никакво споменаване на книгите, които Стемплър е подчертавал, помисли си Венъбъл, особено едната от книгите.“ Той очевидно се въртеше около това. Тя си взе бележка.

— Докъде си стигнал с учението, Аарон?

— Завърших средно образование и една година в колежа задочно.

— Взимаше вечерни часове тук в града?

— Да, сър.

— Какви са ти оценките в началното училище и гимназията?

— Винаги бях отличен ученик.

— Беше отличникът на гимназията, когато завърши?

— Да, сър.

— А в колежа?

— Е, взех общо четиринайсет часа, преди да напусна. Бяха общо пет предмета. По всичко имах шестици, освен една петица по икономика.

— Защо имаше петица по икономика? Беше ти трудно?

— Не, сър, просто не беше важна за мен.

— Кога напусна Криксайд, Аарон?

— След като завърших гимназия. Бях седемнайсетгодишен.

— Защо си тръгна оттам?

— Нямах нищо за мен там.
— Никакво бъдеще?
— Само възглицни мини, където не исках да работя.
— Защо?
— Страх ме беше. Те причиниха смъртта на баща ми. Убиха доста хора, които познавах, докато растях. Не ми беше възможно да живея.
— Майка ти все още беше жива, когато напусна?
— Да, сър.
— Тя прости ли ти заминаването?
— Не, сър, не съвсем. Тя искаше аз да сляза в дупката.
— Искаш да кажеш долу в мините?
— Да, сър. Аз го наричам слизане в дупката. Баща ми ме биеше с камшик понеже не исках да слизам долу и тя беше на негова страна, най-вече защото това беше всичко, което знаеше.
— Как те биеше баща ти?
— Възразявам, Ваша светлост — каза Венъбъл. — Има значителна разлика между бой с камшик и биене.
— Няма значение — каза Вейл. — Ще го кажа по друг начин. Колко често те удряше баща ти?
— Веднъж или два пъти на седмица.
— С ръка ли те удряше?
— Понякога. Повечето пъти ме налагаше с каиша.
— Каиша?
— Това е коланът му. Голям, дебел черен колан, може би два инча широк. — Аарон си вдигна ръката и показа с два пръста дебелината. — Той си го сваляше и ме пляскаше с него.
— Как те удряше с него?
— Караше ме да се наведа над стола и да си сваля панталоните и ме удряше.
— Колко пъти?
— Понякога пет, понякога десет пъти. Може би повече.
— Разкъсваше ли ти кожата върху голия задник?
— Да, сър. Понякога кожата ми кървеше.
— И той правеше това веднъж седмично?
— Понякога повече. Винаги, когато се напиваше.
Вейл се обърна към съдията и каза:

— Ваша светлост, не знам щатът какво разбира под биене, но да бъдеш налаган с двуинчов камшик веднъж седмично, докато почнеш да кървиш, за мен лично е точно това.

— Постигнахте целта си, адвокате — каза Шоут, като кимна.

— Аарон, баща ти можеше ли да чете?

— Не, сър.

— А майка ти?

— Много малко. Тя първа ми чете от Библията — като се запъваше.

— Имал си брат?

— Да, сър, брат ми Сам. Той почина при катастрофа с кола.

— Лели, чичовци, други роднини?

Той поклати глава.

— Не.

— Кой имаше най-голямо влияние в живота ти, Аарон?

— Това беше мис Ребека, учителката ми.

— Тя беше твоя учителка, докато отиде в гимназията, нали?

— Да, сър, това беше едностайно училище и тя ни беше учителка. Научи ме на всичко, което знам. Научи ме да чета, история, география на света. На наука и психология, приключенски книги и подобни. Имаше много книги вкъщи и ми позволяваше да чета една по една. Прочетох всичките тези книги, преди да отида в гимназията и всички книги в библиотеката в Криксайд — които не бяха много. Може би наполовина на тези, които имаше в библиотеката на епископа.

— На родителите ти не им харесваше да носиш книги вкъщи да четеш, нали?

— Това беше като обида за баща ми, след като той изобщо не можеше да чете. Мисля, че той и мама смятаха това за загуба на време.

— Мис Ребека насърчаваше ли те да напуснеш Криксайд?

— Да, сър. Каза ми, че нямам бъдеще там и рано или късно ще завърша живота си в дупката.

— Значи ти напусна, когато беше на седемнайсет?

— Да, сър.

— Къде отиде най-напред?

— Отидох в Лесингтън и работих в една погребална къща около шест месеца, после дойдох тук.

— Защо напусна Лесингтън?

— Винаги съм искал да дойда тук в града.

Вейл тръгна бавно по дължината на сепарето на съдебните заседатели, като плъзгаше ръката си по полирания парапет.

— Коя е първата книга, която си прочел, Аарон?

— Библията. Това беше единствената книга вкъщи.

— Колко голям беше тогава?

— Когато я прочетох за първи път?

— Да.

— На около шест години.

— Прочел си Библията, когато си бил шестгодишен?

— Да, сър.

— Религията важна ли е за теб?

— Да, сър.

— Защо?

— Е, сър, предполагам, че се опитвам да го проумея.

— Религията присъства в мислите ти доста, така ли?

Аарон кимна.

— Да, сър.

— Вярваш ли в Господ?

— Да, сър.

— Християнин ли си?

— Да, сър.

— Освен от Библията кога за първи път разбра за Христос?

— Това беше от преподобния Шекълс.

— Колко голям беше тогава?

— На около девет, предполагам.

— Разкажи на съдебните заседатели за преподобния Шекълс.

— Е, той беше страшен човек, висок и слаб като борово дръвче и имаше ужасни очи и дълга брада, която стигаше почти дотук. — Той посочи гърдите си. — Слагаше ръка на рамото ми и натискаше силно, докато коленете ме заболяваха и ми четеше проповеди. Беше сякаш... сякаш ме беше избрал да ми се навика.

— И това те объркваше?

— Не, сър, плашеше ме до смърт. Той проповядваше пъклен огън и проклетие и нямаше място за грешници.

— Значи той беше страховита фигура?

— Да.

- И той ти каза, че ще идеш в ада?
- Да, сър.
- И това те безпокоеше дори като деветгодишен?
- Да, сър, оттогава ме безпокои.
- Значи ти си гледал да потискаш лошите си мисли, както ти каза?
- Да, сър.
- Опитвал си се да не мислиш за лоши неща.
- Опитвах.
- И когато ти идваше лоша мисъл, тогава какво?
- Плаших се... чувствах се... ъ...
- Виновен?
- Виновен, да, сър, но също... знаете, като безпомощен?
- Безпомощен по какъв начин?
- Че ще ида в ада и нищо не може да се направи.
- Аарон, запознат ли си с термина „пориомания“ или „състояние на пориомания“.
- Да, сър.
- Какво означава това?
- Означава да забравяш неща за известно време.
- Имаш ли дума за това?
- Да, сър. Наричам го да ти се губи време.
- И някога губело ли ти се е време?
- Да, сър.
- Често ли?
- Да, сър.
- Кога?
- Е, не съм съвсем сигурен. Отначало не знаеш, че става. После след известно време разбираш кога ти се е губело време.
- Как?
- Е, в един момент седя тук, секунда по-късно — просто едно щракане с пръсти — седя там или ходя навън. Веднъж бях на кино с едно момиче и момент по-късно си излизахме от киното. Не знам как е завършил филмът, просто бях навън на улицата.
- Казал ли си на някого за това?
- Не, сър.
- Защо не?

— Не мисля, че ще ми повярват. Мислех си, че ще ме подиграват или ще странят от мен.

— Значи от страх?

— Да, сър.

— Това тревожеше ли те?

— Е, главно се чудех дали не съм направил нещо лошо.

— Като какво?

— Знаете, може би съм казал нещо лошо, подлудил съм някого, нещо такова.

— Казвал ли си на мис Ребека?

— Не, сър. На никого.

— Знаеше ли какво причинява това? Искам да кажа, имаше ли някои неща, които си отбягвал понеже си знаел, че ще допринесат за това състояние?

— Предполагам, че бяха доста неща. Понякога, когато баща ми ме биеше, ми се губеше време. Следващото нещо, което си спомнях, е, че съм в стаята и това беше един час по-късно. Понякога, когато правех секс, изведнъж се оказвах под душа или на път за вкъщи. Така ставаше. Първия път, когато отидох в католическата църква, ми се случи. Просто нямаше начин да го призная.

— Как се срещна с епископ Рашмън? — попита Вейл.

— Беше долу на Саут стрийт, просех храна, когато една голяма черна кола спря, вратата се отвори и епископът се наведе навън и каза: „Ела тук, синко.“ Така че отидох и той ме попита къде живея и аз му казах, че спя в незакончени коли и той каза „Ела с мен“ и ме закара в Дома на Спасението. Настаних се там същата вечер. Предполагам, че Били Джордан му е казал за мен.

— И вие станяхте приятели след това?

— Да, сър. От този момент нататък.

— И говорихте ли на религиозни теми с епископа?

— Да, сър. Той се опитваше да ме убеди да стана католик.

— И ти се съпротивляваше?

— Не съвсем. Аз просто се опитвах да оправя всичко в главата си. Препоподобният Шекълс ми казваше едно нещо, а епископът — точно обратното.

— И ти мислеше доста върху това?

— Да, сър.

— И понякога, когато правеше секс с твоята приятелка, губеше ли ти се време?

— Да, сър.

— Но не знаеш защо?

— Не наистина.

— И ти не си спомняш какво става, когато си в това състояние?

— Не сър. Просто ми се губи време.

— И това ти се е случвало от десет години или повече?

— Да, сър.

— И никога не си казвал на никого?

— Не, сър.

— Сега искам да поговорим за вечерта, когато епископ Рашмън беше убит. Имаше насрочена среща с момчетата от олтара, нали?

— Да, сър.

— Появи ли се някой от другите момчета от олтара?

— Не.

— Никой друг?

— Не, сър.

— Беше ли епископът разстроен?

— Не. Каза, че всъщност е уморен и може да се срещнем друг път.

— Какво направи, когато си тръгна?

— Отидох до Дома на Спасението и намерих едно празно легло. Беше твърде студено тази вечер и не исках да се върна в Пещерите. После реших да ида до библиотеката на епископа и да си взема една книга. Когато стигнах там, чух някакъв шум — като хора, които викат — горе в спалнята на епископа, така че се качих горе да видя дали всичко е наред. Когато стигнах върха на стълбите, си събух обувките и ги сложих в джобовете си. Епископът беше в банята и разбрах, че това, което чух, беше неговото пееие. После... усетих сякаш имаше някой друг там до епископа и тогава ми се загуби времето.

— В действителност не си видял някой друг?

— Не, сър.

— Видя ли епископа?

— Не, сър. Но го чувах. Той пееше в банята.

— Ти просто почувства, че има някой друг в стаята?

— Да, сър.

— После какво стана?

— Следващото нещо, което знам, е, че бях навън в подножието на дървените стъпала към кухнята и видях една полицейска кола... и един прожектор присвяткаше наоколо, после погледнах надолу... и ъ-ъ, имаше кръв навсякъде... по ръцете ми... и ножът...

Аарон спря за момент, гледайки ръцете си.

— И... и тогава, аз просто побягнах... не знам защо, просто побягнах в църквата и една друга полицейска кола спря отпред и аз се пъгнах в стаята за изповед.

— И какво си мислеше, докато се криеше там, преди да те открие полицията?

— Не си спомням, освен че бях уплашен, толкова уплашен, че в гърлото ми имаше буца.

— Аарон, имаше ли някаква причина да убиеш епископ Рашмън?

— Не, сър.

— Планирал ли си това убийство?

— Не, сър.

— Доколкото ти е известно, убил ли си епископ Рашмън?

— Не, сър.

— Благодаря. — Вейл се обърна към Венебър и кимна. — Свидетелят е ваш — каза той.

Конърмън се почувства разочарован. Когато Вейл извика Стемплър на свидетелската скамейка, той зачака фойерверки, това беше такъв дързък ход.

Къде беше нюхът на Вейл. Изненадите? Извиването на ръцете? Как щеше да докаже умопомрачение? Щеше ли да й даде възможност да нанесе ударите си и после да отвърне с тежката си артилерия? Беше ли тайното му оръжие психиатърката Моли Ерингтън? Досега, с изключение на малко хубав драматизъм и ловка риторика, Вейл не беше опровергал и едно проклето нещо, което Венъбъл беше поставила върху масата. И сега Вейл й даваше право да стреля в Стемплър, който иначе нямаше да бъде повикан на свидетелската скамейка без негово съгласие.

Беше ли най-накрая Вейл повален?

Венъбъл имаше разпилени бележки, но предоставянето на Стемплър за свидетел я беше объркало. Тя не беше сигурна точно каква стратегия да преследва при разпита на Стемплър. Беше

изправена пред драматично решение — или щеше да извини свидетеля, намеквайки на съдебните заседатели, че свидетелските показания на Стемплър в собствена защита не струват и са без значение, или щеше да върви по опасния път, по-точно подчертаните книги и символа върху главата на Рашмън. Можеше ли да извади това доказателство и да подсили твърдението си за предумишленост, без да навлезе в критичния проблем за момчетата от олтара? Това беше най-добрият ѝ удар и тя реши направо да удари в шията.

Никакви затворници!

— Мистър Стемплър — започна тя, — вие казвате, че не сте планирали убийството на епископа?

— Не, мадам.

— Или че не си спомняте какво е станало?

— Не, мадам.

— Вие сте се качили по стъпалата и сте чули епископа да пее?

— Да, мадам.

— Защо си свалихте обувките?

— Е, помислих си, че епископът спори с някого и исках да съм сигурен, че всичко е наред, но не исках той да си мисли, че съм любопитен или такива неща. Така че си свалих обувките да не ме чуе.

— И после какво стана?

— Чух го, че пее под душа и тогава загубих чувството за време.

— И не си спомняте нищо след това?

— Не, мадам.

— Вие имате много добра памет за цитати и поговорки, които ви харесват, нали, мистър Стемплър?

— Имам добра памет, да, мадам.

— И сте запознат с книгата на Натаниел Хоторн „Аленият знак“? Вейл си каза: „Ето я. Налапа въдицата.“

— Да, мадам, знам книгата.

— И фразата „В32.156“ значи ли нещо за вас?

Стемплър се поколеба. Той я изгледа няколко секунди, без да отговори.

— Мистър Стемплър, разбирате ли въпроса? — попита Шоут.

— Ъ-ъ, мисля, че това са цифрите върху задната част на главата на епископа, на снимките...

— Тогава ли ги видяхте за първи път?

— Предполагам...

— И не знаете какво означават цифрите?

— Не съм сигурен...

— За Венъбъл беше очевидно, че Аарон става нервен и не се чувства удобно и тя се приближи по-близо, гласът ѝ стана остър и настоятелен.

— Вие сте подчертавали фрази в книгите, които са ви харесвали, нали?

— Понякога...

— Подчертавали сте фрази в книгите в библиотеката на епископа, нали? — каза тя, ставайки по-агресивна.

— Понякога... — Аарон започна да се поти. Устните му изглеждаха сухи и той ги облиза няколко пъти. За един опитен хищник като Венъбъл това беше най-добрият знак. Стемплър показваше симптоми на пропукване. Тя отиде до бюрото си и взе една книга.

— Ваша светлост, бих желала това да се маркира като вещественно доказателство на щата номер трийсет и две, моля — каза тя като показва книгата на Вейл. Това беше копие на книгата на Натаниел Хоторн „Аленият знак“ от библиотеката на Рашмън.

— Нямам възражения — каза Вейл.

Венъбъл отиде до свидетелската скамейка и подаде книгата на Аарон.

— Познавате ли тази книга, мистър Стемплър?

Аарон я взе, погледна корицата и прелисти страниците.

— Предполагам, че е от библиотеката на епископа — каза той с пресипнал глас.

Тя взе книгата обратно и обърна на една страница, маркирана с хартия.

— Мистър Стемплър — каза тя, — аз ви питам подчертали ли сте, или не една фраза на страница 156 на това копие от „Аленият знак“ — с индексен номер В32?

Аарон погледна към Вейл, но адвокатът пишеше някакви бележки.

— Ъ-ъ... — започна той.

— Ще бъда малко по-пряма, мистър Стемплър. Запознат ли сте с този цитат от книгата на Натаниел Хосрорн „Аленият знак“: „Никой човек за значителен период от време не може да има едно лице пред

себе си и друго пред множеството, без накрая да се обърка кое всъщност е истинското му лице.“ Това познато ли ви е?

— Ъ-ъ...

— Това познато ли ви е? — поиска да узнае тя. — В32.156... това не е ли като удар на камбана в главата ви, мистър Стемплър?

— Аз не...

— Мистър Стемплър, нали вие сте запомнили тази фраза и сте написали тези цифри върху задната част на главата на епископа, когато сте го убили?

Вейл скочи на крака.

— Възразявам... — започна той, но изобщо не успя да довърши изречението си.

Аарон леко се беше привел, когато въпросите на Венъбъл се бяха превърнали в атака. Щом Вейл стана да възрази, Стемплър изведнъж погледна нагоре с лице, изкривено от омраза. Тялото му сякаш се променяше, раменете му рязко се отдръпнаха назад и вратът му стана по-дебел. Устните му се отдръпнаха назад и оголиха зъбите. С ръмжене на ранено животно той се изправи и прескочи парапета, отделящ свидетеля от разпитващия.

— Ти, лъжлива кучко! — изрева той. — Опитваш се да ме убиеш...

Съдебните заседатели като един се дръпнаха назад, шокирани от внезапния изблик на насилие.

Стемплър действаше така бързо, че пазачите и съдебният пристав бяха сварени неподготвени.

Стемплър се приземи на два фута пред Венъбъл, посегна, сграбчи я за косата и рязко я обърна, като я дърпаше към себе си. Обви с една ръка врата ѝ, докато с другата я хвана под брадата и изви главата ѝ. Тя изписка от болка.

Съдебната зала щеше да експлодира. Много от зрителите крещяха, други се спуснаха към вратите и се струпаха в коридора. Настана хаос.

Шоут, сепнат и безмълвен, дори не удари с чукчето.

Стемплър се придвижи заднишком от зрителите към скамейката, влачейки Венъбъл за врата.

— Господи! — каза Вейл полугласно и извика: — Рой, пусни я!

— Ще я убия — изкрещя той. — Ще ѝ пречупя проклетия врат.

Вейл изтича на няколко фута от него. Венъбъл, с очи изкочили от страх и език наполовина извън устата, беше сграбчила ръката на Стемплър. Тя погледна към Вейл със смес от страх и молба. Стемплър леко изви врата ѝ.

— Дръпни се назад — заповяда той.

Всякакви следи от акцент и хуманност бяха изчезнали. Беше останала само омразата на Рой.

— Спокойно, Рой — каза Вейл, с длани разтворени към него. — Пусни я, за Бога. Пусни я!

— Защо? Искате да ме убие? Дори не ме споменахте, просто не ми обръщате внимание, нали? Ще позволите на тази кучка тук да ме разпъне на кръст!

Докато Стемплър отстъпваше настрана, един шериф пристъпи през вратата зад него и като извади пистолета си, дебнешком тръгна към него. Вниманието на всички в залата беше привлечено от този нов играч зад Стемплър. Стемплър се извъртя и замахна с ръката, която извиваше главата на Венъбъл. Лакътят му удари със все сила шерифа в лицето, разби му носа и го запрати назад. Пистолетът изгърмя и куршумът се заби в една греда. Една част от публиката се спусна с викове към вратата, а друга залегна на пода. Вейл продължи с молбите си.

— Откажи се, Рой. Никой не се опитва да ти навреди.

— Вие всичките лъжете! Вие сте убийците, вие сте тези, които ще извършат убийство.

Вейл изведнъж скочи напред и пхна ръка между ръката на Стемплър и врата на Венъбъл. Втори полицаи и съдебният пристав се понесоха през залата и го сграбчиха отзад, като рязко го дръпнаха, докато Вейл разтвори хватката му около врата на Венъбъл. Тя се строполи и бързо започна да се отдалечава на ръце и колене от мелето. Държейки се за шията си, тя с удивление погледна назад към сцената зад себе си. Стемплър изглеждаше като супермен. Той отхвърли съдебния пристав от себе си с една ръка, като изпрати якия мъж през масата на прокурора, която се срути върху него. Книжа, куфарчета, бележки изпаднаха на пода или се понесоха във въздуха.

Шоут възвърна в достатъчна степен присъствие на духа, за да извика за ред. Неговото искане се загуби в хаоса.

Докато полицаят и Вейл се бореха да укротят Стемплър, друг съдебен полицай бързо изведе съдебните заседатели от залата. Стемплър се дърпаше напред-назад, опитвайки се да отхвърли Вейл и полицая. После трети офицер изскочи, заклеши ръката на Стемплър зад него, като го натискаше напред, докато Вейл загуби равновесие и падна на пода. Над себе си видя лицето на Стемплър — лицето на Рой — изкривено от гняв.

— Аарон! — каза Вейл. — Аарон, чуваш ли ме?

Той се изправи на крака и застана на инчове от борецкия се обвиняем. После внезапно, както ги беше нападнал, тялото на Стемплър се отпусна. Започна да трепери и после рухна, докато съдебният пристав и полицаят го тикаха извън залата. Вейл се движеше на близко разстояние зад тях.

— Ред! Искам ред в тази зала! — заповядваше Шоут, докато зрителите се превръщаха в бърлива тълпа. Най-накрая Шоут удари с чукчето си.

— Съдът се оттегля — изрева той и тръгна към покоите си.

36.

Офицерите сложиха белезници на Стемплър и го докараха в арестантската стая в съседство със съдебната зала. Той се беше укротил напълно. Изглеждаше объркан и уплашен. Те почти го довлякоха до един стол в ъгъла и го сложиха да седне. Вейл коленичи пред него. Хвана с ръце лицето на Аарон и го погледна в очите.

— Аарон? — каза той.

Очите на Стемплър блуждаеха из стаята.

— Аз го направих, нали? Ох, Господи, аз го направих направо пред очите на всички.

— Всичко е наред — каза Вейл. — Просто се успокой.

— Какво стана? Какво направих?

— Не се тревожи за това — каза Вейл. — Изпратих за Моли, ще бъде тук след минута.

Стемплър затвори очи, отпусна главата си назад и въздъхна. Вратата се отвори и Вейл се обърна. Беше Венъбъл.

— Какво, по дяволите, се опитваш да правиш? — рязко каза тя.

Преди да успее да отговори, един съдебен полицаи се появи зад нея.

— Съдията ви иска и двамата в кабинета си, бързо — каза той.

— Вейл... — започна Венъбъл, но той я заобиколи и се усмихна.

— Съдията казва бързо — каза той.

Докато излизаха от стаята, Моли Ерингтън се втурна вътре.

— Какво стана? — извика тя.

— Аарон беше на свидетелската скамейка и се промени.

— На скамейката! — каза тя с изненада.

— Ще ти обясня по-късно. Просто влез и поговори с него. Успокой го. Съдията иска да ни види.

Шоут си сваляше робата, когато Венесбъл и Вейл влязоха в кабинета му. Хвърли я гневно върху стола на бюрото си.

— Много добре — каза той, лицето му беше червено от гняв. — Ще бъде ли някой любезен да ми каже какво става?

— Това е заговор, Ваша светлост — изръмжа Венъбъл. — Той задейства целия този план.

— Ваша светлост, ние бяхме решили да не използваме този вид защита понеже ще бъде трудно за съдебните заседатели да го приемат. Нямах понятие, че тя ще предизвика Рой.

— Рой! Ох, Господи, това е скандално. Аз не предизвиках Рой да направи нищо. Ваша светлост, това са трикове. Никой не вика обвиняемия на свидетелската скамейка веднага. Това би било самоубийство. Всичко това е нагласено.

— Кой, по дяволите, е Рой? — поиска да узнае Шоут.

— Ваша светлост — каза Вейл, — ние наскоро открихме, и това беше след като мис Венъбъл взе показания от доктор Ерингтън, че Аарон Стемплър страда от това, което е познато като дисоциативно многоличностно разстройство.

— Обяснете ми, моля — каза Шоут намръщено.

— Има раздвоена психика.

— За Бога — каза Шоут, като завъртя очи. — Какво още!

— Това не е шега, Ваша светлост. Аарон Стемплър страда от тежка форма на дисоциативно поведение. Той изпада в състояние на пориомания и променя личността си. Другата личност е психопатична и извършва действия, за които Аарон изобщо не знае. Вече има свидетелски показания в протоколите на този процес, които определят многоличностното разделение на психиката като умствено заболяване.

— Това са глупости — изръмжа Венъбъл.

— Спокойно, мис Венъбъл — каза Шоут.

— Съдия — каза Вейл, — имаме няколко касетки за смяната на двете личности на Аарон. Няма съмнение в това, ще видите как се случва пред очите ви, както преди няколко минути в съдебната зала.

— Ние поискахме тези видеокасети и вие ни ги отказахте — каза Венъбъл.

— Касетките не бяха доказателствен материал понеже не планирахме да ги използваме на процеса — досега. По дяволите, ние не знаем кога Рой ще се появи. Джейн го предизвика, не аз. Освен това нашите касетки са неприкосновени. Тези касетки представляват неприкосновена комуникация между подсъдимия и неговия психиатър. Те не са публично право, освен ако не решим да ги използваме в съда и

Стемплър се съгласи. Досега нашето решение беше да не ги предаваме на съда.

— Ще ми обясните ли, моля, кой, по дяволите, е Рой? — каза Шоут сърдито.

— Другата страна от личността на Аарон.

— Значи вие сте знаели за това, адвокате? — попита Шоут с подозрение.

— Да, сър, но нямаше начин да го докажем, докато той в действителност не се промени, с което, повтарям, нямам нищо общо.

— Това са трикове, Ваша светлост — умолително каза Венъбъл. — Никой не поставя обвиняемия направо на свидетелската скамейка, когато е в неизгодно положение...

— Позволявам си да съм на друго мнение — каза Вейл с усмивка.

Венъбъл го погледна, лицето ѝ беше почервеняло от унижение.

— Всичко това е нагласено — повтори тя.

— И всичко това е семантика — каза Вейл. — Същността е, че ти въведе тази посока на въпроси и аз имам право да я следвам.

Съдията събра с пръстите си и погледна към Венъбъл с повдигната вежда.

— Обратът беше ваш, мис прокурор. Той има право. Не съм сигурен, че ще приема този разказ за раздвоена психика, но сега определено трябва да следваме тази посока.

— Мисля, че той ме изигра да преобърна другата страна на Аарон, Ваша светлост.

— Как?

— Не знам — измърмори тя. — Имам право поне да погледна тази проклета видеокасетка, ако той се опита да я покаже на съда.

— Няма проблем с това — каза Вейл. — Може да я гледа колкото си иска. Но ще възразим, ако доведе някой психиатър да анализира моя клиент от видеокасетката.

— Как така? — попита съдията.

— Най-доброто доказателство в този случай е самият Аарон. Ще се съгласим да го изследват направо на свидетелската скамейка.

— Глупости! — рязко каза Венъбъл. — Това е непечеливша ситуация. Ако извикаме другата му личност, ти печелиш. Ако не успеем, ще обвините моя психиатър.

— Струва ми се, че имаме три възможности — каза Вейл. — Нашият прокурор може да продължи кръстосания си разпит и аз ще доразпитам, или можем да се опитаме да постигнем споразумение... или тя може да предложи процесът да остане неприключен.

— Споразумение! За нищо на света — рязко каза Венъбъл.

— Извинете, съдия, пропуснал ли съм нещо по време на заседанието? Тя го предизвика, не аз.

— Ти измами съда — каза тя.

— Не е много точно — каза Вейл.

— Една минута — каза Шоут. — Не съм дошъл тук да слушам караниците ви. Искам да знам какво става. — Той поглади челюстта си и погледна към Вейл. Наистина, Вейл не беше измамил съда, а беше измамил нея. Но сега проблемът щеше да падне в скута на Шоут.

— Вашите експерти са квалифицирали Аарон като нормален, мадам прокурор — каза Вейл. — Точно сега изглеждаше ли ви нормален, когато почти щеше да ви пречупи врата?

— Искате да обявя прекъсване на процеса, така че да се върнете и да го изследвате отново, мадам прокурор, това ли желаете на този етап? — попита Шоут.

— Аз, ъ-ъ...

Вейл се намеси:

— Вижте, нейното твърдение е, че Стемплър е нормален. Ние сме съгласни. Убиецът е Рой. Когато предизвика Рой, тя унищожи собствените си експерти. Аз настоявам да приключим делото и да оставим съдебните заседатели да решат дали е нормален, или луд.

— Защо не повдигнахте този въпрос преди, адвокате? — попита съдията.

— Повтарям: нямаше нищо за повдигане. Не знаех, че момчето ще превърти на свидетелската скамейка. Този другият характер се появява и изчезва. Щеше да бъде безотговорно от моя страна да изляза с такова твърдение, без да знам дали ще мога да го докажа или не.

— И какво ще пледирате сега?

— Че Стемплър не е извършил престъплението, Рой го е направил.

— Ох, Боже Господи! — извика Венъбъл.

— Вие искате да го убиете, или да го излекувате, колега? — попита Вейл.

— Да го излекуваме? Глупости!

— Хайде, хайде, адвокате, моля да се контролирате — каза Шоут.

— Аз казвам да продължим. Тя имаше своите възможности, сега е мой ред — каза Вейл.

Шоут започваше да се усеща като в капан от това развитие на нещата. Това, което той беше приел, че ще бъде шумен, но сравнително подготвен процес, се беше превърнало в нещо съвсем друго. Най-безопасната му позиция беше да се дистанцира и от двамата.

— Аз трябва да продължа, мис Венъбъл — каза Шоут най-накрая. — Струва ми се, че имате съвсем ново състезание в ръцете си. Всъщност вие представихте този нов... човек, както и да го наричате, а не Вейл. Както и да е, вие не може да искате прекъсване на процеса — вие създадохте този проблем.

— Не вярвам в това — изпищя тя. — По дяволите, не вярвам. Той твърдеше през цялото време, че Стемплър е ненормален. Сега казва, че не е!

— Не, това, което казвам е, че Рой е извършил убийството. А не Стемплър. И Рой е луд. Доказан психозиофреник.

— Какво искаш да направим — саркастично се озъби тя, — да освободим Стемплър и да сложим на електрическия стол Рой.

Вейл вдигна рамене.

— За мен всичко е наред, ако измислите как да го направите!

— Е, ако Рой наистина го е направил, Аарон е съучастник — каза Венъбъл, опитвайки се да прикрие отчаянието си.

— Отново погрешно съждение — каза Вейл. — Стемплър дори не е знаел какво става, докато Моли не му каза. Той дори не е сигурен дали Рой наистина съществува.

— Стемплър способен ли е да разбере обвиненията повдигнати срещу него, или не? — поиска да разбере Шоут.

— Стемплър е толкова нормален, колкото казва Бескът, но Рой не разбира истински понятието закон понеже не приема разликата между доброто и злото. Той е психопат, съдия. Напълно аморален. Той просто не мисли, че законът важи за него. Това е част от психозата му.

— Може ли... някой от тях... да бъде излекуван успешно? — попита Шоут.

— Не мога да отговоря на това — каза Вейл. — Ерингтън или Бескът ще отсъдят най-добре.

— Но ти казваш, че той не мисли, че убийството е лошо нещо?

— Аз казвам, че той не мисли, че за него е лошо нещо да извърши убийство. В ума му единственият закон е това, което мисли и чувства. Той е съдията, съдебните заседатели и палачът — изпълнява и трите функции.

— Стемплър, искаш да кажеш? — каза Шоут.

— Е, физически, да. Но ние не говорим непременно за Аарон Стемплър тук. Нося няколко касети. Мисля, че ако ги погледнете...

— За нищо на света — Шоут въздъхна и си сложи сакото. — Това е ваш проблем — и на двамата — и вие може да го разрешите. Но нека ви е ясно, че няма да има никакво прекъсване на процеса в моя съд. Всички сме вътре и ще го завършим и ако чуя още една дума за прекъсване, ще падне нечия глава. Ясен ли съм?

— Да, сър.

— Напълно, Ваша светлост.

— Почти е обяд. Отивам да обядвам. Ще изпратя моя помощник тук да вземе поръчката ви за обяд. Ще възобновим съда в два. Надявам се, че вие двамата ще останете в тази стая и ще измислите нещо дотогава. И ще се съглася с Вейл за разпита. Стемплър ще продължи на свидетелската скамейка и забравете за другото. Никакъв анализ от екрана, разбрахте ли? — Той напусна стаята.

Венъбъл стана и отиде до прозореца.

— Ще направиш всичко, за да спечелиш, нали, копеле такова.

— Почакай една минута, Джени...

Тя се завъртя към него и каза злобно:

— Не ме наричай Джени!

— Можем да уредим това много лесно, колега — каза той спокойно.

— Ох, базирам се.

— Виж, Джейн, Бескът седна там и под клетва даде показания, че Стемплър не страда от някакво нефункционално умствено разстройство. По дяволите, сега всичките му показания не струват пукната пара, и ти го знаеш. Той и двамата му приятели оплескаха всичко.

— Ти им направи клопка.

— Не, той сам се застреля в крака.

Двама съдебни полицаи влязоха в стаята, носейки телевизор и видеомагнетофон.

— Какво, по дяволите, е това? — изръмжа Венъбъл.

— Мисля, че е по-добре да видиш някои неща.

Вейл и Венъбъл си поръчаха сандвичи. Вейл включи телевизора и свърза видеото. Сложи първата касетка с превръщането на Аарон в Рой. Гледаха я, докато обядваха. Отначало Венъбъл беше сърдита и скептична, после скептицизмът ѝ се превърна в силен интерес, а накрая почти в ужас. Когато касетката свърши, Вейл я извади и сложи кръстосания си разпит — учебната си касетка — с Моли Ерингтън. Венъбъл се облегна назад, пушейки цигара от цигара, докато слушаше обясненията на Моли.

— Той се преструва! — каза тя, когато той изключи машината.

— Чудесно. Нека се върнем вътре и да докажеш това.

— Това е неправилен съдебен процес и ти го знаеш!

— Ти го предизвика, колега. Не можеш да поискаш прекъсване на процеса.

— Не пропускаш нито един трик, нали? — горчиво каза тя.

— Не мога да си позволя, лейди. Конкуренцията е голяма.

— Дяволите да го вземат, ти дори нямаш доказателства! Ако отидем на нов процес, ще имам двайсет експерти, които ще изядат живи и Стемплър, и мис Фройд.

— Което не можеш да направиш — и дори ако можеш, ще отнеме година, година и половина. Не мисля, че на новите ти партньори ще се хареса това.

— Мамка ти! — тя се изплю, стана и се обърна с гръб към него. Загледа се през прозореца.

— По дяволите — прошепна тя.

— Знаеш ли, ще трябва също да се справиш с малкото хоби на епископ Рашмън. И това е нещо, което ще извадиш на бял свят при разпита си.

— За какво говориш?

— Хайде, Джейн — каза Вейл рискувайки. — Вие сте намерили тази касетка с момчетата от олгара и аз знам за това. Достатъчно си умна да знаеш, че това е опасно нещо. Който я предостави на съда,

стъпва на несигурна почва понеже не може да я докаже, освен чрез признанието на Рой, и точно сега ти си отворила тази врата.

— Стане ли известно, това ми осигурява идеален мотив — каза тя.

— С изключение на това, че Аарон е по-луд от валсуващо муле. Дали е мотивиран, или не, е спорно. Междувременно няма да погубиш само Рашмън, а ще погубиш и цялата фондация.

— Ти водиш този процес задкулисно, копеле такова — рязко каза тя. — Затова беше толкова небрежен при избора на съдебни заседатели. Ти знаеше, че това ще се случи.

— Наистина ли мислиш, че съм толкова непочтен?

— Ха! Ти измисли проклетата дума.

— Е, може да спрем направо сега — каза Вейл. — Нека прокуратурата се съгласи с признанието на Рой за умопомрачение. Ние ще се съгласим Аарон Стемплър и Рой да бъдат настанени в болница и лекувани. Ако Рой бъде изчистен, излекуван, както и да го наречете, тогава Аарон Стемплър ще бъде освободен.

— И ще излезе и ще започне отново да коли хора?

— Казах, че няма проблем с вкарването му в болница. Но да се занимаем с истинския убиец. Рой. Останалото зависи от докторите. Мислиш ли, че точно сега съдебните заседатели ще изпратят Аарон Стемплър на електрическия стол? Всъщност дори ще подсладя нещата за теб.

— Ох, наистина, какво ще направиш, ще го накараш да идва на Коледа и да пее коледни песни на вратата ми?

— Ние не само ще се признаем виновни за убийството на Рашмън, ще признаем и за Питър и Били Джордан.

— Ще признаете това?

— Казах, че ще признаем това. По този начин ще изчистиш и трите случая. Иначе ще настоявам да отидем докрай и това означава, че ще те принудя да определиш истинския мотив за убийството на Рашмън.

— И да унищожим репутацията на жертвата! — каза Венъбъл. — Той е мъртъв, не може да се защити. Човекът е светец.

— Не и според Рой. Не и според видеокасетката с момчетата от олтара.

— На тази касетка би могъл да бъде всеки.

— Рой ще разкаже цялата история. Той ще потвърди, че Рашмън е бил педофил.

— Копеле такава!

Тя поседя тихо няколко минути. Беше я хванал натясно и тя го знаеше. Но гневът не ѝ позволяваше да се предаде.

— Тук говорим за истината, Джейн — тихо каза Вейл. — Нека щатът да се занимае с него. Ще го сложат настрана в Дейзиленд, обществото ще забрави за него след няколко месеца и всички ще си идем вкъщи.

Тя се обърна, тялото ѝ беше настръхнало от гняв. Загледа се през прозореца.

— Забрави за това — вдигна рамене Вейл. — След няколко месеца ще пийнем по едно заедно някоя вечер и ще разменим тайни.

— Ти вече знаеш прекалено много от моите тайни — горчиво каза тя и се обърна към него. — Точно сега защо не ми кажеш една от твоите?

— Искаш ли да знаеш защо не вдигнах шум в делото Кастило — каза Вейл. — След като ти спеше с Мико Родригес.

— Добре се сещаш. Защо не ме провали?

— Бях изненадан от твоето поведение, адвокате.

Тя остро се засмя.

— Кандидатстваш да ми станеш майка ли? — Когато Вейл не отговори, тя въздъхна: — Може би бях влюбена.

— Никога не се влюбвай в клиент — каза той. — Това е непрофесионално.

— Никога ли не правиш нещо непрофесионално? — попита тя.

— Никога не правя нещо, което може да ми попречи да спечеля. — Той ѝ се усмихна. — Това те мъчеше през всичките тези години, нали?

— Просто бях любопитна.

— Трябваше да не ти дам възможност да използваш касетките, а после да ги представя за доказателство като мои. Така че рискувах. Помислих си, че докато не замеса теб и Родригес в това, ти няма да имаш нищо против — и ти не възрази. След като разобличих Родригес, останалото беше без значение.

— Просто част от стратегията, така ли?

Вейл кимна.

— Не исках ти да спечелиш.

— Радвам се — каза тя презрително. — Страхувах се все пак да не би да имаш сърце.

— Няма такъв шанс — каза Вейл и се усмихна. — И така? Сключихме ли сделката?

— Никога няма да успееш да я прекараш през Шоут — каза Венъбъл, нерешително. — Той ще поиска да го осъди да лежи цял живот, дори и да го излекуват.

— Остави на мен Шоут — каза Вейл. — Сключихме ли сделката?

Когато Шоут се върна, телевизорът и видеомагнетофонът, както и остатъците от обяда, бяха изнесени от кабинета. Венъбъл четеше споразумението за признаване на вината, за да се избегне съдебно преследване, което Вейл беше написал върху един лист хартия.

— Добре — каза Шоут. — Намерихте ли някакво решение?

— Така мисля — каза Вейл. Той взе листа от Венъбъл и го плъзна на бюрото. Шоут си сложи очилата и започна да чете споразумението. Изведнъж спря и погледна към Венъбъл шокиран.

— Вие сте се съгласили с това? — каза той на Венъбъл.

— Да, Ваша светлост.

— Но това не е компромис. Това е, което поиска той, за да влезе в съдебната зала! — каза Шоут сърдито. — Та ти преотстъпваш нещата. Никаква затворническа присъда? Вие ще оставите този убиец да признае три брутални убийства и после да излезе на свобода, когато решат, че е излекуван?

— Той е много болен, Ваша светлост — каза Вейл. — Ако бъде излекуван, какво бихме могли да постигнем, като го вкараме в един строг затвор?

Шоут погледна през бюрото към Вейл.

— Това беше едно шокиращо престъпление. Едно шокиращо престъпление изисква възмездие.

— Искате да кажете отмъщение, нали? — остро каза Вейл.

— Няма да одобря това — каза Шоут. — Искам да лежи поне десет години, след като решат, че е излекуван, ако изобщо бъде излекуван. Трябва да си плати за престъплението.

— Не — каза Вейл.

— Не? — каза Шоут и повдигна вежди.

— В никакъв случай — каза Вейл. — Нека тогава продължим процеса. Но мисля, че трябва да знаете, съдия, че животът на епископа ще бъде подробно разгледан, преди да свърши процесът.

— И какво би трябвало да означава това?

— Ще повдигнем някои сериозни въпроси за мотива и ще разгледаме всяка страна от живота на епископа, ще надникнем и във фондацията му... — Вейл спря за момент и добави: — Управлението Гудхайм... всичко.

Шоут реагира едва доловимо. Очите му може би се разшириха с около косъм, челюстта му стана малко по-твърда, но си оставаше мистър Спокойствие.

— Мислиш, че това е необходимо?

— Нека ви кажа какво мисля за това, съдия — каза Вейл. — Мис Венъбъл знае, че има разобличителни доказателства срещу епископа. Тя знае също, че ако процесът продължи, те ще бъдат изкарани наяве. Накрая, мисля, че ще бъде глупаво да развалим доброто име на един мъртъв човек, да нараним църквата, без да е необходимо, и да повдигнем съмнения около фондацията „Рашмън“... защо? За да изтръгнем още десет години от живота на едно болно момче? Той вече също изстрада достатъчно.

Шоут не беше сигурен за какво става въпрос. Какви доказателства? Очевидно Вейл знаеше за управлението Гудхайм.

„Искаше ли той да разпердушини фондацията, за да дискредитира епископа?“

Отговорът очевидно беше да.

„Имаше ли нещо друго, за което Шоут не знаеше?“

Той помисли по-дълго, като гледаше написаното споразумение, което лежеше пред него, сякаш лежеше върху едната страна на везните. Накрая Палача Шоут избра практичното, то нямаше нищо общо със законите, правосъдието или възмездието.

Това беше прост отговор на прост въпрос.

„Защо да се поема риск?“

— Добре — каза Шоут. — В интерес на времето и на парите на данъкоплатците ще приема това. Всъщност да се надяваме малкото копеле никога да не излезе от Дейзиленд.

— Аплодирам вашето съчувствие, Ваша светлост. Все пак правосъдието има сърце — каза Вейл и се засмя. — Благодаря и на теб

също, Джейн, че взе мъдро и благоразумно решение.
— Върви се чукай — каза Джейн Венъбъл.

37.

Решението изненада всички в съдебната зала.

— Ваша светлост — каза Венъбъл доста безцеремонно. — Щатът реши, че мистър Стемплър страда от дисоциативно многоличностно разстройство и психическа шизофрения и ние приехме неговото признание, че е виновен, но умопомрачен при извършването на убийството на архиепископ Рашмън, Питър Холоуей и Били Джордан. Затова щатът препоръчва обвиняемият Аарон Стемплър да бъде изпратен в Щатския институт за душевноболни в Дейзиленд за неопределен период от време, докато щатските власти решат, че е способен да се завърне в обществото.

Шоут не загуби време.

— Съдът приема вашите препоръки. С настоящето обвиняемият Аарон Стемплър се изпраща обратно в полицейския отдел, за да бъде закаран в Дейзиленд. Съдът се оттегля до утре девет часа сутринта.

Докато Шоут влезе в кабинета си, пресата атакува предната част на залата.

Преследвани от радио, вестникарски и телевизионни репортери, Вейл и пазачите тласнаха Аарон извън съдебната зала. Репортерите ги снимаха, докато бягаха към арестантската стая. Един от съдебните полицаи стоеше пред вратата и държеше пресата на почетно разстояние. Няколко минути по-късно съдията проби път на Моли през задната врата към един празен офис, където към тях се приобщи Вейл. Наоми и Том потърсиха една празна съдебна зала и набързо организираха пресконференция за младата психиатърка.

— Все още не разбирам какво стана — каза Моли. — Изведнъж всичко приключи!

— Марти ги сложи в малкия си джоб — каза съдията. — Поставете Аарон на свидетелската скамейка и Венъбъл предизвика Рой. Следващото, което знам, е, че Рой скочи през парапета и се опита да я удуши. — Съдията тихо се засмя и поклати глава.

— Ох, Боже мой — каза тя.

— Решаващият факт бяха твоите свидетелски показания, Моли — каза Вейл с усмивка. — Венъбъл се огъна, като разбра срещу какво е била изправена.

— Моите показания? Аз дори не бях допусната да дам показания — оплака се Моли.

— Разбира се, че си дала — каза Вейл, като се усмихваше. — Тайно в кабинета на Шоут. И беше като динамит.

— Извини ме — каза тя. — Мислех, че сме екип. Мисля, че това беше за... за...

— За какво? — каза Вейл. — Това беше за победата, Моли.

— Помня всичките ти приказки за величието на закона и... и...

— Аз също така ти казах, че единственият начин да поддържаш закона силен е да го предизвикваш. Ние играхме по правилата и те имаха всичките проклетни карти в себе си. Кажи й, съдия.

Съдията, верен на натурата си, повдигна вежди и ръце.

— Извинете ме — каза той. — Имам друг ангажимент. — И се измъкна от стаята.

— Ти си планирал това през цялото време — каза Моли обвинително.

— Точно така — отговори Вейл. — Това беше стратегията през цялото време. Не разбираш ли, Моли? Никога нямаше да спечелим, ако бяхме играли по правилата. Щеше да има нов процес. Те щяха да докарат тежката си артилерия...

— И аз не бях достатъчно добра, за да се изправа срещу тях...

— Не, не, не. Не е в това работата...

— А каква е работата! — рязко каза тя. — Просто да спечелиш?

— Точно така, победата — отговори Вейл отбранително. — И животът на Аарон Стемплър висеше на косъм.

Отговорът прекъсна спора, но не и нейното разочарование.

— Съдът имаше право да чуе цялата история — каза тя накрая. — Заради Аарон трябваше да чуят всичките показания.

— Моли, добре дошла в реалния свят. Това не беше публично състезание, това беше въпрос на живот и смърт.

Наоми подаде глава през вратата. Тя беше организираща пресконференцията и бе докарала гръмогласните любимци на пресата извън съдебната зала надолу по коридора.

— Пресконференция? — каза Моли.

— Твоят славен момент — каза Вейл. — Сега можеш да им кажеш цялата история. Медиите ще танцуват в краката ти.

— Аз се връщам в моя свят — каза тя. — Веднага след като тази шумна пресконференция свърши. Но първо искам да кажа довиждане на Аарон. След това заминавам.

— Заминаваш?

— Връщам се в моя свят. Моите правила. Довиждане, Мартин — каза тя.

— Просто така. Не може ли поне една прощална вечеря?

Тя се усмихна тъжно.

— Бях тук до завършването на процеса, помниш? Процесът свърши. Моите пациенти ме очакват.

— Моли...

На вратата тя се обърна към него и каза: — Ние все пак го спасихме, нали? Наистина го направихме.

— Хей, може би ще ти се обадя някой път и ще дойда до Уинтроп за голям уикенд.

Тя го погледна и се усмихна.

— Не, няма да го направиш — каза тя. И си тръгна.

Аарон седеше самотен в ъгъла на арестантската стая, ръцете и краката му бяха все още оковани. Пазачите седяха в отсрещния ъгъл и тихо си говореха.

— Искам да ви благодаря, мис Моли — каза Аарон неловко, когато тя влезе в стаята. — Ъ-ъ... мисля, че ти дължа живота си и аз... — той запелтечи, опитвайки се да намери точната дума, за да изрази благодарността си.

— Не ми дължиш нищо — каза тя. — Просто се оправяй, окей?

— Със сигурност ще опитам. — Той млъкна за известно време и после каза замислено: — Знаете ли, кое е най-лошото?

— Кое, Аарон?

— Нищо не ме очаква в бъдеще — тъжно каза той. — Години и години напред и нищо. — Той се замисли и добави: — Но това със сигурност е по-добре, отколкото да си мъртъв.

Тя щеше да мисли върху това през следващите години. Безнадежността беше може би най-лошото от всички бедствия. И

какво можеше да каже тя на Аарон, който тепърва щеше да бъде изпратен в лудница, може би завинаги?

Тя отиде до него, наведе се и леко го целуна по бузата.

— Трябва да си вървя. Ще ти дойда на посещение, обещавам. Ще ти донеса кола и кокосова торта.

— Благодаря — каза той, като се усмихваше, докато тя излизаше.

Вейл я наблюдаваше, докато тя бързаше надолу по коридора за пресконференцията. Когато вратата на съдебната зала се затвори, той почувства, че нещо е загубил.

— Това наистина е трогателно, адвокате — каза един глас зад него. — Романс по време на процеса.

Той се обърна и видя Шонеси, който стоеше пред кабинета на Шоут.

— Хайде, влез — каза големият мъж. — Ще те почерпя нещо за пиене. Заслужаваш го след това представление.

Вейл го последва в стаята. Шонеси отиде до мивката, като спря да запали цигара.

— Шоут ще падне мъртъв, ако разбере, че пушиш в неговото свещено леговище.

— Мога да запаля огън на бюрото му и всичко, което ще каже, е „благодаря“ — Шонеси дръпна една секция над мивката, за да се разкрие редица бутилки със спиртни питиета.

— По бърбъна ли си падаш? — попита той.

— Да — отговори Вейл.

— Ясно.

Шонеси взе две прозрачни чаши за уиски, сложи по едно кубче лед и ги напълни до половината. После седна зад бюрото на Шоут и кимна към стола срещу него.

— Сядай, адвокате — Шонеси го погледна косо с предпазливо изражение на лицето, докато Вейл сядаше и вдигаше крака върху ъгъла на бюрото на Шоут.

— Това решение на проблема няма да се хареса долу на обществеността, мога да ти кажа това — каза Шонеси.

— Защо? Понеже не успяха да вържат момчето на стола и да включат тока? След шест месеца Аарон Стемплър ще бъде забравен.

— Ти ни вкара в капан, Мартин. Всички тези глупости за раздвоената психика. После насили Шоут.

— Не съм насилвал никого.

— Просто казвам, че начинът, по който това приключи, ме кара да искам повече. И обществото се чувства по същия начин — каза Шонеси.

— Не обръщай внимание на обществото — отвърна Вейл. — Ние тук говорим за правосъдие, а не за оценката на една тълпа лигави психопати. Тези, които искат Аарон Стемплър да изгори, са същите, които биха искали да видят публични екзекуции. Те ще продават хот дог и тениски и ще оставят този, който предлага най-висока цена да натисне копчето.

— Епископът беше един принц, Мартин. Той можеше с чар да сваля роговите пръстени на гърмяща змия и никога не искаше нищо за себе си. Той беше един подарък за града.

Вейл се засмя в лицето на властния посредник.

— Какви големи глупости. Сваля му епископския сан и робата и какво ще остане? Един жив стереотип на хладнокръвен, жаден за власт корпоративен мръсник. Той е бил над правилата. Той е бил арогантно, подло, конспиративно копеле, което е използвало всеки трик в професията, за да прокара напред себе си и политическата си линия.

— Спокойно...

— Ако този процес беше продължил още един ден, името на Рашмън нямаше да струва пукната пара — каза Вейл, като го прекъсна. — Той щеше да бъде унищожен и много от големите клечки в този град щяха да се свият до размера на фъстък. Спести ми любовта и цветята за Рашмън и не ми говори за тези, които съм настъпил по пръстите. Ти няма да повярваш, но аз направих услуга на всички, като играх по този начин.

— Шоут казва, че си устроил капан на него и Венъбъл.

— Всичко, което направих, е, че споменах името на фондацията „Гудхайм“. Знаеш всичко за това, Рой, ти си в управителния съвет.

— Е, и?

— Това е незаконна организация. Всеки от замесените е проклет престъпник и Шоут го знае.

Шонеси го погледна намръщено.

— Какво ще правиш сега? Ще търчиш из града да съсипеш всеки?

— Не, ако това спре.

— И как предлагаш да стане това?

— Просто. Реорганизация, променете програмата си. Просто се отървете от това. Не ме интересува как ще го направите — това е ваш проблем.

— Не разбираш ли? Така стават работите в днешно време.

— Вече не — каза Вейл. — Един човек като Хари Шоут взема капитал от теб или някой голям адвокат и си мисли, че не дължи нищо. Е, той наистина е длъжник. Очакват той да каже благодаря по много определен начин — както добре знаеш.

— По дяволите, така стават нещата — каза Шонеси грубо. — Това е начинът, по който държавата функционира, в случай че не си наясно.

— Когато подадеш ръка на дявола, Рой, вече си наполовина в ада. Повече не можеш да казваш не. Правиш каквото ти кажат, защото вече те притежават. Дали става въпрос за един милион долара, или за ключа към конгреса няма никаква разлика. Всичко, което е от значение, е цената. Това е като да си в мафията. Разликата е в принудата, ако объркаш нещо, умираш фалирал. В мафията просто умираш, край.

Устните на Шонеси се изкривиха в неохотна усмивка.

— Ти наистина си едно упорито копеле. — Гласът му стана потвърд и той проби въздуха с показалец. — Ако искаш да стигнеш там, закъдето си тръгнал, трябва да знаеш установената практика.

— Не съм сигурен накъде съм тръгнал и не искам да знам установените правила — каза Вейл. — Аз работя за моите клиенти, точка. Те взимат всичко, което мога да им дам. Някой е застрелян в гърба по време на процеса, голяма работа. Сега защо не поговорим защо наистина съм тук.

— Господи, никога ли не можеш да бъдеш любезен? — каза Шонеси, като смени тона.

Вейл показва кривата си усмивка.

— Точно сега мисля, че бях.

— Имам твърдо предложение за теб — каза Шонеси.

— Ох? За какво говорим? Недвижимо имущество? Коли втора употреба?

Шонеси не обърна внимание на остроумната забележка.

— Ще станеш главен обвинител и помощник областен прокурор. Когато Харди се придвижи нагоре, ти отиваш нагоре. После ти ставаш министър на правосъдието. По дяволите, може да станеш губернатор, преди да навършиш четирийсет и пет. Без никакъв ангажимент.

— Без ангажимент?

— Чу ме какво казах.

Вейл стана. Довърши си пиенето и сложи чашата на мивката.

— По дяволите, вие не искате аз да стана министър на правосъдието — каза той, като тръгна към вратата.

— Защо не?

— Понеже ако стана, вие вероятно ще свършите в затвора — каза Вейл, засмя се сподавено и си тръгна.

Джек Конърмън седеше на една пейка пред съдебната зала и пиеше чаша кафе, когато Вейл излезе. Репортерът стана и тръгна надолу по коридора с него.

— Като динамит си, адвокате — каза той. — Вероятно най-доброто ти представление досега. — Той посочи към една съдебна зала с ръката, с която държеше кафето. — Останалата част от пресата последваха доктора там.

— Защо не си с тях? Тя ще разкаже историята.

— Историята е точно тук, Мартин. Ти вече си история. Това беше дяволски далечен изстрел да поставиш момчето на свидетелската скамейка. Откъде беше сигурен, че Венъбъл ще преобърне личността му?

— Никога не се отказваш, Джек, така ли? — каза Вейл с усмивка.

— Обичам да гледам как работи един майстор.

— Ласкателството няма да мине. Опитвал си и преди.

— И ти също не се отказваш от нищо, нали?

— По дяволите, аз нямам никакви тайни, Джек. — Вейл се усмихна. — Всеки ход го играя пред публика.

— Разбира се, и този е класически. Това представление днес? Ще влезе в книгите! Ти беше добър в делото на Хей-хей, но то беше просто загрявка в сравнение с това дело. Студентите първи курс ще четат за това през следващите години.

— Втори курс — каза Вейл. — Прекалено е трудно за начинаещи.

И двамата се засмяха.

— Можеш да вземеш всичките цитати, които ти трябва от д-р Ерингтън — каза му Вейл.

— Не ме интересува професионалната терминология, сигурен съм, че ще бъде точна в нещата, които има да каже. Интересува ме как постигна оправдателно споразумение в този процес.

— Не съм направил нищо. Прокурорът го направи. Тя предизвика Аарон.

— Как я накара?

— За какво говориш?

— Хайде, Марти, Господи, аз следя кариерата ти вече шест-седем години. Ти разчиташе на това, че Венъбъл ще го предизвика на свидетелската скамейка, искам да кажа.

— Кой казва това?

— То е очевидно.

— Случайност.

— Е, ще прочетем за това в свидетелските показания. Аз ще го проумея. Работата е, че ти можеше да разкриеш това нещо за раздвоената психика преди няколко седмици, но си решил, че е трябвало да стане в съдебната зала, за да има по-голямо въздействие, нали така?

— Това е твоя версия, не моя.

— Ти вкара Венъбъл в капана — каза Конърмън. — Знам го. Когато двамата излязохте от кабинета на Шоут, тя изглеждаше така, сякаш бе изляла детето си. Преди това ти нямаше нищо... и все пак разби свидетелите й. — Той поклати глава. — Ти страшно се харесваш на тълпата, Марти. Но ме караш да се чувствам нервен.

— Защо така?

— По дяволите, това момче не е някой, който стреля в глухите алеи. Това, което направи той, кара дланите ми да се потят.

— Когато привършат лечението с ледените бани и електрошоковете, ще бъде като котенце.

— Наистина ли мислиш, че момчето е с две различни души?

— Поговори с д-р Ерингтън за това — каза Вейл. — Тя може да каже всичко, каквото поиска.

— Ще поговори ли с мен?

— Помоли я. По дяволите, това е свободна държава.

Те спряха до ротондата и погледнаха надолу в просторното фоайе на съдебната палата. Фасове от цигари, захвърлени вестници и боклуци от тълпата се въргаляха по мраморните подове.

— Не получи парчето си месо днес — промърмори Вейл.

— Кой?

— Тълпата. Ти никога не пишеш за тълпата, Джек, а в това е работата. Правосъдието е призвано да се харесва на тълпата. То е куриозно представление като отсичането главите на живи пилета. Тази тълпа последните дни искаше да види лудия, който е насякъл Светеца. Отблизо... така че да почувстват дъха му. Когато превъртя на свидетелската скамейка беше... като състезание за суперкупа. Те успяха да видят лудостта отблизо, в действие, да се напикаят в гащите, когато той започна да се държи като хала в съдебната зала. Аз не доставям удоволствие на тълпата, Джек, тя сама си го намира. Тя идва в съда да мастурбира. Понякога трябва да й фабрикуваш фантазията.

— Ще те цитирам, каквото и да значи това, по дяволите. Мислиш ли, че някога момчето ще излезе от лудницата?

Вейл се поколеба за момент.

— Нека се надяваме — каза той. — Ще бъде ужасно да загубим такъв ум.

— Но ти какво мислиш?

Вейл го изгледа за момент и каза:

— Мисля, че съм адвокат, не психиатър.

Конърмън наблюдаваше как Вейл върви надолу по коридора към арестантската стая, после хвърли празната си чаша кафе в претъпканото кошче за боклук и се запъти към пресконференцията на Ерингтън.

Аарон щеше да замине за Дейзиленд след няколко минути. Той седеше окован зад една маса в отдалечения ъгъл на стаята.

— Може ли да ни оставите за момент насаме? — помоли Вейл двамата пазачи, които пушеха и се шегуваха един с друг до вратата.

— Защо не, Марти? — отговори единият от тях. — Няма да избяга никъде. — Те излязоха в коридора. Вейл седна до Аарон.

— Знаете ли какво чух да казват пазачите? — каза Аарон. — Че мис Моли ще стане известна след всичко това.

— Вероятно — каза му Вейл. — Тя определено го заслужава.
Аарон му се усмихна и каза с тих глас:
— Мога ли да ви кажа нещо, мистър Вейл? Само между нас
двамата?
— Разбира се.
— За мен ти беше изпратен от Бога, ти и мис Моли.
— Благодаря, Аарон.
— Онази вечер, когато ме намериха в стаичката за изповед, бях
уплашен до смърт.
— Сигурен съм, че е било така. Трябва да е било ужасно.
— Да, но след като те срещнах, знаех, че всичко ще бъде наред.
— Имаш добър инстинкт — каза Вейл.
— Така предполагам. Просто още първия път, когато те видях,
знаех, че ще победим, няма значение как.
— Как разбра това?
— Просто от начина, по който говореше — той се изкикоти и се
наведе към Вейл.
— Ти имаше правилния подход.
Коментарът изненада Вейл.
— Правилният подход? — каза той.
— Знаеш какво искам да кажа — Стемплър намигна.
— Виж, тя ще прегледа касетките с д-р Бескът и екипа му.
Накратко ще им каже какво знае за състоянието ти.
— Те не са толкова умни колкото нея.
— Те ще те лекуват добре, сигурен съм. Те са отлични в
професията си.
— Не ми изглежда така. Тя някак си ги накара да изглеждат
глупаво.
— Така става понякога. Не се получава така винаги.
— Ще видя ли някога видеокасетите?
— Сигурен съм, че ще ги видиш, рано или късно. Вероятно ще
зависи от това, колко добре върви терапията.
— Може би те няма да приемат мнението й, знаеш, че в мен има
двама души. Не може ли тя да работи с мен?
— Аз също бих желал това, Аарон. За нещастие ти си под
юрисдикцията на щата. Топката е в тях.
— Малко глупаво, не мислиш ли?

— Как така?

— Е, тя и аз работихме заедно известно време, може човек да си помисли, че те ще извлекат полза от този опит...

Докато Аарон говореше, нещо около него смути Вейл за момент. Какво беше това? Очите му ли? Някаква почти неуловима промяна в говора...

— ...тя добре познава Рой... — добави той.

Вейл погледна към Аарон. Разтърси пакета с цигари, извади една с устни и я запали. Мислеше.

— Какво за Рой? — попита той.

— Понякога аз също се безпокоя — каза той.

Вейл почувства внезапен хлад. Нещо отвътре. Инстинкт. Нещо ставаше тук.

— Не те разбирам? — каза Вейл.

Изведнъж всякаква следа от носовия говор на апалачите беше изчезнала. Доминираше равният акцент на Средния Запад на Рой. Вейл пушеше тихо и духаше пушека към тавана, като чакаше да види какво ще се случи.

— Рой? — каза той накрая.

— Зависи — отвърна той с гласа на Аарон. — С кого наистина искаш да говориш? С мен? Движението на тялото му изведнъж се промени. Очите му угаснаха, тонът му стана остър. — Или искаш да говориш със стария Рой? Искаш ли да чуеш една тайна? — Още веднъж движението на тялото му се промени, очите му светнаха, в гласа му отново се появи диалектът на апалачите. — Ще получиш същия отговор и в двата варианта.

Той се изсмя на Вейл.

Този път студентите тръпки прерязаха Вейл. Устата му леко пресъхна. Той погледна към момчето за няколко секунди, после стана изведнъж и тръгна към вратата.

— Остани тук, Марти. Не ставай глупак. — Изражението на тялото му се промени отново. — Просто се отпусни и ме изслушай. — Стемплър стана, протегна ръцете зад себе си и затътри краката си до края на масата и обратно. Стоеше на около един фут пред адвоката. Вейл седна отново. Когато Стемплър заговори, държанието и акцентът му се промениха. Напред-назад. От Рой към Аарон, от Аарон към Рой. Сякаш наблюдаваше сюрреалистична анимация. Или някой

извънземен във фантастичен филм. Сякаш наблюдаваше живака, който се хлъзга напред-назад в епруветка. — Просто помисли върху това, Марти. Какво ще им кажеш? Че те оплескаха всичко? Господи, човече, та ти водеше всички в съдебната зала за носа. Накара този съдия да изглежда сякаш току-що е глътнал някоя любеница. — Той седна на края на масата, като гледаше Вейл с благите очи на Аарон. — Те не могат да ме съдят пак, това ще бъде двоен риск. — Очите му се промениха отново, станаха по-твърди. — Освен това, ако им кажеш, че съм те излъгал, ще станеш най-големият глупак в щата. А докторът? По дяволите, тя ще си е заминала, човече. Може да чуе нещо отнякъде. — Рой се засмя. — Но ти няма да й кажеш, това ще бъде направо глупаво, нали така? — Той се засмя отново. — Те ще помислят, че вие двамата сте нагласили цялата работа. Това може на теб да ти навреди, но нея направо ще унищожи.

Вейл го гледаше с очи като сачмени топчета. Гневът се надигаше в него, но той остана напълно спокоен. Довърши си цигарата и я смачка в пепелника.

— Ето, нека направя това вместо теб — каза Рой, като измъкна фаса от пръстите на Вейл. Дръпна веднъж и издуха едно идеално кръгче дим, което се плъзна из стаята, преди да се разпадне. — Благодаря ти за това, Мартин, всъщност не беше много трудно... всичко, което трябваше да направя, беше да измамя теб и Моли и тези веселяци в Дейзиленд няколко седмици. Само няколко седмици трая цялата работа. Да се държа както трябва пред тези изкупителни жертви в лудницата... да се преобразявам за теб и доктора... да изглеждам добре на вашите касетки... — Той се засмя — един тих, безрадостен смях.

Косата на Вейл настръхна, докато гледаше как Стемплър се преобразява и мигновено по средата на изречението, сливайки Рой и Аарон пред очите му.

— Аз й пробутах лъжата, а ти се хвана за нея. Не знаех какъв късмет съм имал, докато не чух пазачите в Дейзиленд да си говорят за големия й опит с раздвоени личности... тази нейна квалификация ми даде идеята. Знаех достатъчно за това, защо, по дяволите, та аз бях чел за всичко това в книгите с години, дори ДСНЗ... така че всъщност какво имаше да губя, нали така? Искам да кажа, че те щяха да ме убият, Марти!

Вейл погледна към Аарон — и Рой — и рязко каза:

— Окей, каква ти е целта? Защо, по дяволите, ми казваш това?

— Ох, по дяволите, все трябваше да го кажа на някого. Ти не би ли искал?... Искам да кажа, че не можеш да задържиш нещо толкова хубаво само за себе си. На кого да кажа, на Харкорт Бескът? Глупости, базирам се, че той мисли как ще стане известен, когато ме излекува... Знаеш ли, той мисли, че като се отърве от Рой, тогава аз просто ще съм си добре... Е, нека ти кажа секретта, Марти. Старият Рой ще го бъде още известно време. Виж, някой трябва да знае. Или какъв ще бъде смисълът да го правя? — Рой се наведе напред и прошепна на Вейл: — Виж, те ще ме лекуват по същия начин в лудницата, няма значение какво ще им каже докторът, така че защо да направим някоя глупост сега? Ти си победител, Марти. Недей да се отказваш от една победа заради нещо, което няма да има значение за никого.

— Никой няма да знае освен теб и мен — каза Вейл.

— Точно така — каза Аарон, — ти и аз. — После седна и продължи с преобразяването отново и отново, като се присмиваше на Вейл, присмиваше се на всички тях, докато един от пазачите подаде глава през вратата.

— Време е да тръгваме, синко — каза той.

— Значи никога не е имало Рой — каза Вейл категорично. — Това ли искаше да ми кажеш?

Стемплър се наведе отново към Вейл.

— Благодаря ви за всичко, мистър Вейл — каза Аарон, а Рой добави едно изречение и после започна да се смее и продължи да се смее, докато полицаят го изведе през вратата. Вейл чуваше как смехът ехти в коридора. И години след това, в тишината на нощта, той щеше да си спомня този смях. И да чува последните думи на Стемплър:

„Да предположим, че никога не е имало Аарон.“

Издание:

Уилям Дийл. Първичен страх
Американска

Превод: Володя Първанов, 1994

Редактор: Ани Николова

Художествено оформление на корица: „Megachrom“, Петър
Христов

Компютърна обработка ИК „Бард“, Линче Шопова

Формат: 84/108/32. Печатни коли: 29

ИК „Бард“

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.